Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

२६५
ग

CC-0. In P

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

❀ ओ३म् ❀

पुस्तक-संख्या ....१६५....
८ (II)

पंजिका संख्या ....

पुस्तक पर सर्व प्रकार की निशानियां लगाना वर्जित है। कोई महाशय १५ दिन से अधिक देर तक पुस्तक अपने पास नहीं रख सकते। अधिक देर तक रखने के लिये पुनः आज्ञा प्राप्त करनी चाहिये।

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵਾਰਾਂ

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ

ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਮੁਨਸ਼ੀ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ
ਐਂਡ ਸਨਜ਼
ਨੇ

ਸੰ: ਨਾ: ੪੪੩ ਵਿੱਚ

ਆਪਣੇ ਮੁਫ਼ੀਦ ਆਮ ਪ੍ਰੈਸ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਲਾਲਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ
ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਛਾਪੀਆਂ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

* ओ३म् *

पुस्तक की संख्या १६५

पुस्तकालय-पञ्जिका-संख्या .... २०॥

पुस्तक पर सर्व प्रकार की निशानियां लगाना वर्जित है। कोई महाशय १६ दिन से अधिक देर तक पुस्तक अपने पास नहीं रख सकता। अधिक देर तक रखने के लिये पुनः आज्ञा प्राप्त करनी चाहिये।

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀਆਂ

ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਕੋ ਸੱਤਨਾਮ ਜਿਸ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਯਾ
ਭਵਜਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਕੇ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਮਾਂਹਿ ਸਮਾਯਾ
ਜਨਮ ਮਰਨ ਭਉ ਕਟਿਆ ˈਸਾ ਰੋਗ ਵਿਜੋਗ ਮਿਟਾਯਾ
ਸੰਸਾ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ ਸਬਾਯਾ
ਜਮ ਦੰਡ ਸਿਰੋਂ ਨ ਉਤਰੇ ਸਾਕਤ ਦੁਰਜਨ ਜਨਮ ਗਵਾਯਾ
ਚਰਨਗਹੇ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਸੱਤਿ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮੁਕਤ ਕਰਾਯਾ
ਭਾਇ ਭਗਤ ਗੁਰ ਪੁਰਬਕਰ ਨਾਮਦਾਨ ਇਸ੍ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ
ਜੇਹਾ ਬੀਉ ਤੇਹਾ ਫਲ ਪਾਯਾ ॥ ੧ ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਸਾਸ ਨ ਮਾਸ ਸਨ ਅੰਧ ਧੁੰਧ ਕਛ ਖਬਰ ਨ ਪਾਈ
ਰਕ੍ਤ ਬਿੰਦ ਕੀ ਦੇਹ ਰਚ ਪਾਂਚ ਤੱਤ ਕੀ ਜੜਤ ਜੜਾਈ
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਚੌਥੀ ਧਰਤੀ ਸੰਗ ਮਿਲਾਈ
ਪੰਚਮ ਵਿੱਚ ਅਕਾਸਕਰ ਕਰਤਾ ਛਠਮ ਅਦਿਸ਼੍ਟ ਸਮਾਈ
ਪੰਚ ਤੱਤ ਪਚੀਸ ਗੁਣ ਸ਼ਤ੍ਰ ਮਿੱਤ੍ਰ ਮਿਲ ਦੇਹ ਬਣਾਈ
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਲਿਤ ਕਰ ਆਵਾ ਗਉਣ ਚਲਿੱਤ ਦਿਖਾਈ
ਚੌਰਾਸੀਹ ਲੱਖ ਜੋਨ ਉਪਾਈ ॥ ੨ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚੌਰਾਸੀ ਲੱਖ ਜੋਨ ਵਿੱਚ ਉਤਮ ਜਨਮ ਸੁ ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ
ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਨ ਕਰਨ ਸੁਨਨ ਮੁਖ ਸ਼ੁਭ ਬੋਲਨ ਬਚਨ ਸੁਨੇਹੀ
ਹੱਥੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਨੀ ਪੈਰੀ ਚਲ ਸਤਿ ਸੰਗ ਮਿਲੇਹੀ
ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਧਰਮ ਦੀ ਖੱਟ ਖੱਵਾਲਨ ਕਾਰ ਕਰੇਹੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਸਮਝ ਸੁਨੇਹੀ
ਗੁਰ ਭਾਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਲੈ ਮੁੱਖ ਪਵੇਹੀ
ਪੈਰੀ ਪਵਨ ਨ ਛੋਡੀਐ ਕਲੀ ਕਾਲ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰੇਹੀ
ਆਪ ਤਰੇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਤਰੇਹੀ ॥ ੩ ॥
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਏਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਪਸਾਰਾ
ਪੰਚ ਤੱਤ ਪਰਵਾਨ ਕਰ ਘਟ ਘਟ ਅੰਦਰ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਸਾਰਾ
ਕਾਦਰ ਕਿਨੇ ਨ ਲਖਿਆ ਕੁਦਰਤ ਸਾਜ ਕੀਆ ਅਵਤਾਰਾ
ਇਕ ਦੂ ਕੁਦਰਤ ਲੱਖ ਕਰ ਲੱਖ ਬਿਅੰਤ ਅਸੰਖ ਅਪਾਰਾ
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸ਼ੁਮਾਰਾ
ਇਕਸ ਇਕਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚ ਦਸ ਦਸ ਕਰ ਔਤਾਰ ਉਤਾਰਾ
ਕੇਤੇ ਬੇਦ ਬਿਆਸ ਕਰ ਕਈ ਕਤੇਬ ਮਹੰਮਦ ਯਾਰਾ
ਕੁਦਰਤ ਇਕ ਏਤਾ ਪਸਾਰਾ ॥ ੪ ॥
ਚਾਰ ਜੁਗ ਕਰ ਥਾਪਦਾ ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦ੍ਵਾਪਰ ਸਾਜੇ
ਚੌਥਾ ਕਲਜੁਗ ਥਾਪਿਆ ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰੋਂ ਕੇ ਰਾਜੇ
ਬ੍ਰਹਮਣ ਛੱਤ੍ਰੀ ਵੈਸ਼ ਸੂਦ੍ਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਏਕੋ ਵਰਨ ਬਿਰਾਜੇ
ਸਤਿਜੁਗ ਹੰਸ ਅਉਤਾਰ ਧਰ ਸੋਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਨ ਦੂਜਾ ਪਾਜੇ
ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਵਖਾਣੀਐ ਮੋਹ ਮਾਯਾ ਤੇ ਬੇ ਮੁਹਤਾਜੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕਰਨ ਤਪੱਸਯਾ ਬਨ ਵਿਖੇ ਵਖਤ ਗੁਜਾਰਨ ਪਿੰਨੀਸਾਗੇ
ਲਖ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਆਰਜਾ ਕੋਠੇ ਕੋਟ ਨ ਮੰਦਰ ਸਾਜੇ
ਇਕ ਬਿਨਸੈ ਇਕ ਅਸਥਿਰ ਗਾਜੇ ॥ ੫ ॥

ਤ੍ਰੇਤੇ ਛੱਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਧਰ ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਬਡ ਅਵਤਾਰਾ
ਨਉਂ ਹਿੱਸੇ ਗਈ ਆਰਜਾ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਪਸਾਰਾ
ਦ੍ਵਾਪਰ ਜਾਦਵ ਵੇਸ਼ਕਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਅਉਧ ਘਟੈ ਆਚਾਰਾ
ਰਿਗਬੇਦ ਮਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕ੍ਰਿਤ ਪੂਰਬ ਮੁਖ ਸ਼ੁਭਕਰਮ ਬਿਚਾਰਾ
ਖੱਤ੍ਰੀ ਥਾਪੇ ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਦੱਖਣ ਮੁਖ ਬਹੁ ਦਾਨ ਦਾਤਾਰਾ
ਵੈਸ਼ੋਂ ਥਾਪਿਆ ਸਯਾਮ ਵੇਦ ਪੱਛਮ ਮੁਖ ਕਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਰਾ
ਰਿਗਨੀਲੰਬਰ ਜੁਜਰ ਪੀਤ ਸ੍ਵੇਤੰਬਰ ਕਰ ਸਯਾਮ ਸੁਧਾਰਾ
ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀਂ ਤ੍ਰੈ ਧਰਮ ਉਚਾਰਾ ॥ ੬ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਚੌਥਾ ਥਾਪਿਆ ਸ਼ੂਦ੍ਰ ਬਿਰਤ ਜਗ ਮਹਿਵਰਤਾਈ
ਕਰਮ ਸੁਰਿਗ ਜੁਜਰ ਸਯਾਮ ਦੇ ਕਰੈਜਗਤ ਰਿਦਬਹੁ ਸੁਕਚਾ
ਈ ॥ ਮਾਯਾ ਮੋਹੀ ਮੇਦਨੀ ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਸਭ ਭਰਮਾਈ
ਉਠੀ ਗਲਾਨ ਜਗਤ੍ਰ ਵਿਚ ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਜਲੈ ਲੁਕਾਈ
ਕੋਈ ਨ ਕਿਸੇ ਪੂਜਦਾ ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਗਤਿ ਬਿਸਰਾਈ
ਭਏ ਬਿਅਦਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕਲਿਕਾਤੀ ਉਮਰਾਵ ਕਸਾਈ
ਰਹਿਆ ਤਪਾਵਸ ਤ੍ਰਿਹੁਜੁਗੀਂ ਚੌਥੇ ਜੁਗ ਜੋ ਦੇਇ ਸੁਪਾਈ
ਕਰਮ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਸਭ ਭਈ ਲੁਕਾਈ ॥ ੭ ॥

ਚਹੁੰ ਬੇਦਾਂ ਕੇ ਧਰਮ ਮਥ ਖਟਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮਥ ਰਿਖਿ ਸੁਨਾਵੈ
ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਨਕਾਦਿਕਾ ਜਿਉ ਤਿਹ ਕਹਾ ਤਿਵੈਂ ਜਗ ਗਾਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗਾਵਨ ਪੜ੍ਹਨ ਬਿਚਾਰ ਬਹੁ ਕੋਟਿਮਧੇ ਵਿਰਲਾ ਗਤਿਪਾਵੈ
ਇਹ ਅਚਰਜ ਮਨ ਆਂਵਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਗੁੜ੍ਹਤਕਛੁ ਭੇਦਨਆਵੈ
ਜੁਗਜੁਗਏਕੋਵਰਨਹੈ ਕਲਜੁਗ ਕਿਉਂ ਬਹੁਤੇ ਦਿਖਲਾਵੈ
ਜੇਦ੍ਰੇ ਵੱਜੇ ਤ੍ਰਿ੍ ਜੁਗੀਂ ਕਥ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਭਰਮ ਨਹਿੰਜਾਵੈ
ਜਜੋਂ ਕਰ ਕਥਿਆ ਚਾਰ ਵੇਦ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸੰਗ ਸਾਂਖ ਸੁਣਾਵੈ
ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਮਤ ਸਭ ਗਾਵੈ ॥ ੮ ॥
ਗੋਤਮ ਤਪੇ ਬਿਚਾਰ ਕੈ ਰਿਗ ਵੇਦ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ
ਨਜਾਇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੌਮਥਕਰ ਸਭ ਬਿਧ ਕਰਤੇ ਹੱਥ ਜਣਾਈ
ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਤੇ ਵੱਸ ਹੈ ਹੋਰ ਬਾਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਨ ਕਾਈ
ਦੁਹੀਂ ਸਿਰੀਂ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਆਪ ਨਿਆਰਾ ਕਰ ਵਿਖਲਾਈ
ਕਰਤਾ ਕਿਨੈ ਨ ਦੇਖਿਆ ਕੁਦਰਤ ਅੰਦ ਭਰਮ ਭੁਲਾਈ
ਸੋਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਛਪਾਇਕੈ ਪੜਦਾ ਭਰਮ ਕਰਤਾਰ ਸੁਣਾਈ
ਰਿਗ ਕਹੇ ਸੁਣ ਗੁਰਮੁਖਹੁ ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਦੂਜੀ ਰਾਈ
ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨਾਂ ਨ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥ ੯ ॥
ਫਿਰ ਜੈਮਨ ਰਿਖ ਬੋਲਿਆ ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਮਥ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ
ਕਰਮਾਂ ਉਤੇ ਨਿਬੜੇ ਦੇਹੀ ਮੱਧਯ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਵੈ
ਥਾਪਜੇਸ ਕਰਮ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਰਮ ਵਾਸ ਕਰ ਆਵੈ ਜਾਵੈ
ਸਹਸਾ ਮਨਹੁ ਨ ਚੁਕਈ ਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ
ਭਰਮ ਵਰੱਤਣ ਜਗਤ ਕੀ ਇਕੋ ਮਾਯਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਵੈ
ਜੁਜਰ ਵੇਦਕੋ ਮਥਨ ਕਰ ਤੱਤ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚ ਭਰਮ ਮਿਲਾਵੈ
ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਜਗੱਤ ਵਿਚ ਕਰਮ ਬੰਧ ਕਰ ਆਵੈ ਜਾਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨਾਂ ਨ ਸਹਸਾ ਜਾਵੈ ॥ ੧੦ ॥
ਸਜਾਮ ਵੇਦ ਕਉ ਸੋਧਕਰ ਮਥ ਵੇਦਾਂਤ ਬਿਆਸ ਸੁਣਾਯਾ
ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਬਾਹਿਰਾ ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜਣਾਯਾ
ਨਦਰੀ ਕਿਸੇ ਨ ਲਿਆਵਈ ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ
ਆਪ ਪੁਜਾਇ ਜਗੱਤ ਵਿਚ ਭਾਉ ਭਗਤ ਦਾ ਮਰਮ ਨ ਪਾਯਾ
ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੀ ਵੇਦ ਮਥਿ ਅਗਨੀ ਅੰਦਰਿ ਤਪਤਤਪਾਯਾ
ਮਾਯਾ ਡੰਡ ਨ ਉੱਭਰੇ ਜਮ ਡੰਡੇ ਬਹੁ ਦੁਖ ਰੂਆਯਾ
ਨਾਰਦ ਮੁਨ ਉਪਦੇ`ਸ਼ਿਆ ਮਥ ਭਗਵਤ ਗੁਨਗੀਤ ਕਰਾਯਾ
ਬਿਨ ਸਰਨੀ ਨਹਿਂ ਕੋਇ ਤਰਾਯਾ ॥ ੧੧ ॥
ਦ੍ਵਾਪਰ ਜੁਗ ਬੀਤਤ ਭਏ ਕਲਿਜੁਗਕੇ ਸਿਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਈ
ਬੇਦ ਅਥਰਬਨ ਥਾਪਿਆ ਉੱਤਰ ਮੁਖ ਗੁਰ ਮੁਖ ਗੁਨਗਾਈ
ਕਪਲ ਰਿਖੀਸ਼ੁਰ ਸਾਂਖ ਮਥ ਅਥਰਬਨ ਬੇਦ ਕੀ ਰਿਚਾ ਸੁਨਾ
ਈ॥ ਗਿਆਨ ਮਹਾਂ ਰਸ ਪੀਅਕੇ ਸਿਮਰੇ ਨਿੱਤਅਨਿੱਤ ਨਿਆ
ਈ॥ ਗਜਾਨ ਬਿਨਾਂ ਨਹਿ ਪਾਈਐ ਜੇ ਕੋਈ ਕੋਟ ਜਤਨ ਕਰ
ਧਾਈ॥ਕਰਮ ਜੋਗ ਦੇਹੀ ਕਰੇ ਸੋ ਅਨਿੱਤ ਖਿਨ ਟਿਕੈ ਨ ਰਾਈ
ਗਿਆਨ ਮਤੇ ਸੁਖ ਊਪਜੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਰਮ ਚੁਕਾਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਗਜਾਨੀ ਸਹਿਜ ਸਮਾਈ ॥ ੧੨ ॥
ਬੇਦ ਅਥਰਣ ਮਥਨ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਸੇਖਕ ਗੁਣ ਗਾਵੈ
ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾ ਫਲ ਹੱਥਿ ਨ ਆਵੈ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭਕੋ ਮੰਨੈ ਹੁਕਮ ਸੋ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ
ਆਪਹੁ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵਈ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜੈਸਾ ਕਰੇ ਤੈਸਾ ਲਹੈ ਰਿਖਿ ਕਣਾਦਿਕ ਭਾਖ ਸੁਣਾਵੈ
ਸਤਿਜੁਗ ਕਾ ਅਨਿਆਉਂ ਸੁਣ ਇਕ ਫੇੜੇ ਸਭ ਜਗਤ ਮਰਾਵੈ
ਤ੍ਰੇਤੇ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦੁਆਪਰ ਵੰਸ ਕੁਵੰਸ ਕੁਹਾਵੈ
ਕਲਿਜੁਗ ਜੋ ਫੇੜੇ ਸੋ ਪਾਵੈ ॥ ੧੩ ॥

ਸੇਖਨਾਗ ਪਾਤੰਜਲਮਥਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਨਾਗ ਸੁਣਾਈ
ਵੇਦ ਅਥਰਬਣ ਬੋਲਿਆ ਜੋਗ ਬਿਨਾਂ ਨਹਿੰ ਭਰਮ ਚੁਕਾਈ
ਜਿਉਂ ਕਰ ਮੈਲੀ ਆਰਸੀ ਸਿਕਲ ਬਿਨਾਂ ਨਹਿੰ ਮੁਖ ਦਿਖਾਈ
ਜੋਗ ਪਦਾਰਥ ਨਿਰਮਲਾ ਅਨਹਦ ਧੁਨ ਅੰਦਰ ਲਿਵਲਾਈ
ਅਸ੍ਟਦਸਾ ਸਿਧਿ ਨਉ ਨਿਧੀ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋਗੀ ਚਰਨ ਲਗਾਈ
ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗਾਂ ਕੀ ਬਾਸ਼ਨਾ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਚ ਪਾਤੰਜਲ ਪਾਈ
ਹੱਥੋ ਹੱਥੀ ਪਾਈਐ ਭਗਤ ਜੋਗ ਕੀ ਪੂਰ ਕਮਾਈ
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸੁਭਾਈ ॥ ੧੪ ॥

ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੇਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਾਸ਼ਨਾ ਬੱਧਾ ਆਵੈ ਜਾਵੈ
ਫਿਰ ਫਿਰ ਫੇਰ ਵਟਾਈਐ ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ਮਰਮਕਉ ਪਾਵੈ
ਸਤਿਜੁਗ ਦੂਜਾ ਭਰਮ ਕਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿਚ ਜੋਂਨੀ ਫਿਰ ਆਵੈ
ਤ੍ਰੇਤੇ ਕਰਮਾਂ ਬਾਂਧਤੇ ਦੁਆਪੁਰ ਫਿਰ ਅਵਤਾਰ ਕਰਾਵੈ
ਦੁਆਪੁਰ ਮਮਤਾ ਅਹੰਕਰ ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਗਰਬਿ ਗਲਾਵੈ
ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗਾਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੰਸਾ ਨ ਚੁਕਾਵੈ
ਫਿਰ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਦੇਹਧਰ ਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਫੇਰਫਸਾਵੈ
ਅਉਸਰ ਚੁੱਕਾ ਹੱਥ ਨ ਆਵੈ ॥ ੧੫ ॥

ਕਲਿਜੁਗਕੀ ਸੁਣ ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਮ ਕਿਰਤਕੀ ਚਲੈ ਨ ਕਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬਿਨਾਂ ਭਜਨ ਭਗਵਾਨਕੇ ਭਾਉ ਭਗਤ ਬਿਨ ਠੌੜ ਨ ਥਾਈ
ਲਹੈ ਕਮਾਣਾ ਏਤ ਜੁਗ ਪਿਛਲੀਂ ਜੁਗੀਂ ਕਰੀ ਕਮਾਈ
ਪਾਇਆ ਮਾਣਸ ਦੇਹ ਕਉ ਐਥੋਂ ਚੁਕਿਆਂ ਠੌਰ ਨ ਠਾਈ
ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਸੁਣ ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਗਾਈ
ਭਾਉ ਭਗਤ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਜਗ ਹੋਮ ਤੇ ਪੁਰਬ ਕਮਾਈ
ਕਰਕੇ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭ ਲੇਖੈ ਅੰਦਰ ਪਾਈ
ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਵੈ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੧੬ ॥

ਜੁਗਗਰਦੀ ਜਬ ਹੋਵਹੇ ਉਲਟੇ ਜੁਗਕਿਆ ਹੋਇ ਵਰਤਾਰਾ
ਉਠੇ ਗਿਲਾਨ ਜਗੱਤ ਵਿਚ ਵਰਤੈ ਪਾਪ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਸੰਸਾਰਾ
ਵਰਨਾਂਵਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਖਹਿਖਹਿ ਜਲਨ ਬਾਂਸ ਅੰਗਿਆਰਾ
ਨਿੰਦਿਆ ਚੱਲੇ ਵੇਦ ਕੀ ਸਮਝਨ ਨਹਿ ਅਗਿਆਨ ਗੁਬਾਰਾ
ਬੇਦ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਹੱਟ ਹੈ ਜਿਸ ਲਗ ਭਵਜਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ
ਸਤਿ ਗੁਰ ਬਾਝ ਨ ਬੁੱਝੀਐ ਜਿੱਚਰ ਧਰੇ ਨ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰਾ
ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਇੱਕ ਹੈ ਸੱਚਾ ਸਾਹ ਜਗਤ ਵਣਜਾਰਾ
ਚੜ੍ਹੇ ਸੂਰ ਮਿਟ ਜਾਇ ਅੰਧਾਰਾ ॥ ੧੭ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਬੋਧ ਅਬਤਾਰ ਹੈ ਬੋਧ ਅਬੋਧ ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਵੈ
ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੇ ਵਰਜਈ ਸੋਈ ਕਰੈ ਜੋਈ ਮਨ ਭਾਵੈ
ਕਿਸੈ ਪੁਜਾਈ ਸਿਲਾ ਸੁੰਨ ਕੋਈ ਗੋਰੀ ਮੜ੍ਹੀ ਪੁਜਾਵੈ
ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਪਾਖੰਡ ਕਰ ਕਲਹ ਕ੍ਰੋਪ ਬਹੁ ਵਾਦ ਵਧਾਵੈ
ਆਪੋ ਧਾਪੀ ਹੋਇਕੇ ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਧਰਮ ਚਲਾਵੈ
ਕੋਈ ਪੂਜੈ ਚੰਦਰ ਸੂਰ ਕੋਈ ਧਰਤ ਅਕਾਸ ਮਨਾਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਉਣ ਪਾਨੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਮਰਾਜ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ
ਫੋਕਟ ਧਰਮੀ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ ॥ ੧੮ ॥
ਭਈ ਗਿਲਾਨ ਜਗੱਤ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਰਨ ਆਸ਼੍ਰਮ ਉਪਾਏ
ਦਸ ਨਾਮ ਸੰਨਿਆਸੀਆ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਚਲਾਏ
ਜੰਗਮ ਅਤੇ ਸਰੇਵੜੇ ਦਗੇ ਦਿਗੰਬਰ ਵਾਦ ਕਰਾਏ
ਬ੍ਰਹਮਣ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰ ਕਰ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਲੜਾਏ
ਖਟ ਦਰਸਨ ਬਹੁ ਵੈਰ ਕਰ ਨਾਲ ਛੱਤੀਸ ਪਾਖੰਡ ਚਲਾਏ
ਤੰਤ ਮੰਤ ਰਾਸਾਇਨਾ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾਲਖ ਲਪਟਾਏ
ਇੱਕਸ ਤੇ ਬਹੁ ਰੂਪ ਕਰ ਰੂਪ ਕਰੂਪੀ ਘਣੇ ਦਿਖਾਏ
ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਏ ॥ ੧੯ ॥
ਬਹੁ ਵੱਟੀ ਜਗ ਚੱਲੀਆਂ ਜਬਹੀ ਭਏ ਮਹੰਮਦ ਯਾਰਾ
ਕੌਮ ਬਹੱਤਰ ਸੰਗ ਕਰ ਬਹੁ ਬਿਧ ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਪਸਾਰਾ
ਰੋਜ਼ੇ ਈਦ ਨਿਮਾਜ਼ ਕਰ ਕਰਮੀ ਬੰਦ ਕੀਆ ਸੰਸਾਰਾ
ਪੀਰ ਪਕੰਬਰ ਅਉਲੀਏ ਗ਼ਉਸ ਕੁਤਬ ਬਹੁ ਭੇਖ ਸਵਾਰਾ
ਠਾਕੁਰ ਦੁਆਰੇ ਢਾਹਿਕ ਤਿਹ ਠਉੜੀਂ ਮਾਸੀਤ ਉਸਾਰਾ
ਮਾਰਨ ਗਊ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਪਾਪ ਬਿਥਾਰਾ
ਕਾਫ਼ਰ ਮੁਲਹਦ ਇਰਮਨੀ ਰੂਮੀ ਜੰਗੀ ਦੁਸਮਨ ਦਾਰਾ
ਪਾਪੇ ਦਾ ਵਰਤਿਆ ਵਰਤਾਰਾ ॥ ੨੦ ॥
ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬਾ ਜਗ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੁੱਸਲਮਾਣੇ
ਖ਼ੁਦੀ ਬਖ਼ੀਲੀ ਤਕੱਬਰੀ ਖਿੰਚੋ ਤਾਨ ਕਰੇਨਿ ਧਿਙਾਣੇ
ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮੱਕਾ ਕਾਬਾ ਮੁਸਲਮਾਣੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੁੰਨਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੀ ਤਿਲਕ ਜੰਞੂ ਹਿੰਦੂ ਲੋਭਾਣੇ
ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕਹਾਇੰਦੇ ਇੱਕ ਨਾਮ ਦੁਇ ਰਾਹ ਭੁਲਾਣੇ
ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਭੁਲਾਇ ਕੈ ਮੋਹੇ ਲਾਲਚ ਦੁਨੀ ਸ਼ੈਤਾਣੇ
ਸੱਚ ਕਿਨਾਰੇ ਰਹਿਗਯਾ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਬਾਹਮਣ ਮਉਲਾਣੇ
ਸਿਰੋਂ ਨ ਮਿਟੇ ਆਵਣ ਜਾਣੇ ॥ ੨੧ ॥

ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਪੰਚਾਇਣ ਪ੍ਰਭ ਆਪੇ ਹੋਆ
ਆਪੇ ਪੱਟੀ ਕਲਮ ਆਪ ਆਪੇ ਲਿੱਖਣ ਹਾਰਾ ਹੋਆ
ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਅੰਧੇਰ ਹੈ ਖਹਿ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਬਹੁ ਬਿਧ ਲੋਆ
ਵਰਤਿਆਪਾਪਜਗੱਤ੍ਰ ਤੇ ਧਉਲ ਉਡੀਣਾ ਨਿਸ ਦਿਨ ਰੋਆ
ਬਾਝ ਦਇਆ ਬਲ ਹੀਨ ਹੋ ਨਿੱਘਰ ਚਲੋਂ ਰਸਾਤਲ ਟੋਆ
ਖੜਾ ਇਕ ਤੇ ਪੈਰ ਤੇ ਪਾਪ ਸੰਗ ਬਹੁ ਭਾਰਾ ਹੋਆ
ਥੰਮੇ ਕੋਇ ਨ ਸਾਧ ਬਿਨ ਸਾਧੁ ਨ ਦਿੱਸੈ ਜਗ ਵਿਚ ਕੋਆ
ਧਰਮ ਧੌਲ ਪੁਕਾਰੈ ਤਲੈ ਖੜੋਆ ॥ ੨੨ ॥

ਸੁਣੀਪੁਕਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਗਮਾਹਿੰ ਪਠਾਯਾ
ਚਰਨ ਧੋਇ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰ ਚਰਨਾਮ੍ਰਤ ਸਿੱਖਾਂ ਪੀਲਾਯਾ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਇਕ ਦਿਖਾਯਾ
ਚਾਰੇ ਪੈਰ ਧਰੰਮ ਦੇ ਚਾਰ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਕਰਾਯਾ
ਰਾਣਾ ਰੰਕ ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਰੀਂ ਪਵਣਾ ਜਗ ਵਰਤਾਯਾ
ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਪਿਰੰਮ ਦਾ ਪੈਰਾਂ ਉੱਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ
ਕਲਿਜੁਗ ਬਾਬੇ ਤਾਰਿਆ ਸੱਤਨਾਮ ਪੜ੍ਹ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਯਾ
ਕਲਿਤਾਰਣ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਯਾ ॥ ੨੩ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬੇ ਪਾਯਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਦਰ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਫਿਰ ਘਾਲ ਕਮਾਈ
ਰੇਤ ਅੱਕ ਆਹਾਰ ਕਰ ਰੋੜਾਂ ਕੀ ਗੁਰ ਕਰੀ ਵਿਛਾਈ
ਭਾਰੀ ਕਰੀ ਤਪੱਸਿਆ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹਰਿ ਸਿਉਂ ਬਣਿਆਈ
ਬੱਬਾ ਪੈਧਾ ਸੱਚ ਖੰਡ ਨਉਨਿਧਿ ਨਾਮ ਗਰੀਬੀ ਪਾਈ
ਬੱਬਾ ਦੇਖੈ ਧਯਾਨ ਧਰ ਜਲਤੀ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਦਿਸ ਆਈ
ਬਾਝਹੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਕਰਦੀ ਸੁਣੀ ਲੁਕਾਈ
ਬੱਬੇ ਭੇਖ ਬਣਾਇਆ ਉਦਾਸੀ ਕੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ
ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਧਨ ਧਰਤ ਲੁਕਾਈ ॥ ੨੪ ॥

ਬੱਬਾ ਆਯਾ ਤੀਰਥੀਂ ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੱਭੇ ਫਿਰ ਦੇਖੈ
ਪੁਰਬ ਧਰਮ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਰ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਬਿਨ ਕਿਤੈ ਨ ਲੇਖੈ
ਭਾਉ ਨ ਬ੍ਰਹਮੇ ਲਿਖਿਆ ਚਾਰ ਬੇਦ ਸਿਮਰਤ ਪੜ੍ਹ ਦੇਖੈ
ਢੂੰਡੀ ਸਗਲੀ ਪਿਰਥਮੀ ਸਤਿਜੁਗ ਆਦਿ ਦੁਆਪਰ ਤ੍ਰੇਤੈ
ਕਲਿਜੁਗ ਧੁੰਧੂਕਾਰ ਹੈ ਭਰਮ ਭੁਲਾਈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭੇਖੈ
ਭੇਖੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਪਾਈਐ ਆਪ ਗਵਾਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਨਿਵ ਚਲੈ ਗੁਰਸਿੱਖ ਵਿਸੇਖੈ
ਤਾਂ ਕਛ ਘਾਲ ਪਵੈ ਦਰ ਲੇਖੈ ॥ ੨੫ ॥

ਜਤੀ ਸਤੀ ਚਿਰ ਜੀਵਣੇ ਸਾਧਿਕ ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਗੁਰ ਚੇਲੇ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਰਿਖੀਸ਼ਰਾਂ ਭੈਰੋ ਖੇਤ੍ਰਪਾਲ ਬਹੁ ਮੇਲੇ
ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪੱਸਰਾ ਕਿੰਨਰ ਜੱਛ ਚਲਿਤ ਬਹੁ ਖੇਲੇ
ਰਾਕਸ ਦਾਨੋ ਦੈਂਤ ਲਖ ਅੰਦਰ ਦੂੱਜਾ ਭਾਉ ਦੁਹੇਲੇ
ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਸਭਕੋ ਡੁੱਬੇ ਗੁਰੂ ਸਣੇ ਬਹੁ ਚੇਲੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਕੋਇ ਨ ਦਿੱਸਈ ਢੂੰਢੇ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰੀ ਮੇਲੇ
ਡੂੰਬੇ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਸਭ ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਕਉਮਿ ਕਤੇਲੇ
ਅੰਧੀ ਅੰਧ ਖੂਹੇ ਠੇੱਲੇ ॥ ੨੬ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗ ਚਾਨਣ ਹੋਆ
ਜਿਉਂ ਕਰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਰੇ ਛਪੇ ਅੰਧੇਰ ਪਲੋਆ
ਸਿੰਘ ਬੁਕੇ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੰਨੀ ਜਾਇ ਨ ਧੀਰ ਧਰੋਆ
ਜਿਥੇ ਬੱਬਾ ਪੈਰ ਧਰੈ ਪੂਜਾ ਆੱਸਣ ਥਾਪਣ ਸੋਆ
ਸਿਧ ਆਸਣ ਸਭ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਨਕ ਆਦਿ ਮਤੇ ਜੇ ਕੋਆ
ਘਰ ਘਰ ਅੰਦਰ ਧਰਮ ਸਾਲ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨ ਸਦਾ ਵਿਸੋਆ
ਬੱਬੇ ਤਾਰੇ ਚਾਰ ਚੱਕ ਨੌ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਸੱਚਾ ਢੋਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਕਲਿ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੋਆ ॥ ੨੭ ॥
ਬੱਬੇ ਡਿੱਠੀ ਪਿਰਥਵੀ ਨਵ ਖੰਡ ਜਿੱਥੇ ਤਕ ਆਹੀ
ਫਿਰ ਜਾ ਚੜ੍ਹੇ ਸੁਮੇਰ ਪਰ ਸਿੱਧ ਮੰਡਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਈ
ਚੌਰਾਸੀਹ ਸਿਧਿ ਗੋਰਖਾਦਿ ਮਨ ਅੰਦਰ ਗਣਤੀ ਵਰਤਾਈ
ਸਿੱਧ ਪੁੱਛਣ ਸੁਣ ਬੱਾਲਿਆ ਕੌਣ ਸ਼ਕਤ ਤੁਹਿ ਏੱਥੇ ਲਿਆਈ
ਹਉਂ ਜਪਿਆ ਪਰਮੇਸ਼ਰੋ ਭਾਉ ਭਗਤ ਸੰਗ ਤਾੜੀ ਲਾਈ
ਆੱਖਣ ਸਿਧ ਸੁਣ ਬੱਾਲਿਆ ਅਪਣਾ ਨਾਉ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ
ਬੱਬਾ ਆੱਖੇ ਨਾਥ ਜੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਪੇ ਗਤ ਪਾਈ
ਨੀਚ ਕਹਾਇ ਊਚ ਘਰ ਆਈ ॥ ੨੮ ॥
ਫਿਰ ਪੁੱਛਣ ਸਿਧ ਨਾਨਕਾ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਕਜਾ ਵਰਤਾਰਾ
ਸਭ ਸਿੱਧੀਂ ਏਹ ਬੁੱਝਿਆ ਕਲਿ ਤਾਰਨ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬੱਬੇ ਕਹਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ਸੱਚ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੂੜ ਅੰਧਾਰ।
ਕੂੜ ਅਮਾਵਸ ਵਰਤਿਆ ਹਉਂ ਭਾਲਣ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੰਸਾਰ।
ਪਾਪ ਗਿਰੱਸੀ ਪਿਰਥਮੀ ਧੌਲ ਖੜਾ ਧਰ ਹੇਠ ਪੁਕਾਰ।
ਸਿਧ ਛਪ ਬੈਠੇ ਪਰਬਤੀਂ ਕੌਣ ਜਗਤ ਕਉ ਪਾਰ ਉਤਾਰ।
ਜੋਗੀ ਗਜ਼ਾਨ ਵਿਹੂਣਿਆ ਨਿਸਦਿਨ ਅੰਗ ਲਗਾਇਨ ਛਾਰ।
ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਡੁੱਬਾ ਜਗਸਾਰ। ॥ ੨੯ ॥

ਕਲ ਆਈ ਕੁੱਤੇ ਮੁਹੀ ਖਾਜ ਹੂਆ ਮੁਰਦਾਰ ਗੁਸਾਈਂ।
ਰਾਜੇ ਪਾਪ ਕਮਾਂਵਦੇ ਉਲਟੀ ਵਾੜ੍ਹ ਖੇਤ ਕਉ ਖਾਈ।
ਪਰਜਾ ਅੰਧੀ ਗਜ਼ਾਨ ਬਿਨ ਕੂੜ ਕੁਸੱਤ ਮੁਖਹੁ ਆਲਾਈ।
ਚੇਲੇ ਸਾਜ ਵਜਾਇੰਦੇ ਨੱਚਨ ਗੁਰੂ ਬਹੁਤ ਬਿਧ ਭਾਈ।
ਸੇਵਕ ਬੈਠਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰ ਉਠ ਘਰੀਂ ਤਿਨਾੜੇ ਜਾਈ।
ਕਾਜ਼ੀ ਹੋਏ ਰਿਸ਼ਵਤੀ ਵਢੀ ਲੈਕੇ ਹੱਕ ਗਵਾਈ।
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੈ ਦਾਮ ਹਿਤ ਭਾਵੈਂ ਆਇ ਕਿਥਾਊ ਜਾਈ।
ਵਰਤਿਆ ਪਾਪ ਸਭਸ ਜਗ ਮਾਂਹੀ ॥ ੩੦ ॥

ਸਿੱਧੀਂ ਮਨੇ ਬਿਚਾਰਿਆ ਕਿਵੇਂ ਦਰਸ਼ਨ ਏਹ ਲੇਵੇ ਬੱਲ।
ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਕਲੀ ਮਾਹਿ ਹਮਰੇ ਪੰਥ ਕਰੇ ਉਜਿਆਲ।
ਖੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਨਾਥ ਜੀ ਪਾਣੀ ਭਰ ਲੈਵਣ ਉਠ ਚੱਲ।
ਬੱਬਾ ਆਯਾ ਪਾਣੀਐ ਡਿਠੇ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ।
ਸਤਿਗੁਰ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਪੁਰਖ ਕੇਹੜਾ ਝੱਲੇ ਗੁਰਦੀ ਝੱਲ।
ਫਿਰ ਆਯਾ ਗੁਰ ਨਾਥ ਜੀ ਪਾਣੀ ਠਉੜ ਨਹੀਂ ਉਸ ਤਾਲ।
ਸ਼ਬਦ ਜਿਤੀ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਕੀਤੁਸੁ ਅਪਣਾ ਪੰਥ ਨਰਾਲ।

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕਲ ਜੁਗ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸੁਖਾਲਾ ॥ ੩੧ ॥
ਬਾਬਾ ਫਿਰ ਮੱਕੇ ਗਯਾ ਨੀਲ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ਬਨ ਵਾਲੀ
ਆਸਾ ਹੱਥ ਕਿਤਾਬ ਕੱਛ ਕੂਜਾ ਬਾਂਗ ਮੁਸੱਲਾ ਧਾਰੀ
ਬੈਠਾ ਜਾਇ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਹਾਜੀ ਹੱਜ ਗੁਜਾਰੀ
ਜਾਂ ਬਾਬਾ ਸੁੱਤਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੱਲ ਮਹਿਰਾਬੇ ਪਾਇ ਪਸਾਰੀ
ਜੀਵਣ ਮਾਰੀ ਲੱਤ ਦੀ ਕੇਹੜਾ ਸੁੱਤਾ ਕੁਫ਼ਰ ਕੁਫ਼ਾਰੀ
ਲੱਤਾਂ ਵੱਲ ਖ਼ੁਦਾਇਦੇ ਕਿਉਂਕਰ ਪਇਆ ਹੋਇ ਬਜੁਗਾਰੀ
ਟੰਗੋਂ ਪਕੜ ਘਸੀਟਿਆ ਫਿਰਿਆ ਮੱਕਾ ਕਲਾ ਦਿਖਾਰੀ
ਹੋਇ ਹੈਰਾਨ ਕਰੇਨ ਜੁਹਾਰੀ ॥ ੩੨ ॥
ਪੁੱਛਨ ਗੱਲ ਈਮਾਨ ਦੀ ਕਾਜ਼ੀ ਮੁੱਲਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਈ
ਵਡਾ ਸਾਂਗ ਵਰਤਾਇਆ ਲਖ ਨ ਸਕੇ ਕੁਦਰਤਿ ਕੋਈ
ਪੁੱਛਣ ਖੋਲ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਵਡਾ ਹਿੰਦੂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੋਈ
ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਹਾਜੀਆਂ ਸ਼ੁਭ ਅਮਲਾਂ ਬਾਝੋਂ ਦੋਵੇਂ ਰੋਈ
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਇ ਦਰਗਹਿ ਅੰਦਰ ਲੈਨ ਨ ਢੋਈ
ਕੱਚਾ ਰੰਗ ਕੁਸੁੰਭ ਕਾ ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਥਿਰ ਨ ਰਹੋਈ
ਕਰਨ ਬਖੀਲੀ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕਥਾਇ ਖਲੋਈ
ਰਾਹ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਦੁਨੀਆ ਗੋਈ ॥ ੩੩ ॥
ਧਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕੌਸ ਦੀ ਮੱਕੇ ਅੰਦਰ ਪੂਜ ਕਰਾਈ
ਜਿੱਥੇ ਜਾਇ ਜਗੱਤ ਵਿਚ ਬਾਬੇ ਬਾਝ ਨਾ ਖਾਲੀ ਜਾਈ
ਘਰ ਘਰ ਬਾਬਾ ਪੂਜੀਏ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜੁ ਆਈ
ਛਪੇ ਨਾਂਹਿ ਛਪਾਇਆ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੂਰਜ ਜਗ ਰੁਸ਼ਨਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬੁਕਿਆ ਸਿੰਘ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਸਭ ਮਿਰਗਾਵਲ ਭੰਨੀ ਜਾਈ
ਚੜਿਆ ਚੰਦ ਨ ਲੁਕਈ ਕੱਢ ਕੁਨਾਲੀ ਜੋਤ ਛਪਾਈ
ਉਗਵਣ ਤੇ ਆਥਵਣ ਨਉ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਸਭ ਝੁਕਾਈ
ਜਗ ਅੰਦਰ ਕੁਦਰਤ ਵਰਤਾਈ ॥ ੨੪ ॥

ਬਾਬਾ ਗਿਆ ਬਗ਼ਦਾਦ ਨੂੰ ਬਾਹਿਰ ਜਾਇ ਕੀਆ ਅਸਥਾਨਾ
ਇਕ ਬਾਬਾ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਦੂਜਾ ਰਬਾਬੀ ਮਰਦਾਨਾ
ਦਿਤੀ ਬਾਂਗ ਨਿਮਾਜ਼ ਕਰ ਸੁੰਨ ਸਮਾਨ ਹੋਆ ਜਹਾਨਾ
ਸੁੰਨ ਮੁੰਨ ਨਗਰੀ ਭਈ ਦੇਖ ਪੀਰ ਭਇਆ ਹੈਰਾਨਾ
ਵੇਖੈ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਇੱਕ ਫਕੀਰ ਵਡਾ ਮਸਤਾਨਾ
ਪੁੱਛਿਆ ਫਿਰਕੇ ਦਸਤਗੀਰ ਕੌਨ ਫਕੀਰ ਕਿਸਕਾ ਘਰਾਨਾ
ਨਾਨਕ ਕਲ ਵਿਚ ਆਇਆ ਰੱਬ ਫਕੀਰ ਇਕ ਪਹਿਚਾਨਾ
ਧਰਤ ਅਕਾਸ਼ ਚਹੂੰ ਦਿਸ ਜਾਨਾ ॥ ੨੫ ॥

ਪੁੱਛੇ ਪੀਰ ਤਕਰਾਰ ਕਰ ਏਹ ਫ਼ਕੀਰ ਵਡਾ ਅਤਾਈ
ਏਥੇ ਵਿਚ ਬਗ਼ਦਾਦ ਦੇ ਵਡੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਲਾਈ
ਪਾਤਾਲਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਲਖ ਓੜਕ ਭਾਲੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਾਈ
ਫੇਰ ਦੁਰਾਇਣ ਦਸਤਗੀਰ ਅਸੀ ਭਿ ਵੇਖਾਂ ਜੋ ਤੁਹਿ ਪਾਈ
ਨਾਲ ਲੀਤਾ ਬੇਟਾ ਪੀਰ ਦਾ ਅੱਖੀ ਮੀਟ ਗਿਆ ਹਵਾਈ
ਲੱਖ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਲੱਖ ਅੱਖ ਫੁਰਕ ਵਿਚ ਸਭ ਦਿਖਲਾਈ
ਭਰ ਕਚਕੌਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦਾ ਧੁਰੋਂ ਪਤਾਲੋਂ ਲਈ ਕੜਾਹੀ
ਜ਼ਾਹਰ ਕਲਾ ਨ ਛਪੈ ਛਪਾਈ ॥ ੨੬ ॥

ਗੜ੍ਹ ਬਗ਼ਦਾਦ ਨਿਵਾਇਕੈ ਮੱਕਾ ਮਦੀਨਾ ਸਭ ਨਿਵਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਿੱਧ ਚੌਰਾਸੀਹ ਮੰਡਲੀ ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਖੰਡ ਜਿਣਾਯਾ
ਪਾਤਾਲਾਂ ਅਕਾਸ਼ ਲੱਖ ਜਿੱਤੀ ਧਰਤੀ ਜਗਤ ਸਬਾਯਾ
ਜੀਤੀ ਨਵਖੰਡ ਮੇਦਨੀ ਸੱਤਨਾਮ ਕਾ ਚੱਕ੍ਰ ਫਿਰਾਯਾ
ਦੇਵਦਾਨੋ ਰਾਕਸ਼ਦੈਤ ਸਭ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਸਭ ਚਰਨੀ ਲਾਯਾ
ਇੰਦ੍ਰਾਸਨ ਅਪੱਛਰਾਂ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਮੰਗਲ ਗਾਯਾ
ਭਯਾ ਅਨੰਦ ਜਗੱਤ ਵਿਚ ਕਲਿਤਾਰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਯਾ
ਹਿੰਦੂ ਮੁੱਸਲਮਾਨ ਨਿਵਾਯਾ ॥ ੩੭ ॥
ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਆਯਾ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ ਸਗਲ ਉਤਾਰਾ
ਪਹਿਰ ਸੰਸਾਰੀ ਕੱਪੜੇ ਮੰਜੀ ਬੈਠ ਕੀਆ ਅਵਤਾਰਾ
ਉਲਟੀ ਗੰਗ ਵਹਾਈਉਨ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਸਿਰ ਉੱਪਰ ਧਾਰਾ
ਪੁਤ੍ਰੀਂ ਕੌਲ ਨ ਪਾਲਿਆ ਮਨ ਖੋਟੇ ਆਕੀ ਨਸਿਆਰਾ
ਬਾਣੀ ਮੁਖਹੁ ਉਚਾਰੀਐ ਹੋਇ ਰੁਸ਼ਨਾਈ ਮਿਟੇ ਅੰਧਾਰਾ
ਗਯਾਨ ਗੋਸ਼੍ਟ ਚਰਚਾ ਸਦਾ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਉਠ ਧੁਨਕਾਰਾ
ਸੋਦਰ ਆਰਤੀ ਗਾਵੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਾਪ ਉਚਾਰਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਰ ਅਥਰਬਣ ਤਾਰਾ ॥ ੩੮ ॥
ਮੇਲਾ ਸੁਣ ਸ਼ਿਵਰਾਤ ਦਾ ਬਾਬਾ ਅਚਲ ਵਟਾਲੇ ਆਈ
ਦਰਸ਼ਨ ਵੇਖਨ ਕਾਰਨੇ ਸਗਲੀ ਉਲਟ ਪਈ ਲੋਕਾਈ
ਲੱਗੀ ਬਰਸਨ ਲੱਛਮੀ ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਨਉਨਿਧਿ ਸਵਾਈ
ਜੋਗੀ ਵੇਖ ਚਲਿੱਤ੍ਰ ਨੋਂ ਮਨ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਕ ਘਨੇਰੀ ਖਾਈ
ਭਗਤੀਆਂ ਪਾਈ ਭਗਤ ਆਨ ਲੋਟਾ ਜੋਗੀ ਲਇਆ ਛਪਾਈ
ਭਗਤੀਆਂ ਗਈ ਭਗਤ ਭੁੱਲ ਲੋਟੇ ਅੰਦਰ ਸੁਰਤ ਭੁਲਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬਾਬਾ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਪੁਰਖ ਕਢਿਆ ਲੋਟਾ ਜਹਾਂ ਲੁਕਾਈ
ਵੇਖ ਚਲਿੱਤ੍ਰ ਜੋਗੀ ਖੁਣਸਾਈ ॥ ੩੯ ॥
ਖਾਧੀ ਖੁਣਸ ਜੋਗੀਸ਼ਰਾਂ ਗੋਸ਼੍ਟ ਕਰਨ ਸੱਭੇ ਉਠ ਆਈ
ਪੁੱਛੇ ਜੋਗੀ ਭੰਗਰਨਾਥ ਤੁਹਿ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਕਾਂਜੀ ਪਾਈ
ਫਿੱਟਿਆ ਚਾਟਾ ਦੁੱਧ ਦਾ ਰਿੜਕਿਆਂ ਮੱਖਣ ਹੱਥ ਨ ਆਈ
ਭੇਖ ਉਤਾਰ ਉਦਾਸ ਦਾ ਵਤ ਕਿਉਂ ਸੰਸਾਰੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ
ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਭੰਗਰਨਾਥ ਤੇਰੀ ਮਾਉਂ ਕੁਚੱਜੀ ਆਈ
ਭਾਂਡਾ ਧੋਇ ਨ ਜਾਤਿਓਨ ਭਾਇ ਕੁਚੱਜੇ ਫੁੱਲ ਸੜਾਈ
ਹੋਇ ਅਤੀਤ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਤਜ ਫਿਰ ਉਨਹੂੰ ਕੇ ਘਰ ਮੰਗਨ ਜਾਈ
ਬਿਨ ਦਿੱਤੇ ਕਛ ਹਥ ਨ ਆਈ ॥ ੪੦ ॥
ਏਹ ਸੁਣ ਬਚਨ ਜੁਗੀਸ਼ਰਾਂ ਮਾਰ ਕਿਲਕ ਬਹੁ ਰੂਅ ਉਠਾਈ
ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਕਉ ਖੇਦਿਆ ਕਲਿਜੁਗ ਬੇਦੀ ਨਾਨਕ ਆਈ
ਸਿੱਧ ਬੋਲਨ ਸਬ ਅਉਖਧੀਆਂ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀ ਧੁਨੋ ਚੜ੍ਹਾਈ
ਰੂਪ ਵਟਾਯਾ ਜੋਗੀਆਂ ਸਿੰਘ ਬਾਘੁ ਬਹੁ ਚਲਿਤ ਦਿਖਾਈ
ਇਕ ਪਰ ਕਰਕੇ ਉਡਰਨ ਪੰਖੀ ਜਿਵੇਂ ਰਹੇ ਲੀਲਾਈ
ਇੱਕ ਨਾਗ ਹੋਇ ਪਵਨ ਛੋਡ ਇਕਨਾਂ ਵਰਖਾ ਅਗਨ ਵਸਾਈ
ਤਾਰੇ ਤੋੜੇ ਭੰਗਰਨਾਥ ਇਕ ਚੜ੍ਹ ਮਿਰਗਾਨੀ ਜਲ ਤਰ ਜਾਈ
ਸਿੱਧਾਂ ਅਗਨਿ ਨ ਬੁਝੇ ਬੁਝਾਈ ॥ ੪੧ ॥
ਸਿਧ ਬੋਲੇ ਸੁਣ ਨਾਨਕਾ ਤੁਹਿ ਜਗ ਨੂੰ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਲਾਈ
ਕੁਝ ਦਿਖਾਇ ਅਸਾਨੂੰ ਭੀ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਢਿੱਲ ਅਜੇਹੀ ਲਾਈ
ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਅਸਾਂ ਵੇਖੇ ਜੋਗੀ ਵਸਤੁ ਨ ਕਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਬਾਣੀ ਬਿਨਾ ਦੂਜੀ ਓਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਾਈ
ਸ਼ਿਵ ਰੂਪੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਚੱਲੇ ਨਾਹੀਂ ਧਰਤ ਚਲਾਈ
ਸਿੱਧ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਝੜ ਪਏ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਕੇ ਕਲਾ ਛਪਾਈ
ਦੱਦੇ ਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਕੱਕੇ ਕੀਮਤ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ
ਸੋ ਦੀਨ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥ ੪੨॥
ਬੱਾਬਾ ਬੋੱਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਹੁ ਸਚ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ
ਬਾਝਹੁ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਦੇ ਹੋਰ ਕਰਾਮਾਤ ਅਸਾਂਥੇ ਨਾਹੀ
ਬਸਤਰ ਪਹਿਰੋ ਅਗਨਿ ਕੇ ਬਰਫ਼ ਹਮਾੱਲੇ ਮੰਦਰ ਛਾਈ
ਕਰੋ ਰਸੋਈ ਸਾਰ ਦੀ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਨੱਥ ਚਲਾਈ
ਏਵਡ ਕਰੀ ਵਿਥਾਰ ਕਉ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਹੱਕੀ ਜਾਈ
ਤੋਲੀ ਧਰਤਿ ਅਕਾਸ਼ ਦੁਇ ਪਿੱਛੇ ਛਾਬੇ ਟੰਕ ਚੜ੍ਹਾਈ
ਏਹ ਬਲ ਰੱਖਾਂ ਆਪ ਵਿਚ ਜਿਸ ਆੱਖਾਂ ਤਿਸ ਪਾਰ ਕਰਾਈ
ਸੱਤਿਨਾਮੁ ਬਿਨ ਬਾਦਰ ਛਾਈ ॥ ੪੩ ॥
ਬੱਾਬੇ ਕੀੱਤੀ ਸਿੱਧ ਗੋਸ਼੍ਟ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸਿੱਧਾਂ ਵਿਚ ਆਈ
ਜਿਣ ਮੇੱਲਾ ਸ਼ਿਵਰਾਤ ਦਾ ਖਟ ਦਰਸ਼ਨ ਅਦੇਸ਼ ਕਰਾਈ
ਸਿੱਧ ਬੋੱਲਨ ਸ਼ੁਭ ਬਚਨ ਧੰਨ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਵਡੀ ਕਮਾਈ
ਵੱਡਾ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਗੱਟਿਆ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਜੋਤ ਜਗਾਈ
ਮੇੱਲਿਓਂ ਬਾਬਾ ਉੱਠਿਆ ਮੁਲਤਾਨੇ ਦੀ ਜ਼ਿਆਰਤ ਜਾਈ
ਅੱਗੋਂ ਪੀਰ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਦੁੱਧ ਕਟੋਰਾ ਭਰ ਲੈ ਆਈ
ਬਾਬੇ ਕਢਕਰ ਬਗਲ ਤੇ ਚੰਬੇਲੀ ਦੁਧ ਵਿਚ ਮਿਲਾਈ
ਜਿਉਂ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਗੰਗ ਸਮਾਈ ॥ ੪੪ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜ਼ਿਆਰਤ ਕਰ ਮੁਲਤਾਨ ਦੀ ਫਿਰ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰੇ ਨੂੰ ਆਯਾ
ਚੜ੍ਹੇ ਸਵਾਈ ਦਹਵਿਹੀ ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਧਿਆਯਾ
ਵਿਣ ਨਾਵੇ ਹੋਰ ਮੰਗਣਾ ਸਿਰ ਦੁਖਾਂਦੇ ਦੁੱਖ ਸਬਾਯਾ
ਮਾਰਿਆਸਿੱਕਾ ਜਗਤ ਵਿਚ ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਚਲਾਯਾ
ਥਾਪਿਆ ਲਹਿਣਾ ਜੀਂਵਦੇ ਗੁਰਿਆਈ ਸਿਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਯਾ
ਜੋਂਤੀ ਜੋਤ ਮਿਲਾਇਕੈ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਵਟਾਯਾ
ਲਖ ਨ ਕੋਈ ਸਕਈ ਆਚਰਜੇ ਆਚਰਜ ਦਿਖਾਯਾ
ਕਾਯਾਂ ਪਲਟ ਸਰੂਪ ਬਣਾਯਾ ॥ ੪੫ ॥

ਸੋ ਟਿੱਕਾ ਸੋ ਛਤ੍ਰ ਸਿਰ ਸੋਈ ਸੱਚਾ ਤਖਤ ਟਿਕਾਈ
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹੰਦੀ ਮੋਹਰ ਹੱਥ ਗੁਰ ਅੰਗਦਦੀ ਦੋਹੀ ਫਿਰਾਈ
ਦਿੱਤਾ ਛੱਡ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਬੈਠ ਖਡੂਰੇ ਜੋਤਿ ਜਗਾਈ
ਜੰਮੇ ਪੂਰਬ ਬੀਂਜਿਆ ਵਿਚ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕੂੜੀ ਚਤਰਾਈ
ਲਹਿਣੇ ਪਾਈ ਨਾਨਕੋਂ ਦੇਣੀ ਅਮਰਦਾਸ ਘਰ ਆਈ
ਗੁਰ ਬੈਠਾ ਅਮਰ ਸਰੂਪ ਹੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਈ ਦਾਤ ਇਲਾਹੀ
ਫੇਰ ਵਸਾਯਾ ਗੋਂਦਵਾਲ ਅਚਰਜ ਖੇਲ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ
ਦਾਤਿ ਜੋਤ ਖਸਮੈ ਵਡਿਆਈ ॥ ੪੬ ॥

ਦਿੱਚੇ ਪੂਰਬ ਦੇਵਣਾ ਜਿਸਦਾ ਵਸਤ ਤਿਸੇ ਘਰ ਆਵੈ
ਬੈਠਾ ਸੋਂਢੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਰਾਮਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ
ਪੂਰਨ ਤਾਲ ਖਟਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਜੋਤ ਜਗਾਵੈ
ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਖਸੰਮ ਦਾ ਉਲਟੀ ਗੰਗ ਸਮੁੰਦਰ ਸਮਾਵੈ
ਦਿੱਤਾ ਲਈਏ ਆਪਣਾ ਅਣ ਦਿੱਤਾ ਕਛ ਹੱਥ ਨ ਆਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਫਿਰ ਆਈ ਘਰ ਅਰਜਨੇ ਪੁਤ ਸੰਸਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ
ਜਾਣ ਨ ਦੇਂਸਾਂ ਸੋਢੀਓਂ ਹੋਰਸ ਅਜਰ ਨ ਜਰਿਆ ਜਾਵੈ
ਘਰ ਹੀ ਕੀ ਵੱਥ ਘਰੇ ਰਹਾਵੈ ॥ ੪੭ ॥
ਪੰਜ ਪਿਆਲੇ ਪੰਜ ਪੀਰ ਛਠਮ ਪੀਰ ਬੈਠਾ ਗੁਰ ਭਾਰੀ
ਅਰਜਨ ਕਾਇਆਂ ਪਲਟਕੈ ਮੂਰਤ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਵਾਰੀ
ਚੱਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸੋਢੀਆਂ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਣ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ
ਦਲ ਭੰਜਨ ਗੁਰ ਸੂਰਮਾ ਵਡ ਜੋਧਾ ਬਹੁ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ
ਪੁੱਛਨਸਿੱਖ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਛੇ ਮਹਿਲਾਂਤਕ ਦਰਸ ਨਿਹਾਰੀ
ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੋਲੇ ਮੁਖਤੇ ਸੁਣਹੁ ਸੰਸਾਰੀ
ਕਲਿਜੁਗ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸੋਢੀਆਂ ਨਿਹਚਲ ਨੀਵ ਉਸਾਰ ਖਲ੍ਹਾਰੀ
ਜੁਗ ਜੁਗ ਸਤਿਗੁਰ ਧਰੇ ਅਵਤਾਰੀ ॥ ੪੮ ॥
ਸਤਿਜੁਗ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਸ ਦੇਵ ਵਵਾ ਵਿਸ਼ਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ
ਦੁਆਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਾਹਾ ਹਰਿਹਰਿ ਨਾਮ ਜ
ਪਾਵੈ ॥ ਤ੍ਰੇਤੇ ਸਤਿ ੁਰ ਰਾਮ ਜੀ ਰਾਰਾ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੁਖਪਾਵੈ
ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੱਗਾ ਗੋਵਿੰਦ ਨਾਮਜਪਾਵੈ
ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਪੰਚਾਇਣ ਵਿਚ ਜਾਇ ਸਮਾਵੈ
ਚਾਰੋਂ ਅਛਰ ਇੱਕ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪਾਵੈ
ਜਹਾਂ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਫਿਰ ਤਹਾਂ ਸਮਾਵੈ ॥ ੪੯ ॥ ੨ ॥

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਆਪਨੜੇ ਹਥਿ ਆਰਸੀ ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਖੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਆੱਪੇ ਵੇਖ ਦਿਖਾਲਿਦਾ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਭੇੱਖੇ
ਜੇਹਾ ਮੂੰਹ ਕਰ ਭਾਲਦਾ ਤੇਵੇਹੇ ਲੇੱਖੇ
ਹਸਦੇ ਹਸਦਾ ਵੇੱਖੀਐ ਸੋ ਰੂਪ ਸਰੇਖੇ
ਰੋਦੇਂ ਵਿੱਸੇ ਰੋਂਵਦਾ ਹੋਇ ਨਿਮਖ ਨਿਮੇੱਖੇ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਸਤਸੰਗ ਵਿਸੇੱਖੇ ॥੧॥
ਜਿਉਂ ਜੰਤ੍ਰੀ ਹੱਥ ਜੰਤ੍ਰ ਲੈ ਸਭ ਰਾਗ ਵਜਾਏ
ਆੱਪੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਮਗਨ ਹੋਇ ਆੱਪੇ ਗੁਨ ਗਾਏ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੋਇ ਆੱਪੇ ਰੀਝਾਏ
ਬਕਤਾ ਬਕਤਾ ਆਪ ਹੈ ਸੁਰਤਾ ਲਿਵ ਲਾਏ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਸਰਬੰਗ ਸਮਾਏ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਤੀਆਏ ॥੨॥
ਆੱਪੇ ਭੁੱਖਾ ਹੋਇਕੇ ਆਪ ਜਾਇ ਰਸੋਈ
ਭੋਜਨ ਆਪ ਬਨਾਇੰਦਾ ਰਸ ਵਿਚ ਰਸ ਗੋਈ
ਆੱਪੇ ਖਾਇ ਸਲਾਹਕੇ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਸਮੋਈ
ਆੱਪੇ ਰਸੀਆ ਆਪ ਰਸ ਰਸ ਰਸਨਾਂ ਭੋਈ
ਦਾਤਾ ਭੁਗਤਾ ਆਪ ਹੈ ਸਰਬੰਗ ਸਮੋਈ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਹੋਈ ॥੩॥
ਆੱਪੇ ਪਲੰਘ ਵਛਾਇਕੇ ਆਪ ਅੰਦਰ ਸਉਂਦਾ
ਸੁਪਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਕੇ ਦੇਸੰਤਰ ਭਉਂਦਾ
ਰੰਕ ਰਾਉ ਰਾਉ ਰੰਕ ਹੋਇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਪਉਂਦਾ
ਤੱਤਾ ਸੀਅਰਾ ਹੋਇ ਜਲ ਆਵਟਣ ਖਉਂਦਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਰਖ ਸੋਗ ਵਿਚ ਧਾਂਵਤਾ ਰਵਾਏ ਰਉਂਦਾ
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਰਉਂਦਾ ॥੪॥
ਸਮਸਰ ਵਰਸੈ ਸ੍ਵਾਂਤ ਬੂੰਦ ਜਿਉਂ ਸਭਨੀ ਥਾਈਂ
ਜਲ ਅੰਦਰ ਜਲ ਹੁਇ ਮਿਲੈ ਧਰਤੀ ਬਹੁ ਭਾਈ
ਕਿਰਖ ਬਿਰਖ ਰਸ ਕਸ ਘਣੇ ਫਲ ਫੁੱਲ ਸੁਹਾਈ
ਕੇੱਲੇ ਵਿਚ ਕਪੂਰ ਹੋਇ ਸੀਤਲ ਸੁਖਦਾਈ
ਮੋੱਤੀ ਹੋਵੈ ਸਿਪ ਮਹਿ ਬਹੁ ਮੋਲ ਮੁਲਾਈ
ਬਿਸੀਅਰ ਦੇ ਮੁਹਿ ਕਾਲ ਕੂਟ ਚਿਤਵੈ ਬੁਰਿਆਈ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਸਤਸੰਗ ਸੁਭਾਈ ॥੫॥
ਸੋਈ ਤਾਂਬਾ ਰੰਗ ਸੰਗ ਜਿਉਂ ਕੈਹਾਂ ਹੋਈ
ਸੋਈ ਤਾਂਬਾ ਜਿਸਤ ਮਿਲ ਪਿਤਲ ਅਵਿਲੋਈ
ਸੋਈ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸੰਗਤੀ ਭੰਗਾਰ ਭਲੋਈ
ਤਾਂਬਾ ਪਰਸ ਪਰਸਿਆ ਹੋਇ ਕੰਚਨ ਸੋਈ
ਸੋਈ ਤਾਂਬਾ ਭਸਮ ਹੋਇ. ਅਉਖਧ ਕਰ ਭੋਈ
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਸੰਗਤ ਗੁਨ ਸੋਈ ॥੬॥
ਪਾਣੀ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਕਾਲਾ ਦਿੱਸੈ
ਰੱਤਾ ਰੱਤੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਮਿਲ ਮੇਲ ਸਲਿੱਸੈ
ਪੀਲੇ ਪੀਲਾ ਹੁਇ ਮਿਲੈ ਹਿਤ ਜੇਹੀ ਵਿੱਸੈ
ਸਾਵਾ ਸਾਵੇ ਰੰਗ ਮਿਲ ਸਭ ਰੰਗ ਸਰਿੱਸੈ
ਤੱਤਾ ਠੰਢਾ ਹੋਇ ਕੇ ਹਿਤ ਜਿੱਸੈ ਤਿੱਸੈ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਜਿੱਸੈ ॥੭॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਬੈਸੰਤਰਹੁ ਚਾਨਣ ਅਨ੍ਹੇਰੇ
ਦੀਪਕ ਵਿੱਚਹੁ ਮੱਸ ਹੋਇ ਕੰਮ ਆਇ ਲਿਖੇਰੇ ॥
ਕੱਜਲ ਹੋਵੈ ਕਾਮਨੀ ਸੰਗ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ
ਮਸਵਾਣੀ ਹਰਿ ਜਸ ਲਿਖੇ ਦਫ਼ਤਰ ਅਗਲੇਰੇ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਨੌੜੇਰੇ ॥ ੮ ॥
ਬਿਰਖ ਹੋਵੈ ਬੀਉ ਬੀਜੀਐ ਕਰਦਾ ਪਾਸਾਰਾ
ਜੜ ਅੰਦਰ ਪੇਡ ਬਾਹਰਾ ਬਹੁ ਟਾਲ ਬਿਥਾਰਾ
ਪੱਤ ਫੁੱਲ ਫਲ ਫਲੀ ਦਾ ਰਸ ਰੰਗ ਸਵਾਰਾ
ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਉਲਾਸ ਕਰ ਹੋਇ ਵਡ ਪਰਵਾਰਾ
ਫਲ ਵਿਚ ਬੀਉ ਸੰਜੀਉ ਹੋਇ ਫਲ ਫਲੋ ਹਜ਼ਾਰਾ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥ ੯ ॥
ਹੋਵੈ ਸੂਤ ਕਪਾਹ ਦਾ ਕਰ ਤਾਣਾ ਵਾਣਾ
ਸੂੱਤਹੁ ਕੱਪੜ ਜਾਣੀਐ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣਾ
ਚਉਸੀ ਤੇ ਚਉਤਾਰ ਹੋਇ ਗੰਗਾ ਜਲ ਜਾਣਾ
ਖ਼ਾਸਾ ਮਲਮਲ ਸਿਰੀਸਾਫ਼ ਤਨ ਸੁਖ ਮਨ ਭਾਣਾ
ਪੱਗ ਦੁਪੱਟਾ ਚੋਲਣਾ ਪਟਕਾ ਪਰਵਾਣਾ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਰੰਗ ਮਾਣਾ ॥ ੧੦ ॥
ਸੁਨਿਆਰਾ ਸੁਇਨਾ ਘੜੇ ਗਹਿਣੇ ਸਾਵਾਰੇ
ਪਿੱਪਲ ਵੱਤਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਨਉੜੇ ਤਾਰੇ
ਵੇੱਸਰ ਨੱਥ ਵਖਾਣੀਐ ਕੰਠ ਮਾਲਾ ਧਾਰੇ
ਟੀਕਤ ਮਣੀਆ ਮੋਤਿਸਰ ਗਜਰੇ ਪਾਸਾਰੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦੂਰ ਬੁਹੱਟਾ ਗੋਲ ਛਾਪ ਕਰ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰੇ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਵੀਚਾਰੇ ॥ ੧੧ ॥
ਗੰਨਾ ਕੋਹਲੂ ਪੀੜੀਐ ਰਸ ਦੇ ਵਰਹੱਲਾ
ਕੋਈ ਕਰੇ ਗੁੜ ਭੇੱਲੀਯਾਂ ਕੋ ਸ਼ੱਕਰ ਵਾਲਾ
ਕੋਈ ਖੰਡ ਸਵਾਰਦਾ ਮੱਖਣ ਮਾਸੱਲਾ
ਹੋਵੈ ਮਿਸਰੀ ਕਲੀਕੰਦ ਮਿਠਿਆਈ ਵੱਲਾ
ਖਾਵੈ ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਕਰ ਰਸ ਭੋਗ ਸੁਖਾਲਾ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਾਲਾ ॥ ੧੨ ॥
ਗਾਂਈ ਰੰਗ ਬਰੰਗ ਬ੍ਰ ਦੁਧ ਉੱਜਲ ਵਰਨਾ
ਦੁੱਧਹੁ ਦਹੀ ਜਮਾਈਐ ਕਰ ਨਿਹਚਲ ਧਰਨਾ
ਦਹੀ ਵਿਲੋਇ ਅਲੋਈਐ ਛਾਹਿ ਮੱਖਣ ਤਰਨਾ
ਮੱਖਣ ਤਾਇ ਅਉਟਾਇ ਕੈ ਘਿਉ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨਾ
ਹੋਮ ਜੱਗ ਨਈਵੇਦ ਕਰ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਰਨਾ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਜਰਨਾ ॥ ੧੩ ॥
ਪਲ ਘੜੀਆਂ ਮੂਰਤ ਪਹਿਰ ਥਿਤ ਵਾਰ ਗਣਾਏ
ਦੋਇ ਪਖ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੰਜੋਗ ਬਨਾਏ
ਛਿਅ ਰੁੱਤੀਂ ਵਰਤਾਈਆਂ ਬਹੁ ਚਲਿਤ ਬਨਾਏ
ਸੂਰਜ ਇੱਕ ਵਰੱਤਦਾ ਲੋਕ ਵੇਦ ਆਲਾਏ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਬਹੁ ਪੰਥ ਚਲਾਏ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਮਝਾਏ ॥ ੧੪ ॥
ਇਕ ਪਾਣੀ ਇਕ ਧਰਤ ਹੈ ਬਹੁ ਬਿਰਖ ਉਪਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅਫਲ ਸਫਲ ਪਰਕਾਰ ਬਹੁ ਫਲ ਫੁੱਲ ਸੁਹਾਏ
ਬਹੁ ਰਸ ਰੰਗ ਸੁਵਾਸ਼ਨਾਂ ਪਰਕਿਰਤ ਸੁਭਾਏ
ਬੈਸੰਤਰ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਇ ਸਭ ਤਰਵਰ ਛਾਏ
ਗੁਪਤ ਪਰਗਟ ਹੋਇਕੈ ਭਸਮੰਤ ਕਰਾਏ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਏ ॥ ੧੫ ॥
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤ ਸਭ ਚੰਦਨ ਹੋਵੈ
ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਧ ਹੋਇ ਸੰਗ ਪਾਰਸ ਢੋਵੈ
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਾਹੜੇ ਮਿਲ ਗੰਗ ਗੰਗੋਵੈ
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਸਾਧੁ ਸਗ ਪਾੱਪਾਂ ਮਲ ਧੋਵੈ
ਨਰਕ ਨਿਵਾਰ ਅਸੰਖ ਹੋਇ ਲਖ ਪਤਿਤ ਸੰਗੋਵੈ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਅਲੋਵੈ ॥ ੧੬ ॥
ਦੀਪਕ ਹੇਤ ਪਤੰਗ ਦਾ ਜਲ ਮੀਨ ਤਰੰਦਾ
ਮਿਰਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਹੈ ਭਵਰ ਕਵਲ ਵਸੰਦਾ
ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤ ਹੈ ਦੇਖ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦਾ
ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤ ਹੈ ਸੰਜੋਗ ਬਣੰਦਾ
ਨਾਰ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਹੈ ਮਾਂ ਪੁੱਤ ਮਿਲੰਦਾ
ਆੱਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਚੰਦਾ ॥ ੧੭ ॥
ਅੱਖੀਂ ਅੰਦਰ ਦੇਖਦਾ ਸਭ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ
ਕੰਨੀ ਸੁਨਦਾ ਸੁਰਤਿ ਕੰਨ ਅਖਾਣ ਵਖਾਣਾ
ਜੀਭੈ ਅੰਦਰ ਬੋਲਦਾ ਬਹੁ ਸਾਦ ਲੁਭਾਣਾ
ਹੱਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਮਾਂਵਦਾ ਪਗ ਚਲੈ ਸੁਜਾਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦੇਹੀ ਅੰਦਰ ਇਕ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪਰਵਾਣਾ
ਆ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਮਾਣਾ ॥ ੧੮ ॥
ਪਵਣ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਰਾਗ ਨਾਦ ਵੀਚਾਰਾ
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਜਲ ਧਰਤ ਹੈ ਉਤਪਤ ਸੰਸਾਰਾ
ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਰਾਤ ਦਿਹੁ ਵਰਤੇ ਵਰਤਾਰਾ
ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਖੇਲ ਮੇਲ ਪਰਕਿਰਤ ਪਸਾਰਾ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਘਟ ਚੰਦ੍ਰ ਅਕਾਰਾ
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰ ਮੁਖ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥
ਫੁਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਸੁ ਹੈ ਹੋਇ ਭਵਰ ਲੁਭਾਣਾ
ਅੰਬਾਂ ਅੰਦਰ ਰਸ ਧਰ ਕੋਇਲ ਰਸ ਮਾਣਾ
ਮੋਰ ਬੰਬੀਹਾ ਹੋਇਕੈ ਘਣ ਵਰਸ ਸਿਵਾਣਾ
ਖੀਰ ਨੀਰ ਸੰਜੋਗ ਹੋਇ ਕਲੀਕੰਦ ਵਖਾਣਾ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰਕਰ ਹੋਇ ਪਿੰਡ ਪੁਰਾਣਾ
ਆਪੇ ਆਪ ਵਰੱਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਵਾਣਾ ॥ ੨੦ ॥ ੨ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਆਦਿ ਵਖਾਣਿਆ
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਵੇਸ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣਿਆ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੱਚ ਸਮਾਣਿਆ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਦੇਸ ਘਰ ਪਰਵਾਣਿਆ
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਆਵੇਸ ਸਹਜ ਸੁਖਾਣਿਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭਗਤ ਵਛਲ ਪਰਵੇਸ਼ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਿਆ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਿਆ
ਸਿਮਰੇ ਸਹਸ ਫਣਸ਼ੇਸ਼ ਤਿਲ ਨ ਪਛਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਦਰ ਦਰਵੇਸ਼ ਸੱਚੁ ਸੁਹਾਣਿਆ ॥ ੧ ॥
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਰਹਿਰਾਸ ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਹੈ
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਸ਼ਾਬਾਸ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਹੈ
ਗੁਰਮਤ ਸਹਿਜ ਨਿਵਾਸ ਸਿਫਤ ਸਮੇਉ ਹੈ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਪ੍ਰਗਾਸ ਅਛਲ ਅਛੇਉ ਹੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਮਤਿ ਅਰਪੇਉ ਹੈ
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਣਾਸ ਸਿਫ਼ਤ ਸਮੇਉ ਹੈ
ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਉਲਾਸ ਸ਼ਕਤਿ ਨ ਸੇਉ ਹੈ
ਘਰਹੀ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਸੱਚ ਸਚੇਉ ਹੈ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਅਭਿਆਸ ਗੁਰ ਸਿਖ ਦੇਉ ਹੈ ॥ ੨ ॥
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਪਰਵਾਣ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਚੋਜ ਵਿਡਾਂਣ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਅ
ਕੁਦਰਤ ਨੌਂ ਕੁਰਬਾਣ ਕਾਦਰ ਜਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਜਗ ਮਹਿਮਾਣ ਜਗ ਮਹਿਮਾਣੀਐ
ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿ ਸੁਹਾਣ ਆਖ ਵਖਾਣੀਐ
ਦਰਿ ਢਾਢੀ ਦਰਵਾਣ ਚਵੈ ਗੁਰ ਬਾਣੀਐ
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣ ਹੇਤ ਪਛਾਣੀਐ
ਸਚ ਸ਼ਬਦ ਨੀਸਾਣ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਣੀਐ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਇੱਕੋ ਦਰ ਦੀਬਾਣ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣੀਐ ॥੩॥
ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਵਾਹ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਇਆ
ਚੇਲਾ ਸੁਰਤ ਸਮਾਹ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਵੀਵਾਹੁ ਤੁਰੀ ਚੜਾਇਆ
ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਹ ਅਜਰ ਜਰਾਇਆ
ਸੱਚਾ ਬੇਪਰਵਾਹ ਸਚ ਸਮਾਇਆ
ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇਆ
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ
ਸਚੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਅਪਿਉ ਪੀਆਇਆ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਅਸਗਾਹ ਅਘੜ ਘੜਾਇਆ ॥੪॥
ਮੁਲ ਨਾ ਮਿਲੈ ਅਮੋਲ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈਐ
ਪਾਇ ਤਰਾਜੂ ਤੋਲ ਨ ਅਤੁਲ ਤੁਲਾਈਐ
ਨਿਜ ਘਰ ਤਖਤ ਅਡੋਲ ਨ ਡੋਲ ਡੋਲਾਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਰੋਲ ਨ ਰਲੈ ਰਲਾਈਐ
ਕਥਾ ਅਕਥ ਅਬੋਲ ਨ ਬੋਲ ਬੁਲਾਈਐ
ਸਦਾ ਅਭੁਲ ਅਭੋਲ ਨ ਭੋਲ ਭੁਲਾਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਅਲੋਲਹੈ ਸਹਜ ਸਮਾਈਐ
ਅਮਿਉ ਸਰੋਵਰ ਝੋਲ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਈਐ
ਲਖ ਟੋਲੀਂ ਇਕ ਟੋਲ ਨ ਆਪ ਗਣਾਈਐ ॥੫॥
ਸੌਦਾ ਇਕਤੁ ਹੱਟ ਸਬਦ ਵਿਸਾਹੀਐ
ਪੂਰਾ ਪੂਰੇ ਵਟ ਕਿ ਆਖ ਸਲਾਹੀਐ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੈ ਘੱਟ ਸਚੀ ਪਤਿਸ਼ਾਹੀਐ
ਪੂਰੇ ਸਤਿ ਗੁਰ ਖੱਟ ਅਖੁਟ ਸਮਾਹੀਐ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪਰਗੱਟ ਸਦਾ ਨਿਬਾਹੀਐ
ਚਾਵਲ ਇਕੋ ਸੱਟ ਨਾ ਦੂਜੀ ਵਾਹੀਐ
ਜਮਦੀ ਫਾਹੀ ਕੱਟ ਦਾਵ ਇਲਾਹੀਐ
ਪੰਜ ਦੂਤ ਸੰਘਟ ਸੁ ਵੇਰ ਢਾਹੀਐ
ਪਾਣੀ ਜਿਉਂ ਹਰਹੱਟ ਸੁਖੇਤ ਉਮਾਹੀਐ ॥ ੬ ॥
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਵਈ
ਦੇਖੇ ਥਾਪਿਉਥਾਪ ਜਿਉਂ ਤਿਸ ਭਾਵਈ
ਲੇਪ ਨ ਪੁੰਨ ਨ ਪਾਪ ਉਪਾਇ ਸਮਾਵਈ
ਲੱਗੂ ਵਰ ਨ ਸਰਾਪ ਨ ਆਪ ਜਨਾਵਈ
ਗਾਵੈ ਬੇਦ ਅਲਾਪ ਅਕੱਥ ਸੁਨਾਵਈ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਜਪ ਜਾਪ ਨ ਜਗਤ ਕਮਾਵਈ
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਆਪ ਗਵਾਵਈ
ਲਾਹੇ ਤਿੰਨੇ ਤਾਪ ਸੰਤਾਪ ਘਟਾਵਈ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨ ਧ੍ਰਾਪ ਨਿਜ ਘਰ ਆਵਈ ॥ ੭ ॥
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਲੀਐ
ਪੂਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਸ਼ਬਦ ਸਮ੍ਹਾਲੀਐ
ਦਰਗਹ ਧੋਈਐ ਪਤਿ ਹਉਮੈਂ ਜਾਲੀਐ
ਘਰ ਹੀ ਜੋਗ ਜੁਗੱਤਿ ਬੈਸਣ ਧਰਮ ਸਾਲੀਐ
ਪਾਵਨ ਮੋਖ ਮੁਕੱਤਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪਾਲੀਐ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗੱਤਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ
ਪਤਿਸ਼ਾਹੀ ਇਕ ਛੱਤ ਖਰੀ ਸੁਖਾਲੀਐ
ਪਾਣੀ ਪੀਹਣ ਘੱਤ ਸੇਵਾ ਘਾਲੀਐ ॥੮॥
ਮਸਕੀਨੀ ਵਿਚ ਵੱਤ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚਾ ਖੇਲ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ਿਆ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮੇਲ ਸਬਦ ਅਵੇਸਿਆ
ਫੁੱਲੀਂ ਤਿਲੀ ਫੁਲੇਲ ਸੰਗ ਸਲੇਸਿਆ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਨੱਕ ਨਕੇਲ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸਿਆ
ਨ੍ਹਾਵਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲ ਵਸਨ ਸੁ ਦੇਸਿਆ
ਗੁਰ ਜਪ ਰਿਦੇ ਸੁਹੇਲ ਗੁਰ ਪਰਵੇਸਿਆ
ਭਾਉ ਭਗਤ ਭਉਭੇਖ ਸਾਧ ਸਰੇਸਿਆ
ਨਿਤ ਨਿਤ ਨਵਲ ਨਵੇਲ ਗੁਰਮੁਖ ਭੇਸਿਆ
ਖੇਰ ਦਲਾਲ ਦਲੇਲ ਸੇਵ ਸਹੇਸਿਆ ॥੯॥
ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਕਰ ਧਿਆਨ ਸਦਾ ਹਜ਼ੂਰ ਹੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ ਨੇੜ ਨ ਦੂਰ ਹੈ
ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਰਮ ਅੰਕੂਰ ਹੈ
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਪਰਧਾਨਸੇਵਕ ਸੂਰ ਹੈ
ਪੂਰਨ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਸਦ ਭਰਪੂਰ ਹੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਅਸਥਾਨ ਜਗਮਗ ਨੂਰਹੈ
ਲਖ ਲਖ ਸਸੀਅਰ ਭਾਨ ਕਿਰਨ ਠਰੂਰ ਹੈ
ਲਖ ਲਖ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੀਰਤਨ ਚੂਰ ਹੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭਗਤ ਵਛਲ ਪਰਵਾਣ ਚਰਨਾਂ ਧੂਰ ਹੈ ॥੧੦॥
ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਿਖ ਗੁਰ ਸੋਇ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਲੈ ਸਿਖ ਸਿਖ ਸਦਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਇੱਕੋ ਹੋਇ ਜੋ ਗੁਰ ਭਾਇਆ
ਹੀਰਾ ਕਣੀ ਪਰੋਇ ਹੀਰ ਬਿਧਾਇਆ
ਜਲ ਤਰੰਗ ਅਵਲੋਇ ਸਲਿਲ ਸਮਾਇਆ
ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮੋਇ ਦੀਪ ਦਿਪਾਇਆ
ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਢੋਇ ਚਲਿਤ ਬਣਾਇਆ
ਦੁਧਹੁ ਦਹੀ ਵਿਲੋਇ ਘਿਉ ਕਢਾਇਆ
ਇਕ ਚਾਨਣ ਤ੍ਰਿਹੁ ਲੋਇ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਇਆ ॥੧੧॥
ਸਤਿ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰ ਹੋਇਆ
ਅੰਗਦ ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਸਹਿਜ ਸਮੋਇਆ
ਅਮਰਹੁ ਅਮਰ ਸਮੇਉ ਅਲਖ ਅਲੋਇਆ
ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਰਿ ਖੇਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚੋਇਆ
ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਕਰ ਸੇਉ ਢੋਐ ਢੋਇਆ
ਗੁਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਅਮੇਉ ਵਿਲੋਇ ਵਿਲੋਇਆ
ਸੱਚਾ ਸਚ ਸੁਚੇਉ ਸਚ ਖਲੋਇਆ
ਆਤਮ ਅਗਹ ਅਗੇਉ ਸ਼ਬਦ ਪਰੋਇਆ
ਗੁਰ ਮੁਖ ਅਭਰ ਭਰੇਉ ਭਰਮ ਭਉ ਖੋਇਆ ॥੧੨॥
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਉ ਭਾਉ ਸਹਿਜ ਬੈਰਾਗ ਹੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਉ ਸੁਰਤਿ ਸੁ ਜਾਗ ਹੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮਧੁਰ ਬਚਨ ਆਲਾਉ ਹਉਮੈਂ ਤਜਾਗ ਹੈ
ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਪਰਥਾਉ ਸਦਾ ਅਨੁਰਾਗ ਹੈ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਸਾਉ ਮਸਤਕ ਭਾਗ ਹੈ
ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਤਿ ਬ੍ਰਹਮਾਉ ਗਜਾਨ ਚਰਾਗ ਹੈ
ਅੰਤਰ ਗੁਰਮਤਿ ਚਾਉ ਅਲਿਪਤ ਅਦਾਗ ਹੈ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗ ਹੈ ॥ ੧੩ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਲ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲ ਨੇਹ ਨਿਹਾਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੇਵਾ ਘਾਲ ਵਿਰਲੇ ਘਾਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਹੇਤ ਹਿਆਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪਾਲੀਐ
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਅਕਲ ਅਕਾਲ ਭਗਤਿ ਸੁਖਾਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਹੰਸਾ ਢਾਰ ਰਸਕ ਰਸਾਲੀਐ ॥ ੧੪ ॥
ਏਕਾ ਏਕੰਕਾਰ ਲਿਖ ਵਿਖਾਲਿਆ
ਊੜਾ ਓਅੰਕਾਰ ਪਾਸ ਬਹਾਲਿਆ
ਸਤਿ ਨਾਮ ਕਰਤਾਰ ਨਿਰਭਉ ਭਾਲਿਆ
ਨਿਰਵੈਰਹੁ ਜੈਕਾਰ ਅਜੂਨਿ ਅਕਾਲਿਆ
ਸੱਚੁ ਨੀਸਾਣ ਅਪਾਰ ਜੋਤ ਉਜਾਲਿਆ
ਪੰਚ ਅੱਖਰ ਉਪਕਾਰ ਨਾਮ ਸਮ੍ਹਾਲਿਆ
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੁਖ ਸਾਰ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਉ ਅੰਗ ਸੁੰਨ ਸ਼ੁਮਾਰ ਸੰਗ ਨਿਰਾਲਿਆ
ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਵਿਚਾਰ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਿਆ ॥੧੫॥
ਚਾਰ ਵਰਨ ਸਤਿ ਸੰਗ ਗੁਰਮੁਖ ਮੇਲਿਆ
ਜਾਣ ਤੰਬੋਲਹੁ ਰੰਗ ਗੁਰਮੁਖ ਚੇਲਿਆ
ਪੰਜੇ ਸ਼ਬਦ ਅਭੰਗ ਅਨਹਦ ਕੇਲਿਆ
ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਤਰੰਗ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲਿਆ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪਰਸਗ ਗਿਆਨ ਸੰਗ ਮੇਲਿਆ
ਰਾਗ ਨਾਦ ਸਰਬੰਗ ਅਹਿਨਿਸ ਭੇਲਿਆ
ਸ਼ਬਦ ਅਨਾਹਦ ਰੰਗ ਸੁਝ ਇਕੇਲਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥੀ ਪੰਗ ਬਾਰਹ ਖੇਲਿਆ ॥੧੬॥
ਹੋਈ ਆਗਿਆ ਆਦਿ ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨੋ
ਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਨਾਦ ਹਉਮੈਂ ਭੰਜਨੋ
ਬਿਸਮਾਦੇ ਬਿਸਮਾਦ ਗੁਰਮੁਖ ਅੰਜਨੋ
ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਰਮ ਨਿਖੰਜਨੋ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਦ ਅਕਾਲ ਅਗੰਜਨੋ
ਸੇਵਕ ਸ਼ਿਵ ਸਨਕਾਦਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੰਜਨੋ
ਜਪੀਐ ਜੁਗਹ ਜੁਗਾਦਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮੰਜਨੋ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਸਾਦ ਪਰਮ ਪੁਰੰਜਨੋ
ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਨਾਦ ਸਰਬ ਸੁਰੰਜਨੋ ॥੧੭॥
ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਨ ਗੱਲੀਂ ਹੋਵਣਾ
ਸਬਰ ਸਿਦਕ ਸ਼ਹੀਦ ਭਰਮ ਭਉ ਖੋਵਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੋੱਲਾ ਮੁੱਲ ਖਰੀਦ ਕਾਰੇ ਜੋਵਣਾ
ਨਾ ਤਿਸ ਭੁੱਖ ਨ ਨੀਂਦ ਨ ਖਾਣਾ ਸੋਵਣਾ
ਪੀਹਣ ਹੋਇ ਜਦੀਦ ਪਾਣੀ ਢੋਵਣਾ
ਪੱ ੇ ਦੀ ਤਾਗੀਦ ਪਗ ਮਲ ਧੋਵਣਾ
ਸੇਵਕ ਹੋਇ ਸੰਜੀਦ ਨ ਹੱਸਣ ਰੋਵਣਾ
ਦਰਦਰਵੇਸ਼ ਰਸੀਦ ਪਿਰਮ ਰਸ ਭੋਵਣਾ
ਛੰਦ ਮੁਮਾਰਖ ਈਦ ਪੁਗ ਖਲੋਵਣਾ ॥੧੮॥
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਮੁਰੀਦੈ ਥੀਵਣਾ
ਗੁਰਮੂਰਤ ਮੁਸ਼ਤਾਕ ਮਰ ਮਰਜੀਵਣਾ
ਪਰਹਰ ਸੱਭੇ ਸਾਕ ਸੁਰੰਗ ਰਗੀਵਣਾ
ਹੋਰ ਨ ਝੱਖਣ ਝਾਕ ਸਰਨ ਮਨ ਸੀਵਣਾ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪਾਕ ਅਮਿਅ ਰਸ ਪੀਵਣਾ
ਮਸਕੀੱਨੀ ਅਉਤ਼ਾਕ ਅਸਥਿਰ ਥੀਵਣਾ
ਦਸ ਅਉਰਾਤ ਤਲਾਕ ਸਹਜਿ ਅਲੀਵਣਾ
ਸਾਵਧਾਨ ਗੁਰ ਵਾਕ ਨ ਮੰਨ ਭਰਮੀਵਣਾ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਹੁਸ਼ਨਾਕ ਪਾਰ ਪਰੀਵਣਾ ॥੧੯॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨੀ ਜਾਇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ
ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਚਿਤ ਲਾਇ ਮਥਾ ਲਾਇਆ
ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਵਸਾਇ ਆਪ ਗਵਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ
ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਹੁਕਮ ਕਮਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਭੈ ਭਾਇ ਨਿਜ ਘਰ ਪਾਇਆ
ਚਰਨ ਕਵਲ ਪਤੀਆਇ ਭਵਰ ਲੁਭਾਇਆ
ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਪਰਚਾਇ ਅਮਿਉ ਪੀਆਇਆ
ਧੰਨ ਜਣੇਂਦੀ ਮਾਇ ਸਹਿਲਾ ਆਇਆ ॥ ੨੦ ॥ ੩ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਧਾਰੇ
ਧਰਤਿਅਕਾਸ਼ ਵਿਛੋੜਿਅਨੁ ਚੰਦ ਸੂਰ ਦੁਇ ਜੋਤਿ ਸਵਾਰੇ
ਖਾਣੀ ਚਾਰ ਬੰਧਾਨ ਕਰ ਲੱਖ ਚੁਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਦੁਆਰੇ
ਇੱਕਸ ਇੱਕਸ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਜੀਅਜੰਤ ਅਨ ਗਣਤ ਅਪਾਰੇ
ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁਲੰਭ ਹੈ ਸਫਲ ਜਨਮ ਗੁਰ ਸਰਣ ਉਧਾਰੇ
ਸਾਧਸੰਗਗੁਰੁਸ਼ਬਦਸੁਣਭਾਇ ਭਗਤ ਗੁਰ ਗਯਾਨ ਬੀਚਾਰੇ
ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥ ੧ ॥
ਸਭਦੂੰ ਨੀਵੀਂ ਧਰਤਿ ਹੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਹੋਈ ਓਡੀਣੀ
ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਸੰਤੋਖ ਦ੍ਰਿੜੁ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲੀਣੀ
ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਛੁਹਿ ਆਢੀਣੀ ਹੋਇ ਲਾਖੀਣੀ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ਛਹਬਰ ਛੱਲਕ ਰੇਣੁ ਹੋਇ ਰੀਣੀ
ਮਿਲਿਆ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੀਐ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀ ਪਤੀਣੀ
ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਲੁਣੈ ਸਭ ਰਸ ਕਸ ਬਹੁ ਰੰਗ ਰੰਗੀਣੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਹੈ ਮਸਕੀਣੀ ॥ ੨ ॥
ਮਾਣਸ ਦੇਹ ਸੁ ਖੇਹ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਚ ਜੀਭੈ ਲਬੀ ਨਕੀਬੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਨਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਨਾਦ ਕੰਨਸੁਨ ਕਰਨ ਰਕੀੱਬੀ
ਨੱਕ ਸੁ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਪੰਜੇ ਦੂਤ ਬੁਰੀ ਭਰਤੀੱਬੀ
ਸਭਦੂੰਨੀਵੇਂ ਚਰਨ ਹੋਇੰ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨਸੀਬ ਨਸੀੱਬੀ
ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਮਿਟਾਇੰਦਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਤਬੀੱਬੀ
ਪੈਰੀਂ ਪੈਰਹਿਰਾਸ ਕਰ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣ ਗੁਰ ਸਿੱਖਮਨੀੱਬੀ
ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਗਰੀਬੀ ॥ ੩ ॥
ਜਿਉਂ ਲਹੁੜੀ ਚੀਚੁੰਗਲੀ ਪੈੱਧੀ ਛਾਪ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈ
ਲਹੁੜੀ ਘਨਹਰ ਬੂੰਦ ਹੋਇ ਪਰਗਟ ਮੋੱਤੀ ਸਿੱਪ ਸਮਾਈ
ਲਹੁੜੀ ਬੂਟੀ ਕੇੱਸਰੈ ਮੱਥੈ ਟਿੱਕਾ ਸ਼ੋਭਾ ਪਾਈ
ਲਹੁੜੀ ਪਾਰਸ ਪੱਥਰੀ ਅਸ਼੍ਟ ਧਾਤ ਕੰਚਨ ਕਰਵਾਈ
ਜਿਉਂ ਮਣਿ ਲਹੁੜੇ ਸੱਪ ਸਿਰ ਦੇੱਖੈ ਲ਼ੁਕਲ਼ੁਕ ਲ਼ੋਕ ਲੁਕਾਈ
ਜਾਨ ਰਸਾਇਣ ਪਾਰਿਅਹੁ ਰੱਤੀ ਮੁੱਲ ਨ ਜਾਇ ਮੁਲਾਈ
ਆਪ ਗਣਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਈ ॥ ੪ ॥
ਅਗਤੱਤੀ ਜਲਸੀਅਲ਼ਾ ਕ਼ਿਤ ਅਵਗੁਣ ਕਿਤਗੁਣਵੀਚਾਰਾ
ਅੱਗੀ ਧੂੰਆਂ ਧਉਲਹਰਜਲਨਿਰਮਲ ਗੁਰੁ ਗਜਾਨ ਸੁਚਾਰਾ
ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਬੈਸੰਤਰਹੁ ਜਲ ਕੁਲ ਕਵਲ ਵਡੇ ਪਰਵਾਰਾ
ਦੀਪਕ ਹੇਤ ਪਤੰਗ ਦਾਹ ਕਵਲ ਭਵਰ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰਾ
ਅੱਗੀ ਲਾਟ ਉਚਾਟ ਹੈ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰ ਕਰੈ ਕੁਚਾਰਾ
ਸਿਰ ਨੀਂਵਾਂ ਨਿਵਾਣ ਵਾਸੁ ਪਾਣੀਅੰਦਰ ਪਰ ਉਪਕਾਰਾ
ਨਿਵ ਚਲੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ ॥ ੫ ॥
ਰੰਗ ਮਜੀਠ ਕਸੁੰਭ ਦਾ ਕੱਚਾ ਪੱਕਾ ਕਿਤ ਵੀਚਾਰੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਧਰਤੀ ਉਖਣ ਕੱਢੀਐ ਮੂਲ ਮੰਜੀਠ ਜੜੀ ਜੜ ਤਾਰੇ
ਉੱਖਲ ਮੁਹਲੇ ਕੁਟੀਐ ਪੀਹਣ ਪੀੱਸੈ ਚੱਕੀ ਭਾਰੇ
ਸਹੈ ਅਵੱਟਣ ਅੱਗ ਦਾ ਹੋਇ ਪਿਆਰੀ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ
ਮੋਹਲੀਅਹੁ ਸਿਰ ਕੱਢਕੈ ਫੁੱਲ ਕਸੁੰਭ ਚਲੁੰਭ ਖਿਲਾਰੇ
ਖਟ ਤੁਰਸੀ ਦੇ ਰੰਗੀਐ ਕਪਟ ਸਨੇਹੁ ਰਹੈ ਦਿਨ ਚਾਰੇ
ਨੀਵਾਂ ਜਿਣੈ ਉਚੇਰਾ ਹਾਰੇ ॥ ੬ ॥
ਕੀੜੀ ਨਿਕੜੀ ਚਲਿਤ ਕਰ ਭਿੰਗੀ ਨੋਂ ਮਿਲ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਹੋਵੈ
ਨਿਕੜੀ ਦਿੱਸੈ ਮੱਕੜੀ ਸੂਤ ਮੂਹੋਂ ਕਢ ਫਿਰ ਸੰਗੋਵੈ
ਨਿਕੜੀ ਮੱਖਿ ਵਖਾਣੀਐ ਮੱਖਿਓਂ ਮਿੱਠਾ ਭਾਗਠ ਹੋਵੈ
ਨਿਕੜਾ ਕੀੜਾ ਆਖੀਐ ਪੱਟ ਪਟੋਲੇ ਕਰ ਢੰਗ ਢੋਵੈ
ਗੁਟਕਾ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਪਾਇਕੈ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰ ਜਾਇ ਖੜੋਵੈ
ਮੋਤੀ ਮਾਣਕ ਹੀਰਿਆਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਲੈ ਹਾਰ ਪਰੋਵੈ
ਪਾਇ ਸਮਾਇਣ ਦਹੀ ਵਲੋਵੈ ॥ ੭ ॥
ਲੱਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਘਾਹ ਨ ਕੱਢ ਸਾਹ ਵਿਚਾਰਾ
ਗਰਸ ਦੇ ਖੜ ਖਾਇਕੈ ਗਾਇ ਗਰੀਬੀ ਪਰ ਉਪਕਾਰਾ
ਦੁੱਧਹੁ ਦਹੀ ਜਮਾਈਐ ਦਹੀਅਹੁ ਮੱਖਣ ਛਾਹਿ ਪਿਆਰਾ
ਘਿਅ ਤੇ ਹੋਵਨ ਹੋਮ ਜੱਗ ਢੰਗ ਸੁਆਰਥ ਚੱਜ ਅਚਾਰਾ
ਧਰਮ ਧਉਲ ਪਰਗਟ ਹੋਇ ਧੀਰਜ ਵਹੈ ਸਹੈ ਸਿਰਭਾਰਾ
ਇਕ ਇਕ ਜਾਉ ਜਣੇਂਦਿਆਂ ਚਹੁ ਚੱਕਾਂ ਵਿਚ ਵੱਗ ਹਜਾਰਾ
ਤ੍ਰਿਣ ਅੰਦਰ ਵੱਡਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥ ੮ ॥
ਲਹੁੜਾ ਤਿਲ ਹੋਇ ਜੰਮਿਆ ਨੀਚਹੁ ਨੀਚ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਫੁੱਲਾਂ ਸੰਗਤਿ ਵੱਸਿਆ ਹੋਇ ਨਿਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸੁਹਾਯਾ
ਕੋਲ੍ਹੂ ਪਾਇ ਪੀੜਾਇਆ ਹੋਇ ਫੁਲੇਲ ਖੇਲ ਵਰਤਾਯਾ
ਪਤਿਤ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਚਲਿੱਤ੍ਰ ਕਰ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸਿਰਧਰ ਸੁਖਪਾਯਾ
ਦੀਵੇ ਪਾਇ ਜਲਾਇਆ ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਜਗ ਬਿਰਦ ਸਦਾਯਾ
ਕੱਜਲ ਹੋਯਾ ਦੀਵਿਅਹੁੰ ਅੱਖੀਂ ਅੰਦਰ ਜਾਇ ਸਮਾਯਾ
ਬੱਲਾ ਹੋਇ ਨ ਵਡਾ ਕਹਾਯਾ ॥ ੯ ॥

ਹੋਇ ਵੜੇਵਾਂ ਜੱਗ ਵਿਚ ਬੀਜੇ ਤਨ ਖੇਹ ਨਾਲ ਰਲਾਯਾ
ਬੂਟੀ ਹੋਇ ਕਪਾਹ ਦੀ ਟੀਂਡੇ ਹਸ ਹਸ ਆਪ ਖਿੜਾਯਾ
ਦੂਹ ਮਿਲ ਵੇੱਲਣ ਵੇੱਲਿਆ ਲੂੰਅ ਲੂੰਅ ਕਰ ਤੁੰਬ ਤੁੰਬਾਯਾ
ਪਿੰਞਣ ਪਿੰਞ ਉਡਾਇਆ ਕਰ ਕਰ ਗੋੜ੍ਹੀਂ ਸੂਤ ਕਤਾਯਾ
ਤਣ ਤੁਣ ਖੁੰਬ ਚੜ੍ਹਾਇਕੈ ਦੇਦੇ ਦੁੱਖ ਧੁਵਾਇ ਰੰਗਾਯਾ
ਕੈਂਚੀ ਕਟਣ ਕੱਟਿਆ ਸੂਈ ਧਾਗੇ ਜੋੜ ਸਵਾਯਾ
ਲੱਜਣ ਕੱਜਣ ਹੋਇ ਕਜਾਯਾ ॥ ੧੦ ॥

ਦਾਣਾ ਹੋਇ ਅਨਾਰ ਦਾ ਹੋਇ ਧੂੜ ਧੂੜੀ ਵਿਚ ਧੱਸੈ
ਹੋਇ ਬਿਰਖ ਹਰੀਆਂਵਲਾ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲਾ ਫੁੱਲਾ ਵਿਗੱਸੈ
ਇੱਕਸ ਬਿਰਖ ਸਹਸ ਫੁਲ ਫੁਲ ਫਲ ਇਕਦੂੰ ਇੱਕ ਸਰੱਸੈ
ਇਕਦੂੰ ਦਾਣੇ ਲੱਖ ਹੋਇ ਫਲ ਫਲਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਵੱਸੈ
ਤਿਸ ਫਲ ਤੋਟ ਨ ਆਵਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਰੱਸੈ
ਜਜੋ ਜਜੋਂ ਲੱਧਨ ਤੋੜ ਫਲ ਤਜੋ ਤਜੋਂ ਫਿਰਫਿਰ ਫਲੀਐ ਹੱਸੈ
ਨਿਵ ਚੱਲਣ ਗੁਰ ਮਾਰਗ ਦੱਸੈ ॥ ੧੧ ॥

ਹੋਇ ਰਸਾਇਣ ਸਿੱਝੀਐ ਰੇਤ ਹੇਤ ਕਰ ਕੰਚਨ ਵੱਸੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਧੋਇ ਧੋਇ ਕਣ ਕੱਢੀਐ ਰੱਤੀ ਮੱਸਾ ਤੋਲਾ ਹੱਸੈ
ਪਾਇ ਕੁਠਾਲੀ ਗਾਲੀਐ ਰੈਣੀ ਕਰ ਸੁਨਿਆਰ ਵਿਗੱਸੈ
ਘੜ ਘੜ ਪੱ ੍ਰਪਖਾਲੀਅਨ ਲੂਣੀ ਲਾਇ ਜਲਾਇ ਰਹੱਸੈ
ਬਾਰਹ ਵੰਨੀ ਹੋਇਕੈ ਲੱਗੈ ਲਵੈ ਕਸਉਟੀ ਕੱਸੈ
ਟਕਸਾਲੇ ਸਿੱਕਾ ਪਵੈ ਘਣ ਅਹਰਣ ਵਿਚ ਅਚਲ ਸਰੱਸੈ
ਸਾਲ ਸੁਨਾਈ ਆੱਪੇ ਪੱਸੈ ॥ ੧੨ ॥
ਖ਼ਸ਼ਖ਼ਸ਼ ਦਾਣਾ ਹੋਇਕੈ ਖ਼ਾਕ ਅੰਦਰ ਹੁਇ ਖ਼ਾਕ ਸਮਾਵੈ
ਦੋਸਤ ਪੋਸਤ ਬੂਟ ਹੋਇ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਫੁਲ ਖਿੜਾਵੈ
ਹੋੱਡਾ ਹੋੱਡੀ ਹੋੱਡੀਆਂ ਇਕਦੂ ਇੱਕ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹਾਵੈ
ਸੂਲੀ ਉੱਪਰ ਖੇਲਣਾ ਪਿੱਛੋਂ ਦੇ ਸਿਰ ਛਤਰ ਧਰਾਵੈ
ਚੁਖ ਚੁਖ ਹੋਇ ਮਲਾਇਕੈ ਲੋਹੂ ਪਾਣੀ ਰੰਗ ਰੰਗਾਵੈ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਮਜਲਸੀ ਜੋਗ ਭੋਗ ਸੰਜੋਗ ਬਣਾਵੈ
ਅਮਲੀ ਹੋਇ ਸੁ ਮਜਲਸ ਪਾਵੈ ॥ ੧੩ ॥
ਰਸਭਰਿਆ ਰਸ ਰੱਖਦਾ ਬੋੱਲਣ ਅਣ ਬੋਲਣ ਅਭਰਿੱਠਾ
ਸੁਣਿਆ ਅਣਸੁਣਿਆ ਕਰੈ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰ ਡਿੱਠਾ ਅਣਡਿੱਠਾ
ਅਖੀਂ ਧੂੜ ਅਟਾਈਆਂ ਅੱਖੀਂ ਵਿਚ ਅੰਗੂਰ ਬਹਿੱਠਾ
ਇਕਦੂ ਬਾਹਲੇ ਬੂਟ ਹੋਇ ਸਿਰ ਤਲਵਾਧਾ ਇੱਠਹੁ ਇੱਠਾ
ਦੋਹ ਖੁੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪੀੜੀਐ ਟੋੱਟੇ ਲਾਹੇ ਇਤ ਗੁਣ ਮਿੱਠਾ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਵਰੱਤਦਾ ਅਵਗੁਣਿਆਰੇ ਪਾਪ ਪਣਿੱਠਾ
ਮੰਨੈ ਗੰਨੈ ਵਾਂਗ ਸੁਧਿੱਠਾ ॥ ੧੪ ॥
ਘਣਹਰਿ ੂਦ ਸੁਹਾਵ ੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋਇ ਅਗੱਸਹੁ ਆਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਆਪ ਗਵਾਇ ਸਮੁੰਦ ਵੇਖ ਸਿੱਪੈ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਸਮਾਵੈ
ਲੈਂਦੋਹੀ ਮੁਹਿ ਬੂੰਦ ਸਿੱਪ ਚੁਭੀ ਮਾਰ ਪਤਾਲ ਲੁਕਾਵੈ
ਫੜ ਕੱਢੈ ਮਰਜੀਵੜਾ ਪਰ ਕਾਰਜ ਨੋਂ ਆਪ ਫੜਾਵੈ
ਪਰਵਸ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਨੋਂ ਪਰ ਹੱਥ ਪੱਥਰ ਦੰਦ ਭਨਾਵੈ
ਭੁੱਲ ਅਭੁੱਲ ਅਮੁੱਲ ਦੇ ਮੋਤੀ ਦਾਨ ਨ ਪੱਛੋਤਾਵੈ
ਸਫਲ ਜਨਮ ਕੋਈ ਵਰਸਾਵੈ ॥ ੧੫ ॥

ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧੀਐ ਬਰਮੇ ਕਨੀ ਅਣੀ ਹੁਇ ਧੀਰੈ
ਧਾਗਾ ਹੋਇ ਪਰੋਈਐ ਹੀਰੇ ਮਾਲ ਰਸਾਲ ਗਹੀਰੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਲਿਵ ਹਉਂਮੈਂ ਮਾਰ ਮਰੈ ਮਨਧੀਰੈ
ਮਨ ਜਿਣ ਮਨਦੇ ਲਏ ਮਨ ਗੁਣ ਵਿਚ ਗੁਣ ਗੁਰਮੁਖਸਰੀਰੈ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਕਾਮਧੇਨੁ ਸੰਤ ਰੇਣ ਨ ਨੀਰੈ
ਸਿਲਾ ਅਲੂਣੀ ਚੱਟਣੀ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰਸ ਤਰਸਨ ਸੀਰੈ
ਵਿਰਲਾ ਸਿੱਖ ਸੁਣੈ ਗੁਰ ਪੀਰੈ ॥ ੧੬ ॥

ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੁਣ ਅੰਦਰ ਸਿਆਣਾ ਬਾਹਰ ਭੋਲਾ
ਸ਼ਬਦਸੁਰਤ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਵਿਣ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਨ ਸੁਣਈ ਬੋਲਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇੱਖਣਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਣ ਅੰਨਾ ਖੋਲਾ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਲੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਚੁੱਪ ਚਬੋਲਾ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਚਰਣੋਦਕ ਝੋਲਾ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਿਤ ਭਵਰ ਕਰ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਰਹੈ ਨਿਰੋਲਾ
ਜੀਵਣ ਮੁਕਤਿ ਸਚਾਵਾ ਚੋਲਾ ॥ ੧੭ ॥

ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕੇਵਾਲ ਹੋਇ ਸਾਧੂ ਚਰਣ ਚਵਰਕਰ ਢੋਲੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਸਰ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਇਕੇ ਹੰਝੂ ਭਰ ਭਰ ਪੈਰ ਪਖੱਲੈ
ਕਾਲੀਂ ਹੂੰ ਧਉਲੇ ਕਰੇ ਚਲਣਾ ਜਾਣ ਨੀਸ਼ਾਣ ਸਮ੍ਹਾਲੈ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੈ
ਕਾਗ ਕੁਮੰਤਹੁ ਪਰਮ ਹੰਸ ਉਜਲ ਮੋਤੀ ਖਾਇ ਖਵਾਲੈ
ਵਾਲਹੁੰ ਨਿੱਕੀ ਆਖੀਐ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਸੁਣ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪਾਲੈ
ਗੁਰਸਿਖ ਲੰਘੇ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੈ ॥ ੧੮ ॥
ਗੁੱਲਰ ਅੰਦਰ ਭੁਣਹਣਾ ਗੁੱਲਰ ਨੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਖਾ
ਗੁੱਲਰ ਲੱਗਨ ਲੱਖ ਫਲ ਇਕਦੂ ਲੱਖ ਅਲੱਖ ਨ ਜਾਣੈ
ਲਖਲਖ ਬਿਰਖ ਬਗੀਚਿਅਹੁੰ ਲੱਖ ਬਗੀਚੇ ਬਾਗ ਵਖਾਣੈ
ਲਖ ਬਾਗ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿੱਚ ਲੱਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਲੂੰਅ ਵਿਚ ਆਣੈ
ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਜੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰੰਗ ਮਾਣੈ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੱਲੈ ਓਹ ਭਾਣੈ
ਹਉਮੈਂ ਜਾਇ ਤ ਜਾਇ ਸਿਵਾਣੈ ॥ ੧੯ ॥
ਦੁਇ ਦਿਹ ਚੰਦ ਅਲੋਪ ਹੋਇ ਤੀਐ ਦਿਹ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੁਇ ਨਿੱਕਾ
ਉਠ ਉਠ ਜਗਤ ਜੁਹਾਰਦਾ ਗਗਨ ਮਹੇਸ਼ੁਰ ਮਸਤਕ ਟਿੱਕਾ
ਸੋਲਹ ਕਲਾ ਸੰਘਾਰੀਐ ਸਫਲ ਜਨਮ ਸੋਹੈ ਕਲ ਇੱਕਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਿਰਣ ਸੁਹਾਵਣੀ ਨਿੱਝਰ ਝਰੈ ਸਿੰਜੈ ਸਹ ਸਿੱਕਾ
ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਸਹਜ ਸੰਤੋਖੀ ਰਤਨ ਅਮਿੱਕਾ
ਕਰੇ ਅਨ੍ਹੇਰੋਂ ਚਾਨਣਾ ਡੋਰ ਚਕੋਰ ਧਜਾਨ ਧਰ ਛਿੱਕਾ
ਆਪ ਗਵਾਇ ਅਮੋਲ ਮਣਿੱਕਾ ॥ ੨੦ ॥
ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ ਭਗਤਿ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਧ੍ਰੂ ਹਰਿਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਭੇਟਿਆ ਮਾਨ ਨਿਮਾਣੇ ਆਪ ਦਿਵਾਯਾ
ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਮੁਕਤਿ ਕਰ ਨਿਹਚਲ ਵਾਸ ਅਗਾਸ ਚੜ੍ਹਾਯਾ
ਚੰਦ ਸੂਰ ਤੇਤੀ ਕਰੋੜ ਪਰਦਖਣਾ ਚਉਫੇਰ ਫਿਰਾਯਾ
ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਵਖਾਣਦੇ ਪਰਗਟ ਕਰ ਪਰਤਾਪ ਜਣਾਯਾ
ਅਵਗਤ ਗਤ ਅਤਿ ਅਗਮ ਹੈ ਅਕਥ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰ ਨ ਆਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ॥ ੨੧ ॥ ੪ ॥

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈ ਸਾਧ ਸੰਗ ਹੋਰ ਤ ਸੰਗ ਕੁਸੰਗ ਨ ਰੱਚੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਸੁਹੇਲੜਾ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਨ ਖੇਚਲ ਖੱਚੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਤੰਬੋਲ ਪਰੱਚੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਸ਼ਨ ਵੇਖਣਾ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਪਰਸ਼ਣ ਨ ਸਰੱਚੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਹਚਲ ਮੱਤਿ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲੁਭਾਇ ਨ ਪੱਚੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵਣਾ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਨ ਹੱਚੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਚਹ ਮੱਚੈ॥ ੧ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਇੱਕ ਅਰਾਧਣਾ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਨ ਹੋਇ ਦੁਚਿੱਤਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਨ ਤਾਮਸ ਪਿੱਤਾ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਣ ਦੂਤਾਂ ਵਿਖੜਾ ਗੜ੍ਹ ਜਿੱਤਾ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਪਾਹੁਨੜਾ ਜਗ ਹੋਇ ਅਥਿੱਤਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਗੁਰਸਿਖ ਮਾਂ ਪਿਉ ਭਾਈ ਮਿੱਤਾ
ਦੁਰਮਤ ਦੁਬਧਾ ਦੂਰ ਕਰ ਗੁਰਮਤ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਮਨ ਸਿੱਤਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਛੱਡ ਕੁਫੱਕੜ ਕੂੜਿ ਕੁਧਿੱਤਾ ॥ ੨ ॥
ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਵਰਨ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਰਨ ਕੁਲਧਰਮ ਧਰੰਦੇ
ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਛਿਅਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗੁਰ ਗੁਰਮਤ ਖਟਕਰਮ ਕਰੰਦੇ
ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਸਾਹਿਬੈ ਚਾਕਰ ਜਾਇ ਜੁਹਾਰ ਜੁੜੰਦੇ
ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਵਣਜ ਵਿਚ ਵਾਪਾਰੀ ਵਾਪਰ ਮਰੰਦੇ
ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਬੀਉ ਸਭੇ ਕਿਰਸਾਣ ਬੀਜੰਦੇ
ਕਾਰੀਗਰ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਕਾਰਖ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਜਾਇ ਮਿਲੰਦੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਪੁਜੰਦੇ ॥ ੩ ॥
ਅਮਲੀ ਰੱਚਨ ਅਮਲੀਆਂ ਸੋਫੀ ਸੋਫੀ ਮੇਲ ਕਰੰਦੇ
ਜੂਆਰੀ ਜੂਆਰੀਆਂ ਵੇਕਰਮੀ ਵੇਕਰਮ ਰਚੰਦੇ
ਚੋਰਾਂ ਚੋਰਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਠੱਗ ਠੱਗ ਮਿਲ ਦੇਸ ਠਗੰਦੇ
ਮਸਕਰਿਆਂ ਮਿਲਮਸ਼ਕਰੇ ਚੁਗ਼ਲਾਂ ਗ਼ਲ ਉਮਾਹ ਮਿਲੰਦੇ
ਮਨਤਾਰੂ ਮਨਤਾਰੂਆਂ ਤਾਰੂ ਤਾਰੂ ਤਾਰ ਤਰੰਦੇ
ਦੁਖਿਆਰੇ ਦੁਖਿਆਰਿਆਂ ਮਿਲ ਮਿਲ ਅਪਨੇ ਦੁਖ ਰੁਵੰਦੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਵਸਦੇ ॥ ੪ ॥
ਕੋਈ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਸ਼ੀ ਕੋ ਪਾਂਧਾ ਕੋ ਵੈਦ ਸਦਾਏ
ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਰਾਉ ਕੋ ਕੋ ਮਹਿਤਾ ਚਉਧਰੀ ਅਖਾਏ
ਕੋਈ ਬਜਾਜ਼ ਸਰਾਫ ਕੋ ਕੋ ਜਹੁਰੀ ਜੜਾਉ ਜੜਾਏ
ਪਾਸਾਰੀ ਪਰਚੂਨੀਆਂ ਕੋਈ ਦਲਾੱਲੀ ਕਿਰਸ ਕਮਾਏ
ਜਾਤਿਸਨਾਤ ਸਹੰਸ ਲਖ ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਨਾਉਂ ਗਣਾਏ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਮਿਲ ਆਸਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ ਜਮਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਖ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ॥ ੫ ॥

ਜਤੀ ਸਤੀ ਚਿਰ ਜੀਵਣੇ ਸਾਧਿਕ ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਗੁਰ ਚੇਲੇ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਰਿਖੀਸ਼ਰਾਂ ਭੈਰਉ ਖੇਤ੍ਰਪਾਲ ਬਹੁ ਮੇੱਲੇ
ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪੱਛਰਾਂ ਕਿੰਨਰ ਜੱਛ ਚਲਿਤ ਬਹੁ ਖੇੱਲੇ
ਰਾਕਸ਼ ਦਾੱਨੋਂ ਦੈਤ ਲਖ ਅੰਦਰ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁੱਹੇਲੇ
ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਸਭਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰਸ ਕੇਲੇ
ਇਕ ਮਨ ਇੱਕ ਅਰਾਧਣਾ ਗੁਰਮਤਿਆਪਗਵਾਇ ਸੁਹੇੱਲੇ
ਚੱਲਣ ਜਾਣ ਪਏ ਸਿਰ ਤੇੱਲੇ ॥ ੬ ॥

ਜਤ ਸਤ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜੱਗ ਜਪ ਤਪ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਬਹੁਤੇਰੇ
ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਪਾਖੰਡ ਬਹੁ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਅਗਲੇਰੇ
ਵੀਰਾਰਾਧਣ ਜੋਗਣੀ ਮੜ੍ਹੀ ਮਸਾਂਣ ਵਿਡਾਣ ਘਨੇਰੇ
ਪੂਰਨ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕਾ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭੁਇਅੰਗਮ ਘੇਰੇ
ਸਿਧਾਸਣ ਪਰਚੇ ਘਣੇ ਹਠ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕਉਤਕ ਲਖ ਹੇਰੇ
ਪਾਰਸ ਮਣੀ ਰਸਾਇਣਾ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾਲਖ ਆਨ੍ਹੇਰੇ
ਪੂਜਾ ਵਰਤ ਉਪਾਰਣੇ ਵਰ ਸਰਾਪ ਸ਼ਿਵ ਸਕਤਿ ਲਾਵੇਰੇ
ਸਾਧਸੰਗਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਵਿਣ ਥਾਉਂ ਨ ਪਾਇਨ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ
ਕੂੜ ਇੱਕ ਗੰਢੀਂ ਸਉ ਫੇਰੇ ॥ ੭ ॥

ਸਉਣ ਸਗੁਨ ਬੀਚਾਰਣੇ ਨਉਂ ਗ੍ਰਹ ਬਾਰਹ ਰਾਸਿ ਵੀਚਾਰਾ
ਕਾੱਮਣ ਟੂਣੇ ਅਉਸੀਆਂ ਕਣ ਸੋਈ ਪਾਸਾਰ ਪਸਾਰਾ
ਗੱਦੋਂ ਕੁੱਤੇ ਬਿੱਲੀਆਂ ਇੱਲ ਮਲਾੱਲੀ ਗਿੱਦੜ ਛਾਰਾ
ਨਾਰਿ ਪੁਰਖ ਪਾਨੀ ਅਗਨਿ ਛਿੱਕ ਪੱਦ ਹਿਡਕੀ ਵਰਤਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਥਿੱਤ ਵਾਰ ਭੱਦ੍ਰਾ ਭਰਮ ਦਿਸ਼ਾਸੂਲ ਸਹਿਸਾ ਸੰਸਾਰਾ
ਵਲ ਛਲਕਰ ਵਿਸਵਾਸ ਲਖ ਬਹੁ ਚੁਖੀਂ ਕਿਉ ਰਵੈ ਭਤਾਰਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ॥ ੮ ॥
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਾਹੜੇ ਗੰਗ ਸੰਗ ਗੰਗੋਦਕ ਹੋਈ
ਅਸ਼੍ਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਪਰਸੈ ਕੰਚਨ ਸੋਈ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸ ਪਤਿ ਅਫਲ ਸਫਲਕਰ ਚੰਦਨ ਗੋਈ
ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੁੱਝੇ ਸੁੱਝ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਬਾਰਹ ਵਾਟ ਭਵੈ ਸਭ ਲੋਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਈ ॥
ਇਕ ਮਨ ਇੱਕ ਅਰਾਧਣ ਓਹੀ ॥ ੯ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸਾਹੁਰੈ ਵਿਰਲੀ ਸੁਰ ਲਾਗਾਇਤ ਹੋਏ
ਜੰਮਣ ਭੱਦਣ ਮਗਣੇ ਮਰਣੈ ਪਰਣੈ ਕਰਦੇ ਢੋਏ
ਰੀੱਤੀ ਰੂੜੀ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਚੱਜ ਅਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਵਿਖੋਏ
ਕਰ ਕਰਤੂਤ ਕਸੂਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇ ਦਲੀਚੇ ਗੈਣ ਅੰਦੋਏ
ਸਾਧ ਜਠੇਰੇ ਮੰਨੀਅਨਿ ਸਤੀਆਂ ਸਉਤ ਟੋਭੜੀ ਟੋਏ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਵਿਣਮ ਮਰ ਜੰਮਣ ਦਈ ਵਿਗੋਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਹੀਰੇ ਹਾਰ ਪਰੋਏ ॥ ੧੦ ॥
ਲਸ਼ਕਰ ਅੰਦਰ ਲਾਡਲੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਜਾਏ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ
ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਅੱਗੇ ਚੜ੍ਹਨ ਪਿੱਛ ਸਭ ਉਮਰਾਉ ਪਿਆਦੇ
ਬਨ ਬਨ ਆਵਣ ਤਾਇਫੇ ਓਇ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਸਾਦ ਮੁਰਾਦੇ
ਖ਼ਿਜ਼ਮਤਗਾਰ ਵਡੀਹੀਅਨ ਦਰਗਹਿ ਹੋਵਨ ਖ਼ੁਆਰਖ਼ੁਵਾਦੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅੱਗੇ ਢੋਈ ਸੇ ਲਹਨਿ ਸੇਵਾ ਅੰਦਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵੇ
ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਤੈ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦੇ
ਸ਼ਾਹ ਸੁਹੇਲੇ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੇ ॥ ੧੧ ॥

ਤਾਰੇ ਲਖ ਹਨੇਰ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਿਐ ਸੂਰਜ ਸੁਝੈ ਨ ਕੋਈ
ਸ਼ੀਂਹ ਬੁੱਕੇ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੰਨੀ ਜਾਇ ਨ ਆਇ ਖੜੋਈ
ਬਿਸੀਅਰ ਗਰੁੜੈ ਡਿਠਿਆਂ ਖੁਡੀਂ ਵੜਦੇ ਲਖ ਪਲੋਈ
ਪੰਖੇਰੂ ਸ਼ਾਹ ਬਾਜ਼ ਦੇਖ ਢੁਕ ਨ ਹੰਘਨ ਮਿਲੈ ਨ ਢੋਈ
ਚਾਰ ਵੀਚਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਿਲ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਈ
ਸਤਿ ਗੁਰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰ ਮਿਵਾਸਾ ਗੋਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਤਾ ਜਾਨ ਜਾਣੋਈ ॥ ੧੨ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੱਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ
ਪੰਜ ਦੂਤ ਕਰ ਭੂਤ ਵਸ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਯਾ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਚੱਲਣਾ ਜਮ ਜਾਗਾਤੀ ਨੇੜ ਨ ਆਯਾ
ਬੇਮੁਖ ਬਾਰਹ ਬਾਟ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਸਾਯਾ
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਉ ਮੰਤ੍ਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ
ਜਿਉਂ ਜਲ ਅੰਦਰ ਕਮਲ ਹੈ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਯਾ
ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ ॥ ੧੩ ॥

ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਹੋਇ ਕੈ ਚਾਕਰ ਕੂਕਰ ਦੇਸ ਦੁਹਾਈ
ਜੰਮਦਿਆਂ ਰਣਵਿਚ ਜੂਝਣਾ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਹੋਇ ਵਧਾਈ
ਵੀਵਾਹੈ ਨੋਂ ਸਿਠਣੀਆਂ ਦੁਹੀਂ ਵਲੀਂ ਦੇਇ ਤੂਰ ਵਜਾਈ
ਰੋਵਣ ਪਿੱਟਣ ਮੋਇਆਂ ਨੋਂ ਵੈਣ ਅਲਾਹਿਣ ਧੁੰਮ ਧੁਮਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚੁ ਸੋਹਿਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਲਿਵਲਾਈ
ਬੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਜੰਮਨ ਮਰਨ ਅਲਿਪਤ ਰਹਾਈ
ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਈ ॥ ੧੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਸੁਹੇਲੜਾ ਮਨਮੁਖ ਬਾਰਹ ਵਾਟ ਫਿਰੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇਦਾ ਮਨਮੁਖ ਭਵਜਲ ਵਿਚ ਡੁਬੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਕਰ ਮਨਮੁਖ ਫਿਰ ੨ ਜਨਮ ਮਰੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਾਇੰਦੇ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖਫਲ ਦੁਖ ਲਹੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਗਹਿ ਸੁਰਖਰੂ ਮਨਮੁਖ ਜਮਪੁਰ ਡੰਡ ਸਹੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਮਨਮੁਖ ਹਉਮੈਂ ਅਗਨ ਜਲੰਦੇ
ਬੰਦੀ ਅੰਦਰ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥ ੧੫ ॥

ਪਵਕੜੇ ਘਰ ਲਾਡਲੀ ਮਾਊ ਪੀਊ ਖਰੀ ਪਿਆਰੀ
ਵਿਚ ਭਰਾਵਾਂ ਭੈਨੜੀ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸਣ ਪਰਵਾਰੀ
ਲਖ ਖਰਚ ਵੀਵਾਹੀਐ ਗਹਿਣੇ ਦਾਜ ਸਾਜ ਅਤਿ ਭਾਰੀ
ਸਾਹੁਰੜੇ ਘਰ ਮੰਨੀਐ ਸਨਖਤ੍ਰੀ ਪਰਵਾਰ ਸੁਧਾਰੀ
ਸੁਖ ਮਾਣੈ ਪਿਰ ਸੇਜੜੀ ਛੱਤੀ ਭੋਜਨ ਸਦਾ ਸੀਂਗਾਰੀ
ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਅਰਧ ਸਰੀਰੀ ਮੋਖਦੁਆਰੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਨਿਹਚਉ ਨਾਰੀ ॥ ੧੬ ॥

ਜਿਉਂ ਬਹੁ ਮਿੱਤ੍ਰੀ ਵੇਸਿਆ ਸਭ ਕੁਲੱਖਣ ਪਾਪ ਕਮਾਵੈ
ਲੋਕਹੁੰ ਦੇਸਹੁੰ ਬਾਹਰੀ ਤਿਹੁ ਪੱਖਾਂ ਕਾਲੰਕ ਲਗਾਵੈ
ਡੁਬੀ ਡੋਬੇ ਹਰਨਾਂ ਮਹੁਰਾ ਮਿਠਾ ਹੋਇ ਪਚਾਵੈ
ਘੰਡਾਹੇੜਾ ਮਿਰਗ ਜਿਉਂ ਦੀਪਕ ਹੋਇ ਪਤੰਗ ਜਲਾਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦੁਹੀਂ ਸਰਾਈਂ ਜ਼ਰਦ ਰੂ ਪੱਥਰ ਬੇੜੀ ਪੂਰ ਡੁਬਾਵੈ
ਮਨਮੁਖ ਮਨ ਅਠ ਖੰਡ ਹੋਇ ਦੁਸਟਾ ਸੰਗਤਿ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ
ਵੇਸੁਆ ਪੁਤ ਨ ਨਾਉਂ ਸਦਾਵੈ ॥ ੧੭ ॥

ਸੁਧ ਨ ਹੋਵੈ ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਬਾਲਕ ਲੀਲਾ ਵਿਚ ਵਿਹਾਵੈ
ਭਰ ਜੋਬਨ ਭਰਮਾਈਐ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਨਿੰਦ ਲੁਭਾਵੈ
ਬਿਰਧ ਹੋਆ ਜੰਜਾਲ ਵਿਚ ਮਹਾਂ ਜਾਲ ਪਰਵਾਰ ਫਹਾਵੈ
ਬਲ ਹੀਣਾ ਮਤਿ ਹੀਣ ਹੋਇ ਨਾਉਂ ਬਹਤਰਿਆ ਬਰੜਾਵੈ
ਅਨਾ ਬੋਲਾ ਪਿੰਗਲਾ ਤਨ ਥੱਕਾ ਮਨ ਦਹਿਦਿਸ ਧਾਵੈ
ਸਾਧ ੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿਣਲਖ ਚੁਰਾਸੀਹ ਜੋਨ ਭਵਾਵੈ
ਅਉਸਰ ਚੁਕਾ ਹਥ ਨ ਆਵੈ ॥ ੧੮ ॥

ਹੰਸ ਨ ਛੱਡੈ ਮਾਨਸਰ ਬਗੁਲਾ ਬਹੁ ਛੱਪੜ ਫਿਰ ਆਵੈ
ਕੋਇਲ ਬੋਲੇ ਅੰਬਵਣ ਵਣਵਣ ਕਾਉਂ ਕੁਥਾਉਂ ਸੁਖਾਵੈ
ਵੱਗ ਨ ਹੋਵਨ ਕੁਤਈਂ ਗਾਈਂ ਗੋਰਸ ਵੰਸ ਵਧਾਵੈ
ਸਫਲ ਬ੍ਰਿਖ ਨ੍ਰਿਚਲਮੱਤੀਂ ਨਿਹਫਲ ਮਾਣਸਦਹਦਿਸਧਾਵੈ
ਅੱਗ ਤੱਤੀ ਜਲ ਸੀਅਲਾ ਸਿਰ ਉਚਾ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਲਾਵੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਆਪ ਗਣਾਵੈ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਵੈ ॥ ੧੯ ॥

ਗਜ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਪਤੰਗ ਅਲਿ ਇਕਤ ਇਕਤ ਰੋਗ ਪਚੰਦੇ
ਮਾਂਣਸ ਦੇਹੀ ਪੰਜ ਰੋਗ ਪੰਜੇ ਦੂਤ ਕਸੂਤ ਕਰੰਦੇ
ਆਸਾ ਮਣਸਾ ਡਾਇਣੀ ਹਰਖ ਸੋਗ ਬਹੁ ਰੋਗ ਵਧੰਦੇ
ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਲਗ ਭਲਭੂਸੇ ਖਾਇ ਭਵੰਦੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਤਿ ਗੁਰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹ ਚਲੰਦੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਚਲਣਾ ਭਜ ਗਏ ਠੱਗ ਚੋਰ ਡਰੰਦੇ
ਲੈ ਲਾਹਾ ਨਿਜ ਘਰ ਨਿਬਹੰਦੇ ॥ ੨੦ ॥
ਬੇੜੀ ਚਾੜ ਲੰਘਾਇੰਦਾ ਬਾਹਲੇ ਪੂਰ ਮਾਣਸ ਮੋਹਾਣਾ
ਆਗੂ ਇਕ ਨਿਬਾਹਿੰਦਾ ਲਸ਼ਕਰ ਸੰਗ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਣਾ
ਫਿਰੈ ਮਹੱਲੈ ਪਾਹਰੂ ਹੋਇ ਨਿਚਿੰਦ ਸਵਨ ਪਰਧਾਣਾ
ਲਾੜਾ ਇਕ ਵੀਵਾਹੀਐ ਬਾਹਲੇ ਜਾਂਞੀ ਕਰ ਮਹਿਮਾਣਾ
ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਇਕ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਹੋਰ ਪਰਜਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਨੀਸਾਣਾ
ਸਤਿ ਗੁਰ ਪਰਣੈ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥ ੨੧ ॥ ੫੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਣੀਐ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਥਾਟ ਬਣਾਯਾ
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਪਿਰਮ ਰਸ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਮੁਖ ਪੰਥ ਚਲਾਯਾ
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਦਰਸ਼ਨੋ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਬੈਹਣ ਕਰ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਤਖਤ ਰਚਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਹੈ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੁਇ ਵਸਿਗਤਿ ਆਯਾ
ਸਚ ਰੂਪ ਸਚ ਨਾਉਂ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮਝਾਯਾ
ਗੁਰੁ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਯਾ ॥ ੧ ॥
ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦਾ ਕਰੇ ਕਰਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭਰੇਭੰਡਾਰ ਦਾਤਾਰ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਦੇਇ ਦਿਵਾਯਾ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਰੂਪ ਹੋਇ ਸਾਧਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸਮਾਯਾ
ਜੱਗ ਭੋਗ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਕਰ ਪੂਜਾ ਪਰੇ ਨ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪਿਓ ਪੁਤ ਹੋਇ ਦਿਤਾ ਖਾਇ ਪਹਿਨੇ ਪੈਨ੍ਹਾਯਾ
ਘਰ ਬਾਰੀ ਹੋਇ ਵਰਤਿਆ ਘਰ ਬਾਰੀ ਸਿਖ ਪੈਰੀ ਪਾਯਾ
ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਖਾਇਆ॥ ੨ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ ਕੇ ਜਾਇ ਅੰਦਰ ਦਰਯਾਇ ਨ੍ਹਵੰਦੇ
ਸਹਜ ਸਮਾਧ ਅਗਾਧ ਵਿਚ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਗੁਰ ਜਾਪ ਜਪੰਦੇ
ਮੱਥੇ ਟਿਕੇ ਲਾਲ ਲਾਇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਚਲ ਜਾਇ ਬਹੰਦੇ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਇ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ਗਾਵ ਸੁਣੰਦੇ
ਭਾਇ ਭਗਤ ਭੈ ਵਰਤਮਾਨ ਗੁਰਸੇਵਾ ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਕਰੰਦੇ
ਸੰਝੈ ਸੋਦਰ ਗਾਵਣਾ ਮਨ ਮੇਲੀ ਕਰ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ
ਰਾਤੀ ਕੀਰਤ ਸੋਹਲਾ ਕਰ ਆਰਤੀ ਪਰਸਾਦ ਵੰਡੰਦੇ
ਗੁਰ ਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮ ਚਖੰਦੇ॥ ੩॥

ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਪਸਾਰਾ
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤ੍ਰੋ ਧਰਤ ਅਗਾਸ ਕਰੇ ਨਿਰਧਾਰਾ
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਅਕਾਰਾ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ
ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲੇ ਵੱਸ ਹੋਇ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾ
ਬੀਉ ਬੀਜ ਅਤਿ ਸੂਖਮੋ ਤਿਦੂ ਹੋਇ ਵਡ ਬਿਰਖ ਬਿਥਾਰਾ
ਫਲ ਵਿਚ ਬੀਉ ਸਮਾਇ ਕੈ ਇਕਦੂ ਬੀਓਂ ਲਖ ਹਜਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ
ਸਾਧਸੰਗਤ ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਵਸੇ ਨਿਰੰਕਾਰਾ
ਭਾਇਭਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥ ੪ ॥

ਪਉਣ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦਹੈਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਣਾਯਾ
ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਵਾਣ ਚਲਾਯਾ
ਧਰਤੀ ਮਾਤ ਮਹੱਤ ਕਰ ਓਤ ਪੋਤ ਸੰਜੋਗ ਬਨਾਯਾ
ਦਾਈਦਾਇਆ ਰਾਤ ਦਿਨੁ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਜਗੱਤ ਖਿਲਾਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵੱਸ ਆਪਗਵਾਯਾ
ਜੰਮਣ ਮਰਣੋ ਬਾਹਿਰੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਵਰਤਾਯਾ
ਗੁਰ ਮਤ ਮਾਤਾ ਮੱਤ ਹੈ ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖ ਮੋਖ ਪਦ ਪਾਯਾ
ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਭਰਾਵ ਦੁਇ ਜਪਤਪਜਤਸਤ ਪੁਤਜਣਾਯਾ
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਪੁਰਖਹੁ ਪੁਰਖ ਚਲਤ ਵਰਤਾਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ ੩ ॥

ਪਰਘਰ ਜਾਇ ਪਰਾਹੁਣਾ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ
ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਕਵਲਜਿਉਸੂਰਜ ਧਿਆਨ ਅਲਿਪਤਰਹਾਏ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤ ਸੰਗ ਮਿਲ ਗੁਰ ਚੇਲੇਦੀ ਸੰਧ ਮਿਲਾਏ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਗੁਰ ਸਿਖਹੋਇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਏ
ਆਪ ਗਵਾਏ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਖਾਇ ਚਬਾਇ ਸੁ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਏ
ਛਿਆ ਦਰਸ਼ਨ ਤਰਸਨ ਖੜੇ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਗਰੰਥ ਸੁਨਾਏ
ਛਿਅਰਤ ਬਾਰਹ ਮਾਸ ਕਰ ਇਕ ਇਕ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਦਿਖਾਏ
ਬਾਰਹ ਸੋਲਹ ਮੇਲਕੇ ਸਸੀਅਰ ਅੰਦਰ ਸੂਰ ਸਮਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲੰਘ ਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਧਿਆਏ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀਂ ਪਾਏ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਕਰ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰੰਦੇ
ਚਰਨ ਸਰਨ ਮਸਤਕ ਧਰਨ ਚਰਨ ਰੇਨ ਮੁਖ ਤਿਲਕ ਸੁਹੰਦੇ
ਭਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਲੇਖ ਮੇਟ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਵਸੇਖ ਬਣੰਦੇ
ਜਗਮਗ ਜੋਤ ਉਦੋਤ ਕਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨ ਲਖ ਪੁਜੰਦੇ
ਹਉਮੈਂ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰਕੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਨ ਕਵਲ ਪੂਜਾ ਪਰਵੰਦੇ
ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਹੋਇ ਭਵਰ ਵਸੰਦੇ ॥੭॥

ਗੁਰਦਰਸ਼ਨਪਰਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੈ ਦਰਸ਼ਨਇਕ ਦਰਸ਼ਨ ਜਾਣੈ
ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪਰਗਾਸ ਕਰ ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਪਛਾਣੈ
ਏਕਾ ਨਾਰੀ ਜਤੀ ਹੋਇ ਪਰਨਾਰੀ ਧੀ ਭੈਣ ਵਖਾਣੈ
ਪਰ ਧਨ ਸੂਅਰ ਗਾਇ ਜਿਉ ਮਕਰੂਹ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ
ਘਰਬਾਰੀ ਗੁਰਸਿਖ ਹੋਇ ਸਿਖਾ ਸੂਤ੍ਰ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਵਿਡਾਣੈ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਿਵਾਣੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਪਤ ਪਰਵਾਣੈ ॥੮॥

ਗਾਈਂ ਬਾਹਲੇ ਰੰਗ ਜਿਉ ਖੜ ਚਰ ਦੁਧ ਦੇਣ ਇਕ ਰੰਗੀ
ਬਹਲੇ ਬਿਰਛ ਵਣਾਸਪਤ ਅਗਨੀ ਅੰਦਰ ਹੈ ਬਹੁ ਰੰਗੀ
ਰਤਨਾ ਵੇਖੇ ਸਭ ਕੋ ਰਤਨ ਪਾਰਖੂ ਵਿਰਲਾ ਸੰਗੀ
ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਰਤਨ ਮਾਲ ਸਤ ਸੰਗਤ ਚੰਗੀ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲਿਓ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲ ਨ ਹੋਰ ਸੁਮੰਗੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦਿਬਦੇਹ ਦਿਬ ਦਿਸ਼ਟ ਹੋਇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਤ ਅੰਗਅੰਗੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਤਿਗੁਰ ਸਹ ਲੰਗੀ ॥ ੯ ॥
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਸਾਧਸੰਗਪੰਚਸਬਦਇਕ ਸਬਦ ਮਿਲਾਏ
ਰਾਗਨਾਦ ਸੰਬਾਦਲਖ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਸੁਭਾਉ ਅਲਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਧੁਨ ਜਾਣੈ ਜੰਤ੍ਰੀ ਜੰਤ੍ਰ ਵਜਾਏ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰਕੈ ਉਸਤੱਤ ਨਿੰਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਏ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਕਰ ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਮਨ ਪਰਚਾਏ
ਜਾਇ ਮਿਲਣ ਗੁੜ ਕੀੜਿਆਂ ਰਖੇ ਰਖਣ ਹਾਰ ਲੁਕਾਏ
ਗੰਨਾ ਹੋਇ ਕੋਹਲੂ ਪੀੜਾਏ ॥ ੧੦ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਹੋਇ ਭਵਰ ਲੈ ਵਾਸ ਲੁਭਾਵੈ
ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਲੰਘ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਨਿਜ ਘਰ ਆਵੈ
ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਮਨ ਪਵਣ ਲਿਵ ਸੋਹੰ ਹੰਸਾ ਜਪੈ ਜਪਾਵੈ
ਅਮਿਤ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਲਿਵ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਅਵੇਸ ਮਚਾਵੈ
ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਸੁਖਸੰਪਟ ਵਿਚ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਪਰਮਪਦਪਾਵੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਅਲਖ ਲਖਾਵੈ ॥ ੧੧ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਹੱਥ ਸਕੱਥ ਹਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ
ਪਾਣੀ ਪੱਖਾ ਪੀਹਣਾ ਪੈਰ ਧੋਇ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਪਾਵੈ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਿਖ ਪੋਥੀਆਂ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਰਬਾਬ ਵਜਾਂਵੈ
ਨਮਸਕਾਰ ਡੰਡੌਤ ਕਰ ਗੁਰਭਾਈ ਗਲ ਮਿਲ ਗਲ ਲਾਵੈ
ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਧਰਮ ਦੀ ਹਥੱਹੁ ਦੇ ਕੇ ਭਲਾ ਮਨਾਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਅਪਰਸ ਹੋਇ ਪਰ ਤਨ ਪਰਧਨ ਹਥ ਨਾ ਲਾਵੇ
ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰਸਿਖ ਪੂਜਕੇ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਭਾਣਾ ਭਾਵੇ
ਆਪ ਗਵਾਇ ਨਾ ਆਪ ਗਣਾਵੇ ॥ ੧੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਪੈਰ ਸਕਾਰਥੇ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚਾਲ ਚਲੰਦੇ
ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਜਾਨ ਚਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਚਲ ਜਾਇ ਬਹੰਦੇ
ਧਾਵਨ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਨੋਂ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਨੋ ਖੋਜ ਲਹੰਦੇ
ਦੁਬਿਧਾ ਬਾਟ ਨ ਧਾਵਨੀ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹੰਦੇ
ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ
ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਪਰਦਖਣਾ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰੰਦੇ
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚੇ ਪਰਚੰਦੇ ॥ ੧੩ ॥

ਗੁਰਸਿਖ ਮਨ ਪਰਗਾਸਹੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰ ਜਰੰਦੇ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਮ ਬਬੇਕੀ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦੇ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣਹੋ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣੰਦੇ
ਭੂਤਭਵਿਖਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਅਬਗਤਗਤ ਅਤਿਅਲਖ ਲਖੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖਸੁਖ ਫਲਅਛਲਛਲਭਗਤਵਛਲਕਰਅਛਲਛਲੰਦੇ
ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਬੋਹਿਥੇ ਇਕਸ ਪਿਛੇ ਲਖ ਤਰੰਦੇ
ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਮਿਲਨ ਰਸੰਦੇ ॥ ੧੪ ॥

ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਆਖੀਐ ਬਹਿਲੇ ਬਿਸੀਅਰ ਤਿਸ ਲਪਟਾਹੀਂ
ਪਾਰਸ ਅੰਦਰ ਪਥਰਾਂ ਪੱਥਰ ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਨਾ ਜਾਹੀਂ
ਮਣੀ ਜਿਨਾਂ ਸਪਾਂ ਸਿਰੀਂ ਓਇ ਭੀ ਸੱਪਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਾਹੀਂ
ਲਹਿਰੀਂ ਅੰਦਰ ਹੰਸਲੇ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੁਗ ਚੁਗ ਖਾਹੀਂ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜਯੋਜਲ ਕਵਲ ਅਲਿਪਤ ਹੈ ਘਰਬਾਰੀ ਗੁਰਸਿਖ ਤਿਵਾਹੀਂ
ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਹੋਇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਜੁਗਤ ਜਾਵਾਹੀਂ
ਸਾਧ ਸਗਤਿ ਕਿਤ ਮੁਖ ਸਾਲਾਹੀਂ ॥ ੧੫ ॥
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਨਾਇਆ
ਧੰਨਧੰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਸੁਣ ਚਰਨ ਸਰਨ ਗੁਰ ਸਿਖ ਜੁ ਆਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਧੰਨ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਸੰਗ ਚਲਾਯਾ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਧੰਨ ਮਸਤਕ ਗੁਰ ਚਰਨੀਲਾਯਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਧੰਨਹੈ ਧੰਨਧੰਨਗੁਰਸਿਖ ਪਰਸਨਆਯਾ
ਭਾਉ ਭਗਤਿਗੁਰਸਿਖ ਵਿਚ ਹੋਇਦਿਆਲ ਗੁਰੂਮੁਹਿਲਾਯਾ
ਦੁਰਮਤ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇਆ ॥ ੧੬ ॥
ਧੰਨ ਪਲ ਚਸਾ ਘੜੀ ਪਹਿਰ ਧਨ ਧੰਨ ਥਿੱਤ ਸੁਵਾਰ ਸਭਾਗੇ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਦਿਹ ਰਾਤ ਹੈ ਪੱਖ ਮਾਹ ਰੁਤ ਸੰਮਤ ਜਾਗੇ
ਧੰਨ ਅਭੀਚ ਨਿਛਤ੍ਰਹੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗੇ
ਧੰਨ ਧੰਨ ਸੰਜੋਗਹੈ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਰਾਜ ਪਿਰਾਗੇ
ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਆਇਕੈ ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਗੇ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਅਵੇਸ ਕਰ ਅਨਭੈ ਪਿਰਮ ਪਿਰੀ ਅਨੁਰਾਗੇ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਲਿਵਸਾਧ ਸੰਗ ਅੰਗ ਅੰਗ ਇਕ ਰੰਗ ਸਮਾਗੇ
ਰਤਨ ਮਾਲ ਕਰ ਕੱਚੇ ਧਾਗੇ ॥ ੧੭ ॥
ਗੁਰ ਮੁਖ ਮਿਠਾ ਬੋਲਣਾ ਜੋ ਬੋਲੈ ਸੋਈ ਜਪ ਜਾਪੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਅਖੀਂ ਵੇਖਣਾ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਧਰੇ ਆਪ ਸੁ ਆਪੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਨਣਾ ਸੁਰਤਕਰ ਪੰਚਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਅਲਾਪੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਣੀ ਨਮਸਕਾਰ ਡੰਡਉਤ ਸਿਞਾਪੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚੱਲਣਾ ਪਰਦਖਣਾ ਪੂਰਨ ਪਰਤਾਪੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਖਾਣਾ ਪੈਨਣਾ ਜੱਗ ਭੋਗ ਸੰਜੋਗ ਪਛਾਪੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਵਣ ਸਮਾਧਿ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪ ਨਾ ਥਾਪ ਉਥਾਪੈ
ਘਰਬਾਰੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਲਹਿਰ ਨਹੀ ਲਬ ਲੋਭ ਵਿਆਪੈ
ਪਾਰ ਪਵੈ ਲੰਘ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ ॥ ੧੮ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਧਿਆਨ ਮੂਲ ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਜਾਣੈ
ਸੱਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿਮਰਣ ਪਰਵਾਣੈ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਪੂਜਾ ਮੂਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਮਾਣੈ
ਸ਼ਬਦਿ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾਤੇ ਅੰਦਰਆਣੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਅਗੰਮ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਚੱਲਣ ਭਾਣੈ
ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁ ਬਾਹਰੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਉਣ ਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘ ਸਿਞਾਣੈ ॥ ੧੯ ॥
ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ ਢੀਂਗੁਲੀ ਗਲ ਬੰਧੇ ਜਲ ਉੱਚਾ ਆਵੈ
ਘੁੱਘੂ ਸੁੱਝ ਨ ਸੁੱਝਈ ਚਕਵੀ ਚੰਦ ਨ ਡਿਠਾ ਭਾਵੈ
ਸਿੰਬਲ ਬਿਰਖ ਨ ਸਫਲ ਹੋਇ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਵਾਂਸ ਸਮਾਵੈ
ਸਪੈ ਦੁਧ ਪੀਆਲੀਐ ਤੁੰਮੇ ਦਾ ਕਉੜੱਤ ਨ ਜਾਵੈ
ਜਿਉਂ ਥਣ ਚੰਬੜ ਚਿੱਚੜੀ ਲੋਹੂ ਪੀਐ ਦੁਧ ਨ ਖਾਵੈ
ਸਭ ਅਵਗੁਣਮੈਂ ਤਨ ਵਸਨ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਅਵਗੁਣਨੋਂ ਧਾਵੈ
ਥੋਮ ਨ ਵਾਸ ਕਥੂਰੀ ਆਵੈ ॥ ੨੦ ॥ ੬ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚੁਖੰਡ ਵਸਾਇਆ
ਗੁਰੁ ਸਿਖਲੈ ਗੁ ਸਿੱਖ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੱਭੇ ਸਾਧਨਾਂ ਸਾਧਿ ਸਦਾਇ ਸਾਧ ਸਦਵਾਇਆ
ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਇਆ
ਸੱਚਹੁੰ ਓਰੈ ਸਭ ਕਿਹੁ ਸੱਚ ਨਾਉਂ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਦਿੜ੍ਹਾਇਆ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸੱਭਕੋ ਮੰਨੈ ਹੁਕਮ ਸੁ ਸੱਚ ਸਮਾਇਆ
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਨੋਂ ਸਾਧਕੈ ਚੰਦ ਸੂਰ ਦਿਹੁ ਰਾਤ ਸਦਾਏ
ਸੁਖਦੁਖ ਸਾੱਧੇ ਹਰਖ ਸੋਗ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਪੁੰਨਪਾਪ ਲੰਘਾਏ
ਜਨਮ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਮੁਕਤਿ ਭਲਾ ਰਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸ਼ੱਤ੍ਰ ਨਿਵਾਏ
ਰਾਜ ਜੋਗ ਜਿਣ ਵੱਸ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਰਹਾ
ਵਸਗਤਿ ਕੀੱਤੀ ਨੀਂਦ ਭੁਖ ਆੱਸਾ ਮਨਸਾ ਜਿਣਘਰਆਏ
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਸਾਧਕੈ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਬਾਏ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖ਼ਾਕ ਸਦਾਏ ॥ ੨ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ਤ੍ਰੈ ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਲੰਘਾਏ
ਭੂਤ ਭਵਿਖਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਆਦਿ ਮੱਧ ਜਿਣ ਅੰਤ ਸਿਧਾਏ
ਮਨ ਬਚਕਰਮ ਇਕੱਤ੍ਰਕਰ ਜੰਮਨਮਰਨਜੀਵਨ ਜਿਣਆਏ
ਆਧ ਬਿਆਧ ਉਪਾਧ ਸਾਧਿ ਸੁਰਗ ਮਿਰਤਪਾਤਾਲਨਿਵਾਏ
ਉੱਤਮ ਮਧਮ ਨੀਚ ਸਾਧ ਬਾਲਕ ਜੋਬਨ ਬਿਰਧ ਜਿਣਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਲੰਘ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਨ੍ਹਾਇ
ਗੁਰਮੁਖ ਇਕ ਮਨ ਇੱਕ ਧਿਆਇ ॥ ੩ ॥
ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸਾਧਕੈ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ
ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਚਾਰ ਜੁਗ ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਵੇਦ ਵਖਾਣੀ
ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਜਿਣ ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਗੁਣ ਤੁਰੀਆ ਰਾਣੀ
ਸਨਕਾਦਿਕ ਆਸ੍ਰਮ ਉਲੰਘ ਚਾਰ ਵੀਰ ਵਸਗਤਿ ਕਰ ਆਣੀ
ਚਉਪੜ ਜਿਉਂ ਚਉਸਾਰ ਮਾਰ ਜੋੜਾ ਹੋਇ ਨ ਕੋਇ ਰਿਞਾਣੀ
ਰੰਗ ਬਰੰਗ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਬਹੁ ਰੰਗੀਂ ਇਕ ਰੰਗ ਨੀਸਾਣੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥ ੪ ॥
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਤਿ ਅਕਾਸ਼ ਉਲੰਘ ਪਇਆਣਾ
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਲੰਘ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਵਿਹਾਣਾ
ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸੁ ਗ੍ਰੰਥ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣਾ
ਖੇਚਰ ਭੂਚਰ ਚਾਚਰੀ ਉਨਮਨ ਲੰਘ ਅਗੋਚਰ ਬਾਣਾ
ਪੰਚਾਇਣ ਪਰਮੇਸ਼ਰੋ ਪੰਚ ਸ਼ਬਦ ਘਨਘੋਰ ਨੀਸਾਣਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਚ ਭੂਆਤਮਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਾਧ ਸੁਹਾਣਾ
ਸਹਿਜ ਸਮਾਧਿ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥ ੫ ॥
ਛਿਅ ਰੁੱਤੀਂ ਕਰ ਸਾਧਨਾਂ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਸਾਧੇ ਗੁਰਮੱਤੀ
ਛਿਅ ਰਸ ਰਸਨਾਂ ਸਾਧਕੈ ਰਾਗ ਰਾਗਣੀ ਭਾਇ ਭਗੱਤੀ
ਛਿਅ ਚਿਰਜੀਵੀ ਛਿਅ ਜਤੀ ਚਕ੍ਰਵਰਤ ਛਿਅ ਸਾਥ ਜੁਗੱਤੀ
ਛਿਅ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਛਿਆ ਕ੍ਰਮ ਜਿਣ ਛਿਆਂ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰ ਸੁਰ੍ਤ ਨਿਰੱਤੀ
ਛਿਆ ਵਰਤਾਰੇ ਸਾਧਕੈ ਛਿਆ ਛਕ ਛੱਤੀ ਪਵਨ ਪਰੱਤੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰੱਤੀ ॥ ੬ ॥
ਸੱਤ ਸਮੁੰਦ ਉਲੰਘਿਆ ਦੀਪ ਸੱਤ ਇਕ ਦੀਪਕ ਬਲਿਆ
ਸੱਤ ਸੂਤ ਇਕ ਸੂਤ ਕਰ ਸੱਤੇ ਪੁਰੀਆਂ ਲੰਘ ਉਛਲਿਆ
ਸਤਸੱਤੀ ਜਿਣਸਪੁਰਿਖ ਸੱਤਸੁਰਾਂ ਜਿਣ ਅਟਲ ਨ ਟਲਿਆ
ਸਤੇ ਸੀਵਾਂ ਸਾਧਕੈ ਸੱਤੀਂ ਸੀਵੀਂ ਸੁਫਲਿਓ ਫਲਿਆ
ਸੱਤ ਅਕਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਸੱਤ ਵਸਗਤਿ ਕਰ ਉਪਰੇਰੈ ਚਲਿਆ
ਸੱਤੇ ਧਾਰੀ ਲੰਘਕੈ ਭੈਰਉ ਖੇਤ੍ਰਪਾਲ ਦਲ ਮਲਿਆ
ਸੱਤੇ ਰੋਹਣਿ ਸੱਤਵਾਰ ਸੱਤ ਸੁਹਾਗਣਿ ਸਾਧਿ ਨ ਢਲਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਖਲਿਆ ॥ ੭ ॥
ਅੱਠੇ ਸਿੱਧੀਂ ਸਾਧਕੈ ਸਾਧਿਕ ਸਿੱਧ ਸਮਾਧਿ ਫਲਾਈ
ਅਸ਼ਟ ਕੁਲੀਂ ਬਿਖ ਸਾਧਨਾਂ ਸਿਮਰਣ ਸ਼ੇਖ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈ
ਮਣ ਹੋਇ ਅੱਠ ਪੈਂਸੇਰੀਆਂ ਪੰਜੂ ਅੱਠੇ ਚਾਲੀ ਭਾਈ
ਜਿਉਂ ਚਰਖਾ ਅਠ ਖੰਭੀਆਂ ਇੱਕਤ ਸੂਤ ਰਹੇ ਲਿਵਲਾਈ
ਅੱਠ ਪਹਿਰ ਅਸ਼ਟਾਂਗ ਜੋਗ ਚਾਵਲ ਰੱਤੀ ਮਾਸਾ ਰਾਈ
ਅਠਕੋਠਾ ਮਨ ਵੱਸ ਕਰ ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰਾਈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੮ ॥
ਨੌਂ ਚਲਾਏ ਨਵੇਂ ਨਾਥ ਨੌਂਥਾਂ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਸਹਾਈ
ਨੌਨਿਧਾਨਫੁਰਮਾਨਵਿੱਚ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਗਜ਼ਾਨ ਗੁਰੂ ਭਾਈ
ਨੌਂਭਗਤੀਂ ਨੌਂ ਭਗਤ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਲਿਵਲਾਈ
ਨੌਂਗ੍ਰਹਿ ਸਾਧ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਸਤਗੁਰਦੀ ਵਡਿਆਈ
ਨਉਂ ਖੰਡ ਸਾਧ ਅਖੰਡਹੋ ਨਉਂਦੁਆਰ ਲੰਘ ਨਿਜਘਰਜਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨੌਂ ਅਗਨੀਲ ਅਨੀਲ ਹੋ ਨਉਂ ਕਲ ਨਿੱਗ੍ਰਹ ਸਹਜ ਸਮਾਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥ ੯ ॥
ਸਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਵ ਧਰ ਸੱਚ ਨਾਂਵ ਵਿਣ ਨਾਂਵ ਗਣਾਯਾ
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਏਕੰਕਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਵਿਚ ਦਸ ਪੁਰਬੀਂ ਗੁਰ ਪੁਰਬੁ ਨ ਪਾਯਾ
ਇਕਮਨ ਇਕ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸਾਧਸੰਗਤ ਵਿਣ ਦਹੱਦਿਸ ਧਾਯਾ
ਦਸ ਦਹੀਆ ਦਸ ਅੱਸੂਮੇਧ ਖਾਇ ਅਮੇਧ ਨਿਖੇਧ ਕਰਾਯਾ
ਇੰਦਰੀਆਂ ਦਸ ਵੱਸ ਕਰ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਯਾ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀਂ ਪਾਇਆ ॥ ੧੦ ॥
ਇਕਮਨ ਹੋਇ ਇਕਾਦਸ਼ੀ ਗੁਰ ਮੁਖ ਵਰਤ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਭਾਯਾ
ਗਿਆਰਹ ਰੁੱਦ੍ਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਚ ਪਲਦਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਯਾ
ਗਯਾਰਹ ਕਸ ਗਯਾਰਹ ਕਸੇ ਕਸ ਕਸਵੱਟੀ ਕੱਸ ਕਸਾਯਾ
ਗਿਆਰਹ ਗੁਣ ਫਲਾਉ ਕਰ ਕੱਚ ਪਕਾਈ ਅਘੜ ਘੜਾਯਾ
ਗਿਆਰਹ ਦਾਉ ਚੜ੍ਹਾਉ ਕਰ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਯਾ
ਗਿਆਰਹ ਗੇੜਾ ਸਿੱਖ ਸੁਣ ਸੁਣ ਗੁਰਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਦਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਵਸਾਯਾ ॥ ੧੧ ॥
ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਸੁਧਾਇਕੈ ਗੁਰ ਮੁਖ ਗਾਂਡੀ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ
ਸੂਰਜ ਬਾਰਹਮਾਹ ਵਿਚ ਸਸੀਅਰ ਇੱਕਤੁ ਮਾਹਿ ਫਿਰਾਯਾ
ਬਾਰਹ ਸੋਲਹ ਮੇਲਕਰ ਸਸੀਅਰ ਅੰਦਰ ਸੂਰ ਸਮਾਯਾ
ਬਾਰਹ ਤਿਲਕ ਮਿਟਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਲਕ ਨੀਸ਼ਾਣ ਚੜ੍ਹਾਯਾ
ਬਾਰਹ ਰੱਸੀਂ ਸਾਧਕੈ ਸੱਚ ਰਾਸ ਰਹਿਰਾਸ ਲੁਭਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬਾਰਹ ਵੰਨੀ ਹੋਇਕੈ ਬਾਰਹ ਮਾਸੇ ਤੋਲ ਤੁਲਾਯਾ
ਪਾਰਸ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਕਰਾਯਾ ॥ ੧੨ ॥
ਤੇਰਹ ਤਾਲ ਅਊਰਿਆ ਗੁਰ ਮੁਖ ਸੁਖ ਤਪਤਾਲ ਪੁਰਾਯਾ
ਤੇਰਹ ਰਤਨ ਅਕਾਰਥੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਤਨ ਧਨ ਪਾਯਾ
ਤੇਰਹ ਪਦ ਕਰਜੱਗ ਵਿਚਪਿਤਰਕਰਮਕਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ
ਲਖ ਲਖ ਜੱਗ ਨ ਪੁੱਗਨੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਚਰਣੋਦਕ ਪੀਆਯਾ
ਜੱਗ ਭੋਗ ਨਈਵੇਦ ਲੱਖ ਗੁਰ ਮੁਖ ਮੁਖ ਇਕ ਦਾਣਾ ਪਾਯਾ
ਗੁਰ ਭਾਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਗੁਰ ਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਚਖਾਯਾ
ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੁਇ ਅਛਲ ਛਲਾਯਾ ॥ ੧੩ ॥
ਚੌਦਹ ਵਿੱਦਯਾ ਸਾਧਕੈ ਗੁਰ ਮਤ ਅਬਗਤਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ
ਚਉਦਹ ਭਵਨ ਉਲੰਘਕੈ ਨਿਜਘਰਵਾਸ ਨੇਹੁ ਨਿਰਬਾਣੀ
ਪੰਦ੍ਰਹ ਥਿੱਤੀਂ ਪੱਖ ਇਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ੁਕਲ ਦੁਇ ਪੱਖ ਨੀਸ਼ਾਣੀ
ਸੋਲਹ ਸਾਰ ਸੰਘਾਰ ਕਰ ਜੋੜਾ ਜੁੜਿਆ ਨਿਰਭਉ ਜਾਣੀ
ਸੋਲਹ ਕਲਾ ਸਪੂਰਣੋ ਸਸਿ ਘਰ ਸੂਰਜ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ
ਨਾਰਿ ਸੋਲਹ ਸ਼ੀਂਗਾਰ ਕਰ ਸੇਜਭਤਾਰ ਪਿਰਮ ਰਸ ਮਾਣੀ
ਸ਼ਿਵ ਤੈ ਸ਼ਕਤਿ ਸੱਤਿ ਰਹਵਾਣੀ ॥ ੧੪ ॥
ਗੋਤ ਅਠਾਰਹ ਸੋਧਕੈ ਪੜ੍ਹ ਪੁਰਾਣ ਅਠਾਰਹ ਭਾਈ
ਉੱਨੀ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਲੰਘ ਬਾਈ ਉਮਰੇ ਸਾਧ ਨਿਵਾਈ
ਸਖ ਅਸਿਖ ਲੁਟਾਇਕੇ ਤੇਈ ਚੌਵੀ ਪੰਜੀ ਪਾਈ
ਛੱਬੀ ਜੋੜ ਸਤਾਈਆਂ ਆਣ ਅਠਾਈ ਮੇਲ ਮਿਲਾਈ
ਉਲੰਘ ਉਣੱਤੀਹਤੀਹਸਾਧਲੰਘੇ ਤੀਹ ਇਕਤੀਹਵਾਂ ਧਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਾਧ ਸੁਲੱਖਣ ਬੱਤੀਏ ਤੇੱਤੀ ਧ੍ਰੂ ਚਉਫੇਰ ਫਿਰਾਈ
ਚਉਤੀ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਲਖਾਈ ॥ ੧੫ ॥
ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ
ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਅਚਰਜਹੈ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਸ਼ਟਿ ਅਗੋੱਚਰ ਭਾਈ
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਤੋਲ ਨ ਤੁੱਲਾ ਧਰਨ ਸਮਾਈ
ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਬਾਹਰਾ ਧੱਕੇ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲਾਈ
ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਅਗੋੱਚਰਾ ਮੱਤਿ ਬੁੱਧ ਸਾਧ ਸੋਝੀ ਪਾਈ
ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਹੈ ਭਗਤ ਵਛਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਛਾਈ
ਵਡਾ ਆਪ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੧੬ ॥
ਵਣਵਣ ਵਿੱਚ ਵਣਾਸਪਤਿ ਰਹੈ ਉਜਾੜ ਅੰਦਰ ਅਵਸਾਰੀ
ਚੁਣਚੁਣ ਅੰਜਣ ਬੂੱਟੀਆਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹੀ ਬਾਗ਼ ਲਾਇ ਸਵਾਰੀ
ਸਿੰਜਸਿੰਜਬਿਰਖ ਵਡੀਰੀਅਨਿ ਸਾਰਸਮ੍ਹਾਲਕਰਨ ਵੀਚਾਰੀ
ਹੋਨਿ ਸਫਲ ਰੁਤਿਆਈਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਰਸ ਭਾਰੀ
ਬਿਰਖਹੁੰ ਸਾਉ ਨ ਆਵਣੀ ਫਲ ਵਿਚ ਸਾਉ ਸੁਗੰਧ ਸੰਜਾਰੀ
ਪੂਰਨਬ੍ਰਹਮ ਜਗੱਤ੍ਰ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਪਰ ਅਪਾਰੀ ॥ ੧੭ ॥
ਅੰਬਰ ਨਦਰੀ ਆਂਵਦਾ ਕੇਵਡ ਵੱਡਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ
ਉੱਚਾ ਕੇਵਡ ਆਖੀਐ ਸੁੰਨ ਸਰੂਪ ਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਲੈਣ ਉਡਾਰੀ ਪੰਖਰੂ ਅਨਲ ਮਨਲ ਉਡ ਖ਼ਬਰ ਨ ਆਣੈ
ਓੜਕ ਮੂਲ ਨ ਲੱਭਈ ਸੱਭੇ ਹੋਇ ਫਿਰਨ ਹੈਰਾਣੈ
ਲੱਖ ਅਗਾਸ਼ ਨ ਅੱਪੜਨ ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਾਸਾ ਨਿਰਬਾਣੈ
ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸਿਞਾਣੈ ॥ ੧੮ ॥
ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਘਟ ਘਟ ਅੰਦਰ ਸੂਰਜ ਸੱਝੈ
ਸੂਰਜ ਕਵਲ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰ ਬੁੱਝੈ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਨਿੱਝਰ ਧਾਰ ਵਰ੍ਹੈ ਗੁਣ ਗੁੱਝੈ
ਕਿਰਖ ਬਿਰਖ ਹੁਇ ਸਫਲ ਫਲ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਨ [illegible]ੁੱਝੈ
ਅਫਲ ਸਫਲ ਸਮਦਰਸ ਹੋ ਮੋਹੁ ਨ ਧੋਹ ਨ ਦੁਬਿਧਾ ਲੁੱਝੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਭੁਗਤ ਕਰ ਦੁੱਝੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਹਿਜ ਸਮੁੱਝੈ ॥ ੧੯ ॥
ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇੱਲਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਪਰਚੈ ਹੋਇ ਮੇੱਲਾ
ਗ੍ਯਾਨ ਧ੍ਯਾਨ ਸਿਮਰਣ ਜੁਗਤਿ ਕੂੰਜ ਕੂਰਮ ਹੰਸ ਵੰਸ ਨਵੇੱਲਾ
ਬਿਰਖਹੁੰ ਫਲ ਫਲ ਤੇ ਬਿਰਖ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਿਖ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਸੁਹੇੱਲਾ
ਵੀਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵਰਤਮਾਨ ਹੋਇ ਇਕੀਹ ਅਗੋੱਚਰ ਖੇੱਲਾ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਵਹੇਲਾ
ਸਿਫ਼ਤ ਸਲਾਹਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇੱਲਾ ॥ ੨੦ ॥ ੭ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਕੁਦਰਤ ਅੰਦਰ ਕੀਆ ਪਸਾਰਾ
ਪੰਜ ਤੱਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਚਹੁੰ ਖਾਣੀਂ ਵਿਚ ਸਭ ਵਰਤਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਧਰਤੀ ਆਖੀਐ ਕੇਵਡ ਤੋਲ ਅਗਾਸ਼ ਅਕਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੇਵਡ ਪਵਣ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਪਾਣੀ ਤੋਲ ਵਿਥਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਅਗਨੀ ਭਾਰ ਹੈ ਤੁੱਲ ਨ ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਭੰਡਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਆੱਖਾਂ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥ ੧ ॥
ਚੌਰਾਸੀਲਖ ਜੋਨ ਵਿਚ ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰਾ
ਇੱਕਸ ਇੱਕਸ ਜੋਨਿ ਵਿਚ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅਣਗਣਤ ਅਪਾਰਾ
ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਸਮ੍ਹਾਲਦਾ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸ਼ੁਮਾਰਾ
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰੱਖਿਓਨ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਵਿਥਾਰਾ
ਸਿਰ ਸਿਰਿ ਲੇਖ ਅਲੇਖਦਾ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਉਪਾਵਣਹਾਰਾ
ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਨੁ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰਾ ॥ ੨ ॥
ਕੇਵਡ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਹੈ ਦਯਾ ਧਰਮ ਤੇ ਅਰਥ ਵੀਚਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਹੈ ਕੇਵਡ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਰੂਪ ਰੰਗ ਪਰਕਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਸੁਰਤਿ ਸਲਾਹੀਐ ਕੇਵਡ ਸ਼ਬਦ ਵਿਥਾਰ ਪਸਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਕੇਵਡ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਅਚਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਰਸਕਸ ਆੱਖੀਅਨਿ ਕੇਵਡ ਸਾਦ ਨਾਦ ਓਅੰਕਾਰਾ
ਅੰਤ ਬਿਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾ ਵਾਰਾ ॥ ੩ ॥
ਕੇਵਡ ਦੁਖ ਸੁਖ ਆਖੀਐ ਕੇਵਡ ਹਰਖ ਸੋਗ ਵਿਸਥਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਸੱਚੁ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਕੂੜ ਕਮਾਵਣ ਹਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਰੁੱਤੀ ਮਾਹ ਕਰ ਦਿਹ ਰਾਤੀਂ ਵਿਸਮਾਦ ਵੀਚਾਰਾ
ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਕੇਵਡੀ ਕੇਵਡ ਨੀਂਦ ਭੁਖ ਆਹਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਆੱਖਾਂ ਭਾਉ ਭਉ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸਹਿਜ ਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਨ ਤੋਲਣਹਾਰਾ ॥ ੪ ॥
ਕੇਵਡ ਤੋਲ ਸੰਜੋਗ ਦਾ ਕੇਵਡ ਤੋਲ ਵਿਜੋਗ ਵੀਚਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਹੱਸਣ ਆੱਖੀਐ ਕੇਵਡ ਰੋਵਣ ਦਾ ਬਿਸਥਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਹੈ ਨਿਰਵਿਰਤ ਪੱਖ ਕੇਵਡ ਹੈ ਪਰਵਿਰਤ ਪਸਾਰਾ
ਕੇਵਡ ਆੱਖਾਂ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕੇਵਡ ਆੱਖਾਂ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ
ਕੇਵਡ ਕੁਦਰਤਿ ਆੱਖੀਐ ਇਕਦੂੰ ਕੁਦਰਤਿ ਲੱਖ ਹਜ਼ਾਰਾ
ਦਾਨੇ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਕੇਵਡ ਦਾਤਾ ਦੇਵਨ ਹਾਰਾ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਬਗਤ ਨਿਰਧਾਰਾ ॥ ੫ ॥
ਲੱਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿਵਿੱਚ ਮਾਣਸ ਜਨਮ ਦੁਲੰਭ ਉਪਾਯਾ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਦਾਯਾ
ਕਿਤੜੇ ਪੁਰਖ ਵਖਾਣੀਅਨ ਨਾਰ ਸ਼ੁਮਾਰ ਅਗਣਤ ਗਣਾਯਾ
ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਯਾ ਚਲਤੁ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਰਚਾਯਾ
ਬੇਦ ਕਤੇੱਬਾਂ ਵਾਚਦੇ ਇਕ ਸਾਹਿਬ ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ
ਸ਼ਿਵਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਖੇਲਕਰ ਜੋਗ ਭੋਗ ਬਹੁ ਚਲਿਤਬਣਾਯਾ
ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸੰਗਤ ਫਲ ਪਾਯਾ ॥ ੬ ॥
ਚਾਰਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸੁਣਾਯਾ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਣੇ ਦੇਵ ਸਥਲ ਤੀਰਥ ਭਰਮਾਯਾ
ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪੱਛਰਾਂ ਸੁਰਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਛਾਯਾ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਗਣਾਯਾ
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜੱਗ ਵਰਤ ਨੇਮ ਨਈਵੇਦ ਪੁਜਾਯਾ
ਸਿਖਾਸੂਤ੍ਰ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕ ਪਿਤਰ ਕਰਮ ਵੇਦ ਕਰਮ ਕਮਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਯਾ ॥ ੭ ॥
ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਅਉਲੀਏ ਗ਼ਉਸਕੁਤਬ ਵਲੀ ਉੱਲਹ ਜਾਣੇ
ਸ਼ੇਖਮਸ਼ਾਇਕ ਆਖੀਅਨ ਲਖਲਖ ਦਰ ਦਰਵੇਸ਼ ਵਖਾਣੇ
ਸੁਹਦੇ ਲੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇ ਲਖ ਅਬਦਾਲ ਮਲੰਗ ਮੁਲਾਣੇ
ਸਿੱਦੀਰੁਕਨ ਕਲੰਦਰਾਂ ਲਖ ਉਲਮਾਉ ਮੁੱਲਾਂ ਮਉਲਾਣੇ
ਸ਼ਰੈ ਸ਼ਰੀਅਤਿ ਆਖੀਐ ਤਰਕ ਤਰੀਕਤ ਰਾਹ ਸਿਞਾਣੇ
ਮਾਰਫ਼ਤੀ ਮਾਰੂਫ਼ ਲਖ ਹੱਕ ਹਕੀਕਤ ਹੁਕਮ ਸਮਾਣੇ
ਬਜਰ ਕਵਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਹਾਣੇ ॥ ੮ ॥
ਕਿਤੜੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਾਰਸੁਤ ਵਾਤੀਸਰ ਲਾਗਾਇ ਤਿਲੋਏ
ਕਿਤੜੇ ਗਉੜ ਕਨਉਜੀਏ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ ਕਰਦੇ ਢੋਏ
ਕਿਤੜੇ ਲੱਖ ਸਨਉਢੀਏ ਪਾਂਧੇ ਪੰਡਤ ਵੈਦ ਖਲੋਏ
ਕਿੱਤੜਿਆਂ ਲੱਖ ਜੋਤਸੀ ਵੇਦ ਵੇਦਵੇ ਲੱਖ ਪਲੋਏ
ਕਿਤੜੇ ਲੱਖ ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਟ ਬ੍ਰਮਾਉ ਬਖੋਏ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਅੱਭਿਆਗਤਾਂ ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਦੇ ਲੈ ਕਨਸੋਏ
ਕਿਤੜੇ ਸਉਣ ਸਵਾਣੀ ਹੋਏ ॥ ੯ ॥
ਕਿਤੜੇ ਖੱਤ੍ਰੀ ਬਾਹਰੀ ਕੇਤੱੜਿਆਂ ਹੀ ਬਾਵੰਜਾਹੀ
ਪਾਵਾਂਧੇ ਪਾਚਾਧਿਆਂ ਫੱਲੀਆਂ ਖੋਖਰਾਇਣ ਅਵਗਾਹੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਚਉੜੋਤਰੀ ਕੇਤੱੜਿਆਂ ਸੇਰੀਣ ਵਿਲਾਹੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਅਵਤਾਰ ਹੋਇ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤਿ ਰਾਜੇ ਦਰਗਾਹੀ
ਸੂਰਜ ਵੰਸੀ ਆੱਖੀਅਨ ਸੋਮ ਵੰਸ ਸੂਰ ਵੀਰ ਸਪਾਹੀ
ਧਰਮ ਰਾਇ ਧਰਮਾਤਮਾ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰਨ ਬੇਪਰਵਾਹੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦਾਨ ਖੜਗ ਮੰਤ੍ਰ ਭਗਤਿ ਸਲਾਹੀ ॥ ੧੦ ॥
ਕਿਤੜੇ ਵੈਸ਼ ਵਖਾਣੀਅਨ ਰਾਜਪੂਤ ਰੇਵਤ ਵੀਚਾਰੀ
ਪੂਅਰ ਗਉੜ ਪਵਾਰ ਲੱਖ ਮੱਲਣਹਾਸ ਚਉਹਾਣ ਚਿਤਾਰੀ
ਕਛਵਾਹੇ ਰਾਠਉੜ ਲੱਖ ਰਾਣੇ ਰਾਇ ਭੂਮੀਏ ਭਾਰੀ
ਬਾਘ ਬਘੇਲ ਕੇਤੜੇ ਬਲਵੰਡ ਲਖ ਬੁੰਦੇਲੇ ਕਾਰੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਭਰਵੀਏ ਦਰਬਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਦਰਬਾਰੀ
ਕਿਤੜੇ ਗੁਣੀ ਭਦਉੜੀਏ ਦੇਸ ਦੇਸ ਵੱਡੇ ਇਤਬਾਰੀ
ਹਉਮੈਂ ਮੁਏ ਨਾ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ ॥ ੧੧ ॥
ਕਿਤੜੇ ਸੂਦ ਸਦਾਇੰਦੇ ਕਿਤੜੇ ਕਾਇਥ ਲਿੱਖਣ ਹਾਰੇ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਬਾਣੀਏ ਕਿਤੜੇ ਭਾਬੜਿਆਂ ਸੁਨਿਆਰੇ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਲਖ ਜੱਟ ਹੋਇ ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਛੀਂਬੇ ਸੈਸਾਰੇ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਠਾਠੇਰਿਆਂ ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਲੋਹਾਰ ਵਿਚਾਰੇ
ਕਿਤੜੇ ਤੇਲੀ ਆਖੀਅਨ ਕਿਤੜੇ ਹਲਵਾਈ ਬਾਜ਼ਾਰੇ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਲਖ ਪੰਖੀਏ ਕਿਤੜੇ ਨਾਈ ਤੇ ਵਨਜਾਰੇ
ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਦੇ ਗੋਤ ਅਪਾਰੇ ॥ ੧੨ ॥
ਕਿਤੜੇ ਗਿਰਹੀ ਆੱਖੀਅਨ ਕੇਤੜਿਆਂ ਲੱਖ ਫਿਰਨ ਉਦਾੱਸੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਜੋਗੀਸ਼ਰਾਂ ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੋਏ ਸੰਨਿਆਸੀ
ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਮ ਧਰ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਨਿਵਾਸੀ
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਲੱਖ ਪਰਮ ਹੰਸ ਕਿਤੜੇ ਬਾਨਪ੍ਰਸਤ ਬਨਵਾਸੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਦੰਡਧਾਰ ਕਿਤੜੇ ਜੈਨੀ ਜੀਅ ਦੈਆੱਸੀ
ਛਿਅਘਰਛਿਅ ਗੁਰ ਆਖੀਅਨਛਿਅ ਉਪਦੇਸਭੇਸਅਭਜਾਸੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਛਿਅ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੂਰਜ ਇਕੋ ਬਾਰਹ ਰਾਸੀ
ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥ ੧੩ ॥
ਕਿਤੜੇ ਸਾਧ ਵਖਾਣੀਅਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਲੱਖ ਸੰਤਜਨ ਕੇਤੜਿਆਂ ਨਿਜ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਸਮਦਰਸੀਆਂ ਕੇਤੜਿਆਂ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰੰਕਾਰੀ
ਕਿਤੜੇ ਲੱਖ ਬਬੇਕੀਆਂ ਕਿਤੜੇ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਅਕਾਰੀ
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਵਰਤਣਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧ ਬੈਰਾਗ ਸਵਾਰੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰੀ ॥ ੧੪ ॥
ਕਿਤੜੇ ਲੱਖ ਅਸਾਧ ਜਗ ਕਿਤੜੇ ਚੋਰ ਜਾਰ ਜੂਆਰੀ
ਵਟਵਾੜੇ ਠਗ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤੜਿਆਂ ਨਿੰਦਕ ਅਵਿਚਾਰੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਅਕਿਰਤਘਣ ਕਿਤੜੇ ਬੇਮੁਖ ਤੇ ਅਨਚਾਰੀ
ਸ੍ਵਾਮ ਧੋਹੀ ਵਿਸਵਾਸ ਘਾਤ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਮੂਰਖ ਭਾਰੀ
ਬਿਖਲੀਪਤ ਵੇਸੁਵਾ ਰਵਤ ਮਦ ਮੱਤਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਵਿਕਾਰੀ
ਵਿਸ਼੍ਵ ਵਿਰੋਧੀ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤੜਿਆਂ ਕੂੜੇ ਕੂੜਿਆਰੀ
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਬਿਨ ਅੰਤ ਖੁਆਰੀ ॥ ੧੫ ॥
ਕਿਤੜੇ ਸੁੰਨੀ ਆਖੀਅਨਿ ਕਿਤੜੇ ਈਸਾਈ ਮੂਸਾਈ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਰਾਵਜ਼ੀ ਕਿਤੜੇ ਮੁਲਹਦ ਗਣਤ ਨ ਆਈ
ਲੱਖ ਫ਼ਿਰੰਗੀ ਇਰਮਨੀ ਰੂਮੀ ਜ਼ੰਗੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦਾਈ
ਕਿਤੜੇ ਸਯਦ ਆਖੀਅਨ ਕਿਤੜੇ ਤੁਰਕਮਾਨ ਦੁਨਿਆਈ
ਕਿਤੜੇ ਮੁਗ਼ਲ ਪਠਾਣ ਹਨ ਹਬਸ਼ੀ ਤੇ ਕਿਲਮਾਕ ਅਵਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਈਮਾਨ ਵਿਚ ਕਿਤੜੇ ਬੇਈਮਾਨ ਬਲਾਈ
ਨੇੱਕੀ ਬਦੀ ਨਾ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਈ ॥ ੧੬ ॥
ਕਿਤੜੇ ਦਾਤੇ ਮੰਗਤੇ ਕਿਤੜੇ ਵੈਦ ਕੇੱਤੜੇ ਰੋਗੀ
ਕਿਤੜੇ ਸਹਜ ਸੰਜੋਗ ਵਿਚ ਕਿਤੜੇ ਵਿਛੜ ਹੋਇ ਵਿਜੋੱਗੀ
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਭੁਖੇ ਮਰਨ ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਰਾਜੇ ਰਸ ਭੋੱਗੀ
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਦੇ ਸੋਹਿਲੇ ਕੇਤੜਿਆਂ ਦੁਖ ਰੋਵਨਿ ਸੋੱਗੀ
ਦੁਨੀਆ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ ਕਿਤੜੀ ਹੋਈ ਕਿਤੜੀ ਹੋਗੀ
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਹੀ ਸੱਚਿਆਰ ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਦਗ਼ਾਬਾਜ਼ ਦਰੋਗੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਕੋ ਜੋਗੀਸ਼ਰ ਹੋਗੀ ॥ ੧੭ ॥
ਕਿਤੜੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਆੱਖੀਅਨ ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਦਿਸਣ ਕਾਣੇ
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਚੁੱਗੇ ਫਿਰਨ ਕਿਤੜੇ ਰਤੀਆਂਨੇ ਉਕਤਾਣੇ
ਕਿਤੜੇ ਨਕਟੇ ਗੁਣ ਗੁਣੇ ਕਿਤੜੇ ਬੋਲੇ ਬੁੱਚੇ ਲਾਣੇ
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਗਿਲ੍ਹੜ ਗਲੀਂ ਅੰਗ ਰਸਉਲੀ ਵੇਣ ਵਿਹਾਣੇ
ਟੁੰਡੇ ਬਾਂਡੇ ਕੇੱਤੜੇ ਗੰਜੇ ਲੁੰਜੇ ਕੋੜ੍ਹੀ ਜਾਣੇ
ਕਿਤੜੇ ਲੂਲ੍ਹੇ ਪਿੰਗੁਲੇ ਕਿਤੜੇ ਕੁੱਬੇ ਹੋਇ ਕੁੜਾਣੇ
ਕਿਤੜੇ ਖੁਸਰੇ ਹੀਜੜੇ ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਗੁੰਗੇ ਤੁਤਲਾਣੇ
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਆਵਣ ਜਾਣੇ ॥ ੧੮ ॥
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਜਗ ਕਿਤੜੇ ਮਸਲਤ ਕਰਨ ਵਜੀਰਾਂ
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਉਮਰਾਉ ਲਖ ਮਨਸਬਦਾਰ ਹਜਾਰ ਵਡੀਰਾਂ
ਹਿਕਮਤ ਵਿੱਚ ਹਕੀਮ ਲੱਖ ਕਿਤੜੇ ਤਰਕਸ਼ ਬੰਦ ਅਮੀਰਾਂ
ਕਿਤੜੇ ਚਾਕਰ ਚਾਕਰੀ ਭੋਈ ਮੇਠ ਮਹਾਵਤ ਮੀਰਾਂ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਲਖ ਫਰਾਸ਼ ਲਖ ਸਾਰਵਾਨ ਮੀਰਾਖੋਰ ਸਈਸ ਵਹੀਰਾਂ
ਕਿਤੜੇ ਲੱਖ ਜਲੇਬਦਾਰ ਗੱਡੀਵਾਣ ਚਲਾਇ ਗਡੀਰਾਂ
ਛੜੀਦਾਰ ਦਰਵਾਨ ਖ਼ਲੀਰਾਂ ॥ ੧੯ ॥
ਕਿਤੜੇ ਲੱਖ ਨਗਾਰਚੀ ਕੇਤੜਿਆ ਢੋਲੀ ਸਹਨਾਈ
ਕੇਤੜਿਆ ਹੀ ਤਾਇਫ਼ੇ ਢਾੱਢੀ ਬਚੇ ਕਲਾਵਤ ਗਾਈ
ਕੇਤੜਿਆ ਬਹੁਰੂਪੀਏ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਲਖ ਭੰਡ ਅਤਾਈ
ਕਿਤੜੇ ਲੱਖ ਮਸ਼ਾਲਚੀ ਸ਼ਮਾਂ ਚਰਾਗ਼ ਕਰਨ ਰੁਸ਼ਨਾਈ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਕੋਰਚੀ ਆਲਮਤੋਗ ਸਿਲਹ ਸੁਖਦਾਈ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਆਬਦਾਰ ਕਿਤੜੇ ਬਾਵਰਚੀ ਨਾਨਵਾਈ
ਤੰਬੋਲੀ ੋਸਕਚ ਸੁਹਾਈ ॥ ੨੦ ॥
ਕੇਤੜਿਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ਬੋਇਦਾਰ ਕੇਤੜਿਆਂ ਰੰਗਰੇਜ਼ ਤੰਬੋੱਲੀ
ਕਿਤੜੇ ਮੇਵੇਦਾਰ ਹਨ ਹੁਡਕ ਹੁਡਕੀਏ ਲੋਲਣ ਲੋੱਲੀ
ਖ਼ਿਜ਼ਮਤਗਾਰ ਖ਼ਵਾਸ ਲਖ ਗੋਲੰਦਾਜ਼ ਤੋਪਕੀ ਤੋੱਲੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਤਹਵੀਲਦਾਰ ਮੁਸ਼ਰਫ਼ਦਾਰ ਦਾਰੋਗ਼ੇ ਓਲੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਕਿਰਸਾਣ ਹੋਇ ਕਰ ਕਿਰਸਾਣੀ ਅਤੁਲ ਤੋੱਲੀ
ਮਸਤੌਫ਼ੀ ਬੂਤਾਤ ਲਖ ਮੀਰਸ਼ਾਮੇ ਬਖਸ਼ੀ ਕੋਲ ਕੋੱਲੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਦੀਵਾਨ ਹੋਇ ਕਰਨ ਕਰੋੜੀ ਮੁਲਕ ਢੰਢੋੱਲੀ
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਮੋਲ ਅਮੋੱਲੀ ॥ ੨੧ ॥
ਕੇਤੜਿਆਂ ਹੀ ਜਉਹਰੀ ਲੱਖ ਸਰਾਫ਼ ਬਜਾਜ਼ ਵਪਾਰੀ
ਸਉਦਾਗਰ ਸਉਦਾਗਰੀ ਗਾਂਧੀ ਕਾਸੇਰੇ ਪਾਸਾਰੀ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਪਰਚੂਨੀਏ ਕੇਤੜਿਆਂ ਦੱਲਾਲ ਬਜਾਰੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਸਿਕਲੀਗਰਾਂ ਕਿਤੜੇ ਲੱਖ ਕਮੱਗਰ ਕਾਰੀ
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਕੁਮਿਆਰ ਲੱਖ ਕਾਗਦ ਕੁੱਟ ਘਣੇ ਲੂਣਾਰੀ
ਕਿਤੜੇ ਦਰਜ਼ੀ ਧੋਬੀਆਂ ਕਿਤੜੇ ਜ਼ਰ ਲੋਹੇ ਸਿਰਹਾਰੀ
ਕਿਤੜੇ ਭੜਭੂਜੇ ਭਠਿਆਰੀ ॥ ੨੨ ॥
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਕਾਰੂੰਜੜੇ ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਦਬਗਰ ਕਾਸਾਈ
ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਮੁਨਿਆਰ ਲੱਖ ਕੇੱਤੜਿਆਂ ਚਮਿਆਰ ਅਰਾਂਈ
ਭੰਗਹੇਰੇ ਹੋਇ ਕੇੱਤੜੇ ਬਗਨੀਗਾਰਾਂ ਕਲਾਲ ਹਵਾਈ
ਕਿਤੜੇ ਭੰਗੀ ਪੋਸਤੀ ਅਮਲੀ ਸੋਫ਼ੀ ਘਣੀ ਲੁਕਾਈ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਘੁਮਿਆਰ ਲੱਖ ਗੁੱਜਰ ਲੱਖ ਅਹੀਰ ਗਣਾਈ
ਕਿਤੜੇ ਹੀ ਲੱਖ ਰੂਹੜੇ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਸਨਾਤ ਅਲਾਈ
ਨਾਂਵ ਥਾਂਵ ਲਖ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥ ੨੩ ॥
ਉੱਤਮ ਮੱਧਮ ਨੀਚ ਲਖ ਗੁਰਮੁਖ ਨੀਚਹੁ ਨੀਚ ਸਦਾਏ
ਪੈਰੀਂ ਪੈਪਾਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰ ਸਿਖ ਆਪ ਗਵਾਏ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਉ ਭਾਉ ਕਰ ਸੇਵਕ ਸੇਵਾ ਕਾਰ ਕਮਾਏ
ਮਿੱਠਾ ਬੋੱਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹੱਥਹੁੰ ਦੇਕੈ ਭਲਾ ਮਨਾਏ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋ ਦਰਗਹ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ ਪਾਏ
ਚੱਲਣ ਜਾਣ ਅਜਾਨ ਹੋਇ ਆੱਸਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ॥ ੨੪ ॥ ੯ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਗੁਰੂਮੂਰਤਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਬਗਤਿ ਅਬਿਨਾਸੀ
CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਸਤਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਭਾਉ ਭਗਤ ਅਭਿਆਸੀ
ਚਹੁੰਵਰਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਗੁਰਮਤਿ ਪਰਗਾਸੀ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖ ਰਹਿਰਾਸੀ
ਮਾਯਾ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸ ਗਤਿ ਹੋਇ ਆਸਨਿਰਾਸੀ ॥ ੧ ॥
ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਬਾਰੀਕ ਹੈ ਸਿਲ ਚੱਟਨ ਫਿਕੀ
ਤ੍ਰਿਖੀ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਹੈ ਉਹ ਵਾੱਲਹੁ ਨਿੱਕੀ
ਭੂਤ ਭਵਿੱਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਸਰਿ ਮਿੱਕਣ ਮਿੱਕੀ
ਦੁਤੀਆ ਨਾਸਤ ਏਤ ਘਰ ਹੋਇ ਇੱਕਾ ਇੱਕੀ
ਦੂਆ ਤੀਆ ਵੀਸਰੈ ਸਣ ਕੱਕਾ ਕਿੱਕੀ
ਸੱਭੇ ਸਿੱਕਾ ਪਰਹਰੈ ਸੁਖ ਇੱਕਤੁ ਸਿੱਕੀ ॥ ੨ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਆੱਖੀਐ ਗੁਰਮਤਿ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚੱਲਣਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ
ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ ਖਸਮ ਕਾ ਨਿਹਚਉ ਨਿਰੰਕਾਰੀ
ਇਸ਼ਕ ਮੁਸ਼ਕ ਮਹਕਾਰ ਹੈ ਹੋਇ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ
ਸਿਦਕ ਸਬੂਰੀ ਸਾਬਤੇ ਮਸਤੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪਿ ਗਵਾਇਆ ਜਿਣ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ ॥ ੩ ॥
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਚੱਲਣਾ ਹੋਇ ਪਾਹੁਣ ਚਾਰੀ
ਚੱਲਣ ਜਾਣ ਅਜਾਣ ਹੋਇ ਗਹੁਗਰਬ ਨਿਵਾਰੀ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਨਿੱਤ ਪਰਾਹੁਣੇ ਏਹ ਕਰਨੀ ਸਾਰੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਵਹਿਲ ਕਮਾਵਣੀ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲੀਣ ਹੋਇ ਪਰਵਾਰ ਸਧਾਰੀ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਜਾਇ ਸਹਜਿ ਘਰ ਨਿਰਮਲਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ ੪ ॥
ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪਰਗਾਸਕਰਿ ਉਨਮਨ ਲਿਵਲਾਈ
ਪਰਮ ਤੱਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿਵਾਈ
ਪਰਮਾਰਥ ਪਰਬੋਧ ਕਰ ਪਰਮਾਤਮ ਹਾਈ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਕਰ ਅਨਭਉ ਪਦ ਪਾਈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰ ਸਾਧਨਾਂ ਇਕਮਨ ਇਕ ਧਿਆਈ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹ ਇਉ ਨਿਜਘਰ ਜਾਈ ॥ ੫ ॥
ਦਰਪਣ ਵਾਂਗ ਧਿਆਨ ਧਰ ਆਪ ਆਪ ਨਿਹਾਲੇ
ਘਟ ਘਟ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਚੰਦ ਜਲ ਵਿੱਚ ਭਾਲੇ
ਗੋਰਸ ਗਾਈਂ ਵੇਖਦਾ ਘਿਉ ਦੁੱਧ ਵਿਚਾਲੇ
ਫੁੱਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਲੈ ਫਲ ਸਾਉ ਸਮ੍ਹਾਲੇ
ਕਾਸ਼ਟ ਅਗਨ ਚਲਿੱਤ ਵੇਖ ਜਲ ਧਰਿਤ ਹਿਆਲੇ
ਘਟ ਘਟ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਵੇਖਾਲੇ ॥ ੬ ॥
ਦਿੱਬਦਿਸ਼ਟਗੁਰ ਧਿਆਨਧਰ ਸਿਖ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ
ਰਤਨ ਪਾਰਖੂ ਹੋਇਕੇ ਰਤਨਾਂ ਅਵਿਲੋਈ
ਮਣ ਮਾਣਕ ਨਿਰਮੋਲਕਾ ਸਤਸੰਗ ਪਰੋਈ
ਰਤਨ ਮਾਲ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਜਗ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਣ ਗੋਈ
ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਅਮਰ ਹੋਇ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮੋਈ
ਓਤ ਪੋਤ ਜੋਤਿ ਜੋਤ ਮਿਲ ਜਾਣੈ ਜਾਣੋਈ ॥ ੭ ॥
ਰਾਗਨਾਦਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਗੁਣ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸ਼ਬਦਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣਹੋਇ ਅਨਹਦ ਧੁਨ ਧੀਰਾ
ਜੰਤ੍ਰੀ ਜੰਤ੍ਰ ਵਜਾਇੰਦਾ ਮਨ ਉਨ ਮਨ ਚੀਰਾ
ਵੱਜ ਵਜਾਇ ਸਮਾਇ ਲੈ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਜ਼ੀਰਾ
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੀਐ ਅੰਤਰਿ ਗਤਿ ਪੀਰਾ
ਗੁਰ ਚੇੱਲਾ ਚੇੱਲਾ ਗੁਰੂ ਬੇਧ ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ॥੮॥
ਪਾਰਸ ਹੋਇਆ ਪਾਰਸਹੁੰ ਗੁਰ ਮੁਖ ਵਡਿਆਈ
ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇੱਧਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਜੰਤ੍ਰ ਜੰਤ੍ਰੀ ਵਜਾਈ
ਗੁਰ ਚੇੱਲਾ ਚੇੱਲਾ ਗੁਰੂ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਈ
ਪੁਰਖਹੁੰ ਪੁਰਖ ਉਪਾਇਆ ਪੁਰਖੋਤਮ ਹਾਈ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਕੇ ਹੋਇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ ॥੯॥
ਸਤ ਗੁਰੁ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਦੇ ਪਰਮਾਤਮ ਦੇੱਖੈ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਅੰਤਰ ਗਤ ਲੇੱਖੈ
ਚਰਨ ਕਵਲ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਹੋਇ ਚੰਦਨ ਭੇੱਖੈ
ਚਰਣੋਦਕ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਸੇੱਖੈ
ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਚਿੱਤ ਕਰ ਵਿਚਰੂਪ ਨ ਰੇੱਖੈ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਜਾਇ ਹੋਇ ਅਲਖ ਅਲੇੱਖੈ ॥੧੦॥
ਅੱਖੀਂ ਅੰਦਰ ਦੇਖਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਿੱਸੈ
ਸ਼ਬਦੈ ਵਿੱਚ ਵਖਾਣੀਐ ਸੁਰਤੀ ਵਿਚ ਰਿੱਸੈ
ਚਰਣ ਕਮਲ ਵਿਚ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਮਨ ਭਵਰ ਸਲਿੱਸੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲ ਵਿਜੋਗ ਨ ਕਿਸੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਦਰ ਚਿੱਤ ਹੈ ਚਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਜਿੱਸੈ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿ ਗੁਰ ਹੈ ਤਿੱਸੈ ॥ ੧੧ ॥
ਅੱਖੀਂ ਅੰਦਰ ਦਿਸ਼ਟਿ ਹੋਇ ਨੱਕ ਸਾਹ ਸੰਜੋਈ
ਕੰਨਾਂ ਅੰਦਰ ਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਜੀਭ ਸਾਦ ਸਮੋਈ
ਹਥੀਂ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵਣੀ ਪੈਰ ਪੰਥ ਸਥੋਈ
ਗੁਰ ਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ਮਤਿ ਸ਼ਬਦ ਵਿਲੋਈ
ਪਰਕਿਰਤੀ ਹੂ ਬਾਹਰਾ ਗੁਰ ਮੁਖ ਵਿਰਲੋਈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਚੰਨਣ ਬਿਰਖ ਮਿਲ ਚੰਨਣ ਹੋਈ ॥ ੧੨ ॥
ਅਬਗਤ ਗਤ ਅਬਿਗੱਤਦੀ ਕਓਂ ਅਲਖ ਲਖਾਇ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਅਕੱਥ ਦੀ ਕਿਉਂ ਆਖ ਸੁਣਾਇ
ਅਚਰਜ ਨੋਂ ਅਚਰਜ ਮਿਲੈ ਹੈਰਾਨ ਕਰਾਇ
ਵਿਸਮੱਾਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਵਿਸਮਾਦ ਸਮਾਇ
ਵੇਦ ਨ ਜਾਣੈ ਭੇਦ ਕਿਹੁ ਸ਼ੇਖ ਨਾਗ ਨ ਪਾਇ
ਵਾਹਿ ਗੁਰੂ ਸਾਲਾਹਣਾ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਅਲਾਇ ॥ ੧੩ ॥
ਲੀਹਾਂ ਅੰਦਰ ਚੱਲੀਐ ਜਿਉਂ ਗੱਡੀ ਰਾਹੁ
ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚੱਲਣਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਨਿਬਾਹੁ
ਜਿਉਂ ਧਨ ਸੋੱਘਾ ਰੱਖਦਾ ਘਰ ਅੰਦਰਿ ਸ਼ਾਹੁ
ਜਿਉਂ ਮਿਰਯਾਦ ਨ ਛੱਡਈ ਸਾਇਰ ਅਸਗਾਹੁ
ਲੱਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਅਜਰਾਵਰ ਘਾਹੁ
ਧਰਮਸਾਲ ਹੈ ਮਾਨਸਰ ਹੰਸ ਗੁਰ ਸਿਖ ਵਾਹੁ
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਕੀਰਤਨ ਖਾਹੁ ॥ ੧੪ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚੰਦਨ ਜਿਉਂ ਵਣਖੰਡ ਵਿਚ ਓਹ ਆਪ ਲੁਕਾਏ
ਪਾਰਸ ਅੰਦਰ ਪਰਬਤਾਂ ਹੋਇ ਗੁਪਤ ਵਲਾਏ
ਸੱਤ ਸਮੁੰਦੀਂ ਮਾਨਸਰ ਨਹਿੰ ਅਲਖ ਲਖਾਏ
ਜਿਉਂ ਪਰਛਿੰਨਾ ਪਾਰਜਾਤ ਨਹਿ ਪਰਗਟੀ ਆਏ
ਜਿਉਂ ਜਗ ਅੰਦਰ ਕਾਮਧੇਨੁ ਨਹਿੰ ਆਪ ਗਣਾਏ
ਸਤਿਗੁਰਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ਲੈ ਕਿਉਂ ਆਪ ਗਣਾਏ ॥ ੧੫ ॥
ਦੁਇ ਦੁਇ ਅੱਖੀਂ ਆਖੀਅਨਿਇਕ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਸੈ
ਦੁਇ ਦੁਇ ਕੰਨ ਵਖਾਣੀਅਨ ਇਕ ਸੁਰਤ ਸਲਿੱਸੈ
ਦੁਇ ਦੁਇ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਤਿੱਸੈ
ਇੱਕ ਜੋਤਿ ਦੁਇ ਮੂਰਤੀਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਸਰਿੱਸੈ
ਗੁਰੂ ਚੇੱਲਾ ਚੇੱਲਾ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਏ ਕਿੱਸੈ ॥ ੧੬ ॥
ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਖ ਪੈਰੀਂ ਪਾਏ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਧਰਮਸਾਲ ਸਿਖ ਸੇਵਾ ਲਾਏ
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਸੇਂਵਦੇ ਗੁਰੁ ਪੁਰਬ ਕਰਾਏ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਕੀਰਤਨ ਸਚ ਮੇਲ ਮਿਲਾਏ
ਗੁ ਮੁਖ ਮਾਰਗ ਸੱਚ ਦਾ ਸਚ ਪਾਰ ਲੰਘਾਏ
ਸੱਚ ਮਿਲੇ ਸਚਿਆਰ ਨੋਂ ਮਿਲ ਆਪ ਗਵਾਏ ॥ ੧੭ ॥
ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਨੀਵੇਂ ਚਰਨ ਸਿਰ ਪੈਰੀਂ ਪਾਂਦੇ
ਮੂੰਹ ਅੱਖੀਂ ਨੱਕ ਕੰਨ ਹੱਥ ਦੇ ਭਾਰ ਉਚਾਂਦੇ
ਸਭ ਚਿਹਨ ਛੱਡ ਪੂਜੀਅਨ ਕਉਣ ਕਰਮ ਕਮਾਂਦੇ
ਗੁਰ ਸਰਣੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤੀ ਨਿਤ ਚਲ ਚਲ ਜਾਂਦੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵੱਤਨ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਨੋਂ ਕਰ ਪਾਰ ਵਸਾਂਦੇ
ਮੇਰੀ ਖਲਹੁ ਮੋਜੜੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੰਢਾਵੇ
ਮਸਤਕ ਲੱਗੇ ਸਾਧ ਰੇਣੁ ਵਡਭਾਗ ਜਿਨਾਂਦੇ ॥ ੧੮ ॥
ਜਿਉਂ ਧਰਤੀ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਮਸਕੀਨੀ ਮੂੜੀ
ਸਭਦੂੰ ਨੀਵੀਂ ਹੋਇ ਰਹੀ ਤਿਸ ਮਣੀ ਨ ਕੂੜੀ
ਕੋਈ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਕਰੈ ਕੋ ਕਰੈ ਅਰੂੜੀ
ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਫਲ ਅੰਬ ਲਿਸੂੜੀ
ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਜੀਵਣਾ ਜੁੜ ਗੁਰਮੁਖ ਜੂੜੀ
ਲੱਤਾਂ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਗਤਿ ਸਾਧਾਂ ਧੂੜੀ ॥ ੧੯ ॥
ਜਿਉਂ ਪਾਣੀ ਨਿਵ ਚੱਲਦਾ ਨੀਵਾਣ ਚਲਾਯਾ
ਸਭਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਰਲ ਜਾਇ ਰਲਾਯਾ
ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਮਾਂਵਦਾ ਉਨ ਆਪ ਗਵਾਯਾ
ਕਾਠ ਨ ਡੋੱਬੈ ਪਾਲਕੈ ਸੰਗਿ ਲੋਹ ਤਰਾਯਾ
ਵੁੱਠੇ ਮੀਂਹ ਸੁਕਾਲ ਹੋਇ ਰਸਕਸ ਉਪਜਾਯਾ
ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਸਾਧ ਹੋਇ ਸੁਫਲਿਉ ਜਗ ਆਯਾ ॥ ੨੦ ॥
ਸਿਰ ਤਲਵਾਯਾ ਜੰਮਿਆ ਹੋਇ ਅਚਲ ਨ ਚਲਿਆ
ਪਾਣੀ ਪਾਲਾ ਧੁੱਪ ਸਹਿ ਓਹ ਤਪਹੁੰ ਨ ਟਲਿਆ
ਸਫਲਜੋ ਬਿਰਖ ਸੁਹਾਵੜਾ ਫਲ ਸੁਫਲਜੋ ਫਲਿਆ
ਫਲ ਦੇਇ ਵੱਟ ਵਗਾਈਐ ਕਰਵੱਤ ਨ ਹਲਿਆ
ਬੁਰੇ ਕਰਨ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਭਲਿਆਈ ਭਲਿਆ
ਅਵ_ਣਕੀੱਤ ਗੁਣਕਰਨ ਜਗ ਸਾਧ ਵਿਰਲਿਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅਉਸਰਆਪਛਲਾਇੰਦੇਤਿਨਅਉਸਰਛਲਿਆ ॥ ੨੧ ॥

ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸੋ ਗੁਰ ਗੋਰ ਸਮਾਵੈ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਹੋਇ ਓਹ ਆਪ ਗਵਾਵੈ
ਤਨੁ ਧਰਤੀ ਕਰ ਧਰਮਸਾਲ ਮਨ ਦੱਭ ਵਿਛਾਵੈ
ਲੱਤਾ ਹੇਠ ਲਤਾੜੀਐ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਮਾਵੈ
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਨੀਵਾਂਣ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਿ ਠਹਿਰਾਵੈ
ਵਰਸੈ ਨਿਝਰ ਧਾਰ ਹੋਇ ਸੰਗਤਿ ਚਲ ਆਵੈ ॥ ੨੨ ॥ ੯ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਧ੍ਰੂਹਸਦਾ ਘਰਆਇਆ ਕਰ ਪਿਆਰ ਪਿਉ ਕੁੱਛੜ ਲੀੱਤਾ
ਬਾਂਹਹੁੰ ਪਕੜ ਉਠਾਲਿਆ ਮਨ ਵਿਚ ਰੋਸ ਮਤ੍ਰੇਈ ਕੀੱਤਾ
ਡੁੱਡਹੁ ਲਿੱਕਾ ਮਾਂ ਪੁਛੈ ਤੂੰ ਸਾਵਣੀ ਹੈ ਕਿਸ ਰੀੱਤਾ
ਸਾਵਾਣੀ ਹਾਂ ਜਨਮ ਦੀ ਨਾਮ ਨ ਭਗਤੀ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹੀੱਤਾ
ਕਿਸ ਉੱਦਮਤੇ ਰਾਜ ਮਿਲੈ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਤੇ ਸਭ ਹੋਵਨ ਮੀੱਤਾ
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਰਾਧੀਐ ਜਿਦੂੰ ਹੋਈਐ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀੱਤਾ
ਬਾਹਰ ਚਲਿਆ ਕਰਨਤਪ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋਇ ਅਤੀੱਤਾ
ਨਾਰਦਮੁਨਿ ਉਪਦੇਸ਼ਿਆ ਨਾਮਨਿਧਾਨ ਅਮਿਓਰਸ ਪੀੱਤਾ
ਪਿੱਛਹੁੰ ਰਾਜੇ ਸੱਦਿਆ ਅਬਚਲ ਰਾਜ ਕਰਹੁ ਨਿਤ ਨੀੱਤਾ
ਹਾਰ ਚਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਗ ਜੀਤਾ ॥ ੧ ॥

ਘਰ ਹਰਨਾਖ਼ਸ ਦੈਤ ਦੇ ਕੱਲਰ ਕਵਲ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ
ਪੜ੍ਹਨ ਪਠਾਯਾ ਚਾਟਸਾਲ ਪਾਂਧੇ ਚਿਤ ਹੋਆ ਅਹਿਲਾਦ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਿਮਰੈ ਮਨ ਵਿਚ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗਾਵੈ ਸ਼ਬਦ ਅਨਾਹਦਨਾਦ
ਭਗਤਿ ਕਰਨ ਸਭ ਚਾਟੜੇ ਪਾਂਧੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਵਿਸਮਾਦ
ਰਾਜੇ ਪਾਸ ਰੂਆਇਆ ਦੋੱਖੀ ਦੈਤ ਵਧਾਯਾ ਵਾਦ
ਜਲ ਅਗਨੀ ਵਿਚ ਘੱਤਿਆ ਜਲੈ ਨ ਡੂਬੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦ
ਕੱਢ ਖੜਗ ਸੱਦ ਪੁੱਛਿਆ ਕਉਣ ਸੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਉਸਤਾਦ
ਥੰਮ ਪਾੜ ਪਰਗੱਟਿਆ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਅਨਾਦ
ਬੇਮੁਖ ਪਕੜ ਪਛਾੜਿਅਨੁ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਆਦ ਜੁਗਾਦ
ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਕਰਨ ਬ੍ਰਹਮਾਦ ॥ ੨ ॥

ਬਲਿ ਰਾਜਾ ਘਰਿ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਾ ਜੱਗ ਕਰਾਵੈ
ਬਾਵਨ ਰੂਪੀ ਆਇਆ ਚਾਰ ਬੇਦ ਮੁਖ ਪਾਠ ਸੁਣਾਵੈ
ਰਾਜੇ ਅੰਦਰ ਸੱਦਿਆ ਮੰਗ ਸੁਆੱਮੀ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ
ਅਛਲ ਛਲਣ ਤੁਧੁ ਆਇਆ ਸ਼ੁਕ੍ਰਪਰੋਹਤ ਕਹਿ ਸਮਝਾਵੈ
ਕਰੌ ਅਢਾਈ ਧਰਤਿ ਮੰਗ ਪਿੱਛੁੰਦੇ ਤ੍ਰਿਹੁ ਲੋਅਨ ਮਾਵੈ
ਦੁਇਕਰਵਾਕਰ ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਬਲਿ ਰਾਜਾਲੈ ਮਗਰੁ ਮਿਣਾਵੈ
ਬਲਛਲ ਆਪ ਛਲਾਇਅਨੁ ਹੋਇ ਦਯਾਲ ਮਿਲੇ ਗਲਲਾਵੈ
ਦਿੱਤਾ ਰਾਜ ਪਤਾਲ ਦਾ ਹੋਇ ਅਧੀਨ ਭਗਤ ਜਸ ਗਾਵੈ
ਹੋਇ ਦਰਵਾਨ ਮਹਾਂ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥ ੩ ॥

ਅੰਬਰੀਕ ਮੁਹਿ ਵਰਤ ਹੈ ਰਾਤ ਪਈ ਦੁਰਬਾਸ਼ਾ ਆਯਾ
ਭੀੜਾ ਓਸ ਉਪਾਰਣਾ ਓਹ ਉਠ ਨ੍ਹਾਵਣ ਨਦੀ ਸਿਧਾਂਯਾ
ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਪੋਖਿਆ ਓਹ ਸਰਾਪ ਦੇਣ ਨੋਂ ਧਾਯਾ
ਚੱਕ੍ਰਸੁਦਰਸ਼ਨ ਕਾਲ ਰੂਪ ਹੋਇ ਭੀਹਾਵਲ ਗਰਬ ਗਵਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬਾਮਣ ਭੰਨਾ ਜੀਉ ਲੈ ਰਖ ਨ ਹੰਘਨ ਦੇਵ ਸਬਾਯਾ
ਇੰਦ੍ਰਲੋਕ ਸ਼ਿਵ ਲੋਕ ਭੁਜ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਬੈਕੁੰਠ ਤਜਾਯਾ
ਦੇਵਤਿਆਂ ਭਗਵਾਨ ਸਣ ਸਿੱਖ ਦੇਇ ਸਭਨਾਂ ਸਮਝਾਯਾ
ਆਇ ਪਇਆ ਸਰਣਾਗਤੀ ਮਾਰੀਂਦਾ ਅੰਬਰੀਕ ਛੁਡਾਯਾ
ਭਗਤਵਛਲ ਜਗ ਬਿਰਦ ਸਦਾਯਾ ॥ ੪ ॥

ਭਗਤ ਵਡਾ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਯਾ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸੀ
ਦੇਵਲੋਕ ਨੋਂ ਚਲਿਆ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਸਭਾ ਸੁਖਵਾਸੀ
ਜਮਪੁਰ ਗਯਾ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਵਿਲਲਾਵਨ ਜੀ ਨਰਕ ਨਿਵਾਸੀ
ਧਰਮਰਾਇ ਨੋਂ ਆਖਿਓਨੁ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਕਰ ਬੰਦ ਖ਼ਲਾਸੀ
ਕਰੇ ਬੇਨਤੀ ਧਰਮਰਾਇ ਹਉ ਸੇਵਕ ਠਾਕੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ
ਗਹਿਣੇ ਧਰਿਅਨ ਇੱਕ ਨਾਉਂ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਕਰੇ ਨਿਰਜਾਸੀ
ਪਾਸੰਗ ਪਾਪ ਨ ਪੁਜਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਉਂ ਅਤੁੱਲ ਨ ਤੁਲਾਸੀ
ਨਰਕਹੁੰ ਛੁੱਟੇ ਜੀਅਜੰਤ ਕੱਟੀ ਗਲਹੁੰ ਸਿਲਕ ਜਮ ਫਾਸੀ
ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਨਾਵੈਂ ਦੀ ਦਾਸੀ ॥ ੫ ॥

ਸੁਖ ਰਾਜੇ ਹਰੀਚੰਦ ਘਰ ਨਾਰ ਸੁ ਤਾਰਾਲੋਚਨ ਰਾਣੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਗਾਂਵਦੇ ਰਾਤੀਂ ਜਾਇ ਸੁਣੇ ਗੁਰਬਾਣੀ
ਪਿੱਛੋਂ ਰਾਜਾ ਜੱਗਿਆ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨਿਖੰਡ ਵਿਹਾਣੀ
ਰਾਣੀ ਦਿੱਸ ਨ ਆਵਈ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਗਈ ਹੈਰਾਣੀ
ਹੈਰਤੁ ਰਾਤੀ ਉੱਠਕੈ ਚੱਲਿਆ ਪਿੱਛੈ ਤਰਲ ਜੁਆਣੀ
ਰਾਣੀ ਪਹੁਤੀ ਸੰਗਤੀਂ ਰਾਜੇ ਖੜੀ ਖੜਾਉਂ ਨੀਸਾਣੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਆਰਾਧਿਆ ਜੋੜੀ ਜੁੜੀ ਖੜਾਉਂ ਪੁਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਰਾਜੇ ਡਿੱਠਾ ਚਲਿਤ ਇਹ ਇਹ ਖੜਾਂਵ ਹੈ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿੱਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥ ੬ ॥
ਆਇਆ ਸੁਣਿਆ ਬਿਦਰ ਦੇ ਬੋੱਲੈ ਦੁਰਜੋਧਨ ਹੋਇ ਰੁੱਖਾ
ਘਰ ਅਸੱਾਡੇ ਛੱਡਕੇ ਗੋੱਲੇ ਦੇ ਘਰ ਜਾਹਿ ਕਿ ਸੁੱਖਾ
ਭੀਖਮ ਦ੍ਰੋਣਾ ਕਰਨ ਤਜ ਸਭਾ ਸੀਂਗਾਰ ਵਡੇ ਮਾਣੁੱਖਾ
ਝੁੱਗੀ ਜਾਇ ਵਲਾਇਓਨ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਜੀਅ ਅੰਦਰ ਧੁੱਖਾ
ਹਸ ਬੋੱਲੇ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਸੁਣਿਹੋ ਰਾਜਾ ਹੁਇ ਸਨਮੁੱਖਾ
ਤੇਰੇ ਭਾਉ ਨ ਦਿੱਸਈ ਮੇਰੇ ਨਾਹੀਂ ਅਪਦਾ ਦੁੱਖਾ
ਭਾਉ ਜਿਵੇਹਾ ਬਿਦਰ ਦੇ ਹੋਰੀ ਦੇ ਚਿਤ ਚਾਉ ਨ ਚੁਖਾ
ਗੋਵਿੰਦ ਭਾਉ ਭਗਤ ਦਾ ਭੁੱਖਾ ॥ ੭ ॥
ਅੰਦਰ ਸਭਾ ਦੁਸਾਸਨੈ ਮੱਥੇ ਵਾਲ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਆਂਦੀ
ਦੂਤਾਂ ਨੋਂ ਫੁਰਮਾਇਆ ਨੰਗੀ ਕਰਹੁ ਪੰਜਾਲੀ ਬਾਂਦੀ
ਪੰਜੇ ਪਾਂਡੋ ਵੇਖਦੇ ਅਉਘਟ ਰੁਧੀ ਨਾਰਿ ਜਿਨਾਂਦੀ
ਅੱਖੀ ਮੀਟ ਧਿਆਨਧਰ ਹਾਹਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਰੇ ਵਿਲਲਾਂਦੀ
ਕੱਪੜ ਕੋਟ ਉਸਾਰਿਓਨ ਥੱਕੇ ਦੂਤ ਨ ਪਾਰ ਵਸਾਂਦੀ
ਹੱਥ ਮਰੋੜਨ ਸਿਰ ਧੁਣਨਿ ਪੱਛੋਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਹਜਾਂਦੀ
ਘਰ ਆਈ ਠਾਕੁਰ ਮਿਲੇ ਪੈਜ ਰਹੀ ਬੋੱਲੇ ਸ਼ਰਮਾਂਦੀ
ਨਾਥ ਅਨੱਾਥਾਂ ਬਾਣ ਧੁਰਾਂਦੀ ॥ ੮ ॥
ਬਿੱਪ ਸੁਦੱਾਮਾਂ ਦਾਲਦੀ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਸਦਾਏ
ਲੱਾਗੂ ਹੋਈ ਬਾਮ੍ਹਣੀ ਮਿਲ ਜਗਦੀਸ ਦਲਿੱਦ੍ਰ ਗਵਾਏ
ਚਲਿਆ ਗਣਦਾ ਗੱਟੀਆਂ ਕਜੋਂ ਕਰ ਜਾਈਏ ਕੌਣ ਮਿਲਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਹੁਤਾ ਨਗਰ ਦੁਆਰਕਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰ ਖਲੋਤਾ ਜਾਇ
ਦੂਰਹੁੰ ਦੇਖ ਡੰਡਉਤ ਕਰ ਛਡ ਸਿੰਘਾਸਣ ਹਰਿਜੀ ਆਏ
ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਪਰਦੱਖਣਾ ਪੈਰੀਂ ਪੈਕੇ ਲੈ ਗਲ ਲਾਏ
ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਪੈਰ ਧੋਇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਪਰ ਬੈਠਾਏ
ਪੁੱਛੇ ਕੁਸਲ ਪਿਆਰ ਕਰ ਗੁਰਸੇਵਾ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਏ
ਲੈਕੇ ਤੰਦੁਲ ਚੱਬਿਓਨ ਵਿਦਾ ਕਰੇ ਅੱਗੇ ਪਹੁਚਾਏ
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸਕੁਚ ਪਠਾਏ ॥ ੯ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਜੈਦੇਉ ਕਰ ਗੀਤ ਗੋਵਿੰਦ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਗਾਵੈ
ਲੀਲ੍ਹਾ ਚਲਿਤ ਵਖਾਣਦਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਠਾਕੁਰ ਭਾਵੈ
ਅੱਖਰ ਇੱਕ ਨ ਆਵੜੈ ਪੁਸਤਕ ਬੰਨ੍ਹ ਸੰਧਿਆ ਕਰ ਆਵੈ
ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਘਰ ਆਇਕੈ ਭਗਤ ਰੂਪ ਲਿਖ ਲੇਖਬਣਾਵੈ
ਅੱਖਰ ਪੜ੍ਹਪਰਤੀਤ ਕਰ ਹੁਇ ਵਿਸਮਾਦ ਨ ਅੰਗ ਸਮਾਵੈ
ਵੇਖੈ ਜਾਇ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਬਿਰਖ ਇੱਕ ਆਚਰਜ ਸੁਹਾਵੈ
ਗੀਤ ਗੋਵਿੰਦ ਸਪੂਰਣੋ ਪਤ ਪਤ੍ਰ ਲਿਖਿਆ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵੈ
ਭਗਤ ਹੇਤ ਪਰਗਾਸ ਕਰ ਹੋਇਦਇਆਲ ਮਿਲੈ ਗਲਲਾਵੈ
ਸੰਤਅਨੰਤ ਨ ਭੇਦ ਗਣਾਵੈ ॥ ੧੦ ॥

ਕੰਮ ਕਿਤੇ ਪਿਉ ਚਲਿਆ ਨਾਮਦੇਵ ਨੋਂ ਆਖ ਸਿਧਾਯਾ
ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਂ ਦੁੱਧ ਪੀਆਵਣ ਕਹਿ ਸਮਝਾਯਾ
ਨਾਮਦੇਉ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਕਪਲਗਾਇ ਦੁਹਿਕੇ ਲੈਆਯਾ
ਠਾਕੁਰਨੋਂ ਨ੍ਹਾਵਾਲਕੈ ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਤਿਲਕ ਚੜ੍ਹਾਯਾ
ਹੱਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰੇ ਦੁੱਧ ਪੀਅਹੁ ਜੀ ਗੋਵਿੰਦ ਰਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਿਹਚਉ ਕਰ ਆਰਾਧਿਆ ਹੋਇਦਇਆਲ ਦਰਸਦਿਖਲਾਇਆ
ਭਰੀ ਕਟੋਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਲੈ ਠਾਕੁਰ ਨੋਂ ਦੁੱਧ ਪੀਆਇਆ
ਗਾਇ ਮੁਈ ਜੀਵਾਲੀਓਨ ਨਾਮਦੇਉ ਦਾ ਛੱਪਰ ਛਾਇਆ
ਫੇਰ ਦੇਹੁਰਾ ਰੱਖਿਓਨ ਚਾਰ ਵਰਨ ਲੈ ਪੈਰੀਂ ਪਾਇਆ
ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਦਾ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ॥ ੧੧ ॥

ਦਰਸ਼ਨ ਵੇਖਣ ਨਾਮਦੇਵ ਭਲਕੇ ਉੱਠ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਆਵੈ
ਭਗਤਿਕਰਨ ਮਿਲਦੁਇ ਜਣੇ ਨਾਮਦੇਉ ਹਰਚਲਤਸੁਣਾਵੈ
ਮੇਰੀ ਭੀ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਾਂ ਜੇ ਤਿਸ ਭਾਵੈ
ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਨੋਂ ਪੁਛਿਓਸ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਵੇਂ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਪਾਵੈ
ਹਸਕੈ ਠਾਕੁਰ ਬੋੱਲਿਆ ਨਾਮਦੇਉ ਨੋਂ ਕਹਿ ਸਮਝਾਵੈ
ਹੱਥ ਨ ਆਵੈ ਭੇਟ ਸੋ ਤੁੱਸ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਮੈਂ ਮੁਹਿ ਲਾਵੈ
ਹਉਂ ਅਧੀਨ ਹਾਂ ਭਗਤ ਦੇ ਪਹੁਚ ਨ ਹੰਘਾਂ ਭਗਤੀ ਦਾਵੈ
ਹੋਇ ਵਿਚੋੱਲਾ ਆਣ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ੧੨ ॥

ਬੱਾਮ੍ਹਣ ਪੂਜੈ ਦੇਵਤੇ ਧੰਨਾ ਗਊ ਚਰਾਵਣ ਆਵੈ
ਧੰਨੈ ਡਿੱਠਾ ਚਲਿਤ ਏਹ ਪੁੱਛੈ ਬੱਾਮ੍ਹਣ ਆਖ ਸੁਣਾਵੈ
ਠਾਕੁਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਜੋ ਇੱਛੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵੈ
ਧੰਨਾ ਕਰਦਾ ਜੋਦੜੀ ਮੈਂ ਭਿ ਦੇਹ ਇਕ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵ
ਪੱਥਰ ਇੱਕ ਪਲੇਟ ਕਰ ਦੇ ਧੰਨੇ ਨੋਂ ਗੈਲ ਛਡਾਵੈ
ਠਾਕੁਰ ਨੋਂ ਨ੍ਹਾਵਾਲਕੈ ਛਾਹਿ ਰੋੱਟੀ ਲੈ ਭੋਗ ਚੜ੍ਹਾਵੈ
ਹੱਥ ਜੋੜ ਮਿੰਨਤ ਕਰੈ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪੈ ਬਹੁਤ ਮਨਾਵੈ
ਹਉਂਭੀ ਮੂੰਹ ਨ ਜੁਠਾਲਸਾਂ ਤੂੰ ਰੁੱਠਾ ਮੈ ਕਿਹੁ ਨ ਸੁਖਾਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੋਸਾਈਂ ਪਰਤੱਖ ਹੋਇ ਦੇਵੀ ਆਹਿ ਛਾਹਿ ਮੁਹਿ ਲਾਵੈ
ਭੋਲਾ ਭਾਉ ਗੋਵਿੰਦ ਮਿਲਾਵੈ ॥ ੧੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸੈਣੀ ਭਗਤਿ ਕਰ ਜਾਇ ਇਕਾਂਤ ਬਹੈ ਲਿਵਲਾਵੈ
ਕਰਮ ਕਰੈ ਅਧਿਆਤਮੀ ਹੋਰਸੁ ਕਿਸੈ ਨ ਅਜਰ ਲਖਾਵੈ
ਘਰ ਆਧਾ ਜਾਂ ਪੁੱਛੀਐ ਰਾਜਦੁਆਰ ਗਇਆ ਆਲਾਵੈ
ਘਰਸਭ ਵੱਥੂ ਮੰਗੀਅਨ ਵਲ ਛਲ ਕਰਕੈ ਝੱਤ ਲੰਘਾਵੈ
ਵੱਡਾ ਸਾਂਗ ਵਰੱਤਦਾ ਓਹ ਇਕ ਮਨ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਧਜਾਵੈ
ਪੈਜ ਸਵਾਰੈ ਭਗਤ ਦੀ ਰਾਜਾ ਹੁਇਕੈ ਘਰ ਚਲ ਆਵੈ
ਦੇਇ ਦਿਲਾਸਾ ਤੁੱਸਕੈ ਅਣਗਣਤੀ ਖਰਚੀ ਪਹੁਚਾਵੈ
ਓੱਥਹੁ ਆਧਾ ਭਗਤ ਪਾਸਹੋਇ ਦਿਆਲ ਹੇਤ ਉਪਜਾਵੈ
ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਜੈਕਾਰ ਕਰਾਵੈ ॥ ੧੪ ॥

ਹੋਇ ਬਿਰਕਤ ਬਨਾਰਸੀ ਰਹਿੰਦਾ ਰਾਮਾਨੰਦ ਗੁਸਾਈਂ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਵੇਲੇ ਉੱਠਕੇ ਜਾਂਦਾ ਗੰਗਾ ਨ੍ਹਾਵਣ ਤਾਈਂ
ਅੱਗੋਂਹੀਦੇ ਜਾਇਕੇ . ਲੰਮਾ ਪਿਆ ਕਬੀਰ ਤਿਥਾਈਂ
ਪੈਰੀਂ ਟੁੰਬ ਉਠਾਲਿਆ ਬੋੱਲਹੁ ਰਾਮ ਸਿਖ ਸਮਝਾਈ
ਜਿਉਂ ਲੋਹਾ ਪਾਰਸ ਛੁਹੇ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿੰਮ ਮਹਿਕਾਈ
ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁੰ ਦੇਵ ਕਰ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ
ਅਚਰਜਨੋਂ ਅਚਰਜ ਮਿਲੈ ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦ ਮਿਲਾਈ
ਝਰਣਾ ਝਰਦਾ ਨਿੱਝਰਹੁ ਗੁਰ ਮੁਖ ਬਾਣੀ ਅਘੜ ਘੜਾਈ
ਰਾਮ ਕਬੀਰ ਭੇਦ ਨ ਭਾਈ ॥ ੧੫ ॥

ਸੁਣ ਪਰਤਾਪ ਕਬੀਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਿਖ ਹੋਆ ਸੈਣ ਨਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਰਾਤੀਂ ਕਰੈ ਭਲਕੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰੈ ਜਾਈ
ਆਏ ਸੰਤ ਪਰਾਹੁਣੇ ਕੀਰਤਨ ਹੋਆ ਰੈਣ ਸਬਾਈ
ਛੱਡ ਨ ਸੱਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰ ਨ ਸੇਵ ਕਮਾਈ
ਸੈਣ ਰੂਪ ਹਰਿ ਹੋਇਕੈ ਆਯਾ ਰਾਣੇ ਨੋਂ ਰੀਝਾਈ
ਸਾਧਜਨਾਂ ਨੋ ਵਿਦਾ ਕਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰ ਗਇਆ ਸ਼ਰਮਾਈ
ਰਾਣੇ ਦੂਰਹੁੰ ਸੱਦਕੇ ਗਲਹੁੰ ਕਵਾਇ ਖੋਲ੍ਹ ਪੈਨ੍ਹਾਈ
ਵਸ ਕੀਤਾ ਹਉਂ ਤੁੱਧ ਅੱਜ ਬੋਲੈ ਰਾਜਾ ਸੁਣੈ ਲੁਕਾਈ
ਪਰਗਟ ਕਰੈ ਭਗਤ ਵਡਿਆਈ ॥ ੧੬ ॥
ਭਗਤ ਭਗਤ ਜਗ ਵੱਜਿਆ ਚਹੁੰਚੱਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਚਮਰੇਟਾ
ਪਾਣਾ ਗੰਢੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਢੋਇ ਢੋਰ ਸਮੇਟਾ
ਜਿਉਂਕਰ ਮੈਲੇ ਚੀਥੜੇ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਅਮੋਲ ਪਲੇਟਾ
ਚਹੁੰਵਰਨਾਂਉਪਦੇਸ਼ਦਾ ਗਯਾਨ ਧਿਆਨ ਕਰ ਭਗਤ ਸਹੇਟਾ
ਨ੍ਹਾਵਣ ਆਯਾ ਸੰਗ ਮਿਲ ਬਾਨਾਰਸ ਕਰ ਗੰਗਾ ਥੇਟਾ
ਕੱਢ ਕਸੀਰਾ ਸਉਂਪਿਆ ਰਵਿਦਾਸੈ ਗੰਗਾ ਦੀ ਭੇਟਾ
ਲੱਗਾ ਪੁਰਬ ਅਭੀਚਦਾ ਡਿੱਠਾ ਚਲਿੱਤ ਅਚਰਜ ਅਮੇੱਟਾ
ਲਇਆ ਕਸੀਰਾ ਹੱਥ ਕੱਢ ਸੂਤ ਇਕ ਜਿਉਂ ਤਾਣਾਪੇੱਟਾ
ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਹਰਿ ਮਾਂ ਪਿਉ ਬੇਟਾ ॥ ੧੭ ॥
ਗੋਤਮ ਨਾਰਿ ਅਹਿੱਲਿਆ ਤਿਸਨੋਂ ਦੇਖ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਭਾਣਾ
ਪਰ ਘਰ ਜਾਇ ਸਰਾਪ ਲੈ ਹੋਇ ਸਹਸ ਭਗ ਪੱਛੋਤਾਣਾ
ਸੁੰਞਾ ਹੋਆ ਇੰਦ੍ਰਲੋਕ ਲੁਕਿਆ ਸਰਵਰ ਮਨ ਸ਼ਰਮਾਣਾ
ਸਹਸਭਗਹੁ ਲੋਇਣ ਸਹਸ ਲੈਂਦੋਈ ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੀ ਸਿਧਾਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਤੀ ਸਤਹੰਦਲ ਮਿਲਾ ਹੋਇ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੈ ਬਾਝਪਰਾਣਾ
ਰਘੁਪਤਿਚਰਣਛੁਹੰਦਿਆਂ ਚਲੀ ਸੁਰਗਪੁਰਬਣੇ ਬਿਬਾਣਾ
ਭਗਤਵਛਲ ਭੁਲਜਾਈਅਹੁ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਪਾਪ ਕਮਾਣਾ
ਗੁਣਨੋਂ ਗੁਣਸਭਕੋ ਕਰੈ ਅਉਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣਿ ਤਿਸਜਾਣਾ
ਅਵਗਤਿ ਗਤਿ ਕਿਆ ਆਖ ਵਖਾਣਾ ॥ ੧੯ ॥

ਬਾਟੈ ਮਾਣਸ ਮਾਰਦਾ ਬੈਠਾ ਬਾਲਮੀਕ ਬਟਵਾੜਾ
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿਆ ਮਨ ਵਿਚ ਹੋਆ ਖਿਜੋਤਾੜਾ
ਮਾਰਣ ਨੋਂ ਲੋਚੇ ਘਣਾ ਕਢ ਨ ਹੰਘੈ ਹਥ ਉਘਾੜਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਮਨੂਆ ਰਖਿਆ ਹੋਇ ਨ ਆਵੈ ਉਛੋਹਾੜਾ
ਅਉਗੁਣ ਸਭ ਪਰਗਾਸਿਅਨੁ ਰੋਜ਼ਗਾਰੁ ਹੈ ਏਹ ਅਸਾੜਾ
ਘਰ ਵਿਚ ਪੁਛਣ ਘਲਿਆ ਅੰਤਕਾਲ ਹੈ ਕੋਇ ਅਸਾੜਾ
ਕੋੜਮੜਾ ਚਉਖੰਨੀਐ ਕੋਇ ਨ ਬੇਲੀ ਕਰਦੇ ਝਾੜਾ
ਸਚ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਉਧਰਿਅਨੁ ਟਪ ਨਿਕਥਾ ਉਪਰਵਾੜਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਲੰਘੇ ਪਾਪ ਪਹਾੜਾ ॥ ੧੯ ॥

ਪਤਿਤ ਅਜਾਮਲ ਪਾਪਕਰ ਜਾਇ ਕਲਾਵਤਣੀ ਦੇ ਰਹਿਆ
ਗੁਰੂ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇਕੈ ਪਾਪ ਕਮਾਵੈ ਦੁਰਮਤਿ ਦਹਿਆ
ਬ੍ਰਿਥਾਜਨਮਗਵਾਇਅਨੁ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਫਿਰਦਾ ਵਹਿਆ
ਛਿਅ ਪੁਤ ਜਾਇ ਵੇਸਵਾ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਫਲ ਇਛੇ ਲਹਿਆ
ਪੁਤ੍ਰ ਉਪੰਨਾ ਸਤਵਾਂ ਨਾਉਂ ਧਰਨ ਨੋਂ ਚਿਤ ਉਮਹਿਆ
ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਜਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਉਂ ਨਰਾਇਣ ਕਹਿਆ
ਅੰਤਕਾਲ ਜਮ ਦੂਤ ਵੇਖ ਪੁਤ ਨਰਾਇਣ ਬੋਲੈ ਛਹਿਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜਮ ਭਰ ਮਾਰੇ ਹਰਿ ਜਨਾਂ ਗਇਆ ਸੁਰਗ ਜਮਣਿ ਭਨ ਸਹਿਆ
ਨਾਇ ਲਏ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ਢਹਿਆ ॥ ੨੦ ॥

ਗਨਕਾ ਪਾਪਣ ਹੋਇਕੈ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਗਲ ਹਾਰ ਪਰੋਤਾ
ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਅਚਾਣਚੱਕ ਗਨਕਾ ਵਾੜੇ ਆਇ ਖਲੋਤਾ
ਦੁਰਮਤਿਦੇਖਦਇਆਲ ਹੋਇ ਹੱਥਹੁ ਉਸਨੋਂ ਦਿਤੋਸੁ ਤੋਤਾ
ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਖੇਲ ਗਇਆ ਦੇਵਨ ਜਸਓਤਾ
ਲਿਵ ਲੱਗੀ ਤਿਸ ਤੋਤਿਅਹੁ ਨਿਤ ਪੜ੍ਹਾਏ ਕਰੇ ਅਸੋਤਾ
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਰਾਮਨਾਮ ਦੁਰਮਤਿ ਪਾਪ ਕਲੇਵਰ ਧੋਤਾ
ਅੰਤਕਾਲ ਜਮਜਾਲ ਤੋੜ ਨਰਕੈ ਵਿੱਚ ਨ ਖਾਧੁਸ ਗੋਤਾ
ਗਈ ਬੈਕੁੰਠ ਬਿਬਾਣ ਚੜ੍ਹ ਨਾਉਂ ਨਾਰਾਇਣ ਛੋਤ ਅਛੋਤਾ
ਥਾਉਂ ਨਿਥਾਵੇਂ ਮਾਣ ਮਣੋਤਾ ॥ ੨੧ ॥

ਆਈ ਪਾਪਨਿ ਪੂਤਨਾਂ ਦੁਹੀਂ ਥਣੀ ਵਿਹੁ ਲਾਇ ਵਹੇਲੀ
ਆਇ ਬੈਠੀ ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਨੇਹੁ ਲਾਇ ਨਵਹਾਣਿ ਨਵੇਲੀ
ਕੁੱਛੜ ਲਏ ਗੋਵਿੰਦ ਰਾਇ ਕਰ ਚੇਟਕ ਚਤੁਰੰਗ ਮਹੇਲੀ
ਮੋਹਨ ਮੰਮੇ ਪਾਇਓਨ ਬਾਹਰਿ ਆਈ ਗਰਬ ਗਹੇਲੀ
ਦੇਹ ਵਧਾਇ ਉਚਾਇਅਨੁ ਤਿਹ ਚਰਿਆਰ ਨਾਰ ਅਠਖੇਲੀ
ਤਿਹੁ ਲੋਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਦੇ ਚੰਮੜਿਆ ਗਲ ਹੋਇ ਦੁਹੇਲੀ
ਖਾਇ ਪਛਾੜ ਪਹਾੜ ਵਾਂਗ ਜਾਇ ਪਈ ਉਜਾੜ ਧਕੇਲੀ
ਕੀਤੀ ਮਾਊ ਤੁੱਲ ਸਹੇਲੀ ॥ ੨੨ ॥

ਜਾਇ ਸੁੱਤਾ ਪਰਭਾਸ ਵਿਚ ਗੋਡੇ ਉਤੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ
ਚਰਣਕਮਲਵਿਚਪਦਮ ਹੈ ਝਿਲ ਮਿਲ ਝਲਕੇ ਵਾਂਗੀ ਤਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬੱਧਕ ਆਯਾ ਭਾਲਦਾ ਮਿਰਗੈ ਜਾਣ ਬਾਣ ਲੈ ਮਾਰੇ
ਦਰਸ਼ਨ ਡਿੱਠੋਸੁ ਜਾਇਕੈ ਕਰਣ ਪਲਾਵ ਕਰੈ ਪੂਕਾਰ
ਗਲ ਵਿਚਲੀਤਾ ਕ੍ਰਿਸਨਜੀ ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਹਰਿਨ ਚਿਤਾਰੇ
ਕਰਕਿਰਪਾ ਸੰਤੋਖਿਆ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਬਿਰਦ ਬੀਚਾਰੇ
ਭਲੇ ਭਲੇ ਕਰ ਮੰਨੀਅਨਿ ਬੁਰਿਆਂ ਦੇ ਹਰਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ
ਪਾਪ ਕਰੇਂਦੇ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰੇ ॥ ੨੩ ॥ ੧੦ ॥

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਗੁਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਜੁਹਾਰੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੱਚ ਖੰਡ ਹੈ ਆਇ ਝਰੋਖੈ ਖੋਲ੍ਹੈ ਬਾਰੀ
ਅਮਿਉ ਕਿਰਨਨਿੱਝਰਝਰੈ ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਵਾਇਨ ਦਰਬਾ-ਰੀ
॥ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂਦੀਮਜਲਸੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾਪੀਵਣ ਭਾਰੀ
ਸਾੱਕੀ ਹੋਇ ਪੀਆਵਣਾ ਉਲਸ਼ ਪਿਆਲੈ ਖਰੀ ਖ਼ੁਮਾਰੀ
ਭਾਇਭਗਤਿ ਭੈ ਚੱਲਣਾ ਮਸਤ ਅਲਮਸਤਸਦਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ
ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਭਗਤ ਭੰਡਾਰੀ ॥ ੧ ॥
ਇੱਕ ਤਨੁਕਤੇ ਹੋਇਜਾਇ ਮਹਿਰਮ ਮੁਜਰਮ ਖ਼ੈਰ ਖ਼ੁਆਰੀ
ਮਸਤੱਾਨੀ ਵਿਚ ਮਸਲਤੀ ਗ਼ੈਰ ਮਹੱਲ ਜਾਣਾ ਮਨ ਮਾਰੀ
ਗੱਲ ਨ ਬਾਹਿਰ ਨਿੱਕਲੈ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਕਾਰ ਕਰਾਰੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਵਡੇ ਵੀਚਾਰੀ
ਗੁਰੁਮੂਰਤ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਸਾਧਸੰਗਤ ਆੱਸਨ ਨਿਰੰਕਾਰੀ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸ਼ਬਦ ਆਹਾਰੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅਵਗਤ ਗਤਿ ਅਗਾਧਬੋਧ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਸਗਾਹ ਅਪਾਰੀ
ਸਹਿਨ ਅਵੱਟਣ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ॥ ੨ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਿਲ ਗੁਰਸਰਨੀਆਯਾ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰ ਸਫਲ ਮੂਰਤ ਗੁਰਦਰਸ਼ਨਪਾਯਾ
ਪਰਦਖਣਾ ਡੰਡਉਤਕਰ ਮਸਤਕ ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰਲਾਯਾ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲਹੋਇ ਵਾਹਿਗੁਰੂਸਚੁਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਯਾ
ਸੱਚ ਰਾਸ ਰਹਿਰਾਸ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀ ਪਾਯਾ
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਹਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਤਜਾਯਾ
ਸਤ ਸੰਤੋਖਦਇਆ ਧਰਮ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਦਾਯਾ ॥ ੩ ॥
ਸ਼ਬਦਸੁਰਤਲਿਵਲੀਣ ਹੋ ਸਾਧ ੰਗਤ ਸਚ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯਾ
ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਚੱਲਣਾ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ
ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਆਵੇਸ ਕਰ ਪਰਉਪਕਾਰ ਅਚਾਰ ਲੁਭਾਯਾ
ਪਿਰਮਪਿਆਲਾ ਅਪਿਉਪੀ ਸਹਜ ਸਮਾਈ ਅਜਰੁ ਜਰਾਯਾ
ਮਿੱਠਾ ਬੋੱਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹੱਥਹੁ ਦੇਕੈ ਭਲਾ ਮਨਾਯਾ
ਇਕ ਮਨ ਇੱਕ ਅਰਾਧਣਾ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਨਿਜ ਪਦ ਪਾਯਾ ॥ ੪ ॥
ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਬਾਰੀਕ ਹੈ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਗਲੀ ਅਤਿ ਭੀੜੀ
ਓਥੈ ਟਿਕੈ ਨ ਭੁਣਹਣਾ ਚੱਲ ਨ ਸਕੈ ਉੱਪਰ ਕੀੜੀ
ਵੱਲਹੁ ਨਿੱਕੀ ਆੱਖੀਐ ਤੇਲ ਤਿਲਹੁ ਲੈ ਕੋਲੂ ਪੀੜੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮਹੰਸ ਖੀਰ ਨੀਰ ਨਿਰਣਉਜੂੰਨਿਵੀੜੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਿਲ ਅਲੂਣੀ ਚੱਟਣੀ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੋਗ ਨਿਵੀੜੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚੱਲਣਾ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ ਝੀੜ ਉਝੀੜੀ
ਸਹਜ ਸਰੋਵਰ ਸੱਚ ਖੰਡ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚ ਤਖ਼ਤ ਹਰੀੜੀ
ਚੜ੍ਹਇੱਕੀਹਮਤ ਪਉੜੀਆਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਹੀੜੀ
ਗੁੰਗੇ ਦੀ ਮਠਿਆਈਐ ਅਕਥ ਕਥਾ ਵਿਸਮਾਦ ਬਚੀੜੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਫਲ ਸੁਖ ਸਹਜ ਅਲੀੜੀ ॥ ੫ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਚਰਣੋਦਕ ਗੁਰਚਰਨ ਪਖਾਲੇ
ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਵਿੱਚ ਰਖਕੈ ਚਰਣਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਪਿਆਲੇ
ਕਉਲਾਂਲੀ ਸੂਰਜ ਮੁਖੀ ਲੱਖ ਕਵਲ ਖਿੜ ਦੇ ਰਲੀਆਲੇ
ਚੰਦ੍ਰਮੁਖੀ ਹੋਇਕੁਮਦਨੀ ਚਰਣਕਵਲ ਸੀਤਲ ਅਮੀਆਲੇ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਦੀ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਲਖ ਸੂਰਜ ਹੋਵਨ ਅਲਿਕਾਲੇ
ਲਖ ਤਾਰੇ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹੇ ਜਿਉਂ ਛਪ ਜਾਨ ਨ ਆਪਸਮ੍ਹਾਲੇ
ਚਰਣਕਵਲ ਦਲ ਜੋਤਵਿਚ ਲਖ ਸੂਰਜ ਲੁਕਜਾਨ ਰਵਾਲੇ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿੱਖ਼ ਸੁਖਾਲੇ ॥ ੬ ॥
ਚਾਰਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਕਰ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਤਮੋਲ ਗੁਲਾਲੇ
ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰ ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਭੇਦ ਵਿਚਾਲੇ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਸ ਬਹਾਲੇ
ਲੋਹਾ ਸੁਇਨਾ ਹੋਇਕੈ ਸੁਇਨਾ ਹੋਇ ਸੁਗੰਧ ਵਿਖਾਲੇ
ਸੁਇਨੇ ਅੰਦਰਿ ਰੰਗ ਰਸ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਤਵਾਲੇ
ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਸੁਇਨਿਅਹੁ ਜਗਮਗ ਜੋਤਿ ਹੀਰੇ ਪਰਵਾਲੇ
ਦਿੱਬ ਦੇਹ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿਹੋਇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਦਿਬਜੋਤਿ ਉਜਾਲੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਰਸਕ ਰਸੱਲੇ ॥ ੭ ॥
ਪ੍ਰੇਮਪਿਆਲਾਸਾਧ ਸੰਗ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਅਨਹਦ ਲਿਵਲਾਈ
ਧਿਆਨੀ ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਗਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਿ ਸ੍ਰਿਸ਼ਿ ਵਰਸਾਈ
ਘਨਹਰ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੋਰ ਜਜੋਂ ਅਨਹਦਧੁਨਸੁਨ ਪਾਇਲਪਾਈ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਹੁਇ ਭਵਰਸਮਾਈ
ਸੁਖਸਾਗਰ ਵਿਚ ਮੀਨਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖ ਚਾਲ ਨ ਖੋਜ ਖੁਜਾਈ
ਅਪਿਉਪੀਅਣ ਨਿੱਝਰ ਝਰਣ ਅਜਰ ਜਰਣ ਨ ਅਲਖਲ-
ਖਾਈ ॥ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਕੈ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਗੁਰ ਮੁਖਫਲ
ਖਾਈ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੮ ॥
ਕੱਛੂ ਆਂਡਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕਰ ਪਰਪੱਕ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਆਣੈ
ਕੂੰਜ ਰਿਦੈ ਸਿਮਰਣ ਕਰੈ ਲੈ ਬੱਚਾ ਉਡਦੀ ਅਸਮਾਣੈ
ਬੱਤਕ ਬੱਚਾ ਤੁਰਤੁਰਾ ਜਲ ਥਲ ਵਰਤੈ ਸਹਜਿ ਵਡਾਣੈ
ਕੋਇਲ ਪਾਲੈ ਕਾਵਣੀ ਮਿਲਦਾ ਜਾਇ ਕੁਟੰਬ ਸਿਵਾਣੈ
ਹੰਸ ਵੰਸ ਵਸ ਮਾਨਸਰ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੋਗ ਚੁਗਾਣੈ
ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਸਿਮਰਣਸਦਾ ਸਤਗੁਰ ਸਿਖਰਖੈ ਨਿਰਬਾਣੈ
ਭੂਤ ਭਵਿੱਖਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਮਾਣਨਿਮਾਣੈ
ਜੋਤੀਂ ਮੁੰਦਰ ਲੋਕ ਨ ਜਾਣੈ ॥ ੯ ॥
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਬਾਵਣ ਚੰਦਨ ਚੰਦਨ ਹੋਈ
ਫਲ ਵਿਣ ਚੰਦਨ ਬਾਵਨਾ ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਬਿਅੰਤ ਸਦੋਈ
ਚੰਦਨ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨਹੁ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨ ਚੰਦਨ ਕੋਈ
ਅਸ਼੍ਰ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਪਰਸੇ ਕੰਚਨ ਜੋਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚੰਦਨ ਹੋਇ ਨ ਚੰਦਨਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਸੰਗ ਸਾਗਰ ਸੰਜਮ ਖਾਰਾ ਸੋਈ
ਬਗੁਲਾ ਹੰਸ ਨ ਹੋਵਈ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਜਾਇ ਖਲੋਈ
ਵੀਹਾਂ ਦੈ ਵਰਤਾਰੈ ਓਹੀ ॥ ੧੦ ॥
ਗੁਰਮੁਖਇੱਕੀ ਪੌੜੀਆਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਨਿਜ ਘਰ ਭੋਈ
ਸਾਧਸੰਗਤ ਹੈ ਸਹਜ ਘਰ ਸਿਮਰਣ ਦਰਸਪਰਸਗੁਣਗੋਈ
ਲੋਹਾ ਸੁਇਨਾ ਹੋਇਕੈ ਸੁਇਨਿਅਹੁ ਸੁਇਨਾ ਜਗੋਂ ਅਵਿਲੋਈ
ਚੰਦਨ ਹੋਵੈ ਨਿੰਮਵਣ ਨਿੰਮਹੁ ਚੰਦਨ ਬਿਰਖ ਪਲੋਈ
ਗੰਗੋਦਕ ਚਰਣੋਦਕਹੁ ਗੰਗੋਦਕ ਮਿਲ ਗੰਗਾ ਹੋਈ
ਕਾਗਹੁ ਹੰਸ ਸੁਵੰਸ ਹੋਇ ਹੰਸਹੁ ਪਰਮ ਹੰਸ ਵਿਰਲੋਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮਹੰਸ ਸਚ ਕੂੜ ਨੀਰ ਖੀਰ ਵਿਲੋਈ
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰ ਹੋਈ ॥ ੧੧ ॥
ਕੱਛੂ ਬੱਚਾ ਨਦੀਵਿੱਚ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖਲਹਰ ਨ ਭਵਜਲ ਵਿਆਪੇ
ਕੂੰਜ ਬੱਚੇ ਲੈਂਦਿ ਉੱਡਰੇ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਨ ਜਾਪੇ
ਹੰਸ ਵੰਸ ਹੈ ਮਾਨਸਰੰ ਸਹਜ ਸਰੋਵਰ ਵਡ ਪਰਤਾਪੇ
ਬੱਤਕ ਬੱਚਾ ਹੋਇਲੇ ਨੰਦ ਨੰਦਨ ਵਸੁਦੇਵ ਮਿਲਾਪੇ
ਰਵਿਸਸਿਚਕਵੀ ਤੈ ਚਕੋਰ ਸ਼ਿਵਸਕਤੀ ਲੰਘ ਵਰੈ ਸਰਾਪੇ
ਅਨਲ ਪੰਖਿ ਬੱਚਾ ਮਿਲੈ ਨਿਰਾਧਾਰ ਹੋਇ ਸਮਝੈ ਆਪੇ
ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲਾਵਣੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪ੍ਰਚਾਇ ਪ੍ਰਾਪੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਥਾਪ ਉਥਾਪੇ ॥ ੧੨ ॥
ਤਾਰੂ ਪਟ ਤਾਰਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਉਦਾਸੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮੂਲਾਕੀੜ ਵਖਾਣੀਐ ਚਲਿਤ ਅਚਰਜ ਲੁਭਤ ਗੁਰਦਾਸੀ
ਪਿਰਥਾ ਖੇਡਾ ਸੋਇਰੀ ਚਰਨ ਸਰਣ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੀ
ਭਲਾ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇੰਦਾ ਮਜਲਸ ਮਰਦਾਨਾ ਮੀਰਾਸੀ
ਪਿਰਥੀ ਮਲ ਸਹਗਲ ਭਲਾ ਰਾਮਾ ਡਿਡੀ ਭਗਤ ਅਭਜਾਸੀ
ਦਉਲਦਖਾਂ ਲੋਦੀ ਭਲਾ ਹੋਆ ਜਿੰਦ ਪੀਰ ਅਬਿਨਾਸੀ
ਮਾਲੋ ਮਾਂਗਾ ਸਿਖ ਦੁਇ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਰਸ ਰਸਿਕ ਬਿਲਾਸੀ
ਸਨਮੁਖ ਕਾਲੂ ਆਸ ਧਾਰ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਦਰਗਹ ਸ਼ਾਬਾਸੀ
ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ ॥ ੧੩ ॥
ਭਗਤ ਜੋ ਭਗਤਾ ਓਹਰੀ ਜਾਪੂਵੰਸੀ ਸੇਵ ਕਮਾਵੈ
ਸ਼ੀਹਾਂ ਉਪਲ ਜਾਣੀਐ ਗਜਣ ਉਪਲ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ
ਮੈਲਸੀਆਂ ਵਿਚ ਆਖੀਐ ਭਾਗੀਰਥ ਕਾਲੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ
ਜਿਤਾ ਰੰਧਾਵਾ ਭਲਾ ਬੂੜਾ ਬੁਢਾ ਇਕ ਮਨ ਧਿਆਵੈ
ਫਿਰਣਾ ਖਹਰਾ ਜੋਧ ਸਿਖ ਜੀਵਾਈ ਗੁਰ ਸੇਵ ਸਮਾਵੈ
ਗੁਜਰ ਜਾਤ ਲੁਹਾਰ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਨਾਵੈ
ਨਾਈ ਧਿੰਙ ਵਖਾਣੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ ਕੁਟੰਬ ਤਰਾਵੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਵੈ ॥ ੧੪ ॥
ਪਾਰੋ ਜੁਲਕਾ ਪਰਮਹੰਸ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ
ਮਲੂਸ਼ਾਹੀ ਸੂਰਮਾ ਵਡਾ ਭਗਤ ਭਾਈ ਕੇਦਾਰੀ
ਦੀਪਾ ਦੇਉ ਨਰੈਣਦਾਸ ਬੂਲੇ ਦੇ ਜਾਈਏ ਬਲਿਹਾਰੀ
ਲਾਲ ਸੁਲਾਲੂ ਉਧਵਾਰ ਦੁਰਗਾ ਜੀਵਦ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ
ਜਗਾ ਬਣੀਆ ਜਾਣੀਐ ਸੰਸਾਰੂ ਨਾਲੈ ਨਿਰੰਕਾਰੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਖੱਨੂ ਮਾਈਆਂ ਪੁਤ ਪਿਉ ਗੁਣ ਗਾਹਕ ਗੋਇੰਦ ਭੰਡਾਰੀ
ਜੋਧ ਰਸੋਈਆ ਦੇਵਤਾ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਦੁਤਰ ਤਾਰੀ
ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥ ੨੫ ॥
ਪ੍ਰਿਥੀ ਮੱਲ ਤੁਲਸਾ ਭਲਾ ਮੱਲਣ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਰਾਮੂ ਦੀਪਾ ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਨਾਗਉਰੀ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ
ਮੋਹਣ ਰਾਮੂ ਮਹਿਤਿਆ ਅਮਰੂ ਗੋਪੀ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ
ਸਹਾਰੂ ਗੰਗੂ ਭੱਲੇ ਭਾਗੂ ਭਗਤਿ ਭਗਤਿ ਹੈ ਪਿਆਰੀ
ਖਾਨੂ ਛੁਰਾ ਤਾਰੂ ਤਰੇ ਵੈੱਗਾ ਪਾਸੀ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ
ਉਗਰੂ ਨੰਦੂ ਸੂਦਨਾ ਪੂਰੋ ਝੱਟਾ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ
ਮਲੀਆ ਸਹਾਰੂ ਭੱਲੇ ਹੀਂਏ ਗੁਰ ਦਰਗਹ ਦਰਬਾਰੀ
ਪਾਂਧਾ ਬੂਲਾ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਗਾਇਨ ਲੇਖਾਰੀ
ਡਲੇ ਵਾਸੀ ਸੰਗਤਿ ਭਾਰੀ ॥ ੨੬ ॥
ਸਨਮੁਖ ਭਾਈ ਤੀਰਥਾ ਸੱਭਰਵਾਲ ਸਭੇ ਸਿਰਦਾਰਾ
ਪੂਰੋ ਮਾਨਕਚੰਦ ਹੈ ਬਿਸ਼ਨਦਾਸ ਪਰਵਾਰ ਸਧਾਰਾ
ਪੁਰਖ ਪਦਾਰਥ ਜਾਣੀਐ ਤਾਰੂ ਭਾਰੂ ਦਾਸ ਦੁਆਰਾ
ਮਹਾਂਪੁਰਖਹੈ ਮਹਾਂਨੰਦ ਬਿਧੀਚੰਦ ਬੁਧ ਬਿਮਲ ਵੀਚਾਰਾ
ਬਰਮਦਾਸ ਹੈ ਖੋਟੜਾ ਡੂੰਗਰਦਾਸ ਭਲੇ ਤਕਿਆਰਾ
ਦੀੱਪਾ ਜੇੱਠਾ ਤੀਰਥਾ ਸੈਂਸਾਰੂ ਬੂੱਲਾ ਸਚਿਆਰਾ
ਮਾਈਆ ਜਾਪਾ ਜਾਣੀਅਨ ਨਈਆ ਖੁਲਰ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ
ਤੁਲਸਾ ਵਹੁਰਾ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਅਚਾਰਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚ ਸਵਾਰਨ ਹਾਰਾ ॥ ੨੭ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪੁਰੀਆ ਤੂਹੜ ਚਉਧਰੀ ਪੈੜਾ ਦਰਗਹ ਦਾਤਾ ਭਾਰਾ
ਬੱਲਾ ਕਿਸ਼ਨਾ ਝਿੰਗਰਨਿ ਪੰਡਤਰਾਇ ਸਭਾ ਸੀਂਗਾਰਾ
ਸੁਹੜ ਤਿਲੋਕਾ ਸੂਰਮਾ ਸਿੱਖ ਸਮੁੰਦਾ ਸਨਮੁਖ ਸਾਰਾ
ਕੁੱਲਾ ਭੁੱਲਾ ਝੰਝੀਆ ਭਾਗੀਰਥ ਸੁਇਨੀ ਸੁਤਿਆਰਾ
ਲਾਲੂ ਬਾਲੂ ਵਿੱਜ ਹਨ ਹਰਖਵੰਤ ਹਰਦਾਸ ਪਿਆਰਾ
ਧੀਰੂ ਨਿਹਾਲੂ ਤੁਲਸੀਆ ਬੂਲਾ ਚੰਡੀਆ ਛਹੁ ਗੁਨਿਆਰਾ
ਗੋਖੂ ਟੋਡਾ ਮਹਿਤਿਆ ਛੋਟਾ ਮੱਦੂ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰਾ
ਝਾਂਝੂ ਅਤੇ ਮੁਕੰਦ ਹੈ ਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਹਜ਼ੂਰ ਕਿਦਾਰਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰਾ॥ ੧੮ ॥
ਰੰਗੂ ਨਾਉ ਸਰਗਲਾ ਰਾਮਾ ਧਰਮਾ ਉਦਾ ਭਾਈ
ਜੱਟੂ ਭੱਟੂ ਵੰਤਿਆ ਫਿਰਨਾ ਸੂਦ ਵਡਾ ਸਤ ਭਾਈ
ਭੇਲੂ ਭੱਟੂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਨਮੁਖ ਤੇਵਾੜੀ ਸੁਖਦਾਈ
ਡੱਲਾ ਭਾਗੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਜਾ ਪੁਨ ਵੱਲਾ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ
ਮੂਲਾ ਸੁੱਜਾ ਧਾਵਣੇ ਚੰਦੂ ਚਉਝੜ ਸੇਵ ਕਮਾਈ
ਰਾਮਦਾਸ ਭੰਡਾਰੀਆ ਬੱਲਾ ਸਾਈਂਦਾਸ ਧਿਆਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਬਿਸ਼ਨੂ ਬੀਬੜਾ ਮਾੱਛੀ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੧੯ ॥
ਜੱਟੂ ਭਾਨੂ ਤੀਰਥਾ ਚਾਈ ਚਈਲੇ ਵੱਢੇ ਚਾਰੇ
ਸਣੇ ਨਿਹਾਲੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਨਮੁਖ ਸੇਵਕ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ
ਸੇਖੜ ਸਾਧ ਵਖਾਣੀਅਹਿ ਨਾਉ ਭੂਲ ਸਿੱਖ ਸੁਚਾਰੇ
ਜੱਟੂ ਜੀਵਾ ਜਾਣੀਅਨਿ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਮੂਲਾ ਪਰਵਾਰੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚਤੁਰਦਾਸ ਮੂੱਲਾ ਕਪੂਰ ਹਾਡੂ ਗਾਡੂ ਵਿੱਜ ਵਿਚਾਰੇ
ਫਿਰਨਾ ਬਹਿਲ ਵਖਾਣੀਅਹਿ ਜੇਠਾ ਚੰਗਾ ਕੁਲ ਨਿਸਤਾਰੇ
ਵਿੱਸਾ ਗੋੱਪੀ ਤੁਲਸੀਆ ਭਾਰਦੁਆਜੀ ਸਨਮੁਖ ਸਾਰੇ
ਵਡਾ ਭਗਤ ਹੈ ਭਈਅੜਾ ਗੋਇੰਦ ਘੇਈ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ॥ ੨੦ ॥
ਕਾਲੂ ਚਾਊ ਬੰਮੀਆ ਮੂਲੇ ਨੋਂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਪਿਆਰਾ
ਔਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਾਹੀਆਂ ਗੋਇੰਦ ਘੇਈ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰਾ
ਭਿੱਖਾ ਟੋਡਾ ਭੱਟ ਦੁਇ ਧਾਰੋ ਸੂਦ ਮਹਲ ਤਿਸ ਭਾਰਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਰੱਮੂ ਕੋਹਲੀ ਨਾਲ ਨਿਹੱਲੂ ਸੇਵਕ ਸਾਰਾ
ਛੱਜੂ ਭੱਲਾ ਜਾਣੀਐ ਮਾਈਦਿੱਤਾ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰਾ
ਤੁਲਸਾ ਵਹੁਰਾ ਭਗਤ ਹੈ ਦਾਮੋਦਰ ਆਕਲ ਬਲਿਹਾਰਾ
ਭੱਨਾ ਆਵਲ ਵਿਗਹ ਮੱਲ ਬੁੱਧੂ ਛੀਂਬਾ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰਾ
ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਭਗਤ ਭੰਡਾਰਾ ॥ ੨੧ ॥
ਦੀਪਕੁ ਦੀਪਾ ਕਾਸਰਾ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ
ਪੱਟੀ ਅੰਦਰ ਚਉਧਰੀ ਢਿੱਲੋਂ ਲਾਲ ਲੰਗਾਹ ਸੁਹੰਦਾ
ਅਜਬ ਅਜਾਇਬ ਸੰਢਿਆਂ ਉਮਰਸ਼ਾਹ ਗੁਰ ਸੇਵਕਰਦਾ
ਪੈੜਾ ਛੱਜਲ ਜਾਣੀਐ ਕੰਦੂ ਸੰਘਰ ਮਿਲੈ ਹਸੰਦਾ
ਪੁੱਤ ਸਪੁੱਤ ਕਪੂਰ ਦੇਉ ਸਿੱਖੈ ਮਿਲਿਆ ਮਨ ਵਿਗਸੰਦਾ
ਸਮੰਣ ਹੈ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ਪੁਰ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲਹੰਦਾ
ਜੋਧਾ ਜੱਲੋ ਤੁਲਸਪੁਰ ਮੋਹਣ ਆਲਮਗੰਜ ਰਹੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਵਡਿਆ ਵਡੇ ਮਸੰਦਾ ॥ ੨੨ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵੇਸੀ ਜੋਧਹੁ ਸੰਗ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋੱਲਾ ਹੱਸ ਮਿਲੰਦਾ
ਮੋਹਣ ਕੂਕ ਵਖਾਣੀਐ ਧੁੱ ਜੋਧੇ ਜਾਮ ਸੁਣੰਦਾ
ਮੰਝੂ ਪੰਨੂ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਪੀਰਾਣਾ ਗੁਰ ਭਾਇ ਚਲੰਦਾ
ਹਮਜਾ ਜੱਜਾ ਜਾਣੀਐ ਬਾਲਾ ਮਰਵਾਹਾ ਵਿਗਸੰਦਾ
ਨਿਰਮਲ ਨੱਨੋ ਓਹਰੀ ਨਾਲ ਸੂਰੀ ਚਉਧਰੀ ਰਹੰਦਾ
ਪਰਬਤ ਕਾਲਾ ਮੇਹਰਾ ਨਾਲ ਨਿਹੱਲੂ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ
ਕੱਕਾ ਕਾਲਉ ਸੂਰਮਾ ਕੱਦ ਰਾਮਦਾਸ ਬਚਨ ਮਨੰਦਾ
ਸੇਠ ਸਭੱਾਗਾ ਚੂਹਣੀਅਹੁ ਆਰੋਣੇ ਭਾਰਾਉ ਗਵੰਦਾ
ਸਨਮੁਖ ਇਕਦੂੰ ਇਕ ਚੜ੍ਹੰਦਾ ॥ ੨੩ ॥
ਪੈੜਾ ਜਾਤਿ ਭੰਡਾਲੀਆ ਜੇਠੇ ਸੇਟੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ
ਲਟਕਣ ਘੂਰਾ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਭਾਈ
ਕਾਦਾਰਾ ਸੱਰਾਫ਼ ਹੈ ਭਗਤ ਵਡਾ ਭਗਵਾਨ ਸੁਭਾਈ
ਸਿੱਖ ਭੱਲਾ ਰਵਤਾਸ ਵਿਚ ਧਉਨ ਮੁਰਾਰੀ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ
ਆਂਢਿਤ ਸੁਇਨੀ ਸੂਰਮਾ ਚਰਨ ਸਰਣ ਚੂਹੜ ਜ ਸਾਈ
ਲੱਾਲਾ ਸੇਂਧੀ ਜਾਣੀਐ ਜਾਨੁ ਰਿਹਾਨੁ ਸ਼ਬਦ ਲਿਵਲਾਈ
ਰੱਾਮਾ ਝੰਝੀ ਆੱਖੀਐ ਹੇਮ ਸੋਈ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ
ਜੱਟੂ ਭੰਡਾਰੀ ਭੁਲਾ ਸ਼ਾਹਦਰੇ ਸੰਗਤਿ ਸੁਖਦਾਈ
ਪੰਜਾਬੈ ਗੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੨੪ ॥
ਸਨਮੁਖ ਸਿੱਖ ਲਹੌਰ ਵਿਚ ਸੋਢੀ ਆਇਣਤਾਧ ਸਹਾਰੀ
ਸਾਈਂਦਿੱਤਾ ਝੰਝੀਆ ਸੇਦੋ ਜੱਟ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ
ਸਾਧੂ ਮਹਤਾਜਾਣੀਅਹਿ ਕਲ ਕੁਮਿਆਰ ਭਗਤ ਨਿਰੰਕਾਰੀ
CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਲੱਖੂ ਵਿਚ ਮਟੌੱਲੀਆ ਭਾਈ ਲੱਧਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ
ਕਾਲੂ ਨਾਨੋ ਰਾਜ ਦੁਇ ਹਾੜੀ ਕੋਹਲੀਆ ਵਿਚ ਭਾਰੀ
ਸੂਦ ਕਲਿਆਣਾ ਸੂਰਮਾ ਭਾਨੂ ਭਗਤ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰੀ
ਮੂੱਲਾ ਬੇਰੀ ਜਾਣੀਐ ਤੀਰਥ ਅਤੇ ਮੁਕੰਦ ਅਪਾਰੀ
ਕਹ ਕਿਸ਼ਨਾ ਮਹਜੰਗੀਆ ਸੇਠ ਮੰਗੀਣੇ ਨੌਂ ਬਲਿਹਾਰੀ
ਸਨਮਖ ਸਨਿਆਰਾ ਭਲਾ ਨਾਉਂ ਨਿਹੱਲੂ ਸੱਪਰਵਾਰੀ
ਗਰਮਖ ਸਖ ਫਲ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ॥ ੨੫ ॥

ਭੁੰਨਾ ਮਲਣੀ ਜਾਣੀਐ ਕਾਬਲ ਹੇਖਰਾਉ ਗੁਰਭਾਈ
ਮਾਧੋ ਸੋੱਢੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦੀ ਚਾਲ ਚਲਾਈ
ਭਾਈ ਭੀਵਾ ਸ਼ੀਂਹਚੰਦ ਰੂਪਚੰਦ ਸਨਮੁਖ ਸਤ ਭਾਈ
ਪਰਤੱਪੂ ਸਿੱਖ ਸੂਰਮਾ ਨੰਦੇ ਵਿੱਠੜ ਸੇਵ ਕਮਾਈ
ਸੱਮੀਦਾਸ ਵਛੇਰ ਹੈ ਥਾਨੇਸੁਰ ਸੰਗਤਿ ਬਹਿਲਾਈ
ਗੋੱਪੀ ਮਹਿਤਾ ਜਾਣੀਐ ਤੀਰਥ ਨੱਥਾ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ
ਭਾਉ ਮੋਲਕ ਆੱਖੀਅਹਿ ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ
ਜੀਵਦ ਜਗਸੀ ਫਤੇ ਪੁਰ ਸੇਠ ਤਲੋੱਕੇ ਸੇਵ ਕਮਾਈ
ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੨੬ ॥

ਮਹਿਤਾ ਸ਼ਕਤਾ ਆਗਰੇ ਚੱਢਾ ਹੋਆ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲਾ
ਗੜ੍ਹੀਅਲ ਮਥੁਰਾਦਾਸ ਹੈ ਸਪਰਵਾਰਾ ਲਾਲ ਗੁਲੱਾਲਾ
ਗੰਗਾ ਸਹਿਗਲ ਸੂਰਮਾ ਹਰਵੰਸਤਪੇ ਦਾਹਲ ਧਰਮਸਾਲਾ
ਅਨੰਦਮੁਰਾਰੀਮਹਾਂਪੁਰਖਕੱਲਿਆਣਾ ਕਲ ਕਵਲ ਹਸੱਾਲਾ
ਨਾਨੋ ਲਟਕਨ ਬਿੰਦਰਾਉ ਸੇਵਾ ਸੰਗਤਿ ਪੂਰਨ ਘਾਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਾਂਡਾ ਆਲਮਚੰਦ ਹੈ ਸੈਂਸਾਰਾ ਤਲ ਵਾੜ ਸੁਖਾਲਾ
ਜਗਨਾ ਨੰਦਾ ਸਾਧ ਹੈ ਭੁੱਨੂ ਸੁਹੜ ਹੈਸਾਂ ਦੀ ਵੱਾਲਾ
ਗੁਰਭਾਈ ਰਤਨਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ॥ ੨੭ ॥
ਸੀਂਗਾਰੂ ਜੈੱਤਾ ਭਲਾ ਸੂਰ ਬੀਰ ਮਨਿ ਪਰਉਪਕਾਰਾ
ਜੈਤਾ ਨੰਦਾ ਜਾਣੀਐ ਪੁਰਖ ਪਿਰੱਾਗਾ ਸ਼ਬਦ ਅਧਾਰਾ
ਤਿਲਕ ਤਿਲੋੱਕਾ ਪਾਠਕਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੇਵਾ ਹਿਤਕਾਰਾ
ਭੈਤਾਮਹਿਤਾਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸ਼ਬਦ ਪਿਆਰਾ
ਜੜੀਆ ਸਾਈਂਦਾਸ ਹੈ ਸਭ ਕੁਲ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਅਪਾਰਾ
ਮਲਕ ਪੈੜਾ ਹੈ ਕੋਹਲੀ ਦਰਗਹ ਭੰਡਾਰੀ ਅਤਿ ਭਾਰਾ
ਮੀਆਂ ਜਮਾਲ ਨਿਹਾਲ ਹੈ ਭਗਤੂ ਭਗਤ ਕਮਾਵੈ ਕਾਰਾ
ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਵਰਤਾਰਾ ॥ ੨੮ ॥
ਆਨੰਤਾ ਕੁੱਕੇ ਭਲੇ ਸਭ ਵਧਾਂਵਣ ਹਨ ਸਿਰਦਾਰਾ
ਇੱਟਾ ਰੋੜਾ ਜਾਣੀਐ ਨਵਲ ਨਿਹਾਲੂ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰਾ
ਤਖ਼ਤੂ ਧੀਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਦਰਗਹ ਤੁੱਲੀ ਜਪੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ
ਮਨਸਾ ਧਾਰ ਅਥਾਹ ਹੈ ਤੀਰਥ ਉੱਪਲ ਸੇਵਕ ਸਾਰਾ
ਕਿਸਨਾ ਝੰਝੀ ਆੱਖੀਐ ਪੰਮੂ ਪੁਰੀ ਗੁਰੂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ
ਧਿੰਗੜ ਮੰਦੂ ਜਾਣੀਅਨਿ ਵਡੇ ਸੁਜਾਣ ਤਖਾਣ ਅਪਾਰਾ
ਬਨਬਾਲੀ ਤੇ ਪਰਸਰਾਮ ਬਾਲਵੈਦ ਹਉਂ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰਾ
ਸਤਿਗੁਰਪੁਰਖ ਸਵਾਰਨ ਹਾਰਾ ॥ ੨੯ ॥
ਲਸ਼ਕਰ ਭਾਈ ਤੀਰਥਾ ਗੁਆਲੀਏਰ ਸੁਇਨੀ ਹਰਿਦਾਸ
ਭਾਵਾਧੀਰਉਜੈਣ ਵਿਚ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਸਬਦ ਨਿਵਾਸ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮੇਲਵੜਾ ਬੁਰਹਾਨਪੁਰ ਸਨਮੁਖ ਸਿੱਖ ਸਹਜ ਪਰਗਾਸ
ਭਗਤ ਭਈਆ ਭਗਵਾਨਦਾਸ ਨਾਲ ਬੋਲਦਾ ਘਰੇ ਉਦਾਸ
ਮਲਕ ਕਟਾਰੂ ਜਾਣੀਐ ਪਿਰਥੀ ਮੱਲ ਸਰਾਂਦੀ ਖ਼ਾਸ
ਭਗਤੂ ਛੁਰਾ ਵਖਾਣੀਐ ਛੱਲੂ ਰਿਹਾਣੈ ਸਾਬਾਸ
ਸੁੰਦਰ ਸੁਆਮੀ ਦਾਸਦੁਇ ਵੈਸ ਵਧਾਵਨ ਕਵਲ ਵਿਗਾਸ
ਗੁਜਰਾਤੇ ਵਿਚ ਜਾਣੀਐ ਭੇਖਾਰੀ ਭਾਬੜਾ ਸੁਲਾਸ
ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ॥ ੩੦ ॥
ਸੁਹਿੰਡੇ ਮਾਈਆ ਲੰਬਹੈ ਸਾਧ ਸੰਤ ਗਾਵੈ ਗੁਰ ਬਾਣੀ
ਚੂਹੜਚਉਬੜਲਖਨਊ ਗੁਰਮੁਖ ਅਨ ਦਿਨ ਨਾਮ ਵਖਾਣੀ
ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਪਰਗਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਭਾਨਾ ਵਿਰਤੀਹਾਂਣੀ
ਜੱਟੂ ਤਪਾ ਸੁਜੌਣ ਪੁਰ ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਸੇਵ ਕਮਾਂਣੀ
ਪਟਣੈ ਸੱਭਰਵਾਲ ਹੈ ਨਵਲ ਨਿਹਾਲਾ ਸੁਧ ਪਰਾਣੀ
ਜੈਤਾ ਸੇਠ ਵਖਾਣੀਐ ਵਿਣ ਗੁਰਸੇਵਾ ਹੋਰ ਨ ਜਾਣੀ
ਰਾਜਮਹਲਭਾਨੂ ਬੇਹਲਭਾਉ ਭਗਤ ਗੁਰਮਤਿ ਮਨ ਭਾਣੀ
ਸਨਮੁਖ ਸੋੱਢੀ ਬੱਦਲੀ ਸੇਠ ਗੁਪਾਲੈ ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਣੀ
ਸੁੰਦਰ ਚੱਢਾ ਆਗਰੇ ਢੱਕੇ ਮੋਹਣ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿੱਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥ ੩੧ ॥ ੧੧ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਜਾਇ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਦਰਸਣੁ ਡਿਠਾ
ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਗੁਰ ਸਭਾ ਬਹਿੱਠਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਬੋਲ ਬੋਲਦੇ ਮਿੱਠਾ
ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਪੁਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰ ਭਾਈ ਇੱਠਾ
ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਰਸ਼ੇਵਾ ਜਾਣਨਿ ਅਭਰਿੱਠਾ
ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਆਪ ਤਰੇ ਤਾਰੇਨਿ ਸਵਿੱਠਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਿਲਿਆ ਪਾਪ ਪਣਿੱਠਾ ॥ ੧ ॥
ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਪਿਛਲ ਰਾਤੀਂ ਉਠ ਬਹੰਦੇ
ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਰ ਨ੍ਹਾਵੰਦੇ
ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਇਕਮਨ ਹੋ ਗੁਰ ਜਾਪ ਜਪੰਦੇ
ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਚਲਜਾਇ ਜੁੜੰਦੇ
ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਤ ਗਾਇ ਸੁਣੰਦੇ
ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਮਨ ਮੇਲੀ ਕਰ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ
ਕੁਰਬਾਣੀ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਭਾਇ ਭਗਤ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰੰਦੇ
ਰ ਸੇਵਾ ਫਲ ਸੁਫਲ ਫਲੰਦੇ ॥ ੨ ॥
ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿੱਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਹੋਂਦੇਤਾਣ ਜੋ ਹੋਇ ਨਿਤਾਣਾ
ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿੱਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਹੋਂਦੇਮਾਣ ਜੋ ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ
ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿੱਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਛੱਡ ਸਿਆਣਪ ਹੋਇ ਇਆਣਾ
ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿੱਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਖਸਮੈਦਾ ਭਾਵੇ ਜਿਸ ਭਾਣਾ
ਹਉਂ ਤਿਸ ਵਿੱਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗਦੇਖਲੁਭਾਣਾ
ਹਉਂ ਤਿਸਵਿੱਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਚਲਣਜਾਣ ਜੁਗਤਿਮਿਹਮਾਣਾ
ਦੀਨਦੁਨੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣਾ ॥ ੩ ॥
ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੇ ਗਰੀਬੀ ਆਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਪਰ ਨਾਰੀਦੇ ਨੇੜ ਨ ਜਾਵੈ
ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਪਰਦਰਬੇ ਨੂੰ ਹਥ ਨ ਲਾਵੈ
ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣਆਪਹਟਾਵੈ
ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ਕਮਾਵੈ
ਹਉਂ ਤਿਸ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ਥੋੜਾ ਸਵੈਂ ਥੋੜਾ ਹੀ ਖਾਵੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੋਈ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ ॥ ੪ ॥
ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਏਕੋ ਜਾਣੈ
ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਅੰਦਰ ਆਣੈ
ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਅਉਗਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਪਰਵਾਣੈ
ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਆਪ ਠਗਾਏ ਲੋਕਾਂ ਭਾਣੈ
ਹਉਂ ਤਿਸਦੇ ਚਉਖੰਨੀਐ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰੇ ਰੰਗ ਮਾਣੈ
ਲਉ ਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੈ
ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਿਞਾਣੈ ॥ ੫ ॥
ਹਉਂ ਸਦਕੇਤਿਨਗੁਰਸਿਖਾਂਸਤਿਗੁਰਨੋਂ ਮਿਲਆਪਗਵਾਯਾ
ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਕਰਨ ਉਦਾਸੀ ਅੰਦਰਮਾਯਾ
ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨਗੁਰਸਿਖਾਂਗੁਰਮਤਗੁਰਚਰਨੀ ਚਿਤਲਾਯਾ
ਹਉਂ ਸਦਕੇਤਿਨਗੁਰਸਿਖਾਂ ਰਸਿਖਦੇ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਲਾਯਾ
ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਯਾ
ਹਉਂ ਸਦਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਆਸਾਵਿਚ ਨਿਰਾਸਵਲਾਯਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਯਾ ॥ ੬ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਵਡਾ ਅਖਾਇੰਦਾ ਨਾਭ ਕਵਲ ਦੀ ਨਾਲਿ ਸਮਾਣਾ
ਆਵਾਗਵਣ ਅਨੇਕ ਜੁਗ ਓੜਕ ਵਿਚ ਹੋਯਾ ਹੈਰਾਣਾ
ਓੜਕ ਕੀਤੋ ਸੁ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਣਾਇਐ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣਾ
ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਵਖਾਣਦਾ ਚਤਰ ਮੁਖੀ ਹੋਇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ
ਲੋਕਾਂ ਨੋਂ ਸਮਝਾਇੰਦਾ ਵੇਖ ਸਰਸ੍ਵਤੀ ਰੂਪ ਲੁਭਾਣਾ
ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਗਵਾਇ ਕੈ ਗਰਬ ਗਰੂਰੀ ਕਰ ਪਛਤਾਣਾ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਨੇਤ ਨੇਤ ਵਖਾਣਾ ॥ ੭ ॥
ਬਿਸ਼ਨ ਲਏ ਅਵਤਾਰ ਦਸ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਜੋਧ ਸੰਘਾਰੇ
ਮਛ ਕਛ ਵੈਰਾਹ ਰੂਪ ਨਰ ਸਿੰਘ ਹੋਇ ਬਾਵਨ ਬੋਧਾਰੇ
ਪਰਸਰਾਮਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨਹੋ ਕਿਣਕਿ ਕਲਿਕੀ ਅਤਿ ਅਹੰਕਾਰੇ
ਖਤ੍ਰੀ ਮਾਰ ਇਕੀਹ ਵਾਰ ਰਾਮਾਇਣ ਕਰਿ ਭਾਰਥ ਭਾਰੇ
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਸਾਧਿਓ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਨ ਮਾਰੇ
ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨ ਭੇਟਿਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਹਲੰਗਨ ਸਾਰੇ
ਹਉਂਮੈਂ ਅੰਦਰ ਕਾਰ ਵਿਕਾਰੇ ॥ ੮ ॥
ਮਹਾਂ ਦੇਉ ਅਉਧੂਤ ਹੋਇ ਤਾਮਸ ਅੰਦਰ ਜੋਗ ਨ ਜਾਣੈ
ਭੈਰੋਂ ਭੂਤ ਨ ਸੂਤ ਵਿਚ ਖੇਤਰ ਪਾਲ ਬੈਤਾਲ ਧਿਙਾਣੈ
ਅਕ ਧਤੂਰਾ ਖਾਵਣਾ ਰਾਤੀਂ ਵਾਸਾ ਮੜ੍ਹੀ ਮਸਾਣੈ
ਪੈਨੇ ਹਾਥੀ ਸ਼ੀਂਹ ਖੱਲ ਡਉਰੂ ਵਾਇ ਕਰੇ ਹੈਰਾਣੈ
ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਸਦਾਇੰਦਾ ਹੋਇ ਅਨਾਥ ਨ ਹਰ ਰੰਗ ਮਾਣੈ
ਸਿਰਠ ਸੰਘਾਰੈ ਤਾਮਸੀ ਜੋਗ ਨ ਭੋਗ ਨ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਾਧ ਸਿਞਾਣੈ ॥ ੯ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵੱਡੀ ਆਰਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਦੀ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਵਿਚ ਰਾਜ ਕਮਾਵੈ
ਚਉਦਹ ਇੰਦ੍ਰ ਵਿਣਾਸਕਾਲ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਾ ਇਕ ਦਿਵਸ ਵਿਹਾਵੈ
ਧੰਧੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਰੈ ਲੋਮਸ ਦਾ ਇਕ ਰੋਮ ਛਿਜਾਵੈ
ਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ ਵਖਾਣੀਅਨਿ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੋਇ ਸ਼ਾਂਤ ਨ ਆਵੈ
ਜੋਗ ਭੋਗ ਜਪ ਤਪ ਘਣੇ ਲੋਕ ਵੇਦ ਸਿਮਰਣ ਨ ਸੁਹਾਵੈ
ਆਪ ਗਣਾਇ ਨ ਸਹਿਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥ ੧੦ ॥
ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਅਖਾਇੰਦਾ ਆਗਮ ਜਾਣ ਨ ਧੀਰਜ ਆਣੈ
ਸੁਣਸੁਣ ਮਸਲਤ ਮਜਲਸੈ ਕਰਕਰ ਚੁਗਲੀਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਬਾਲ ਬੁਧ ਸਨਕਾਦਕਾ ਬਾਲ ਸੁਭਾਉ ਨ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੈ
ਜਾਇ ਬੈਕੁੰਠ ਕਰੋਧ ਕਰ ਦੇ ਸਰਾਪ ਜੈ ਬਿਜੈ ਧਿਙਾਣੈ
ਅਹੰਮੇਉ ਸੁਕਦੇਉ ਕਰ ਗਰਭ ਵਾਸ ਹਉਂਮੈਂ ਹੈਰਾਣੈ
ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਅਉਲੰਘਭਰੇ ਉਦੈ ਅਸਤ ਵਿਚ ਆਵਣਜਾਣੈ
ਸਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚ ਗਰਬ ਗੁਮਾਣੈ ॥ ੧੧ ॥
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਜਤ ਸਤ ਜੁਗਤਿ ਸੰਤੋਖ ਨ ਜਾਤੀ
ਸਿਧ ਨਾਥ ਬਹੁ ਪੰਥ ਕਰ ਹੌਂ ਮੈਂ ਵਿਚ ਕਰਨ ਕਰ ਮਾਤੀ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਖਹਿ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਭਰਨ ਭਰਾਤੀ
ਛਿਅਦਰਸ਼ਨ ਹੋਇ ਵਰਤਿਆ ਬਾਰਹਬਾਟ ਉਚਾਟ ਜਮਾਤੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਵਰ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਤੰਬੋਲਸਵਾਤੀ
ਛੈ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਸ਼ਨ ਸੂਝ ਸੁਝਾਤੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਪਰਾਤੀ ॥ ੧੨ ॥
ਪੰਜ ਤਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਧਰਮਸਾਲ ਧਰਤੀ ਮਨ ਭਾਣੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਧਰਤ ਧਰ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਧਰਿਆ ਪਾਣੀ
ਸਿਰ ਤਲਵਾਏ ਰੁਖ ਹੁਇ ਨਿਹਚਲ ਚਿਤ ਨਿਵਾਸ ਬਿਬਾਣੀ
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਫੁਲ ਫਲ ਵਟਵਗਾਇ ਸਰਿਸਟਵਰਸਾਣੀ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਿਣਾਸਪਤਿ ਚੰਦਨ ਹੋਇ ਵਾਸ ਮਹਕਾਣੀ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਸਾਧ ਸੰਗ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਬਾਣੀ ॥ ਅਵਗਤਿ ਗਤਿ ਅਤਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥ ੧੩ ॥
ਧ੍ਰੂਪਹਿਲਾਦ ਵਿਭੀਖਣੋ ਅੰਬਰੀਕ ਬਲ ਜਨਕ ਵਖਾਣਾ
ਰਾਜ ਕੁਆਰ ਹੋਇ ਰਾਜਸੀ ਆਸਾ ਬੰਧੀ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ
ਧ੍ਰੂ ਮਤਰੇਈ ਛੇੜਿਆ ਪੀਊ ਫੜ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਰਵਾਣਾ
ਭੇਦੂ ਬਿਭੀਖਣ ਲੰਕ ਲੈ ਅੰਬਰੀਕ ਲੈ ਚੱਕ੍ਰ ਲੁਭਾਣਾ
ਪੈਰ ਕੜਾਹੇ ਜਨਕ ਦਾ ਕਰ ਪਾਖੰਡ ਧਰਮ ਧਿਙਾਣਾ
ਆਪ ਗਣਾਇ ਵਿਗੁਚਣਾ ਦਰਗਹ ਪਾਏ ਮਾਣ ਨਿਸਾਣਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ ॥ ੧੪ ॥
ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਮਾ ਭਗਤ ਹੋਇ ਫੇਰ ਦੇਹੁਰਾ ਗਾਇ ਜੀਵਾਈ
ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਬੰਦੀਖਾਨੇ ਤੇ ਉਠ ਜਾਈ
ਧੰਨਾ ਜਟ ਉਧਾਰਿਆ ਸਧਨਾ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਕਸਾਈ
ਜਨਰਵਦਾਸਚਮਾਰ ਹੋਏ ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਵਿਚਕਰ ਵਡਿਆਈ
ਬੇਣੀ ਹੋਆ ਅਧਿਆਤਮੀ ਸੈਣ ਨੀਚ ਕੁਲ ਅੰਦਰ ਨਾਈ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਵਿਚ ਵਡੀ ਸਮਾਈ
ਅਲਖ ਲਖਾਇ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥ ੧੫ ॥
ਸਤਜੁਗ ਉਤਮ ਆਖੀਐ ਇਕ ਫੇੜੇ ਸਭ ਦੇਸ ਦੁਹੇਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਤ੍ਰੇਤੈ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦੁਆਪੁਰ ਵੰਸ ਵਿਧੁੰਸ ਕੁਵੇਲਾ
ਕਲਿਜੁਗ ਸੱਚ ਨਿਆਉਂ ਹੈ ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਇਕੇਲਾ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਸਤਿਗੁਰਗੁਰਚੇਲਾ
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਅੰਮ੍ਰਿਤਵੇਲਾ
ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵਚਲਣ ਹੱਥਹੁੰ ਦੇਣਾ ਸਹਜਿ ਸੁਹੇਲਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ ॥ ੧੬ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਦਿਖਾਇਆ
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਅਗੋਚਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਇਆ
ਚਾਰਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬਾ ਚਰਣ ਕਵਲਸ਼ਰਣਾਗਤਿਆਇਆ
ਪਾਰਸਪਰਸ ਅਪਰਸ ਜਗ ਅਸ਼੍ਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਕਰਾਇਆ
ਪੈਰੀਂ ਪਾਇ ਨਿਵਾਇਕੈ ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਅਸਾਧਮਿਟਾਇਆ
ਹੁਕਮ ਰਜ਼ਾਈ ਚੱਲਣਾ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲਾਇਆ
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਥਾਟ ਬਣਾਇਆ ॥ ੧੭ ॥

ਜੰਮਣ ਮਰਣਹੁੰ ਬਾਹਰੇ.ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜਗ ਵਿਚ ਆਏ
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ਕਰ ਸਾਧਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਏ
ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਪਰਮਹੰਸ ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਲਿਵਲਾਏ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅਫਲ ਸਫਲ ਚੰਦਨ ਮਹਕਾਏ
ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਬੋਹਿਥੈ ਹੋਇ ਪਰਵਾਰ ਸੁਧਾਰ ਲੰਘਾਏ
ਲਹਿਰ ਤਰੰਗ ਨ ਵਿਆਪਈ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਿਜ ਸਮਾਏ ॥ ੧੮ ॥

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਧੰਨ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਤਿਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਗੁਰ ਧਿਆਨ ਧਰਾਯਾ॥ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਧੰਨ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸੁਣਾਯਾ॥ ਚਰਨ ਕਵਲ ਗੁਰ ਧੰਨਧੰਨ ਧੰਨ ਮਸਤਕ ਗੁਰ ਚਰਨੀਲਾਯਾ॥ਧਨਧਨ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ਹੈ ਧੰਨਰਿਦਾ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਵਸਾਯਾ॥ ਧਨ ਧਨ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਮਤੋ ਧੰਨ ਮੁਹਤਜਿਤ ਅਪਿਓ ਪੀਆਯਾ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਜਰ ਜਰਾਯਾ ॥ ੧੯ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗ ਸੋਭਾ ਲਹਿਰ ਤਰੰਗ ਅਤੋਲੇ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਹੀਰਿਆਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਅਮੋਲੇ ਰਾਗਰਤਨ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਅਗਮ ਅਲੋਲੇ॥ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਸਭ ਗੋਲੀਆਂ ਚਾਰਪਦਾਰਥਗੋਇਲ ਗੋਲੇ ॥ ਲਖਲਖ ਚੰਦਚਰਾਗਚੀ ਲਖਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪੀਚਨਝੋਲੇ ॥ ਕਾਮਧੇਨੁਲਖ ਪਾਰਜਾਤ ਜੰਗਲ ਅੰਦਰ ਚਰਨਿਅਡੋਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਬੋਲ ਅਬੋਲੇ॥ ੨੦ ॥ ੧੨ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਗਾਖੜੀ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣੈ
ਪੀਰਾਂ ਪੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਗੁਰੂ ਗੁਰਾਂ ਵਖਾਣੈ
ਗੁਰੂ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਕਰ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ
ਸੋ ਗੁਰੁ ਸੋਈ ਸਿੱਖ ਹੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੈ
ਇੱਕ ਗੁਰੂ ਇੱਕ ਸਿੱਖਹੈ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦੁ ਸਿਵਾਣੈ
ਮਿਹਰ ਮੁਹੱਬਤ ਮੇਲਕਰ ਭਉ ਭਾਉ ਸਭਾਣੈ ॥ ੧ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰੂ ਸਿੱਖਹੁ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਹੈ ਪੀਰ ਪੀਰਹੁ ਕੋਈ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੋਈ
ਦਰਸ਼ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਧਿਆਨਧਰ ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਹੋਈ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਕਰ ਕੀਰਤਨ ਸਤਸੰਗ ਵਿਲੋਈ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਜਪ ਹਉਮੈਂ ਖੋਈ
ਆਪ ਗਵਾਏ ਆਪ ਹੈ ਗੁਣ ਗੁਣੀ ਪਰੋਈ ॥ ੨ ॥
ਦਰਸ਼ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਛੈ ਭਾਇ ਸੰਜੋਗੀ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਬੈਰਾਗ ਹੈ ਸੁਖ ਸਹਜ ਅਰੋਗੀ
ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਨ ਭਰਮ ਹੈ ਜੋਗੀਸ਼ਰ ਜੋਗੀ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਣਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਭੋਗੀ
ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਸਿਮਰਣ ਮਿਲੈ ਪੀ ਅਪਿਓ ਅਸੋਗੀ ॥ ੩ ॥
ਗੁਰਮੁਖਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਕਿਉਂ ਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਸੁਣ ਸੁਣ ਆਖਣ ਆਖਣਾ ਓਹ ਸਾਉ ਨ ਜਾਣੈ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਮਿਲ ਕਥਿ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣੈ
ਚਾਰ ਕਤੇਬਾਂ ਆਖੀਅਨਿ ਦੀਨ ਮੁਸਲਮਾਣੈ
ਸ਼ੇਖਨਾਗ ਸਿਮਰਣ ਕਰੈ ਸਾਂਗੀਤ ਸੁਹਾਣੈ
ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਅਸੰਖ ਸੁਣ ਹੋਏ ਹੈਰਾਣੈ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਰ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਪੀਲਾਏ ਭਾਣੈ ॥ ੪ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਛਿਅ ਰਸਹੈ ਹਾਣਾ
ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਰਸਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਡਾਣਾ
ਨਿੱਝਰ ਧਾਰਿ ਹਜਾਰ ਹੋਇ ਛੈ ਚਕਿਤ ਲੁਭਾਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਸੋਹੰ ਨ ਸਮਾਣਾ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹ ਪਰਚਾ ਪਰਵਾਣਾ
ਪੀਤੈ ਬੋਲ ਨ ਹੰਘਈ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣਾ ॥੫॥
ਗੱਲੀਂ ਸਾਦ ਨ ਆਵਈ ਜਿੱਚਰ ਮੁਹੁ ਖਾਲੀ
ਮੁਹੁ ਭਰਿਐ ਕਿਉਂ ਬੋਲੀਐ ਰਸ ਜੀਭ ਰਸਾਲੀ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਸਿਮ੍ਰਣ ਉਲੰਘਨ ਹਿਨਵ੍ਹ ਨਿਹਾਲੀ
ਪੰਥ ਕੁਪੰਥ ਨ ਸੁਝਈ ਅਲਮਸਤ ਖਿਆਲੀ
ਡਗਮਗ ਚਾਲ ਸੁਢਾਲ ਹੈ ਗੁਰਮੱਤਿ ਨਿਰਾਲੀ
ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੰਦ ਨ ਲੁੱਕਈ ਢਕ ਜੋਤਿ ਕੁਨਾਲੀ ॥ ੬ ॥
ਲਖ ਲਖ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨਾ ਲਖ ਅਗਰ ਮਿਲੰਦੇ
ਲੱਖ ਕਪੂਰ ਕਥੂਰੀਆਂ ਅੰਬਰ ਮਹਕੰਦੇ
ਲਖ ਲਖ ਗਉੜੇ ਮੇਦ ਮਿਲ ਕੇਸਰ ਚਮਕੰਦੇ
ਸਭ ਸੁਗੰਧ ਰਲਾਇਕੈ ਅਰਗਜਾ ਕਰੰਦੇ
ਲੱਖ ਅਰਗਜੇ ਫੁਲੇਲ ਫੁੱਲ ਫੁਲਵਾੜੀ ਸੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਵਾਸੂ ਨ ਲਹੰਦੇ॥੭॥
ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਲਖ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਵਸੰਦੇ
ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਲਖ ਬੈਕੁੰਠ ਰਹੰਦੇ
ਲਖ ਜੋਬਨ ਸੀਂਗਾਰ ਲਖ ਲਖ ਵੇਸ ਕਰੰਦੇ
ਲਖ ਦੀਵੇ ਲਖ ਤਾਰਿਆਂ ਜੋਤਿ ਸੂਰਜ ਚੰਦੇ
ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਲਖਮਣੀ ਜਗ ਮਗ ਟਹਕੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਜੋਤੀ ਨ ਪੁਜੰਦੇ ॥ ੮ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਰਿੱਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧ ਲੱਖ ਕਰੋੜੀ
ਲਖ ਪਾਰਸ ਲਖ ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਲਖਮੀ ਜੋੜੀ
ਲਖ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਕਾਮਧੇਨੁ ਚਤੁਰੰਗ ਚਮੋੜੀ
ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਹੀਰਿਆਂ ਨਿਰਮੋਲ ਮਰੋੜੀ
ਲਖ ਕਵਲਾ ਸਸਿ ਮੇਰੁ ਲੱਖ ਲਖ ਰਾਜ ਬਹੋੜੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਮੁਲ ਅਮੁਲ ਸੁਥੋੜੀ ॥ ੯ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਲੱਖ ਲੱਖ ਲੱਖ ਲਹਿਰ ਤਰੰਗਾ
ਲੱਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮਾਉ ਕਰਿ ਲਖ ਲਹਿਰੀਂ ਅੰਗਾ
ਲੱਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚ ਲਖ ਤੀਰਥ ਗੰਗਾ
ਲੱਖ ਸਮੁੰਦ ਗੜ੍ਹਾੜ ਵਿਚ ਬਹੁ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗਾ
ਲੱਖ ਗੜ੍ਹਾੜ ਤਰੰਗ ਵਿਚ ਲਖ ਅਛੁ ਕਿਨੰਗਾ
ਪਿਰਮ ਪਿਆੱਲਾ ਪੀਵਣਾ ਕੋ ਬੁਰਾ ਨ ਚੰਗਾ ॥ ੧੦ ॥
ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਿ ਓਅੰਕਾਰ ਸੁਣਾਯਾ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਬਣਾਯਾ
ਪੰਜ ਤੱਤ ਉਤਪੱਤਿ ਲੱਖ ਤ੍ਰੈ ਲੋਅ ਸੁਹਾਯਾ
ਜਲ ਥਲ ਗਿਰ ਤਰਵਰ ਸੁਫਲ ਦਰੀਆਉ ਚਲਾਯਾ
ਲਖਦਰੀਆਉ ਸਮਾਉ ਕਰ ਤਿਲ ਤੁੱਲ ਨ ਤੁਲਾਯਾ
ਕੁਦਰਤ ਇੱਕ ਅਤੋਲਵੀਂ ਲੇਖਾ ਨ ਲਿਖਾਯਾ
ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕਾਦਰ ਕਿਨਿ ਪਾਯਾ ॥ ੧੧ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਅਵਿਗਤ ਗਤ ਭਾਈ
ਪਾਰਾਵਾਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਕੋ ਆਇ ਨ ਜਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਆਦਿ ਅੰਤ ਪਰਜੰਤ ਨਾਹਿ ਪਰਮਾਦ ਵਡਾਈ
ਹਾਥ ਨ ਪਾਇ ਅਥਾਹ ਥੀਂ ਅਸਗਾਹ ਸਮਾਈ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਬੂੰਦ ਇੱਕ ਕਿਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈ
ਅਗਮਹੁ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਗੁਰ ਅਲਖ ਲਖਾਈ ॥ ੧੨ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਤਿਲ ਅਲਖ ਅਲੇੱਖੇ
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਵਿਚ ਜੀਅ ਜੰਤ ਵਿਸੇੱਖੇ
ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਰੋਮਾਵਲੀ ਬਹੁ ਬਿਧ ਬਹੁ ਰੇੱਖੇ
ਰੋਮ ਰੋਮ ਲਖ ਲੱਖ ਸਿਰ ਮੁਹ ਲੱਖ ਸਰੇੱਖੇ
ਲਖਲਖ ਮੁਹਿ ਮੁਹਿ ਜੀਭਕਰ ਗੁਣ ਬੋੱਲੇ ਦੇੱਖੇ
ਸੰਖ ਅਸੰਖ ਇਕੀਹ ਵੀਹ ਸਮਸਰ ਨ ਨਿਮੇੱਖੇ ॥ ੧੩ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਹੋਇ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਮੇੱਲਾ
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪਰਚਾਇਕੇ ਨਿੱਤ ਨੇਹੁ ਨਵੇੱਲਾ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜਾਉ ਚੜ੍ਹ ਸਿਖ ਗੁਰ ਗੁਰ ਚੇੱਲਾ
ਅਪਿਉ ਪੀਐ ਅਜਰ ਜਰੈ ਗੁਰ· ਸੇਵ ਸੁਹੇੱਲਾ
ਜੀਵੰਦਿਆਂ ਮਰ ਚੱਲਣਾ ਹਾਰ ਜਿਣੈ ਵਹੇੱਲਾ
ਸਿਲ ਆਲੂਣੀ ਚੱਟਣੀ ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੇੱਲਾ ॥ ੧੪ ॥
ਪਾਣੀ ਕਾਠ ਨ ਡੋਬਈ ਪਾੱਲੇ ਦੀ ਲੱਜੇ
ਸਿਰ ਕਲਵੱਤ ਧਰਾਇਕੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਿਆ ਭੱਜੇ
ਲੋਹੇ ਜੜੀਐ ਬੋਹਿਥਾ ਭਾਰ ਭਰੇ ਨ ਛੱਜੇ
ਪੇਟ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਰੱਖ ਤਿਸ ਪੜਦਾ ਕੱਜੇ
ਅਗਰੈ ਡੋੱਬੈ ਜਾਣਕੇ ਨਿਰਮੋਲਕ ਧੱਜੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚੱਲਣਾ ਛਡ ਖੱਬੈ ਸੱਜੈ ॥ ੧੫ ॥
ਖਾਨ ਉੱਖਣ ਕਢ ਆਣਦੇ ਨਿਰਮੋਲਕ ਹੀਰਾ
ਜਉਹਰੀਆਂ ਹਥ ਆਂਵਦਾ ਉਇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ
ਮਜਲਸ ਅੰਦਰ ਦੇਖਦੇ ਪਤਸ਼ਾਹ ਵਜ਼ੀਰਾ
ਮੁੱਲ ਕਰਨ ਅਜ਼ਮਾਇਕੈ ਸ਼ਾਹਾਂ ਮਨ ਧੀਰਾ
ਅਹਿਰਣ ਉੱਤੇ ਰੱਖਕੈ ਘਨ ਘਾਉ ਸਰੀਰਾ
ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਠਹਿਰਾਂਵਦਾ ਦਰਗਹ ਗੁਰ ਪੀਰਾ ॥ ੧੬ ॥
ਤਰ ਡੁੱਬੈ ਡੁੱਬਾ ਤਰੈ ਪੀ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ
ਜਿਣ ਹਾਰੈ ਹਾਰੇ ਜਿਣੈ ਏਹ ਗੁਰਮੁਖ ਚਾਲਾ
ਮਾਰਗ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਹੈ ਭਵਜਲ ਭਰ ਨਾਲਾ
ਵਾਲਹੁੰ ਨਿੱਕਾ ਆਖੀਐ ਗੁਰੁ ਪੰਥ ਨਿਰਾਲਾ
ਹਉਮੈ ਬੱਜਰ ਭਾਰ ਹੈ ਦੁਰਮੱਤਿ ਦੁਰਾਲਾ
ਗੁਰਮਤਿ ਆਪ ਗਵਾਇਕੈ ਸਿੱਖ ਜਾਇ ਸੁਖਾਲਾ ॥ ੧੭ ॥
ਧਰਤਿ ਵੜੈ ਵੜ ਬੀਉ ਹੋਇ ਜੜ੍ਹ ਅੰਦਰ ਜੰਮੈ
ਹੋਇ ਬਰੂੱਟਾ ਡਹਡਹਾ ਮੂਲ ਡਾਲ ਧਰੰਮੈ
ਬਿਰਖ ਅਕਾਰ ਬਿਥਾਰ ਕਰ ਬਹੁ ਜਟਾ ਪਲੰਮੈ
ਜਟਾਲਟਾ ਮਿਲ ਧਰਤਿ ਵਿਚ ਹੋਇ ਮੂਲ ਅਗੰਮੈ
ਛਾਂਵ ਘਣੀ ਪੱਤ ਸੋਹਣੇ ਫਲ ਲੱਖ ਲਖੰਮੈ
ਫਲ ਫਲ ਅੰਦਰ ਬੀਜ ਬਹੁ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਮਰੰਮੈ ॥ ੧੮ ॥
ਇੱਕ ਸਿਖ ਦੁਇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੰਜੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ
ਨਉਂ ਅੰਗ ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਸੁੰਨ ਅਵਤਾਰ ਮਹੇਸ਼ੁਰ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਅਸੰਖ ਸੰਖ ਮੁਕਤੇ ਮੁਕਤੇਸ਼ੁਰ
ਨਗਰ ਨਗਰ ਸੈ ਸਹੰਸ ਸਿੱਖ ਦੇਸਦੇਸ ਲਖੇਸ਼ੁਰ
ਇਕਦੂ ਬਿਰਖਹੁੰ ਲੱਖ ਫਲ ਫਲ ਬੀਅ ਲੁਮੇਸ਼ੁਰ
ਭੋਗ ਭੁਗਤ ਰਾਜੇਸੁਰਾ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗੇਸ਼ੁਰ ॥ ੧੯ ॥
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਵਣਜਾਰੇ ਸ਼ਾਹੇ
ਸਉਦਾ ਇੱਕਤ ਹੱਟ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਵਿਸਾਹੇ
ਕੋਈ ਵੇਚੈ ਕਉਡੀਆਂ ਕੋ ਦੰਮ ਉਗਾਹੇ
ਕੋਈ ਪੱਧੇ ਵਿੱਕਣੈ ਸੁਨਈਏ ਕੋ ਡਾਹੇ
ਕੋਈ ਰਤਨ ਵਣੰਜਦਾ ਕਰ ਸਿਫ਼ਤ ਸਲਾਹੇ
ਵਣਜ ਸੁਪੱਤਾ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਵੇਸਾਹੁ ਨਿਬਾਹੇ ॥ ੨੦ ॥
ਸਉਦਾ ਇੱਕਤੁ ਹੱਟ ਹੈ ਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ
ਅਉਗੁਣ ਲੈ ਗੁਣ ਵਿੱਕਣੇ ਵਚਨੈ ਦਾ ਸੂਰਾ
ਸਫਲ ਕਰੇ ਸਿੰਮਲ ਬਿਰਖ ਸੋਵਰਨ ਮਨੂਰਾ
ਵਾਸ ਸੁਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਕਾਉਂ ਹੰਸ ਨ ਊਰਾ
ਘੁੱਘੂ ਸੁਝ ਸੁਝਾਇੰਦਾ ਸੰਤ ਮੋਤੀ ਚੂਰਾ
ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁ ਬਾਹਰਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹਜ਼ੂਰਾ ॥ ੨੧ ॥
ਲਖ ਉਪਮਾਂ ਉਪਮਾਂ ਕਰੈ ਉਪਮਾਂ ਨ ਵਖਾਣੈ
ਲਖ ਮਹਿਮਾਂ ਮਹਿਮਾਂ ਕਰੈ ਮਹਿਮਾਂ ਹੈਰਾਣੈ
ਲੱਖ ਮਹਾਤਮ ਮਹਾਤਮਾ ਨ ਮਹਾਤਮ ਜਾਣੈ
ਲਖ ਉਸਤਤ ਉਸਤਤ ਕਰੈ ਉਸਤਤ ਨ ਸਿਵਾਣੈ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਮੈਂ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣ ॥ ੨੨ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਲੱਖ ਮੱਤਿ ਲਖ ਬੁਧ ਸੁਧ ਲਖਲਖ ਚਤੁਰਾਈ
ਲਖਲਖ ਉਕਤ ਸਿਆਣਪਾਂ ਲਖਸੁਰਤਸਮਾਈ
ਲਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਖ ਲਖਸਿਮਰਣਰਾਈ
ਲਖ ਵਿੱਦਜਾ ਲਖ ਇਸ਼੍ਟ ਜਪ ਤੰਤ ਮੰਤ ਕਮਾਈ
ਲੱਖ ਭੁਗਤ ਲਖਲਖਭਗਤਲਖਮੁਕਤਮਿਲਾਈ
ਜਿਉਂ ਤਾਰੇ ਦਿਹ ਉੱਗਵੈ ਆਨ੍ਹੇਰ ਗਵਾਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਗਮ ਹੈ ਹੋਇ ਪਿਰਮ ਸਖਾਈ ॥ ੨੩ ॥
ਲੱਖ ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਹੋਇ ਅਚਰਜ ਹੈ ਰਾਣਾ
ਵਿਸਮ ਹੋਇ ਵਿਸਮਾਦ ਲੱਖ ਲੱਖ ਚੋਜਵਿਡਾਣਾ
ਲਖਅਦਭੁਤ ਪਰਮਦ ਭੁਤੀਪਰਮਦ ਭੁਤਭਾਣਾ
ਅਵਗਤਿ ਗੱਤਿ ਅਗਾਧਬੋਧ ਅਪਰੰਪਰ ਬਾਣਾ
ਅਕੱਥ ਕਥਾ ਅਜਪਾ ਜਪਣ ਨੇਤਿਨੇਤਿ ਵਖਾਣਾ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕੁਦਰਤਿ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥ ੨੪ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ
ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਅੰਗ ਤੇ ਸਚ ਸ਼ਬਦ ਸਮੇਉ
ਅਮਰਾ ਪਦ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦਹੁੰ ਅਤਿ ਅਲਖ ਅਭੇਉ
ਗੁਰਅਮਰਹੁੰਗੁਰੁਰਾਮਨਾਮ ਗਤਿਅਛਲ ਛਲੇਉ
ਰਾਮਦਾਸ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ ਅਬਿਚਲ ਅਰਖੇਉ
ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰੂ ਕਾਰਨ ਕਰਣੇਉ ॥ ੨੫ ॥ ੧੩ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਨਾਉਂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣੀਐ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚਥਾਉ ਸ਼ਬਦ ਵਖਾਣੀਐ
ਦਰਗਹ ਸੱਚ ਨਿਆਉਂ ਜਲ ਦੁਧ ਛਾਣੀਐ
ਗੁਰੁ ਸਰਣੀ ਅਸਰਾਉ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀਐ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਣ ਗਾਉ ਅੰਦਰ ਆਣੀਐ
ਤਿਸ ਕੁਰਬਾਨੀ ਜਾਉਂ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੀਐ ॥ ੧ ॥
ਚਾਰ ਵਰਨ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਿ ਆਵਣਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਵਿੱਖ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਣਾ
ਤੁੱਲ ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਇੱਕ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਣਾ
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਭਿੱਖ ਭਿਖਾਰੀ ਪਾਵਣਾ
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਲਿੱਖ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਵਣਾ
ਸੁੱਝਨਿ ਭੂਹ ਭਵਿੱਖ ਨ ਆਪ. ਜਣਾਵਣਾ ॥ ੨ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਅਵੇਸ਼ ਅਘੜ ਘੜਾਇਆ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਰਵੇਸ਼ ਅਪਿਉ ਪੀਆਇਆ
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੱਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਭੂਪਤਿ ਭੇਸ ਨ ਵਿਆਪੇ ਮਾਇਆ
ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਨ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇਆ ॥ ੩
ਬਿਸ਼ਨੈ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਨਾਵ ਗਣਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕਰ ਕਰ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰ ਵਾਦ ਵਧਾਇਆ
ਬ੍ਰਹਮੈ ਵੇਦ ਵੀਚਾਰ ਆਖ ਸੁਣਾਇਆ
ਮਨ ਅੰਦਰ ਅਹੰਕਾਰ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ
ਮਹਾਦੇਉ ਲਾਇ ਤਾਰ ਤਾਮਸ ਤਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥ ੪ ॥
ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਅਖਾਇ ਗੱਲ ਸੁਣਾਇਆ
ਲਾਇ ਤਬਾਰੀ ਖਾਇ ਚੁਗਲ ਸਦਾਇਆ
ਸਨਕਾਦਿਕ ਦਰ ਜਾਇ ਤਾਮਸ ਆਇਆ
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਕਰਾਇ ਜਨਮ ਗਲਾਇਆ
ਜਿਨ ਸੁਖ ਜਣਿਆ ਮਾਇ ਦੁਖ ਸਹਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਖਾਇ ਅਜਰ ਜਰਾਇਆ ॥ ੫ ॥
ਧਰਤੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋਇ ਚਰਣ ਚਿਤ ਲਾਇਆ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਸ ਭੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇਆ
ਚਰਣ ਰੇਣ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ਇੱਛ ਇਛਾਇਆ
ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਸਮੋਇ ਸੰਤੋਖ ਸਮਾਇਆ
ਜੀਵਣ ਜਗਤ ਪਰੋਇ ਰਿਜ਼ਕ ਪੁਜਾਇਆ
ਮੰਨੈ ਹੁਕਮ ਰਜ਼ਾਇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਇਆ ॥ ੬ ॥
ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਧਰਤਿ ਵਿਚ ਪਾਣੀਐ
ਨੀਚਹੁੰ ਨੀਚ ਨਿਹੱਚ ਨਿਰਮਲ ਜਾਣੀਐ
ਸਹਿੰਦਾ ਬਾਹਲੀ ਖਿੱਚ ਨਿਵੈ ਨੀਵਾਣੀਐ
ਮਨਮੇੱਲੀ ਘੁਲਘਿੱਚ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣੀਐ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵਿਰਲੇ ਨਾਹੀਂ ਵਿਟੱਰ ਦਰ ਪਰਵਾਣੀਐ
ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਸਰੱਰ ਭਗਤਿ ਨੀਸ਼ਾਣੀਐ ॥ ੭ ॥
ਧਰਤੀ ਉੱਤੈ ਰੁੱਖ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ
ਆਪ ਸਹੰਦੇ ਦੁਖ ਜਗ ਵਰਸਾਇਆ
ਫਲ ਦੇ ਲਾਹਨ ਭੁਖ ਵੱਟ ਵਗਾਇਆ
ਛਾਵ ਘਣੀ ਬਹੁ ਸੁਖ ਮਨ ਪਰਚਾਇਆ
ਵੱਢਨ ਆਇ ਮਨੁੱਖ ਆਪ ਤਛਾਇਆ
ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਸਨਮੁੱਖ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥ ੮ ॥
ਰੁੱਖਹੁੰ ਘਰ ਛਾਵਾਇ ਥੰਮ੍ਹ ਥੰਮ੍ਹਾਇਆ
ਸਿਰ ਕਰਵੱਤ ਧਰਾਇ ਦੇੜ੍ਹ ਘੜਾਇਆ
ਲੋਹੇ ਨਾਲ ਜੜਾਇ ਪੂਰ ਤਰਾਇਆ
ਲੱਖ ਲਹਿਰ ਦਰੀਆਇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇਆ
ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਭੈ ਭਾਇ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ
ਇੱਕਸ ਪਿੱਛੈ ਲਾਇ ਲੱਖ . ਛਡਾਇਆ ॥ ੯ ॥
ਘਾਣੀ ਤਿਲ ਪੀੜਾਇ ਤੇਲ ਕਢਾਇਆ
ਦੀਵੈ ਤੇਲ ਜਲਾਇ ਅਨ੍ਹੇਰ ਗਵਾਇਆ
ਮਸੁ ਮਸਵਾਣੀ ਪਾਇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਾਇਆ
ਸੁਣਸਿਖ ਲਿਖ ਲਿਖਾਇ ਅਲੇਖਸੁਣਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ
ਗਿਆਨਅੰਜਨਲਿਵਲਾਇਸਹਿਜਸਮਾਇਆ ॥ ੧੦ ॥
ਦੁੱਧ ਦੇਇ ਖੜ ਖਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦੁੱਧਹੁ ਦਹੀਂ ਜਮਾਇ ਘਿਉ ਨਿਪਜਾਇਆ
ਗੋਹਾ ਮੂਤ ਲਿੰਬਾਇ ਪੂਜ ਕਰਾਇਆ
ਛੱਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖਾਇ ਕੁਚੀਲ ਕਰਾਇਆ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਚਲ ਜਾਇ ਸਤਗੁਰ ਧਿਆਇਆ
ਸਫਲ ਜਨਮ ਜਗ ਆਇ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥ ੧੧ ॥
ਦੁੱਖ ਸਹੈ ਕਾਪਾਹਿ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ
ਵੇਲਣ ਵੇਲ ਵਲਾਇ ਤੁੰਬ ਤੁੰਬਾਇਆ
ਪਿੰਞਨ ਪਿੰਞ ਫਿਰਾਇ ਸੂਤ ਕਤਾਇਆ
ਨਲੀ ਜੁਲਾਹੇ ਵਾਹਿ ਚੀਰ ਵੁਣਾਇਆ
ਖੁੰਬ ਚੜ੍ਹਾਇ ਨਿਬਾਹਿ ਨੀਰਿ ਧੁਵਾਇਆ
ਪੈਨ੍ਹ ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸਭਾ ਸੁਹਾਇਆ ॥ ੧੨ ॥
ਜਾਣ ਮਜੀਠੈ ਰੰਗ ਆਪ ਪੀਹਾਇਆ
ਕਦੇ ਨ ਛੱਡੈ ਸੰਗ ਬਣਤ ਬਣਾਇਆ
ਕੱਟ ਕਮਾਦ ਨਿਸੰਗ ਆਪ ਪੀੜਾਇਆ
ਕਰੈ ਨ ਮਨ ਰਸਭੰਗ ਅਮਿਉ ਚੁਆਇਆ
ਗੁੜ ਸ਼ੱਕਰ ਖੰਡ ਅਨੰਗ ਭੋਗ ਭੁਗਾਇਆ
ਸਾਧ ਨਾ ਮੋੜਨ ਅੰਗ ਜਗ ਪਰਚਾਇਆ ॥ ੧੩ ॥
ਲੋਹਾ ਅਹਿਰਣ ਪਾਇ ਤਾਵਣ ਤਾਇਆ
ਘਣ ਅਹਿਰਣ ਹਣਵਾਇ ਦੁੱਖ ਸਹਾਇਆ
ਆਰਸੀਆਂ ਘੜਵਾਇ ਮੁੱਲ ਕਰਾਇਆ
ਖਹੁਰੀ ਸਾਣ ਧਰਾਇ ਅੰਗ ਹਛਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਰਖਾਇ ਸਿਕਲ ਕਰਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਆਪ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ੧੪ ॥
ਚੰਗਾ ਰੁੱਖ ਵਢਾਇ ਰਬਾਬ ਘੜਾਇਆ
ਛੇੱਲੀ ਹੋਇ ਕੁਹਾਇ ਮਾਸ ਵੰਡਾਇਆ
ਆਂਦਹੁ ਤਾਰ ਬਣਾਇ ਚੰਮ ਮੜ੍ਹਾਇਆ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਆਇ ਨਾਦ ਵਜਾਇਆ
ਰਾਗ ਰੰਗ ਉਪਜਾਇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਇਆ
ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਧਿਆਇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥ ੧੫ ॥
ਚੰਨਣ ਰੁੱਖ ਉਪਾਇ ਵਣਖੰਡ ਰੱਖਿਆ
ਪਵਣ ਗਵਣ ਕਰ ਜਾਇ ਅਲਖ ਨ ਲੱਖਿਆ
ਵਾੱਸੂ ਬਿਰਖ ਬੁਹਾਇ ਸੱਚ ਪਰੱਖਿਆ
ਸੱਭੇ ਵਰਨ ਗਵਾਇ ਭੱਖ ਅਭੱਖਿਆ
ਸਾਧਸੰਗਿ ਭੈ ਭਾਇ ਅਪਿਉ ਪੀ ਚੱਖਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ਪ੍ਰੇਤ ਪ੍ਰਤੱਖਿਆ ॥ ੧੬ ॥
ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੇਵ ਕਮਾਵਣੀ
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਭਿੱਖ ਫ਼ਕੀਰਾਂ ਪਾਵਣੀ
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਲੱਖ ਬਾਣੀ ਗਾਵਣੀ
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਰਸ ਇਕ ਅਮਿਉ ਚੁਆਵਣੀ
ਲ ਨ ਭੂਹ ਭਵਿੱਖ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵਣੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਵਿੱਖ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵਣੀ ॥ ੧੭ ॥
ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੀ ਲਖ ਰਾਜ ਨੀਰ ਭਰਾਵਣੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਲੱਖ ਸੁਰਗ ਸਿਰ ਤਾਜ ਗਲੀ ਪੀਹਾਵਣੀ
ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਲਖ ਸਾਜ ੱਲ ਝੁਕਾਵਣੀ
ਸਾਧ ਗ਼ਰੀਬ਼ ਨਿਵਾਜ਼ ਗ਼ਰੀਬੀ ਆਵਣੀ
ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਅਗਾਜ ਬਾਣੀ ਗਾਵਣੀ ॥ ੧੮ ॥
ਹੋਮ ਜੱਗ ਲਖ ਭੋਗ ਚਣੇ ਚਬਾਵਣੀ
ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਪੈਰ ਧੁਵਾਵਣੀ
ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਲੱਖ ਜੋਗ ਸ਼ਬਦ ਸੁਹਾਵਣੀ
ਰਹੈ ਨ ਸਹਸਾ ਸੋਗ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾਵਣੀ
ਭਉਜਲ ਵਿੱਚ ਅਰੋਗ ਨ ਲਹਿਰ ਡਰਾਵਣੀ
ਲੰਘ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਗੁਰਮਤਿ ਆਵਣੀ ॥ ੧੯ ॥
ਧਰਤੀ ਬੀਉ ਬੀਜਾਇ ਸਹਸ ਫਲਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਮੁੱਖ ਪਵਾਇ ਨ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇਆ
ਧਰਤੀ ਦੇਇ ਫਲਾਇ ਜੋਈ ਫਲ ਪਾਇਆ
ਗੁਰਸਿਖ ਮੁੱਖ ਸਮਾਇ ਸਭ ਫਲ ਲਾਇਆ
ਬੀਜੇ ਬਾਝ ਨ ਖਾਇ ਨ ਧਰਤਿ ਜਮਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਚਿੱਤ ਵਸਾਇ ਇਛ ਪੁਜਾਇਆ ॥ ੨੦ ॥ ੧੪ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੂੜੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੁਨੀਆਵੇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਨੱਥਾ ਨਾਥਹੈ ਹੋਇ ਨਉਂ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਨਿਥਾਵੇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ੱਚ ਦਾਤਾਰ ਹੈ ਹੋਰ ਦਾਤੇ ਫਿਰਦੇ ਪਾਛਾਵੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਕਰ ਕਰਤੂਤ ਨ ਨ੍ਹਾਵਨ ਨ੍ਹਾਵੇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੱਚਾ ਸ਼ਾਹ ਹੈ ਹੋਰ ਸ਼ਾਹ ਵੇਸਾਹ ਉਚਾਵੇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੱਚਾ ਵੈਦ ਹੈ ਹੋਰ ਵੈਦ ਸਭ ਕੈਦ ਕੁੜਾਵੇ
ਵਿਣ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਭ ਨਿੱਗੋਸਾਵੇ ॥ ੧ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁਤੀਰਥਜਾਣੀਐ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਸਰਣੀ ਆਇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਉ ਅਭੇਉ ਹੈ ਹੋਰ ਦੇਵ ਗੁਰੁ ਸੇਵ ਤਰਾਇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਸ ਪਰਸਿਐ ਲਖ ਪਾਰਸ ਪਾ ਖ਼ਾਕ ਸੁਹਾਇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਰਜਾਤ ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਸਫਲ ਧਿਆਇ
ਸੁਖਸਾਗਰਸਤਿਗੁਰਪੁਰਖਹੈ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਸਿਖ ਸੁਣਾਇ
ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚਰਣ ਚਿੰਤਾਮਣੀ ਅਚਿੰਤ ਕਰਾਇ
ਵਿਣ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਭ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥ ੨ ॥
ਲਖਚਉਰਾਸੀਹਜੂਨਿ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਜੂਨਿਸੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ
ਅੱਖੀਂ ਦੇੱਖੈ ਨਦਰ ਕਰ ਜਿਹਬਾ ਬੋੱਲੈ ਬਚਨ ਬਿਦੇਹੀ
ਕੰਨੀਂ ਸੁਣਦਾ ਸੁਰਤਿ ਕਰ ਵਾਸ ਲਏ ਨਕ ਸਾਸ ਸਨੇਹੀ
ਹੱਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਣੀ ਪੈਰੀਂ ਚੱਲਣ ਜੋਤਿ ਇਵੇਹੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਮਤਿ ਕਿਨੇਹੀ
ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਵਿਸਾਰਕੈ ਮਾਣਸ ਦੀ ਮਨ ਆਸ ਧਰੇਹੀ
ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁੰ ਬੁਰੀ ਬੁਰੇਹੀ ॥ ੩ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਹਿਬ ਛੱਡਕੈ ਮਨਮੁਖ ਹੋਇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਬੰਦਾ
ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੋਇਕੈ ਨਿਤ ਉਠ ਜਾਇ ਸਲਾਮ ਕਰੰਦਾ
ਅੱਠ ਪਹਿਰ ਹੱਥ ਜੋੜਿਕੈ ਹੋਇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਖੜਾ ਰਹੰਦਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨੀਂਦ ਨ ਭੁੱਖ ਨ ਸੁੱਖ ਤਿਸ ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਰਹੈ ਡਰੰਦਾ
ਪਾਣੀ ਪਾਲਾ ਧੁੱਪ ਛਾਉਂ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਝੱਲ ਦੁਖ ਸਹੰਦਾ
ਆਤਸਬਾਜੀ ਸਾਰ ਵੇਖ ਰਣ ਵਿਚ ਘਾਇਲ ਹੋਇ ਮਰੰਦਾ
ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਬਿਣ ਜੂਨਿ ਭਵੰਦਾ ॥ ੪ ॥

ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਨ ਸੇਵਨੀ ਹੋਇ ਅਨਾਥ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਚੇੱਲੇ
ਕੰਨ ਪੜਾਇ ਬਿਭੂਤਿ ਲਾਇ ਖਿੰਥਾ ਖੱਪਰ ਡੰਡਾ ਹੱਲੇ
ਘਰ ਘਰ ਟੁੱਕਰ ਮੰਗਦੇ ਸਿੰਙੀ ਨਾਦ ਵਜਾਇਨਿ ਭੇੱਲੇ
ਭੁਗਤਿ ਪਿਆਲਾ ਵੰਡੀਐ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸ਼ਿਵਰਾੱਤੀ ਮੇੱਲੇ
ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਚਲਾਇੰਦੇ ਬਾਰਹ ਵਾਟੀ ਖਰੇ ਦੁਹੇੱਲੇ
ਵਿਣ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਨ ਸਿੱਝਨੀ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਕਰ ਬਾਜ਼ੀ ਖੇੱਲੇ
ਅੰਨੈ ਅੰਨ੍ਹਾ ਖੂਹੇ ਠੇੱਲੇ ॥ ੫ ॥

ਸਚ ਦਾਤਾਰ ਵਿਸਾਰਕੈ ਮੰਗਤਿਆਂ ਨੋਂ ਮੰਗਣ ਜਾਹੀਂ
ਢਾਢੀ ਵਾਰਾਂ ਗਾਂਵਦੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਜੋਧ ਸਾਲਾਹੀਂ
ਨਾਈ ਗਾਵਨ ਸੱਦੜੇ ਕਰ ਕਰਤੂਤ ਮੁਏ ਬਦਰਾਹੀਂ
ਪੜ੍ਹਦੇ ਭੱਟ ਕਬਿੱਤ ਕਰ ਕੂੜ ਕੁਸੱਤ ਮੁਖਹੁ ਆਲਾਹੀਂ
ਹੋਇ ਅਸਰੀਤ ਪਰੋਹਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤ ਪਰੀੱਤੇ ਵਿਰਤਿ ਮੰਗਾਹੀਂ
ਛੁਰੀਆਂ ਮਾਰਨ ਪੰਖੀਏ ਹਟ ਹਟ ਮੰਗਦੇ ਭਿਖ ਭਵਾਹੀਂ
ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਰੋਵਣ ਧਾਹੀਂ ॥ ੬ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨ ਚੇੱਤਓ ਕੀੱਤੇ ਨੋਂ ਕਰਤਾ ਕਰ ਜਾਣੈ
ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਕਰ ਪੁਤ ਪੋੱਤੇ ਪਿਉ ਦਾਦ ਵਖਾਣੈ
ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਮਾਣ ਕਰ ਤੁੱਸਨਿ ਰੁੱਸਨਿ ਸਾਕ ਬਬਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੀਹਰੁ ਪੀਹਰੁ ਨਾਨਕੇ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰ ਧਿਙਾਣੈ
ਚੱਜ ਅਚਾਰ ਵੀਚਾਰ ਵਿਚ ਪੰਚਾਂ ਅੰਦਰ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੈ
ਅੰਤ ਕਾਲ ਜਮ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ਸਿਞਾਣੈ
ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਜਾਇ ਸਮਾਣੈ ॥ ੭ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸ਼ਾਹ ਅਥਾਹ ਛਡ ਕੂੜੇ ਸ਼ਾਹ ਕੂੜੇ ਵਣਜਾਰੇ
ਸਉਦਾਗਰੀ ਸਉਦਾਗਰੀ ਘੋੜੇ ਵਣਜ ਕਰਨ ਅਤਿ ਭਾਰੇ
ਰਤਨਾਂ ਪਰਖ ਜਵਾਹਰੀ ਹੀਰੇ ਮਾਣਕ ਵਣਜ ਪਸਾਰੇ
ਹੋਇ ਸਰਾਫ਼ ਬਜਾਜ਼ ਬਹੁ ਸੁਇਨਾਂ ਰੁੱਪਾ ਕੱਪੜ ਤਾਰੇ
ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਨਕਰ ਬੀਜ ਲੁਣਨ ਬੋਹਲ ਵਿਸਥਾਰੇ
ਲਾਹਾ ਤੋੱਟਾ ਵਰਸਰਾਪ ਕਰ ਸੰਜੋਗ ਵਿੰਜੋਗ ਵਿਚਾਰੇ
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਦੁਖ ਸੈਂਸਾਰੇ ॥ ੮ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਵੈਦ ਨ ਸੇਵਿਓ ਰੋੱਗੀ ਵੈਦ ਨ ਰੋਗ ਮਿਟਾਵੈ
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿੱਚ ਲੋਭ ਮੋਹ ਦੁਬਿਧਾ ਕਰ ਕਰ ਧ੍ਰੋਹ ਵਧਾਵੈ
ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਵਿੱਚ ਮਰ ਮਰ ਜੰਮੇ ਦੁੱਖ ਵਿਹਾਵੈ
ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਪਾਰ ਨ ਪਾਵੈ
ਆੱਸਾ ਮਨਸਾ ਮੋਹਣੀ ਤਾਮਸ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ
ਬਲਦੀ ਅੰਦਰ ਤੇਲ ਪਾਇ ਕਿਉਂ ਮਨਮੁਰਖ ਅੱਗ ਬੁਝਾਵੈ
ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਕਉਣ ਛਡਾਵੈ ॥ ੯ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੀਰਥ ਛੱਡਕੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਵਣ ਜਾਹੀਂ
ਬਗਲ ਸਮਾਧ ਲਗਾਇਕੇ ਜਿਉਂ ਜਲਜੰਤਾਂ ਘੁਟਘੁਟ ਖਾਹੀਂ
ਹਸਤੀ ਨੀਰ ਨ੍ਹਾਵਾਲੀਅਨਿ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਖੇਹ ਉਡਾਹੀਂ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਦੀ ਨ ਡੁੱਬੈ ਤੂੰਬੜੀ ਤੀਰਥ ਵਿੱਸ ਨਿਵਾਰੈ ਨਾਹੀਂ
ਪੱਥਰ ਨੀਰ ਪਖਾਲੀਐ ਚਿੱਤ ਕਠੋਰ ਨ ਭਿੱਜੈ ਕਾਹੀਂ
ਮਨਮੁਖ ਭਰਮ ਨ ਉੱਤਰੈ ਭੰਭਲਭੂਸੇ ਖਾਇ ਭਵਾਹੀਂ
ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਪਾਰ ਨ ਪਾਹੀਂ ॥ ੧੦ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਸ ਪਰਹਰੈ ਪੱਥਰ ਪਾਰਸ ਢੂੰਢਣ ਜਾਇ
ਅਸ੍ਟਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤਕਰ ਲੁਕਦਾ ਫਿਰੈ ਨ ਪਰਗਟੀ ਆਇ
ਲੈਵਣ ਵਾਸ ਉਦਾਸ ਹੋਇ ਮਾਇਆਧਾਰੀ ਭਰਮ ਭੁਲਾਏ
ਹੱਥੀਂ ਕਾਲਖ ਛੁੱਥਿਆਂ ਅੰਦਰ ਕਾਲਖ ਲੋਭ ਲੁਭਾਏ
ਰਾਜ ਦੰਡ ਤਿਸ ਪਕੜਿਆ ਜਮਪੁਰ ਭੀ ਜਮ ਦੰਡ ਸਹਾਏ
ਮਨਮੁਖ ਜਨਮ ਅਕਾਰਥਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕੁਦਾਇ ਹਰਾਏ
ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਭਰਮ ਨ ਜਾਏ ॥ ੧੧ ॥

ਪਾਰ ਜਾਤ ਗੁਰ ਛਡਕੈ ਮੰਗਨ ਕਲਪਤਰੋਂ ਫਲ ਕੱਚੇ
ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਸੁਰਗਸਣ ਆਵਾਗਵਣ ਭਵਣ ਵਿਚ ਪੱਚੇ
ਮਰਦੇ ਕਰ ਕਰ ਕਾਮਨਾਂ ਚਿੱਤ ਭੁਗਤ ਵਿਚ ਰੱਚ ਵਿਰੱਚੇ
ਤਾਰੇ ਹੋਇ ਅਗਾਸ਼ ਚੜ੍ਹ ਓੜਕ ਤੁਟ ਤੁਟ ਥਾਂ ਨ ਹਲੱਚੇ
ਮਾਂ ਪਿਉ ਹੋਏ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤੜਿਆਂ ਦੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ
ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਬੀਉ ਬੀਜਦੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅੰਦਰ ਚਹਮੱਚੇ
ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਹਰਿ ਨ ਪਰੱਚੇ ॥ ੧੨ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗੁਰੁ ਛਡਕੈ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ
ਲਹਰੀਂ ਨਾਲ ਪਛਾੜੀਅਨਿ ਹਉਮੈਂ ਅਗਨੀ ਅੰਦਰ ਲੂਸੇ
ਜਮ ਦਰ ਬੱਧੇ ਮਾਰੀਅਨਿ ਜਮ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਧੂਸੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੋਇਲ ਵੱਾਸਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਨਾਉਂ ਧਰਾਇਨ ਈੱਸੇ ਮੂੱਸੇ
ਘੱਟ ਨ ਕੋਇ ਅਖਾਇੰਦਾ ਆੱਪੋ ਧਾੱਪੀ ਹੈਰਤ ਹੂੱਸੇ
ਸਾਇਰ ਦੇ ਮਰਜੀਵੜੇ ਕਰਮ ਮਜੂਰੀ ਖੇੱਚਲ ਪੂੱਸੇ
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਡਾਂਗ ਡਗੂੱਸੇ ॥੧੩॥
ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਗੁਰੁ ਛਡਕੇ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਚਿੰਤਾ ਨ ਗਵਾਏ
ਚਿਤਵਣੀਆਂ ਲੱਖ ਰਾਤਦਿਹੁ ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂਅਗਨ ਬੁਝਾਏ
ਸੁਇਨਾ ਰੁੱਪਾ ਅੱਗਲਾ ਮਾਣਕ ਮੋੱਤੀ ਅੰਗ ਹੰਢਾਏ
ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਪੈਨ੍ਹਕੇ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਮਹ ਮਹਕਾਏ
ਹੱਥੀ ਘੋੜੇ ਪਾਖਰੇ ਮਹਿਲ ਬਗੀੱਚੇ ਸੁਫਲ ਫਲਾਏ
ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ਸੇਜ ਸੁਖ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਧੋਹ ਲਪਟਾਏ
ਬਲਦੀ ਅੰਦਰ ਤੇਲ ਜਿਉਂ ਆੱਸਾ ਮਨਸਾ ਦੁੱਖ ਵਿਹਾਏ
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਜਮਪੁਰ ਜਾਏ ॥੧੪॥
ਲਖ ਤੀਰਥ ਲਖ ਦੇਵਤੇ ਪਾਰਸ ਲੱਖ ਰਸਾਇਣ ਜਾਣੈ
ਲਖ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਪਾਰਜਾਤ ਕਾਮਧੇਨ ਲੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਣੈ
ਰਤਨਾਂ ਸਣ ਸਾਇਰ ਘਣੇ ਰਿਧਸਿਧ ਨਿਧ ਸੋੱਭਾ ਸੁਲਤਾਣੈ
ਲੱਖ ਪਦਾਰਥ ਲੱਖ ਫਲ ਲਖ ਨਿਧਾਨ ਅੰਦਰ ਫੁਰਮਾਣੈ
ਲੱਖ ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਲੱਖ ਲੱਖ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸੁਹਾਣੈ
ਦਾੱਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਦਾਤੇ ਕਉਣ ਸੁਮਾਰ ਵਖਾਣੈ
ਕੁਦਰਤ ਕਾੱਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥੧੫॥
ਰਤਨਾਂ ਦੇਖੈ ਸਭ ਕੋ ਰਤਨ ਪਾਰਖੂ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ
ਰਾਗ ਨਾਦ ਸਭ ਕੋ ਸੁਣੈ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਮਝੈ ਵਿਰਲੋਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਸਿੱਖ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਮਾਲ ਪਰੋਈ
ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਮਿਲਿ ਪਰਚਾ ਹੋਈ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦ ਸਿਞਾਣੈ ਸੋਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਜ ਘਰ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਜਾਣ ਜਾਣੋਈ
ਗੁਰ ਚੇੱਲਾ ਚੇੱਲਾ ਗੁਰੁ ਹੋਈ ॥ ੧੬ ॥

ਮਾਣਸ ਜਨਮ ਅਮੋਲ ਹੈ ਹੋਇ ਅਮੋਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਾਏ
ਅੱਖੀਂ ਦੁਇ ਨਿਰਮੋਲਕਾ ਸਤਗੁਰੁ ਦਰਸ ਧਿਆਨ ਲਿਵਲਾਏ
ਮਸਤਕ ਸੀਸ ਅਮੋਲ ਹੈ ਚਰਣ ਸਰਣ ਗੁਰੁ ਧੂੜ ਸੁਹਾਏ
ਜਿਹਬਾ ਸ੍ਰਵਣ ਅਮੋਲਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਣ ਸਮਝ ਸੁਣਾਏ
ਹਸਤ ਚਰਣ ਨਿਰਮੋਲਕਾ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਸੇਵ ਕਮਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਰਿਦਾ ਅਮੋਲ ਹੈ ਅੰਦਰ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਸਾਏ
ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੈ ਤੋਲ ਤੁਲਾਏ ॥ ੧੭ ॥

ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕਰ ਨਿੰਮਿਆ ਚਿਤ੍ਰ ਚਲਿਤ੍ਰ ਬਚਿੱਤ੍ਰ ਬਣਾਯਾ
ਗਰਭ ਕੁੰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜੀਉ ਪਾਇ ਤਨੁ ਸਾਜ ਸੁਹਾਯਾ
ਮੂੰਹ ਅੱਖੀਂ ਤੇ ਨੱਕ ਕੰਨ ਹੱਥ ਪੈਰ ਦੰਦ ਵਾਲ ਗਣਾਯਾ
ਦਿਸ੍ਰਸ਼ਬਦ ਗਤੁ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਰਾਗ ਰੰਗ ਰਸ ਪਰਸ ਲੁਭਾਯਾ
ਉਤਮ ਕੁਲ ਉੱਤਮ ਜਨਮ ਰੋਮ ਰੋਮ ਗੁਣ ਅੰਗ ਸਬਾਯਾ
ਬਾਲ ਬੁੱਧਿ ਮੁਹਿ ਦੁੱਧ ਦੇ ਮਲ ਮੂੱਤਰ ਸੂੱਤਰ ਵਿਚ ਆਯਾ
ਹੋਇ ਸਿਆਣਾਂ ਸਮਝਿਆ ਕਵਰਾ ਛੱਡ ਕੀੱਤੇ ਲਪਟਾਯਾ
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਮੋਹਜਾ ਮਾਯਾ ॥ ੧੮ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਾਣਸ ਦੇਹ ਤੇ ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਅਚੇਤ ਚੰਗੇਰੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹੋਇ ਸੁਚੇਤ ਅਚੇਤ ਹੋਇ ਮਾਣਸ ਮਾਣਸ ਦੇਵਲ ਹੇਰੇ
ਪਸੂ ਨ ਮੰਗੈ ਪਸੂ ਤੇ ਪੰਖੇਰੂ ਪੰਖੇਰੂ ਘੇਰੇ
ਚਉਰਾਸੀ ਲੱਖ ਜੋਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ ਮਾਣਸ ਜੂਨਿ ਭਲੇਰੇ
ਉਤਮਮਨਬਚਕਰਮਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵਜਲ ਲੱਖ ਫੇਰੇ
ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਹੋਇਕੈ ਸੁਖ ਵਿਚ ਦੁਖ ਹੋਇ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ
ਕੁੱਤਾ ਰਾਜ ਬਹਾਲੀਐ ਚੱਕੀ ਚੱਟਣ ਜਾਇ ਅਨ੍ਹੇਰੇ
ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਵਿਣ ਗਰਭ ਵਸੇਰੇ ॥ ੧੯ ॥
ਵਣ ਵਣ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਚੰਦਨ ਬਾਝ ਨ ਚੰਦਨ ਹੋਈ
ਪਰਬਤ ਪਰਬਤ ਅਸ੍ਰਿਧਾਤ ਪਾਰਸ ਬਾਝ ਨ ਕੰਚਨ ਸੋਈ
ਚਾਰਵਰਨ ਛਿਅਦਰਸ਼ਨਾਸਾਧਸੰਗਤਿਵਿਣ ਸਾਧ ਨ ਕੋਈ
ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜਾਣੋਈ
ਸ਼ਬਦਸੁਰਤਲਿਵਲੀਣਹੋ ਪ੍ਰੇਮਪਿਆਲਾ ਅਪਿਉ ਪੀਓਈ
ਮਨਉਨਮਨ ਤਨ ਦੁਬਲੇ ਦੇਹ ਬਿਦੇਹ ਸਨਹੁ ਸਥੋਈ
ਗੁਰ ਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖੋਈ ॥ ੨੦ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧਸੰਗ ਮਾਯਾ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਉਦਾਸੀ
ਜਿਉਂ ਜਲ ਅੰਦਰ ਕਵਲਹੈ ਸੂਰਜਧਯਾਨ ਅਗਾਸ ਨਿਵਾਸੀ
ਚੰਦਨ ਸੱਪੀਂ ਵੇੜ੍ਹਿਆ ਸੀਤਲ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੁਗੰਧ ਵਿਗਾਸੀ
ਸਾਧਸੰਗੁ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਸਹਜ ਬਿਲਾਸੀ
ਜੋਗਾਰ ਗਤਭੋਗਭੁਗਤ ਜਿਣਜੀਵਣ ਮੁਕਤ ਅਛਲ ਅਬਨਾਸੀ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਬਿਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ ॥ ੨੧ ॥ ੧੫ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਭ ਦੂੰ ਨੀਵੀਂ ਧਰਤਿਹੋਇ ਦਰਗਹ ਅੰਦਰ ਮਿਲੀ ਵਡਾਈ
ਕੋਈ ਗੋਡੈ ਵਾਹਿ ਹਲ ਕੋ ਮਲ ਮੂਤ ਕਸੂਤ ਕਰਾਈ
ਲਿੰਬ ਰਸੋਈ ਕੋ ਕਰੈ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਪੂਜ ਚੜ੍ਹਾਈ
ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਜੇਹਾ ਬੀਉ ਤੇਹੋ ਫਲ ਪਾਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਹਜ ਘਰ ਆਪਗਵਾਇਨਆਪ ਗਣਾਈ
ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸਖੋਪਤੀ ਉਨਮਨ ਮਗਨ ਰਹੈ ਲਿਵਲਾਈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਈ ॥ ੧ ॥

ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਜਲ ਵਸੈ ਜਲ ਬਹੁਰੰਗੀਂ ਰਸੀਂ ਮਿਲੰਦਾ
ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਕੋਇ ਚਲਾਇੰਦਾ ਨੀਵਾਂ ਹੋਇ ਨੀਵਾਣ ਚਲੰਦਾ
ਧੁੱਪੈ ਤੱਤਾ ਹੋਇਕੈ ਛਾਵੈਂ ਠੰਢਾ ਹੋਇ ਰਹੰਦਾ
ਨ੍ਹਾਵਣ ਜੀਵਦਿਆਂ ਮੁਇਆਂ ਪੀਤੈ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੰਤੋਖ ਹੋਵੰਦਾ
ਨਿਰਮਲ ਕਰਦਾ ਮੈਲਿਆਂ ਨੀਵੇਂ ਸਰਵਰ ਜਾਇ ਟਿਕੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖਸੁਖਫਲ ਭਾਉਭਉ ਸਹਜ ਬੈਰਾਗ ਸਦਾ ਵਿਗਸੰਦਾ
ਪੂਰਨ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰੰਦਾ ॥ ੨ ॥

ਜਲ ਵਿਚ ਕਵਲ ਅਲਿਪਤਹੈ ਸੰਗ ਦੋਖ ਨਿਰਦੋਖ ਰਹੰਦਾ
ਰਾਤੀ ਭਵਰ ਲੁਭਾਇੰਦਾ ਸੀਤਲ ਹੋਇ ਸੁਗੰਧ ਮਿਲੰਦਾ
ਭਲਕੇ ਸੂਰਜ ਧਿਆਨਧਰ ਪਰਫੁੱਲਤ ਹੋਇ ਮਿਲੈ ਹਸੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਹਜ ਘਰ ਵਰਤਮਾਨ ਅੰਦਰ ਵਰਤੰਦਾ
ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਲੋਕ ਵਿਚ ਵੇਦ ਵੀਚਾਰੀ ਕਰਮ ਕਰੰਦਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਾਵਧਾਨ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਵਿਚਰੇਂਦਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਸੰਦਾ ॥ ੩ ॥
ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਬਿਰਖ ਹੋਇ ਪਹਿਲੋਂ ਦੇ ਜੜ੍ਹ ਪੈਰ ਟਿਕਾਈ
ਉੱਪਰ ਝੂਲੇ ਝੱਟਲਾ ਠੰਢੀ ਛਾਉਂ ਸੁ ਥਾਉਂ ਸੁਹਾਈ
ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਪਾਲਾ ਸਹੈ ਸਿਰ ਤਲਵਾਧਾ ਨਿਹਚਲ ਜਾਈ
ਫਲ ਦੇ ਵੱਟ ਵਗਾਇਆ ਸਿਰ ਕਲਵੱਤ ਲੈ ਲੋਹ ਤਰਾਈ
ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ
ਮਿੱਤ੍ਰ ਨ ਸੱਤ੍ਰ ਨ ਮੋਹ ਧ੍ਰੋਹ ਸਮਦਰਸੀ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸਮਾਈ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਵਡਿਆਈ ॥ ੪ ॥
ਸਾਗਰ ਅੰਦਰ ਬੋਹਿਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਣਾ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ
ਭਾਰ ਅਥਰਬਣ ਲੱਦੀਐ ਲੈ ਵਾਪਾਰ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਪਾਰੀ
ਸਾਇਰ ਲਹਰ ਨ ਵਿਆਪਈ ਅਤਿ ਅਸਗਾਹ ਅਥਾਹ ਅਪਾਰੀ
ਬਾਹਲੇ ਪੂਰ ਲੰਘਾਇੰਦਾ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ
ਦੂਣੇ ਚਉਣੇ ਦੰਮ ਹੋਨ ਲਾਹਾ ਲੈਲੈ ਕਾਜ ਸਵਾਰੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਦੁੱਤਰ ਤਾਰੀ
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥ ੫ ॥
ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਬਿਰਖ ਹੋਇ ਵਣਖੰਡ ਅੰਦਰ ਵਸੈ ਉਜਾੜੀ
ਪਾਸ ਨਿਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤ ਨਿਹਚਲ ਲਾਇ ਉਰਧ ਤਪ ਤਾੜੀ
ਪਵਣ ਗਵਣ ਸਨਬੰਧ ਕਰ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਉਲਾਸ ਉਘਾੜੀ
ਅਫਲ ਸਫਲ ਸਮਦਰਸ ਹੋਇ ਕਰੇ ਵਣਸਪਤ ਚੰਦਨ ਵਾੜੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰੈ ਦਿਹਾੜੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅਉਗਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰੇ ਕੱਚ ਪਕਾਈ ਉੱਪਰਵਾੜੀ
ਨੀਰ ਨ ਡੋਬੈ ਅੱਗ ਨ ਸਾੜੀ ॥ ੬ ॥

ਰਾਤ ਅਨ੍ਹੇਰੀ ਅੰਧਕਾਰ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਚਮੱਕਨ ਤਾਰੇ
ਘਰ ਘਰ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਅਨ ਪਰ ਘਰ ਤੱਕਨ ਚੋਰ ਚਕਾਰੇ
ਹੱਟ ਪਟਣ ਘਰ ਬਾਰੀਏ ਦੇਦੇ ਤਾਕ ਸਵਨ ਨਰ ਨਾਰੇ
ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰ ਤਾਰੇ ਰਾਤ ਅਨ੍ਹੇਰ ਨਿਵਾਰੇ
ਬੰਧਨ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਵੀਚਾਰੇ
ਗੁਰਮੁਖਸੁਖ ਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਸੂ ਪਰਤ ਪਤਿਤ ਨਿਸਤਾਰੇ
ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ॥ ੭ ॥

ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਆਖੀਐ ਉੱਪਰ ਹੰਸ ਸੁਵੰਸ ਵਸੰਦੇ
ਮੋਤੀ ਮਾਣਕ ਮਾਨਸਰ ਚੁਣ ਚੁਣ ਹੰਸ ਅਮਲ ਚੁਗੰਦੇ
ਖੀਰ ਨੀਰ ਨਿਰਵਾਰਦੇ ਲਹਿਰੀਂ ਅੰਦਰ ਫਿਰਨ ਤਰੰਦੇ
ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰਤੁ ਥਾਇ ਨ ਜਾਇ ਬਹੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਾਧਸੰਗ ਪਰਮਹੰਸ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੁਹੰਦੇ
ਇਕ ਮਨ ਇੱਕ ਧਿਆਇੰਦੇ ਦੂਜੇਭਾਇ ਨ ਜਾਇ ਫਿਰੰਦੇ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖੰਦੇ ॥ ੮ ॥

ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ ਆਖੀਐ ਲੁਕਿਆ ਰਹੇ ਨ ਆਪ ਜਣਾਏ
ਵਿਰਲਾ ਹੋਇ ਸਿਞਾਣਦਾ ਖੋਜੀ ਖੋਜ ਲਏ ਸੋ ਪਾਏ
ਪਾਰਸਪਰਸ ਅਪਰਸਹੋਇ ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕਧਾਤ ਕਰਾਏ
ਬਾਰਹ ਵੰਨੀ ਹੋਇ ਕੇ ਕੰਚਨ ਮੁੱਲ ਅਮੁੱਲ ਵਿਕਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਾਧਸੰਗਸ਼ਬਦਸੁਰਤਲਿਵਅਘੜਘੜਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚਰਣ ਸਰਣ ਲਿਵ ਲੀਨ ਹੋਇ ਸੰਸਾਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਭਾਏ
ਘਰਬਾਰੀ ਹੋਇ ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਏ ॥ ੯ ॥
ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਚਿੰਤਾ ਹਰੈ ਕਾਮਧੇਨ ਕਾਮਨਾਂ ਪੁਜਾਏ
ਫਲ ਫਲਦੇਂ ਦਾਪਾਰਜਾਤ ਰਿਧਸਿਧਨਿਧਨਵਨਾਥ ਲੁਭਾਏ
ਦਸਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰਕਰ ਪੁਰਖਾਰਥ ਕਰ ਨਾਂਵ ਗਣਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਾਧਸੰਗ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸੇਵਾਲਾਏ
ਸ਼ਬਦਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਕਥੀਨ ਜਾਏ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇਅਛਲਛਲਾਏ
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਏ ॥੧੦॥
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਣਾਯਾ
ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਨ ਤੋੱਲੀਐ ਤੁੱਲ ਨ ਤੁੱਲਾ ਧਾਰ ਤੋਲਾਯਾ
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਲਿਖੀਐ ਅੰਗ ਨ ਅੱਖਰ ਲੇਖ ਲਖਾਯਾ
ਮੁੱਲ ਅਮੁੱਲ ਨ ਮੋਲੀਐ ਲੱਖ ਪਦਾਰਥ ਲਵੈ ਨ ਲਾਯਾ
ਬੋਲ ਅਬੋਲ ਨ ਬੋੱਲੀਐ ਸੁਣ ਸੁਣ ਅੱਖਣ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ
ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਯਾ
ਕੁਦਰਤ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਕੱਾਦਰ ਕਿਤ ਘਰ ਆਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲਸਾਧਸੰਗ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿਲਿਵਅਲਖਲਖਾਯਾ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰ ਜਰਾਯਾ ॥ ੧੧ ॥
ਸੱਦਹੁ ਸ਼ਬਦਹੁ ਬਾਹਿਰਾ ਅਕਥਕਥਾ ਕਿਉਂ ਜਿਹਬਾ ਜਾਣੈ
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਬਾਹਿਰਾ ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਵਿੱਚ ਨ ਆਣੈ
ਗੰਧ ਸਪਰਸ ਅਗੋੱਚਰਾ ਨਾਸ ਸਾਸ ਹੈਰਤ ਬ੍ਰਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵਰਨਹੁ ਚਿਹਨਹੁ ਬਾਹਰਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿਅਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਨ ਧ੍ਯਾਨ ਧਿਙਾਣੈ
ਨਿਰਾਲੰਬਅਵਲੰਬ ਵਿਣ ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ਼ ਨਿਵਾਸ ਵਿਡਾਣੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸਿਞਾਣੈ
ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥ ੧੨ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਅਗੰਮ ਹੈ ਜਿਉਂ ਜਲ ਅੰਦਰ ਮੀਨ ਚਲੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਖੋਜ ਅਲੱਖ ਹੈ ਜਿਉਂ ਪੰਖੀ ਆਕਾਸ਼ ਉਡੰਦਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ਹੈ ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਨਗਰ ਵਸੰਦਾ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹੰਦਾ
ਸ਼ਬਦਸੁਰਤਿਲਿਵਲੀਨ ਹੋਇ ਚੰਦਨਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰੰਦਾ
ਗ੍ਯਾਨਧ੍ਯਾਨਸਿਮਰਨ ਜੁਗਤਿ ਕੂੰਜ ਕੁਰਮਹੰਸਵੰਸ ਵਧੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖੰਦਾ ॥ ੧੩ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਵੇਦਾਂ ਸਣੇ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਕਰ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯਾ
ਮਹਾਦੇਵ ਅਵਧੂਤ ਹੋਇ ਨਮੋ ਨਮੋ ਕਰਿ ਧ੍ਯਾਨ ਨ ਆਯਾ
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਏਕੰਕਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਰਿਧ ਸਿਧਨਿਧਲੈ ਨਾਥਨਉਂ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ
ਸਹਸਨਾਂਵ ਲੈ ਸਹਸਮੁਖ ਸਿਮਰਨ ਸੰਖਨ ਨਾਉਂ ਧਿਆਯਾ
ਲੋਮਸ ਤਪਕਰ ਸਾਧਨਾ ਹਉਮੈਂ ਸਾਧਿ ਨ ਸਾਧੁ ਸਦਾਯਾ
ਚਿਰਜੀਵਣਬਹੁਹੰਢਵਣਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲੁ ਨ ਚਖਾਯਾ
ਕੁਦਰੰਤਿ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ ॥ ੧੪ ॥
ਗੁਰਮੁਖਸੁਖਫਲਸਾਧਸੰਗਭਗਤਵਛਲਹੋਇਵਸਗਤ ਆਯਾ
ਕਾਰਣ ਕਰਤੇ ਵੱਸਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਕਰੇ ਕਰਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਭਾਣਾ ਭਾਧਾ।
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰੱਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਧਾ।
ਬੀ ਅਹੁੰਕਰਬਿਸਥਾਰ ਵੜ ਫਲ ਅੰਦਰ ਫਿਰ ਬੀਉ ਵਸਾਧਾ।
ਅਪਿਉਪੀਵਣਅਜਰਜਰਣਆਪਗਵਾਇ ਨ ਆਪਜਣਾਧਾ।
ਅੰਜਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਧਾ ॥ ੧੫ ॥

ਮਹਿਮਾਂ ਮਹ ਮਹਿਕਾਰ ਵਿਚ ਮਹਿਮਾ ਲੱਖ ਨ ਮਹਿਮਾਂਜਾਣੈ
ਲੱਖ ਮਹਾਤਮ ਮਹਾਤਮਾਂ ਤਿਲ ਨ ਮਹਾਤਮ ਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਉਸਤਤਿ ਵਿਚਲਖ ਉਸਤਤੀਂ ਪਲਉਸਤਤਿ ਅੰਦਰਹੈਰਾਣੈ
ਅਚਰਜ ਵਿਚ ਲਖ ਅਚਰਜਾਂ ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਚੋਜ
ਵਿਡਾਣੈ॥ਵਿਸਮੱਾਦੀ ਵਿਸਮਾਦ ਲੱਖ ਵਿਸਮੱਾਦਹੁੰਵਿਸਮਾਦ
ਵਿਹਾਣੈ। ਅਬਗਤਿ ਗਤਿ ਗਤ ਅਗਮਹੈ ਅਕਥ ਕਥा
ਆਖਾਣਵਖਾਣੈ। ਲਖ ਪਰਵਾਣ ਪਰੈ ਪਰਵਾਣੈ ॥ ੧੬ ॥

ਅਗਮਹੁੰਅਗਮਅਗੰਮਹੈ ਅਗਮ ਅਗਮਅਤਅਗਮ ਸੁਣਾਏ
ਅਲਖਹੁੰਅਲਖਅਲੱਖਹੈ ਅਲਖਅਲਖਲਖਅਲਖਧਿਆਏ
ਅਪਰੰਪਰ ਅਪਰੰਪਰਹੁੰ ਅਪਰੰਪਰ ਅਪਰੰਪਰ ਭਾਏ
ਆਗੋਚਰ ਆਗੋਚਰਹੁੰ ਆਗੋਚਰ ਆਗੋਚਰ ਜਾਏ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਆਗਾਧ ਅਲਾਏ
ਗੁਰਮੁਖਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰੇਮਰਸ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਅਛਲ ਛਲਾਏ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹਾਇ॥ ੧੭ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਣਾਧਾ
ਅਬਗਤ ਗੱਤ ਆਗਾਧ ਬੋਧਗੁਰਮੂਰਤਹੁਇਅਲਖ ਲਖਾਧਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡਵਿਚ ਭਗਤਵਛਲ ਹੋ ਅਛਲ ਛਲਾਯਾ
ਚਾਰਵਰਨ ਇਕਵਰਨ ਹੁਇ ਆਦਿਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ
ਧਯਾਨ ਮੂਲ ਦਰਸ਼ਨ ਗੁਰੂ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ
ਆਯਾ ॥ ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ ॥ ੧੮ ॥
ਚਰਨਕਵਲ ਸ਼ਰਨਾਗਤੀ ਸਾਧਸੰਗਤ ਮਿਲ ਗੁਰ ਸਿਖ ਆ-
ਏ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਪਾਏ
ਚਰਣਰੇਣ ਮਸਤਕਿ ਤਿਲਕ ਭਰਮ ਕਰਮਦਾ ਲੇਖ ਮਿਟਾਏ
ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਆਚਮਨ ਹਉਮੈਂ ਦੁਬਿਧਾ ਰੋਗ ਗਵਾਏ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਸਹਜਿਘਰ ਆਏ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਵਿਚਭਵਰਹੋਇ ਸੁਖਸੰਪਟ ਮਕਰੰਦ ਲੁਭਾਏ
ਪੂਜ ਮੂਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚਰਣ ਦੂਤੀਆ ਨਾਸਤ ਲਵੈ ਨ ਲਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਗੁਰ ਚਰਣਾਇ ॥ ੧੯ ॥
ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਵੇਦ ਲਖ ਮਹਾਂਭਾਰਥ ਰਾਮਾਯਣ ਮੇਲੇ
ਸਾਰਗੀਤਾ ਲੱਖ ਭਾਗਵਤ ਜੋਤਕ ਵੈਦ ਚਲੰਤੀ ਖੇਲੇ
ਚਉਦਹਵਿੱਦਯਾ ਸਾਅੰਗੀਤ ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ੁਰ ਭੇਲੇ
ਸਨਕਾਦਿਕ ਲਖ ਨਾਰਦਾ ਸੁਖ ਬਿਆਸ ਲਖਸ਼ੇਖ ਨਵੇਲੇ
ਗਯਾਨਧਯਾਨ ਸਮਰਨਘਣੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਰਨ ਗੁਰੂਬਹੁ ਚੇਲੇ
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੁ ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲਗੁਰ ਬਚਨ ਸੁਹੇਲੇ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਨਮੋ ਨਮੋ ਕੇਲੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ॥ ੨੦ ॥
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਆਖੀਅਨਿ ਲੱਖ ਪਦਾਰਥ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਰਿਧਿਸਿਧਿਨਿਧਿ ਲਖ ਸੇਵਕੀਂ ਕਾਮਧੇਨ ਲਖ ਵੱਗ ਚਰੰਦੇ
ਲਖ ਪਾਰਸ ਪਥਰੋੱਲੀਆਂ ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਬਾਗ਼ ਫਲੰਦੇ
ਚਿਤਵਨ ਲਖ ਚਿੰਤਾਮਣੀ ਲੱਖ ਰਸਾਇਣ ਕਰਦੇ ਛੰਦੇ
ਲੱਖ ਰਤਨ ਰਤਨਾਗਰਾਂ ਸਭਨਿਧਾਨ ਸਭ ਫਲ ਸਿਮਰੰਦੇ
ਲੱਖ ਭਗਤੀ ਲਖ ਭਗਤ ਹੋਇ ਕਰਾਮਾਤ ਪਰਚੈ ਪਰਚੰਦੇ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਸਾਧਸੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਅਜਰ ਜਰੰਦੇ
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲੰਦੇ ॥੨੧॥੧੬॥

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾਗਰਅਗਮਅਥਾਹੁਮਥ ਚਉਦਹ ਰਤਨ ਅਮੋਲ ਕਢਾਏ
ਸਸੀਅਰਸਾਰਿਗ ਧਨੁਖ ਮੱਧ ਕੌਤਕ ਲੱਛ ਧਨੰਤਰ ਪਾਏ
ਆਰੰਭਾ ਕਾਮਧੇਨੁ ਲੈ ਪਾਰਜਾਤ ਅਸ੍ਵ ਅਮਿਉ ਪੀਆਏ
ਐਰਾਪਤਿ ਗਜ ਸੰਖ ਬਿਖ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮਿਲਵੰਡ ਦਿਵਾਏ
ਮਾਣਕ ਮੋੱਤੀ ਹੀਰਿਆਂ ਬਹੁ ਮੁੱਲੇ ਸਭ ਕੋ ਵਰਸਾਏ
ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਹੁ ਸੱਖਣਾ ਧਾਹਾਂ ਦੇ ਦੇ ਰੋਇ ਸੁਣਾਏ
ਸਾਧਸੰਗਤਿਗੁਰਸ਼ਬਦਸੁਣਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਰਿਦੈ ਵਸਾਏ
ਨਿਹਫਲ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮ ਗਵਾਏ ॥੧॥
ਨਿਰਮਲ ਨੀਰਸੁਹਾਵਣਾ ਸੁੱਭਰ ਸਰਵਰ ਕਵਲ ਫੁਲੰਦੇ
ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਅਤਿ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਹੋਇ ਮਹਕੰਦੇ
ਭਵਰਾਂ ਵਾਸਾ ਮੰਝ ਵਣ ਖੋੱਜਹਿੰ ਇੱਕੋ ਖੋਜ ਲਹੰਦੇ
ਲੋਭ ਲੁਭਤ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਦੂਰ ਦਿਸੰਤਰ ਆਇ ਮਿਲੰਦੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੂਰਜਗਗਨ ਉਦੋਤਹੋਇ ਸਰਵਰ ਕਵਲ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦੇ
ਡੱਡੂ ਚਿੱਕੜ ਵਾਸ ਹੈ ਕਵਲ ਸਿਞਾਣ ਨਮਾਣ ਸਕੰਦੇ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਸ਼ਬਦਸੁਣ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਹਿਤਨ ਰਹੰਦੇ
ਮਸਤਕ ਭਾਗ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮੰਦੇ ॥੨॥
ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਲੋਗ ਚਹੁੰ ਕੁੰਡਾਂ ਦੇ ਆਇ ਜੁੜੰਦੇ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੰਦੇ
ਜਪਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜੱਗ ਵਰਤ ਨੇਮ ਕਰ ਵੇਦ ਸੁਣੰਦੇ
ਗਿਆਨ ਧਿਆਨਸਿਮਰਨ ਜੁਗਤਦੇਵੀਦੇਵ ਸਥਾਨ ਪੁਜੰਦੇ
ਬੱਗਾਂ ਬੱਗੇ ਕੱਪੜੇ ਕਰ ਸਮਾਧਿ ਅਪਰਾਧ ਨਿਵੰਦੇ
ਸਾਧਸੰਗਤਿਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨ ਚਾਲ ਚਲੰਦੇ
ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਫਲ ਨ ਲਹੰਦੇ ॥ ੩ ॥
ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਵੁੱਠੇ ਸੁੱਕੈ ਅੱਕ ਜਵਾਹਾ
ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਬਬੀਹੇ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਸਿੱਪ ਅੰਦਰ ਮੋਤੀ ਓਮਾਹਾ
ਕਦਲੀਵਣਹੁੰ ਕਪੂਰਹੋਇ ਕੱਲਰ ਕਵਲ ਨ ਹੋਇ ਸਮਾਹਾ
ਬਿਸੀਅਰਮੁਹਕਾਲ ਕੂਟਹੋਇ ਧਾਤ ਸੁਪਾਤ੍ਰ ਕੁਪਾਤ੍ਰ ਦੁਰਾਹਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਉਭੇ ਸਾਹਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਮਨਮੁਖ ਬਦਰਾਹੀ ਬਦਰਾਹਾ
ਮਨ ਮੁਖ ਟੋਟਾ ਗੁਰਮੁਖ ਲਾਹਾ ॥ ੪ ॥
ਵਣੰ ਵਣ ਵਿਚ ਵਣਾਸਪਤਿ ਇੱਕੋ ਧਰਤੀ ਇੱਕੋ ਪਾਣੀ
ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਫੁੱਲ ਫਲ ਸਾਦ ਸੁਗੰਧ ਸਨੰਧ ਵਿਡਾਣੀ
ਉਚਾ ਸਿੰਮਲ ਝਾਟਲਾ ਨਿਹਫਲ ਚੀਲ੍ਹ ਚੜ੍ਹੈ ਅਸਮਾਣੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜਲਦਾ ਵਾਂਸ ਵਢਾਈਐ ਵੰਝਲੀਆਂ ਵੱਜਨ ਏਬਾਣੀ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਨਾਸਪਤਿ ਵਾਂਸ ਰਹੈ ਨਿਰਗੰਧ ਰਵਾਣੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਰਿਦੈ ਨ ਵਸੈ ਅਭਾਗ ਪਰਾਣੀ
ਹਉਂਮੈਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣੀ ॥ ੫ ॥
ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰ ਚਾਨਣ ਕਰੈ ਅਨ੍ਹੇਰ ਗਵਾਏ
ਕਿਰਤ ਵਿਰਤਜਗ ਵਰਤਮਾਨ ਸਭਨਾਂਬੰਧਨ ਮੁਕਤਕਰਾਏ
ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੱਖਿਆ ਭਾਉ ਅਲਾਉ ਸੁਣਾਏ
ਬਾਗਾਂ ਬੁਰਗੂ ਸਿੰਙੀਆਂ ਨਾਦ ਬਾਦ ਨੀਸ਼ਾਣ ਵਜਾਏ
ਘੁਘੂ ਸੁੱਝ ਨ ਸੁੱਝਈ ਜਾਇ ਉਜਾੜੀ ਝੱਬ ਵਲਾਏ
ਸਾਧਸੰਗਤ _ਰਸ਼ਬਦਸੁਨ ਭਾਉਭਗਤ ਮਨਭਉ ਨ ਵਸਾਏ
ਮਨ ਮੁਖ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮ ਗਵਾਏ ॥ ੬ ॥
ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਜਗਮਗ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰੰਦਾ
ਕਿਰਖਬਿਰਖਹੁਇਸਫਲਫਲ ਸੀਤਲਸ਼ਾਂਤਅਮਿਉਵਰਸੰਦਾ
ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਕਰ ਸਿਹਜਾ ਭੋਗ ਸੰਜੋਗ ਬਣੰਦਾ
ਸਭਨਾਂ ਰਾਤ ਮਿਲਾਵੜਾ ਚਕਵੀ ਚਕਵਾ ਮਿਲ ਵਿਛੜੰਦਾ
ਸਾਧਸੰਗਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਥੇਹ ਲਹੰਦਾ
ਮਜਲਸ ਆਵੈ ਲਸਣ ਖਾਇ ਗੰਦੀ ਵਾਸੁ ਮਚਾਏ ਗੰਦਾ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮੰਦੀ ਹੂੰ ਮੰਦਾ ॥ ੭ ॥
ਖਟ ਰਸ ਮਿਠ ਰਸ ਮੇਲਕੈ ਛੱਤੀ ਭੋਜਨ ਹੋਨ ਰਸੋਈ
ਜੇਵਣਵਾਰ ਜਿਵਾਲੀਐ ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਲੋਈ
ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭੁਗਤਿ ਕਾਹਹੋਇਜਿਸ ਜਿਹਬਾ ਸਾਉਸਿਞਾਣੈ ਸੋਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੜਛੀ ਸਾਉ ਨ ਸੰਭਲੈ ਛੱਤੀਹ ਬਿੱਜਨ ਵਿਚ ਸੰਜੋਈ
ਰੱਤੀ ਰੱਤਕ ਨਾਰ ਲੈ ਰਤਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹਾਰ ਪਰੋਈ
ਸਾਧਸੰਗਤ ਗੁਰੁਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਨ ਹੋਈ
ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਦਰਗਹ ਢੋਈ ॥ ੮ ॥

ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵਾਹੜੇ ਗੰਗ ਸੰਗ ਮਿਲ ਗੰ ਹੁਵੰਦੇ
ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਸੇਂਵਦੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸੇਵ ਕਰੰਦੇ
ਲੋਕਵੇਦ ਗੁਣਗਿਆਨ ਵਿਚਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਨਾਉਂ ਸੁਣੰਦੇ
ਹਸਤੀ ਨੀਰ ਨਵਾਲੀਅਨਿ ਬਾਹਿਰ ਨਿੱਕਲ ਛਾਰ ਛਣੰਦੇ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗੁਰੁਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਚਿੱਤ ਧਰੰਦੇ
ਤੁੰਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਜੀਐ ਬੀਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਨ ਫਲੰਦੇ
ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਸੋਹ ਪੁਜੰਦੇ ॥ ੯ ॥

ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਉ ਰਾਣੀਆਂ ਸੇਜੈ ਆਵੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ
ਸੱਭੇ ਹੀ ਪਟਰਾਣੀਆਂ ਰਾਜੇ ਇਕ ਦੂੰ ਇਕ ਪਿਆਰੀ
ਸਭਨਾਂ ਰਾਜਾ ਰਾਵਣਾ ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਸੇਜ ਸਵਾਰੀ
ਸੰਤਤ ਸਭਨਾਂ ਰਾਣੀਆਂ ਇਕ ਅਧ ਕਾ ਸੰਢ ਵਿਚਾਰੀ
ਦੋਸ ਨ ਰਾਜੇ ਰਾਣੀਐ ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਨ ਮਿਟੇ ਲਿਖਾਰੀ
ਸਾਧਸੰਗਤਗੁਰੁਸ਼ਬਦਸੁਣ ਗੁਰੁਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਮਨਉਰਧਾਰੀ
ਕਰਮਹੀਨ ਦੁਰਮਤਿ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥ ੧੦ ॥

ਅਸ਼ਟ ਧਾਤੁ ਇਕ ਧਾਤ ਹੋਇ ਸਭਕੋ ਕੰਚਣ ਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਮੁੱਲ ਅਮੁੱਲ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੈ
ਪੱਥਰ ਪਾਰਸ ਪਰਸੀਐ ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਨ ਭੁਲ ਅਭਮਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਾਣੀ ਅੰਦਰ ਸੱਟੀਐ ਤੜਭੜ ਡੁੱਬੈ ਭਾਰ ਭੁਲਾਣੈ
ਚਿੱਤ ਕਠੋਰ ਨ ਭਿੱਜਈ ਰਹੈ ਨਿਕੋਰ ਘੜੇ ਭੰਨ ਜਾਣੈ
ਅੱਗੀ ਅੰਦਰ ਫੂਟ ਜਾਇ ਅਹਿਰਣ ਘਨ ਅੰਦਰ ਹੈਰਾਣੈ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁਸ਼ਬਦਸੁਣ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਅੰਦਰ ਆਣੈ
ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਹੋਇ ਧਿਙਾਣੈ ॥ ੧੧ ॥
ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਮਾਨਸਰ ਨਿਰਮਲ ਨੀਰ ਸੁ ਥਾਉਂ ਸੁਹੰਦਾ
ਹੰਸ ਵੰਸ ਨਿਹਚਲ ਮਤੀ ਸੰਗਤਿ ਪੰਗਤਿ ਸਾਥ ਬਣੰਦਾ
ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਚੋਗ ਚੁਗ ਮਾਨ ਮਹੱਤ ਅਨੰਦ ਵਧੰਦਾ
ਕਾਉਂ ਨਿਥਾਉਂ ਨਿਨਾਉਂ ਹੈ ਹੰਸਾਂ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਹੋਵੰਦਾ
ਭੱਖ ਅਭੱਖ ਅਭੱਖ ਭਖ ਵਣ ਵਣ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭਵੰਦਾ
ਸਾਧਸੰਗਤਗੁਰੁਸ਼ਬਦਸੁਣ ਤਨ ਅੰਦਰਮਨਥਿਰ ਨਰਹੰਦਾ
ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਨ ਖੁੱਲੈ ਜੰਦਾ ॥ ੧੨ ॥
ਰੋਗੀ ਮਾਣਸ ਸੋਇ ਕੈ ਫਿਰਦਾ ਬਾਹਲੇ ਵੈਦ ਪੁਛੰਦਾ
ਕੱਚੇ ਵੈਦ ਨ ਜਾਣਨੀ ਵੇਦਨ ਦਾਰੂ ਰੋਗੀ ਸੰਦਾ
ਹੋਰੋ ਦਾਰੂ ਰੋਗ ਹੋਰ ਹੋਇ ਪਚਾਇੜ ਦੁੱਖ ਸਹੰਦਾ
ਆਵੈ ਵੈਦ ਸੁਵੈਦੁ ਘਰਿ ਦਾਰੂ ਦੱਸ ਰੋਗ ਲਹੰਦਾ
ਸੰਜਮ ਰਹੈ ਨ ਖਾਇ ਪੱਥ ਖੱਟਾ ਮਿੱਠਾ ਸਾਉ ਚਖੰਦਾ
ਦੋਸ ਨ ਦਾਰੂ ਵੈਦਨੋਂ ਵਿਣ ਸੰਜਮ ਨਿਤ ਰੋਗ ਵਧੰਦਾ
ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਹੋਇਕੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਆਇ ਬਹੰਦਾ
ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਚੰਦਾ ॥ ੧੩ ॥
ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਮਦੁ ਲੈ ਮੇਲ ਕਪੂਰ ਕਥੂਰੀ ਸੰਦਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਭ ਸੁਗੰਧ ਰਲਾਇਕੈ ਗੁਰੁ ਗਾਂਧੀ ਅਰਗਜਾ ਕਰੰਦਾ
ਮਜਲਸ ਆਵੈ ਸਾਹਿਬਾਂ ਗੁਣ ਅੰਦਰ ਹੋਇ ਗੁਣ ਮਹਕੰਦਾ
ਗਦਹਾ ਦੇਹੀ ਖਉਲੀਐ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਨਰਕ ਭਵੰਦਾ
ਸਾਧਸੰਗਤਿਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਭਾਉਭਗਤਿ ਹਿਰਦੈ ਨ ਧਰੰਦਾ
ਅੰਨਾ ਅੱਖੀਂ ਹੋਵਈ ਬੋਲਾ ਕੰਨਾਂ ਸੁਣ ਨ ਸੁਣੰਦਾ
ਬੱਧਾ ਚੱਟੀ ਜਾਇ ਭਰੰਦਾ ॥ ੧੪ ॥

ਧੋੱਤੇ ਹੋਵਨ ਉੱਜਲੇ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਖਰੇ ਅਮੋੱਲੇ
ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ ਰੰਗੀਅਨਿ ਸੱਭੇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਅਡੋੱਲੇ
ਸਾਹਿਬ ਲੈਲੈ ਪਹਿਨਦੇ ਰੂਪ ਰੰਗ ਰਸ ਵੇਸ ਨਿਕੋੱਲੇ
ਸੋਭਾਵੰਤ ਸੁਹਾਵਣੇ ਚੱਜ ਅਚਾਰ ਸੀਂਗਾਰ ਵਿਚੋੱਲੇ
ਕਾਲਾ ਕੰਬਲ ਉੱਜਲਾ ਹੋਇ ਨਾ ਧੋੱਤੇ ਰੰਗ ਨਿਰੋੱਲੇ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦਸੁਣ ਝਾਕੇ ਅੰਦਰ ਨੀਰ ਵਿਰੋੱਲੇ
ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਉੱਜੜ ਖੋੱਲੇ ॥ ੧੫ ॥

ਖੇੱਤੇ ਅੰਦਰ ਜੰਮਕੇ ਸਭਦੂੰ ਉੱਚਾ ਹੋਇ ਵਿਖਾਲੇ
ਬੂਟ ਵੱਡਾ ਕਰ ਫੈਲਦਾ ਹੋਇ ਚੁਹਚੁਹਾ ਆਪ ਸਮਾਲੇ
ਖੇਤ ਸਫਲ ਹੋਇ ਲਾਵਣੀ ਛੁਟਨ ਤਿਲ ਬੂਆੜ ਨਿਰਾਲੇ
ਨਿਹਫਲ ਸਾਰੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਸਰਵਾੜ ਕਮਾਦ ਵਿਚਾਲੇ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਕਰਨ ਬੇਤਾਲੇ
ਨਿਹਫਲ ਜਨਮਅਕਾਰਥਾ ਹਲਤ ਪਲਤ ਹੋਵਨਿ ਮੁਹਕਾਲੇ
ਜਮਪੁਰ ਜਮ ਜੰਦਾਰ ਹਵਾੱਲੇ ॥ ੧੬ ॥

ਉੱਜਲ ਕੈਹਾਂ ਚਿਲਕਣਾ ਥਾਲੀ ਜੇਵਣ ਜੂਠੀ ਹੋਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜੂਠਿ ਸੁਆਹੂ ਮਾਂਜੀਐ ਗੰਗਾ ਜਲ ਅੰਦਰ ਲੈ ਧੋਵੈ
ਬਾਹਰਿ ਸੁੱਚਾ ਧੋੱਤਿਆਂ ਅੰਦਰ ਕਾਲਕ ਅੰਤ ਵਿਗੋਵੈ
ਮਨ ਜੂਠੇ ਤਨ ਜੂਠ ਹੈ ਥੁੱਕ ਪਵੈ ਮੂੰਹਿ ਵੱਜੇ ਰੋਵੈ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਗੋਵੈ
ਗੱਲੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨ ਹੋਵਈ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕਰ ਸਾਉ ਨ ਭੋਵੈ
ਮੱਖਣ ਖਾਇ ਨ ਨੀਰ ਵਿਲੋਵੈ ॥ ੧੭ ॥

ਰੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕੁਰੁੱਖ ਹਨ ਦੋਵੈਂ ਅਰੰਡ ਕਨੇਰ ਦੁਆਲੇ
ਅਰੰਡ ਫਲੈ ਅਰਡੋਲੀਆਂ ਫਲ ਅੰਦਰ ਬੀਅ ਵਿੱਤ ਮਿਤਾਲੇ
ਨਿਬਹੈ ਨਾਹੀਂ ਨਿਜੜਾ ਹਰ ਵਰਿਆਈ ਹੋਇ ਉਚਾਲੇ
ਕਲੀਆਂ ਪਵਨ ਕਨੇਰ ਨੋਂ ਦੁਰਮਤ ਵਿਚ ਦੁਰਗੰਧ ਵਿਖਾਲੇ
ਬਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਹੋਇ ਅੰਦਰ ਚਿੱਟਾ ਦੁਬਿਧਾ ਨਾਲੇ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਵੈ ਭਰਨਾਲੇ
ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਖੇਹ ਮੂਹਿ ਕਾਲੇ ॥ ੧੮ ॥

ਵਣ ਵਿਚ ਫਲੈ ਵਣਾਸਪਤਿ ਬਹੁ ਰਸਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸੁਹੰਦੇ
ਅੰਬ ਸਦਾ ਫਲ ਸੋਹਿਣੇ ਆੜੂ ਸੇਵ ਅਨਾਰ ਫਲੰਦੇ
ਦਾਖ ਬਿਜਉਰੀ ਜਾਮਣੂ ਖਿਰਣੀ ਤੂਤ ਖਜੂਰ ਅਨੰਦੇ
ਪੀਲੂੰ ਪੇਂਝੂ ਬੇਰ ਬਹੁ ਕੇੱਲੇ ਤੇ ਅਖਰੋਟ ਬਣੰਦੇ
ਮੂਲ ਨ ਭਾਵਨ ਅਕ ਵਿੱਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਤਜ ਅੱਕ ਵਸੰਦੇ
ਜੇ ਥਣ ਜੋਕ ਲਵਾਈਐ ਦੁੱਧ ਨ ਪੀਐ ਲੋਹੂ ਗੰਦੇ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਗਣਤੀ ਅੰਦਰ ਛਾਕ ਛਕੰਦੇ
ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਨ ਥੇਹ ਰਹੰਦੇ ॥ ੧੯ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਢੱਡੂ ਬਗੁਲੇ ਸਿਖ ਲਖ ਅੱਕ ਜਵਾਹੇਂ ਬਿਸੀਅਰ ਕਾਲੇ
ਸਿੰਬਲ ਘੁੱਘੂ ਚਕਵੀਆਂ ਕੜਛ ਹਸਤ ਲਖ ਸਵੀ ਨਾਲੇ
ਪੱਥਰ ਕਾਂਵ ਰੋਗੀ ਘਣੇ ਗਦਹਾ ਕਾਲੇ ਕੰਬਲ ਭੱਾਲੇ
ਕੇਹੇ ਤਿਲਣੂਆੜ ਲਖ ਅੱਕਟਿੱਡ ਅਰਿੰਡ ਤ੍ਰੈਮੇ ਚਿਤਰਾੱਲੇ
ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਵਖਾਣੀਐ ਸਭ ਅਵਗੁਣ ਮੈਂ ਤਨ ਭੀਹਾੱਲੇ
ਸਾਧਸੰਗਤਿਗੁਰਸ਼ਬਦਸੁਣ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਰਿਦੇ ਸਮ੍ਹਾਲੇ
ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਣ ਬੇਮੁਖ ਬੇਤਾਲੇ ॥ ੨੦ ॥
ਲਖ ਨਿੰਦਕ ਲਖ ਬੇਮੁਖਾਂ ਦੂਤ ਦੁਸ੍ਟ ਲਖ ਲੂਣ ਹਰਾੱਮੀ
ਸ੍ਵਾਮ ਧ੍ਰੋਹੀ ਅਕਿਰਤਘਣ ਚੋਰਜਾਰ ਲਖ ਲਖ ਪਹਿਨਾੱਮੀ
ਬਾਮ੍ਹਣ ਗਾਈਂ ਵਿਸ ਘਾਤ ਲਾਇਤਬਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਅਸਾੱਮੀ
ਕੂੜਿਆਰ ਗੁਰੁ ਰੋਪ ਲੱਖ ਗੁਨਹਗਾਰ ਲਖ ਲਖ ਬਦਨਾੱਮੀ
ਅਪਰਾੱਧੀ ਬਹੁ ਪਤਿਤ ਲੱਖ ਅਵਗੁਣਿਆਰ ਖੁਆਰ ਖੁਟਾੱਮੀ
ਲੱਖ ਲਿਖੱਾਸੀ ਦਗਾਬਾਜ਼ ਲਖ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਲਾਮ ਸਲਾੱਮੀ
ਤੂੰ ਵੇਖਹਿ ਹਉਂ ਮੁੱਕਰਾਂ ਹਉਂ ਕਪਟੀ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾੱਮੀ
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਬਿਰਦ ਸੁਆੱਮੀ ॥ ੨੧ ॥ ੧੭ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਓਅੰਕਾਰ ਅਨੇਕ ਅਕਾਰਾ
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ਼ ਨਿਵਾਸ ਵਿਥਾਰਾ
ਜਲਥਲ ਤਰਵਰ ਪਰਬਤਾਂ ਜੀਅਜੰਤ ਆਗਣਤ ਅਪਾਰਾ
ਇਕ ਵਰਭੰਡ ਅਖੰਡ ਹੈ ਲਖ ਵਰਭੰਡ ਪਲਕ ਪਰਵਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਕਾਦਰ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ
ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ॥ ੧ ॥
ਕੇਵਡ ਵੱਡਾ ਆੱਖੀਐ ਵੱਡੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ
ਵੱਡੀ ਹੂ ਵਡਾ ਵਖਾਣੀਐ ਸੁਣ ਸੁਣ ਆੱਖਣ ਆਖ ਸੁਣਾਈ
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਈ
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਜਿਸ ਤੋਲਿ ਅਤੋਲ ਨ ਤੁੱਲ ਤੁਲਾਈ
ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਕਥੀ ਨ ਜਾਈ
ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਕਵਿ ਅਲਖ ਲਖਾਈ॥ ੨ ॥
ਜੀਉ ਪਾਇ ਤਨੁ ਸਾੱਜਿਆ ਮੂੰਹ ਅੱਖੀਂ ਨਕ ਕੰਨ ਸਵਾਰੇ
ਹੱਥ ਪੈਰਦੇ ਦਾਤ ਕਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਭ ਦਿਸ੍ਰ ਦੁਆਰੇ
ਕਿਰਤਵਿਰਤਪਰਕਿਰਤ ਬਹੁ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਨਿਵਾਸਸੰਜਾਰੇ
ਰਾਗ ਰੰਗ ਰਸ ਪਰਸਦੇ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸੰਧ ਪਰਕਾਰੇ
ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਬੁੱਧਿ ਬਲ ਟੇਕ ਬਿਬੇਕ ਵੀਚਾਰ ਵੀਚਾਰੇ
ਦਾਤੇ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਬੇ ਸੁਮਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪਿਆਰੇ
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਸੰਖ ਅਪਾਰੇ ॥ ੩ ॥
ਪੰਜ ਤੱਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰਖਾਣੀਂ ਚਾਰ ਜਗਤ ਉਪਾਯਾ
ਲਖਚਉਰਾਸੀ ਜੂਨਿ ਵਿੱਚ ਆਵਾ ਗਵਣ ਚਲਿਤਵਰਤਾਯਾ
ਇੱਕਸਇੱਕਸ ਜੂਨਿ ਵਿੱਚ ਜੀਅਜੰਤ ਅਗਣਤ ਵਧਾਯਾ
ਲੇਖੈ ਅੰਦਰ ਸੱਭ ਕੋ ਸਭਨਾਂ ਮਸਤਕ ਲੇਖ ਲਿਖਾਯਾ
ਲੇਖੈ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਦੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾਰੀ ਅੰਤ ਨ ਪਾਯਾ
ਆਪ ਅਲਖ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ ੪ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭੈ ਵਿਚ ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ ਹੈ ਨਿਰਾਧਾਰ ਭੈ ਭਾਰ ਧਰਾਯਾ
ਪਉਣ ਪਾਨੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਭੈ ਵਿੱਚ ਰੱਖੈ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯਾ
ਪਾਨੀ ਅੰਦਰ ਧਰਤਿ ਧਰ ਵਿਣ ਥੰਮਾਂ ਆਗਾਸ ਰਹਾਯਾ
ਕਾਠੈ ਅੰਦਰ ਅਗਨਿ ਧਰ ਕਰ ਪਰਫੁੱਲਤ ਸੁਫਲਫਲਾਯਾ
ਨਵੀਂ ਦੁਆਰੀਂ ਪਵਣ ਧਰ ਭੈ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਚਲਾਯਾ
ਨਿਰਭਉ ਆਪ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਯਾ ॥ ੫ ॥
ਲੱਖ ਅਸਮਾਨ ਉਚਾਣ ਚੜ੍ਹ ਉੱਚਾ ਹੋਇ ਨ ਅੰਬੜ ਸਕੈ
ਉੱਚੀ ਹੂੰ ਉਚਾ ਘਣਾ ਥਾਉਂ ਗਿਰਾਉਂ ਨ ਨਾਉਂ ਅਥੱਕੈ
ਲੱਖ ਪਤਾਲ ਨੀਵਾਣ ਜਾਇ ਨੀਵਾਂ ਹੋਨਿ ਨ ਨੀਵੈਂ ਤੱਕੈ
ਪੂਰਬ ਪੱਛਮ ਉਤਰਾਧਿ ਦੱਖਣ ਫੇਰ ਚਉਫੇਰ ਨ ਢੱਕੈ
ਓੜਕ ਮੂਲ ਨ ਲੱਭਈ ਓਪਤ ਪਰਲਉ ਅੱਖਿ ਫਰੱਕੈ
ਫੁੱਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਮਹੱਕੈ ॥ ੬ ॥
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਥਿੱਤ ਨ ਵਾਰ ਨ ਮਾਹੁ ਜਣਾਯਾ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਵਿਣ ਏਕੰਕਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਆਪੇ ਆਪ ਉਪਾਇਕੈ ਆਪੇ ਅਪਣਾ ਨਾਉਂ ਧਰਾਯਾ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਹੈ ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਹੋਂਦਾ ਆਯਾ
ਆਦਿ ਨ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ
ਆਪੇ ਆਪ ਉਪਾਇ ਸਮਾਯਾ ॥ ੭ ॥
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਈ
ਕੇਵਡ ਵੱਡਾ ਆਖੀਐ ਕਿਤ ਘਰ ਵੱਸੈ ਕੇਵਡ ਜਾਈ
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਅਮਾਉ ਹੈ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਰਵਦਗਾਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਈ
ਏਵਡ ਵੱਡਾ ਹੋਇਕੈ ਕਿੱਥੈ ਰਹਿਆ ਆਪ ਲੁਕਾਈ
ਸੁਰ ਨਰ ਨਾਥ ਰਹੇ ਲਿਵਲਾਈ ॥ ੮ ॥

ਲਖ ਦਰਿਆਉ ਕਵਾਉਵਿੱਚਅਤਿਅਸਗਾਹ ਅਥਾਹ ਵਹੰਦੇ
ਆਦਿ ਨਾ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤਹੈ ਅਗਮ ਅਗੋੱਚਰ ਫੇਰ ਫਿਰੰਦੇ
ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਵਖਾਣੀਐ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਰ ਲਹੰਦੇ
ਲਹਿਰ ਤਰੰਗ ਨਿਸੰਗ ਲਖ ਸੱਾਗਰ ਸੰਗਮ ਰੰਗ ਰਵੰਦੇ
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਲੱਖ ਲੱਖ ਮੁੱਲ ਅਮੁੱਲ ਨ ਤੁੱਲ ਤੁਲੰਦੇ
ਸਦਕੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਸਿਰੰਦੇ ॥ ੯ ॥

ਪਰਵਦਗਾਰ ਸਲਾਹੀਐ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਰੰਗਬਿਰੰਗੀ
ਰਾਜ਼ਕ ਰਿਜ਼ਕ ਸੰਬਾਹਿਦਾ ਸਭਨਾਂ ਦਾਤ ਕਰੇ ਅਣਮੰਗੀ
ਕਿਸੈ ਜਿਵੇਹਾ ਨਾਹਿ ਕੋ ਦੁਬਿਧਾ ਅੰਦਰ ਮੰਦੀ ਰੰਗੀ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਦਾ ਸਹਲੰਗੀ
ਵਰਨਾਂ ਚਿਹਨਾਂ ਬਾਹਰਾ ਸਭਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹੈ ਸਰਬੰਗੀ
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰਸੰਗੀ ॥ ੧੦ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਮੱਖੀ ਇੱਕ ਉਪਾਈ ਮਾਯਾ
ਤਿੰਨਲੋਅਚੌਦਾਂਭਵਨ ਜਲਥਲ ਮਹੀਅਲ ਛਲਕਰ ਛਾਯਾ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਤ੍ਰੈ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਬਜ਼ਾਰ ਨਚਾਯਾ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋੱਖੀਆ ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਬਹੁ ਪੰਥ ਭਵਾਯਾ
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਲੋਭ ਮੋਹ ਕਰ ਧ੍ਰੋਹ ਲੜਾਯਾ
ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰ ਸਭਕੋ ਸੇਰਹੁੰ ਘੱਟ ਨ ਕਿਨੈ ਅਖਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕਾਰਣ ਕਰਤੇ ਆਪਿ ਲੁਕਾਯਾ ॥ ੧੧ ॥

ਪਾਤਿਸਾਹਾਂ ਪਤਿਸਾਹ ਹੈ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ
ਕੇਵਡ ਤਖਤ ਵਖਾਣੀਐ ਕੇਵਡ ਮਹਲ ਕੇਵਡ ਦਰਗਾਹੀ
ਕੇਵਡ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹੀਐ ਕੇਵਡ ਮਾਲਮੁਲਖ ਅਵਗਾਹੀ
ਕੇਵਡ ਮਾਣ ਮਹੱਤ ਹੈ ਕੇਵਡ ਲਸਕਰ ਸੇਵ ਸਿਪਾਹੀ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸੱਭਕੋ ਕੇਵਡ ਹੁਕਮ ਨ ਬੇਪਰਵਾਹੀ
ਹੋਰਸ ਪੁੱਛ ਨ ਮਤਾ ਨਿਬਾਹੀ॥੧੨॥

ਲਖ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੇ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹ ਇੱਕਸ ਅੱਖਰ ਭੇਦ ਨ ਜਾਤਾ
ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਮਹੇਸ ਲੱਖ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਨ ਭੇਖ ਪਛਾਤਾ
ਲੱਖਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਤਿਲ ਵੀਚਾਰ ਨ ਬਿਸਨਪਛਾਤਾ
ਲਖਲਖਨਉਤਨ ਨਾਉਂ ਲੈ ਲਖਲੱਖ ਸੇਖ ਵਿਸੇਖ ਨ ਤਾਤਾ
ਚਿਰ ਜੀਵਨ ਬਹੁ ਹੰਢਣੇ ਦਰਸਨ ਪੰਥ ਨ ਸਬਦ ਸਿਵਾਤਾ
ਦਾਤ ਲੁਭਾਇ ਵਿਸਾਰਨ ਦਾਤਾ ॥ ੧੩ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰਕਰ ਗੁਰਮੂਰਤਿ ਹੁਇ ਧਿਆਨ ਧਰਾਯਾ
ਚਾਰੇਵਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਯਾ
ਵੇਦਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰਸਬਦ ਸੁਣਾਯਾ
ਵੀਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵਰਤਮਾਨ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਇਕੀਹ ਲਖਾਯਾ
ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ
ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾੱਡੀ ਰਾਹ ਚਲਾਯਾ
ਪਤਿ ਪਉੜੀ ਚੜ੍ਹ ਨਿਜ ਘਰ ਆਯਾ ॥ ੧੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਪੈਰ ਧਰ ਦੁਬਿਧਾ ਵਾਟ ਕੁਵਾਟ ਨ ਧਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਕੇ ਨਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਨਦਰ ਨ ਆਯਾ
ਕੰਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਅਨਹਦ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰ ਸੁਣਾਯਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਇਕੈ ਨਿਹਚਲ ਸਾਧੂਸੰਗ ਮਿਲਾਯਾ
ਚਰਨ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਸੁਖਸੰਪਟ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਸਮਾਯਾ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਪਿਓ ਪਿਆਯਾ ॥ ੧੫ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਰਸਾਧਨਾ ਪਿਰਮ ਪਿਅੱਲਾ ਅੱਜਰ ਜਰਣਾ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖ਼ਾਕਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਜੀਵੰਦਿਆ ਮਰਣਾ
ਜੀਵਣਮੁਕਤਿਵਖਾਣੀਐ ਮਰਮਰਜੀਵਣ ਡੁਬ ਡੁਬ ਤਰਣਾ
ਸ਼ਬਦਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਣਹੋਇ ਅਪਿਓ ਪੀਅਣਤੈ ਔਚਰ ਚਰਣਾ
ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਅਵੇਸਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਨਿੱਝਰ ਝਰਣਾ
ਕਰਨਕਾਰਨ ਸਮ੍ਰੱਥਹੋਇ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਨ ਕਾਰਣ ਕਰਣਾ
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਅਸਰਣ ਸਰਣਾ ॥ ੧੬ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਭੈ ਵਿੱਚਜੰਮਣਾ ਭੈ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਭੈ ਵਿੱਚ ਚਲਣਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਭੈ ਭਾਇਵਿੱਚ ਭਗ੍ਰ ਵਛਲਕਰ ਅੱਛਲ ਛਲਣਾ
ਜਲ ਵਿੱਚ ਕੌਲ ਅਲਿਪਤਹੋਇ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਵਲੇਵੈ ਵਲਣਾ
ਅਹਿਰਣਘਣਹੀਰੇ ਜੁਗ੍ਰਗੁਰਮੁਖਨਿਹਚਲ ਅਟਲ ਨ ਟਲਣਾ
ਪਰਉਪਕਾਰ ਵੀਚਾਰ ਵਿੱਚ ਜੀਅ ਦਯਾ ਮੋਮ ਵਾਂਗੀ ਢਲਣਾ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਆਪ ਗਵਾਇ ਰਲਾਯਾ ਰਲਣਾ
ਵੱਟੀ ਤੇਲ ਦੀਵਾ ਹੁਇ ਬਲਣਾ ॥ ੧੭ ॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਰੋੜ ਨ ਓੜਕ ਜਾਣੈ
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਆੱਖੀਅਨਿ ਹੋਇ ਲਖੂਣ ਨ ਪਲ ਪਰਵਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਰਿਧੀ ਸਿੱਧੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਨਿਧ ਨਿੱਧਾਨ ਲਖ ਤਿਲ ਨ ਤੁਲਾਣੈ
ਦਰਸ਼ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸੰਜੋਗ ਲੱਖ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲਖ ਹੈਰਾਣੈ
ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਸਿਮਰਣ ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਜੁਗਤ ਲਖ ਨੇਤ ਵਖਾਣੈ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਸਹਜ ਘਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ
ਮਤ ਬੁਧਿ ਸੁਧਿ ਲਖ ਮੇਲ ਮਿਲਾਣੈ ॥ ੧੮ ॥
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਲੱਖ ਲੱਖ ਹੋਮ ਜੱਗ ਨਈਵੇਦ ਕਰੋੜੀ
ਵਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਘਣੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਲਖ ਤੰਦ ਮਰੋੜੀ
ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸੰਜੋਗ ਲੱਖ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਉਪਕਾਰ ਨ ਓੜੀ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਣੇ ਵਰ ਸਰਾਪ ਲੱਖ ਜੋੜ ਵਿਛੋੜੀ
ਦਰਸ਼ਨ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਲੱਖ ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਬੰਧਨ ਤੋੜੀ
ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਲੱਖ ਜੋਗ ਭੋਗ ਲੱਖ ਝਾੜ ਪਛੋੜੀ
ਸੱਚਹੁ ਓਰੈ ਸੱਭ ਕਿਹੁ ਲੱਖ ਸਿਆਣਪ ਸੱਭਾ ਥੋੜੀ
ਉੱਪਰ ਸੱਚ ਅਚਾਰ ਚਮੋੜੀ ॥ ੧੯ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਤਖ਼ਤ ਸੁਹੇਲਾ
ਸੱਚ ਸ਼ਬਦ ਟਕਸਾਲ ਸਚ ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕ ਪਾਰਸ ਮੇਲਾ
ਸਚਾ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਹੈ ਸੱਚ ਮਹਲ ਨਵਹਾਣ ਨਵੇਲਾ
ਸੱਚਾ ਹੁਕਮ ਵਰੱਤਦਾ ਸੱਚਾ ਅਮਰ ਸੱਚੋ ਰਸ ਕੇਲਾ
ਸੱਚੀ ਸਿਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਸਚ ਸੱਚ ਸਲਾਹਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ
ਸੱਚਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਹੈ ਸਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਗਰਬ ਗਹੇਲਾ
ਆਸਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ ਗਤਿ ਸੱਚਾ ਖੇਲ ਮੇਲ ਸਚੁ ਖੇਲਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ॥ ੨੦ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਹਉਮੈਂ ਪਰਹਰੈ ਮਨ ਭਾਵੈ ਖਸਮੈ ਦਾ ਭਾਣਾ
ਪੈਰੀਂ ਪੈਪਾਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ
ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਵਰਤਦਾ ਹੋਵਣਹਾਰ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣਾ
ਕਾਰਣ ਕਰਤਾ ਜੋ ਕਰੈ ਸਿਰ ਧਰ ਮੰਨ ਕਰੈ ਸ਼ੁਕਰਾਣਾ
ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਇ ਰਜ਼ਾਇ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰਜਿਉ ਮਿਹਮਾਣਾ
ਵਿਸਮੱਾਦੀ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤ ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣਾ
ਲੇਪ ਅਲੇਪ ਸਦਾ ਨਿਰਬਾਣਾ ॥ ੨੧ ॥

ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੋਇਕੇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮੈ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸੱਭ ਕੋ ਸਭਨਾਂ ਆਵੱਟਣ ਹੈ ਸਹਿਣਾ
ਦਿਲ ਦਰਯਾਉ ਸਮਾਉਕਰ ਗਰਬ ਗਵਾਇ ਗ੍ਰੀਬੀਵਹਿਣਾ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਿੰਘਾਸਣ ਬਹਿਣਾ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਲ੍ਵਿਲੀਣ ਹੋਇ ਅਨਭਉ ਘਾੜਤ ਘੜਾਇ ਗਹਿਣਾ
ਸਿਦਕ ਸਬੂਰੀ ਸਾਬਤਾ ਸ਼ਾਕਰ ਸ਼ੁਕਰ ਨ ਦੇਣਾ ਲਹਿਣਾ
ਨੀਰ ਨ ਡੁੱਬਣ ਅੱਗ ਨ ਦਹਿਣਾ ॥ ੨੨ ॥

ਮਿਹਰ ਮੁਹੱਬਤ ਆਸ਼ਕੀ ਇਸ਼ਕਮੁਸ਼ਕ ਕਿਉਂਲੁਕੈ ਲੁਕਾਯਾ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਹੋਇ ਸੁਗੰਧ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਮਿਲ ਹੋਇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਨ ਆਖ ਸੁਣਾਯਾ
ਹੀਰੇ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਅਣੀ ਕਣੀ ਹੋਇ ਰਿਦੈ ਸਮਾਯਾ
ਸਾਧਸੰਗਤਮਿਲਸਾਧਹੋਇ ਪਾਰਸ ਮਿਲ ਪਾਰਸ ਹੁਇਆਯਾ
ਨੇਹਚਲਨੇਹਚਲਗੁਰਮਤੀਭਗਤਵਛਲਹੁਇਅਛਲਛਲਾਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ ੨੩ ॥ ੧੯ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਏਕੰਕਾਰ ਆਪ ਉਪਾਇਆ
ਓਅੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ
ਪੰਜਤੱਤ ਵਿਸਥਾਰ ਚਲਿੱਤ ਰਚਾਇਆ
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ
ਕੁਦਰਤ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ
ਸੱਚ ਨਾਉਂ ਕਰਤਾਰ ਸੱਚੁ ਸਮਾਇਆ ॥ ੧ ॥
ਲੱਖ ਚੌਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਫੇਰ ਫਿਰਾਇਆ
ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁਲੰਭ ਕਰਮੀਂ ਪਾਇਆ
ਉੱਤਮ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਆਪ ਗਵਾਇਆ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ਪੈਰੀਂ ਪਾਇਆ
ਨਾਮੁ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਸੱਚੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇਆ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥ ੨ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣ ਗੁਰ ਸਮਝਾਇਆ
ਮਿਹਮਾਣੀ ਮਿਹਮਾਣ ਮਜਲਸ ਆਇਆ
ਖਵਾਲੇ ਸੋ ਖਾਣ ਪੀਐ ਪੀਆਇਆ
ਕਰੈ ਨ ਗਰਬ ਗੁਮਾਨ ਹਸੈ ਹਸਾਇਆ
ਪਾਹੁਨੜਾ ਪਰਵਾਨ ਕਾਜ ਸੁਹਾਇਆ
ਮਜਲਸ ਕਰ ਹੈਰਾਨ ਉਠ ਸਿਧਾਇਆ ॥ ੩ ॥
ਗੋਇਲੜਾ ਦਿਨ ਚਾਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣੀਐ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮੰਞੀ ਲੈ ਮਿਹਵਾਰ ਹੌਜ ਵਿਡਾਣੀਐ
ਵਰਸੈ ਨਿੱਝਰ ਧਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀਐ
ਵੰਝਲੀਆ ਝੀਂਗਾਰ ਮਜਲਸ ਮਾਣੀਐ
ਗਾਵਨ ਮਾਝ ਮਲਾਰ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣੀਐ
ਹਉਮੈਂ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰ ਮਨ ਵਸ ਆਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਸੱਚ ਸਿਞਾਣੀਐ ॥੪॥
ਵਾਟ ਵਟਾਊ ਰਾਤ ਸਰਾਈਂ ਵੱਸਿਆ
ਉਠ ਚਲਿਆ ਪਰਭਾਤ ਮਾਰਗ ਦੱਸਿਆ
ਨਾਹਿ ਪਰਾਈ ਤਾਤ ਨ ਚਿੱਤ ਰਹੱਸਿਆ
ਮੁਏ ਨ ਪੂਛੈ ਜਾਤ ਵਿਵਾਹਿ ਨ ਹੱਸਿਆ
ਦਾਤਾ ਕਰੈ ਜੁ ਦਾਤ ਨ ਭੁੱਖਾ ਤੱਸਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਮਰਣ ਵਾਤ ਕਵਲ ਵਿਗੱਸਿਆ ॥੫॥
ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਦੀਵੇ ਬਾਲੀਅਨਿ
ਤਾਰੇ ਜਾਤ ਸਨਾਤ ਅੰਬਰ ਭਾਲੀਅਨਿ
ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਬਾਗਾਤ ਚੁਨ ਚੁਣ ਚਾਲੀਅਨਿ
ਤੀਰਥਿ ਜਾਤੀ ਜਾਤ ਨੈਣ ਨਿਹੱਲੀਅਨਿ
ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਝਾਤ ਵਸਾਇ ਉਚਾਲੀਅਨਿ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਦਾਤ ਸ਼ਬਦ ਸਮ੍ਹਾਲੀਅਨਿ ॥੬॥
ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਪਰਗਾਸ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇੱਸਿਆ
ਪਈਅੜੈ ਘਰ ਵਾਸੁ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇੱਸਿਆ
ਆੱਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਗਿਆਨ ਅਵੇਸਿਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸ ਸ਼ਬਦ ਸੰਦੇੱਸਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਮਤਿ ਪਰਵੇੱਸਿਆ
ਸਿਮਰਣ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਦੇਸ ਵਿਦੇੱਸਿਆ ॥੭॥
ਨਦੀ ਨਾਵ ਸੰਜੋਗ ਮੇਲ ਮਿਲਾਇਆ
ਹਣੇ ਅੰਦਰਿ ਭੋਗ ਰਾਜ ਕਮਾਇਆ
ਕਦੇ ਹਰਖ ਕਦੇ ਸੋਗ ਤਰਵਰ ਛਾਇਆ
ਕੱਟੇ ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ
ਘਰਹੀ ਅੰਦਰ ਜੋਗ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਇਆ
ਹੋਵਣ ਹਾਰ ਸੁ ਹੋਗ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਇਆ ॥੮॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਚੱਲਣ ਜਾਣਿਆ
ਚੇਤ ਬਸੰਤ ਸੁ ਰੰਗ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ
ਸਾਵਣ ਲਹਰ ਤਰੰਗ ਨੀਰ ਨਿਵਾਣਿਆ
ਸੱਜਣ ਮੇਲ ਸੁ ਢੰਗ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਪੰਗ ਦਰ ਪਰਵਾਣਿਆ
ਗੁਰਮਤਿ ਮੇਲ ਅਭੰਗ ਸੱਤਿ ਸੁਹਾਣਿਆ ॥੯॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸਫਲ ਜਨੰਮ ਜਗ ਵਿਚ ਆਇਆ
ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰ ਕਰੰਮ ਆਪ ਗਵਾਇਆ
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰ ਕੰਮ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਗੰਮ ਰਿਦੇ ਵਸਾਇਆ
ਧੀਰਜ ਧੁਜਾ ਧਰੰਮ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇਆ
ਸਹੈ ਨ ਦੂਖ ਸਹੰਮ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥੧੦॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਅਉਸਰ ਜਾਣਦੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਅਸਨੇਹ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣਦੇ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਲੇਹ ਆਖ ਵਖਾਣਦੇ
ਦੇਹੀ ਵਿੱਚ ਬਿਦੇਹ ਸੱਚ ਸਿਞਾਣਦੇ
ਦੁਬਿਧਾ ਓਹ ਨ ਏਹ ਇੱਕ ਪਛਾਣਦੇ
ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਥੇਹ ਮਨ ਵਿਚ ਆਣਦੇ ॥੧੧॥
ਗੁਰਮੁਖ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਵਿਰਲਾ ਆਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇ ਆਪ ਗਵਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਖੀ ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਖ ਸੁਣਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਸੱਚ ਕਮਾਇਆ
ਸੱਚ ਰਿਦੈ ਮੁਹਿ ਸੱਚ ਸੱਚ ਸੁਹਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਜਗਤ ਤਰਾਇਆ ॥੧੨॥
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਆਪ ਪਛਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਸਹਿਜ ਸਮਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਦਇਆ ਸੁਖਮਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਅਰਥ ਵੀਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਵਖਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਂਦੇ ਤਾਣ ਰਹੇ ਨਿਤਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਗਹ ਮਾਣ ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਿਆ ॥੧੩॥
ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਦਰਗਹ ਚੱਲਿਆ
ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਜਾਇ ਸਚਾ ਪਿੜ ਮੱਲਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਭੋਜਨ ਭਾਉ ਚਾਉ ਅਲੱਲਿਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar.

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਹਚਲ ਚਿੱਤ ਨ ਹੱਲੈ ਹੱਲਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਅਲਾਉ ਭਲੀ ਹੂੰ ਭੱਲਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਦੇ ਜਾਨ ਆਵਨ ਘੱਲਿਆ ॥ ੧੪ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸਾਧ ਵਖਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਬੁੱਧਿ ਬਿਬੇਕ ਬਿਬੇੱਕੀ ਜਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਉ ਭਗੱਤਿ ਭਗਤ ਪਛਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਗਿਆਨੀ ਬਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰਣ ਮੱਤਿ ਸ਼ਬਦ ਨੀਸ਼ਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪਉੜੀ ਪੱਤਿ ਪਿਰਮ ਰਸ ਮਾਣੀਐ ॥ ੧੫ ॥
ਸੱਚ ਨਾਉਂ ਕਰਤਾਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਓਅੰਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਧਿਆਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਸ਼ਬਦਲਿਵ ਲਾਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਅਚਾਰ ਸੱਚ ਕਮਾਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਮੋਖ ਦੁਆਰ. ਸਹਜ ਸਮਾਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ਨ ਪੱਛੋਤਾਈਐ ॥ ੧੬ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਪਾਰਸ ਹੋਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਅਪਰਸ ਦਰਸ ਅਲੋਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪਰ ਧਨ ਰੂਪ ਨਿੰਦ ਨ ਗੋਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ ਵਿਲੋਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਹਸਦਾ ਜਾਇ ਅੰਤ ਨ ਰੋਈਐ ॥ ੧੭ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਡਿਤ ਹੋਇ ਜਗ ਪਰਬੋੱਧੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਅੰਦਰ ਸੋੱਧੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਨ ਕਾਮ ਕਰੋੱਧੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਨਿਰਵੈਰ ਨ ਵੈਰ ਵਿਰੋੱਧੀਐ
ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਹਜਿ ਸਮੋੱਧੀਐ
ਧੰਨ ਜਣੇਂਦੀ ਮਾਉਂ ਜੋਧਾ ਜੋੱਧੀਐ ॥ ੧੮ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਹ ਸ਼ਬਦ ਸਲਾਹੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਸਚੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਸਨਾਹ ਦਾਤ ਇਲਾਹੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਗਡੀ ਰਾਹ ਸੱਚ ਨਿਬਾਹੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਮੱਤਿ ਅਗਾਹ ਨ ਗਹਣ ਗਹਾਈਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਬੇਪਰਵਾਹ ਨ ਬੇਪਰਵਾਹੀਐ ॥ ੧੯ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰਾ ਤੋਲ ਨ ਤੋਲਣ ਤੋੱਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰਾ ਬੋਲ ਨ ਬੋਲਣ ਬੋੱਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਮੱਤਿ ਅਡੋਲ ਨ ਡੋੱਲਣ ਡੋੱਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਰਮ ਅਮੋਲ ਨ ਮੋੱਲਣ ਮੋੱਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਰੋਲ ਨ ਰੋੱਲਣ ਰੋੱਲੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਅਲੋਲ ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਝੋੱਲੀਐ ॥ ੨੦ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇ ਸਭ ਫਲ ਪਾਇਆ
ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਇ ਸਭ ਰੰਗ ਲਾਇਆ
ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸਮਾਇ ਬੋਹਿ ਬੋਹਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇ ਸਭ ਰਸ ਆਇਆ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲਾਇ ਅਨਹਦ ਵਾਇਆ
ਨਿਜਘਰਨਿਹਚਲਜਾਇਨਦਹਦਿਸਧਾਇਆ ॥੨੧॥੧੯॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਆਪ ਉਪਾਇਆ
ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਬਬਾਣੈ ਆਇਆ
ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਹੈ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇਆ
ਰਾਮ ਦਾਸ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰ ਸਦਵਾਇਆ
ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ
ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਇਆ ॥ ੧ ॥
ਗੁਰ ਮੁਖ ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਪੂਜ ਕਰਾਇਆ
ਅਸ਼੍ਟ ਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਜੋਤ ਜਗਾਇਆ
ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਹੋਇ ਬਿਰਖ ਬੋਹਾਇਆ
ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਿੱਖਗੁਰ ਹੋਇ ਅਚਰਜ ਦਿਖਾਇਆ
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਦੀਪ ਦੀਪਾਇਆ
ਨੀਰੇ ਅੰਦਰ ਨੀਰ ਮਿਲੇ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ੨ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਜਨਮ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰ ਕਰੰਮ ਸ਼ਰਣੀ ਆਇਆ
ਸਤਿਗੁਰ ਪੈਰੀਂ ਪਾਇ ਨਾਉਂ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇਆ
ਘਰਹੀ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸ ਨ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਇ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ॥ ੩ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਇਆ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਇੱਕ ਧਿਆਇਆ
ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜਾਣ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਚਲ ਜਾਇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪਾਇ ਅਜਰ ਜਰਾਇਆ ॥ ੪ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉੱਠ ਜਾਗ ਜਗਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਇ ਨ ਭਰਮ ਭੁਲਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਮੰਤ ਸਮਾਲ ਜਾਪ ਜਪਾਇਆ
ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਹੋਇ ਇਕਮਨ ਧਿਆਇਆ
ਮੱਥੇ ਟਿੱਕਾ ਲਾਲ ਨੀਸ਼ਾਣ ਸੁਹਾਇਆ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਪੈਰੀਂ ਪਾਇਆ ॥ ੫ ॥
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਪੈਰ ਧੁਆਇਆ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਚੱਖ ਮਨ ਵਸ ਆਇਆ
ਪਾਣੀ ਪੱਖਾ ਪੀਹ ਭੱਠ ਝੁਕਾਇਆ
ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਸੁਣ ਸਿੱਖ ਲਿੱਖ ਲਿਖਾਇਆ
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ
ਨਿਵ ਚੱਲਣ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲ ਘਾਲ ਖਵਾਇਆ ॥ ੬ ॥
ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਮੇਲ ਮਿਲਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਜਠੇਰੇ ਭਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਮਾਂ ਪਿਉ ਵੀਰ ਕੁਟੰਬ ਸਬਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਖੇਤੀ ਵਨਜ ਲਾਹਾ ਪਾਇਆ
ਹੰਸ ਵੰਸ ਗੁਰ ਸਿਖ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਜਾਇਆ ॥ ੭ ॥
ਸੱਜਾ ਖੱਬਾ ਸਉਣ ਨ ਮੰਨ ਵਸਾਇਆ
ਨਾਰ ਪੁਰਖ ਨੌਂ ਵੇਖ ਨਾ ਪਰਾ ਹਟਾਇਆ
ਭਾਖ ਸੁਭਾਖ ਵੀਚਾਰ ਨ ਛਿੱਕ ਮਨਾਇਆ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵ ਨ ਪੂਜ ਕਰਾਇਆ
ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਇ ਨ ਮਨ ਭਰਮਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੱਚਾ ਖੇਤ ਬੀਜ ਫਲਾਇਆ ॥ ੮ ॥
ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਮਨ ਧਰਮ ਸੱਚ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ
ਸੱਚ ਨਾਉਂ ਕਰਤਾਰ ਆਪ ਉਪਾਇਆ
ਸਤਿਗੁਰਪੁਰਖਦਇਆਲਦਇਆਕਰਆਇਆ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਇਆ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਚਖੰਡ ਥੇਹੁ ਵਸਾਇਆ
ਸੱਚਾ ਤਖਤ ਬਣਾਇ ਸਲਾਮ ਕਰਾਇਆ ॥ ੯ ॥
ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਸੇਵ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ
ਕੱਪੜ ਝਾੜ ਵਿਛਾਇ ਧੂੜੀ ਨ੍ਹਾਇਆ
ਆਨ ਮਹਾਂ ਪਰਸ਼ਾਦ ਵੰਡ ਖੁਆਇਆ ॥ ੧੦ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹੋਇ ਬਿਰਖ ਸੰਸਾਰ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ
ਨਿਹਚਲ ਹੋਇ ਨਿਵਾਸ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ
ਹੋਇ ਸੁਫਲ ਫਲ ਸੁਫਲ ਵੱਟ ਸਹਾਇਆ
ਸਿਰ ਕਰਵਤ ਧਰਾਇ ਜਹਾਜ਼ ਬਨਾਇਆ
ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਰਵਾਟ ਰਾਹੁ ਚਲਾਇਆ
ਸਿਰ ਕਰਵੱਤ ਧਰਾਇ ਸੀਸ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ॥ ੧੧
ਲੋਹੇ ਤੱਛ ਤਛਾਇ ਲੋਹਿ ਜੜਾਇਆ
ਲੋਹਾ ਸੀਸ ਚੜ੍ਹਾਇ ਨੀਰ ਤਰਾਇਆ
ਆਪਨੜਾ ਪੁਤਪਾਲਨ ਨੀਰ ਡੁਬਾਇਆ
ਅਗਰੈ ਡੋਬੈ ਜਾਣ ਡੋਬ ਤਰਾਇਆ
ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਹੋਇ ਜਗ ਪਤੀਆਇਆ
ਅਵਗੁਣ ਸਹਿ ਗੁਣ ਕਰੇ ਘੋਲ ਘੁਮਾਇਆ ॥ ੧੨
ਮੰਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹੁਕਮ ਹੁਕਮ ਮਨਾਇਆ
ਭਾਣਾ ਮੰਨੈ ਹੁਕਮ ਗਰ ਫੁਰਮਾਇਆ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਅਲਖ ਲਖਾਇ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨਾ ਆਪ ਗਣਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਾਇ ਬੀਜ ਫਲਾਇਆ ॥ ੧੩
ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਧਿਆਨ ਧਰਾਇਆ
ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ ਗਿਆਨ ਕਮਾਇਆ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਚਿਤ ਵਸਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ ਕਮਾਇ ਸੇਵ ਕਰਾਇਆ
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਪਰਚਾਇ ਜਗ ਪਰਚਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਚਲਾਇ ਨਿਜਘਰ ਛਾਇਆ ॥ ੧੪ ॥
ਜੋਗ ਜੁਗਤ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰ ਸਮਝਾਇਆ
ਆਸਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਇਆ
ਥੋੜਾ ਪਾਣੀ ਅੰਨ ਖਾਇ ਪੀਆਇਆ
ਥੋੜਾ ਬੋਲਣ ਬੋਲ ਨ ਝੱਖ ਝਖਾਇਆ
ਥੋੜੀ ਰਾਤੀਂ ਨੀਂਦ ਨ ਮੋਹਿ ਫਹਾਇਆ
ਸੁੰਹਣੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇ ਨ ਲੋਭ ਲੁਭਾਇਆ ॥ ੧੫ ॥
ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੰਤ ਸੁਣਾਇਆ
ਖਿੰਥਾ ਖਿਮਾਂ ਸਿਵਾਇ ਝੋਲੀ ਪਤਿ ਮਾਇਆ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖ਼ਾਕ ਬਿਭੂਤ ਬਣਾਇਆ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੱਤ ਭੋਜਨ ਭਾਇਆ
ਡੰਡਾ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ਦੂਤ ਸਿਧਾਇਆ
ਸਹਜਗੁਫਾ ਸਤਸਗ ਸਮਾਧ ਸਮਾਇਆ ॥ ੧੬ ॥
ਸਿੰਙੀ ਸੁਰਤਿ ਵਿਸ਼ੇਖ ਸਬਦ ਵਜਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਆਈ ਪੰਥ ਨਿਜ ਘਰ ਪਾਇਆ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਰਹਿਰਾਸ ਮਨ ਪਰਚਾਇਆ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਇ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ੧੭ ॥
ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੁਣ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖ ਸੁਣਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੁਣ ਕਰ ਭਾਉ ਮੰਨ ਵਸਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਭਾਣਾਂ ਭਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਗ ਮੇਲ ਮਿਲਾਇਆ
ਚਉਪੜ ਸੋਲਹ ਸਾਰ ਜੁਗ ਜਿਣ ਆਇਆ ॥ ੧੮ ॥
ਸ਼ਤਰੰਜ ਬਾਜ਼ੀ ਖੇਲ ਬਿਸਾਤ ਬਣਾਇਆ
ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਰਥ ਪਿਆਦੇ ਆਇਆ
ਹੁਇ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਵਜ਼ੀਰ ਦੁਇ ਦਲ ਛਾਇਆ
ਹੋਇ ਗਡਾਵਡ ਜੋਧ ਜੁਧ ਮਚਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਚਾਲ ਚਲਾਇ ਹਾਲ ਪੁਜਾਇਆ
ਪਾਇਕ ਹੋਇ ਵਜ਼ੀਰ ਗੁਰ ਪਹੁਚਾਇਆ ॥ ੧੯ ॥
ਭੈ ਵਿਚ ਨਿੰਮਣ ਨਿੰਮ ਭੈ ਵਿਚ ਜਾਇਆ
ਭੈ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਸਰਣੀ ਆਇਆ
ਭੈ ਵਿਚ ਸਗਤਿ ਸਾਧ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ
ਭੈ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ
ਭੈ ਵਿਚ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਸਹਿਜ ਸਮਾਇਆ
ਭੈ ਵਿਚ ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਇ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥ ੨੦ ॥
ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜਾਣ ਸ਼ਰਣੀ ਆਇਆ
ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤ ਲਾਇ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ
ਗੁਰ ਮਤ ਨਿਹਚਲ ਹੋਇ ਨਿਜ ਪਦ ਪਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਇ ਸੱਚ ਸਮਾਇਆ
ਸਫਲ ਜਨਮ ਜਗ ਆਇ ਜਗਤ ਤਰਾਇਆ ॥ ੨੧ ॥੨੦॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਸੱਤ ਸੁਹਾਣੀਐ
ਵੱਡਾ ਵੇ ਪਰਵਾਹ ਅੰਤ ਨ ਜਾਣੀਐ
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਆਖ ਵਖਾਣੀਐ
ਕੁਦਰਤਿ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀਐ
ਸੱਚੀ ਸਿਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ
ਸਤਿ ਗੁਰ ਸਚੇ ਵਾਹ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੀਐ ॥ ੧ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ ਲੱਖ ਧਿਆਇੰਦੇ
ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ ਸੇਸ ਕੀਰਤਿ ਗਾਇੰਦੇ
ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਗਣੇਸ ਨਾਦ ਵਜਾਇੰਦੇ
ਛਿਆ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਵੇਸ ਸਾਂਗ ਬਣਾਇੰਦੇ
ਗੁਰ ਚੇੱਲੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਮ ਕਮਾਇੰਦੇ
ਆਦ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਰ ਨ ਪਾਇੰਦੇ ॥ ੨ ॥
ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਹੋਇ ਕਰਦੇ ਬੰਦਗੀ
ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਹੋਇ ਕਰ ਮੁਹਛੰਦਗੀ
ਗਉਸ ਕੁਤਬ ਕਈ ਲੋਗ ਦਰ ਬਖਸ਼ਿੰਦਗੀ
ਦਰ ਦਰਵੇਸ਼ ਖਲੋਇ ਮਸਤ ਮਸੰਦਗੀ
ਵਲੀ ਉੱਲਹ ਸੁਣ ਸੋਇ ਕਰਨ ਪਸੰਦਗੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦਰਗਹਿ ਵਿਰਲਾ ਕੋਇ ਦੁਖ਼ਤ ਬੁਲਿੰਦਗੀ ॥ ੩ ॥
ਸੁਨ ਆਖਾਣ ਵਖਾਣ ਆਖ ਵਖਾਨਿਆ
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਂਣ ਨ ਸੱਚ ਸਿਵਾਣਿਆ
ਦਰਗਹ ਪਤਿਪਰਵਾਣ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਿਆ
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣ ਨ ਆਖਰ ਜਾਣਿਆ
ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਹੈਰਾਣ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਿਆ
ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣ ਕੁਦਰਤਿ ਮਾਣਿਆ ॥ ੪ ॥
ਲਖ ਲਖ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਿਧਾਵਹੀਂ
ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਤਰੰਗ ਬਣਾਵਹੀਂ
ਰਾਗ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਗੁਣ ਨਿਧ ਗਾਵਹੀਂ
ਰਸ ਕਸ ਲੱਖ ਸੁਆਦ ਚੱਖ ਰਖਾਵਹੀਂ
ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਕਰੋੜ ਮਹ ਮਹਕਾਵਹੀਂ
ਗ਼ੈਰ ਮਹਲ ਸੁਲਤਾਨ ਮਹਲ ਨਾ ਪਾਵਹੀਂ ॥ ੫ ॥
ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੇਲ ਦੁਬਧਾ ਹੋਵਈ
ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਮਾਇਆ ਖੇਲ ਭਰ ਭੰਰ ਧੋਵਈ
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਭੇਲ ਹਾਰ ਪਰੋਵਈ
ਪੰਜ ਤੱਤ ਪਰਵੇਲ ਅੰਤ ਵਿਗੋਵਹੀ
ਛਿਆਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਹਸ ਹਸ ਰੋਵਈ
ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਨਵ ਨਿੱਧ ਨੀਂਦ ਨ ਸੋਵਈ ॥ ੬ ॥
ਸਹਸ ਸਿਆਨਪ ਲੱਖ ਕੰਮ ਨ ਆਵਹੀਂ
ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਉਨਮਾਨ ਅੰਤ ਨ ਪਾਵਹੀਂ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਲੱਖ ਸਸੀ ਲਖ ਭਾਨੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਧਜਾਵਹੀਂ
ਲਖ ਪਰਕਿਰਤਿ ਪਰਾਨ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹੀਂ
ਲਖ ਲਖ ਗਰਬ ਗੁਮਾਨ ਲੱਖ ਲਜਾਵਹੀਂ
ਲਖ ਲਖ ਦੀਨ ਈਮਾਂਨ ਤਾੜੀ ਲਾਵਹੀਂ
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ਸੱਚ ਸਮਾਵਹੀਂ ॥੭॥
ਲੱਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ਪਰਚੇ ਲਾਵਹੀਂ
ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਰਾਹ ਸੰਗ ਚਲਾਵਹੀਂ
ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਅਸਗਾਹ ਹਾਥ ਨ ਪਾਵਹੀਂ
ਕਟਕ ਮੁਰੀਦ ਪਨਾਹ ਸੇਵ ਕਮਾਵਹੀਂ
ਅੰਤ ਨ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਆਖ ਸੁਣਾਵਹੀਂ
ਲਉ ਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਖੜੇ ਧਿਆਵਹੀਂ ॥੮॥
ਲਖ ਸਾਹਿਬ ਸਿਰਦਾਰ ਆਵਣ ਜਾਵਣੇ
ਲਖ ਵਡੇ ਦਰਬਾਰ ਬਣਤ ਬਣਾਵਣੇ
ਦਰਬ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਗਣਤ ਗਣਾਵਣੇ
ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰ ਬਿਰਦ ਸਦਾਵਣੇ
ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਧੋਹ ਕਮਾਵਣੇ
ਕਰਦੇ ਚਾਰ ਵੀਚਾਰ ਦਹਦਿਸ ਧਾਵਣੇ
ਲਖ ਲਖ ਬਜਰ ਕਵਾਰ ਮਨ ਪਰਚਾਵਣੇ ॥੯॥
ਲਖ ਦਾਤੇ ਦਾਤਾਰ ਮੰਗ ਮੰਗ ਦੇਵਹੀਂ
ਅਉਤਰ ਲਖ ਅਵਤਾਰ ਕਾਰ ਕਰੇਵਹੀਂ
ਅੰਤ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ਖੇਵਟ ਖੇਵਹੀਂ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵੀਚਾਰੀਂ ਵੀਚਾਰ ਭੇਤ ਨ ਦੇਵਹੀਂ
ਕਰਤੂਤੀਂ ਆਚਾਰ ਕਰ ਜਸੁ ਲੇਵਹੀਂ
ਲਖ ਲਖ ਜੇਵਣਵਾਰ ਜੇਵਣ ਜੇਵਹੀਂ
ਲਖ ਦਰਗਹ ਦਰਬਾਰ ਸੇਵਕ ਸੇਵਹੀਂ ॥ ੧੦ ॥
ਸੂਰ ਵੀਰ ਵਰੀਆਮ ਜੋਰ ਜਣਾਵਹੀਂ
ਸੁਣ ਸੁਣ ਸੁਰਤੇ ਲਖ ਆਖ ਸੁਣਾਵਹੀਂ
ਖੋੱਜੀ ਖੋੱਜਨਿ ਖੋੱਜ ਦਹਦਿਸ ਧਾਵਹੀਂ
ਚਿਰ ਜੀਵ ਲਖ ਹੋਇ ਨ ਓੜਕ ਪਾਵਹੀਂ
ਖਰੇ ਸਿਆਨੇ ਹੋਇ ਨ ਮਨ ਸਮਝਾਵਹੀਂ
ਲਉਬਾੱਲੀ ਦਰਗਾਹ ਚੋੱਟਾਂ ਖਾਵਹੀਂ ॥ ੧੧ ॥
ਹਿਕਮਤ ਲਖ ਹਕੀਮ ਚਲਿਤ ਬਣਾਵਹੀਂ
ਅੱਕਲ ਹੋਇ ਫ਼ਹੀਮ ਮਤੇ ਮਤਾਵਹੀਂ
ਗ਼ਾਫ਼ਲ ਹੋਇ ਗ਼ਨੀਮ ਵਾਦ ਵਧਾਵਹੀਂ
ਲੜ ਲੜ ਕਰਨ ਮੁਹੀਮ ਆਪ ਜਣਾਵਹੀਂ
ਹੋਇ ਜਦੀਦ ਕਦੀਮ ਨ ਖੁਦੀ ਮਿਟਾਵਹੀਂ
ਸਾਬਰ ਹੋਇ ਹਲੀਮ ਆਪ ਗਵਾਵਹੀਂ ॥ ੧੨ ॥
ਲਖ ਲਖ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦ ਮੇਲ ਮਿਲਾਵਹੀਂ
ਸੁੰਹਦੇ ਲੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਜ਼ਾਰਤ ਲਾਵਹੀਂ
ਲਖ ਰੋਜ਼ੇ ਲਖ ਈਦ ਨਿਵਾਜ ਕਰਾਵਹੀਂ
ਕਰ ਕਰ ਗੁਫ਼ਤ ਸ਼ੁਨੀਦ ਮਨ ਪਰਚਾਵਹੀਂ
ਹੁਜਰੇ ਕੁਲਫ਼ ਕਲੀਦ ਮਨ ਜੋਹਦ ਕਮਾਵਹੀਂ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦਰ ਦਰਵੇਸ਼ ਰਸੀਦ ਨਾ ਆਪ ਜਣਾਵਹੀਂ ॥੧੩॥
ਉੱਚੇ ਮਹਲ ਉਸਾਰ ਵਿਛਾਇ ਵਿਛਾਵਣੇ
ਵੱਡੇ ਦੁਨੀਆਦਾਰ ਨਾਉਂ ਗਣਾਵਣੇ
ਕਰ ਗੜ੍ਹ ਕੋਟ ਹਜ਼ਾਰ ਰਾਜ ਕਮਾਵਣੇ
ਲਖ ਲਖ ਮਨਸਬਦਾਰ ਵਜਹੁ ਵਧਾਵਣੇ
ਪੂਰ ਭਰੇ ਅਹੰਕਾਰ ਆਵਣ ਜਾਵਣੇ
ਤਿਤ ਸੱਚੇ ਦਰਬਾਰ ਖਰੇ ਡਰਾਵਣੇ ॥੧੪॥
ਤੀਰਥ ਲਖ ਕਰੋੜ ਪੁਰਬੀਂ ਨਾਵਣਾ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਸੇਵ ਕਰਾਵਣਾ
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਲਖ ਸਾਧ ਸਿਧਾਵਣਾ
ਹੋਮ ਜੱਗ ਨਈਵੇਦ ਭੋਗ ਲਗਾਵਣਾ
ਵਰਤ ਨੇਮ ਲਖ ਦਾਨ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣਾ
ਲਉ ਬੱਲੀ ਦਰਗਾਹ ਪਖੰਡ ਨਾ ਜਾਵਣਾ ॥੧੫॥
ਪੋਪਲੀਆਂ ਭਰ ਨਾਲ ਲਖ ਤਰੰਦੀਆਂ
ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲ ਸੁਧ ਨ ਲਹੰਦੀਆਂ
ਅਨਲ ਮਨਲ ਕਰ ਖ਼ਯਾਲ ਉਮਗ ਉਡੰਦੀਆਂ
ਉੱਛਲ ਕਰਨ ਉਛਾਲ ਨ ਉੱਭ ਚੜ੍ਹੰਦੀਆਂ
ਲਖ ਅਗਾਸ਼ ਪਤਾਲ ਕਰ ਮੁਹਛੰਦੀਆਂ
ਦਰਗਹ ਇਕ ਰਵਾਲ ਬੰਦੇ ਬੰਦੀਆਂ ॥੧੬॥
ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਖੇਲ ਕਰ ਦੇਖਾਲਿਆ
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰ ਚਲਿੱਤ ਉਠਾਲਿਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪੰਜ ਤੱਤ ਉਤਪੱਤਿ ਬੰਧ ਬਹੱਲਿਆ
ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਸਿਰਜ ਸਮ੍ਹਾਲਿਆ
ਅਹਿਨਿਸਿ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਦੀਵੇ ਬਾਲਿਆ
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥੧੭॥
ਕੁਦਰਤਿ ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਥਾਪ ਉਥਾਪਦਾ
ਤਿਦੂੰ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਨ ਓੜਕ ਜਾਪਦਾ
ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਸਨਾਉ ਨ ਲਹਰ ਵਿਆਪਦਾ
ਕਰ ਕਰ ਵੇਖੈ ਚਾਉ ਲਖ ਪਰਤਾਪਦਾ
ਕਉਣ ਕਰੈ ਅਰਥਾਉ ਵਰਨ ਸਰਾਪਦਾ
ਲਹੈ ਨ ਪੱਛੋ ਤਾਉ ਪੁੰਨ ਨ ਪਾਪਦਾ ॥੧੮॥
ਕੁਦਰਤ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਅੰਤ ਨ ਪਾਈਐ
ਕਾਦਰ ਬੇਪਰਵਾਹ ਕਿਨ ਪਰਚਾਈਐ
ਕੇਵਡ ਹੈ ਦਰਗਾਹ ਆਖ ਸੁਣਾਈਐ
ਕੋਇ ਨ ਦੱਸੈ ਰਾਹ ਕਿਤ ਬਿਧ ਜਾਈਐ
ਕੇਵਡ ਸਿਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਕਿਉਂਕਰ ਧਿਆਈਐ
ਅਬਗਤਿ ਗਤਿ ਅਸਗਾਹ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਈਐ ॥੧੯॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਦ ਅਚਰਜ ਆਖੀਐ
ਆਦਿ ਅਨੀਲ ਅਨਾਦਿ ਸ਼ਬਦ ਨ ਸਾਖੀਐ
ਵਰਤੈ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਨ ਗੱਲੀਂ ਗਾਖੀਐ
ਭਗਤ ਵਛਲ ਅਛਲਾਦਿ ਸਹਜ ਸਭਾਖੀਐ
ਉਨਮਨ ਅਨਹਦ ਨਾਦਿ ਲਿਵ ਅਭਿਲਾਖੀਐ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦ ਪੂਰਨ ਪਾਖੀਐ
ਪੂਰੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕੇਵਲ ਕਾਖੀਐ ॥੨੦॥੨੧॥

ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਿਰਾਧਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਹੋਆ ਏਕੰਕਾਰ ਆਪ ਉਪਾਇਆ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਚਲਿੱਤ ਰਚਾਇਆ
ਸੱਚ ਨਾਉਂ ਕਰਤਾਰ ਬਿਰਦ ਸਦਾਇਆ
ਸੱਚਾ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ
ਸਿਰਠੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇਆ
ਸਭਸੈ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨ ਤੋਲ ਤੁਲਾਇਆ
ਲਿਖਿਆ ਥਿਤ ਨ ਵਾਰ ਨ ਮਾਹ ਜਣਾਇਆ ॥੧॥
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਵੀਚਾਰ ਨ ਅਖ ਸੁਣਾਇਆ
ਨਿਰਾਲੰਬ ਨਿਰਬਾਣ ਬਾਣ ਚਲਾਇਆ
ਉਡੈ ਹੰਸ ਉਚਾਣ ਕਿਨ ਪਹੁਚਾਇਆ
ਖੰਭੀਂ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣ ਆਣ ਮਿਲਾਇਆ
ਧ੍ਰੂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਅਸਮਾਨ ਨ ਟਲੈ ਟਲਾਇਆ
ਮਿੱਲੈ ਨਿਮਾਣੇ ਮਾਣ ਆਪ ਗਵਾਇਆ
ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣ ਗੁਰਮਖ ਧਿਆਇਆ ॥੨॥
ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲ ਨ ਓੜਕ ਪਾਇਆ
ਓੜਕ ਭਾਲਣ ਗਏ ਸਿ ਫੇਰ ਨ ਆਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਓੜਕ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਭਰਮ ਭੁਲਾਇਆ
ਆਦਿ ਵੱਡਾ ਵਿਸਮਾਦ ਨ ਅੰਤ ਸੁਣਾਇਆ
ਹਾਥ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ਲਹਰੀਂ ਛਾਇਆ
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਕਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣ ਕੁਦਰਤ ਮਾਇਆ
ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪ ਗੁਰ ਸਮਝਾਇਆ ॥੩॥
ਸੱਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਸਚ ਸਮਾਇਆ
ਸੱਚਹੁ ਪਉਣ ਉਪਾਇ ਘਟ ਘਟ ਛਾਇਆ
ਪਵਣਹੁ ਪਾਣੀ ਸਾਜ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ
ਤੁਲਹਾ ਧਰਤ ਬਣਾਇ ਨੀਰ ਤਰਾਇਆ
ਨੀਰਹੁੰ ਉਪਜੀ ਅੱਗ ਵਣ ਵਣ ਖੰਡ ਛਾਇਆ
ਅੱਗੋਂ ਹੋਂਦੀ ਬਿਰਖ ਸੁਫਲ ਫਲਾਇਆ
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਮੇਲ ਮਿਲਾਇਆ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ ॥੪॥
ਕੇਵਡ ਆਖਾਂ ਸਚ ਸਚੇ ਭਾਇਆ
ਕੇਵਡ ਹੋਆ ਪਉਣ ਫਿਰੈ ਚਉਵਾਇਆ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਬਿਰਖ ਬੋਹਾਇਆ
ਖਹਿ ਖਹਿ ਵੰਸ ਗਵਾਇ ਵਾਂਸ ਜਲਾਇਆ
ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਸਹਲੰਗ ਅੰਗ ਜਣਾਇਆ
ਕੋਇਲ ਕਾਉਂ ਨਿਆਉ ਬਚਨ ਸੁਣਾਇਆ
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰ ਸਾਹ ਗਣਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪੰਜ ਸ਼ਬਦ ਪਰਵਾਨ ਨੀਸ਼ਾਨ ਵਜਾਇਆ ॥ ੫ ॥
ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਗਿਆਨ ਚੇਤਾਇਆ
ਨਉਂ ਦਰਵਾ ਸਾਧ ਸਾਧ ਸਦਾਇਆ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘ ਨਿਜ ਘਰ ਆਇਆ
ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਤ੍ਰਾਟਕ ਧਾਇਆ
ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਭੁਯੰਗ ਆੱਸਨ ਲਾਇਆ
ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਝਾਗ ਸੁਖਮਨ ਛਾਇਆ
ਖੇੱਚਰ ਭੂਚਰ ਚਾੱਚਰ ਸਾਧ ਸਦਾਇਆ
ਸਾਧ ਅਗੋੱਚਰ ਖੇਲ ਉਨ ਮਨ ਆਇਆ ॥ ੬ ॥
ਤ੍ਰੈਸਤ ਅੰਗੁਲ ਲੈ ਮਨ ਪਵਣ ਮਿਲਾਇਆ
ਸੋਹੰ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਨਿੱਝਰ ਧਾਰ ਚੁਆਇ ਅਪਿਉ ਪੀਆਇਆ
ਅਨਹਦ ਧੁਨ ਲਿਵਲਾਇ ਨਾਦ ਵਜਾਇਆ
ਅਜਪਾ ਜਾਪ ਜਪਾਇ ਸੁੰਨ ਸਮਾਇਆ
ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਇ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਰਮ ਚਖਾਇ ਨਿਜਘਰ ਛਾਇਆ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਧ ਮਿਲਾਇ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥ ੭ ॥
ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਜਗਾਇ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਵਣਸਪਤਿ ਫਾਲਿਆ
ਸਲਲੈ ਸਲਲ ਸੰਜੋਗ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਚਾਲਿਆ
ਪਵਣੈ ਪਵਣ ਸਮਾਇ ਅਨਹਦ ਭਾਲਿਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧ ਪਰੋਇ ਵਿਖੱਾਲਿਆ
ਪਥਰ ਪਾਰਸ ਹੋਇ ਪਾਰਸ ਪੱਾਲਿਆ
ਅਨਲ ਪੰਖ ਪੁਤ ਹੋਇ ਪਿਤਾ ਸਮਾਲਿਆ
ਬ੍ਰਹਮੈ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਾਇ ਸਹਜ ਸੁਖਾਲਿਆ ॥੮॥
ਕੇਵਡ ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਾਇਆ
ਕੇਵਡ ਕੰਡਾ ਤੋਲ ਤੋਲ ਤੁਲਾਇਆ
ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਕਵਾਉ ਵਧਾਇਆ
ਲਖਲਖ ਧਰਤਿ ਅਕਾਸ਼ ਅਧਰ ਧਰਾਇਆ
ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਲੱਖ ਉਪਾਇਆ
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ
ਜੋਨਿ ਜੋਨਿ ਜੀਆ ਜੰਤ ਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ
ਸਿਰ ਸਿਰ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇ ਅਲੇਖ ਧਿਆਇਆ ॥੯॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਨਾਉਂ ਆਖ ਸੁਣਾਇਆ
ਗੁਰਮੂਰਤਿ ਸਚਥਾਉ ਧਿਆਨ ਧਰਾਇਆ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਅਸਰਾਉ ਸੱਚ ਸੁਹਾਇਆ
ਦਰਗਹ ਸੱਚ ਨਿਆਉਂ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਗਿਰਾਉਂ ਸ਼ਬਦ ਵਸਾਇਆ
ਮਿਟਿਆ ਗਰਬ ਗੁਆਉ ਗਰੀਬੀ ਛਾਇਆ
ਗੁਰਮਤਿ ਸੱਚ ਹਿਆਉ ਅਜਰੁ ਜਰਾਇਆ
ਤਿਸ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉਂ ਸੁ ਭਾਣਾਂ ਭਾਇਆ ॥੧੦॥
ਸੱਚੀ ਖਸਮ ਰਜਾਇ ਭਾਣਾ ਭਾਵਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਤਿ ਗੁਰ ਪੈਰੀਂ ਆਪ ਆਪ ਗਵਾਵਣਾ
ਗੁਰ ਚੇੱਲਾ ਪਰਚਾਇ ਮਨ ਪਤੀਆਵਣਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਅਲਖ ਲਖਾਵਣਾ
ਗੁਰਸਿਖ ਤਿਲ ਨ ਤਮਾਇ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣਾ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲਾਇ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਣਾ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਲੰਘਾਇ ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਵਣਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇ ਸਹਿਜ ਸਮਾਵਣਾ ॥ ੧੧ ॥
ਇੱਕ ਗੁਰੂ ਇਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣਿਆ
ਗੁਰ ਚੇੱਲਾ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸਰ ਸਮਾਣਿਆ
ਸੋ ਸਤਿ ਗੁਰ ਸੋ ਸਿੱਖ ਸ਼ਬਦ ਵਖਾਣਿਆ
ਅਚਰਜ ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਸੱਚ ਸੁਹਾਣਿਆ
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਲਿੱਖ ਮਾਂਣ ਨਿਮਾਣਿਆ
ਸਮਸਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਿੱਖ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ
ਨੀਸਾਣਾ ਹੋਇ ਸਿੱਖ ਹੱਦ ਨੀਸਾਣਿਆ
ਗੁਰ ਸਿੱਖਹੁੰ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣਿਆ ॥ ੧੨ ॥
ਪਿਰਮ ਪਿਆੱਲਾ ਪੂਰ ਅਪਿਓ ਪੀਆਵਣਾ
ਮਹਰਮ ਹੱਕ ਹਜ਼ੂਰ ਅਲਖ ਲਖਾਵਣਾ
ਘਟ ਅਵਘਟ ਭਰਪੂਰ ਰਿਦੈ ਸਮਾਵਣਾ
ਬੀਅ ਹੋਇ ਅੰਗੂਰ ਸੁਫਲ ਸਮਾਵਣਾ
ਬਾਂਵਨ ਹੋਇ ਠਰੂਰ ਮਹ ਮਹਕਾਵਣਾ
ਚੰਦਨ ਚੰਦ ਕਪੂਰ ਮੇਲ ਮਿਲਾਵਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਸੀਅਰ ਅੰਦਰ ਸੂਰ ਤਪਤ ਬੁਝਾਵਣਾ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਦੀ ਧੂਰ ਮਸਤਕ ਲਾਵਣਾ
ਕਾਰਣ ਲੱਖ ਅੰਕੂਰ ਕਰਣ ਕਰਾਵਣਾ
ਵੱਜਨ ਅਨਹਦ ਤੂਰ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵਣਾ ॥੧੩॥
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਅਤੋਲ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੀਐ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਬੋਲ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀਐ
ਲਖ ਦਰੀਆਵ ਅਲੋਲ ਪਾਣੀ ਆਣੀਐ
ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਅਮੋਲ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਜਾਣੀਐ
ਗੁਰਮਤਿ ਅਚਲ ਅਡੋਲ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨਿਰੋਲ ਸੱਚ ਸੁਹਾਣੀਐ
ਸਾਇਰ ਲੱਖ ਢੰਢੋਲ ਸ਼ਬਦ ਨੀਸਾਣੀਐ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਜ ਘੋਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੀਤਾ ਰੱਜ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ ॥੧੪॥
ਕੱਾਦਰ ਨੋਂ ਕੁਰਬਾਣ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ
ਕੇਵਡ ਵੱਡਾ ਹਾਣ ਆਖ ਵਖਾਣੀਐ
ਕੇਵਡ ਆੱਖਾਂ ਤਾਣ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੀਐ
ਲੱਖ ਜ਼ਿਮੀਂ ਅਸਮਾਣ ਤਿਲ ਨ ਤੁਲਾਣੀਐ
ਕੁਦਰਤਿ ਲੱਖ ਜਹਾਨ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣੀਐ
ਸੁਲਤਾੱਨਾਂ ਸੁਲਤਾਨ ਹੁਕਮ ਨੀਸਾਣੀਐ
ਲੱਖ ਸਾਇਰ ਨਸਾਣ ਬੂੰਦ ਸਮਾਣੀਐ
ਕੂੜ ਆਖਣ ਵਖਾਣ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਅ ॥੧੫॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚੱਲਣ ਹੁਕਮ ਰਜ਼ਾਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਚਲਾਇ ਚੱਲਣ ਭਾਣਿਆ
ਸਿਦਕ ਸਬੂਰੀ ਪਾਇ ਕਰ ਸ਼ੁਕਰਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਅਲਖ ਲਖਾਇ ਚੋਜ ਵਡਾਣਿਆ
ਵਰਤਣ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਆਦਿ ਵਖਾਣਿਆ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਸੱਚ ਸੁਹਾਣਿਆ
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇ ਸ਼ਬਦ ਸਿਵਾਣਿਆ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪ ਗਵਾਇ ਆਪ ਪਛਾਣਿਆ ॥੧੬॥
ਅਬਗਤਿ ਗਤ ਅਸਗਾਹ ਆਖ ਵਖਾਣੀਐ
ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਹ ਹਾਥ ਨ ਆਣੀਐ
ਬੂੰਦ ਲੱਖ ਪਰਵਾਹ ਹੁੱਲੜ ਵਾਣੀਐ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀਐ
ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਰਾਹ ਬਿਅੰਤ ਸੁਹਾਣੀਐ
ਲਉਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣੀਐ
ਓਡਾ ਵੇ ਪਰਵਾਹ ਤਾਣ ਨਿਤਾਣੀਐ
ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚੇ ਵਾਹ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣੀਐ ॥੧੭॥
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਈਐ
ਸੱਚ ਨਾਉਂ ਬਲਵੰਡ ਗੁਰਮੁਖ ਧਿਆਈਐ
ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪਰਚੰਡ ਜੁਗਤਿ ਜਗਾਈਐ
ਸੋਧ ਡਿੱਠਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਲਵੈ ਨ ਲਾਈਐ
ਤਿਸ ਨਾਹੀਂ ਜਮ ਡੰਡ ਸ਼ਰਣ ਸਮਾਈਐ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਘੋਰ ਪਾਪ ਕਰ ਖੰਡ ਨਰਕ ਨ ਪਾਈਐ
ਚਾਵਲ ਅੰਦਰ ਵੰਡ ਉਬਰ ਜਾਈਐ
ਸੱਚਹੁ ਸੱਚ ਅਖੰਡ ਕੂੜ ਛਡਾਈਐ ॥੧੮॥
ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਸ਼ਾਬਾਸ ਜਨਮ ਸਵਾਰਿਆ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖਾਂ ਰਹਿਰਾਸ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਨਾਉਂ ਚਿਤਾਰਿਆ
ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਦਾਸਨ ਦਾਸ ਸੇਵ ਸੁਚਾਰਿਆ
ਵਰਤਨ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਿਜ ਨਿਵਾਸ ਮਨ ਹਠ ਮਾਰਿਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਪਰਗਾਸ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਿਆ ॥੧੯॥
ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਜੈਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਇਆ
ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰ ਸ਼ਬਦ ਕਮਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਅਚਾਰ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ਆਪ ਗਵਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਉਪਕਾਰ ਮਨ ਸਮਝਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਅਧਾਰ ਸੱਚ ਸਮਾਇਆ
ਗੁਰਮੁੱਖਾ ਲੋਕਾਰ ਲੇਪ ਨ ਲਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖ ਏਕੰਕਾਰ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ ॥੨੦॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸਸੀਅਰ ਜੋਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਸਣਾ
ਅਸ਼ਟਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤ ਪਾਰਸ ਪਰਸਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਲ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਬਿਰਖ ਸੁਵਰਸ਼ਣਾ
ਗੰਗ ਤਰੰਗ ਮਿਲਾਪ ਨਦੀਆਂ ਸਰਸਣਾ
ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਹੰਸ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਤਰਸਣਾ
ਪਰਮਹੰਸ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ ਅਦਰਸ਼ਣਾ
ਚਰਣ ਸ਼ਰਣ ਗੁਰਦੇਵ ਪਰਸ ਅਪਰਸਣਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਖੰਡ ਅਮਰ ਨ ਮਰਸਣਾ॥੨੧॥੨੨॥

੧ ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੱਤਿਰੂਪ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨੋ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਚਰਜ ਵਿਖਾਯਾ
ਸੱਤਿਨਾਮੁਕਰਤਾਪੁਰਖ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਧਿਆਯਾ
ਸਤਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦਗਜਾਨਸੱਚ ਅਨਹਦਧੁਨਿਵਿਸਮਾਦ ਸੁਣਾਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਚਲਾਇਓਨ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿੜ੍ਹਾਯਾ
ਗੁਰ ਸਿਖਦੇ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਸਾਯਾ
ਸੱਚ ਰਾਸ ਰਹਿਰਾਸਦੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁਸਿਖ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਪਰਤਾਪ ਜਣਾਯਾ ॥ ੧ ॥

ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਤੇ ਪਾਪ ਜਾਨ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਨਾਉਂ ਧਰਾਯਾ
ਤੀਰਥ ਹੋਣ ਸਕਾਰਥੇ ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ
ਸਾਧ ਹੋਏ ਮਨ ਸਾਧ ਕੇ ਚਰਣ ਕਵਲ ਗੁਰੁ ਚਿੱਤ ਵਸਾਯਾ
ਉਪਮਾਂ ਸਾਧ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਕੋਟ ਮੱਧੇ ਕੋ ਸਾਧ ਸੁਣਾਯਾ
ਗੁਰੁਸਿਖ ਲੱਖਅੰਖ ਜਗ ਧਰਮਸਾਲ ਥਾਂਇਥਾਂਇ ਸੁਹਾਯਾ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪੈਰ ਧੋਵਣੇ ਚਰਣੋਦਕ ਲੈ ਪੈਰ ਪੁਜਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ ੨ ॥
ਪੰਜ ਤੱਤ ਉਤਪੱਤ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਧਰਤੀ ਆਪ ਗਵਾਯਾ
ਚਰਨ ਕਵਲ ਸ਼ਰਣਾਗਤੀ ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਸੱਭੇ ਫਲ ਪਾਯਾ
ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਸਾਧੂ ਧੂੜੀ ਜਗਤ ਤਰਾਯਾ
ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰਾਇਕੈ ਪਾਵਨ ਪੁਰਖ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰਾਯਾ
ਚਰਣੋਦਕ ਮਹਿਮਾਂ ਅਮਿੱਤ ਸ਼ੇਖ ਸਹਜ ਮੁਖ ਅੰਤ ਨ ਪਾਯਾ
ਧੂੜੀ ਲੇਖ ਮਿਟਾਇਆ ਚਰਣੋਦਕ ਮਨ ਵਸਗਤਿ ਆਯਾ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਚਰਨੀਂ ਲਾਯਾ ॥ ੩ ॥
ਚਰਣੋਦਕ ਹੋਇ ਸੁਰਸਰੀ ਤਜ ਬੈਕੁੰਠ ਧਰਤਿ ਵਿੱਚ ਆਈ
ਨਉਂ ਸੈ ਨਦੀ ਨੜਿੰਨਵੈ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਅੰਗ ਸਮਾਈ
ਤਿਹੁ ਲੋਈਂ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਲੈ ਸੀਸ ਚੜ੍ਹਾਈ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਵਣੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ
ਸਣ ਗੰਗਾ ਬੈਕੁੰਠ ਲਖ ਲਖ ਬੈਕੁੰਠ ਨਾਥ ਲਿਵਲਾਈ
ਸਾਧੂ ਧੂੜ ਦੁਲੱਭ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਸ਼ਰਨਾਈ
ਚਰਣ ਕਵਣ ਦਲ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥ ੪ ॥
ਚਰਣਸਰਣ ਜਿਸ ਲੱਖਮੀ ਲੱਖ ਕਲਾ ਹੋਇ ਲਖੀ ਨ ਜਾਈ
ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧਸਭਗੋਲੀਆਂ ਸਾਧਕ ਸਿੱਧ ਰਹੇ ਲਪਟਾਈ
ਚਾਰਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਜਤੀਸਤੀ ਨਉਂਨਾਥ ਨਿਵਾਈ
ਤਿੰਨਲੋਅ ਚੌਦਹ ਭਵਨ ਜਲਥਲਮਹੀਅਲ ਛਲ ਕਰਛਾਈ
ਕਵਲਾ ਸਣ ਕਵਲਾਪਤੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸ਼ਰਣਾਗਤਿ ਆਈ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੫ ॥
ਬਾਵਨ ਰੂਪੀ ਹੋਇਕੈ ਬਲਿ ਛਲ ਅਛਲ ਆਪ ਛਲਾਯਾ
ਕਰੌਂ ਅਢਾਈ ਧਰਤਿ ਮੰਗ ਪਿਛੋਂਦੇ ਵਡ ਪਿੰਡ ਵਧਾਯਾ
ਦੁਇਕਰੁਵਾਂਕਰ ਤਿੰਨਲੋਅ ਬਲਰਾਜੇ ਫਿਰ ਮਗਰ ਮਿਣਾਯਾ
ਸੁਰਗਹੁੰ ਚੰਗਾ ਜਾਣਕੈ ਰਾਜ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਦਾ ਪਾਯਾ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਤ੍ਰੈ ਭਗਤ ਵਛਲ ਦਰਬਾਨ ਸਦਾਯਾ
ਬਾਵਨ ਲੱਖ ਸੁਪਾਵਨਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਰਜ ਇਛ ਇਛਾਯਾ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਚਰਨ ਧਿਆਯਾ ॥ ੬ ॥
ਸਹਸ ਬਾਹੁ ਜਮਦਗਨ ਘਰ ਹੋਇ ਪਰਾਹੁਣ ਰਾਤੀ ਆਯਾ
ਕਾਮਧੇਨ ਲੋਭਾਇਕੈ ਜਮਦਗਨੈ ਦਾ ਸਿਰ ਵਢਵਾਯਾ
ਪਿਟਦੀ ਸੁਣਕੈ ਰੇਣਕਾ ਪਰਸਰਾਮ ਧਾਈ ਕਰ ਧਾਯਾ
ਇੱਕੀਵਾਰ ਕਰੋਧ ਕਰ ਖੱਤ੍ਰੀ ਮਾਰ ਨਿਖਤ੍ਰ ਕਰਾਯਾ
ਚਰਨ ਸ਼ਰਣ ਫੜ ਉਬਰੇ ਦੂਜੇ ਕਿਸੇ ਨ ਖੜਗ ਉਚਾਯਾ
ਹਉਂਸ ਮਾਰ ਨਾ ਸੱਕੀਆ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੁਇ ਆਪ ਜਣਾਯਾ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਨ ਪਾਯਾ ॥ ੭ ॥
ਰੰਗਮਹਿਲ ਰੰਗਰਾਗ ਵਿਚ ਦਸਰਥ ਕੌਸਲਿਆ ਰਲ ਆਲੇ
ਮਤਾ ਪਕਾਇਨ ਆਪ ਵਿਚ ਚਾਇ ਚਈਲੇ ਖਰੇ ਸੁਖਾਲੇ
ਘਰ ਅਸਾੜੇ ਪੁਤ ਹੋਇ ਨਾਉਂ ਕਿਧਰੀਐ ਬਾਲਕ ਬਾਲੇ
ਰਾਮਚੰਦ ਨਾਉਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਤਿਨ ਹੱਤਿਆ ਤੇ ਹੋਏ ਨਿਰਾਲੇ
ਰਾਮ ਰਾਜ ਪਰਵਾਣ ਜੱਗ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਧਰਮ ਰਖਵਾਲੇ
ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਹੁਇ ਸੁਣ ਪੁਰਾਣ ਵਸਿਸ਼ਟ ਬਹਾਲੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਰਾਮਾਇਣ ਵਰਤਾਇਆ ਸਿਲਾ ਤਰੀ ਪਗ ਛੁਹਿ ਭਤ ਕੱਲੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪਗ ਧੂੜ ਨਿਹੱਲੇ ॥ ੮ ॥
ਕਿਸ਼ਨ ਲਿਆ ਅਵਤਾਰ ਜੱਗ ਮਹਿਮਾਂ ਵਸਮਸਿਕੰਦਵਖਾਣੈ
ਲੀਲ੍ਹਾ ਚਲਤ ਅਚਰਜਕਰ ਜੋਗ ਭੋਗ ਰਸ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ
ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਕਰਵਾਇਓਨ ਕੈਰੋਂ ਪਾਂਡੋ ਕਰ ਹੈਰਾਨੈ
ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕਾਂ ਮਹਿਮਾਂ ਮਿਤ ਮਿਰਜਾਦ ਨ ਜਾਨੈ
ਮਿਲੀਆਂ ਟਹਿਲਾਂ ਵੰਡਕੈ ਜੱਗ ਰਾਜਸੂ ਰਾਜੇ ਰਾਣੈ
ਮੰਗ ਲਈ ਹਰਿ ਟਹਿਲ ਏਹ ਪੈਰ ਧੋਇ ਚਰਨੋਦਕ ਮਾਣੈ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਿਞਾਣੈ ॥ ੯ ॥
ਮੱਛ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰ ਧਰ ਪੁਰਖਾਰਥ ਕਰ ਵੇਦ ਉਧਾਰੇ
ਕੱਛ ਰੂਪ ਹੋਇ ਅਵਤਰੇ ਸਾਗਰ ਮਥ ਜਗ ਰਤਨ ਪਸਾਰੇ
ਤੀਜਾ ਕਰ ਬੈਰਾਹ ਰੂਪ ਧਰਤ ਉਧਾਰੀ ਦੈਤ ਸੰਘਾਰੇ
ਚਉਥਾ ਕਰ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਅਸੁਰਮਾਰ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਉਬਾਰੇ
ਇਕਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚ ਦਸਅਵਤਾਰ ਲਏ ਹਕਾਰੇ
ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਟੋੜ ਜਿਨ ਲੂੰਅ ਲੂੰਅ ਅੰਦਰ ਸੰਜਾਰੇ
ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਇਵੇਹਿਆਂ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਸਵਾਰੇ
ਚਰਨਕਵਲ ਗੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥ ੧੦ ॥
ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਵੇਦਪੁਰਾਣਸਭ ਸੁਣਸੁਣ ਅੱਖਣ ਆਖ ਸੁਣਾਵਹਿ
ਰਾਗਨਾਦਸੰਗੀਤਲੱਖਅਨਹਦ ਧੁਨ ਸੁਨਸੁਨ ਗੁਣਗਾਵਹਿੰ
ਸ਼ੇਖਨਾਗ ਲਖ ਲੋਮਸਾ ਅਬਗਤਿਗਤ ਅੰਦਰ ਲਿਵਲਾਵਹਿੰ
ਬ੍ਰਹਾ ਬਿਸ਼ਨੁਮਹੇਸ਼ਲਖ ਗਜਾਨਧਜਾਨ ਤਿਲਅੰਤ ਨ ਪਾਵਹਿ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵੀ ਦੇਵ ਸਰੇਂਵਦੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਨ ਸੇਵ ਪੁਜਾਵਹਿਂ
ਗੋਰਖਨਾਥ ਮਛਿੰਦ੍ਰ ਲਖ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਨੇਤਿ ਕਰ ਧਿਆਵਹਿਂ
ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰੁ ਅਗਮ ਅਲਾਵਹਿਂ ॥ ੧੧ ॥
ਮੱਥੇ ਤਿਵੜੀ ਬਾਮ੍ਹਣੈ ਸਉਹੇ ਆਇ ਮਸਲਤ ਫੇਰੀ
ਸਿਰ ਉਚਾ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰ ਵਲ ਦੇ ਪੱਗ ਮਲਾਇ ਡੇਰੀ
ਅੱਖੀਂ ਮੂਲ ਨ ਪੂਜੀਅਨਿ ਕਰ ਕਰ ਵੇਖਨ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ
ਨੱਕ ਨ ਕੋਈ ਪੂਜਦਾ ਖਾਇ ਮਰੋੜੀ ਮ ਨ ਘਨੇਰੀ
ਉਚੇ ਕੰਨ ਨ ਪੂਜੀਅਨਿ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਭਲੇਰੀ
ਬੋਲਹੁ ਜੀਭ ਨ ਪੂਜੀਐ ਰਸ ਕਸ ਬਹੁ ਚੱਖੀ ਵੰਦ ਘੇਰੀ
ਨੀਵੇਂ ਚਰਨ ਪੂਜ ਹਥ ਕੇਰੀ ॥ ੧੨ ॥
ਹਸਤਿ ਅਖਾਜ ਗੁਮਾਨ ਕਰ ਸ਼ੀਹ ਸਤਾਣਾ ਕੋਇ ਨ ਖਾਈ
ਹੋਇ ਨਿਮਾਣੀ ਬੱਕਰੀ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ
ਮਰਣੇ ਪਰਣੇ ਮੰਨੀਐ ਜੱਗ ਭੋਗ ਪਰਵਾਣ ਕਰਾਈ
ਮਾਸ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਨੋਂ ਆਂਦਹੁ ਤਾਰ ਵੀਚਾਰ ਵਜਾਈ
ਚਮੜੇ ਦੀਆਂ ਕਰ ਜੁਤੀਆਂ ਸਾਧੂ ਚਰਣ ਸ਼ਰਣ ਲਿਵਲਾਈ
ਤਰ ਪਖਾਵਜ ਮੜ੍ਹੀ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੁਖਦਾਈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਤਿ ਗੁਰ ਰਣਾਈ ॥ ੧੩ ॥
ਸਭ ਸਰੀਰ ਅਕਾਰਥੇ ਅਤਿ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਸੁ ਮਾਣਸੁ ਦੇਹੀ
ਬਹੁ ਬਿੰਜਨ ਮਿਸ਼ਟਾਨ ਪਾਨ ਹੁਇ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਕਸੂਤ੍ਰ ਇਵੇਹੀ
ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਵਿਗੜਦੇ ਪਾਨ ਕਰੂਪ ਕੁਸੰਗ ਸਨੇਹੀ
ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਅਰਗਜਾ ਹੁਇ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸੁਦੇਹੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਰਾਜੇ ਰਾਜ ਕਮਾਂਵਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਖਹਿ ਮੁਏ ਸਭੇਹੀ
ਸਾਧਸੰਗਤਿਗੁਰੁਸ਼ਬਦ ਵਿਣ ਨਿਹਫਲ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਅਵੇਹੀ
ਚਰਨ ਸ਼ਰਨ ਮਸਕੀਨੀ ਜੇਹੀ ॥੧੪॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਾਇਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਰਨੀ ਆਏ
ਧ੍ਰੂਪ੍ਰਹਿਲਾਦਵਖਾਨੀਅਨਿ ਅੰਬਰੀਕ ਬਲਿ ਭਗਤ ਸਬਾਏ
ਸੌਨਕਾਦਿਕ ਜੈਦੇਉ ਜਗ ਬਾਲਮੀਕ ਸਤਸੰਗ ਤਰਾਏ
ਬੇਣ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਨਾਮ ਦੇਉ ਧੰਨਾ ਸਧਨਾਂ ਭਗਤ ਸਦਾਏ
ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਵਖਾਨੀਐਜਨ ਰਵਿਦਾਸ ਬਿਦਰ ਗੁਰੁ ਭਾਏ
ਜਾਤ ਅਜਾਤਸਨਾਤਵਿਚਗੁਰਮੁਖਚਰਨ ਕਵਲ ਚਿਤਲਾਏ
ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ ਪਰਗਟੀ ਆਏ ॥੧੫॥

ਲੋਕਵੇਦਸੁਣਆਖਦਾ ਸੁਣਸੁਣ ਗਿਆਨੀਗਿਆਨ ਵਖਾਣੈ
ਸੁਰਗਲੋਕ ਸੁਣਮਾਤਲੋਕ ਸੁਣਸੁਣ ਸਾਤ ਪਤਾਲ ਨ ਜਾਣੈ
ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਨ ਵਰਤਮਾਨ ਆਦ ਮੱਧ ਅੰਤ ਹੋਏ ਹੈਰਾਣੈ
ਉੱਤਮ ਮੱਧਮ ਨੀਚ ਹੋਇ ਸਮਝ ਨ ਸਕਣ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ
ਰਜਗੁਣ ਤਮਗੁਣ ਆਖੀਐ ਸਤਗੁਣ ਸੁਣ ਅਖਾਣ ਵਖਾਣੈ
ਮਨ ਬਚਕਰਮਸਿਭਰਮਦੇਸਾਧਸੰਗਤ ਸਤਗੁਰ ਨ ਸਿਵਾਣੈ
ਫੱਕੜ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ॥ ੧੬॥

ਸਤਿਜੁਗ ਇੱਕ ਵਿਗਾੜਦਾ ਤਿਸ ਪਿੱਛੈ ਫੜ ਦੇਸ ਪੀੜਾਏ
ਤ੍ਰੇਤੈ ਨਗਰੀ ਵਗਲੀਐ ਦੁਵਾਪਰ ਵੰਸ ਨਰਕ ਸਮਾਏ
ਜੋ ਫੇੜੈ ਸੋ ਫੜੀਦਾ ਕਲਜੁਗ ਸੱਚਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਾਏ
ਸਤਿਜੁਗ ਸਤ ਤ੍ਰੇਤੈ ਜੁਗਾ ਦੁਆਪਰ ਪੂਜਾ ਚਾਰ ਦ੍ਰਿੜਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਉਂ ਅਰਾਧਨਾ ਹੋਰ ਕਰਮਕਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ
ਜੁਗ ਜੁਗ ਲੁਣੀਐ ਬੀਜਿਆ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਰ ਦੁਖ ਸੁਖਾਏ
ਕਲਿਜੁਗ ਚਿਤਵੈ ਪੁੰਨ ਫਲ ਪਾਪਹੁ ਲੇਪ ਅਧਰਮ ਕਮਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਆਪ ਗਵਾਏ ॥ ੧੭ ॥
ਸਤਜੁਗਦਾ ਨਿਆਉਂ ਵੇਖ ਧਉਲਰ ਧਰਮ ਹੋਯਾ ਓੜੀਣਾ
ਸੁਰਪਤਿ ਨਰਪਤਿ ਚੱਕ੍ਰਵੇ ਰੱਖ ਨ ਹੰਘਨ ਬਲ ਮਤ ਹੀਣਾ
ਤ੍ਰੇਤੈ ਖਿਸਿਆ ਪੈਰ ਇੱਕ ਹੋਮ ਜਗ ਜਗ ਥਾਪ ਪਤੀਣਾ
ਦੁਆਪਰ ਦੁਇ ਪਗ ਧਰਮ ਦੇ ਪੂਜਾ ਚਾਰ ਪਖੰਡ ਅਲੀਣਾ
ਕਲਜੁਗ ਰਹਿਆ ਪੈਰ ਇਕ ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ ਨਰਮਅਧੀਣਾ
ਮਾਣਨਿਮਾਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਰਗਟ ਪਰਬੀਣਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਧਰਮ ਸਪੂਰਨ ਰੀਣਾ ॥ ੧੮ ॥
ਚਾਰ ਵਰਨਇਕ ਵਰਨ ਕਰ ਵਰਨ ਅਵਰਨ ਸਾਧਸੰਗ ਜਾਪੈ
ਛਿਅਰੁਤੀਂ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਸ਼ਨ ਸੂਰਜ ਥਾਪੈ
ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਮਿਟਾਇਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਵਡਾ ਪਰਤਾਪੈ
ਵੇਦ ਕਤੇਬਹੁੰ ਬਾਹਰਾ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਅਗੰਮ ਅਲਾਪੈ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਰਹਿਰਾਸ ਪਛਾਪੈ
ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਉਦਾਸ ਕਰ ਆਪ ਗਵਾਏ ਜਪੈ ਅਜਾਪੈ
ਲੰਘ ਨਿਕੱਥੈ ਵਰੈ ਸਰਾਪੈ ॥ ੧੯ ॥
ਮਿਲਦੇ ਮੁੱਸਲਮਾਨ ਦੁਇ ਮਿਲ ਮਿਲ ਕਰਨ ਸਲਾਮਾਲੇਕੀ
ਜੋਗੀ ਕਰਨ ਅਦੇਸ ਮਿਲ ਆਦਿਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਸੇਖੀ
ਸੰਨਿਆਸੀ ਕਰ ਓਨਮੋਂ ਓਨਮ ਨਾਰਾਇਣ ਬਹੁ ਭੇਖੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬ੍ਰਾਮਣਨੋਂ ਕਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਆਸ਼ੀਰ ਵਚਨ ਮੂੰਹ ਦੇਖੀ
ਪੈਰੀਂ ਪਵਣਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਰਹਿਰਾਸ ਸਰੇੱਖੀ
ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਬਰਾਬਰੀ ਬਾਲਕ ਬਿਰਧ ਨ ਭੇਦ ਨਿਮੇੱਖੀ
ਚੰਦਨ ਭਗਤਾਂ ਰੂਪ ਨ ਰੇੱਖੀ ॥ ੨੦ ॥

ਨੀਚਹੁ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵੈ ਕੋਈ
ਤ੍ਰੈ ਵੀਹਾਂ ਦੇ ਦੰਮ ਲੈ ਇਕ ਰੁਪਈਆ ਹੋਛਾ ਹੋਈ
ਦਸੀਂ ਰੁਪਯੀਂ ਲਈਦਾ ਇਕ ਸੁਣਈਆ ਹਉਲਾ ਸੋਈ
ਸਹਸ ਸੁਨੱਈਏ ਮੁੱਲ ਕਰ ਲੱਧੇ ਹੀਰਾ ਹਾਰ ਪਰੋਈ
ਪੈਰੀਂ ਪੈਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਭਰਮ ਭਉ ਖੋਈ
ਹੋਇ ਪੰਰਾਇਣ ਪਜਸਾਰ ਬਾਹਰਿ ਜਾਂਦਾ ਰਖ ਸਗੋਈ
ਬੋਲ ਅਮੋਲ ਸਾਧ ਜਨ ਓਈ ॥ ੨੧ ॥ ੨੩ ॥

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਾਰਾਇਨ ਨਿਜ ਰੂਪ ਧਰ ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਸਨਾਥ ਕਰਾਯਾ
ਨਰਪਤਿ ਨਰਹਿ ਨਵਿੰਦ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਣਾਯਾ
ਕਰਤਾ ਪੁਰਖਵਖਾਣੀਐ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਬਿਰਦ ਬਿਰਦਾਯਾ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਦੇਵਾਧਿ ਦੇਵ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਸੱਚਿ ਰੂਪ ਸਤਨਾਮ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਜਪਾਯਾ
ਧਰਮਸਾਲ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਧਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਵਸਾਯਾ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ ॥ ੧ ॥
ਨਿਹਚਲ ਨੀਉਂ ਧਰਾਈਓਨ ਸਾਧਸੰਗਤ ਸਚ ਖੰਡ ਸਮੇਉ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਚਲਾਇਓਨ ਸੁਖਸਾਗਰ ਬੇਅੰਤ ਅਮੇਉ
ਸੱਚ ਸ਼ਬਦ ਆਰਾਧੀਐ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਭੇਉ
ਚਹੁੰ ਵਰਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ਦਾ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨ ਸਭ ਸੇਵਕ ਤੇਉ
ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਨਿਵਚਲਣ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਉਭਗਤਿ ਅਰਥੇਉ
ਆਦਿਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਅਤਿ ਅਛਲ ਅਛੇਉ
ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ॥ ੨ ॥

ਸਤਿ ਗੁਰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵੇਪਰਵਾਹ ਅਥਾਹ ਸਹੰਬਾ
ਨਾਉਂ ਗ਼ਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਹੈ ਬੇ ਮੁਹਤਾਜ ਨ ਮੋਹ ਮੁਹੰਬਾ
ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਅਲਾਹੁ ਸਿਵਾਬਾ
ਕਾਇਮ ਦਾਇਮ ਸਾਹਿਬੀ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾਜ਼ਰ ਵੇਦ ਕਿਤੱਬਾ
ਅਗਮ ਅਡੋਲ ਅਤੋਲ ਹੈ ਤੋਲਣਹਾਰ ਨ ਡੰਡੀ ਛੱਬਾ
ਇਕਛਤ ਰਾਜ ਕਮਾਂਵਦਾ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦੂਤ ਨ ਸ਼ੋਰ ਸ਼ਰੱਬਾ
ਆਦਲ ਅਦਲ ਚਲਾਇਦਾ ਜ਼ਾਲਮ ਜ਼ੁਲਮ ਨ ਜ਼ੋਰ ਜਰੱਬਾ
ਜ਼ਾਹਰ ਪੀਰ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ॥ ੩ ॥

ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂਆਂ ਮੁਸਲਮਾਣਾ ਮੱਕਾ ਕਾਬਾ
ਘਰ ਘਰ ਬਾਬਾ ਗਾਵੀਐ ਵੱਜਨ ਤਾਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਰਬਾਬਾ
ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋ ਆਯਾ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਅਜਬ ਅਜਾਬਾ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਇਕਵਰਨਹੋਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਹੋਏ ਤਰਾਬਾ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਅੱਵਲ ਦੋਮ ਨ ਸੇਮ ਖਰਾਬਾ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਕੁਦਰਤ ਕਿਸਦੀ ਕਰੇ ਜਵਾਬਾ
ਜ਼ਾਹਰ ਪੀਰ ਜਗਤ ਗੁਰ ਬਾਬਾ ॥ ੪ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅੰਗਹੁ ਅੰਗ ਉਪਾਇਓਨ ਗੰਗਹੁ ਜਾਣ ਤਰੰਗ ਉਠਾਯਾ
ਗਹਿਰਗੰਭੀਰਗਹੀਰ ਗੁਣ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦ ਸਦਾਯਾ
ਦੁਖਸੁਖ ਦਾਤਾ ਦੇਣਹਾਰ ਦੁਖਸੁਖ ਸਮਸਰ ਲੇਪ ਨ ਲਾਯਾ
ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਯਾ
ਬਿਰਖੋਂ ਫਲ ਫਲਤੇ ਬਿਰਖ ਪਿਉਪੁੱਤੋਂਪੁਤਪਿਉ ਪਤੀਆਯਾ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਬ੍ਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਬਾਬਾਣੇ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਆਯਾ ॥ ੫ ॥

ਪਾਰਸ ਹੋਯਾ ਪਾਰਸਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਚੇ ਸਤਗੁਰ ਕਹਿਣਾ
ਚੰਦਨ ਹੋਯਾ ਚੰਦਨਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ
ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਜੋਤ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤ ਸੁਖ ਦੁਰਮਤਦੁਖਦਹਣਾ
ਅਚਰਜਨੋਂ ਅਚਰਜ ਮਿਲੇ ਵਿਸਮਾਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਸਮਹਿਣਾ
ਅਪਿਓਪੀਨ ਨਿੱਝਰ ਝਰਨ ਅਜਰਜਰਨ ਅਸਹੀਅਨ ਸਹਿਣਾ
ਸੱਚ ਸਮਾਣਾ ਸੱਚ ਵਿਚ ਗਾਡੀਰਾਹ ਸਾਧ ਸੰਗ ਵਹਿਣਾ
ਬਾਬਾਣੈ ਘਰ ਚਾਨਣ ਲਹਿਣਾ ॥ ੬ ॥

ਸ਼ਬਦੇਸ਼ਬਦ ਮਿਲਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖ ਅਘੜ ਘੜਾਇ ਗਹਿਣਾ
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਚੱਲਣਾ ਆਪ ਗਣਾਇ ਨ ਖਲ੍ਹ ਲਖਹਿਣਾ
ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੀ ਸਾਹਿਬੀ ਗੁਰਮੁਖ ਗੋਸ਼ ਨਸ਼ੀਨੀ ਬਹਿਣਾ
ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਸਮੱਥ ਹੈ ਹੋਇ ਅਛਲ ਛਲ ਅੰਦਰ ਛਹਿਣਾ
ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਯਾ ਧਰਮ ਅਰਥਵੀਚਾਰ ਸਹਿਜ ਘਰ ਘਹਿਣਾ
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਛੱਡ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰਹੁ ਭਹਿਣਾ
ਪੁੱਤ ਸਪੁੱਤ ਬਬਾਣੇ ਲਹਿਣਾ ॥ ੭ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰੁਅੰਗਦ ਗੁਰੁ ਅੰਗੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਿਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤਫਲ ਫਲਿਆ
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਈਅਨੁ ਦੀਵੇ ਤੇ ਜਿਉਂ ਦੀਵਾ ਬਲਿਆ
ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਛਲਕਰ ਅਛਲੀ ਅੱਛਲ ਛਲਿਆ
ਕੋਈ ਬੁੱਝ ਨ ਹੋਘਣੀ ਪਾਨੀ ਅੰਦਰ ਪਾਨੀ ਰਲਿਆ
ਸੱਚਾ ਸੱਚ ਸੁਹਾਵੜਾ ਸਚ ਅੰਦਰ ਸਚ ਸੱਚਹੁ ਢਲਿਆ
ਨਿਹਚਲ ਸੱਚਾ ਤਖ਼ਤ ਹੈ ਅਬਚਲ ਰਾਜ ਨ ਹੱਲੇ ਹਲਿਆ
ਸੱਚਸ਼ਬਦ ਗੁਰਸਉਂਪਿਆ ਸਚਟਕਸਾਲਹੁ ਸਿੱਕਾ ਚਲਿਆ
ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸਭ ਹੱਥ ਜੋੜਕੈ ਹੋਏ ਖਲਿਆ
ਸੱਚਾ ਹੁਕਮ ਸੁ ਅਟਲ ਨ ਟਲਿਆ ॥ ੮ ॥

ਅਛਲਅਛੇਦਅਭੇਦ ਹੈ ਭਗਤ ਵੱਛਲਹੁਇ ਅਛਲ ਛਲਾਯਾ
ਮਹਿਮਾ ਮਿਤ ਮਿਰਜਾਦ ਲੰਘ ਪਰਮਿਤ ਪਾਰਾਵਾਰਨ ਪਾਯਾ
ਰਹਿਰਾਸੀ ਰਹਿਰਾਸ ਹੈ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਅਮਰਪਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਿਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲਾਯਾ
ਗੁਰ ਚੇੱਲਾ ਚੇੱਲਾ ਗੁਰੂ ਪੁਰਖਹੁ ਪੁਰਖ ਉਪਾਇ ਸਮਾਯਾ
ਵਰਤਮਾਨ ਵੀਹ ਵਿੱਸਵੇ ਹੋਇ ਇਕੀਹ ਸਹਿਜ ਘਰ ਆਯਾ
ਸੱਚਾ ਅਮਰ ਅਮਰ ਵਰਤਾਯਾ ॥ ੯ ॥

ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪਰਚਾਇਕੈ ਚੇੱਲੇ ਤੇ ਗੁਰ ਗੁਰਤੇ ਚੇੱਲਾ
ਵਾਣਾ ਤਾਣਾ ਆਖੀਐ ਸੂਤ ਇੱਕ ਹੁਇ ਕੱਪੜ ਮੇੱਲਾ
ਦੁਧਹੁ ਦਹੀ ਵਖਾਣੀਐ ਦਹੀਅਹੁ ਮੱਖਣ ਕਾਜ ਸੁਹੇੱਲਾ
ਮਿਸਰੀ ਖੰਡ ਵਖਾਣੀਐ ਜਾਣ ਕਮਾਦਹੁ ਰੇੱਲਾ ਪੇੱਲਾ
ਖੀਰ ਖੰਡ ਘਿਉ ਮੇਲਕਰ ਅਤਿ ਵਿਸਮਾਦ ਸਾਦਰਸ ਕੇੱਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕੱਥ ਮਿਲ ਚੂਨੇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਸੁਹੇੱਲਾ
ਪੈਂਤਾ ਪਰਵਾਣੀਕ ਨਵੇੱਲਾ ॥ ੧੦ ॥
ਤਿਲਮਿਲ ਫੁੱਲ ਅਮੁੱਲ ਜਗੋਂ ਗੁਰਸਿਖ ਸੰਧਸੁਗੰਧ ਫੁਲੇੱਲਾ
ਖ਼ਾਸਾਮਲਮਲ ਸਿਰੀ ਸਾਫ ਛਾਹ ਕਪਾਹ ਚਲਿਤ ਬਹੁਖੇੱਲਾ
ਗੁਰਮੂਰਤਿ ਗੁਰੁਸ਼ਬਦਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ
ਦੁਨੀਆ ਕੂੜੀ ਸਾਹਿਬੀ ਸੌਂਹ ਮਣੀ ਸੱਚ ਗਰਬ ਗਹੇੱਲਾ
ਦੇਵੀਦੇਵ ਦੁੜਾਇਅਨ ਜਿਉਂ ਮਿਰਗਾਵਲ ਦੇਖ ਬਗੇੱਲਾ
ਹੁਕਮ ਰਜ਼ਾਈ ਚੱਲਣਾ ਪਿੱਛੇ ਲਗੇ ਨੱਕ ਨਕੇੱਲਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਅਮਰ ਸੁਹੇੱਲਾ ॥ ੧੧ ॥
ਸਤਗੁਰੁਹੋਆ ਸਭਿਗੁਰਹੁੰ ਅਚਰਜ ਅਮਰਅਮਰ ਵਰਤਾਯਾ
ਸੋ ਟਿੱਕਾ ਸੋ ਛੈਹਣਾ ਸੋਈ ਸੱਚਾ ਹੁਕਮ ਚਲਾਯਾ
ਖੋਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚੁਮੇਲ ਮਿਲਾਯਾ
ਗੁਰ ਚੇੱਲਾ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਚਾਰ ਵਰਨ ਲੈ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਇੱਕ ਧਿਆਈਐ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਯਾ
ਕਲਾ ਧਰਮ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖ ਸਭ ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸਰਹਾਯਾ
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਬਾਟ ਬਣਾਯਾ ॥ ੧੨ ॥
ਆਦਿਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਗੁਰ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਾਯਾ
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜ ਗੁਰੁ ਸਿਖਦੇ ਸੈਂਸਾਰ ਤਰਾਯਾ
ਕਲੀ ਕਾਲ ਇਕਪੈਰਹੁਇ ਚਾਰਵਰਨ ਕਰ ਧਰਮ ਧਰਾਯਾ
ਭੁਲਾ ਭੁਲਾ ਭੁਲਿਆਈਅਹੁੰ ਪਿਉ ਦੱਦੇਦਾ ਰਾਹੁ ਚਲਾਯਾ
ਅਗਮਅਗੋਚਰ ਗਹਣਗਤ ਸਬ੍ਦ ਸੁਰ੍ਤ ਲਿਵ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅਪਰੰਪਰ ਆਗਾਧ ਬੋਧ ਪਰਮਿਤ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਯਾ
ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ ॥ ੧੩ ॥

ਰਾਗ ਦੋਖ ਨਿਰਦੋਖ ਹੈ ਰਾਜ ਜੋਗ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ
ਮਨਸਾ ਵਾਚਾ ਕਰਮਨਾ ਮਰਮ ਨ ਜਾਪੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ
ਦਾਤਾਭੁਗਤਾ ਦਇਆ ਦਾਨਿ ਦੇਵਸਥਲ ਸਤਸੰਗ ਉਧਾਰਾ
ਸਹਜਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੁ ਸਵਾਰਣ ਹਾਰਾ
ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇਜੁਹਾਰਾ
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰਸਿਖਹੋਇ ਅਨਹਦ ਬਾਣੀਨਿਝਰ ਧਾਰਾ
ਤਖ਼ਤ ਬਖ਼ਤ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰਾ ॥ ੧੪ ॥

ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਜੇਵੇਹਿਆ ਪੜਦਾਦੇ ਪਰਵਾਣ ਪੜੋਤਾ
ਗੁਰਮਤਿਜਾਗਿ ਜਗਾਇੰਦਾ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਕੌੜਾ ਸੋਤਾ
ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦਾ ਥੰਮ ਹੋਇ ਭਾਰ ਅਥਰਬਣ ਥੰਮ ਖਲੋਤਾ
ਭਉਜਲਭਉ ਨ ਵਿਆਪਈ ਗੁਰ ਬੋਹਿਥ ਚੜ੍ਹਖਾਇਨ ਗੋਤਾ
ਅਵਗੁਣਲੈ ਗੁਣ ਵਿਕਣੈਂ ਗੁਰੁ ਹਟ ਨਾਲੇ ਵਣਜ ਸਓਤਾ
ਮਿਲਿਆ ਮੂਲ ਨ ਵਿਛੜੈ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਹਾਰ ਪਰੋਤਾ
ਮੈਲਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਗੁਰੁ ਸਰਵਰ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਧੋਤਾ
ਬਾਬਾਣੈ ਕੁਲ ਕਵਲ ਅਛੋਤਾ ॥ ੧੫ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਮੇਲਾ ਸਚਦਾ ਸਚ ਮਿਲੈ ਸਚਿਆਰ ਸੰਜੋਗੀ
ਘਰਬਾਰੀ ਪਰਵਾਰਵਿਚ ਭੋਗ ਭੁਗਤਿ ਰਾਜੇ ਰਸ ਭੋਗੀ
ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਹੋਇ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗੀਸ਼ਰ ਜੋਗੀ
ਦੇਂਦਾ ਰਹੈ ਨ ਮੰਗੀਐ ਮਰੈ ਨ ਹੋਇ ਵਿਜੋਗ ਵਿਜੋਗੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਹੈ ਵਾਇ ਪਿੱਤ ਕਫ਼ ਰੋਗ ਅਰੋਗੀ
ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮਸਰ ਗੁਰਮਤੀ ਸੰਪੈ ਹਰਖ ਨ ਆਪਦਾ ਸੋਗੀ
ਦੇਹ ਬਿਦੇਹੀ ਲੋਗ ਅਲੋਗੀ ॥ ੧੬ ॥

ਸਭਨਾਂ ਸਾਹਿਬ ਇੱਕ ਹੈ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ਨ ਢੋਗ ਨ ਢੋਗੀ
ਸਹਜ ਸਰੋਵਰ ਪਰਮ ਹੰਸ ਗੁਰਮਤਿ ਮੋਤੀ ਮਾਨਕ ਚੋਗੀ
ਖੀਰਨੀਰਜਿਉਂ ਕੂੜਸੱਚ ਤਜਭਜਲੈ ਗੁਰੁ ਗਜਾਨ ਅਧੋਗੀ
ਇੱਕ ਮਨ ਇੱਕ ਅਰਾਧਨਾ ਪਰਹਰ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦਰੋਗੀ
ਸ਼ਬਦਸੁਰਤ ਲਿਵਸਾਧਸੰਗ ਸਹਜ ਸਮਾਧ ਅਗਾਧ ਘਰੋਗੀ
ਜੰਮਣ ਮਰਣਹੁੰ ਬਾਹਰੇ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਪਰਸ ਪਰਜੋਗੀ
ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰ ਅਮਰ ਸਮੋਗੀ ॥ ੧੭ ॥

ਅਲਖਨਿਰੰਜਨ ਆਖੀਐ ਅਕਲ ਅਜੋਨਿ ਅਕਾਲ ਅਪਾਰਾ
ਰਵਸਸ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤਲੰਘ ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਿਆਰਾ
ਜਗਮਗ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰੀ ਜਗ ਜੀਵਨ ਜਗ ਜੈਜੈ ਕਾਰਾ
ਨਮਸਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਉਧਾਰਾ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸ਼ਨਾ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗਸੱਚ ਅਚਾਰਾ
ਨਾਮਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਇ ਭਗਤ ਨਿਸਤਾਰਾ
ਗੁਰੁ ਅਰਜਨ ਸਚ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥ ੧੮ ॥

ਪਿਉਦਾਦਾ ਪੜਦਾਦਿਹੁੰ ਕੁਲ ਦੀਪਕ ਅਜਰਾਵਰ ਨੱਤਾ
ਤਖ਼ਤ ਬਖ਼ਤ ਲੈ ਮੱਲਿਆ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਵਾਪਾਰਸ ਪੱਤਾ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਭੰਡਾਰ ਭਰ ਕੀਰਤਨ ਥਾ ਰਹੈ ਰੰਗ ਰੱਤਾ
ਧੁਨਿ ਅਨਹਦ ਨਿੱਝਰ ਝਰੈ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਅਮਿਓ ਰਸਮੱਤਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਭਾ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਵਣਜ ਸਹੰਤਾ
ਸੱਚ ਨੀਸ਼ਾਣ ਦੀਬਾਣ ਸੱਚ ਸੱਚ ਤਾਣ ਸਚ ਮਾਣ ਮਹੱਤਾ
ਅਬਚਲ ਰਾਜ ਹੋਆ ਸਣਖੱਤਾ ॥ ੧੯ ॥
ਚਾਰੇ ਚੱਕ ਨਿਵਾਇਓਨ ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਆਵੈ ਅਣਗੱਤਾ
ਲੰਗਰ ਚੱਲੈ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਪੂਰੀ ਬਨੀ ਬਣੱਤਾ
ਗੁਰਮਖ ਛੱਤ੍ਰ ਨਿਰੰਜਨੀ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮ ਪਦ ਮੱਤਾ
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਅਗੋਚਰਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸ਼ਬਦ ਸਾਧਸੰਗ ਸੱਤਾ
ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸ ਕਰ ਗੁਰਸਿਖ ਜਨਕ ਅਸੰਖ ਭਗੱਤਾ
ਕੁਦਰਤ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਬਗਤ ਅਬਿਗੱਤਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਜ ਸੁਗੱਤਾ ॥ ੨੦ ॥
ਹਰਖਹੁੰ ਸੋਗਹੁੰ ਬਾਹਿਰਾ ਹਰਨ ਭਰਨ ਸਮਰੱਥ ਸਹੰਦਾ
ਰਸ ਕਸ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਰਾਗ ਰੰਗ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹੰਦਾ
ਗੋਸ਼ਟ ਗਿਆਨ ਅਗੋਚਰਾ ਬੁਧਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਨਸੰਦਾ
ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰੁ · ਹਰਿ ਗਵਿੰਦ ਸਦਾ ਵਿਗਸੰਦਾ
ਅਚਰਜ ਨੋਂ ਅਚਰਜ ਮਿਲੈ ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦ ਮਿਲੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚੱਲਣਾ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਕਾਰ ਨਿਬਹੰਦਾ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਲੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਚਲੰਦਾ ॥ ੨੧ ॥
ਹੰਸਹੁੰ ਹੰਸ ਗਿਆਨ ਕਰ ਦੁਧੈ ਵਿੱਚਹੁੰ ਕਾਢੈ ਪਾਣੀ
ਕੱਛਹੁੰ ਕੱਛ ਧਿਆਨ ਧਰ ਲਹਿਰ ਨ ਵਿਆਪੈ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ
ਕੂੰਜਹੁੰ ਕੂੰਜ ਵਖਾਣੀਐ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਉਡੈ ਅਸਮਾਣੀ
ਗੁਰੁਪਰਚੈ ਗੁਰਜਾਣੀਐ ਗਜਾਨਧਜਾਨ ਸਿਮਰਨ ਗੁਰਬਾਣੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰੁ ਸਿੱਖਲੈ ਗੁਰੁਸਿੱਖਹੋਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਜਗ ਅੰਦਰ ਜਾਨੀ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰ ਗ਼ਰੀਬੀ ਆਨੀ
ਪੀ ਚਰਣੋਦਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਨੀ ॥ ੨੨ ॥
ਰਹਿੰਦੇ ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਵਿੱਚ ਮੀਨ ਕਲੀਨ ਹੋਇ ਨਿਰਬਾਨੀ
ਦਰਸ਼ਨ ਵੇਖ ਪਤੰਗ ਜਿਉਂ ਜੋਤੀ ਅੰਦਰ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨੀ
ਸ਼ਬਦਸੁਰਤਲਿਵਮ੍ਰਿਗਜਜੋਂ ਭੀੜਪਈਚਿਤ ਅਵਰ ਨ ਆਨੀ
ਚਰਨ ਕਵਲ ਮਿਲ ਭਵਰ ਜਜੋਂ ਸੁਖਸੰਪ੍ਰ ਵਿੱਚਰੈਣ ਵਿਹਾਨੀ
ਗੁਰ ਉਪਦੇ ਨ ਵਿੱਸਰੈ ਬਾਂਬੀਹੇ ਜਿਉਂ ਆਖ ਵਖਾਨੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਰਮਰਸ ਸਹਿਜਸਮਾਧਿਸਾਧਸੰਗਜਾਨੀ
ਗੁਰੁ ਅਰਜਨ ਵਿੱਟਹੁ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥ ੨੩ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆੱਪੇ ਆਪ ਉਪਾਯਾ
ਗੁਰੁਗੋਬਿੰਦ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰੁ ਜੋਤਿ ਇਕ ਦੁਇਨਾਂਵ ਧਰਾਯਾ
ਪੁੱਤਪਿਅਹੁੰ ਪਿਉ ਪੁੱਤਤੇ ਵਿਸਮਾਦਹੁੰ ਵਿਸਮਾਦ ਸੁਣਾਯਾ
ਬਿਰਖਹੁੰਫਲ ਫਲ ਤੇ ਬਿਰਖ ਆਚਰਜਹੁੰ ਆਚਰਜ ਸੁਹਾਯਾ
ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਆਖੀਅਨ ਪੁੱਛੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਯਾ
ਹੋਰਨਿ ਅਲਖ ਨ ਲੱਖੀਐ ਗੁਰੁ ਚੇੱਲੇ ਮਿਲ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰ ਗੁਰੁ ਭਾਯਾ ॥ ੨੪ ॥
ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਣਾਯਾ
ਗੁਰੁ ਅੰਗਦ ਗੁਰੁ ਅੰਗਤੇ ਗੰਗਹੁੰ ਜਾਣ ਤਰੰਗ ਉਠਾਯਾ
ਅਮਰਦਾਸ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦਹੁੰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਚਲਤ ਵਰਤਾਯਾ
ਗੁਰੂਅਮਰੋ ਗੁਰੁਰਾਮਦਾਸ ਅਨਹਦ ਨਾਦਹੁੰਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਰਾਮਦਾਸਹੁ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਰਪਨ ਵਿਚ ਦਿਖਾਦਾ
ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਅਰਜਨਹੁ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਉਂ ਸਦਵਾਦਾ
ਗੁਰੁਮੂਰਤਿ ਗੁਰੁਸ਼ਬਦ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪਰਗਟੀ ਆਦਾ
ਪੈਰੀਂ ਪਾਇ ਸਭ ਜਗਤ ਤਰਾਦਾ ॥ ੨੫ ॥ ੨੪ ॥

੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਦਾ
ਏਕੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦ ਨਾਉਂ ਸਦਵਾਦਾ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਅਲਖਲਖਾਦਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਆਰੋਧਦਾ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹੋਇ ਅਛਲ ਛਲਾਦਾ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਪਸਾਦਾ
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰੱਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਦਾ
ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਗੁਰ ਚਰਨ ਧਿਆਦਾ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਪੈਰ ਧਰ ਦਹਦਿਸ ਬਾਹਰਵਾਟ ਨ ਧਾਦਾ
ਗੁਰ ਮੂਰਤ ਗੁਰਧਯਾਨ ਧਰ ਘਟ ਘਟ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਦਿਖਾਦਾ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਲਿਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਗਯਾਨ ਜਨਾਦਾ
ਸਿਲਾ ਅਲੂਣੀ ਚੱਟਣੀ ਚਰਣ ਕਵਲ ਚਰਣੋਦਕ ਪਿਆਦਾ
ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਚਿਤ ਕਰ ਸੁਖ ਸੰਪਟ ਵਿਚ ਨਿਜ ਘਰ ਛਾਦਾ
ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਪਰਹਰੇ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਅਪਰਸ ਰਹਾਦਾ
ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸਾਧ ਸੰਗ ਆਦਾ ॥ ੨ ॥

ਜਿਉ ਵੜ ਬੀਉ ਸਸੀਉ ਹੋਇ ਕਰ ਵਿਸਥਾਰ ਬ੍ਰਿਖ ਉਪਜਾਦਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬਿਰਖਹੁੰ ਹੋਇ ਸਹੰਸਫਲ ਫਲ ਫਲ ਵਿਚ ਬਹੁਬੀਅ ਸਮਾਯਾ
ਦੁਨੀਆ ਚੰਦ ਅਗਾਸ਼ ਜਿਉਂ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ
ਤਾਰੇ ਮੰਡਲ ਸੰਤ ਜਨ ਧਰਮਸਾਲ ਸਚਖੰਡ ਵਸਾਯਾ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਇ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਧ੍ਰਜਿਵੈਂ ਨਿਹਕਲ ਵਾਸ ਅਗਾਸ਼ ਚੜ੍ਹਾਯਾ
ਸਭ ਤਾਰੇ ਚੌਫੇਰ ਫਿਰਾਯਾ ॥ ੩ ॥
ਨਾਮਾਂ ਛੀਂਬਾ ਆਖੀਐ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਲਿਵਲਾਈ
ਖੱਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਨ ਦੇਹੁਰੈ ਉੱਤਮ ਜਾਤਿ ਕਰਨ ਵਡਿਆਈ
ਨਾਮਾਂ ਪਕੜ ਉਠਾਲਿਆ ਬਹਿ ਪਿਛਵਾੜੈ ਹਰਿਗੁਣਗਾਈ
ਭਗਤ ਵਛਲ ਆਖਾਇੰਦਾ ਫੇਰ ਦੇਹੁਰਾ ਪੈਜ ਰਖਾਈ
ਦਰਗਹਮਾਨ ਨਿਮਾਣਿਆ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਤ ਗੁਰੁ ਸ਼ਰਣਾਈ
ਉੱਤਮ ਪਦਵੀ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਚਾਰੇ ਵਰਨ ਪਏ ਪਗਿ ਆਈ
ਜਿਉਂ ਨੀਵਾਨ ਨੀਰ ਰਲ ਜਾਈ ॥ ੪ ॥
ਅਸੁਰ ਬਿਭੀਖਣ ਭਗਤ ਹੈ ਬਿਦਰ ਧ੍ਰੂ ਵਿਖਲੀ ਸ਼ਰਣਾਈ
ਧੰਨਾ ਜੱਟ ਵਖਾਣੀਐ ਸਧਨਾਂ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤੀ ਕਸਾਈ
ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੁਲਾਹੜਾ ਨਾਮਾਂ ਛੀਂਬਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ
ਕਲ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ਹੈ ਸੈਣ ਸਨੱਤੀ ਅੰਦਰ ਨਾਈ
ਕੋਇਲ ਪਾਲੈ ਕਾਂਵਣੀ ਅੰਤ ਮਿਲੈ ਅਪਣੇ ਕੁਲ ਜਾਈ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਸੋਧਾਂ ਪਾਲਿਆ ਵਾਸ਼ਦੇਵ ਕੁਲ ਕਵਲ ਸਦਾਈ
ਘਿਉ ਭਾਂਡਾ ਨ ਵਿਚਾਰੀਐ ਭਗਤਾਂ ਜਾਤਿ ਸਨਾਤਿ ਨ ਕਾਈ
ਚਰਨ ਕਵਲ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਰਨਾਈ ॥ ੫ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਡੇਮੂੰ ਖੱਖਰ ਮਿਸਰੀ ਮੱਖੀ ਮੇਲ ਮਖੀਰ ਉਪਾਯਾ
ਪਾਟਪਟੰਬਰ ਕੀੜਿਅਹੁੰ ਕੁਟਕਟ ਸਣ ਕਿਰਤਾਹੁ ਬਣਾਯਾ
ਮਲਮਲ ਹੋਇ ਵੜੇਵਿਅਹੁੰ ਚਿੱਕੜ ਕਵਲ ਭਵਰ ਲੋਭਾਯਾ
ਜਿਉਂ ਮਣਿ ਕਾਲੇ ਸੱਪ ਸਿਰ ਪੱਥਰ ਹੀਰੇ ਮਾਣਕ ਛਾਯਾ
ਜਾਣ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗਤਨ ਨਾਉਂ ਭਗਾਉਤੀ ਲੋਹ ਘੜਾਯਾ
ਮੁਸਕ ਬਿੱਲੀਅਹੁੰ ਮੇਦਕਰ ਮਜਲਸ ਅੰਦਰ ਮਹਮਹਕਾਯਾ
ਨੀਚ ਜੋਨਿ ਉੱਤਮ ਫਲ ਪਾਯਾ ॥ ੬ ॥

ਬਲਿ ਪੋੱਤਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦਾ ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੀ ਦੀ ਇੱਛ ਇਛੰਦਾ
ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੱਗ ਸਉ ਇੱਕ ਇਕੋੱਤਰ ਜੱਗ ਕਰੰਦਾ
ਬਾਵਨ ਰੂਪੀ ਆਇਕੈ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰ ਭਗਤ ਉਧਰੰਦਾ
ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਨੋਂ ਪਰ ਹਰੈ ਜਾਇ ਪਤਾਲ ਸੁ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ
ਬਲਛਲ ਆਪ ਛਲਾਇਓਨ ਦਰਵਾਜੇ ਦਰਵਾਣ ਹੋਵੰਦਾ
ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਲੈ ਸਿੱਪ ਜਿਉਂ ਮੋਤੀ ਟੁੱਬੀ ਮਾਰ ਸੁਹੰਦਾ
ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧ ਮਿਲੰਦਾ ॥ ੭ ॥

ਨੀਚਹੁੰ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਕੀੜੀ ਹੋਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਚੱਲਣਾ ਇੱਕਤ ਖੁੱਡ ਸਹੰਸ ਸਮਾਏ
ਘਿਉ ਸ਼ੱਕਰ ਦੀ ਵਾਸ ਲੈ ਜਿੱਥੈ ਧਰੀ ਤਿਥੈ ਚਲ ਜਾਏ
ਡੱਲੈ ਖੰਡ ਜੁ ਰੇਤ ਵਿੱਚ ਖੰਡੂ ਦਾਣਾ ਚੁਣ ਚੁਣ ਖਾਏ
ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਦੇ ਭੈ ਜਾਇ ਮਰ ਹੋਵੈ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਮਾਰ ਜੀਵਾਏ
ਅੰਡਾ ਕੱਛੂ ਕੂੰਜ ਦਾ ਆਸਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ
ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਏ ॥ ੮ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੂਰਜ ਪਾਸ ਬਿਆਸ ਜਾਇ ਹੋਇ ਭੁਲਹਣਾ ਕੰਨ ਸਮਾਣਾ
ਪੜ੍ਹ ਵਿੱਦਿਆ ਘਰ ਆਇਆ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਲਮੀਕਮਨਿ ਭਾਣਾ
ਅ ਵਿਬਿਆਸ ਵਖਾਣੀਐ ਕਥ ਕਥ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣਾ
ਨਾਰਦਮੁਨਿ ਉਪਦੇਸ਼ਿਆ ਭਗੁ ਭਾਗਵਤ ਪੜ੍ਹ ਪਤੀਆਣਾ
ਚੌਦਹ ਵਿੱਦਿਆ ਸੋਧਕੇ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਅਚਾਰ ਸੁਖਾਣਾ
ਪਰਉਪਕਾਰੀਸਾਧਸੰਗ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਬਿਰਦ ਵਖਾਣਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ ॥ ੯ ॥
ਬਾਰਹ ਵਰੇ ਗਰਭਾਸ ਵੱਸ ਜੰਮਦੇਹੀ ਸੁਕ ਲਈ ਉਦਾਸੀ
ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਅਤੀਤ ਹੋਇ ਮਨ ਹਠਬੱਧਿਨ ਬੰਦ ਖ਼ਲਾਸੀ
ਪਿਉ ਬਿਆਸ ਪਰਬੋਧਿਆ ਗੁਰੁਕਰ ਜਨਕ ਸਹਜ ਅੱਭਿਆਸੀ
ਤਜ ਦੁਰਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿਲਈ ਸਿਰਧਰਜੂਠਮਿਲੀ ਸ਼ਾਬਾਸੀ
ਗੁਰੁਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸਕਰ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰ ਜਗਤ ਗੁਰਦਾਸੀ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਗਾਸੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ੧੦ ॥
ਰਾਜ ਜੋਗ ਹੈ ਜਨਕ ਦੇ ਵਡਾ ਭਗਤ ਕਰ ਵੇਦ ਵਖਾਣੈ
ਸਨਕਾਦਿਕਨਾਰਦਉਦਾਸ ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਅਤੀਤ ਸੁਹਾਣੈ
ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਲੰਘਕੈ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਿਰਬਾਣੈ
ਆਪ ਗਣਾਇ ਵਿਗੁੱਚਣਾ ਆਪ ਗਵਾਏ ਆਪ ਸਿਞਾਣੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਰਗ ਸੱਚ ਦਾ ਪੈਰੀਂ ਪਵਣਾ ਰਾਜੇ ਰਾਣੈ
ਗਰਬ ਗੁਮਾਨ ਵਿਸਾਰਕੈ ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਗ਼ਰੀਬੀ ਆਣੈ
ਸੱਚੀ ਦਰਗਹ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੈ ॥ ੧੧ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਅਭਿਮਾਨ ਵਿਚ ਕਾਲਖ ਭਰਿਆ ਕਾਲੇ ਵਾਲਾ
ਭਰਵੱਟੇ ਕਾਲਖ ਭਰੇ ਪਿੱਪਲੀਆਂ ਕਾਲਖ ਸੂਰਾਲਾ
ਲੋਇਣ ਕਾਲੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਦਾੜ੍ਹੀ ਮੁੱਛਾਂ ਕਰ ਮੂਹ ਕਾਲਾ
ਨਕ ਅੰਦਰ ਨਕਵਾਲ ਬਹੁ ਲੂੰਇ ਲੂੰਇ ਕਾਲਖ ਬੇਤਾਲਾ
ਉੱਚੇ ਅੰਗ ਨ ਪੂਜੀਅਨਿ ਚਰਣ ਧੂੜ ਗੁਰਮੁਖ ਧ੍ਰਮਸਾਲਾ
ਪੈਰਾਂ ਨਖ ਮੁਖ ਉੱਜਲੇ ਭਾਰ ਉਚਾਇਨ ਦੇਹ ਦੁਰਾਲਾ
ਸਿਰਧੋ ਪੀਣ ਅਪਵਿਤ੍ਰਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਚਰਣੋਦਕ ਜਗ ਭਾਲਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਸਹਿਜ ਸੁਖਾਲਾ ॥ ੧੨ ॥

ਜਲ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਧਰਮਸਾਲ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਨੀਰ ਨਿਵਾਸਾ
ਚਰਣਕਵਲ ਸ੍ਰਣਾਗਤੀ ਨਿਹਚਲ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਸੁਵਾਸਾ
ਕਿਰਖ ਬਿਰਖ ਕੁਸਮਾਵਲੀ ਬੂਟੀ ਜੜੀ ਘਾਹ ਅਬਿਨਾਸਾ
ਸਰਸਾਇਰ ਗਿਰ ਮੇਰੁ ਬਹੁ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ
ਦੇਵ ਸਥਲ ਤੀਰਥ ਘਣੇ ਰੰਗ ਰੂਪ ਰਸਕਸ ਪਰਗਾਸਾ
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਰਹਿਰਾਸ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਣਤਾਸਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਆਸ ਨਿਰਾਸਾ ॥ ੧੩ ॥

ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰੱਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਈ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸੱਤਿਪੁਰਖ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਖਦਾਈ
ਚਾਰਵਰਨ ਗੁਰ ਸਿਖਹੋਇ ਸਾਧੁ ਸੰਗਤਿ ਸਤਗੁਰੂ ਸ਼ਰਣਾਈ
ਗਿਆਨਧਿਆਨ ਸਿਮ੍ਰਣਸਦਾਗੁਰਮੁਖਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲਾਈ
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭਉ ਪਿਰਮ ਰਸ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੂਰਤਿਰਿਦੇ ਵਸਾਈ
ਏਵਡ ਭਾਰ ਉਚਾਇੰਦੇ ਸਾਧ ਚਰਣ ਪੂਜਾ ਗੁਰ ਭਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥ ੧੪ ॥
ਵੁੱਠੈ ਛਹਬਰ ਲਾਇਕੈ ਪਰਨਾਲੀਂ ਹੁਇ ਮੀਹੀਂ ਆਵੈ
ਲਖ ਨਾਲੇ ਉੱਛਲ ਚਲਨ ਲਖ ਪਰਵਾਹੀਂ ਵਾਹ ਵਹਾਵੈ
ਲਖ ਨਾਲੇ ਲਖ ਵਾਹ ਵਹਿ ਨਦੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਲੈ ਰਲਾਵੈ
ਨਉਂ ਸੈ ਨਦੀ ਨੜਿੰਨਵੈਂ ਪੂਰਬ ਪੱਛਮ ਹੋਇ ਚਲਾਵੈ
ਨਦੀਆਂ ਜਾਇ ਸਮੁੰਦ ਵਿਚ ਸਾਗਰ ਸੰਗਮ ਹੋਇ ਮਿਲਾਵੈ
ਸਤਿ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਗੜਾੜ ਮਹਿ ਜਾਇ ਸਮਾਹਿ ਨ ਪੇਟ ਭਰਾਵੈ
ਜਾਇ ਗੜਾੜ ਪਤਾਲ ਹੇਠ ਹੋਇ ਤਵੈ ਦੀ ਬੂੰਦ ਸਮਾਵੈ
ਸਿਰ ਪਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਲਾਖ ਲਖ ਇਨਣ ਜਾਲਿ ਤਵੇ ਨੋਂ ਤਾਵੈ
ਮਰਦੇ ਖਹਿ ਖਹਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾਵੈ ॥ ੧੫ ॥
ਇਕਤੁ ਥੇਕੈ ਦੁਇਖੜਗ ਦੁਇ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਨ ਮੁਲਕ ਸਮਾਣੈ
ਵੀਹ ਫ਼ਕੀਰ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਖਿੰਥ ਖਿੰਧੋਲੀ ਹੇਠ ਲੁਕਾਣੈ
ਜੰਗਲ ਅੰਦਰ ਸ਼ੀਂਹ ਦੁਇ ਪੋਸਤ ਡੋਡੇ ਖਸ਼ਖਸ਼ ਦਾਣੈ
ਸੂਲੀ ਉੱਪਰ ਖੇਲਣਾ ਸਿਰ ਧਰ ਛਤ੍ਰ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਕਾਣੈ
ਕੋੱਲ੍ਹੂ ਅੰਦਰ ਪੀੜੀਅਨਿ ਪੋਸਤ ਪੀਹ ਪਿਆਲੇ ਛਾਣੈ
ਲਉ ਬਾਲੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਗਰਬਗੁਨਾਹੀਂ ਮਾਣਨਿਮਾਣੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਂਦੇ ਤਾਣ ਨਿਤਾਣੈ ॥ ੧੬ ॥
ਸ਼ੀਂਹ ਪਜੂੱਤੀ ਬੱਕਰੀ ਮਰਦੀ ਹੋਈ ਖਿੜ ਖਿੜ ਹੱਸੀ
ਸ਼ੀਂਹ ਪੁੱਛੇ ਵਿਸਮਾਦ ਹੁਇ ਇਤ ਅਉਸਰ ਕਿਤ ਰਹਸਰ ਹੱਸੀ
ਬਿਨਉ ਕਰੇਂਦੀ ਬੱਕਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਅਸਾਡੇ ਕੀਚਨ ਖੱਸੀ
ਅੱਕ ਧਤੂਰਾ ਖਾਧਿਆਂ ਕੁਹਿ ਕੁਹਿ ਖੱਲ ਉਖੱਲ ਵਿਣੱਸੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮਾਸ ਖਾਨ ਗਲ ਵੱਢ ਕੇ ਹਾਲ ਤਿਨਾੜਾ ਕਉਣ ਹੋਵੱਸੀ
ਗਰਬ ਗਰੀਬੀ ਦੇਹ ਖੇਹ ਖਾਜ ਅਖਾਜ ਅਕਾਜ ਕਰੇਸੀ
ਜਗ ਆਇਆ ਸਭ ਕੋਈ ਮਰਸੀ ॥ ੧੭ ॥
ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਹਰਾਸਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧਸੰਗਤ ਪਰਗਾਸੀ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਅਮਰ ਅਬਨਾਸ਼ੀ
ਕਰ ਚਰਣੋਦਕ ਆਚਮਨ ਆਧ ਬਿਆਧ ਉਪਾਧ ਖਲਾਸੀ
ਗੁਰਮਤ ਆਪ ਗਵਾਇਆ ਮਾਇਆ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਉਦਾਸੀ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋਇਨਿਰੰਕਾਰ ਸਚਖੰਡ ਨਿਵਾਸੀ
ਅਬਗਤ ਗਤ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਚਰਜ ਰਦਾਸੀ
ਗੁਰ ਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਆਸਨਿਰਾਸੀ ॥ ੧੮ ॥
ਸਣ ਵਣ ਵਾੜੀ ਖੇਤ ਇਕ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਜਣਾਵੈ
ਖੱਲ ਕਢਾਇ ਵਟਾਇ ਸਣ ਰੱਸਾ ਬੰਧਨ ਇ ਬਨਾਵੈ
ਖ਼ਾਸ਼ਾ ਮਲ ਮਲ ਸਿਰੀਸਾਫ਼ ਸੂਤਕਤਾਇ ਕਪਾਹ ਵੁਣਾਵੈ
ਲੱਜਣ ਕੱਜਣ ਹੋਇਕੇ ਸਾਧਅਸਾਧ ਬਿਰਦ ਬਿਰਦਾਵੈ
ਸੰਗ ਦੋਖ ਨਿਰਦੋਖ ਮੋਖ ਸੰਗ ਸੁਭਾਉ ਨ ਸਾਧ ਮਿਟਾਵੈ
ਤੁਪੜ ਹੋਵੈ ਧਰਮਸਾਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪਗ ਧੜ ਧੁਮਾਵੈ
ਕੁਟਕਟ ਸਨ ਕਿਰਤਾਸ ਕਰ ਹਰਜਸ ਲਿੱਖ ਪੁਰਾਣ ਸੁਣਾਵੈ
ਪਤਤਿ ਪੁਨੀਤ ਕਰੇ ਜਨ ਭਾਵੈ ॥ ੧੯ ॥
ਪੱਥਰ ਚਿੱਤ ਕਠੋਰ ਹੈ ਚੂਨਾ ਹੋਵੈ ਅੱਗੀਂ ਦੱਧਾ
ਅੱਗ ਬੁਝੇ ਜਲ ਛਿੜਕੀਐ ਚੂਨੇ ਅੱਗ ਉਠੈ ਅਤਿ ਵੱਧਾ
ਪਾਣੀਪਾਏ ਵਿਹੁ ਨ ਜਾਇ ਅਗਨ ਨਾ ਛੁਟੈ ਅਵ ਨ ਬੱਧਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜੀਭੈ ਉੱਤੈ ਰਖਿਆਂ ਛਾਲੇ ਪਵਨ ਸੰਗ ਦੁਖ ਲੱਧਾ
ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕੱਥ ਮਿਲ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਸਪੂਰਨ ਸੱਧਾ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਸਾਧ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖ ਮਹਾਂ ਅਸਾਧ ਸਮੱਧਾ
ਆਪ ਗਵਾਇ ਮਿਲੈ ਪਲ ਅੱਧਾ ॥ ੨੦ ॥ ੨੫ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਸਿਰੰਦਾ
ਸੱਚੇ ਤਖਤ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਸੰਦਾ
ਸਚੁ ਫੁਰਮਾਣ ਨੀਸਾਣ ਸੱਚ ਸੱਚਾ ਹੁਕਮ ਨ ਮੂਲ ਫਿਰੰਦਾ
ਸੱਚਸਬਦ ਟਕਸਾਲ ਸੱਚ ਗੁਰਤੇ ਗੁਰ ਹੋਇ ਸ਼ਬਦਮਿਲੰਦਾ
ਸਚੀਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਸੱਚ ਰਾਗ ਰਤਨ ਕੀਰਤਨ ਭਾਵੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚਾ ਪੰਥ ਹੈ ਸਚ ਦੋਹੀ ਸਚ ਰਾਜ ਕਰੰਦਾ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜਾਉ ਚੜੰਦਾ ॥ ੧ ॥
ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜਾਣੀਐ ਸੱਚੇ ਸਚਾ ਨਾਉਂ ਧਰਾਯਾ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਹੋਇ ਏਕੰਕਾਰ ਅਪਾਰ ਸਦਾਯਾ
ਏਕੰਕਾਰਹੁੰ ਸ਼ਬਦ ਧੁਨ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਬਣਾਯਾ
ਇਕਦੂੰ ਹੋਇ ਤਿੰਨ ਦੇਵ ਤਿਹੁੰਮਿਲ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਗਣਾਯਾ
ਆਦਿਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ਹੈ ਓਹ ਵੇਖੈ ਓਨਾਂ ਨਦਰ ਨ ਆਯਾ
ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਸਿਮਰਨ ਕਰੈ ਨਾਵਾਂ ਅੰਤ ਬਿਅੰਤ ਨ ਪਾਯਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਨਾਉਂ ਮਨ ਭਾਯਾ ॥ ੨ ॥
ਅੰਬਰ ਧਰਤ ਵਿਛੋੜਿਅਨ ਕੁਦਰਤ ਕਰ ਕਰਤਾਰ ਕਹਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਪਾਣੀਐ ਵਿਣ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਆਗਾਸ ਰਹਾਯਾ
ਇੰਧਣ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਧਰ ਅਹਿਨਿਸ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਉਪਾਯਾ
ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਲਤ ਰਚਾਯਾ
ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਦੁਲੰਭ ਹੈ ਸਫਲ ਜਨਮ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਪਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਹਿਜ ਸਮਾਯਾ ॥ ੩ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚ ਦਾਤਾਰ ਹੈ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਅਮੋਲ ਦਿਵਾਯਾ
ਮੂੰਹ ਅੱਖੀਂ ਨਕ ਕੰਨ ਕਰ ਹੱਥ ਪੈਰ ਦੇ ਚਲੇ ਚਲਾਯਾ
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦਿੜ੍ਹਾਯਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਨ੍ਹਾਵਣਾ ਗੁਰਮੁਖ ਜਪ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਜਪਾਯਾ
ਰਾਤ ਆਰਤੀ ਸੋਹਿਲਾ ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸ ਰਹਾਯਾ
ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹੱਥਹੁ ਦੇਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਯਾ
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਪਿਛੈ ਲਾਯਾ ॥ ੪ ॥
ਸਤਗੁਰੁ ਵੱਡਾ ਆਖੀਐ ਵੱਡੇ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਨ ਕੀਮਤ ਪਾਈ
ਇਕ ਵਰਭੰਡ ਅਖੰਡ ਹੈ ਜੀਆ ਜੰਤ ਕਰ ਰਿਜ਼ਕ ਦਿਵਾਈ
ਲੂੰਅ ਲੂੰਅ ਵਿਚ ਰੱਖਿਓਨ ਕਰ ਵਰਭੰਡ ਕਰੋੜ ਸਮਾਈ
ਕੇਵਡ ਵੱਡਾ ਆਖੀਐ ਕਵਣ ਥਾਉਂ ਕਿਸ ਪੁਛਾਂ ਜਾਈ
ਅੱਪੜ ਕੋਇ ਨ ਹੰਘਈ ਸੁਣ ਸੁਣ ਆਖਣ ਆਖ ਸੁਣਾਈ
ਸਤਗੁਰੁ ਮੂਰਤਿ ਪਰਗਟੀ ਆਈ ॥ ੫ ॥
ਧਿਆਨ ਮੂਲ ਗੁਰੁ ਦਰਸਨੋ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਣ ਜਾਣੋਈ
ਪੂਜ ਮੂਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚਰਣ ਕਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸੇਵ ਸੁਖ ਹੋਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲ ਸਤਿਗੁ ਚਰਣ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਅਰਾਧੇ ਕੋਈ
ਮੋਖ ਮੂਲ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਸੋਈ
ਆਪ ਗਣਾਇ ਨ ਪਾਈਐ ਆਪ ਗਵਾਇ ਮਿਲੈ ਵਿਰਲੋਈ
ਆਪ ਗਵਾਏ ਆਪ ਹੈ ਸਭਕੋ ਆਪ ਆੱਪੇ ਸਭ ਕੋਈ
ਗੁਰੁ ਚੇੱਲਾ ਚੇੱਲਾ ਗੁਰੁ ਹੋਈ ॥ ੬ ॥

ਸਤਿਜੁਗ ਪਾਪ ਕਮਾਣਿਆ ਇੱਕਸ ਪਿੱਛੇ ਦੇਸ ਦੁਖਾਲਾ
ਤ੍ਰੇਤੈ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦੁਆਪੁਰ ਪਾਪ ਬੰਸ ਕੋ ਗਾਲਾ
ਕਲਿ ਜੁਗ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਵਰਤੈ ਧਰਮ ਨਿਆਉਂ ਸੁਖਾਲਾ
ਫਲੈ ਕਮਾਣੈ ਤਿਹੁਜੁਗੀ ਕਲਿਜੁਗੀ ਸਫਲ ਧ੍ਰਮ ਤਤਕਾਲਾ
ਪਾਪ ਕਮਾਣੇ ਲੇਪ ਹੈ ਚਿਤਵੈ ਧਰਮ ਸੁਫਲ ਫਲ ਵਾਲਾ
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਰਬ ਕਰਬੀਜਨਬੀਜਸਚੀਧਰਮ ਸਾਲਾ
ਸਫਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਣ ਘਾਲਾ ॥੭॥

ਸਤਿਜੁਗ ਸਤ ਤ੍ਰੇਤੇਜੁਗਾ ਦੁਆਪਰ ਪੂਜਾ ਬਾਹਲੀ ਘਾਲਾ
ਕਲਿਜੁਗ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਉਂ ਲ ਪਾਰ ਪਵੈ ਭਵਜਲ ਭਰਨਾਲਾ
ਚਾਰ ਚਰਣ ਸਤਿਜੁਗੇ ਵਿੱਚ ਤ੍ਰੇਤੈ ਚਉੱਥੈ ਚਰਣ ਉਕਾਲਾ
ਦੁਆਪੁਰ ਹੋਏ ਪੈਰ ਦੁਇ ਇਕਤੇ ਪੈਰ ਧਰਮ ਦੁਖਾਲਾ
ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੇ ਜਾਣਕੇ ਬਿਨਉ ਕਰੈ ਕਰ ਨਦਰ ਨਿਹਾਲਾ
ਗੁਰੁ ਪੂਰੈ ਪਰਗਾਸ਼ ਕਰ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਸੱਚੀ ਧਰਮ ਸਾਲਾ
ਆੱਪੇ ਖੇਤ ਆੱਪੇ ਰਖਵਾਲਾ ॥ ੮ ॥

ਜਿਨਾਂ ਭਾਉ ਤਿਨ ਨਾਹਿੰ ਭਉ ਮੁਚਭਉ ਅੱਗੈ ਨਿੱਭਵ ਆਹਾ
ਅੱਗ ਤਤੀ ਜਲ ਸੀਅਲਾ ਨਿਵ ਚੱਲੇ ਸਿਰ ਕਰੇ ਉਤਾਹਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭਰ ਡੁੱਬੈ ਖਾਲੀ ਤਰੈ ਵੱਜਿ ਨ ਵਜੈ ਘੜੈ ਜਿਵਾਹਾ
ਅੰਬਸੁਫਲਫਲ ਝੁਕਲਹੈਦੁਖ ਫਲ ਅਰਡ ਨ ਨਿਵੈਤਲਾਹਾ
ਮਨ ਪੰਖੇਰੂ ਧਾਂਵਦਾ ਸੰਗ ਸੁਭਾਇ ਜਾਇ ਫਲ ਖਾਹਾ
ਧਰ ਤਾਰਾਜੂ ਤੋੱਲੀਐ ਹਉਲਾ ਭਾਰਾ ਤੋਲ ਤੁਲਾਹਾ
ਜਿਣ ਹਾ ਹਾਰੈ ਜਿਣੈ ਪੈਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸੀਸ ਧਰਾਹਾ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀਂ ਪਾਹਾ ॥ ੯ ॥

ਸੱਚ ਹੁਕਮ ਸਚ ਲੇਖ ਹੈ ਸਚ ਕਾਰਨ ਕਰ ਖੇਲ ਰਚਾਯਾ
ਕਾਰਨ ਕਰਤੇ ਵੱਸ ਹੈ ਵਿਰਲੈ ਦਾ ਓਹ ਕਰੇ ਕਰਾਯਾ
ਸੁ ਕਿਉ ਹੋਰ ਨ ਮੰਗਈ ਖਸਮੈ ਦਾ ਭਾਣਾ ਤਿਸ ਭਾਯਾ
ਖ਼ਸਮੈ ਏਵੈਂ ਭਾਂਵਦਾ ਭਗਤ ਵੱਛਲ ਹੋਇ ਬਿਰਦ ਸਦਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਲਿਵ ਕਾਰਨ ਕਰਤਾ ਕਰਦਾ ਆਯਾ
ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਅਤੀਤ ਜਗ ਵਰ ਸਰਾਪਦਾ ਭਰਮ ਚੁਕਾਯਾ
ਜੇਹਾ ਭਾਉ ਤੇਹੋ ਫਲ ਪਾਯਾ ॥ ੧੦ ॥

ਅਉਗਣ ਕੀੱਤੇ ਗੁਣ ਕਰੈ ਸਹਜ ਸੁਭਾਉ ਤਰੋਵਰ ਹੋਂਦਾ
ਵੱਢਣ ਵਾਲਾ ਛਾਉਂ ਬਹਿ ਚੰਗੇ ਦਾ ਮੰਦਾ ਚਿਤਵੰਦਾ
ਫਲ ਦੇ ਵੱਟ ਵਗਾਇਆਂ ਵੱਢਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰ ਤਰੰਦਾ
ਬੇਮੁਖ ਫਲ ਨ ਪਾਇੰਦੇ ਸੇਵਕ ਫਲ ਅਗਣਤ ਫਲੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣੀਐ ਸੇਵਕ ਸੇਵਕ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ
ਜੱਗ ਜੋਹਾਰੇ ਚੰਦਨੋਂ ਸਾਇਰ ਲਹਰ ਅਨੰਦ ਵਧੰਦਾ
ਜੋ ਤੇਰਾ ਜਗ ਤਿਸਦਾ ਬੰਦਾ ॥ ੧੧ ॥

ਜਿਉਂ ਵਿਸਮਾਦ ਕਮਾਵਹੈ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ਹੋਇ ਉਪੰਨਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਹਿਲੇ ਖੱਲ ਉਖੱਲ ਕੈ ਟੋਟੇ ਕਰ ਕਰ ਭੰਨਣ ਭੰਨਾਂ
ਕੋਲੂ ਪਾਇ ਪੀੜਾਇਆ ਰਸ ਟਟਰ ਕਸ ਦਿਵਣ ਵੰਨਾਂ
ਦੁਖ ਸੁਖ ਅੰਦਰਿ ਸਬਰਕਰ ਖਾਇ ਅਵਟਣ ਜਗਧਨਧੰਨਾਂ
ਗੁੜ ਸ਼ੱਕਰ ਖੰਡ ਮਿਸਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਭ ਰਸ ਬੰਨਾਂ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਪੀਵਣਾ ਮਰ ਮਰ ਜੀਵਣ ਥੀਵਣ ਗੰਨਾਂ
ਗੁਰਮੁਖ ਬੋਲ ਅਮੋਲ ਰਤਨਾਂ ॥ ੧੨ ॥
ਗੁਰੁਦਰੀਆਉ ਅਮਾਉਹੈ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ਸਮਾਉ ਕਰੰਦਾ
ਇੱਕ ਇੱਕ ਦਰਯਾਉ ਵਿੱਚ ਲਖ ਤੀਰਥ ਦਰਯਾਉ ਵਹੰਦਾ
ਇੱਕਤ ਇੱਕਤ ਵਾਹੜੈ ਕੁਦਰਤਿ ਲੱਖ ਤਰੰਗ ਉਠੰਦਾ
ਸਾਇਰ ਸਣ ਰਤਨਾਵਲੀ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਮੀਨ ਤਰੰਦਾ
ਇੱਕਤ ਲਹਿਰ ਨ ਪੁਜਨੀ ਕੁਦਰਤਿ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤੁ ਲਹੰਦਾ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਇਕ ਬੂੰਦ ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਰਲਾਅਜਰਜਰੰਦਾ
ਅਲਖ ਲਖਾਇ ਨ ਅਲਖ ਲਖੰਦਾ ॥ ੧੩ ॥
ਬ੍ਰਹਮੇ ਥੱਕੇ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਰਾਜ ਕਰੰਦੇ
ਮਹਾਂਦੇਵ ਅਵਧੂਤ ਹੋਇ ਦਸ ਅਵਤਾਰੀ ਬਿਸ਼ਨ ਭਵੰਦੇ
ਸਿੱਧਨਾਥ ਜੋਗੀਸਰਾਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਭੇਵ ਲਹੰਦੇ
ਤਪੇ ਤਪੀਸ਼ਰ ਤੀਰਥਾਂ ਜਤੀ ਸਤੀ ਦੇਹ ਦੁੱਖ ਸਹੰਦੇ
ਸ਼ੇਖਨਾਗ ਸਭ ਰਾਗ ਮਿਲ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਿਤ ਗੁਣ ਗਾਵੰਦੇ
ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰਸਿਖ ਜਗ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖੰਦੇ ॥ ੧੪ ॥
ਜਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ਬ੍ਰਿਖਹੈ ਹੋਇ ਸਹਸਫਲ ਸੁਫਲ ਫਲੰਦਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਿਰਮਲ ਨੀਰ ਵਖਾਨੀਐ ਸਿਰ ਨੀਂਵਾ ਨੀਵਾਣ ਚਲੰਦਾ
ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਨੀਂਵੇਂ ਚਰਨ ਗੁਰਮੁਖ ਪੈਰੀਂ ਸੀਸ ਪਵੰਦਾ
ਸਭਦੂੰ ਨੀਵੀਂ ਧਰਤਿ ਹੋਇ ਅਨ ਧਨ ਸਭ ਸੈਂਸਾਰ ਸਹੰਦਾ
ਧੰਨ ਧਰਤੀ ਓਹ ਥਾਉਂ ਧੰਨ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਾਧੂ ਪੈਰ ਧਰੰਦਾ
ਚਰਣ ਧੂੜ ਪਰਧਾਨ ਕਰ ਸੰਤ ਵੇਖ ਜਸ ਗਾਵ ਸੁਣੰਦਾ
ਵਡਭਾਗੀ ਪਾ ਖ਼ਾਕ ਲਹੰਦਾ ॥ ੧੫ ॥
ਪੂਰਾ ਸਤਿ ਗੁਰ ਜਾਣੀਐ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਠਾਟ ਬਣਾਯਾ
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਤੋਲ ਹੈ ਘਟੈ ਨ ਵਧੈ ਘਟਾਇ ਵਧਾਯਾ
ਪੂਰੇ ਪੂਰੀ ਮੱਤਿ ਹੈ ਹੋਰ ਸੁ ਪੁੱਛ ਨ ਮਤਾ ਪਕਾਯਾ
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਮੰ_ ਹੈ ਪੂਰਾ ਬਚਨ ਨ ਵਲੈ ਟਲਾਯਾ
ਸੱਭੇ ਇੱਛਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਪੂਰਾ ਪਾਯਾ
ਵੀਹਇਕੀਹਉਲੰਘਕੇਪਤਿਪਉੜੀ ਚੜ੍ਹਿਨਿਜ ਘਰਆਯਾ
ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਹੋਇ ਸਮਾਯਾ ॥ ੧੬ ॥
ਸਿੱਧ ਸਾਧਿਕ ਮਿਲ ਜਾਗਦੇ ਕਰ ਸ਼ਿਵ ਰਾਤੀ ਜਾਤੀ ਮੇਲਾ
ਮਹਾਂਦੇਉ ਅਉਧੂਤਹੈ ਕਵਲਾਸਣ ਆਸਣ ਰਸ ਕੇਲਾ
ਗੋਰਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦਾ ਗੁਰ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰ ਧਰੀ ਸੁਧਰੇਲਾ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਗ ਜਗਾਇੰਦਾ ਸਾਧਸੰਗਤ ਮਿਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਵੇਲਾ
ਨਿਜਘਰ ਤਾੜੀ ਲਾਇਅਨ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਿਮ ਰਸ ਖੇਲਾ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ਹੈ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਨੇਹੁ ਨ ਵੇਲਾ
ਚੇਲੇ ਤੇ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਤੇ ਚੇਲਾ ॥ ੧੭ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ਼ ਤ੍ਰੈ ਸੈਂਸਾਰੀ ਭੰਡਾਰੀ ਰਾਜੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚਾਰ ਵਰਨ ਘਰਬਾਰੀਆਂ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਮਾਇਆ ਮੁਹਤਾਜੇ
ਛਿਅ ਦਰਸਨੁ ਛਿਅ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾ ਪਾਖੰਡ ਕਰਮ ਕਰਨਿ ਦੇਵਾਜੇ
ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਮ ਧਰ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਨਿਵਾਜੇ
ਦਹਦਿਸ ਬਾਰਹ ਵਾਟ ਹੋਇ ਪਰਘਰ ਮੰਗਣ ਖਾਜ ਅਖਾਜੇ
ਚਾਰਵਰਨ ਗੁਰਸਿੱਖ ਮਿਲਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ
ਗੁਰਮੁਖ ਵਰਣ ਅਵਰਣਹੋਇ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਉਂ ਪੰਥਮੁਖ ਸਾਜੇ
ਸੱਚ ਸੱਚਾ ਕੂੜ ਕੂੜੇ ਪਾਜੇ ॥ ੧੯ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਹੈ ਗੁਣਕਰ ਬਖਸੈ ਅਵਗੁਣਿਆਰੇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਵੈਦ ਹੈ ਪੰਜੇ ਰੋਗ ਅਸਾਧ ਨਿਵਾਰੇ
ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗੁਰਦੇਉ ਹੈ ਸੁਖ ਦੇ ਮੇਲ ਲਏ ਦੁਖਿਆਰੇ
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਦੋਖੀ ਬੇਮੁਖ ਤਾਰੇ
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਨਿਰਭਉ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਜਮ ਡਰੈ ਉਤਾਰੇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਣ ਹੈ ਵਡੇ ਅਜਾਣ ਮੁਗਧ ਨਿਸਤਾਰੇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਗੂ ਜਾਣੀਐ ਬਾਂਹ ਪਕੜ ਅੰਧਲੇ ਉਧਾਰੇ
ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੇ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥ ੨੦ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਸ ਪਰਸਕੈ ਕੰਚਨ ਕਰੈ ਮਨੂਰ ਮਲੀਣਾ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨੋਂ ਵਾਸ ਸੁਵਾਸ ਕਰੈ ਲਾਖੀਣਾ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਰਜਾਤ ਸਿੰਮਲ ਸਫਲ ਕਰੈ ਸੰਗ ਲੀਣਾ
ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾਗਹੁੰ ਹੰਸ ਜਲਹੁੰ ਦੁਧ ਪੀਣਾ
ਗੁਰੁ ਤੀਰਥ ਦਰੀਆਉ ਹੈ ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਕਰੈ ਪਰਬੀਣਾ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਹੈ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕਰੈ ਓਡੀਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਅਪਤੀਜ ਪਤੀਣਾ ॥੨੦॥
ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਸਭ ਗੋਸ਼ਟ ਕਰ ਕਰ ਕੰਨ ਫੜਾਯਾ
ਬੱਾਬਰ ਕੇ ਬੱਾਬੇ ਮਿਲੇ ਨਿਵ ਨਿਵ ਸਭ ਨਬਾਬ ਨਿਵਾਯਾ
ਪਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਮਿਲ ਵਿੱਛੁੜੇ ਜੋਗ ਭੋਗ ਛਡ ਚਲਿਤ ਰਚਾਯਾ
ਦੀਨ ਦੁਨੀਆਂਦਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਬੇਮੁਹਤਾਜ ਰਾਜ ਘਰ ਆਯਾ
ਕਾਦਰ ਹੁਇ ਕੁਦਰਤ ਕਰੇ ਏਹਿ ਭਿ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਂਗ ਬਣਾਯਾ
ਇਕਨਾਂ ਜੋੜ ਵਿਛੋੜਦਾ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੇ ਆਣਿ ਮਿਲਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ ੨੧ ॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਸ਼ਾਹ ਹੈ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਜਗ ਤਿਸਦਾ ਵਣਜਾਰਾ
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਲਖ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ
ਪਾਰਜਾਤ ਲਖ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਕਾਮਧੇਨ ਦੇ ਵੱਗ ਹਜਾਰਾ
ਲੱਖਮੀਆਂ ਲੱਖ ਗੋਲੀਆਂ ਪਾਰਸ ਦੇ ਪਰਬਤ ਅਪਾਰਾ
ਲਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਖ ਇੰਦ੍ਰਲੈ ਹੁਇ ਸੱਕੇ ਛਿੜਕਣ ਦਰਬਾਰਾ
ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਚਰਾਗ ਲੱਖ ਰਿਧ ਸਿਧ ਨਿਧ ਬੋਹਲ ਅੰਬਾਰਾ
ਸੱਭੇ ਵੰਡ ਵੰਡਦਿੱਤਿਓਨ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰ ਸੱਚ ਪਿਆਰਾ
ਭਗਤ ਵੱਛਲ ਸਤਿ ਗੁਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥ ੨੨ ॥
ਖੀਰ ਸਮੁੰਦ ਵਿਰੋਲਕੈ ਕੱਢ ਰਤਨ ਚਉਦਹ ਵੰਡ ਲੀਤੇ
ਮਣਿ ਲੱਖਮੀ ਪਾਰਜਾਤ ਸੰਖ ਸਾਰਿੰਗ ਧਨੁਖ ਵਿਸ਼ਨੂ ਵਸਕੀਤੇ
ਕਾਮਧੇਨ ਤੇ ਅਪੱਛਰਾ ਐਰਾਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਸੀਤੇ
ਕਾਲ ਕੂਟ ਤੇ ਅਰਧ ਚੰਦ ਮਹਾਂਦੇਵ ਮਸਤਕ ਧਰ ਪੀਤੇ
ਘੋੜਾ ਮਿਲਿਆ ਸੂਰਜੈ ਮਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਰੀਤੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕਰੇ ਧਨੰਤਰ ਵੈਦਗੀ ਡੱਸਿਆ ਤੱਛਕ ਮਤਿ ਬਿਤਰੀਂ ਤੇ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਮੋਲਕਾ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਨਿਧ ਅਗਣੀਂ ਤੇ
ਸਤਿਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਸੱਚ ਪਰੀਤੇ ॥ ੨੩ ॥
ਧਰਮਸਾਲ ਕਰ ਬਹੀ ਦਾ ਇੱਕਤ ਥਾਂ ਨ ਟਿਕੈ ਟਿਕਾਯਾ
ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਘਰ ਆਂਵਦੇ ਗੜ੍ਹ ਚੜ੍ਹਿਆ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਚੜ੍ਹਾਯਾ
ਉੱਮਤ ਮਹਿਲ ਨ ਪਾਂਵਦੀ ਨੱਠਾ ਫਿਰੈ ਨ ਡਰੈ ਡਰਾਯਾ
ਮੰਜੀ ਬਹਿ ਸੰਤੋਖਦਾ ਕੁੱਤੇ ਰੱਖ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖਿਲਾਯਾ
ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੁਣ ਗਾਂਵਦਾ ਕਥੈ ਨ ਸੁਣੈ ਨ ਗਾਵ ਸੁਣਾਯਾ
ਸੇਵਕ ਪਾਸ ਨ ਰੱਖੀਅਨਿ ਦੋਖੀ ਦੁਸ਼ਟ ਆਗੂ ਮੁਹਿ ਲਾਯਾ
ਸੱਚ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਇਆ ਚਰਣਕਵਲ ਸਿਖ ਭਵਰ ਲੁਭਾਯਾ
ਅਜਰ ਜਰੈ ਨ ਆਪ ਜਣਾਯਾ ॥ ੨੪ ॥
ਖੇਤੀ ਵਾੜ ਸੁ ਢਿੰਗਰੀ ਕਿੱਕਰ ਆਸ ਪਾਸ ਜਿਉਂ ਬਾਗੈ
ਸੱਪ ਲਪੇਟੇ ਚੰਨਣੈ ਬੂਹੇ ਜੰਦਾ ਕੁੱਤਾ ਜਾਗੈ
ਕਵਲੈ ਕੰਡੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਿਆਣਾ ਇੱਕ ਕੋਈ ਵਿਚ ਫਾਗੈ
ਜਿਉਂ ਪਾਰਸ ਵਿਚ ਪੱਥਰਾਂ ਮਣਿ ਮਸਤਕ ਜਿਉਂ ਕਾਲੇ ਨਾਗੈ
ਰਤਨ ਸੋਹੈ ਗਲ ਪੋਤ ਵਿਚ ਮੈਗਲ ਬੱਧਾ ਕੱਚੇ ਧਾਗੈ
ਭਾਵ ਭਗਤਿ ਭੁਖ ਜਾਇ ਘਰ ਬਿਦਰ ਖਵਾਲੈ ਪਿੰਨੀ ਸਾਗੈ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਭਉਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਹਲੰਘ ਸਭਾਗੈ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਦੁੱਤਰੁ ਝਾਗੈ ॥ ੨੫ ॥
ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਮਾਨਸਰ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦੀਂ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ
ਨਾਹ ਪੱਤਣ ਨਹ ਪੱਤਣੀ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਅੰਤ ਨ ਚੀਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਾ ਬੇੜੀ ਨਾ ਤੁਲਹੜਾ ਵੰਝੀਂ ਹਾਥ ਨ ਧੀਰਕ ਧੀਰਾ
ਪੈਰ ਨ ਕੋਈ ਅੱਪੜੇ ਹੰਸ ਚੁਗੰਦੇ ਮੋਤੀ ਹੀਰਾ
ਸਤਗੁਰੁ ਸਾਂਗ ਵਰੱਤਦਾ ਪਿੰਡ ਵਸਾਇਆ ਫੇਰ ਅਹੀਰਾ
ਚੰਦ ਅਮਾਵਸ ਰਾਤ ਜਿਉਂ ਅਲਖ ਨ ਲਖੀਐ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰਾ
ਮੁਏ ਮੁਰੀਦ ਗੋਰ ਗੁਰੁ ਪੀਰਾ ॥ ੨੬ ॥

ਮੱਛੀ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਵਾਂਗ ਜੀਵਣ ਮਰਣ ਨ ਵਿਸਰੈ ਪਾਣੀ
ਜਿਉਂ ਪਰਵਾਰ ਪਤੰਗਦਾ ਦੀਪਕ ਬਾਝ ਨ ਹੋਰ ਸੁਜਾਣੀ
ਜਿਉਂ ਜਲ ਕਮਲ ਪਿਆਰ ਹੈ ਭਵਰ ਕਵਲ ਕੁਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਵਖਾਣੀ
ਬੂੰਦ ਬਬੀਹੇ ਮਿਰਗ ਨਾਦ ਕੋਇਲ ਜਿਉਂ ਫਲ ਅੰਬ ਲੁਭਾਣੀ
ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਹੰਸੁਲਾ ਓਹ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨਾਂ ਖਾਣੀ
ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤ ਹੈ ਚੰਦ ਚਕੋਰੈ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ
ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮਹੰਸ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਹਜ ਸਰੋਵਰ ਜਾਣੀ
ਮੁਰਗਾਈ ਨੀਸਾਣ ਨੀਸਾਣੀ ॥ ੨੭ ॥

ਕੱਛੂ ਅੰਡਾ ਸੇਂਵਦਾ ਜਲ ਬਾਹਰ ਧਰ ਧਿਆਨ ਧਰੰਦਾ
ਕੂੰਜ ਕਰੇਂਦੀ ਸਿਮਰਣੋ ਪੂਰਣ ਬੱਚਾ ਹੋਇ ਉਡੰਦਾ
ਕੁਕੜੀ ਬੱਚਾ ਪਾਲਦੀ ਮੁਰਗਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇ ਮਿਲੰਦਾ
ਕੋਇਲ ਪਾਲੈ ਕਾਵਣੀਂ ਲੋਹੂ ਲੋਹੂ ਰਲੈ ਰਲੰਦਾ
ਚਕਵੀ ਅਤੇ ਚਕੋਰ ਕੁਲ ਸਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲ ਮੇਲ ਕਰੰਦਾ
ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਸੇ ਜਾਣੀਅਨਿ ਛਿਅਰੁਤ ਬਾਰਹਮਾਹ ਦਿਸੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਮੇਲਾ ਸੱਚਦਾ ਕਵੀਆ ਕਵਲ ਭਵਰ ਵਿਗਸੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਅਲਖ ਲਖੰਦਾ ॥ ੨੮ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਾਰਸਵੰਸੀ ਹੋਇਕੈ ਸਭਨਾ ਧਾਤੂੰ ਮੇਲ ਮਿਲੰਦਾ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਅਫਲ ਸਫਲ ਵਿਚ ਵਾਸ ਧਰੰਦਾ
ਲੱਖ ਤਰੰਗੀਂ ਗੰਗ ਹੋਇ ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਗੰਗ ਹੋਵੰਦਾ
ਦਾਵਾ ਦੁੱਧ ਪੀਆਲਿਆਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਕੋੱਕਾ ਭਾਵੰਦਾ
ਲੂਣ ਖਾਇ ਪਤਿਸ਼ਾਹਦਾ ਕੋੱਕਾ ਚਾਕਰ ਹੋਇਵਲੰਦਾ
ਸਤਿਗੁਰ ਵੰਸੀ ਪਰਮਹੰਸ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਹੰਸ ਵੰਸ ਨਿਬਹੰਦਾ
ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਦੇ ਰਾਹਿ ਚਲੰਦਾ ॥ ੨੯ ॥

ਜਿਉਂ ਲਖ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਨੇੜ ਨ ਦਿੱਸੈ ਰਾਤ ਅਨ੍ਹੇਰੈ
ਸੂਰਜ ਬੱਦਲ ਛਾਇਆ ਰਾਤ ਨ ਪੁੱਜੈ ਦਿਹਸੈ ਫੇਰੈ
ਜੇ ਗੁਰੁ ਸਾਂਗ ਵਰੱਤਦਾ ਦੁਬਿਧਾ ਚਿੱਤ ਨ ਸਿੱਖਾਂ ਕੇਰੈ
ਛਿਅ ਰੁੱਤੀ ਇਕ ਸੂੱਝ ਹੈ ਘੁੱਘੂ ਸੁਝ ਨ ਸੁੱਝੈ ਹੇਰੈ
ਚੰਦਮੁਖੀ ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਕਵਲੈ ਭਵਰ ਮਿਲਨ ਚਉਫੇਰੈ
ਸ਼ਿਵਸ਼ਕਤੀਨੋਂ ਲੰਘਕੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਜਾਇ ਮਿਲਨ ਸਵੇਰੈ
ਪੈਰੀਂ ਪਵਣਾ ਭਲੇ ਭਲੇਰੈ ॥ ੩੦ ॥

ਦੁਨੀਆਵਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਹੋਇ ਦੇ ਮਰੈ ਪੁੱਤੈ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ
ਦੋਹੀ ਫੇਰੈ ਆੱਪਣੀ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਸੱਭ ਸਿਪਾਹੀ
ਕੁਤਬਾ ਜਾਇ ਪੜਾਇੰਦਾ ਕਾਜ਼ੀ ਮੁੱਲਾਂ ਕਰੈ ਉਗਾਹੀ
ਟਕਸਾਲੈ ਸਿੱਕਾ ਪਵੈ ਹੁਕਮੈ ਵਿੱਚ ਸੁਪੇਦੀ ਸਜਾਹੀ
ਮਾਲ ਮੁਲਕ ਅਪਣਾਇੰਦਾ ਤਖਤ ਬਖਤ ਚੜ੍ਹ ਬੇਪਰਵਾਹੀ
ਬਾਬਾਣੈ ਘਰ ਚਾਲ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾੱਡੀ ਰਾਹ ਨਿਬਾਹੀ
ਇਕਦੋਹੀ ਟਕਸਾਲ ਇੱਕ ਕੁਤਬਾ ਤਖ਼ਤ ਸਚਾ ਦਰਗਾਹ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਦਾਦ ਇਲਾਹੀ ॥ ੩੧ ॥
ਜੇਕੋ ਆਪ ਗਣਾਇਕੈ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਤੇ ਆਕੀ ਹੋਵੈ
ਹੋਇ ਕਤਲਾਮ ਹਰਾਮਖ਼ੋਰ ਕਾਠ ਨ ਖੱਫਣ ਚਿਤਾ ਨ ਟੋਵੈ
ਟਕਸਾਲਹੁ ਬਾਹਿਰ ਘੜੈ ਖੋਟੈਹਾਰਾ ਜਨਮ ਵਿਗੋਵੈ
ਲਿਬਾਸੀ ਫੁਰਮਾਣ ਲਿਖ ਹੁਇ ਨੁਖਸਾਨੀ ਅੰਦੂ ਰੋਵੈ
ਗਿੱਦੜ ਦੀ ਕਰ ਸਾਹਿਬੀ ਬੋਲ ਕੁਬੋਲ ਨ ਅਬਿਚਲ ਹੋਵੈ
ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਗਦਹੁ ਚੜ੍ਹੈ ਰਾਉ ਪੜਾਵੀ ਭਰਿਆ ਧੋਵੈ
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕੁਦਾਇ ਖਲੋਵੈ ॥ ੩੨ ॥
ਬਾਲ ਜਤੀ ਹੈ ਸਿਰੀਚੰਦ ਬਾਬਾਣਾ ਦੇਹੁਰਾ ਬਣਾਯਾ
ਲਖਮੀ ਦਾਸਹੁ ਧਰਮਚੰਦ ਪੋਤਾ ਹੋਇ ਕੈ ਆਪ ਗਣਾਯਾ
ਮੰਜੀ ਦਾਸ ਬਹਾਲਿਆ ਦਾਤਾ ਸਿਧਾਸਣ ਸਿਖ ਆਯਾ
ਮੋਹਣ ਕਮਲਾ ਹੋਇਆ ਚਉਬਾਰਾ ਮੋਹਰੀ ਮਨਾਯਾ
ਮੀਣਾ ਹੋਆ ਪਿਰਥੀਆ ਕਰ ਕਰ ਟੇਢਕ ਬਰਲ ਚਲਾਯਾ
ਮਹਾਂਦੇਉ ਅਹੰਮੇਉ ਕਰ ਕਰ ਬੇ ਮੁਖ ਪੁੱਤ੍ਰਾਂ ਭਉਕਾਯਾ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨ ਵਾਸ ਬੋਹਾਯਾ ॥ ੩੩ ॥
ਬਾਬਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚਲੀ ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਯਾ
ਗੁਰੁਅੰਗਦ ਗੁਰੁ ਅੰਗ ਤੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੁ ਭਾਯਾ
ਅਮਰਦਾਸਗੁਰੁਅੰਗਦਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਦਾਯਾ
ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰ ਸੇਵਾਗੁਰੁ ਹੋਇ ਸਮਾਯਾ
ਰਾਮਦਾਸਹੁ ਅਰਜਨ ਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਿਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਲਾਯਾ
ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰੁ ਅਰਜਨਹੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੁੱਝੇ ਸੁੱਝ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਇਆ ॥ ੩੪ ॥
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਓਅੰਕਾਰ ਕੀਆ ਪਾਸਾਰਾ
ਕੁਦਰਤਿ ਅਤੁਲ ਨ ਤੋਲੀਐ ਤੁੱਲ ਨ ਤੋਲ ਨ ਤੋਲਣ ਹਾਰਾ
ਸਿਰ ਸਿਰ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਦਾ ਦਾਤ ਜੋਤਿ ਵਡਿਆਈ ਕਾਰਾ
ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਲੇਖੀਐ ਮਸੁ ਨ ਲੇਖਣ ਲਿਖਣ ਹਾਰਾ
ਰਾਗ ਨਾਦ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਓਅੰਕਾਰ ਨ ਗਾਵਣ ਹਾਰਾ
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਜੀਅ ਜੰਤ ਨਾਂਵ ਥਾਂਵ ਅਣਗਣਤ ਅਪਾਰਾ
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਅਮਾਉ ਹੈ ਕੇਵਡ ਵੱਡਾ ਸਿਰਜਣ ਹਾਰਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਤਿ ਗੁਰ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥ ੩੫ ॥ ੨੬ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਲੈੱਲਾਂ ਮਜਨੂੰ ਆਸ਼ਕੀ ਚਹੁੰ ਚੱਕੀ ਜਾਤੀ
ਸੋਰਠ ਬੀਜਾ ਗਾਵੀਐ ਜਸ ਸੁਘੜਾ ਵਾਤੀ
ਸੱਸੀ ਪੁੰਨੂੰ ਦੋਸਤੀ ਹੋਇ ਜਾਤ ਅਜਾਤੀ
ਮਹੀਂਵਾਲ ਨੋ ਸੋਹਣੀ ਨੈ ਤਰਦੀ ਰਾਤੀ
ਰਾਂਝਾਹੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਓਹ ਪਿਰਮ ਪਰਾਤੀ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਗਾਵਨ ਪਰਭਾਤੀ ॥ ੧ ॥
ਅਮਲੀ ਅਮਲ ਨ ਛੱਡਨੀ ਹੋਇ ਬਹਿਨ ਇਕੱਠੇ
ਜਿਉਂ ਜੂਏ ਜੂਆਰੀਆਂ ਲਗ ਦਾਵ ਉਪੱਠੇ
ਚੋਰੀ ਚੋਰ ਨ ਪੱਲਰਹਿੰ ਦੁੱਖ ਸਹਨਿ ਗਰੱਠੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਰਹਿਨ ਨ ਗਨਿਕਾ ਵਾੜਿਅਹੁ ਵੇਕਰਮੀ ਲੱਠੇ
ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕਮਾਂਵਦੇ ਓਇ ਫਿਰਦੇ ਨੱਠੇ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸਭ ਪਾਪ ਪਣੱਠੇ ॥ ੨ ॥
ਭਰਵਰੈ ਵਾਸ ਵਿਣਾਸ ਹੈ ਫਿਰਦਾ ਫੁਲਵਾੜੀ
ਜਲੈ ਪਤੰਗ ਨਿਸੰਗ ਹੋਇ ਕਰਿ ਅੱਖ ਉਘਾੜੀ
ਮਿਰਗਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਫਿਰਦਾ ਓਜਾੜੀ
ਕੁੰਡੀ ਫਾਥੇ ਮੱਛ ਜਿਉਂ ਰਸ ਜੀਭ ਵਿਗਾੜੀ
ਹੱਥਣਿ ਹਾਥੀ ਫਾਹਿਆ ਦੁਖ ਸਹੈ ਦਿਹਾੜੀ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਲਾਇ ਨਿਜ ਘਰਤਾੜੀ ॥ ੩ ॥
ਚੰਦ ਚਕੋਰ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਲਾਇ ਤਾਰ ਨਿਹਾਲੇ
ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤੁ ਹੈ ਮਿਲ ਹੋਨ ਸੁਖਾਲੇ
ਨੇਹੁ ਕਵਲ ਜਲ ਜਾਣੀਐ ਖਿੜ ਮੁੰਹ ਵੇਖਾਲੇ
ਮੋਰ ਬਬੀਹੇ ਬੋਲਦੇ ਵੇਖ ਬੱਦਲ ਕਾਲੇ
ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਹੈ ਮਾਂ ਪੁੱਤ ਸਮ੍ਹਾਲੇ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਓਹ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲੇ ॥ ੪ ॥
ਰੂਪੈ ਕਾਮੈ ਦੋਸਤੀ ਜਗ ਅੰਦਰ ਜਾਣੀ
ਭੁਖੈ ਸਾਂਦੈ ਗੰਢ ਹੈ ਓਹ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ
ਘੁਲਮਿਲਮਿੱਚਲਲੱਬਮਾਲਇਭਭਰਮਭੁਲਾਣੀ
ਊਂਘੈ ਸਉੜ ਪਲੰਘ ਜਿਉਂ ਸਬਰੈਣ ਵਿਹਾਣੀ
ਸੋਹਣੇ ਸਭ ਰੰਗਮਾਣੀਅਨਿ ਕਰ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਓਹ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥ ੫ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਹੰਸਲਾ ਖਾਇ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ
ਕੋਇਲ ਅੰਬ ਪਰੀਤਿ ਹੈ ਮਿਠ ਬੋਲ ਸਰੋਤੀ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਹੁਇ ਪਾਸ ਖਲੋਤੀ
ਲੋਹਾ ਪਾਰਸ ਭੇਟਿਐ ਹੁਇ ਕੰਚਨ ਜੋਤੀ
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਗੰਗਮਿਲ ਹੋਨ ਛੋਤ ਅਛੋਤੀ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਏਹ ਖੇਪ ਸਓਠੀ ॥੬॥
ਸਾਹੁਰ ਪੀਹਰ ਪਖ ਤ੍ਰੈ ਘਰਿ ਨਾਨੇਹਾਲਾ
ਸਹੁਰਾ ਸੱਸ ਵਖਾਣੀਐ ਸਾਲੀ ਤੇ ਸਾਲਾ
ਮਾਂਪਿਉ ਭੈਣਾ ਭਾਇਰਾ ਪਰਵਾਰ ਦੁਰਾਲਾ
ਨਾਨਾ ਨਾਨੀ ਮਾਸੀਆਂ ਮਾਮੇ ਜੰਜਾਲਾ
ਸੁਇਨਾਂ ਰੁੱਪਾ ਸੰਜੀਐ ਹੀਰਾ ਪਰਵਾਲਾ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਏਹੁ ਸਾਕ ਸੁਖਾਲਾ ॥੭॥
ਵਣਜ ਕਰੈ ਵਾਪਾਰੀਆ ਤਿਤ ਲਾਹਾ ਤੋਟਾ
ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣ ਕਰ ਹੁਇ ਦੁਬਲਾ ਮੋਟਾ
ਚਾਕਰ ਲੱਗੈ ਚਾਕਰੀ ਰਣ ਖਾਂਦਾ ਚੋਟਾ
ਰਾਜ ਜੋਗ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਣ ਖੰਡ ਗੜ੍ਹ ਕੋਟਾ
ਅੰਤ ਕਾਲ ਜਮਜਾਲ ਪੈ ਪਾਇ ਫਲ ਖੋਟਾ
ਪੀਰਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਹੋਇ ਕਦੇ ਨ ਹੋਟਾ ॥੮॥
ਅੱਖੀਂ ਵੇਖ ਨ ਰੱਜੀਆਂ ਬਹੁ ਰੰਗ ਤਮਾਸ਼ੇ
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕੰਨ ਸੁਣ ਰੋਵਣ ਤੇ ਹੱਸੇ
ਸਾਦੀਂ ਜੀਭ ਨ ਰੱਜੀਆ ਕਰ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨੱਕ ਨ ਰੱਜਾ ਵਾਸ ਲੈ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁ ਵਾਸੈ
ਰੱਜ ਨ ਕੋਈ ਜੀਵਿਆ ਕੂੜੈ ਭਰਵਾਸੈ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸਚੀ ਰਹਿਰਾਸੈ ॥ ੯ ॥
ਧ੍ਰਿਗ ਸਿਰ ਜੋ ਗੁਰੁ ਨਾ ਨਿਵੈ ਗੁਰੁ ਲਗੈ ਨ ਚਰਣੀ
ਧ੍ਰਿਗ ਲੋਇਣ ਗੁਰੁ ਦਰਸ਼ ਵਿਣ ਵੇਖੈ ਪਰ ਤਰਣੀ
ਧ੍ਰਿਗ ਸਰਵਣ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਣ ਸੁਣ ਸੁਰਤਿ ਨ ਧਰਣੀ
ਧ੍ਰਿਗਜਿਹਬਾ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿਣ ਹੋਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿਮਰਣੀ
ਵਿਣ ਸੇਵਾ ਧ੍ਰਿਗ ਹੱਥ ਪੈਰ ਹੋਰ ਨਿਹਫਲ ਕਰਣੀ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੁਖ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ॥ ੧੦ ॥
ਹੋਰਤ ਰੰਗ ਨ ਰੱਚੀਐ ਸਭ ਕੂੜ ਵਿਸੰਦਾ
ਹੋਰਤ ਸਾਦ ਨ ਲੱਗੀਐ ਹੋਇ ਵਿੱਸ ਲਗੰਦਾ
ਹੋਰਤ ਰਾਗ ਨ ਰੀਝੀਐ ਸੁਣ ਸੁਖ ਨ ਲਹੰਦਾ
ਹੋਰ ਬੁਰੀ ਕਰਤੂਤ ਹੈ ਲਗੈ ਫਲ ਮੰਦਾ
ਹੋਰਤ ਪੰਥ ਨ ਚੱਲੀਐ ਠਗ ਚੋਰ ਮੁਹੰਦਾ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸਚ ਸਚ ਮਿਲੰਦਾ ॥ ੧੧ ॥
ਦੂਜੀ ਆਸ ਵਿਨਾਸ ਹੈ ਪੂਰੀ ਕਿਉਂ ਹੋਵੈ
ਦੂਜਾ ਮੋਹ ਸੁ ਧ੍ਰੋਹ ਸਭ ਓਹ ਅੰਤ ਵਿਗੋਵੈ
ਦੂਜਾ ਕਰਮ ਸੁਭਰਮ ਹੈ ਕਰਅਵਗਨ ਰੋਵੈ
ਦੂਜਾਸੰਗ ਕੁਢੰਗ ਹੈ ਕਿਉਂ ਭਰਿਆ ਧੋਵੈ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹੈ ਹਾਰ ਜਨਮ ਖਲੋਵੈ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਗੁਣ ਗੁਣੀ ਪਰੋਵੈ ॥ ੧੨ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅਮਿਓ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਕੱਛ ਵਾਂਗ ਭਵਜਲ ਵਿਚ ਰੱਖੈ
ਗਿਆਨ ਅੰਸ ਦੇ ਹੰਸ ਵਾਂਗ ਬੁਝ ਭਖ ਅਭੱਖੈ
ਸਿਮਰਣ ਕਰਦੇ ਕੂੰਜ ਵਾਂਗ ਉਡ ਲੱਖੈ ਅਲੱਖੈ
ਮਾਤਾ ਬਾਲਕ ਹੇਤ ਕਰ ਓਹ ਸਾਉ ਨ ਚੱਖੈ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖ ਪੱਖੈ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਲਖ ਮੁਲੀਅਨ ਕੱਖੈ ॥ ੧੩ ॥
ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਪਤੰਗ ਜਿਉਂ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵੈ
ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵ ਮਿਰਗ ਜਿਉਂ ਅਨਹਦ ਲਿਵਲਾਵੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿੱਚ ਮੀਨ ਹੋਇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਖ ਪਾਵੈ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਵਿਚ ਭਵਰ ਹੋਇ ਸੁਖ ਰੈਣ ਵਿਹਾਵੈ
ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਵਿਸਰੈ ਬਾਬੀਹਾ ਧਿਆਵੈ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਸੁਖਾਵੈ ॥ ੧੪ ॥
ਦਾਤਾ ਓਹੁ ਨ ਮੰਗੀਐ ਫਿਰ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈਐ
ਹੋੱਛਾ ਸਾਹ ਨਾ ਕੀਚਈ ਫਿਰ ਪੱਛੋ ਤਾਈਐ
ਸਾਹਿਬ ਓਹੁ ਨ ਸੇਵੀਐ ਜਮ ਡੰਡ ਸਹਾਈਐ
ਹਉਮੈਂ ਰੋਗੁ ਨ ਕੱਟਈ ਓਹੁ ਵੈਦ ਨ ਲਾਈਐ
ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲ ਨ ਉੱਤਰੇ ਕਿਉਂ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਈਐ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਮਾਈਐ ॥ ੧੫ ॥
ਮਾਲ ਮੁਲਕ ਚਤੁਰੰਗ ਦਲ ਦੁਨੀਆਂ ਪਤਿਸ਼ਾਹੀ
ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਬਹੁ ਕਰਾਮਾਤ ਸਭ ਖ਼ਲਕ ਉਮਾਹੀ
ਚਿਰ ਜੀਵਣ ਬਹੁ ਹੰਢਣਾਂ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਉਗਾਹੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹੋਰ ਸੁ ਕਿਸੇ ਨ ਜਾਣਈ ਚਿਤ ਬੇਪਰਵਾਹੀ
ਦਰਗਹ ਢੋਈ ਨ ਲਹੈ ਦੁਬਿਧਾ ਬਦਰਾਹੀ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਪਰਵਾਣ ਸੁਘਾਹੀ ॥ ੧੬ ॥
ਵਿਣ ਗੁਰੁ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਹੈ ਸਭ ਦੂਜਾ ਭਾਉ
ਵਿਣ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਗਿਆਨ ਹੈ ਫਿੱਕਾ ਆਲਾਉ
ਵਿਣ ਗੁਰੁ ਚਰਨਾਂ ਪੂਜਣਾ ਸਭ ਕੂੜਾ ਸੁਆਉ
ਵਿਣ ਗੁਰੁ ਬਚਨ ਜੁ ਮੰਨਣਾ ਊਰਾ ਪਰਥਾਉ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਣ ਸੰਗ ਹੈ ਸਭ ਕੱਚਾ ਚਾਉ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਜਿਣ ਜਾਣਨਿ ਦਾਉ ॥ ੧੭ ॥
ਲਖਸਿਆਣਪ ਸੁਰਤ ਲੱਖ ਲੱਖ ਗੁਣ ਚਤੁਰਾਈ
ਲੱਖਮਤਿ ਬੁਧਿਸੁਧਗਿਆਨਧਿਆਨਲਖ ਪਤਿ ਵਡਿਆਈ
ਲੱਖ ਜਪ ਤਪ ਲਖ ਸੰਜਮਾ ਲਖ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਈ
ਕਰਮ ਧਰਮ ਲਖ ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਈ
ਆਪ ਗਣਾਇ ਵਿਗੁੱਚਣਾ ਓਹ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਹੋਇ ਆਪ ਗਵਾਈ ॥ ੧੮ ॥
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾ ਖਾਕ ਹੋਇ ਛਡ ਮਣੀ ਮਨੂਰੀ
ਪਾਣੀ ਪੱਖਾ ਪੀਹਣਾ ਨਿਤ ਕਰੈ ਮਜੂਰੀ
ਤੁੱਪੜ ਝਾੜ ਵਿਛਾਇੰਦਾ ਚੁਲ੍ਹ ਝੋਕਨ ਝੂਰੀ
ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇ ਕਰ ਸਿਦਕ ਸਬੂਰੀ
ਚੰਨਣ ਹੋਵੈ ਸਿੰਮਲਹੁੰ ਫਲ ਵਾਸ ਹਜੂਰੀ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਤਿ ਪਰੀ ॥ ੧੯ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਦਾ ਫਲ ਘਣਾ ਕਿਨ ਕੀਮਤ ਹੋਈ
ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਅਚਰਜ ਹੈ ਵੇਖਾਲੇ ਸੋਈ
ਸਾਦ ਵਡਾ ਵਿਸਮਾਦ ਹੈ ਰਸ ਗੁੰਗੈ ਗੋਈ
ਉਤਭੁਜ ਵਾਸਨਿਵਾਸ ਹੈ ਕਰ ਚਲਿਤ ਸਮੋਈ
ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਅਮੋਲ ਹੈ ਜਰੈ ਅੱਜਰ ਕੋਈ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਜਾਣੈ ਜਾਣੋਈ ॥੨੦॥
ਚੰਨਣ ਹੋਵੈ ਚੰਨਣਹੁ ਕੋ ਚਲਿਤ ਨ ਜਾਣੈ
ਦੀਵਾ ਬਲਦਾ ਦੀਵਿਓਂ ਸਮਸਰ ਪਰਵਾਣੈ
ਪਾਣੀ ਰਲਦਾ ਪਾਣੀਐ ਤਿਸ ਕੋ ਨ ਸਿਵਾਣੈ
ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਹੋਵੈ ਕੀੜਿਅਹੁ ਕਿਵ ਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਸੱਪ ਛਡੇਂਦਾ ਕੁੰਜਨੋਂ ਕਰ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਹੈਰਾਣ ਹੈਰਾਣੈ ॥੨੧॥
ਫੁਲੀਂ ਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਕਿਤ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਣੀ
ਫਲਾਂ ਅੰਦਰ ਜਿਉਂ ਸਾਦ ਬਹੁ ਸਿੰਜੇ ਇਕ ਪਾਣੀ
ਘਿਉ ਦੁਧ ਵਿਚ ਵਖਾਣੀਐ ਕੋ ਮਰਮ ਨ ਜਾਣੀ
ਜਿਉਂ ਬੈਸੰਤਰ ਕਾਠ ਵਿਚ ਓਹ ਅਲਖ ਵਿਡਾਣੀ
ਗਰਮੁਖ ਸੰਜਮ ਨਿੱਕਲੈ ਪਰਗਟ ਪਰਵਾਣੀ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ॥੨੨॥
ਦੀਪਕ ਜਲੈ ਪਤੰਗ ਵੰਸ ਫਿਰ ਦੇਖ ਨ ਹੱਟੈ
ਜਲ ਵਿਚਹੁ ਫੜ ਕੱਢੀਐ ਮਛ ਨੇਹੁ ਨ ਘੱਟੈ
ਘੰਡਾ ਹੇੜੇ ਮਿਰਗ ਜਿਉਂ ਸੁਣ ਨਾਦ ਪਲੱਟੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭਵਰੈ ਵਾਸ ਵਿਨਾਸ ਹੈ ਫੜ ਕਵਲ ਸਘਾਰੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮ ਰਸ ਬਹੁ ਬੰਧਨ ਕੱਟੈ
ਧਨਧਨਗੁਰਸਿਖਵੰਸਧਨਗੁਰਮਤਿਨਿਧਿਖੱਟੈ ॥੨੩॥੨੮॥

੧ ਓਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਾਲਹੁੰ ਨਿੱਕੀ ਆਈਐ ਖੰਡੇ ਧਾਰਹੁੰ ਸੁਣੀਐ ਤਿੱਖੀ
ਆਖਣ ਆਖ ਨ ਸੱਕੀਐ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਜਾਈ ਲਿੱਖੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਵਖਾਣੀਐ ਅਪੜ ਸੱਕੈ ਇੱਕਲ਼ ਵਿੱਖੀ
ਸਿਲ ਆਲੂਣੀ ਚੱਟਣੀ ਤੁਲ ਨ ਲੱਖ ਅਮਿਉ ਰਸ ਇੱਖੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਵਿਰਲੀ ਜੁਬਿਰਿੱਖੀ
ਸਤਿਗੁਰ ਤੁੱਠੈ ਪਾਈਐ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰ ਸਿੱਖੀ
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਭਿੱਖਕ ਭਿੱਖੀ ॥ ੧ ॥

ਚਾਰਪਦਾਰਥਆਖੀਅਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਇ ਨ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮੰਗੈ
ਅਠ ਸਿਧੀ ਨਿੱਧੀ ਨਵੈਂ ਰਿਧਿ ਨ ਗੁਰ ਸਿਖ ਵਾਕੈ ਟੰਗੈ
ਕਾਮਧੇਨ ਲਖ ਲੱਖਮੀ ਪਹੁਚ ਨ ਹੰਘੈ ਢਿਗ ਸੁਢੰਗੈ
ਲਖਪਾਰਸ ਲਖ ਪਾਰਜਾਤ ਹੱਥਿ ਨ ਛੁਹਦਾ ਫਲਨਅਭੰਗੈ
ਤੰਤ ਮੰਤ ਪਾਖੰਡ ਲੱਖ ਬਾਜ਼ੀਗਰ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਨੰਗੈ
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਗਾਖੜੀ ਇੱਕਸ ਅੰਗ ਨ ਅੰਗਨ ਅੰਗੈ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਦੂਜੇ ਭਾਵਹੁ ਸੰਗੈ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰੁ ਸਿਖੀਦਾ ਸਿੱਖਣਾ ਨਾਦੁ ਨ ਵੇਦੁ ਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਗੁਰੁਸਿੱਖੀਦਾ ਲਿੱਖਣਾ ਲੱਖ ਨ ਚਿੱਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਲਿਖ ਜਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਿਮਰਣੋ ਸ਼ੇਖ ਅਸੰਖ ਨ ਰੇਖ ਸਿਞਾਣੇ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਵਰਤ ਮਾਨ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘ ਪਛਾਣੇ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀਦਾ ਬੁਝਣਾ ਗਿਆਨਧਿਆਨ ਅੰਦਰਿ ਕਿਵਆਣੇ
ਗੁਰੁ ਪਰਸਾਦੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਹੋਇ ਮਾਣਨਿਮਾਣੇ
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਵਿਰਲਾ ਰੰਗ ਮਾਣੈ ॥ ੩ ॥
ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਿਖਣਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਨ ਸਿਖਿਆ ਗੀਤ਼ਾ ਗੋਸ਼ਟ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ
ਵੇਦ ਨ ਜਾਣਨਿ ਭੇਦ ਕਿਹੁ ਲਿਖ ਪੜ੍ਹ ਸੁਣਸਣ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ
ਸਿੱਧਨਾਥ ਨ ਸਮਾਧਿ ਵਿਚ ਤੰਤ ਨ ਮੰਤ ਲੰਘਾਇਨ ਖੇਵਾ
ਲੱਖ ਭਗਤ ਜਗਤ ਵਿਚ ਲਿੱਖ ਨ ਗਏ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਟੇਵਾ
ਸਿਲ ਅਲੂਣੀ ਚੱਟਣੀ ਸਾਦ ਨ ਪੁਜੇ ਲਖ ਲਖ ਮੇਵਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਸਮੇਵਾ ॥ ੪ ॥
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਿੱਖਣਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤ ਸੰਗਤ ਸਿੱਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਲਿੱਖਣਾ ਗੁਰੁ ਬਾਣੀ ਸੁਣ ਸਮਝੇ ਲਿੱਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਿਮਰਣੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੰਤ ਕੋਲੂ ਰਸ ਇੱਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਵਰਤਮਾਨ ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਨਿਵੰਾਸ ਬਿਰਿੱਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਬੁੱਝਣਾ ਬੁੱਝ ਅਬੁੱਝ ਹੋਵੈ ਲੈ ਭਿੱਖੈ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਸੁਣ ਨਾਮਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਸਰਿੱਖੈ
ਵਰਤਮਾਨ ਲੰਘ ਭੂਹ ਭਵਿੱਖੈ ॥ ੫ ॥
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਬੋਲਣਾ ਹੁਇ ਮਿਠ ਬੋਲਾ ਲਿਖੈ ਨ ਲੇਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਚੱਲਣਾ ਚੱਲੈ ਭੈ ਵਿਚ ਲੀੜੇ ਭੁੱਖੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਰਾਹ ਏਹ ਗੁਰਮੁਖ ਚਾਲ ਚਲੈ ਸੋ ਦੇਖੈ
ਘਾਲ ਖਾਇ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਖੈ
ਆਪ ਗਣਾਇ ਨ ਅੱਪੜੈ ਆਪ ਗਵਾਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੈ
ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇ ਗੁਰੁਗੋਰੀਂ ਵੜਅਲਖ ਅਲੇਖੈ
ਅੰਤੁ ਨ ਮੰਤੁ ਨ ਸ਼ੇਖ ਸਰੇਖੈ ॥ ੬ ॥

ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਿੱਖਣਾ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਿੱਖਣ ਬੱਜਰ ਭਾਰਾ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀਦਾ ਲਿੱਖਣਾ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਲਿੱਖਣ ਹਾਰਾ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀਦਾ ਤੋੱਲਣਾਂ ਤੁੱਲ ਨ ਤੋਲ ਤੁਲੈ ਤੁਲ ਧਾਰਾ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਵਖਣਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀਦਾ ਚੱਖਣਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰਾ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਮਝਣਾ ਜੋੱਤੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵਣਹਾਰਾਂ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਿਰਮ ਪਿਆਰਾ ॥ ੭ ॥

ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਖ ਇੱਕਸ ਬਾਝ ਨ ਹੋਰਸੁ ਦੇੱਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਚੱਖਣਾ ਲੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਫਿੱਕੇ ਲੇੱਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀਦਾ ਨਾਦ ਸੁਣੰ ਲਖ ਅਨਹਦਵਿਸਮਾਦ ਅਲੇੱਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪਰਸਣਾ ਠੰਢਾ ਤੱਤਾ ਭੇਖ ਅਭੇੱਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਵਾਸਲੈ ਹੋਇ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਸਰੇੱਖੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਮਰਜੀਵਣਾ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਨਿਮਖ ਨਿਮੇੱਖੈ
ਅਲਪ ਰਹੈ ਗੁ ਸ਼ਬਦ ਵਿਸੇੱਖੈ ॥ ੮ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚਾ ਪੰਥ ਹੈ ਸਿੱਖ ਸਹਜ ਘਰ ਜਾਇ ਖਲੋਵੈ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਰਹਿਰਾਸ ਹੈ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਜੋ ਹੋਵੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀਦਾ ਨ੍ਹਾਵਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲ਼ ਧੋਵੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪੂਜਣਾ ਗੁਰ ਸਿਖ ਪੂਜ ਪਿਰਮ ਰਸ ਭੋਵੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਗੁਰੁ ਬਚਨੀ ਗਲ਼ ਹਾਰ ਪਰੋਵੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਜੀਵਣਾ ਜੀਵਦਿਆਂ ਮਰ ਹਉਮੈਂ ਖੋਵੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਵਿਲੋਵੈ ॥ ੯ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਖਾਵਣਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮਕਰ ਔਚਰ ਚਰਣਾ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਗਾਵਣਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਨਿੱਝਰ ਝਰਣਾ
ਗੁਰੁਸਿੱਖੀ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਪਰੇਮ ਪਿਆਲਾ ਅੱਜਰ ਜਰਣਾ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸੰਜਮੋ ਡਰ ਨਿਡਰ ਨਿੱਡਰ ਮੂਚ ਡਰਣਾ
ਗੁਰੁਸਿੱਖੀ ਮਿਲਸਾਧਸੰਗਿ ਸ਼ਬਦਸੁਰਤਿ ਜਗਦੁੱਤਰਤਰਣਾ
ਗੁਰੁਸਿੱਖੀ ਦਾ ਕਰਮਏਹ ਗੁਰ ਫੁਰਮਾਏ ਗੁਰੁਸਿਖ ਕਰਣਾ
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਗੁਰੁ ਸਰਣਾ ॥ ੧੦ ॥

ਵਾਸ ਸੁਵਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਸਿੰਮਲ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਲਾਏ
ਸੁਇਨਾ ਹੋਇ ਮਨੂਰ ਮਲ ਕਾਗਹੁੰ ਪਰਮ ਹੰਸ ਕਰਵਾਏ
ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁੰ ਦੇਵ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਸੇਵ ਭੈ ਭਾਏ
ਸਭਨਿਧਾਨ ਰਖ ਸੰਖ ਵਿੱਚ ਹਰਿਜੀ ਲੈ ਲੈ ਹੱਥ ਵਜਾਏ
ਪਤਿਤਉਧਾਰਣਆਖੀਐ ਭਗਤ ਵੱਛਲ ਹੁਇ ਆਪ ਛਲਾਏ
ਗੁਣਕੀਤੇਗੁਣ ਕਰੇ ਜਗ ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਗੁਰਭਾਏ
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜਗ ਵਿਚ ਆਏ ॥ ੧੧ ॥

ਫਲਦੇ ਵੱਟ ਵਗਾਇਆਂ ਤੱਛਣਹਾਰੇ ਤਾਰ ਤਰੰਦਾ
ਤੱਛੇ ਪੁੱਤ ਨ ਡੋਬਈ ਪੁੱਤ ਵੈਰ ਜਲ ਜੀ ਨ ਧਰੰਦਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵਰਸੈ ਹੋਇ ਸਹੰਸ ਧਾਰ ਮਿਲ ਗਿਲ ਜਲ ਨੀਵਾਣ ਚਲੰਦਾ
ਡੋਬੇ ਡੁਬੈ ਅਗਰਨੋ ਆਪ ਛੱਡ ਪੁੱਤ ਪੈਜ ਰਖੰਦਾ
ਤਰ ਡੁੱਬੇ ਡੁੱਬਾ ਤਰੈ ਜਿਣ ਹਾਰੈ ਹਾਰੈ ਸੁ ਜਿਣੰਦਾ
ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਪਿਰੰਮਦਾ ਪੈਰਾਂ ਉੱਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵੰਦਾ
ਆਪਹੁ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣੈ ਮੰਦਾ ॥ ੧੨ ॥

ਧਰਤੀ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਹੈ ਧਰਤੀ ਹੇਠ ਵਸੰਦਾ ਪਾਣੀ
ਪਾਣੀ ਚਲੈ ਨੀਵਾਣ ਨੋ ਨਿਰਮਲ ਸੀਤਲ ਸੁਧ ਪਰਾਣੀ
ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਇਕ ਰੰਗ ਹੈ ਸਭਨਾ ਅੰਦਰ ਇਕੋ ਜਾਣੀ
ਤੱਤਾ ਹੋਵੇ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਛਾਵੈਂ ਠੰਢਾ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੀ
ਤਪਦਾ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨੋ ਠੰਢੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਹਾਣੀ
ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਏਂ ਤਪਤ ਵਿੱਚ ਠੰਢਾ ਹੋਵੇ ਬਿਲਮੁ ਨ ਆਣੀ
ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਦੀ ਏਹ ਨੀਸਾਣੀ ॥ ੧੩ ॥

ਪਾਣੀਅੰਦਰਿ ਧਰਤਿ ਹੈ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰਿ ਪਾਣੀ ਵੱਸੈ
ਧਰਤੀ ਰੰਗ ਨ ਰੰਗ ਸਭ ਧਰਤੀ ਸਾਉ ਨ ਸਭ ਰਸ ਰੱਸੈ
ਧਰਤੀ ਗੰਧ ਨ ਗੰਧ ਬਹੁ ਧਰਤਿ ਨ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਤਰੱਸੈ
ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰਮ ਭੂਮਿ ਸਭ ਕੋਈ ਦੱਸੈ
ਚੰਦਨ ਲੇਪ ਨ ਲੇਪ ਹੈ ਕਰ ਮਲ ਮੂਤ ਕਸੂਤ ਨ ਧੱਸੈ
ਵੁਠੇ ਮੀਂਹ ਜਮਾਇੰਦੇ ਡਵ ਲੱਗੈ ਅੰਗੂਰ ਵਿਗੱਸੈ
ਦੁੱਖ ਨ ਰੋਵੈ ਸੁੱਖ ਨ ਹੱਸੈ ॥ ੧੪ ॥

ਪਿੱਛਲ ਰਾਤੀ ਜਾਗਣਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿੜ੍ਹਾਏ
ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹੱਥੋਂ ਦੇ ਕੇ ਭਲਾ ਮਨਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਥੋੜਾ ਸਵਣਾ ਖਾਵਣਾ ਥੋੜਾ ਬੋਲਣ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਏ
ਘਾਲ ਖਾਇ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕਰੈ ਵੱਡਾ ਹੋਇ ਨ ਆਪ ਗਣਾਏ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਗਾਂਵਦੇ ਰਾਤ ਦਿਹੈਂ ਨਿੱਤ ਚਲ ਚਲ ਜਾਏ
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਪਰਚਾ ਕਰੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਚੈ ਮਨ ਪਰਚਾਏ
ਆਸਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ ॥ ੧੫ ॥
ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸੁਣ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖ ਸਦਾਵੈ
ਇੱਕ ਮਨ ਇਕ ਅਰਾਧਣਾ ਬਾਹਰਿ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਵੈ
ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੋਇਕੈ ਖਸਮੈ ਦਾ ਭਾਣਾ ਤਿਸ ਭਾਵੈ
ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸੋਇ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰੁ ਗੋਰ ਸਮਾਵੈ
ਪੈਰੀ ਪੈ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਪੈਰਾਂ ਉੱਪਰ ਸੀਸ ਧਰਾਵੈ
ਆਪ ਗਵਾਏ ਆਪ ਹੁਇ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਨਦਰੀ ਆਵੈ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖ ਕਮਾਵੈ ॥ ੧੬ ॥
ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਨ ਜੋਤਿ ਪਤੰਗ ਮਿਲੰਦੇ
ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਮਿਰਗ ਮਰੰਦੇ
ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਨ ਕਵਲ ਹੁਇ ਭਵਰ ਵਸਦੇ
ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪਿਰਮ ਸਨੇਹੀ ਮੀਨ ਤਰੰਦੇ
ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰੁਸਿਖ ਗੁਰੁਸਿਖ ਸੇਵ ਕਰੰਦੇ
ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੰਮਣ, ਭੈ ਰਹਨ ਭੈ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗੁਰੁਸਿੱਖ ਜੀਵੰਦੇ
ਗੁਰੁ ਮੁਖ ਸੁਖਿ ਫਲ ਪਿਰਮ ਚਖੰਦੇ ॥ ੧੭ ॥
ਲੱਖ ਜਪ ਤਪ ਲੱਖ ਸੰਜਮਾਂ ਹੋਮ ਜੱਗ ਲੱਖ ਵਰਤ ਕਰੰਦੇ
ਲੱਖ ਤੀਰਥ ਲੱਖ ਉਲਖਾ ਲੱਖ ਪੁਰੀਆਂ ਲੱਖ ਪੁਰਬ ਲਗੰਦੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦੇਵੀ ਦੇਵਲ ਦੇਹੁਰੇ ਲਾਖ ਪੂਜਾਰੀ ਪੂਜ ਕਰੰਦੇ
ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਭਰਮਦੇ ਕਰਮ ਧਰਮਲੱਖ ਫੇਰਫਿਰੰਦੇ
ਲਖ ਪਰਬਤ ਵਣ ਖੰਡ ਲੱਖ ਲੱਖ ਉਦਾਸੀ ਹੋਇ ਭਵੰਦੇ
ਅਗਨੀ ਅੰਗ ਜਲਾਂਇਦੇ ਲੱਖ ਹਿਮੰਚਲ ਜਾਇ ਗਲਦੇ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਲਖ ਤਿਲ ਨ ਲਹੰਦੇ ॥ ੧੯ ॥
ਚਾਰਵਰਣਕਰਵਰਤਿਆਵਰਨ ਚਿਹਨ ਕਿਹੁਨਦਰਨਆਧਾ
ਛਿਅ ਦ੍ਰਸਨ ਭੇਖਧਾਰੀਆ ਦਰਸਨ ਵਿੱਚ ਨ ਦਰਸਨੁ ਪਾਧਾ
ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸਨਾਵ ਧਰ ਨਾਉ ਗਣਾਇ ਨ ਨਾਉ ਧਿਆਧਾ
ਰਾਵਲ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਧਾ
ਬਹੁਰੂਪੀ ਬਹੁ ਰੂਪੀਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਨ ਲੇਖ ਮਿਟਾਧਾ
ਮਿਲ ਮਿਲ ਚਲਦੇ ਸੰਗ ਲਖ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਨ ਰੰਗ ਰੰਗਾਧਾ
ਵਿਣ ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਮੋਹੇ ਮਾਯਾ ॥ ੧੯ ॥
ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣ ਕਰ ਖੇਤ ਬੀਜ ਸੁਖ ਫਲ ਨ ਲਹੰਦੇ
ਵਣਜ ਕਰਨ ਵਾਪਾਰੀਏ ਲੈ ਲਾਹਾ ਨਿਜ ਘਰ ਨ ਵਸੰਦੇ
ਚਾਕਰ ਕਰ ਕਰ ਚਾਕਰੀ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰ ਨ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰੰਦੇ
ਪੁੰਨਦਾਨ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਕਰ ਕਰ ਕਰਤਬ ਥਿਰ ਨ ਰਹੰਦੇ
ਰਾਜੇ ਪਰਜੇ ਹੋਇਕੇ ਕਰ ਕਰ ਵਾਦ ਨ ਪਾਰ ਪਵੰਦੇ
ਗੁਰੁਸਿੱਖ ਸੁਣ ਗੁਰੁਸਿੱਖਹੋਇ ਸਾਧਸੰਗਤ ਕਰਮੇਲ ਮਿਲੰਦੇ
ਗੁਰਮਤਿ ਚਲਦੇ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥ ੨੦ ॥
ਗੁੰਗਾ ਗਾਵ ਨ ਜਾਣਈ ਬੋਲਾ ਸੁਣੈ ਨ ਅੰਦਰ ਆਣੈ
ਅੰਨੈ ਦਿੱਸ ਨ ਆਵਈ ਰਾਤ ਅਨੇਰੀ ਘਰ ਨ ਸਿਞਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹੱਲ ਨ ਸੱਕੈ ਖਿੰਗਲਾ ਲੂਲ੍ਹਾ ਗਲ ਮਿਲ ਹੇਤ ਨ ਜਾਣੈ
ਸੰਢ ਸਪੁੱਤੀ ਨ ਥੀਐ ਖਸਮੈ ਨਾਲ ਨ ਰਲੀਆਂ ਮਾਣੈ
ਜਿਣ ਜਿਣ ਪੁੱਤਾਂ ਮਾਈਆਂ ਲਾਡਲੇ ਨਾਵ ਧਰੇਣ ਧਿਙਾਣੈ
ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਣ ਸੂਰਜ ਜੋਤ ਨ ਹੋਇ ਟਟਾਣੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵਖਾਣੈ ॥ ੨੧ ॥

ਲੱਖ ਧਿਆਨ ਸਮਾਧਿ ਲਾਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪ ਨ ਅੱਪੜ ਸੱਕੈ
ਲੱਖ ਗਿਆਨ ਵਖਾਣ ਕਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਓਡਾਰੀ ਥੱਕੈ
ਬੁਧ ਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਲਖ ਢਹਿ ਢਹਿ ਪਵਨ ਪ੍ਰੇਮ ਦਰ ਧੱਕੈ
ਜੋਗ ਭੋਗ ਬੈਰਾਗ ਲੱਖ ਸਹਿ ਨ ਸਕਹਿੰ ਗੁਣਵਾਸ ਮਹੱਕੈ
ਲਖ ਅਚਰਜ ਅਚਰਜ ਹੋਇ ਅਬਗਤ ਗਤ ਅਬਗਤ ਵਿਚ ਅੱਕੈ
ਵਿਸਮਾਦੀ ਵਿਸਮਾਦ ਲੱਖ ਅਕੱਥ ਕਥਾ ਵਿੱਚ ਸਹਮ ਸਹੱਕੈ
ਗੁਰਸਿੱਖੀਦੇ ਅੱਖਫਰੱਕੈ ॥੨੨॥੨੯॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚਾ ਨਾਉ ਸਦਾਯਾ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚਾ ਪੰਥੁ ਚਲਾਯਾ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਗਾਂਵਦੇ ਸਤਗੁਰੁ ਸਬਦ ਅਨਾਹਦ ਵਾਯਾ
ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਆਪਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰ ਤਰਾਯਾ
ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕੱਥ ਮਿਲ ਚੂਨੇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਯਾ
ਗਯਾਨਧਯਾਨਸਿਮਰਣਜੁਗਤਿਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਪਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਸਾਯਾ ॥੧॥

ਪਰਤਨ ਪਰ ਧਨ ਪਰਨਿੰਦਾ ਮੇਟ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮਤਿ ਮਨ ਸਮਝਾਇਕੈ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਵਰਜ ਰਹਾਯਾ
ਮਨਜਿਤੈ ਜਗਜਿਣ ਲਇਆ ਅਸ੍ਰਧਾਤ ਇਕ ਧਾਤੁ ਕਰਾਯਾ
ਪਾਰਸ ਹੋ ਪਾਰਸਹੁ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਅਵੇਸ ਦਿਖਾਯਾ
ਜੋਗ ਭੋਗ ਜਿਣ ਜੁਗਤਿ ਕਰ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈਆਪੁ ਗਵਾਯਾ
ਆਪਗਿਆਆਪਵਰਤਿਆਭਗੁ ਵੱਛਲ ਹੋਇਵਸਗਤਿਆਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿੱਚ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ ॥ ੨ ॥
ਸਬ੍ਰ ਸੁਰਤਿਮਿਲਸਾਧਸੰਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖਸਮਕਰਸਾਧੇ
ਹਉਮੈਂ ਦੁਰਮਤਿ ਪਰਹਰੀਗੁਰਮਤਿ ਸਤਿਗੁਰਪੁਰਖਅਰਾਧੇ
ਸਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਨੋਂ ਲੰਘਕੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਸਹਜ ਸਮਾਧੇ
ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਇਕ ਜਾਣ ਦੂੱਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਉਪਾਧੇ
ਜੰਮਣ ਮਰਣਹੁ ਬਾਹਰੇ ਅਜਰਾਵਰ ਮਿਲ ਅਗਮ ਅਗਾਧੇ
ਆਸ ਨ ਤ੍ਰਾਸ ਉਦਾਸ ਘਰਹਰਖ ਸੋਗ ਵਿਹੁ ਅੰਮ੍ਰਤ ਖਾਧੇ
ਮਹਾਂ ਅਸਾਧ ਸਾਧਸੰਗ ਸਾਧੇ ॥ ੩ ॥
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਰਜਗੁਣ ਤਮਗੁਣ ਸਤਗੁਣ ਜਿੱਤਾ
ਮਨ ਬਚਕ੍ਰਮ ਸੰਕਲਪ ਕਰ ਇਕਮਨ ਹੋਇ ਵਗੋਇਦੁਚਿੱਤਾ
ਲੋਕ ਵੇਦ ਗੁਰ ਗਯਾਨ ਲਿਵ ਅੰਦਰ ਇਕਬਾਹਰਿਬਹੁਭਿੱਤਾ
ਮਾਤਲੋਕ ਪਾਤਾਲ ਜਿਣ ਸੁਰਗਲੋਕ ਵਿਚ ਹੋਇ ਅਚਿੱਤਾ
ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਹੱਥਹੁ ਦੇਕਰ ਪਤਿਤ ਪਵਿੱਤਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਆ ਅਤੁਲ ਅਡੋਲ ਅਮੋਲ ਅਮਿੱਤਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਪੀੜਨ ਪਿੱਤਾ ॥੪॥
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਹੱਥ ਜੋੜ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦੇ ਰਹਿਨ ਖੜੋਤੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚਾਰੇ ਚੱਕ ਨਿਵਾਇਆ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਇਕ ਸੂਤ ਪਰੋਤੇ
ਵੇਦਨ ਪਾਇਨ ਭੇਦ ਕਿਹੁ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਪੰਡਿਤ ਸੁਣ ਸੁਣ ਸ੍ਰੋਤੇ
ਚਹੁ ਜੁਗ ਅੰਦਰਿ ਜਾਗਦੀ ਓਤ ਪੋਤ ਮਿਲ ਜਗਮਗ ਜੋਤੇ
ਚਾਰ ਵ੍ਰਨ ਇਕੁ ਵ੍ਰਨ ਹੋਇ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਵੜੀਅਨ ਸਨਮੁਖ ਗੋਤੇ
ਧਰਮ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬੀਜਦੇ ਕਰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸੁਵੰਣ ਜਸਓਤੇ
ਪੂਰੇ ਸੰਗਤ ਮਿਲ ਦਾਦੇ ਪੋਤੇ ॥ ੫ ॥

ਵੈਰ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਸਾਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਦੀ ਜੋਹ ਮਿਟਾਈ
ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸਮਰਥ ਸੁ ਗਰਬ ਸਮਾਈ
ਪੰਜੇ ਤੱਤ ਉਲੰਘਿਆ ਪੰਜ ਸਬਦ ਵੱਜੀ ਵਾਧਾਈ
ਪੰਜੇ ਮੂੰਦ੍ਰਾਂ ਵਸਿ ਕਰ ਪੰਚਾਇਣ ਹੁਇ ਦੇਸ ਦੁਹਾਈ
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ਪੰਜ ਮਿਲ ਲੇਖ ਅਲੇਖ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ
ਪੰਜ ਮਿਲੇ ਪਰਪੰਚ ਤਜ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬੰਦ ਲਿਵ ਲਾਈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੋਹਨਿ ਗੁਰ ਭਾਈ ॥ ੬ ॥

ਛੇ ਦਰਸ੍ਨ ਤਰਸਨ ਘਣੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਪਾਯਾ
ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਮਝਾਵਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਯਾ
ਛੇਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮਤ ਸਤਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਾਯਾ
ਛੇ ਰੁੱਤੀ ਕਰ ਵਰਤਮਾਨ ਸੂਰਜ ਇੱਕ ਚਲਿਤ ਵਰਤਾਯਾ
ਛੇ ਰਸ ਸਾਉ ਨ ਪਾਇਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਪ੍ਰਿਮ ਚਖਾਯਾ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਚਿਰ ਜੀਵਣੇ ਚੱਕਰ ਵਰਤ ਹੋਇ ਮੋਹੇ ਮਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਸਹਜਿ ਸਮਾਯਾ ॥ ੭ ॥

ਸੱਤ ਸਮੁੰਦ ਸਮਾਇ ਲੈ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਰਹੇ ਨਿਰਾਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੱਤੇ ਦੀਪ ਅ ੍ਰੇਰ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੀਪਕ ਸਬਦ ਉਜਾਲਾ
ਸੱਤੇ ਪੁਰੀਆਂ ਸੋਧੀਆਂ ਸਹਿਜ ਪੁਰੀ ਸੱਚੀ ਧ੍ਰਮਸਾਲਾ
ੱਤੇ ਰੋਹਣਿ ਸੱਤ ਵਾਰ ਸਾਧੇ ਫੜ ਫੜ ਮੱਥੇ ਵਾਲਾ
ਤ੍ਰੈ ਸੱਭੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰ ਵੀਹ ਅਕੀਹ ਉਲੰਘ ਸੁਖਾਲਾ
ਸੱਤੇ ਸੁਰ ਭਰਪੂਰ ਕਰ ਸਤੀਂ ਧਾਰੀਂ ਪਾਰ ਪਿਆਲ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਲਾ ॥ ੮ ॥
ਅੱਠਖੰਡ ਪਾਖੰਡ ਮਹਿ ਗੁਰਮਤਿ ਇਕ ਮਨ ਇੱਕ ਧਿਆਯਾ
ਅਸ੍ਰਧਾਤ ਪਾਰਸ ਮਿਲੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੰਚਨ ਜੋਤਿ ਜਗਾਯਾ
ਰਿੱਧਿਸਿੱਧ ਸਿਧ ਸਾਧਕਾਂ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰਾਯਾ
ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਅਰਾਧੀਐ ਸ਼ਬ੍ਰ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਅਸ੍ਰ ਕੁਲੀ ਵਿਹੁ ਉੱਤਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮੱਤਿ ਨ ਮੋਹੇ ਮਾਯਾ
ਮਨ ਅਸਾਧ ਨ ਸਾਧੀਐ ਗੁਰਮਖ ਸੁਖਫਲ ਸਾਧ ਸਮਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਮਨ ਵਸਿ ਆਯਾ ॥ ੯ ॥
ਨਉ ਪਰਕਾਰੀ ਭਗਤਿਕਰ ਸਾਧ ਨਵੇ ਦਆਰ ਗੁਰ ਮੱਤੀ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਰਮ ਚਖਾਇਆ ਗਾਵੈ ਜੀਭ ਰਸਾਇਣ ਰੱਤੀ
ਨਵੀਂ ਖੰਡੀਂ ਜਾਣਾਇਆ ਰਾਜ ਜੋਗ ਜਿਣ ਸਤੀ ਅਸੱਤੀ
ਨਉਕਰਨਉਘਰਸਾਧਿਆਵਰਤਮਾਨਪਰਲਉ ਉਤ ਪੱਤੀ
ਨਵ ਨਿੱਧੀ ਪੱਛਲਗਣੀ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਸਨਾਥ ਜੁਗੱਤੀ
ਨਉ ਉੱਖਲ ਵਿੱਚ ਉੱਖਲੀ ਮਿੱਠੀ ਕਉੜੀ ਠੰਢੀ ੱਤੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ੁਰਮਤਿ ਸਣਖੱਤੀ ॥ ੧੦ ॥
ਦੇਖ ਪਰਾਈਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਧੀਆਂ ਜਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਉਸ ਸੂਅਰ ਉਸ ਗਾਇ ਹੈ ਪਰ ਧਨ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲ ਮਾਣੈ
ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਕੁਟੰਬ ਵਖ ਮੋਹੇ ਮੋਹਨ ਧ੍ਰੋਹਿ ਧਿਙਾਣੈ
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕੰਨ ਸੁਣ ਆਪਹੁ ਬੁਰਾ ਨ ਆਖ ਵਖਾਣੈ
ਵਡ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨ ਆਪ ਗਣ ਕਰ ਅਹੰਮੇਉ ਨ ਕਿਸੈ ਰਵਾਣੈ
ਗੁਰਮੁਖਿਸੁਖਫਲ ਪਾਇਆ ਰਾਜ ਜੋਗ ਰਸ ਰਲੀਆਂ ਮਾਣੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿੱਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥ ੧੧ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਰਮ ਚਖਾਇਆ ਭੁੱਖ ਨ ਖਾਣਪੀਣ ਅੰਨ ਪਾਣੀ
ਸਬ੍ਰ ਸੁਰਤਿ ਨੀਂਦ ਉੱਘੜੀ ਜਾਗਦਿਆਂ ਸੁਖਰੈਣ ਵਿਹਾਣੀ
ਸਾਹੇ ਵੱਧੇ ਸੋਹਣੇ ਮੈਲਾਪੜ ਪਰਵਾਣ ਪਰਾਣੀ
ਚੱਲਣ ਜਾਣ ਸੁਜਾਣ ਹੋਇ ਜਗ ਮਿਹਮਾਣਆਏ ਮਿਹਮਾਣੀ
ਸਚ ਵਣਜ ਖੇਪ ਲੈ ਚਲੈ ਗੁਰਮੁਖ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਨਿਸਾਣੀ
ਹਲਤ ਪਲਤ ਮੁਖ ਉੱਜਲੇ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੁਸਿੱਖਾਂ ਮਨਭਾਣੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥ ੧੨ ॥
ਹਉਮੈਂ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿੰ ਰਿਦੈ ਗਰੀਬੀ ਆਵੈ
ਗਿਆਨਮਤੀ ਘਟ ਚਾਨਣਾ ਭ੍ਰਮ ਅਗਜਾਨ ਅੰਧੇਰ ਮਿਟਾਵੈ
ਹੋਇ ਨਿਮਾਣਾ ਢਹਿ ਪਵੈ ਦਰਗਹ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾ ਪਾਵੈ
ਖਸਮੈ ਸੋਈ ਭਾਂਵਦਾ ਖਸਮੈ ਦਾ ਜਿਸ ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ
ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ ਮੰਨੀਐ ਅਪਨਾ ਭਾਣਾ ਆਪ ਮਨਾਵੈ
ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਪਰਾਹੁਣਾ ਦਾਵਾ ਛੱਡ ਰਹੈ ਲਾਦਾਵੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਹੁਕਮ ਕਮਾਵੈ ॥ ੧੩ ॥
ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰ ਇਕ ਜਾਣ ਗੁਰਮੁਖ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਉਮੈ ਪਾਲ ਢਹਾਇ ਕੈ ਤਾਲ ਨਦੀ ਦਾ ਨੀਰ ਮਿਲਾਯਾ
ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੈ ਦੁਹ ਵਲੀਂ ਇਕਦੂ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਪਾਯਾ
ਰੁੱਖਹੁ ਫਲ ਤੇ ਫਲਹੁ ਰੁਖ ਇਕ ਨਾਉ ਫਲ ਰੁੱਖ ਸਦਾਯਾ
ਛਿਅ ਰੁੱਤੀ ਇਕ ਸੁਝ ਹੈ ਸੁੱਝੈ ਸੂਝ ਨ ਹੋਰ ਦਿਖਾਯਾ
ਰਾਤੀਂ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਦਿਹ ਚੜ੍ਹਿਐ ਕਿਨ ਆਖ ਲੁਕਾਯਾ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਇਕ ਮਨ ਇੱਕ ਧਿਆਯਾ ॥ ੧੪ ॥

ਗੁਰੁ ਸਿੱਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦੇ ਮਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਕਰਨ ਉਦਾਸੀ
ਕੰਨੀਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰੁ ਸੰਤਾਂ ਧੂੜਿ ਬਿਭੂਤ ਸੁਲਾਸੀ
ਖਿੰਥਾ ਖਿਮਾ ਹੰਢਾਵਣੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਤ੍ਰ ਭਾਉ ਭੁਗਤਿ ਬਿਲਾਸੀ
ਸ਼ਬਦਸੁਰਤਿ ਸਿੰਙੀ ਵਜੈ ਡੰਡਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਗੁਰੁ ਦਾਸੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁਗੁਫੈ ਬਹਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਅਗਾਧਿ ਨਿਵਾਸੀ
ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਅਰੋਗ ਹੋਇ ਕਰ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਖਲਾਸੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮੱਤਿ ਸਾਬਾਸੀ ॥ ੧੫ ॥

ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੇ ਲਖ ਵੇਦਪੜ੍ਹ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਕਰ ਕਰ ਸਭ ਥਕੇ
ਮਹਾਦੇਵ ਅਵਧੂਤ ਲਖ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਉਨੀਂਦੇ ਅਕੇ
ਲੱਖ ਬਿਸ਼ਨੁ ਅਵਤਾਰ ਲੈ ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਫੜ ਪਹੁਚ ਨ ਸਕੇ
ਲੱਖ ਲੋਮਸ ਚਿਰ ਜੀਵਣੇ ਆਦਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਧੱਕ ਧਕੇ
ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਜੁਗ ਚਾਰ ਕਰ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਕਰ ਢਕੇ
ਲਖ ਪਰਲਉ ਉਤਪੱਤਿ ਲਖ ਹਰਹਟ ਮਾਲਾ ਅੱਖ ਫਰੱਕੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਆਸਕ ਹੋਇ ਤੱਕੇ ॥ ੧੬ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਸੋਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜੋਗਧਿਆਨਹੈਰਾਨ ਹੋਇ ਵੇਦ ਗਿਆਨ ਪਰਵਾਹ ਨ ਹੋਈ
ਦੇਵੀਦੇਵ ਸਰੇਂਵਦੇ ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲਿ ਭਵਦੀ ਲੋਈ
ਹੋਮ ਜੱਗ ਜਪਤਪ ਘਣੇ ਕਰ ਕਰ ਕਰਮ ਧਰਮ ਦੁਖ ਰੋਈ
ਵੱਸ ਨ ਆਵੈ ਧਾਂਵਦਾ ਅੱਠ ਖੰਡ ਪਾਖੰਡ ਵਿਗੋਈ
ਗੁਰਮੁਖਮਨਜਿਣਜਗਜਿਣੈਆਪ ਗਵਾਇ ਆਪ ਸਭ ਕੋਈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਣ ਹਾਰ ਪਰੋਈ ॥ ੧੭ ॥
ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਆਖੀਐ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖ ਅਲੇਖ ਅਪਾਰਾ
ਅਬਿਗਤ ਗਤ ਅਬਿਗਤ ਘਣੀ ਸਿਮ੍ਰਣ ਸੇਖ ਨ ਆਵੈ ਵਾਰਾ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਿਉ ਜਾਣੀਐ ਕੋਇ ਨ ਆਖ ਸੁਣਾਵਣ ਹਾਰਾ
ਅਚਰਜਰਨੋ ਅਚਰਜ ਹੋਇ ਵਿਸਮਾਦੈ ਵਿਸਮਾਦ ਸਮਾਰਾ
ਚਾਰਵਰਨ ਗੁ_ਸਿੱਖਹੋਇ ਘਰ ਬਾਰੀ ਬਹੁ ਵਣਜ ਵਪਾਰਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਆਰਾਧਿਆ ਭਗਤ ਵੱਛਲ ਗੁਰੁ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰਾ
ਭਵਸਾਗਰ ਗੁਰ ਸਾਗਰ ਤਾਰਾ ॥੧੮॥
ਨਿਰੰਕਾਰ ਏਕਕਾਰ ਹੋਇ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਅਪਾਰਾ
ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰੱਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਪਸਾਰਾ
ਕੇਤੜਿਆਂ ਜੁਗ ਵਰਤਿਆ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਧੁੰਧੂਕਾਰਾ
ਕਤੜਿਆਂ ਜੁਗ ਵਰਤਿਆ ਕਰ ਕਰ ਕੇਤੜਿਆਂ ਅਵਤਾਰਾ
ਭਗਤਵਛਲ ਹੋਇ ਆਇਆ ਕਲੀਕਾਲ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰਾ
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਸਤਿ ਹੋਆ ਓਤਪੋਤਿ ਕਰਪਿਰਮ ਪਿਆਰਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁੱਝੈ ਸਿਰਜਣ ਹਾਰਾ ॥ ੧੯ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੂਰਤਿ ਪ੍ਰਗਟੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲ ਸਬਦ ਵਿਚਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਇਕਦੂ ਹੋਇਸਹਸ ਫਲ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਓਅੰਕਾਰਾ
ਡਿਠਾ ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਸਨਮੁਖ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰਾ
ਪਹਿਲੋਂ ਦੇ ਪਾਖਾਕ ਹੋਇ ਪਿੱਛਹੁ ਜਗ ਮੰਗੈ ਪਗਛਾਰਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਰਗ ਚੱਲਿਆਂ ਸੱਚ ਵਣਜਕਰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ
ਕੀਮਤ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣਈ ਆਖਣ ਸੁਨਣ ਨ ਲਿੱਖਣ ਹਾਰਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਪਿਆਰਾ॥ ੨੦ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤ ਗੁਰ ਸਬ੍ਦਲਿਵ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪ੍ਰਿਮ ਚਖਾਯਾ
ਸਭਨਿਧਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਸੱਭੇ ਫਲ ਬਲਿਹਾਰ ਕਰਾਯਾ
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਨ ਬੁਝਾਈਆ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੰਤੋਖ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਯਾ
ਸਭੇ ਆਸਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਆਸਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਵਾਸ ਵਲਾਯਾ
ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਇਲੈ ਮਨ ਕਾਮਨ ਨਿਹਕਾਮ ਨ ਧਾਯਾ
ਕਰਮਕਾਲ ਜਮਜਾਲ ਕੱਟ ਕਰਮਕਰੇ ਨਿਹਕਰਮ ਰਹਾਯਾ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਅਵੇਸਕਰ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਜਗ ਪੈਰੀਂ ਪਾਯਾ
ਗੁਰੁ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਯਾ ॥ ੨੧ ॥ ੨੯ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁਸੁ ਸੱਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੱਚਾ ਪੰਥ ਸੁਹੇਲਾ
ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਂਵਦੇ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਹੇਲਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖਫਲਸਾਧਸੰਗ ਭਾਇਭਗਤ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਾ
ਕੂੜ ਕੁਸੱਤ ਅਸਾਧ ਸੰਗ ਮਨ ਮੁਖ ਦੁਖ ਫਲਹੈ ਵਿਹੁ ਵੇਲਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪ ਗਵਾਵਣਾ ਪੈਰੀਂ ਪਊਣਾ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮਨਮੁਖ ਆਪ ਗਵਾਵਣਾ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰ ਤੇ ਉੱਕੜ ਚੇਲਾ
ਕੂੜ ਸੱਚ ਸੀਂਹ ਬਕਰ ਖੇਲਾ ॥ ੧ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਸਚ ਹੈ ਮਨ ਮੁਖ ਦੁਖ ਫਲ ਕੂੜ ਕੂੜਾਵਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਸੰਤੋਖ ਰੁੱਖ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਪਛਾਵਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੱਚ ਅਡੋਲ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਫੇਰ ਫਟੰਦੀ ਛਾਵਾ
ਗੁਰਮੁਖ ਕੋਇਲ ਅੰਬ ਵਣ ਮਨਮੁਖ ਵਣ ਵਣ ਹੰਢਨਿ ਕਾਵਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸੱਚ ਬਾਗ ਹੈ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰ ਮੰਤ ਸਚਾਵਾ
ਵਿਹੁ ਵਣ ਵਲਿਆ ਸਾਧ ਸੰਗ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਪ ਨਿੱਰੋਸਾਵਾ
ਜਿਉ ਕਰ ਵੇਸ੍ਵਾ ਵੰਸ ਨਿਨਾਵਾ ॥ ੨ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਵਿਵਾਹੀਐ ਦੁਹੀਂ ਵਲੀਂ ਮਿਲ ਮੰਗਲ ਚਾਰਾ
ਦੁਹੁ ਮਿਲ ਜਮੈ ਜਾਣੀਐ ਪਿਤਾ ਜਾਤਿ ਪਰਵਾਰ ਸਾਧਾਰਾ
ਜੰਮਦਿਆਂ ਰੁਣ ਝੁੰਝਣਾ ਵੰਸ ਵਧਾਈ ਰੁਣ ਗੁਣਕਾਰਾ
ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸੋਹਿਲੇ ਵਿਰਤੀ ਸਰ ਬਹੁ ਦਾਨ ਦਾਤਾਰਾ
ਬਹੁ ਮਿੱਤੀ ਹੁਇ ਵੇਸਵਾ ਮਾ ਪਿਉ ਨਾਉ ਨਿਨਾਉ ਪੁਕਾਰਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੰਸੀ ਪਰਮਹੰਸ ਮਨ ਮੁਖ ਠਗ ਬਗ ਵੰਸ ਹਤਿਆਰਾ
ਸੱਚ ਸਚਿਆਰ ਕੂੜਹੁ ਕੂੜਿਆਰਾ ॥ ੩ ॥
ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਮਾਨਕ ਮੋਤੀ ਰਤਨ ਅਮੋੱਲਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੰਸੀ ਪਰਮਹੰਸ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਗੁਰਮਤ ਅਡੋੱਲਾ
ਖੀਰਹੁ ਨੀਰ ਨਿਕਾਲਦੇ ਗੁਰਮੁਖ ਗਜ਼ਾਨ ਧਜ਼ਾਨ ਨਿਰੋੱਲਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੱਚ ਸਲਾਹੀਐ ਤੋੱਲਨ ਤੋਲਨ ਹਾਰ ਅਤੋੱਲਾਂ
ਮਨਮੁਖ ਬਗਲ ਸਮਾਧਿ ਹੈ ਘੁਟ ਘੁਟ ਜੀਆਂ ਖਾਇ ਕਖੋੱਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹੋਇ ਨ ਖਾਉ ਵਿਕਾਇ ਜਾਇ ਛੱਪੜ ਊਹ ਪੜੈ ਮੂਹ ਚੋਲਾ
ਸੱਚ ਸਾਊ ਕੂੜ ਗਹਿਲਾ ਗੋਲਾ ॥ ੪ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੱਚ ਸੁਲੱਖਣਾ ਸਭ ਸੁਲੱਖਣ ਸੱਚ ਸੁਹਾਵਾ
ਮਨਮੁਖ ਕੂੜ ਕੁਲੱਖਣਾ ਸਭ ਕੁਲੱਖਣ ਕੂੜ ਕੁਦਾਵਾ
ਸੱਚ ਸੁਇਨਾ ਕੂੜ ਕੱਚ ਹੈ ਕੱਚ ਨ ਕੰਚਨ ਮੁਲ ਮੁਲਾਵਾ
ਸੱਚ ਭਾਰਾ ਕੂੜ ਹਉਲੜਾ ਪਵੈ ਨ ਰਤਕ ਰਤਨ ਭੁਲਾਵਾ
ਸੱਚ ਹੀਰਾ ਕੂੜ ਫਟਕਹੈ ਜੜੈ ਜੜਾਵ ਨ ਜੁੜ ਜੁੜਾਵਾ
ਸੱਚ ਦਾਤਾ ਕੂੜ ਮੰਗਤਾ ਦਿਹੁ ਰਾਤੀ ਚੋਰ ਸ਼ਾਹ ਮਿਲਾਵਾ
ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਕੂੜ ਫਿਰਦਾ ਫਾਵਾ ॥੫॥
ਗੁਰ ਮੁਖਿ ਸੱਚ ਸੁਰੰਗ ਹੈ ਮੂਲ ਮਜੀਠ ਨ ਟਲੈ ਟਲੰਦਾ
ਮਨਮੁਖ ਕੂੜ ਕੁਰੰਗਹੈ ਫੁੱਲ ਕੁਸੰਭੈ ਥਿਰ ਨ ਰਹੰਦਾ
ਥੋਮ ਕਥੂਰੀ ਵਾਸਲੈ ਨੱਕ ਮਰੋੜੈ ਮਨ ਨ ਭਾਵੰਦਾ
ਕੂੜ ਸਚ ਅੱਕ ਅੰਬ ਫਲ ਕਉੜਾ ਮਿੱਠਾ ਸਾਉ ਲਹੰਦਾ
ਸ਼ਾਹ ਸੱਚ ਚੋਰ ਕੂੜਹੈ ਸ਼ਾਹ ਸਵੈਂ ਚੋਰ ਫਿਰੈ ਭਵੰਦਾ
ਸ਼ਾਹ ਫੜੈ ਉਠ ਚੋਰਨੋਂ ਤਿਸ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀਬਾਨ ਕਰੰਦਾ
ਸੱਚ ਕੂੜੈ ਲੈ ਨਿਹਣ ਬਹੰਦਾ ॥੬॥
ਸੱਚ ਸੋਹੈ ਸਿਰ ਪਗ ਜਿਉਂ ਕੋਝਾ ਕੂੜ ਕੁਥਾਇ ਕਛੋਟਾ
ਸੱਚ ਸਤਾਣਾ ਸਾਰਦੂਲ ਕੂੜ ਜਿਵੇਂ ਹੀਣਾ ਹਰਣੋਟਾ
ਲਾਹਾ ਸੱਚ ਵਣੰਜੀਐ ਕੂੜ ਕਿ ਵਣਜਹੁ ਆਵੈ ਤੋਟਾ
ਸੱਚ ਖਰਾ ਸਾਬਾਸ ਹੈ ਕੂੜ ਨ ਚੱਲੈ ਦਮੜਾ ਖੋਟਾ
ਤਾਰੇ ਲੱਖ ਅਮਾਵਸੈ ਘੇਰ ਅਨੇਰ ਚਨਾਇਣ ਹੋਟਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੂਰਜ ਇੱਕ ਚੜ੍ਹੰਦਿਆਂ ਹੁਇ ਅਠਖੰਡ ਪਵੈ ਫਲਫੋੜ
ਕੂੜ ਸੱਚੁ ਜਿਉਂ ਵੱਟ ਘੜੋਤਾ ॥ ੭ ॥
ਸੁਹਣੇ ਸਾਮਰਤੱਖ ਜਿਉਂ ਕੂੜ ਸੱਚ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ
ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਨਗਰ ਵਾਂਗ ਕੂੜ ਸਚੁ ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰਾ
ਨਦੀ ਪਛਾਵਾਂ ਮਣਸਾਂ ਸਿਰ ਤਲਵਾਇਆ ਅੰਬਰ ਤਾਰਾ
ਧੂਅਰ ਧੁੰਧੂਕਾਰ ਹੋਇ ਤੁੱਲ ਨ ਘਣਹਰ ਵੱਸਣ ਹਾਰਾ
ਸਾਉ ਨ ਸਿਮਰਣ ਸੱਕਰੈ ਦੀਪਕ ਬਾਝ ਨ ਮਿਟੈ ਅੰਧਾਰਾ
ਲੜੈ ਨ ਕਾਗਲ ਲਿਖਿਆ ਚਿੱਤ ਚਿਤੇਰੇ ਸੈਹਥੀਆਰਾ
ਸੱਚੁ ਕੂੜ ਕਰਤੂਤ ਵੀਚਾਰਾ ॥ ੮ ॥
ਸੱਚੁ ਸਮਾਇਣ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਕੂੜ ਵਿਗਾੜ ਕਾਂਜੀ ਦੀ ਚੁੱਖੈ
ਸੱਚ ਭੋਜਨ ਮੁਹਿ ਖਾਵਨਾ ਇਕ ਦਾਣਾ ਨੱਕੈ ਵੱਲ ਦੁੱਖੈ
ਫਲਹੁ ਰੁਖ ਰੁੱਖ ਸੁ ਫਲ ਅੰਤਕਾਲ ਖਉ ਲਾਖਹੁ ਰੁੱਖੈ
ਸਉ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਅਗ ਰੁੱਖ ਵਿੱਚ ਭਸਮ ਕਰੈ ਅਗ ਬਿੰਦੁਕ ਧੁੱਖੈ
ਸੱਚੁ ਦਾਰੂ ਕੂੜ ਰੋਗ ਹੈ ਵਿਣ ਗੁਰ ਵੈਦ ਵੇਦਨਿ ਸਨਮੁੱਖੈ
ਸੱਚ ਸਥੋਈ ਕੂੜ ਠੱਗ ਲੱਗੈ ਦੁੱਖ ਨ ਗੁਰ ਮੁਖ ਸੁੱਖੈ
ਕੂੜ ਪਚ ਸੱਚੈ ਦੀ ਭੁੱਖੈ ॥ ੯ ॥
ਕੂੜ ਕਪਟ ਹਥਿਆਰ ਜਿਉਂ ਸਚ ਰਖਵਾਲਾ ਸਿਲਹ ਸੰਜੋਆ
ਕੂੜ ਵਰੀ ਨਿਤ ਜੋਹੰਦਾ ਸਚੁ ਸੁਮਿਤ ਹਿਮਾਇਤ ਹੋਆ
ਸੂਰਵੀਰ ਵਰਿਆਮ ਸੱਚ ਕੂੜ ਕੁੜਾਵਾ ਕਰਦਾ ਢੋਆ
ਨਿਹਚਲ ਸੱਚ ਸੁਥਾਇ ਹੈ ਲਰ ਹੈ ਕੂੜ ਕੁਥਾਇ ਖੜੋਆ
ਸੱਚ ਰੜ ਕੂੜ ਪਛਾੜਿਆ ਚਾਰਚੱਕ ਵੇਖਨ ਤ੍ਰੈ ਲੋਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੂੜ ਕਪਟ ਰੋਗੀ ਸਦਾ ਸਚ ਸਦਾ ਹੀ ਨਵਾ ਨਿਰੋਆ
ਸਚ ਸੱਚਾ ਕੂੜ ਕੂੜਾ ਵਿਖੋਆ ॥ ੧੦ ॥
ਸੱਚ ਸੂਰਜ ਪਰਗਾਸ਼ ਹੈ ਕੂੜਹੁ ਘੁੱਘੂ ਕੁੱਝ ਨ ਸੁੱਝੈ
ਸੱਚ ਵਣਾਸਪਤਿ ਬੋਹੀਐ ਕੂੜਹੁ ਵਾਂਸ ਨ ਚੰਦਨ ਬੁੱਝੈ
ਸੱਚਹੁ ਸਫਲ ਤਰੋਵਰਾ ਸਿੰਮਲ ਅਫਲ ਵਡਾਈ ਲੁੱਝੈ
ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਸੁੱਕੈ ਅੱਕ ਜਵਾਹਾਂ ਰੁੱਝੈ
ਮਾਨਕ ਮੋਤੀ ਮਾਨਸਰ ਸੰਖ ਨਿਸੰਖਿਲੁ ਹਸਤਿਨਿ ਦੁੱਝੈ
ਸੱਚ ਗੰਗੋਦਕ ਨਿਰਮਲਾ ਕੂੜ ਰਲੈ ਮਦ ਪਰਗਟ ਗੁੱਝੈ
ਸੱਚ ਸਚਾ ਕੂੜ ਕੂੜ_ ਬੁੱਝੈ ॥ ੧੧ ॥
ਸੱਚ ਕੂੜ ਦੁਇ ਝਾਗੜੂ ਝਗੜਾ ਕਰਦੇ ਚਉਤੈ ਆਯਾ
ਅੱਗੇ ਸੱਚਾ ਸੱਚ ਨਿਆਇ ਆਪ ਹਜ਼ੂਰ ਦੋਵੇਂ ਝਗੜਾਯਾ
ਸੱਚ ਜਿੱਤਾ ਕੂੜ ਹਾਰਿਆ ਕੂੜ ਕੂੜਾ ਕਰ ਸਹਿਰ ਫਿਰਾਯਾ
ਸਚਿਆਰੈ ਸਾਬਾਸ ਹੈ ਕੂੜਿਆਰੈ ਫਿਟ ਫਿਟ ਕਰਾਯਾ
ਸਚ ਲਹਿਣਾ ਕੂੜ ਦੇਵਣਾ ਖਤਸਤਾਗਲ ਲਿਖ ਦੇਵਾਯਾ
ਆਪ ਠਗਾਇ ਨ ਠੱਗੀਐ ਠੱਗਣ ਹਾਰੈ ਆਪ ਠਗਾਯਾ
ਵਿਰਲਾ ਸੱਚ ਬਿਹਾਝਣ ਆਯਾ ॥ ੧੨ ॥
ਕੂੜ ਸੁਤਾ ਸੱਚ ਜਾਗਦਾ ਸੱਚੇ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਨ ਭਾਯਾ
ਸਚ ਸਚੈ ਕਰ ਪਾਹਰੂ ਸਚ ਭੰਡਾਰ ਉਤੇ ਬਹਲਾਯਾ
ਸੱਚ ਆਗੂ ਅਨੇਰ ਕੂੜ ਉੱਜੜ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚਲਾਯਾ
ਸਚ ਸਚੇ ਕਰ ਫੌਜਦਾਰ ਰਾਹੁ ਚਲਾਵਨ ਜੋਗ ਪਠਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜਗ ਭਵਜਲ ਮਿਲ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਗੁਰੁਬੋਹਿਥੈ ਚਾੜ੍ਹ ਤਰਾਧਾ
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਫੜ ਹੰਕਾਰ ਗਰਦਨਿ ਮਰਵਾਧਾ
ਪਾਰ ਪਏ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਧਾ ॥ ੧੩ ॥

ਲੂਣ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਖਾਇਕੇ ਰਣ ਅੰਦਰ ਲੜ ਮਰੈ ਸੁ ਜਾਪੈ
ਸਿਰ ਵੱਢੈ ਹਥਿਆਰ ਕਰ ਵਰੀਆਮਾਂ ਵਰੀਆਮ ਸਿਵਾਪੈ
ਤਿਸ ਪਿੱਛੈ ਜੋ ਇਸਤਰੀ ਥਪਿ ਥੇਈ ਦੇ ਵਰ ਸਰਾਪੈ
ਪੋਤੈ ਪੁੱਤ ਵਡੀਰੀਅਨਿ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰ ਸਤਾਪੈ
ਵਖਤੈ ਉੱਪਰ ਲੜ ਮਰੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਸਬਦ ਅਲਾਪੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਜਾਇਕ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰ ਮਰੈ ਆਪ ਆਪੈ
ਲੜ ਮਰਣਾ ਤੇ ਸਤੀ ਹੋਣ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਪੂਰਣ ਪਰਤਾਪੈ
ਸੱਚ ਸਿਦਕ ਸੱਚ ਪੀਰ ਪਛਾਪੈ ॥ ੧੪ ॥

ਨਿਹਚਲ ਸੱਚਾ ਥੇ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੰਜੇ ਪਰਧਾਨਾ
ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸਮਰਥ ਸਭੇ ਬੰਧਾਨਾ
ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਵਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਦਾਨਾ ਇਸਨਾਨਾ
ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵਚਲਣ ਹੱਥਹੁ ਦੇਣਭਗ੍ਰ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨਾ
ਦੁਹੀਂ ਸਰਾਈਂ ਸੁਰਖ਼ਰੂ ਸਚ ਸਬਦ ਵੱਜੈ ਨੀਸ਼ਾਨਾ
ਚੱਲਣ ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਜਾਣਿਆਂ ਜਗ ਅੰਦਰ ਵਿਰਲੇ ਮਿਹਮਾਨਾ
ਆਪ ਗਵਾਇ ਤਿਸੈ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥ ੧੫ ॥

ਕੂੜ ਅਹੀਰਾਂ ਪਿੰਡ ਹੈ ਪੰਜ ਦੂਤ ਵੱਸਨਿ ਬੁਰਿਆਰਾ
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਨਿਤ ਲਭ ਮੋਹ ਧ੍ਰੋਹ ਅਹੰਕਾਰਾ
ਖਿੰਜੋਤਾਣ ਅਸਾਧ ਸੰਗਿ ਵਰਤੈ ਪਾਪੈ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਰਧਨ ਪਰਨਿੰਦਾ ਪਿਆਰ ਪਰਨਾਰੀ ਸਿਉ ਛਡੈ ਵਿਕਾਰਾ
ਖਲਹਲ ਮੂਲ ਨ ਚੁਕਈ ਰਾਜ ਡੰਡ ਜਮ ਡੰਡ ਕਰਾਰਾ
ਦੁਹਾਂ ਸਰਾਈਂ ਜ਼ਰਦ ਰੂ ਜੰਮਣ ਮਰਣ ਨਰਕ ਅਵਤਾਰਾ
ਅੱਗੀ ਫਲ ਹੋਵਨ ਅੰਗਿਆਰਾ ॥ ੧੬ ॥
ਸਚ ਸਪੂਰਨ ਨਿਰਮਲਾ ਤਿਸ ਵਿਚ ਕੂੜ ਨ ਰਲਦਾ ਰਾਈ
ਅੱਖੀਂ ਕੱਤ ਨ ਸੰਜਰੈ ਤਿਨ ਅਉਖਾ ਦੁਖ ਰੈਣ ਵਿਹਾਈ
ਭੋਜਨ ਅੰਦਰ ਮੱਖ ਜਿਉਂ ਹੋਇ ਦੁਖਾਧਾ ਫੇਰ ਕਢਾਈ
ਰੂਈਂ ਅੰਦਰ ਚਿਣਗਵਾਂਗ ਦਾਹਿ ਭਸਮੰਤਕਰੈ ਦੁਖਦਾਈ
ਕਾਂਜੀ ਦੁੱਧ ਕੁਸੁੱਧ ਹੋਇ ਫਿਟੈ ਸਾ ਦਹੁ ਵੰਨਹੁ ਜਾਈ
ਮਹੁਰਾ ਚੁਖਕੁ ਚੱਖਿਆ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਾਂ ਮਾਰੈ ਸਹਸਾਈ
ਸਚ ਅੰਦਰਿ ਕਿਉ ਕੂੜ ਸਮਾਈ ॥ ੧੭ ॥
ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਅਲਿਪਤ ਹੈ ਕੂੜਹੁ ਲੇਪ ਨ ਲੱਗੈ ਭਾਈ
ਚੰਦਨ ਸੱਪੀ ਵੇੜ੍ਹਿਆ ਚੜ੍ਹੈ ਨ ਵਿਸ ਨ ਵਾਸ ਘਟਾਈ
ਪਾਰਸ ਅੰਦਰ ਪੱਥਰਾਂ ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਮਿਲ ਵਿਗੜ ਨ ਜਾਈ
ਗੰਗ ਸੰਗ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਜਲ ਕਰ ਨ ਸਕੈ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਮਿਲਾਈ
ਸਾਇਰ ਅੱਗ ਨ ਲੱਗਈ ਮੇਰ ਸੁਮੇਰ ਨ ਵਾਉ ਡੁਲਾਈ
ਬਾਣ ਨ ਧੁਰ ਅਸਮਾਣ ਜਾਇ ਵਾਹੇਂਦੜ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਈ
ਓੜਕ ਕੂੜ ਕੂੜੋ ਹੁਇਜਾਈ ॥ ੧੮ ॥
ਸਚ ਸਚਾਵਾ ਮਾਣ ਹੈ ਕੂੜ ਕੂੜਾਵੀ ਮਣੀ ਮਨੂਰੀ
ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਇਕੈ ਸਚ ਸਚਾਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰੀ
ਕੂੜੈ ਕੂੜਾ ਜੋਰ ਹੈ ਸਚ ਸਤਾਣੀ ਗਰਬ ਗਰੂਰੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੂੜ ਨ ਦਰਗਹ ਮੰਨੀਐ ਸਚ ਸੁਹਾਵਾ ਸਦਾ ਹਜ਼ੂਰੀ
ਸੁਕਰਾਨਾ ਹੈ ਸਚ ਘਰ ਕੂੜ ਕੁਫਰ ਘਰ ਨਾ ਸਾਬੂਰੀ
ਹਸਤਿ ਚਾਲ ਹੈ ਸਚ ਦੀ ਕੂੜ ਕੁਢਂਗੀ ਚਾਲ ਭੇਡੂਰੀ
ਮੂਲੀ ਪਾਨ ਡਕਾਰ ਜਿਉਂ ਮੁਲ ਨ ਤੁਲ ਲਸਣ ਕਸਤੂਰੀ
ਬੀਜੈ ਵਿੱਸੁ ਨ ਖਾਵੈ ਚੂਰੀ ॥ ੧੯ ॥
ਸਚ ਸੁਭਾਉ ਮਜੀਠ ਦਾ ਸਹੈ ਅਵੱਟਣ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਏ
ਸਣ ਜਿਉ ਕੂੜ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਖਲ ਕਢਾਇ ਵਟਾਇ ਬਨਾਏ
ਚੰਨਨ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰ ਅਫਲ ਸਫਲ ਵਿਚਵਾਸੁ ਵਸਾਏ
ਵਡਾ ਵਿਕਾਰੀ ਵਾਂਸ ਹੈ ਹਉਮੈ ਜਲੈ ਗਵਾਂਢ ਜਲਾਏ
ਜਾਨ ਅਮਿਉ ਰਸ ਕਾਲ ਕੂਟ ਖਾਧੇ ਮਾਰੈ ਮੁਏ ਜੀਵਾਏ
ਦਰਗਹ ਸਚੁ ਕਬੂਲ ਹੈ ਕੂੜਹੁ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਏ
ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਫਲ ਖਾਏ ॥ ੨੦ ॥ ੩੦ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾਇਰ ਵਿਚਹੁ ਨਿੱਕਲੈ ਕਾਲ ਕੂਟ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਣੀ
ਉਤ ਖਾਧੈ ਮਰ ਮੁਕੀਐ ਉਤ ਖਾਧੈ ਹੁਇ ਅਮਰ ਪਰਾਣੀ
ਵਿਸ ਵੱਸੈ ਮੂਹਿ ਸਪਦੇ ਗਰੜ ਦੁਗਾਰਿ ਅਮਿਓ ਰਸ ਜਾਣੀ
ਕਾਉਂ ਨ ਭਾਵੈ ਬੋਲਿਆ ਕੋਇਲ ਬੋਲੀ ਸਭਨਾ ਭਾਣੀ
ਬੁਰ ਬੋਲਾ ਨ ਸੁਖਾਵਈ ਮਿਠ ਬੋਲਾ ਜਗ ਮਿਤ੍ਰ ਵਿਡਾਣੀ
ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸੈ ਸਾਰ ਵਿਚ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਨਿਸਾਣੀ
ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਗਤਿ ਆਖ ਵਖਾਣੀ ॥ ੧ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੁੱਝਹੁ ਸੁਝਨ ਤਿਨ ਲੋਅ ਅੰਨੇ ਘੁਘੂ ਸੁਝ ਨ ਸੁੱਝੈ
ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਹੇਤ ਹੈ ਕੰਤ ਮਿਲੈ ਵਿਰਤੰਤ ਸੁ ਬੁਝੈ
ਰਾਤ ਅਨੇਰਾ ਪੰਖੀਆਂ ਚਕਵੀ ਚਿੱਤ ਅਨੇਰ ਨ ਰੁਝੈ
ਬਿੰਬਅੰਦਰ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਵੇਖ ਭਰਤਾ ਜਾਨ ਸੁਜਾਨ ਸਮੂਝੈ
ਵੇਖ ਪਛਾਵਾਂ ਪਵੈ ਖੂਹ ਡੁਬ ਮਰੈ ਸ਼ੀਂਹ ਲੋਇ ਨ ਲੁਝੈ
ਖੋਜੀ ਖੋਜੈ ਖੋਜ ਲੈ ਵੀਦੀ ਵਦ ਕਰੇਂਦੜ ਖੁਝੈ
ਗੋਰਸ ਗਾਈਂ ਹਸਤਿ ਨ ਦੁਝੈ ॥ ੨ ॥

ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਵੁਠ ਸੁਕੈ ਅੱਕ ਜਵਾਹਾਂ
ਚੇਤ ਵਣਸਪਤ ਮਉਲੀਐ ਅਪਤ ਕਰੀਰ ਨ ਕਰੈ ਉਸਾਹਾ
ਸੁਫਲਫਲੰਦੇ ਬਿਰਖ ਸਭ ਸਿੰਮਲ ਅਫਲ ਰਹੈ ਅਵਿਸਾਹਾ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸ ਪਤਿ ਵਾਂਸ ਨਿਵਾਸ ਨ ਉੱਭੇਸਾਹਾ
ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਹੁੰ ਸੱਖਣਾ ਦੁਖਿਆਰਾ ਰੋਵੈ ਦੇ ਧਾਹਾ
ਬਗਲਸਮਾਧੀਗੀਗ ਵਿੱਚ ਝੀਂਗੇ ਚੁਣ ਚੁਣ ਖਾਇ ਭਿਛਾਹਾ
ਸਾਥ ਵਿਹੂੰਣੇ ਮਿਲਦਾ ਫਾਹਾ ॥ ॥

ਆਪ ਭਲਾ ਸਭ ਜਗਭਲਾ ਭਲਾ ਭਲਾ ਸਭ ਜਗ ਕਰਦੇਖੈ
ਆਪ ਬੁਰਾ ਸਭ ਜਗ ਬੁਰਾ ਸਭ ਕੋ ਬੁਰਾ ਬੁਰੇ ਦੇ ਲੇਖੈ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਹਾਈ ਪਾਂਡਵਾਂ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਕਰਤੂਤ ਵਿਸੇਖੈ
ਵੈਰਭਾਉ ਚਿਤ ਕੈਰਵਾਂ ਗਣਤੀ ਗਣਨਿ ਅੰਦਰ ਕਾਲੇਖੈ
ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਪਰਵੰਨਿਆ ਭਾਲਣ ਗਏ ਨ ਦਿਸ਼ਟਸ ਰੇਖੈ
ਬੁਰਾਂ ਨਾ ਕੋਈ ਜੁਧਿਸਟਰੈ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੋ ਭਲਾ ਨ ਦੇਖੈ
ਕਰਵੈ ਹੋਇ ਸੁ ਫੋਟੀ ਰੇਖੈ ॥ ੪ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੂਰਜ ਘਰ ਅਵਤਾਰ ਲੈ ਧਰਮ ਵਿਚਾਰਨ ਜਾਇ ਬਹਿੱਠਾ
ਮੂਰਤਿ ਇੱਕਾ ਨਾਉਂ ਦੁਇ ਧਰਮਰਾਇ ਜਮ ਵੇਖ ਸਹਿੱਠਾ
ਧਰਮੀ ਡਿੱਠਾ ਧਰਮਰਾਇ ਪਾਪ ਕਮਾਇ ਪਾਪੀ ਜਮ ਡਿੱਠਾ
ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਪਛੜਾਇਦਾ ਧਰਮੀ ਨਾਲ ਬੁਲੇਂਦਾ ਮਿੱਠਾ
ਵੈਰੀ ਦਖਨ ਵੈਰ ਭਾਇ ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਇ ਕਰ ਵੇਖਣ ਇੱਠਾ
ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਵਰਸਰਾਪਜਾਣਨ ਅਭ੍ਰਿੱਠਾ
ਦਰਪਣ ਰੂਪ ਜਿਵੇਂਹੀ ਪਿੱਠਾ ॥ ੫ ॥
ਜਿਉਕਰ ਨਿਰਮਲ ਆਰਸੀ ਸਭਾਸੁੱਧ ਸਭ ਕੋਈ ਦੇਖੈ
ਗੋਰਾ ਗੋਰੇ ਦਿਸਦਾ ਕਾਲਾ ਕਾਲੇ ਵੰਨ ਵਸੇਖੈ
ਹਸ ਹਸ ਦੇਖੈ ਹਸਤ ਮੁਖ ਰੋਂਦਾ ਰੋਵਣਹਾਰ ਸੁਲੇਖੈ
ਲੇਪ ਨ ਲਾਗੈ ਆਰਸੀ ਛਿਆ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਸਨ ਬਹੁ ਭੇਖੈ
ਦੁਰਮਤ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਹੈ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰੋਧ ਕੁ ਲੇਖੈ
ਗੁਰਮਤ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲਾ ਸਮਦਰਸੀ ਸਮਦਰਸ ਸਰੇਖੈ
ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਹੋਇ ਰੂਪ ਨਾ ਰੇਖੈ ॥ ੬ ॥
ਇੱਕਤ ਸੂਰਜ ਆਥਵੈ ਰਾਤ ਅਨੇਰੀ ਚਮਕਨ ਤਾਰੇ
ਸ਼ਾਹ ਵੱਸਣ ਘਰ ਆਪ ਚੋਰ ਫਿਰਨ ਘਰ ਮੁਹਣੈ ਹਾਰੇ
ਜਾਗਨ ਵਿਰਲੇ ਪਾਹਰੂ ਹੂਆਇਨ ਹੁਸਿਆਰ ਬਿਦਾਰੇ
ਜਾਗ ਜਗਾਇਨ ਸੁਤਿਆਂ ਸ਼ਾਹ ਫੜਦੇ ਚੋਰ ਚੁਗਾਰੇ
ਜਾਗਦਿਆਂ ਘਰ ਰੱਖਿਆ ਸੁਤੇ ਘਰ ਮੁੱਸਨ ਵੇਚਾਰੇ
ਸ਼ਾਹ ਆਏ ਘਰ ਆਪਣੇ ਚੋਰ ਜਾਰ ਲੈ ਗਰਦਨ ਮਾਰੇ
ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਵਰਤਨ ਸੈਂਸਾਰੇ ॥ ੭ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮਉਲੇ ਅੰਬ ਬਸੰਤ ਰੁਤ ਅਉੜੀਂ ਅੱਕ ਸੁਫੁੱਲੀ ਭਰਿਆ
ਅੰਬ ਨ ਲੱਗੈ ਖੱਖੜੀ ਅੱਕ ਨ ਲੱਗੈ ਅੰਬ ਅਫਰਿਆ
ਕਾਲੀ ਕੋਇਲ ਅੰਬਵਣ ਅਕਤਿਡ ਚਿੱਤ ਮਿਤਾਲਾ ਹਰਿਆ
ਮਨ ਪੰਖੇਰੂ ਬਿਰਖ ਭੇਦ ਸੰਗ ਸੁਭਾਉ ਸੋਈ ਫਲ ਧਰਿਆ
ਗੁਰਮਤਿ ਡਰਦਾ ਸਾਧਸੰਗ ਦੁਰਮਤ ਸੰਗ ਅਸਾਧਨਡਰਿਆ
ਭਗਤਵਛਲਭੀਆਖੀਐ ਪਤਿਤਉਧਾਰਨ ਪਤਤਉਧਰਿਆ
ਜੋ ਤਿਸ ਭਾਣਾ ਸੋਈ ਤਰਿਆ ॥ ੮ ॥

ਜੇਕਰ ਉਧਰੀ ਪੂਤਨਾ ਵਿਹੁ ਪੀਆਲਣ ਕੰਮ ਨ ਚੰਗਾ
ਗਨਿਕਾ ਉਧਰੀ ਆਖੀਐ ਪਰ ਘਰ ਜਾਇ ਨ ਲਈਐ ਪੰਗਾ
ਬਾਲਮੀਕ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ਮਾਰੈ ਵਾਟ ਨ ਹੋਇ ਨਿਸੰਗਾ
ਬੱਧਕ ਉਧਰੇ ਆਖੀਅਨਿ ਫਾਹੀ ਪਾਇ ਨ ਫੜੀਐ ਵੰਗਾ
ਜੇ ਕਾਸਾਈ ਉਧਰਿਆ ਜੀਆਂ ਘਾਇ ਨ ਖਾਧੈ ਭੰਗਾ
ਪਾਰ ਉਤਾਰੈ ਬੋਹਿਥਾ ਸੋਇਨਾ ਲੋਹ ਨਹੀਂ ਇਕ ਰੰਗਾ
ਇਤ ਭਰਵਾਸੇ ਰਹਿਣ ਕੁਢੰਗਾ ॥ ੯ ॥

ਕੈ ਖਾਜੂਰੀ ਜੀਵੀਐ ਚੜ ਖਾਜੂਰੀ ਝੜਉ ਨ ਕੋਈ
ਉੱਝੜ ਪਇਆ ਨ ਮਾਰੀਐ ਉੱਝੜ ਰਾਹੁ ਨ ਚੰਗਾ ਹੋਈ
ਜੇ ਸੱਪ ਖਾਧਾ ਉਬਰੇ ਸੱਪ ਨ ਫੜੀਐ ਅੰਤ ਵਿਗੋਈ
ਵਹਨ ਵਹੰਦਾ ਨਿਕਲੈ ਵਿਣ ਤੁਲਹੇ ਡੁਬ ਮਰੈ ਭਲੋਈ
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਆਖੀਐ ਵਿਰਤੀਹਾਣ ਜਾਣ ਜਾਣੋਈ
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੁਰਮੱਤਿ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਦਰਗਹ ਲਹੈ ਨ ਢੋਈ
ਅੰਤ ਕਮਾਣਾ ਹੋਇ ਸੁਥੋਈ ॥ ੧੦ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਿਮ ਕਪੂਰੀ ਵਾਸ ਜਿਉਂ ਕੰਚਨ ਲੋਹ ਨਹੀਂ ਇਕ ਵੰਨਾ
ਫਟਕ ਨ ਹੀਰੇ ਤੁੱਲ ਹੈ ਸਮਸਰ ਨੜੀ ਨ ਕੂੜੀਐ ਗੰਨਾ
ਤੁੱਲ ਨ ਰਤਨਾਂ ਵੱਟਕਾਂ ਮੁੱਲ ਨ ਕੱਚ ਵਿਕਾਵੈ ਪੰਨਾ
ਦੁਰਮਤਿ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀਐ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਬੋਹਿਥ ਬੰਨਾ
ਨਿੰਦਾ ਹੋਇ ਬੁਰੇਵੀ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਭਲੇ ਧੰਨ ਧੰਨਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟ ਜਾਣੀਐ ਮਨਮੁਖ ਸੱਚੁ ਰਹੇ ਪਰਛੰਨਾ
ਕੰਮ ਨ ਆਵੈ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਾਂ ॥ ੧੧ ॥

ਇੱਕਵੇਚਨ ਹਥੀਆਰ ਘੜ ਇੱਕ ਸਵਾਰਨ ਸਿਲਾ ਸੰਜੋਆ
ਰਣ ਵਿੱਚ ਘਾਉ ਬਚਾਉ ਕਰ ਦੁਇਦਲ ਨਿਤਉਠ ਕਰਦੇ ਢੋਆ
ਘਾਇਲ ਹੋਇ ਨੰਗਾਸਣਾ ਬਖਤਰਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਨਿਰੋਆ
ਕਰਨ ਗੁਮਾਨ ਕਮਾਨਗਰ ਖਾਨ ਜ਼ਰਾਈ ਬਹੁਤ ਬਖੋਆ
ਜਗ ਵਿੱਚ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਸੰਗ ਸੰਗ ਸੁਭਾਇ ਜਾਇਫਲ ਵੋਆ
ਕਰਮ ਸੁਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਅੰਦਰ ਆਇਪਰੋਆ
ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਜਸ ਅਪਜਸ ਹੋਆ ॥ ੧੨ ॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸੁਗਰਥ ਸਾਧ ਸੰਗ ਆਵੈ
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਅਸਾਧ ਸੰਗ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਮਚਾਵੈ
ਦੁਕ੍ਰਿਤ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕਰਮਕਰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਹੁਇ ਨਾਉਂ ਧਰਾਵੈ
ਗੋਰਸ ਗਾਈਂ ਖਾਇਖੜ ਇਕ, ਇਕ ਜਣਦੀ ਵੱਗ ਵਧਾਵੈ
ਦੁਧ ਪੀਤੈ ਵਿਹੁ ਦੇਇ ਸੱਪ ਜਣ ਜਣ ਬਾਹਲੇ ਬੱਚੇ ਖਾਵੈ
ਸੰਗ ਸੁਭਾਉ ਅਸਾਧ ਸੰਗ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੁਖ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਵੈ
ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥ ੧੩ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚੰਨਣ ਬਿਰਖ ਸੁਬਾਸਦੇ ਚੰਨਣ ਕਰਦਾ ਬਿਰਖ ਸਬਾਏ
ਖਹਿੰਦੇ ਵਾਂਸ ਹੋ ਅੱਗ ਧੁਖ ਆਪ ਜਲੈ ਪਰਵਾਰ ਜਲਾਏ
ਮੂਲਹੁ ਜੀਵੇਂ ਪੰਖੇਰੂਆ ਫਾਸੇ ਆਪ ਕੁਟੰਬ ਫਹਾਏ
ਅਸ਼ਟਧਾਤੁ ਹੁਇ ਪਰਬਤਹੁੰ ਪਾਰਸ ਕਰ ਕੰਚਨ ਦਿਖਲਾਏ
ਗਨਕਾ ਵਾ ਜਾਇਕੈ ਹੋਵਨ ਰੋਗੀ ਪਾਪ ਕਮਾਏ
ਦੁਖੀਏ ਆਵਨ ਵੈਦ ਘਰ ਦਾਰੂ ਦੇ ਦੇ ਰੋਗ ਮਿਟਾਏ
ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਦੁਇ ਸੰਗ ਸੁਭਾਏ ॥ ੧੪ ॥

ਭਲਾ ਸੁਭਾਉ ਮਜੀਠਦਾ ਸਹੈ ਅਵੱਟਣ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਏ
ਗੰਨਾ ਕੋਲੂ ਪੀੜੀਐ ਵੱਟਰ ਪਇਆ ਮਿਠਾਸੁ ਵਸਾਏ
ਤੁੰਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਜੀਐ ਕਉੜੱਤਣ ਦੀ ਬਾਣ ਨ ਜਾਏ
ਅਵਗੁਣ ਕੀਤੇ ਗੁਣ ਕਰੇ ਭਲਾ ਨ ਅਵਗੁਣ ਚਿਤਵਸਾਏ
ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਅਵਗੁਣ ਕਰੇ ਬੁਰਾ ਨ ਮਨ ਅੰਦਰ ਗੁਣ ਪਾਏ
ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਫਲ ਖਾਏ ॥ ੧੫ ॥

ਪਾਣੀ ਪੱਥਰ ਲੀਕ ਜਿਉਂ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਪਰਕਿਰਤ ਸੁਭਾਏ
ਵੈਰ ਨ ਟਿਕਦਾ ਭਲੇ ਚਿਤ ਹੇਤ ਨ ਟਿਕੈ ਬੁਰੇ ਮਨ ਆਏ
ਭਲਾ ਨ ਹੇਤ ਵਿਸਾਰਦਾ ਬੁਰਾ ਨ ਵੈਰ ਮਨਹੁੰ ਵਿਸਰਾਏ
ਆਸ ਨ ਪੁੱਜੇ ਦੁਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਮਤਿ ਗੁਰਮਤ ਅੰਤ ਲਖਾਏ
ਭਲਿਅਹੁ ਬੁਰਾ ਨ ਹੋਵਈ ਬੁਰਿਅਹੁੰ ਭਲਾ ਭਲਾ ਨ ਮਨਾਏ
ਵਿਰਤੀਹਾਨ ਵਖਾਣਿਆ ਸਈਂ ਸਿਆਣੀ ਸਿਖ ਸੁਣਾਏ
ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਕਮਾਏ ॥ ੧੬ ॥

ਵਿਰਤੀਹਾਨ ਵਖਾਣਿਆ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਦੀ ਸੁਣੀ ਕਹਾਣੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਦੁਇ ਚਲੇ ਰਾਹ ਉਸਥੈ ਤੋਸਾ ਉਸਥੈ ਪਾਣੀ
ਤੋਸਾ ਅੱਗੈ ਰੱਖਿਆ ਭਲੇ ਭਲਾਈ ਅੰਦਰ ਆਣੀ
ਬੁਰਾ ਬੁਰਾਈ ਕਰ ਗਇਆ ਅੱਥੀ ਕੱਢ ਨ ਦਿੱਤੋ ਪਾਣੀ
ਭਲਾ ਭਲਾਈਅਹੁ ਸਿਝਿਆ ਬੁਰੇ ਬੁਰਾਈਅਹੁ ਵੇਰ ਵਿਹਾਣੀ
ਸੱਚਾ ਸਾਹਿਬ ਨਿਆਉਂ ਸੱਚ ਜੀਆਂ ਦਾ ਜਾਣੋਈ ਜਾਣੀ
ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਨੋ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥ ੧੭ ॥

ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਆਇਆ ਤਿਸ ਸਰਪਰ ਮਰਣਾ
ਰਾਵਣ ਤੇ ਰਾਮਚੰਦ ਵਾਂਗ ਮਹਾਂਬਲੀ ਲੜ ਕਾਰਣ ਕਰਣਾ
ਜਰ ਜਰਵਾਨਾ ਵੱਸਕਰ ਅੰਤ ਅਧਰਮ ਰਾਵਨ ਮਨ ਧਰਣਾ
ਰਾਮਚੰਦ ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਖ ਧਰਮਹੁ ਸਾਇਰ ਪੱਥਰ ਤਰਣਾ
ਬੁਰਿਆਈਓਂ ਰਾਵਣ ਗਯਾ ਕਾਲਕ ਟਿਕਾ ਪਰਤ੍ਰਿਅਹਰਣਾ
ਰਾਮਾਇਣ ਜੁਗ ਜੁਗ ਅਟਲ ਸੇ ਉਧਰੇ ਜੋ ਆਏ ਸਰਣਾ
ਜਸ ਅਪਜਸ ਵਿਚ ਨਿੱਡਰ ਡਰਨਾ ॥ ੧੮ ॥

ਸੋਇਨ ਲੰਕਾ ਵਡਾ ਗੜ੍ਹ ਖਾਰ ਸਮੁੰਦ ਜਿਵੇਹੀ ਖਾਈ
ਲਖ ਪੁਤ ਪੋਤੇ ਸਵਾਲਖ ਕੁੰਭਕਰਨ ਮਹਿਰਾਵਣ ਭਾਈ
ਪਵਣ ਬੁਹਾਰੀ ਦੇਇ ਨਿਤ ਇੰਦ੍ਰ ਭਰੇ ਪਾਣੀ ਵਰਿਆਈ
ਬੈਸੰਤਰ ਰਸੋਈਆ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਚਰਾਗ ਦੀਪਾਈ
ਬਹੁ ਖੂਹਣਿ ਚਤੁਰੰਗ ਦਲ ਦੇਸਨ ਵੇਸ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ
ਮਹਾਦੇਵ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਰਹਿਦੇ ਸਰਣਾਈ
ਅਪਜਸ ਲੈ ਦੁਰਮਤਿ ਬੁਰਿਆਈ ॥ ੧੯ ॥

ਰਾਮਚੰਦ ਕਾਰਨ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਵੱਸ ਹੋਆ ਦੇਹਧਾਰੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮੰਨ ਮਤੇਈ ਆਗਿਆ ਲੈ ਵਣ ਵਾਸ ਵਡਾਈ ਧਾਰੀ
ਪਰਸਰਾਮਦਾਬਲਹਰੈ ਦੀਨਦਇਆਲ ਗਰਬ ਪਰਹਾਰੀ
ਸੀਤਾ ਲਖਮਣ ਸੇਵ ਕਰ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੇਵਾ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਰਾਮਾਇਣਵਰਤਾਇਆ ਰਾਮਰਾਜ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਧਾਰੀ
ਮਰਣਸੁ ਮੁਣਸਾਂ ਸੱਚ ਹੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ
ਭਲਿਆਈ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਮਤਿ ਸਾਰੀ॥ ੨੦॥ ੩੧॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਪਹਿਲਾਗੁਰਮੁਖਿਜਨਮਲੈ ਭੈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੈ ਹੋਇ ਇਆਣਾ
ਗੁਰਸਿਖਲੈ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਹੋਇ ਭਾਇਭਗਤ ਵਿਚ ਖਰਾ ਸਜਾਣਾ
ਗੁਰਸਿਖ ਸੁਣ ਮੰਨੈ ਸਮਝ ਮਾਣਮਹਤ ਵਿਚ ਰਹੈ ਨਿਮਾਣਾ
ਗੁਰਸਿੱਖ ਗੁਰਸਿੱਖ ਪੂਜਦਾ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਰਹਰਾਸ ਲੁਭਾਣਾ
ਗੁਰੁਸਿਖ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਚੱਲਣਜਾਣ ਜੁਗਤਿ ਮਿਹਮਾਣਾ
ਗੁਰੁਸਿੱਖ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ ਨਿਵਚਲਣਾ ਗੁਰੁਸਿੱਖ ਪਰਵਾਣਾ
ਘਾਲ ਖਾਇ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖ ਮਿਲ ਖਾਣਾ॥ ੧॥
ਦ੍ਰਿਸਟਦਰਸਲਿਵ ਸਾਵਧਾਨ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਚੇਤੰਨ ਸਿਆਣਾ
ਨਾਮਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰੈ ਮੇਲਾਣਾ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਥੋੜਾ ਬੋਲਣਾ ਥੋੜਾ ਸਉਣਾ ਥੋੜਾ ਖਾਣਾ
ਪਰਤਨ ਪਰਧਨ ਪਰਹਰੈ ਪਰਨਿੰਦਾ ਸੁਨ ਮਨ ਸ਼ਰਮਾਣਾ
ਗੁਰੁਮੂਰਤਸਤ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਸਾਧਸੰਗਤ ਸਮ ਸਰ ਪਰਵਾਣਾ
ਇੱਕਮਨ ਇੱਕ ਅਰਾਧਣਾ ਦੂਤੀਆ ਨਾਸਤ ਭਾਵੈ ਭਾਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਂਦੇ ਤਾਣ ਨਿਤਾਣਾ ॥ ੨ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗ ਨ ਦਿੱਸਦੀ ਹੋਂਦੀ ਅੱਖੀਂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਸੋਈ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਮਝ ਨ ਸੱਕਦੀ ਹੋਂਦੀ ਕੰਨੀ ਬੋਲਾ ਹੋਈ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦ ਨ ਗਾਵਈ ਹੋਂਦੀ ਜੀਭੈ ਗੁੰਗਾ ਕੋਈ
ਚਰਣ ਕਵਲ ਦੀ ਵਾਸ ਵਿਣ ਨਕਟਾ ਹੋਂਦੇ ਨੱਕ ਅਲੋਈ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਵਿਹੂਣਿਆਂ ਹੋਂਦੇ ਕਰੀਂ ਲੁੰਜਾ ਦੁਖ ਰੋਈ
ਗੁਰਮਤਿ ਚਿਤ ਨ ਵੱਸਈ ਸੋ ਮਤਿ ਹੀਣ ਨ ਲੈਂਦਾ ਢੋਈ
ਮੂਰਖ ਨਾਲ ਨ ਕੋਇ ਸਥੋਈ ॥ ੩ ॥

ਘੁੱਘੂ ਸੁਝ ਨ ਸੁਝਈ ਵੱਸਦੀ ਛੱਡ ਰਹੈ ਉਜਾੜੀ
ਇਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨ ਪੜ੍ਹੈ ਚੂਹੇ ਖਾਇ ਉਡੇ ਦੇਹਾੜੀ
ਵਾਸ ਨ ਆਵੈ ਵਾਂਸ ਨੋਂ ਹਉਮੈ ਅੱਗ ਨ ਚੰਨਣ ਵਾੜੀ
ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਹੁ ਸੱਖਣਾ ਗੁਰਮਤ ਹੀਣਾ ਦੇਹ ਵਿਗਾੜੀ
ਸਿੰਮਲ ਬਿਰਖ ਨ ਸਫਲ ਹੁਇ ਆਪ ਗਣਾਏ ਵਡਾ ਅਨਾੜੀ
ਮੂਰਖ ਫੱਟੜ ਪਵੈ ਰਿਹਾੜੀ ॥ ੪ ॥

ਅੰਨ੍ਹੇ ਅੱਗੇ ਆਰਸੀ ਨਾਈ ਧਰ ਨ ਵਧਾਈ ਪਾਵੈ
ਬੋਲੇ ਅੱਗੇ ਗਾਵੀਐ ਸੂਮ ਨ ਡੂਮ ਕਵਾਇ ਪੈਨਾਵੈ
ਪੁਛੈ ਮਸਲਤ ਗੁੰਗਿਅਹੁ ਵਿਗੜੈ ਕੰਮ ਜਵਾਬ ਨ ਆਵੈ
ਫੁਲਵਾੜੀ ਫਲ ਗੁਣਗੁਣਾ ਮਾਲੀਨੋ ਨ ਇਨਾਮ ਦਿਵਾਵੈ
ਲੂਲੈ ਨਾਲ ਵਿਵਾਹੀਐ ਕਿਵ ਗਲ ਮਿਲ ਕਾਮਣਿ ਗਲ ਲਾਵੈ
ਸਭਨਾ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵਣੀ ਲੰਗੜਾ ਕਰੇ ਲਖਾਉ ਲੰਗਾਵੈ
ਲੁਕੈ ਨ ਮੂਰਖ ਆਪ ਲਖਾਵੈ ॥ ੫ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪੱਥਰ ਮੂਲ ਨ ਭਿਜਈ ਸੌ ਵਰਿਆ ਜਲ ਅੰਦਰ ਵੱਸੈ
ਪੱਥਰ ਖੇਤ ਨ ਜੰਮਈ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਇੰਦਰ ਵੱਸੈ
ਪੱਥਰ ਚੰਨਣ ਰਗੜਈ ਚੰਨਣ ਵਾਂਗ ਨ ਪੱਥਰ ਘੱਸੈ
ਸਿਲ ਵੱਟੇ ਨਿਤ ਪੀਸਦੇ ਰਸਕਸ ਜਾਣੈ ਵਾਸ ਨ ਰੱਸੈ
ਚੱਕੀ ਫਿਰੈ ਸਹੰਸ ਵਾਰ ਖਾਇ ਨ ਪੀਐ ਭੁਖ ਨ ਤਸੈ
ਪੱਥਰ ਘੜੈ ਵਰਤਣਾ ਹੇਠ ਉਤੇ ਹੋਇ ਘੜਾ ਵਿਣੱਸੈ
ਮੂਰਖ ਸੁਰਤਿ ਨ ਜਸ ਅਪਜੱਸੈ ॥ ੬ ॥
ਪਾਰਸ ਪੱਥਰ ਸੰਗ ਹੈ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਨ ਕੰਚਨ ਹੋਵੈ
ਹੀਰੇ ਮਾਣਕ ਪੱਥਰਹੁ ਪੱਥਰ ਕੋਇ ਨ ਹਾਰ ਪਟੋਵੈ
ਵੱਟ ਜਵਾਹਰ ਤੋਲੀਐ ਮੁੱਲ ਨ ਤੁੱਲ ਵਿਕਾਇ ਸਮੋਵੈ
ਪੱਥਰ ਅੰਦਰ ਅਸਟਧਾਤ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਸਵੰਨ ਅਲੋਵੈ
ਪੱਥਰ ਫਟਕ ਝਲਕਣਾ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਹੋਇ ਰੰਗ ਨ ਗੋਵੈ
ਪੱਥਰ ਵਾਸ ਨ ਸਾਉ ਹੈ ਮਨ ਕਠੋਰ ਹੋਇ ਆਪ ਵਿਗੋਵੈ
ਕਰ ਮੂਰਖਾਈ ਮੂਰਖ ਰੋਵੈ ॥ ੭ ॥
ਜਿਉਂ ਮਣ ਕਾਲੇ ਸਪ ਸਿਰ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਵਿੱਸੁ ਭਰਿਆ
ਜਾਣਕਥਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨ ਝਾੜ ਸਿੰਗਦਾ ਸਿਰੇ ਅਫਰਿਆ
ਜਿਉਂ ਕਰ ਮੋਤੀ ਸਿੱਪ ਵਿਚ ਮਰਮ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਦਰ ਧਰਿਆ
ਜਿਉਂ ਗਾਈ ਥਨ ਚਿਚੜੀ ਦੁੱਧ ਨ ਪੀਏ ਲੋਹੁ ਜਰਿਆ
ਬਗੁਲਾ ਤਰਨ ਨ ਸਿੱਖਿਓ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ਨ ਪੱਥਰ ਤਰਿਆ
ਨਾਲ ਸਿਆਣੇ ਭਲੀਭਿੱਖ ਮੂਰਖ ਰਾਜਹੁ ਕਾਜ ਨ ਸਰਿਆ
ਮੇਖੀ ਹੋਇ ਵਿਜਾਲੈ ਖਰਿਆ ॥ ੮ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੱਟਨ ਢੱਟਨ ਕੁਤਿਆਂ ਕੁੱਤੇ ਹਲਕੜੈ ਮਨੁ ਸੁਖਾਵੈ
ਠੰਢਾ ਤੱਤਾ ਕੋਇਲਾ ਕਾਲਾ ਕਰਕੈ ਹਥ ਜਲਾਵੈ
ਜਿਉਂ ਚਕ੍ਰਧਰ ਸੱਪ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕੋੜ੍ਹੀ ਕਰ ਵਿਖਲਾਵੈ
ਜਾਣ ਰਸਉਲੀ ਦੇਹ ਵਿਚ ਵਡੀ ਪੀੜ ਰੱਖੀ ਸ਼ਰਮਾਵੈ
ਵੰਸ ਕੁਪੁੱਤ ਕੁਲੱਖਣਾ ਛੱਡੇ ਬਣੈ ਨ ਵਿਚ ਸਮਾਵੈ
ਮੂਰਖ ਹੇਤ ਨ ਲਾਈਐ ਪਰਹਰ ਵੈਰ ਅਲਿਪਤ ਵਲਾਵੈ
ਦੁਹੀਂ ਪਾਵੜੀ ਦੁਖ ਵਿਹਾਵ ॥ ੯॥
ਜਿਉਂ ਹਾਥੀ ਦਾ ਨ੍ਹਾਵਣਾ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਖੇਹ ਉਡਾਵੈ
ਜਿਉਂ ਊਠੈਦਾ ਖਾਵਣਾ ਪਰਹਰ ਕਣਕ ਜਵਾਹਾਂ ਖਾਵੈ
ਕਮਲੇ ਦਾ ਕਛੋਟੜਾ ਕਦੇ ਲੱਕ ਕਦੇ ਸੀਸ ਵਲਾਵੈ
ਜਿਉਂ ਕਰ ਵੁੱਡੇ ਹਥੜਾ ਸੋ ਚੁਤੀ ਸੋ ਵਾਤ ਵਲਾਵੈ
ਸੰਨ੍ਹੀ ਜਾਨਲੁਹਾਰ ਦੀ ਖਿਣ ਜਲ ਵਿਚ ਖਿਨ ਅਗਨਿ ਸਮਾਵੈ
ਮੱਖੀ ਬਾਣ ਕੁਬਾਣ ਹੈ ਲੈ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਨ ਭਾਵੈ
ਮੂਰਖ ਦਾ ਕਿਹੁ ਹੱਥ ਨ ਆਵੈ ॥ ੧੦॥
ਤੋਤਾ ਨਲੀ ਨ ਛੱਡਈ ਘਰ ਘਰ ਨੱਚੈ ਝੀਣਕ ਝੀਕੈ
ਗਦਹੁੰ ਅੜੀ ਨ ਛੱਡਈ ਚੀਂਘੀ ਪਉਂਦੀ ਹੀਣਕ ਹੀਕੈ
ਕੁੱਤੇ ਚੱਕੀ ਚੱਟਣੀ ਪੂਛ ਨ ਸਿੱਧੀ ਧ੍ਰੀਕਣ ਧ੍ਰੀਕੈ
ਕਰਨ ਕੁਥੱਕੜ ਮੂਰਖਾਂ ਸੱਪ ਗਏ ਫੜ ਫਾਟਨ ਲੀਕੈ
ਰੰਗ ਲਹਾਇ ਗਣਾਇ ਸ਼ਰੀਕੈ ॥ ੧੧॥
ਅੰਨਾ ਆਖੇ ਲੜ ਮਰੈ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੈ ਸੁਨ ਨਾਉਂ ਸੁਜਾਖਾ
ਭੋਲਾ ਆਖੇ ਭਲਾ ਮੰਨ ਅਹਮਕ ਜਾਣ ਅਜਾਣ ਨ ਭਾਖਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਧੋਰੀ ਆਖੇ ਹੱਸ ਦੇ ਬਲਦ ਵਖਾਣ ਕਰੈ ਮਨ ਮਾਖਾ
ਕਾਉਂ ਸਿਆਣਪ ਜਾਣਦਾ ਵਿਸਟਾ ਖਾਇ ਭਾਖ ਸੁਭਾਖਾ
ਨਾਉਂ ਸੁਰੀਤਿ ਕੁਰੀਤਿ ਦਾ ਮੁਸਕ ਬਿਲਾਈ ਗਾਂਡੀ ਸਾਖਾ
ਹੇਠ ਖੜਾ ਬੂ ਬੂ ਕਰੇ ਗਿੱਦੜ ਹੱਥ ਨ ਆਵੈ ਦਾਖਾ
ਬੋਲ ਵਿਗਾੜ ਮੂਰਖ ਭੇਡਾਖਾ ॥ ੧੨ ॥

ਰੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕੁਰੁੱਖ ਹੈ ਅਰਿੰਡ ਅਵਵਾਈ ਆਪ ਗਣਾ
ਪਿੱਦਾਂ ਜਿਉਂ ਪੰਖੇਰੂਆਂ ਬਹਿ ਬਹਿ ਡਾਲ ਬਹੁਤ ਦਿਖਾਏ
ਭੇਡ ਭਵਿੰਗਾ ਮੂਹੁ ਕਰ ਤਵਣਾਪੇ ਵਿਹ ਚਾਰ ਵਲਾਏ
ਮੂਹੁ ਅੱਖੀਂ ਨਕ ਕੰਨ ਜਿਉਂ ਇੰਦਰੀਆਂ ਵਿਚ ਗਾਂਡ ਸਦਾਏ
ਮੀਆਂ ਘਰਹੁੰ ਨਿਕਾਲੀਐ ਤਰਕਸ਼ ਦਰਵਾਜੇ ਟੰਗਵਾਏ
ਮੂਰਖ ਅੰਦਰ ਮਾਣਸਾਂ ਵਿਣ ਗੁਣ ਗਰਬ ਕਰੈ ਆਲਾਏ
ਮਜਲਸ ਬੈਠਾ ਆਪ ਲਖਾਏ ॥ ੧੩ ॥

ਮੂਰਖ ਤਿਸਨੋ ਆਖੀਐ ਬੋਲ ਨ ਸਮਝੈ ਬੋਲ ਨ ਜਾਣੈ
ਹੋਰੋਂ ਕਿਹੁੰਕਰ ਪੁੱਛੀਐ ਹੋਰੋਂ ਕਿਹੁ ਕਰ ਆਖ ਵਖਾਣ
ਸਿੱਖ ਦੇਇ ਸਮਝਾਈਐ ਅਰਥ ਅਨਰਥ ਮਨੈ ਵਿਚ ਆਣੈ
ਵਡਾ ਅਸਮਝ ਨ ਸਮਝਈ ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੂਣਾ ਹੋਇ ਹੈਰਾਣੈ
ਗੁਰਮਤਿ ਚਿੱਤ ਨ ਆਵਈ ਦੁਰਮਤਿ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਪਰਵਾਣੈ
ਅਗਨੀਸੱਪਹੁ ਵਰਜੀਐ ਗੁਣ ਵਿਚ ਅਵਗੁਣ ਕਰੈ ਧਿਙਾਣੈ
ਸੁਘੜਾਂ ਵਿਚ ਬਹਿੱਠਿਆਂ ਬੋਲ ਵਿਗਾੜ ਉਘਾੜ ਵਖਾਣੈ
ਸੁਘੜਾਂ ਮੂਰਖ ਜਾਣਦਾ ਆਪ ਸੁਘੜ ਹੋਇ ਵਿਰਤੀ ਹਾਣੈ
ਦਿਹਨੋ ਰਾਤ ਵਖਾਣਦਾ ਚਾਮਚੜਿੱਕ ਹੋਵੈਂ ਟਾਨਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮਤਿ ਮੂਰਖ ਚਿੱਤ ਨ ਆਣੈ ॥ ੧੫ ॥
ਵੈਦ ਚੰਗੇਰੀ ਉਠਣੀ ਲੈ ਸਿਲ ਵੱਟਾ ਕਚਰਾ ਭੰਨਾ
ਸੇਵਕ ਸਿੱਖੀ ਵੈਦਗੀ ਮਾਰੀ ਬੁਢੀ ਰੋਵਣ ਰੰਨਾ
ਪਕੜ ਚਲਾਇਆ ਰਾਵਲੈ ਪਉਦੀ ਉੱਘੜ ਗਏ ਸੁ ਕੰਨਾ
ਪੁੱਛੈ ਆਖ ਵਖਾਣਿਓਨ ਉਘੜ ਗਇਆ ਪਾਜ ਪਰਛੰਨਾ
ਪਾਰਖੂਆਂ ਚੁਣਕੱਢਿਆ ਜਿਉਂ ਕਰਕੜਾ ਨ ਰਲੈ ਰਤੰਨਾ
ਮੂਰਖ ਅਕਲੀਂ ਬਾਹਰਾ ਵਾਂਸਹੁ ਮੂਲ ਨ ਹੋਵੈ ਗੰਨਾ
ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਪਸੂ ਉਪੰਨਾ ॥ ੧੬ ॥
ਮਹਾਂਦੇਵ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰ ਵਰ ਪਾਇਆ ਸ਼ਾਹੇ ਦੇ ਪੁੱਤੈ
ਦਰਬ ਸਰੂਪ ਸਰੇਵੜੇ ਆਇ ਵੜੇ ਘਰ ਅੰਦਰ ਉੱਤੈ
ਜਿਉਹਥਜਾਰੀਮਾਰੀਅਨ ਤਿਉ ਤਿਉ ਦਰਬ ਹੋਇ ਭੜਥੁੱਤੈ
ਬੁੱਤੀ ਕਰਦੇ ਡਿੱਠਿਓਨ ਨਾਈ ਚੈਨ ਨ ਬੈਠੇ ਸੁੱਤੈ
ਮਾਰੇ ਆਨ ਸਰੇਵੜੇ ਸੁਣਦੀਬਾਣ ਮਸਾਣ ਅਛੁੱਤੈ
ਮੱਤੈ ਵਾਲ ਪਛਾੜਿਆ ਵਾਲ ਛਡਾਇਅਨਿ ਕਿਸਦੈ ਬੁੱਤੈ
ਮੂਰਖ ਬੀਜੈ ਬੀਉ ਕੁਰੁੱਤੈ ॥ ੧੭ ॥
ਗੋਸ਼ਟ ਗਾਂਗੇ ਤੇਲੀਐ ਪੰਡਿਤ ਨਾਲ ਹੋਵੈ ਜਗ ਦੇਖੈ
ਖੜੀ ਕਰੈ ਇਕ ਅੰਗੁਲੀ ਗਾਂਗਾ ਦੁਇ ਵੇਖਾਲੈ ਰੇਖੈ
ਫੇਰ ਉਚਾਇ ਪੰਜਾਂਗੁਲਾ ਗਾਂਗਾ ਮੁੱਠ ਹਲਾਇ ਅਲੇਖੈ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਉਠ ਚਲਿਆ ਪੰਡਿਤ ਹਾਰ ਭੁਲਾਵੈ ਭੇਖੈ
ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਅੰਗਦੁਇ ਪਰਮੇਸਰ ਪੰਜਮਿਲਨ ਸਰੇਖੈ
ਅਖੀਂ ਦੋਵੈਂ ਭਨਸਾਂ ਮੁੱਕੀ ਲਾਇ ਹਲਾਇ ਨਿਮੇਖੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮੂਰਖ ਪੰਡਿਤ ਸੁਰਤ ਵਿਸੇਖੇ ॥ ੧੮ ॥

ਠੰਢੇ ਖੂਹਿ ਨ੍ਹਾਇਕੈ ਪੱਗ ਵਿਸਾਰ ਆਯਾ ਸਿਰ ਨੰਗੈ
ਘਰ ਵਿਚ ਰੰਨਾਂ ਕਮਲੀਆਂ ਧੁੱਸੀ ਲੀਤੀ ਦੇਖ ਕੁਢੰਗੈ
ਰੰਨਾਂ ਦੇਖ ਪਿਟੰਦੀਆਂ ਢਾਹਾਂ ਮਾਰੈ ਹੋਇ ਨਿਸੰਗੈ
ਲੋਕ ਸਿਆਪੇ ਆਇਆ ਰੰਨਾਂ ਪੁਰਸ ਜੁੜੇ ਲੈ ਪੰਗੈ
ਨਾਇਣ ਪੁੱਛਦੀ ਪਿਟਦੀਆਂ ਕਿਤਵੇ ਨਾਇ ਅਲਾਹਨੀ ਅੰਗੈ
ਸਹੁਰੇ ਪੁੱਛਹੁ ਜਾਇਕੈ ਕਉਣ ਮੁਆ ਨੂੰਹ ਉੱਤਰ ਮੰਗੈ
ਕਾਵਾਂ ਰੌਲਾ ਮੂਰਖੁ ਸੰਗੈ ॥ ੧੯ ॥

ਜੇ ਮੂਰਖ ਸਮਝਾਈਐ ਸਮਝੈ ਨਾਹੀਂ ਛਾਵ ਨ ਧੁੱਪਾ
ਅਖੀ ਪਰਖ ਨ ਜਾਣਈ ਪਿਤਲ ਸੁਇਨਾ ਕੈਹਾਂ ਰੁੱਪਾ
ਸਾਉ ਨ ਜਾਣੈ ਤੇਲ ਘਿਉ ਧਰਿਆ ਕੋਲ ਘੜੋਲਾ ਕੁੱਪਾ
ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੂਣਾ ਰਾਤ ਦਿਹੁ ਚਾਨਣ ਤੁੱਲ ਅਨੇਰਾ ਘੁੱਪਾ
ਵਾਸ ਕਥੂਰੀ ਥੋਮਦੀ ਮੋਹਰ ਕੁਲੀ ਅਧਉੜੀ ਤੁੱਪਾ
ਵੈਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਨ ਸਮਝਈ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਕੁਰੰਗ ਅਛੁੱਪਾ
ਮੂਰਖ ਨਾਲ ਚੰਗੇਰੀ ਚੁੱਪਾ ॥ ੨੦ ॥ ੩੨॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਮਨਮੁਖ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਜਗੁਵਰਤਾਰਾ
ਦੁਹੁ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਦੁਬਾਜਰੇ ਖਰਬਰ ਹੋਂਦੇ ਖੁਦੀ ਖੁਆਰਾ
ਦੁਹੀਂ ਸਰਾਈਂ ਜ਼ਰਦਰੂ ਦਗੇ ਦੁਰਾਹੇ ਚੋਰ ਚਗਾਰਾ
ਨਾ ਉਰਵਾਰ ਨ ਪਾਰ ਹੈ ਗੋਤੇ ਖਾਨ ਭਰਮ ਸਿਰਭਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨਮੁਖ ਵਿਚ ਗੁਬਾਰਾ
ਜੰਮਣ ਮਰਣ ਸਦਾ ਸਿਰ ਮਾਰਾ ॥ ੧ ॥
ਦੁਇ ਮਿਲ ਜੰਮੇ ਦੁਇ ਜਣੇ ਦੁਹੁ ਜਣਿਆਂ ਦੁਇਰਾਹ ਚਲਾਏ
ਹਿੰਦੂ ਆਖਣ ਰਾਮ ਰਾਮ ਮੁਸਲਮਾਣਾ ਨਾਉਂ ਖੁਦਾਏ
ਹਿੰਦੂ ਪੂਰਬ ਸਉਂਦਿਆਂ ਪੱਛਮ ਮੁਸਲਮਾਣ ਮਨਾਏ
ਵੇਦ ਕਤੇਬਾਂ ਚਾਰ ਚਾਰ ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬ ਚਲਾਏ
ਪੰਜਤੱਤ ਦੋਵੇਂ ਜਣੇ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਛਾਏ
ਇਕ ਥਾਉਂ ਦੁਇ ਨਾਉਂ ਧਰਾਏ ॥ ੨ ॥
ਦੇਖ ਦੁਭਿੱਤੀ ਆਰਸੀ ਮਜਲਸ ਹੱਥੋ ਹੱਥੀ ਨੱਚੇ
ਦੁਖੋ ਦੁਖ ਦੁਬਾਜਰੀ ਘਰ ਘਰ ਫਿਰੇ ਪਰਾਈ ਖੱਚੇ
ਅੱਗੇ ਹੋਇ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮੂਹਿ ਡਿੱਠੇ ਸਾਣਸ ਚਹ ਮੱਚੇ
ਪਿਛੇ ਦੇਖ ਡਰਾਵਣੀ ਇਕੋ ਮੂਹ ਦੁਹ ਜਿਨਸ ਵਿਰੱਚੇ
ਖੇਹ ਪਾਇ ਮੂੰਹ ਮਾਂਜੀਐ ਫਿਰ ਫਿਰ ਮੈਲ ਭਰੇ ਰੰਗ ਕੱਚੇ
ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਮ ਇੱਕੁ ਹੈ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਨ ਭਰਮ ਪਰੱਚੇ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਸਚ ਸੱਚੇ ॥ ੩ ॥
ਵੁਣੇ ਜੁਲਾਹਾ ਤੰਦੁ ਗੰਢ ਇੱਕ ਸੂਤ ਕਰ ਤਾਣਾ ਵਾਣਾ
ਦਰਜੀ ਪਾੜ ਵਿਗਾੜਦਾ ਪਾਟਾ ਮੁਲ ਨ ਲਹੈ ਵਿਕਾਣਾ
ਕੱਚਣ ਕਤਰੇ ਕਤਰਣੀ ਹੋਇ ਦੁਮੂਹੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਸਾਣਾ
ਸੂਈ ਸੀਵੇ ਜੋੜਕੇ ਵਿਛੁੜਿਆਂ ਕਰ ਮੇਲ ਮਿਲਾਣਾ
ਸਾਹਿਬ ਇਕੋ ਰਾਹ ਦੁਇ ਜਗ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣਾ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖੀ ਪਰਧਾਨ ਹੈ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦੀ ਹੈ ਪਰਵਾਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦੁਖੀ ਦੁਬਾਜਰਿਆ ਵਿਰਾਣਾ ॥ ੪ ॥
ਜਿਉਂ ਚਰਖਾ ਅਠਖੰਡੀਆਂ ਦੁਹ ਲੱਠੀਂ ਦੇ ਮੰਝ ਮੰਝੇਰੁ
ਦੁਇ ਸਿਰਧਰਦੂ, ਖੁੰਢਵਿਚਸਿਰਬਿਰਦਾਨ ਫਿਰਲੱਖ ਫੇਰੁ
ਬਾਇੜ ਪਾਇ ਪਲੇਟੀਐ ਮਾਲ ਵਟਾਇ ਪਾਧਾ ਘਟਘੇਰੁ
ਦੁਹ ਚਰਮਖ ਵਿਚ ਤੁਕਲਾ ਕੱਤਨ ਕੁੜੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਹੇਰੁ
ਤ੍ਰਿੰਞਣਬਹਿਉਠਜਾਂਦੀਆਂ ਜਿਉਂ ਬਿਰਖਹੁੰਉਡਜਾਨ ਪੰਖੇਰੁ
ਓੜਕ ਨਿਬਾਹੁ ਨਾ ਥੀਐ ਕੱਚਾਰਿਣ ਰੰਗਾਇਆ ਗੇਰੁ
ਘੁੰਮ ਘੁਮੰਦੀ ਛਾਉਂ ਘਵੇਰੁ ॥ ੫ ॥
ਸਾਹੁਰੁ ਪੀਹਰੁ ਪੱਛੜੇ ਹੋਇ ਨਲੱਜ ਨਲੱਸਾ ਧੋਵੇ
ਰਾਵੇ ਜਾਰ ਭਤਾਰ ਤਜ ਖਿੰਜੋਤਾਣ ਖੁਸ਼ੀ ਕਿਉਂ ਹੋਵੇ
ਸਮਝਾਈ ਨਾ ਸਮਝਈ ਮਰਣੇ ਪਰਣੇ ਲੋਕ ਵਿਗੋਵੇ
ਧਿਰ ਧਿਰ ਮਿਲਦੇ ਮੇਹਣੇ ਹੋਇ ਸ਼ਰਮਿੰਦੀ ਅੰਝੂ ਰੋਵੇ
ਪਾਪ ਕਮਾਣੇ ਪਕੜੀਐ ਹਾਣ ਕਾਣ ਦੀਬਾਣ ਖੜੋਵੇ
ਮਰੇ ਨ ਜੀਵੇ ਦੁਖ ਸਹੈ ਰਹੈ ਨ ਘਰ ਵਿਚ ਪਰ ਘਰ ਸੋਵੇ
ਦੁਬਿਧਾ ਅਵਗੁਣ ਹਾਰ ਪਰੋਵੇ ॥ ੬ ॥
ਜਿਉਂ ਬੇਸੀਵੇ ਬੇਹੁ ਕਰ ਪਛੋਤਾਵੇ ਸੁਖਿ ਨ ਵੱਸੇ
ਚੜ੍ਹ ਚੜ੍ਹ ਲੜਦੇ ਭੂਮੀਏ ਧਾੜਾ ਪੇੜਾ ਖੱਸਣ ਖੱਸੇ
ਦੁਹ ਨਾਰੀ ਦਾ ਵੱਲਹਾ ਦੁਹ ਮੁਨਸਾਂ ਦੀ ਨਾਰਿ ਵਿਣੱਸੇ
ਹੋਇ ਉਜਾੜਾ ਖੇਤੀਐ ਦੁਇ ਹਾਕਮ ਦੁਇ ਹੁਕਮ ਖੁਣੱਸੇ
ਦੁਖ ਦੁਇ ਚਿੰਤਾ ਰਾਤ ਦਿਹੁ ਘਰ ਛਿੰਜੇ ਵੈਰਾਇਣ ਹੱਸੇ
ਦੁਹ ਖੂੰਜਾਂ ਵਿਚ ਰਖ ਸਿਰ ਵਸਦੀ ਵਸ ਨ ਨੱਸਦੀ ਨੱਸੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਭੁਇਅੰਗਮ ਡੱਸੈ ॥ ੭ ॥
ਦੁਖੀਆ ਦੁਸ਼ਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਸੱਪ ਦੁਮੂਹਾਂ ਬੁਰਾ ਬੁਰਿਆਈ
ਸਭਦੂੰ ਮੰਦੀ ਸੱਪ ਜੋਨਿ ਸੱਪਾਂ ਵਿਚ ਕੁਜਾਤਿ ਕੁਭਾਈ
ਕੋੜ੍ਹੀ ਹੋਆ ਗੋਪ ਗੁਰੁ ਨਿਗੁਰੇ ਤੰਤੁ ਨ ਮੰਤ ਸੁਖਾਈ
ਕੋੜ੍ਹੀ ਹੋਵੈ ਲੜੈ ਜਿਸ ਵਿਗੜ ਰੂਪ ਹੋਇ ਮਰ ਸਹਮਾਈ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਮੁਖ ਬਾਹਰਾ ਲਾਤੋਲਾਵਾ ਲਾਇ ਬੁਝਾਈ
ਤਿਸ ਵਿਹੁ ਵਾਤ ਕੁਲਾਤ ਮਨ ਅੰਦਰ ਗਣਤੀ ਤਾਤ ਪਰਾਈ
ਸਿਰ ਚਿਥੈ ਵਿਹੁ ਬਾਣ ਨ ਜਾਈ ॥ ੮ ॥
ਜਿਉਂ ਬਹੁ ਮਿੱਤੀ ਵੇਸੁਆ ਛਡੈ ਖਸਮ ਨਿਖਸਮੀ ਹੋਈ
ਪੁੱਤ ਜਣੇ ਜੇ ਵੇਸੁਆ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਨਾਉਂ ਨ ਕੋਈ
ਨਕ ਸਵਾਰ ਸੀਗਾਰਿਆ ਰਾਗ ਰੰਗ ਛਲ ਛਲੈ ਛਲੋਈ
ਘੰਡਾ ਹੇੜ ਅਹੇੜੀਆਂ ਮਾਣਸ ਮਿਰਜ ਵਿਣਾਹ ਸਧੋਹੀ
ਐਤੈ ਮਰੈ ਹਰਾਮ ਹੋਇ ਅਗੈ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਨ ਢੋਈ
ਦੁਖੀਆ ਦੁਸਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਜਾਣ ਰੁਪਈਆ ਮੇਖੀ ਸੋਈ
ਵਿਗੜੇ ਆਪ ਵਿਗਾੜੈ ਲੋਈ ॥ ੯ ॥
ਵਣਵਣ ਕਾਉਂ ਨ ਸੋਹਈ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ਹੋਇ ਵਿਗੁੱਤਾ
ਚੋਤੜ ਮਿੱਟੀ ਜਿਸ ਲਗੈ ਜਾਣੈ ਖਸਮ ਕੁਮਾਰਾਂ ਕੁੱਤਾ
ਬਾਬਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਘਰਘਰ ਬਹਿ ਬਹਿ ਕਰਨ ਕੁਪੱਤਾ
ਆਗੂ ਹੋਇ ਮੁਹਾਇੰਦਾ ਸਾਥ ਛਡ ਚਉਰਾਹੇ ਸੁੱਤਾ
ਜ਼ਮੀ ਸੋਖ ਉਜਾੜਦਾ ਗਲਿਆਂ ਸੇਤੀ ਮੀਂਹ ਕੁਰੁੱਤਾ
ਦੁਖੀਆ ਦੁਸ਼ਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਖੱਦਰ ਬਲਦ ਜਿਵੈ ਹਲਜੁੱਤਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਭਮਿ ਭਮਿ ਸਾਨ ਉਜਾੜੀ ਮੁੱਤਾ ॥ ੧੦ ॥

ਦੁਖੀਆ ਦੁਸ਼ਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਤਾਂਬੇ ਰੰਗਹੁ ਕੈਹਾਂ ਹੋਵੈ
ਬਾਹਰ ਦਿਸੈ ਉੱਜਲਾ ਅੰਦਰ ਮਸੁ ਨ ਧੋਪੈ ਧੋਵੈ
ਸੰਨੀ ਜਾਣ ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਹੋਇ ਦੁਮੂਹੀਂ ਕੁਸੰਗ ਵਿਗੋਵੈ
ਖਿਣ ਭੱਠੀ ਆਰਣ ਵੜੈ ਖਿਣ ਠੰਢੀ ਜਲ ਅੰਦਰ ਢੋਵੈ
ਤੁੰਮਾ ਦਿਸੈ ਸੋਹਣਾ ਚਿਤ੍ਰਮਿਤਾਲਾ ਵਿੱਸ ਵਿਲੋਵੈ
ਸਾਉ ਨ ਕਉੜਾ ਸਹਿ ਸਕੈ ਜੀਭੈ ਛਾਲੇ ਅੰਝੂ ਰੋਵੈ
ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਨ ਹਾਰ ਪਰੋਵੈ ॥ ੧੧ ॥

ਦੁਖੀਆ ਦੁਸ਼ਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਸ਼ੁਤਰਮੁਰਗ ਹੋਇ ਕੰਮ ਨ ਆਵੈ
ਉਡਣ ਉਡਨ ਲੱਦੀਐ ਪੁਰਸਸਿ ਹੋਈ ਆਪ ਲਖਾਵੈ
ਹਸਤੀ ਦੰਦ ਵਖਾਣੀਅਨਿ ਹੋਰ ਦਿਖਾਲੈ ਹੋਰਤੁ ਖਾਵੈ
ਬੱਕਰੀਆਂ ਨੋ ਚਾਰ ਥਣ ਦੁਇ ਗਲ ਵਿਚ ਦੁਇ ਲੇਵੈ ਲਾਵੈ
ਇਕੀ ਦੁੱਧ ਸਮਾਂਵਦਾ ਇਕ ਠਗਾਊ ਠੱਗ ਠਗਾਵੈ
ਹਰਣਾਂ ਅੱਖੀਂ ਚਾਰ ਚਾਰ ਉਇ ਵੇਖਨ ਓਨਾ ਦਿਸ ਨ ਆਵੈ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਵੈ ॥ ੧੨ ॥

ਦੇਮਲ ਵੱਜੈ ਦੁਹ ਧਿਰੀਂ ਖਾਇ ਤਮਾਚੇ ਬੰਧਨਿ ਜੜਿਆ
ਵਜਨ ਰਾਗ ਰਬਾਬ ਵਿਚ ਕੰਨ ਮਰੋੜੀ ਫਿਰ ਫਿਰ ਫੜਿਆ
ਖਾਨ ਮਜੀਰੇ ਟੱਕਰਾਂ ਸਿਰ ਤਨ ਭੰਨ ਮਰਦੇ ਕਰ ਧੜਿਆ
ਖਾਲੀ ਵਜੈ ਵੰਝਲੀ ਦੇ ਸੂਲਾਕ ਨ ਅੰਦਰ ਵੜਿਆ
ਸੁਇਨੇ ਕਲਸੁ ਸਵਾਰੀਐ ਭੰਨਾ ਘੜਾ ਨ ਜਾਈ ਘੜਿਆ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸੜਾਣੈ ਸੜਿਆ ॥ ੧੩ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਦੁਖੀਆ ਦੁਸ਼ਟ ਦੁਬਾਜਰਾ ਬਗਲ ਸਮਾਧਿ ਰਹੈ ਇਕਟੰਗਾ
ਅੰਜਰ ਪਾਪ ਨ ਉਤਰਨ ਘੁਟ ਘੁਟ ਜੀਅ ਖਾਇ ਵਿਚ ਗੰਗਾ
ਤੀਰਥ ਨਾਵੈ ਤੂੰਬੜੀ ਤਰ ਤਰ ਤਨ ਧੋਵੈ ਕਰ ਨੰਗਾ
ਮਨਵਿਚ ਵੱਸੈ ਕਾਲਕੂਟ ਭਰਮ ਨ ਉਤਰੈ ਕਰਮ ਕੁਢੰਗਾ
ਵਰਮੀ ਮਾਰੀ ਨਾ ਮਰੈ ਬੈਠਾ ਜਾਇ ਪਤਾਲ ਭੁਇਅੰਗਾ
ਹਸਤੀ ਨੀਰ ਨੁਵਾਲੀਐ ਨਿੱਕਲ ਖੇਹ ਉਡਾਏ ਅੰਗਾ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸੁਆਉ ਨ ਚੰਗਾ ॥ ੧੪ ॥

ਦੂਜਾਭਾਉ ਦੁਬਾਜਰਾ ਮਨ ਪਾਟੈ ਖਰਬਾਡੂ ਖੀਰਾ
ਅੱਗਹੁ ਮਿਠਾ ਹੁਇ ਮਿਲੈ ਪਿੱਛਹੁ ਕਉੜਾ ਦੇਖ ਸਰੀਰਾ
ਜਿਉਂ ਬਹੁਮਿੱਤਾਕਵਲਫੁਲ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਬੰਨਿ ਪਿੰਡ ਅਹੀਰਾ
ਹਰਿਆ ਤਿਲਬੂਆੜ ਜਿਉਂ ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਦੁਰੰਗ ਨ ਧੀਰਾ
ਸਉ ਹੱਥਾਂ ਨੜ ਵਧੈ ਅੰਦਰ ਖਾਲੀ ਵਾਜ ਨਫੀਰਾ
ਚੰਨਣ ਵਾਸ ਨ ਬੋਹੀਅਨ ਖਹਿ ਖਹਿ ਵਾਂਸ ਜਲਨ ਬੇਪੀਰਾ
ਜਮਦਰ ਚੋਟਾਂ ਸਹੈ ਵਹੀਰਾ ॥ ੧੫ ॥

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਬਾਜਰਾ ਬੱਧਾ ਕੰਰੈ ਸਲਾਮ ਨ ਭਾਵੈ
ਚੀਂਗ ਜੁਹਾਰੀ ਢੀਂਗਲੀ ਗਲ ਬੱਧੇ ਉਹ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵੈ
ਗਲ ਬੱਧੇ ਜਿਉਂ ਨਿੱਕਲੈ ਖੂਹੋਂ ਪਾਣੀ ਉਪਰ ਆਵੈ
ਬੱਧਾ ਚੱਟੀ ਜੋ ਭਰੈ ਨਾ ਗੁਣ ਨਾਂ ਉਪਕਾਰ ਚੜ੍ਹਾਵੈ
ਨਿਵੈ ਕਮਾਨ ਦੁਬਾਜਰੀ ਜਿਹ ਫੜਦੇ ਇਕ ਸੀਸ ਸਮਾਵੈ
ਨਿਵੈਂ ਅਹੇੜੀ ਮਿਰਗ ਦੇਖ ਕਰੈ ਵਿਸਾਹ ਧ੍ਰੋਹ ਸਰ ਲਾਵੈ
ਅਪਰਾਧੀ ਅਪਰਾਧ ਕਮਾਵੈ ॥ ੧੬ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਿਵੈਂ ਨ ਤੀਰ ਦੁਬਾਜਰਾ ਗਾਡੀ ਖੰਭ ਮੁਖੀ ਹਿ ਮੁਲਾਏ
ਨਿਵੈਂ ਨ ਨੇਜਾ ਦੋ ਮੁਹਾਂ ਰਣ ਵਿਚ ਉੱਚਾ ਆਪ ਗਿਣਾਏ
ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਦਾ ਜਬਰ ਜੰਗ ਨਿਵੈਂ ਨਾ ਫੁੱਟੈ ਕੋਟ ਢਹਾਏ
ਨਿਵੈਂ ਨ ਖੰਡਾ ਸਾਰਦਾ ਹੋਇ ਦੁਧਾਰਾ ਖੂਨ ਕਰਾਏ
ਨਿਵੈਂ ਨ ਸੂਲੀ ਘੇਰਣੀ ਕਰ ਅਸਵਾਰ ਫਾਹੇ ਦੇਵਾਏ
ਨਿਵਣ ਨ ਸੀਖਾਂ ਸਖਤ ਹੋਇ ਮਾਸ ਪਰੋਇ ਕਬਾਬ ਭੁਨਾਏ
ਜਿਉਂ ਕਰ ਆਰਾ ਰੁੱਖ ਤਛਾਏ ॥ ੧੭ ॥

ਅੱਕ ਧਤੂਰਾ ਝੱਟੁਲਾ ਨੀਵਾਂ ਹੋਇ ਨ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਈ
ਫੁਲ ਫੁਲ ਫੁਲੇ ਦੁਬਾਜਰੇ ਬਿਖ ਫਲ ਫਲ ਫਲ ਮੰਦੀ ਸੋਈ
ਪੀਐ ਨ ਕੋਈ ਅੱਕ ਦੁੱਧ ਪੀਤੇ ਮਰੀਐ ਦੁੱਧ ਨ ਹੋਈ
ਖੱਖੜੀਆਂ ਵਿਚ ਬੁੱਢੀਆਂ ਫਟਫਟ ਫੁਟ ਫੁਟ ਉਡਨਿ ਓਈ
ਚਿੱਤ ਮਿਤਾਲਾ ਅੱਖ ਤਿੱਡ ਮਿਲੈ ਦੁਬਾਜਰਿਆਂ ਕਿਉਂ ਢੋਈ
ਖਾਇ ਧਤੂਰਾ ਬਰਲੀਐ ਕੱਖ ਚੁਣੇਂਦਾ ਵੱਤੈ ਲੋਈ
ਕਉੜੀ ਰੱਤਕ ਜੇਲ ਪਰੋਈ ॥ ੧੮ ॥

ਵਧੈ ਝੀਲ ਉਜਾੜ ਵਿੱਚ ਉਚੇ ਉੱਪਰ ਉੱਚੀ ਹੋਈ
ਚੀਢੀਂ ਜਲਨ ਮੁਸਾਹਰੇ ਪੱਤ ਅਪੱਤ ਨ ਛੁਹੇਂਦਾ ਕੋਈ
ਛਾਉਂ ਨ ਬਹਨਿ ਪਧਾਣੂਆਂ ਪਵੇ ਪਛਾਵਾਂ ਵਿੱਥੀਂ ਢੋਈ
ਵਿੰਡ ਜਿਵੇਂ ਫਲ ਫਾਟੀਅਨਿ ਘੁੰਘਰਿਆਲੇ ਰੁਲਨ ਪਰੋਈ
ਕਾਠ ਕੁਕਾਠ ਨ ਸਹਿ ਸਕੈ ਪਾਣੀ ਪਵਣ ਨ ਧੁੱਪ ਨ ਲੋਈ
ਲੱਗੀ ਮੂਲ ਨ ਵਿੱਝਵੈ ਜਲਦੀ ਹਉਮੈਂ ਅੱਗ ਖੜੋਈ
ਵਡਿਆਈ ਕਰ ਦਈ ਵਗੋਈ ॥ ੧੯ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਤਿਲਬਾਲਾ ਫੁਲ ਉੱਜਲਾ ਹਰਿਆ ਬੂਟਾ ਕਿਆ ਨੀਸਾਨੀ
ਮੁਢਹੁਵੱਢ ਬਣਾਈਐ ਸਿਰਤਲਵਾਹਿਆ ਮੱਝ ਬਿਬਾਨੀ
ਕਰਿਕਟ ਪਾਈ ਝੰਬੀਐ ਤੇਲ ਤਿਲੀਂਹੁ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀ
ਸਣ ਕਪਾਹ ਦੁਇਰਾਹਕਰ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰਵਿਡਾਣੀ
ਵੇਲ ਕਤਾਇ ਵੁਣਾਈਐ ਪੜਦਾ ਕੱਜਨ ਕਪੜ ਪ੍ਰਾਣੀ
ਖੱਲ ਕਢਾਇ ਵਟਾਇ ਸਣ ਰੱਸੇ ਬੰਨਨ ਮਨ ਸਰਮਾਣੀ
ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦੁਸ਼ਟਾਈ ਮਿਹਮਾਣੀ ॥ ੨੦ ॥
ਕਿੱਕਰ ਕੰਡੇ ਧ੍ਰੇਕ ਫਲ ਫਲੀ ਨ ਫਲਿਆ ਨਿਹਫਲ ਦੇਹੀ
ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ ਦੁਹਾਂ ਫੁਲ ਸਾਖ ਨ ਗੁਛਾ ਕਪਟ ਸਨੇਹੀ
ਚਿੱਤਮਤਾਲਾ ਅਰਿੰਡ ਫਲ ਥੋਥੀ ਥੋਹਰ ਆਸ ਕਨੇਹੀ
ਰੱਤਾ ਫੁੱਲ ਨ ਮੁੱਲ ਅਕ ਨਿਹਫਲ ਸਿੰਮਲ ਛਾਵ ਜਿਵੇਹੀ
ਜਿਉਂ ਨਲੀਏਰ ਕਠੋਰ ਫਲ ਮੁਹਭੰਨੇ ਦੇ ਗਰੀ ਤਿਵੇਹੀ
ਸੂਤ ਕਪੂਤ ਸਪੂਤ ਦੂਤ ਕਾਲੇ ਧਉਲੇ ਭੂਤ ਇਵੇਹੀ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਧਰੇਹੀ ॥ ੨੧ ॥
ਜਿਉਂ ਮਣਿਕਾਲੇਸਪ ਸਿਰ ਹਸ ਹਸ ਰਸ ਰਸ ਦੇਇ ਨ ਜਾਣੈ
ਜਾਣ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨ ਜੀਂਵਦਿਆਂ ਕਿਉ ਕੋਈ ਆਣੈ
ਆਰਣ ਲੋਹਾ ਤਾਈਐ ਘੜੀਐ ਜਿਉਂ ਵਗਦੇ ਵਾਦਾਣੈ
ਸੂਰਣ ਮਾਰਣ ਸਾਧੀਐ ਖਾਹਿ ਸਲਾਹਿ ਪੁਰਖ ਪਰਵਾਣੈ
ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕੱਥ ਮਿਲ ਚੂਨੇ ਰਗ ਸੁਰੰਗ ਸਿਞਾਣੈ
ਅਉਖਧ ਹੋਵੈ ਕਾਲ ਕੂਟ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਨ ਵੈਦ ਸੁਜਾਣੈ
ਮਨ ਪਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸ ਆਣੈ ॥ ੨੨ ॥ ੩੨ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁਪੁਰਖ ਅਗੰਮ ਹੈ ਨਿਰਵੈਰ ਨਿਰਾਲਾ
ਜਾਣਹੁਧਰਤੀ ਧਰਮ ਕੀ ਸੱਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ
ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਫਲ ਕਰਮ ਸਮਾਲਾ
ਜਿਉਂਕਰ ਨਿਰਮਲ ਆਰਸੀ ਜਗ ਵੇਖਣਵਾਲਾ
ਜੇਹਾ ਮੁਹ ਕਰ ਭਾਲੀਐ ਤੇਹੋ ਵੇਖਾਲਾ
ਸੇਵਕ ਦਰਗਹ ਸੁਰਖਰੂ ਵੇਮੁਖ ਮੁਹਕਾਲਾ ॥੧॥
ਜੇ ਗੁਰੁ ਗੋਪੇ ਆਪਣਾ ਕਿਉਂ ਸਿੱਝੈ ਚੇਲਾ
ਸੰਗਲ ਘੱਤ ਚਲਾਈਐ ਜਮਪੰਥ ਅਕੇਲਾ
ਲਹੈ ਸਜਾਈਂ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਓਹ ਖਰਾ ਦੁਹੇਲਾ
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀ ਭਉਂਦਿਆਂ ਫਿਰ ਹੋਇ ਨ ਮੇਲਾ
ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਹਾਰਿਆ ਜਿਉਂ ਜੂਏ ਖੇਲਾ
ਹੱਥ ਮਰੋੜੈ ਸਿਰ ਧੁਣੈ ਓਹ ਲਹੈ ਨ ਵੇਲਾ ॥੨॥
ਆਪ ਨ ਵੰਞੈ ਸਾਹੁਰੈ ਸਿਖ ਲੋਕ ਸੁਣਾਵੈ
ਕੰਤ ਨ ਪੁਛੈ ਵਾਤੜੀ ਸੁਹਾਗ ਗਣਾਵੈ
ਚੂਹਾ ਖੁਡ ਨ ਮਾਵਈ ਲੱਕ ਛਜ ਵਲਾਵੈ
ਮੰਤ ਨ ਹੋਇ ਅਠੂਹਿਆਂ ਹੱਥ ਸਪੀਂ ਪਾਵੈ
ਸਰ ਸਾਧੈ ਆਗਾਸ ਨੋ ਫਿਰ ਮੱਥੈ ਆਵੈ
ਦੂਹੀ ਸਰਾਈ ਜ਼ਰਦ ਰੂ ਬੇਮੁਖ ਪਛਤਾਵੈ ॥੩॥
ਰਤਨ ਮਣੀਂ ਗਲ ਬਾਂਦਰੈ ਕਿਹੁ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੜਛੀ ਸਾਉ ਨ ਸੰਮਲੈ ਭੋਜਨ ਰਸ ਖਾਣੈ
ਡੱਡੂ ਚਿੱਕੜ ਵਾਸ ਹੈ ਕਵਲੈ ਨ ਸਿਞਾਣੈ
ਨਾਭਿ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗਦੇ ਫਿਰਦਾ ਹੈਰਾਣੈ
ਗੁਜਰ ਗੋਰਸ ਵੇਚਕੈ ਖਲ ਸੂੜੀ ਆਣੈ
ਬੇਮੁਖ ਮੂਲਹੁ ਘੁੱਥਿਆਂ ਦੁਖ ਸਹੇ ਜਮਾਣੈ ॥ ੪ ॥
ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਸੁੱਕੈ ਜਾਵਾਹਾ
ਸਭ ਕੋ ਸਰਸਾ ਵਰਸਦੇ ਝੂਰੈ ਜੋਲਾਹਾ
ਸਭਨਾਂ ਰਾਤਿ ਮਿਲਾਵੜਾ ਚਕਵੀ ਦੋਰਾਹਾ
ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਹੁੰ ਸੱਖਣਾ ਰੋਵੈ ਦੇ ਧਾਹਾ
ਰਾਹਹੁੰ ਉੱਜੜ ਜੋ ਪਵੈ ਮੁੱਸੈ ਦੇ ਫਾਹਾ
ਤਿਉਂ ਜਗ ਅੰਦਰ ਬੇਮੁਖਾਂ ਨਿਤਉਭੇ ਸਾਹਾ ॥ ੫ ॥
ਗਿੱਦੜ ਦਾਖ ਨ ਅੱਪੜੈ ਆਖੇ ਥੂ ਕਉੜੀ
ਨੱਚਣ ਨੱਚ ਨ ਜਾਣਈ ਆਖੇ ਭੁਇ ਸਉੜੀ
ਬੋਲੇ ਅਗੈ ਗਾਵੀਐ ਭੈਰਉ ਸੋ ਗਉੜੀ
ਹੰਸਾਂ ਨਾਲ ਟਟੀਹਰੀ ਕਿਉਂ ਪਹੁਚੈ ਦਉੜੀ
ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਅਕ ਜੰਮੇ ਅਉੜੀ
ਬੇਮੁਖ ਸੁਖ ਨ ਦੇਖਈ ਜਿਉਂ ਛੁਟੜ ਛਉੜੀ ॥ ੬ ॥
ਭੇੜੈ ਪੂਛਲ ਲੱਗਿਆਂ ਕਿਉਂ ਪਾਰ ਲੰਘੀਐ
ਭੂਤੈ ਕੇਰੀ ਦੋਸਤੀ ਨਿਤ ਸਹਸਾ ਜੀਐ
ਨਦੀ ਕਨਾਰੇ ਰੁੱਖੜਾ ਵੇਸਾਹੁ ਨ ਕੀਐ
ਮਿਰਤਕ ਨਾਲ ਵਿਵਾਹੀਐ ਸੋਹਾਗ ਨ ਥੀਐ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵਿਸੁ ਹਲਾਹਲ ਬੀਜਕੈ ਕਿਉਂ ਅੰਬ ਉਲਹੀਐ
ਬੇਮੁਖ ਸੇਤੀ ਪਿਰਹੜੀ ਜਮ ਡੰਡ ਸਹੀਐ ॥੭॥
ਕੋਰੜ ਮੋਠ ਨ ਰਿੱਝਈ ਕਰ ਅਗਨੀ ਜੋਸ਼
ਸਹਸ੍ਰ ਥਲਾਂ ਇਕ ਵਿਗੜੇ ਤਰਵਰ ਕੀ ਦੋਸ਼
ਟਿੱਬੈ ਨੀਰ ਨ ਠਾਹਰੈ ਘਣ ਵਰਸ ਗਇਓਸ
ਵਿਣ ਸੰਜਮ ਰੋਗੀ ਮਰੈ ਹਿਤ ਵੈਦ ਨ ਰੋਸ
ਅਵਿਆ ਵਰਨ ਵਿਆਪਈ ਮਸਤਕ ਲਿਖਿਓਸ
ਬੇਮੁਖ ਪੜ੍ਹੈ ਨ ਇਲਮ ਜਿਉਂ ਅਵਗੁਣ ਸਬਓਸ ॥੮॥
ਅੰਨ੍ਹੈ ਚੰਦ ਨ ਦਿਸਈ ਜਗ ਜੋਤ ਸਬਾਈ
ਬੋਲਾ ਰਾਗ ਨ ਸਮਝਈ ਕਿਹੁ ਘੱਟ ਨ ਜਾਈ
ਵਾਸ ਨ ਆਵੈ ਗੁਣਗੁਣੇ ਪਰਮਲ ਮਹਕਾਈ
ਗੁੰਗੈ ਜੀਭ ਨ ਉਘੜੈ ਸਭ ਸਬਦ ਸੁਹਾਈ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਗਰ ਸੇਵਕੈ ਨਿਧਿ ਸਭਨਾ ਪਾਈ
ਬੇਮੁਖ ਹੱਥ ਘਘੁਵਿਆ ਤਿਸ ਦੋਸ ਕਮਾਈ ॥੯॥
ਰਤਨ ਉਪੰਨੇ ਸਾਇਰਹੁ ਭੀ ਪਾਨੀ ਖਾਰਾ
ਸੁੱਬਹੁ ਸੁੱਬ ਨ ਤ੍ਰਿਨ ਲੋਅ ਅਉਲੰਗ ਵਿਚਕਾਰਾ
ਧਰਤੀ ਉਪਜੈ ਅੰਨ ਧਨ ਵਿਚ ਕੱਲਰ ਭਾਰਾ
ਈਸਰ ਤੁਸੈ ਹੋਰਨਾ ਘਰ ਖੱਪਰ ਛਾਰਾ
ਜਿਉਂ ਹਨੁਵੰਤ ਕਛੋਟੜਾ ਕਿਆ ਕਹੈ ਵਿਚਾਰਾ
ਬੇਮੁਖ ਮਸਤਕ ਲਿਖਿਆ ਕਉਣ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥੧੦॥
ਜਾਈਂ ਘੁਰ ਗੋਸਾਈਂਆਂ ਮਾਧਾਨ ਘਰਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਘੋੜੇ ਸੁਣ ਸਉਦਾਗਰਾਂ ਚਾਬਕ ਮੁਲ ਆਏ
ਦੇਖ ਪਰਾਏ ਖੱਲਵਾੜ ਘਰ ਗਾਹੁ ਘਤਾਏ
ਸੁਇਨਾ ਹੱਥ ਸਰਾਫ ਦੇ ਸੁਨਿਆਰ ਸਦਾਏ
ਅੰਦਰ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹੈ ਬਾਹਰ ਬਾਫਾਏ
ਬੇਮੁਖ ਬੱਦਲ ਚਾਲ ਹੈ ਕੂੜੇ ਆਲਾਏ ॥ ੧੧ ॥
ਮੱਖਣ ਲਇਆ ਵਿਰੋਲਕੇ ਛਾਹਿ ਛੁਟੜ ਹੋਈ
ਪੀੜਲਈ ਰਸ ਗੰਨਿਅਹੁ ਛਿੱਲਛੂਹੇ ਨ ਕੋਈ
ਰੰਗ ਮਜੀਠਹੁ ਨਿੱਕਲੇ ਅੱਢ ਲਹੈ ਨ ਸੋਈ
ਵਾਸਲਈ ਫੁਲਵਾੜੀਅਹੁ ਫਿਰ ਮਿਲੈ ਨਢੋਈ
ਕਾਇਆਂ ਹੰਸ ਵਿਹੂਨਿਆਂ ਤਿਸ ਕੌਨ ਸਥੋਈ
ਬੇਮੁਖ ਸੁਕੇ ਰੁਖ ਜਿਉਂ ਵੇਖੈ ਸਭ ਲੋਈ ॥ ੧੨ ॥
ਜਿਉਂਕਰ ਖੂਹੁਨਿੱਕਲੈ ਗਲ ਬੱਧੇ ਪਾਣੀ
ਜਿਉਂਮਣਿਕਾਲੇਸੱਪਸਿਰਹੱਸ ਦੇਇਨਜਾਣੀ
ਜਾਣ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗ ਤਨ ਮਰ ਮੁੱਕੇ ਆਣੀ
ਤੇਲ ਤਿਲਹੁਕਿਉਂਨਿਕਲੈ ਵਿਣਪੀੜੇ ਘਾਣੀ
ਜਿਉਂ ਮੁਹ ਭੰਨੇ ਗਰੀਦੇ ਨਲੀਏਰ ਨੀਸਾਣੀ
ਬੇਮੁਖ ਲੋਹਾ ਸਾਧੀਐ ਵਾਗੀ ਵਾਦਾਣੀ ॥ ੧੩ ॥
ਮਹੁਰਾ ਮਿੱਠਾ ਆਖੀਐ ਰੁੱਠੀ ਨਹ ਤੁਠੀ
ਬੁਝਿਆ ਵਡਾ ਵਖਾਣੀਐ ਸਵਾਰੀ ਕੁਠੀ
ਜਲਿਆ ਠੰਢੇ ਗਈ ਨੌਂ ਆਈ ਤੇ ਉਠੀ
ਅਹਮਕ ਭੋਲਾ ਆਖੀਐ ਸਭ ਗੱਲ ਅਪਠੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਉੱਜੜ ਤੱਟੀ ਬੇਮੁਖਾਂ ਤਿਸ ਆਖਨ ਵੁਠੀ
ਚੋਰੈ ਸੰਦੀ ਮਾਉਂ ਜਿਉਂ ਲੁਕ ਰੋਵੈ ਮੁੱਠੀ ॥ ੧੪ ॥
ਵੜੀਐ ਕੱਜਲ ਕੋਠੜੀ ਮੁਹ ਕਾਲਖ ਭਰੀਐ
ਕੱਲਰ ਖੇਤੀ ਬੀਜੀਐ ਕਿਹੁ ਕਾਜ ਨ ਸਰੀਐ
ਝੂੱਟੀ ਪੀਂਘੇ ਪੀਂਘੀਐ ਪੈ ਰੋਏ ਮਰੀਐ
ਕੇਨਾ ਫਲ ਮਣਤਾਰੂਆਂ ਕਿਉ ਵੂਹੁੱਰ ਤਰੀਐ
ਅੱਗ ਲਾਇ ਮੰਦਰਸਵੈਂ ਤਿਸ ਨਾਲ ਨ ਫਿਰੀਐ
ਤਿਉਂ ਠਗ ਸੰਗਤਿ ਬੇਮੁਖਾਂ ਜੀਅ ਜੋਖਹੁੰਡਰੀਐ ॥ ੧੫ ॥
ਬਾਮ੍ਹਣ ਗਾਂਈਂ ਵੰਸ ਘਾਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਾਰੇ
ਮਦ ਪੀ ਜੂਏ ਖੇਲਦੇ ਜੋਹਨ ਪਰਨਾਰੇ
ਮੋਹਨ ਪਰਾਈ. ਲੱਖਮੀ ਠੱਗ ਚੋਰ ਚਗਾਰੇ
ਵਿਸਵਾਸਧ੍ਰੋਹੀ ਅਕਿਰਤਘਣ ਪਾਪੀਹਤਿਆਰੇ
ਲੱਖ ਕਰੋੜੀ ਜੋੜਿਅਨ ਅਨ ਗਿਣਤ ਅਪਾਰੇ
ਇੱਕ ਤ ਲੂਇ ਨ ਪੁੱਜਨੀਂ ਬੇਮੁਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ॥ ੧੬ ॥
ਗੰਗ ਜਮਨ ਗੋਦਾਵਰੀ ਕੁਲਖੇਤ ਸਿਧਾਰੇ
ਮਥੁਰਾ ਮਾਇਆ ਅਜੁੱਧਿਆ ਕਾਸ਼ੀ ਕੇਦਾਰੇ
ਗਇਆ ਪਿਰਾਗ ਸੁਰਸ੍ਵਤੀ ਗੋਮਤੀ ਦੁਆਰੇ
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜੱਗ ਸਭ ਦੇਵ ਜੁਹਾਰੇ
ਅੱਖੀਂ ਪਰਣੈ ਜੇ ਭਵੈ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ਮਝਾਰੇ
ਮੂਲ ਨ ਉਤਰੈ ਹਤਿਆ ਬੇਮੁਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ॥ ੧੭ ॥
ਕੋਟੀਂ ਸਾਦੀਂ ਕੇਤੜ ਜੰਗਲ ਭੂਪਾਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬਲੀਂ ਵਰੋਲੈ ਕੇਤੜੇ ਪਰਬਤ ਬੇਤਾਲਾ
ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਕੇਤੜੇ ਸਰਵਰ ਅਸਰਾਲਾ
ਅੰਬਰ ਤਾਰੇ ਕੇਤੜੇ ਬਿਸੀਅਰ ਪਾਤਾਲਾ
ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਭੁਲਿਆਂ ਭਵਜਲ ਪਰਨਾਲਾ
ਇੱਕਸ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਹਰੇ ਸਭ ਆਲ ਜੰਜਾਲਾ ॥੧੮॥
ਬਹੁਤੀਂ ਘਰੀਂ ਪਰਾਹੁਣਾ ਜਿਉਂ ਰਹਿੰਦਾ ਭੁੱਖਾ
ਸਾਂਝਾ ਬਿਤ ਨ ਰੋਈਐ ਚਿੱਤ ਚਿੱਤ ਨ ਚੁੱਖਾ
ਬਾਹਲੀਂ ਡੂਮੀ ਵੱਢ ਜਿਉ ਓਹ ਕਿਸੇ ਨ ਧੁੱਖਾ
ਵਣ ਵਣ ਕਾਉ ਨ ਸੋਹਈ ਕਿਉਂ ਮਾਣੈ ਸੁੱਖਾ
ਜਿਉਂ ਬਹੁ ਮਿੱਤ੍ਰੀ ਵੇਸਿਆ ਤਨ ਵੇਦਨ ਦੁੱਖਾ
ਵਿਣ ਗੁਰ ਪੂਜਨ ਹੋਰ ਨ ਬਰਨੇ ਬੇਮੁੱਖਾ ॥੧੯॥
ਵਾਇ ਸੁਣਾਇ ਛਾਨਣੀ ਤਿਸ ਉਠ ਉਠਾਲੇ
ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਡਰਾਇੰਦੇ ਮੈਂਗਲ ਮਤਵਾਲੇ
ਬਾਸਕ ਨਾਗੈ ਸਾਮਣਾ ਜਿਉਂ ਦੀਵਾ ਬਾਲੇ
ਸ਼ੀਂਹ ਮਰੱਸੈ ਸਹਾ ਜਿਉਂ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਾਲੇ
ਸਾਇਰ ਲਹਿਰ ਨ ਪੁਜਨੀ ਪਾਨੀ ਪਰਨਾਲੇ
ਅਨਹੋਂਦਾ ਅਪਣਾਇੰਦੇ ਬੇਮੁਖ ਬੇਤਾਲੇ ॥੨੦॥
ਨਾਰ ਭਤਾਰਹੁ ਬਾਹਰੀ ਸੁਖਸੇਜ ਨ ਚੜੀਐ
ਪੁੱਤ ਨ ਮੰਨੈ ਮਾਪਿਆਂ ਕਮਜਾਤੀਂ ਵੜੀਐ
ਵਣਜਾਰਾ ਸ਼ਾਹਹੋਂ ਫਿਰੈ ਵੇਸਾਹੁ ਨ ਜੜੀਐ
ਸਾਹਿਬ ਸਊਹੇਂ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਨ ਫੜੀਐ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੂੜ ਨ ਪਹੁਚੈ ਸਚਨੋ ਸਉ ਘਾੜਤ ਘੜੀਐ
ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਕੰਨ ਜਿਨਾੜੀਆਂ ਤਿਨ ਨਾਲ ਨ ਅੜੀਐ ॥੨੧॥੩੪॥

ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੁੱਤਾ ਰਾਜ ਬਹਾਲੀਐ ਫਿਰ ਚੱਕੀ ਚੱਟੈ
ਸਪੈ ਦੁੱਧ ਪਲਾਈਐ ਵਿਹੁ ਮੁਖਥੀਂ ਸੱਟੈ
ਪੱਥਰ ਪਾਣੀ ਰਖੀਐ ਮਨ ਹਠ ਨ ਘੱਟੈ
ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਪਰਹਰੈ ਖਰ ਖੇਹ ਪਲੱਟੈ
ਤਿਉ ਨਿੰਦਕ ਪਰਨਿੰਦਿਅਹੁ ਹਰਿਮੂਲਨਹੱਟੈ
ਆਪਣ ਹਥੀਂ ਆਪਣੀ ਜੜ ਆਪ ਉਪੱਟੈ ॥੧॥
ਕਾਉਂ ਕਪੂਰ ਨ ਚੱਖਈ ਦੁਰਗੰਧ ਸੁਖਾਵੈ
ਹਾਥੀ ਨੀਰ ਨੁਵਾਲੀਐ ਸਿਰ ਛਾਰ ਉਡਾਵੈ
ਤੁੰਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਜੀਐ ਕਉੜੱਤੁ ਨ ਜਾਵੈ
ਸਿੰਮਲ ਰੁਖ ਸਰੇਵੀਐ ਫਲ ਹੱਥ ਨ ਆਵੈ
ਨਿੰਦਕ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆਂ ਸਤ ਸੰਗ ਨ ਭਾਵੈ
ਅੱਨਾਂ ਆਗੂ ਜੇ ਥੀਐ ਸਭ ਸਾਥ ਮੁਹਾਵ ॥੨॥
ਲਸਨ ਲੁਕਾਇਆ ਨਾ ਲੁਕੇ ਬਹਿ ਖਾਜੈ ਕੂਣੈ
ਕਾਲਾ ਕੰਬਲ ਊਜਲਾ ਕਿਉ ਹੋਇ ਸਬੂਣੈ
ਡੇਮੂੰ ਖੱਖਰ ਜੋ ਛੁਹੈ ਦਿਸੈ ਮੁਹਿ ਸੂਣੈ
ਕਿਤੇ ਕੰਮ ਨ ਆਵਈ ਲਾਵਣ ਬਿਨ ਲੂਣੈ
ਨਿੰਦਕਨਾਮਵਿਸਾਰਿਆਗੁਰਗਿਆਨਵਿਹੂਣੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਲਤਪਲਤ ਸੁਖਨਾਲਹੈ ਦੁਖੀਆ ਸਿਰਝੂਣੇ ॥੩॥
ਡਾਇਨ ਮਾਨਸ ਖਾਵਨੀ ਪੁਤਬੁਰਾ ਨ ਮੰਗੈ
ਵਡਾ ਵਿਕਰਮੀ ਆਖੀਐ ਧੀ ਭੈਣਹੁ ਸੰਗੈ
ਰਾਜੇ ਧ੍ਰੋਹ ਕਮਾਂਵਦੇ ਰੈਬਾਰ ਸੁਰੰਗੈ
ਬੱਜਰ ਪਾਪ ਨ ਉਤਰਨਿ ਜਾਇ ਕੀਚਨਗੰਗੈ
ਬਰਹਰ ਕੰਬੈ ਨਰਕ ਜਮ ਸੁਣ ਨਿੰਦਕ ਢੰਗੈ
ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਨ ਕਿਸੈ ਦੀ ਗੁਰ ਨਿੰਦਕ ਵੰਗੈ ॥੪॥
ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਹਰਨਾਕਸੈ ਵੇਖਹੁ ਫਲ ਵੱਟੈ
ਲੰਕ ਲੁਟਾਈ ਰਾਵਣੈ ਮਸਤਕ ਦਸ ਕੱਟੈ
ਕੰਸ ਗਇਆ ਸਣ ਲਸ਼ਕਰੈ ਸਭ ਦੈਤ ਸੁਘੱਟੈ
ਵੰਸ ਗਵਾਇਆ ਕੈਰਵਾਂ ਖੂਹਿਨ ਲੱਖ ਫੱਟੈ
ਦੰਤ ਬਕਤ੍ਰ ਸਸਪਾਲਦੇ ਦੰਦ ਹੋਇ ਖੱਟੈ
ਨਿੰਦਾ ਕੋਇ ਨ ਸਿੱਝਿਓ ਇਉ ਵੇਦ ਉਘੱਟੈ
ਦੁਰਬਾਸੇ ਨੇ ਸਰਾਪ ਦੇ ਯਾਦਵ ਸਭ ਤੱਟੈ ॥੫॥
ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਗੁੰਦੀਅਨ ਗਜੀ ਗੁਰੜਾਵੈ
ਕੰਨ ਤਨਉੜੇ ਕਾਮਣੀ ਬੂੜੀ ਬਰੜਾਵੈ
ਨੱਥਾਂ ਨੱਕ ਨਵੇਲੀਆਂ ਨਕਟੀ ਨ ਸੁਖਾਵੈ
ਕਜਲਾਖੇ ਹਰਨਾਖੀਆਂ ਕਾਣੀ ਕੁਰਲਾਵੈ
ਸਭਨਾਂ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵਣੀ ਲੰਗੜੀ ਲੰਗੜਾਵੈ
ਗਣਤ ਗਣੈ ਗੁਰਦੇਵਦੀ ਤਿਸ ਦੁੱਖਵਿਹਾਵੈ ॥੬॥
ਅਫਤ ਕਰੀਰ ਨ ਮਉਲੀਐ ਦੇ ਦੋਸ ਬਸੰਤੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੰਢ ਸਪੁੱਤੀ ਨਾ ਥੀਐ ਕਨਤਾਵੈ ਕੰਤੈ
ਕੱਲਰ ਖੇਤੁ ਨ ਜੰਮਈ ਘਨਹਰ ਵਰਸੰਤੈ
ਪੰਗਾਂ ਪਿਛੈ ਚੰਗਿਆਂ ਅਵਗੁਣ ਗੁਣ ਵੰਤੈ
ਸਾਇਰ ਵਿਚ ਘੰਘੂ ਵਿਆਂ ਬਹੁ ਰਤਨ ਅਨੰਤੈ
ਜਨਮਗਵਾਇਅਕਾਰਥਾਗੁਰੁਗਣਤਗਣੰਤੈ ॥੭॥
ਨਾ ਤਿਸ ਭਾਰੇ ਪਰਬਤਾ ਅਸਮਾਨ ਖਹੰਦੇ
ਨਾ ਤਿਸ਼ ਭਾਰੇ ਕੋਟਗੜ੍ਹ ਘਰਬਾਰ ਦਿਸੰਦੇ
ਨਾ ਤਿਸ ਭਾਰੇ ਸਾਇਰਾ ਨਦ ਵਾਹ ਵਹੰਦੇ
ਨਾ ਤਸ ਭਾਰੇ ਤਰਵਰਾਫਲਸੁਫਲਫਲੰਦੇ
ਨਾਤਸਭਾਰੇਜੀਅਜੰਤ ਅਨਗਣਤਫਿਰੰਦੇ
ਭਾਰੇ ਭੁਈਂ ਅਕਿਰਤਘਣ ਮੰਦੀਹੂ ਮੰਦੇ ॥੮॥
ਮਦ ਵਿਚ ਰਿੱਧਾ ਪਾਂਇ ਕੈ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਮਾਸ
ਧਰਿਆ ਮਾਣਸ ਕੋਪਰੀ ਤਿਸ ਮੰਦੀ ਵਾਸ
ਰੱਤੂ ਭਰਿਆ ਕੱਪੜਾ ਕਰ ਕੱਜਨ ਤਾਸ
ਢੱਕ ਲੈ ਚੱਲੀ ਚੂਹੜੀ ਕਰ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ
ਆਖ ਸੁਣਾਏ ਪੁੱਛਿਆ ਲਾਹੇ ਵਿਸਵਾਸ
ਨਦਰੀਪਵੈਅਕਿਰਤਘਣਮਤਹੋਇਵਿਣਾਸ ॥੯॥
ਚੋਰਗਇਆਘਰਸ਼ਾਹਦੇਘਰਅੰਦਰਵੜਿਆ
ਕੁਛਾਂ ਕੂਨਾਂ ਭਾਲਦਾ ਚਉਬਾਰੇ ਚੜ੍ਹਿਆ
ਸੁਇਨਾਰੁਪਾ ਪੰਡ ਬੰਨ੍ਹ ਅਗਲਾਈਅੜਿਆ
ਲੋਭਲਹਿਰਹਲਕਾਇਆਲੂਣਹਾਂਡਾਫੜਿਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚੁੱਖਕੁ ਲੈਕੇ ਚੱਖਿਆ ਤਿਸ ਕੱਖ ਨ ਖੜਿਆ
ਲੂਣਹਰਾਮੀਗੁਨਹਗਾਰਧੜਧੰਮਣਧੜਿਆ ॥੧੦
ਖਾਧ ਲੂਣ ਗੁਲਾਮ ਹੋਇ ਪੀਹ ਪਾਣੀ ਢੋਵੈ
ਲੂਣਖਾਇ ਕਰ ਚਾਕਰੀ ਰਣਟੁਕ ਟੁਕ ਹੋਵੈ
ਲੂਣਖਾਇ ਧੀ ਪੁੱਤ ਹੋਇ ਸਭ ਲੱਜਾਂ ਧੋਵੈ
ਲੂਣ ਵਣੋਟਾ ਖਾਇਕੈ ਹਥ ਜੋੜ ਖੜੋਵੈ
ਵਾਟ ਵਟਾਊ ਲੂਣ ਖਾਇ ਗੁਣਕੰਠ ਪਰੋਵੈ
ਲੂਣਹਰਾਮੀਗੁਨਹਗਾਰ ਮਰਜਨਮ ਵਿਗੋਵੈ ॥੧੧
ਜਿਉਂ ਮਿਰਜਾਦਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਗਊ ਮਾਸ ਅਖਾਜੁ
ਮੁਸਲਮਾਣਾਂ ਸੂਰਹੁ ਸਉਗੰਦ ਵਿਆਜੁ
ਸਹੁਰਾ ਘਰ ਜਾਵਾਈਐ ਪਾਣੀ ਮਦਰਾਜੁ
ਸਹਾ ਨ ਖਾਈ ਚੂਹੜਾ ਮਾਇਆ ਮੁਹਤਾਜੁ
ਜਿਉਂ ਮਿਠੈ ਮੱਖੀ ਮਰੈ ਤਿਸ ਹੋਇ ਅਕਾਜੁ
ਤਿਉ ਧਰਮਸਾਲਦੀ ਝਾਕਹੈ ਵਿਹੁਖੰਡੂ ਪਾਜੁ ॥੧੨
ਖਰਾ ਦੁਹੇਲਾ ਜਗ ਵਿਚ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਝਾਕ
ਸੋਨੇ ਨੋ ਹੱਥ ਪਾਇੰਦਾ ਹੁਇ ਵੰਞੈ ਖਾਕ
ਇੱਠ ਮਿੱਤ ਪੁਤ ਭਾਇਰਾ ਵਿਹਰਨ ਸਭ ਸਾਕ
ਸੋਗ ਵਿਜੋਗ ਸਰਾਪ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਪਾਕ
ਵੱਤੈ ਮੁੱਤੜ ਰੰਨ ਜਿਉਂ ਦਰ ਮਿਲੈ ਤਲਾਕ
ਦੁੱਖ ਭੁੱਖ ਦਾਲਦਘਣਾ ਦੋਜ਼ਕ ਅਉਤਾਕ ॥੧੩
ਵਿਗੜੇ ਭਾਟਾ ਦੁੱਧ ਦਾ ਕਾਂਜੀ ਦੀ ਚੁਖੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਸ੍ਮਣਾ ਰੂਈਂ ਜਲੈ ਚਿਣਗਾਰੀ ਧੁੱਖੈ
ਰ ਵਿਣਾਹੈ ਪਾਣੀਐ ਖਉਲਾਖਹੁੰ ਰੁੱਖੈ
ਜਉ ਉਦਮਾਦੀ ਅਤੀਸਾਰ ਖਈਰੋਗ ਮਨੁੱਖੈ
ਜਉਂ ਜਾਲ ਪੰਖੇਰੂ ਫਾਸਦੇ ਚੁਗਣਦੀ ਭੁੱਖੈ
ਤਉਂ ਅਜਰ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰਦੀ ਵਿਆਪੇ ਵੇਮੁੱਖੈ ॥ ੧੪ ॥
ਉ ਭਰ ਝਾਕ ਭੰਡਾਰਦੀ ਚੁੱਖ ਨ ਰੱਗੈ ਰੱਖੀ
ਇਦੁਕੁੱਧਾ ਨਿੱਕਲੈ ਭੋਜਨ ਮਿਲ ਮੱਖੀ
ਤਸੁਖਾਲਾ ਕਿਉਂ ਸਵੈ ਤਿਨ ਅੰਦਰ ਅੱਖੀ
ਖਾਂ ਦੱਬੀ ਅੱਗ ਜਿਉਂ ਓਹ ਰਹੇ ਨ ਰੱਖੀ
ਕਝਕਾਈਐ ਝਾਕਵਾਲ ਕਰ ਭੱਖ ਅਭੱਖੀ
ਰੁ ਪਰਸਾਦੀ ਉਬਰੇ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖਾਂ ਲੱਖੀ ॥ ੧੫ ॥
ਜਉਂ ਘੁਣ ਖਾਧੀ ਲੱਕੜੀ ਵਿਣ ਤਾਣ ਨਿਤਾਣੀ
ਨ ਡਰਾਵਾ ਖੇਤ ਵਿਚ ਨਿਰਜੀਤ ਪਰਾਣੀ
ਜਉਂ ਧੂਅਰ ਝੜਵਾਲਦੀ ਕਿਉ ਵਰਸੈ ਪਾਣੀ
ਜਉਂ ਥਣਗਲ ਵਿਚ ਬੱਕਰੀ ਦੁਹਿ ਦੁੱਧ ਨ ਆਣੀ
ਕੈ ਅੰਦਰ ਝਾਕਵਾਲ ਤਿਸ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ
ਜਉਂ ਚੰਮ ਚੱਟੈ ਗਾਇ ਮਹਿ ਓਹ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣੀ ॥ ੧੬ ॥
ੰਡਾ ਹੋਇ ਧ੍ਰਿਕੋਨਿਆਂ ਕਿਉਂ ਵੁੜੀਐ ਦਾਖੈ
ਕੈ ਕ਼ੇਰੀ ਖੱਖੜੀ ਸੋਈ ਅੰਬ ਨ ਆਖੈ
ਹਣੇ ਜਿਉਂ ਜਰ ਪੋਸਦੇ ਨਹੀਂ ਸੋਇਨ ਸਾਖੈ
ਰਕ ਛ ਪੁੱਜਨਿ ਹੀਰਿਆਂ ਓਇ ਭਰੇਬਿਆਖੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਧਉਲੇ ਦਿੱਸਨ ਛਾਹਿ ਦੁੱਧ ਸਾਦਹੁ ਗੁਣ ਗਾਖੈ
ਤਿਉ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਪਰੱਖੀਅਨਿਕਰਤੂਤਸੁਭਾਖੈ ॥੧੭॥
ਸਾਵੇ ਪੀਲੇ ਪਾਨ ਹਹਿ ਉਇ ਵੇਲਹੁ ਤੁੱਟੈ
ਚਿੱਤਮਿਤਾਲੇ ਫੋਫਲੇ ਫਲ ਬਿਰਖਹੁ ਹੁੱਟੈ
ਕੱਥਹੁ ਰੇਹੀ ਭੂਸਲੇ ਦੇ ਚਾਵਲ ਹੁੱਟੈ
ਚੂਨਾਂ ਦਿਸੈ ਉਜਲਾ ਦਹ ਪੱਥਰ ਕੁੱਟੈ
ਆਪਗਵਾਇ ਸਮਾਇ ਮਿਲ ਰੰਗ ਚੀਚ ਵਹੁੱਟ
ਤਿਉਚਹੁਵਰਨਾਵਿਚਸਾਧਹਨਗੁਰਮੁਖਮੁਹਿਜੁੱਟੈ ॥੧੯॥
ਚਾਕਰ ਸਬ ਸਦਾਂਇਦੇ ਸਾਹਬ ਦਰਬਾਰੇ
ਨਿਵਨਿਵਕਰਨ ਜੁਹਾਰੀਆਂ ਸਬਸੈ ਹਥੀਆਰੇ
ਮਜਲਸ ਬਹਿ ਬਾਫਾਇਦੇ ਬੋਲ ਬੋਲਨਿ ਭਾਰੇ
ਗਲੀਏਂ ਤੁਰੇ ਨਚਾਂਇਦੇ ਗਜ ਗਾਹ ਸਵਾਰੇ
ਰਣਵਿਚਪਾਇਆਂਜਾਣੀਅਨਿ ਜੋਧ ਜੂਝਨਹਾਰੇ
ਤਿਉਸਾਂਗਸਿਵਾਪਨਸਨਮੁਖਾਂ ਬੇਮੁਖ ਹਤਿਆਰੇ ॥੧੯॥
ਜੇ ਮਾਂ ਹੋਵੈ ਧਾਰਨੀ ਕਿਉ ਪੁੱਤ ਪਤਾਰੇ
ਗਾਈਂ ਮਾਣਕ ਨਿਗਲਿਆ ਪੇਟ ਪਾੜਨ ਮਾਰੇ
ਜੇ ਪਿਰ ਬਹੁ ਘਰ ਹੰਢਣਾ ਸਤ ਰੱਖੈ ਨਾਰੇ
ਅਮਰ ਚਲਾਵੈ ਚੰਮ ਦੇ ਚਾਕਰ ਵੇਚਾਰੇ
ਜੇ ਮਦ ਪੀਤਾ ਬਾਮਣੀ ਲੋਇ ਲੁੱਝਣ ਸਾਰੇ
ਜੇ ਗੁਰ ਸਾਂਗ ਵਰੱਤਦਾ ਸਿੱਖ ਸਿਦਕ ਨ ਹਾਰੇ ॥੨੦॥
ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਕੋਟਗੜ ਭੁਇ ਚਾਲ ਕਮੰਦੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਝੱਖੜ ਆਏ ਤਰਵਰਾਂ ਸਰਬਤ ਹਲੰਦੇ
ਦਵ ਲੱਗੈ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਸਭ ਘਾਹ ਜਲੰਦੇ
ਹੜ ਆਏ ਕਿਨ ਥੰਮੀਅਨ ਦਰੀਆਉ ਵਹੰਦੇ
ਅੰਬਰ ਪਾਵੇ ਥਿਗਲੀ ਕੂੜਿਆਰ ਕਰੰਦੇ
ਸਾਂਗੇ ਅੰਦਰ ਸਾਬਤੇ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥੨੧॥
ਜੇ ਮਾਂ ਪੁਤੈ ਵਿੱਸਦੇਇ ਤਿਸਤੇ ਕਉਣ ਪਿਆਰਾ
ਜੇ ਘਰ ਭੰਨੈ ਪਾਹਰੂ ਕਉਣ ਰੱਖਣ ਹਾਰਾ
ਬਾਗੂ ਲੈ ਉਝੜ ਪਵੈ ਕਿਸ ਕਰੈ ਪੁਕਾਰਾ
ਜੇਕਰ ਖੇਤੈ ਖਾਇ ਬਾੜ ਕੋ ਲਹੈ ਨ ਸਾਰਾ
ਜੇ ਗੁਰਭਰਮਾਏਸਾਂਗਕਰ ਕਿਆਸਿਖ ਵਿਚਾਰਾ ॥੨੨॥
ਜਲ ਵਿਚ ਕਾਗਦਲੂਣਜਿਉਂ ਘਿਉਚੋਪੜਪਾਏ
ਦੀਵੇ ਵੱਟੀ ਤੇਲ ਦੇ ਸਭ ਰਾਤ ਜਲਾਏ
ਵਾਇਮੰਡਲ ਜਿਉਂ ਡੋਰ ਫੜ ਗੁਡੀ ਉਡਾਏ
ਮੁਹਵਿਚਗਰੁੜਦੁਆਰਪਾਇ ਜਿਉਂਸੱਪਲੜਾਏ
ਰਾਜਾ ਫਿਰੈ ਫਕੀਰ ਹੋਇ ਸੁਣ ਦੁਖ ਮਿਟਾਏ
ਸਾਂਗੈ ਅੰਦਰ ਸਾਬਤਾ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਸਹਾਏ ॥੨੩॥ ੩੫॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੀਰਥ ਮੱਝ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਬਗਲਾ ਅਪਤੀਣਾ
ਵਰ੍ਹੇ ਬਬੀਹਾ ਵਰਸਦੇ ਜਲ ਜਾਇ ਨ ਪੀਣਾ
ਬਾਂਸ ਸੁਗੰਧ ਨ ਹੋਵਈ ਪਰਮਲ ਸੰਗਿ ਲੀਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਘੁੱਘੂ ਸੁੱਝ ਨ ਸੁੱਝਈ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹੀਣਾ
ਨਾਭਿ ਕਥੂਰੀ ਮਿਰਗਦੇ ਵੱਤੈ ਉਜੀਣਾ
ਸਤਿਗੁਰੁਸੱਚਾਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਮੁਹਿ ਕਾਲੇਮੀਣਾ ॥ ੧ ॥
ਨੀਲਾਰੀ ਦੇ ਮੱਟ ਵਿਚ ਪੈ ਗਿੱਦੜ ਰੱਤਾ
ਜੰਗਲ ਅੰਦਰ ਜਾਇ ਕੈ ਪਾਖੰਡ ਕਮੱਤਾ
ਦਰਸੇਵੈ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਹੋਇ ਬਹੈਅਵੱਤਾ
ਕਰੈ ਹਕੂਮਤ ਅੱਗਲੀ ਕੂੜੈ ਮਦ ਮੱਤਾ
ਬੋਲਣਕਾਜ ਵਿਗਾੜਿਆਜਿਉਂ ਮੂਲੀਪੱਤਾ
ਤਿਉਦਰਗਹ ਮੀਣਾਮਾਰੀਐਕਰਕੂੜਕੁਪੱਤਾ ॥ ੨ ॥
ਚੋਰ ਕਰੈ ਨਿਤਚੋਰੀਆਂ ਓੜਕ ਦੁਖ ਭਾਰੀ
ਨੱਕ ਕੰਨ ਫੜ ਵੱਢੀਐ ਰਾਵੈ ਪਰ ਨਾਰੀ
ਅਉਘਟਰੁੱਧੇਮਿਰਗਜਿਉਵਿਣਹਾਰਜੂਹਾਰੀ
ਲੰਙੀ ਕੁਹਿਲ ਨ ਆਵਈ ਪਰ ਵੇਲ ਪਿਆਰੀ
ਵੱਗ ਨ ਹੋਵਨ ਕੁੱਤੀਆਂ ਮੀਣੇ ਮੁਰਦਾਰੀ
ਪਾਪਹੁੰ ਮੂਲ ਨ ਤੱਗੀਐ ਹੋਇ ਅੰਤ ਖੁਆਰੀ ॥ ੩ ॥
ਚਾਨਣ ਚੰਦ ਨ ਪੁਜਈ ਚਮਕੈ ਟਾਨਾਣਾ
ਸਾਇਰ ਬੂੰਦ ਬਰਾਬਰੀ ਕਿਉਂ ਆਖ ਵਖਾਣਾ
ਕੀੜੀ ਇੱਭ ਨ ਅੱਪੜੈ ਕੂੜਾ ਤਿਸ ਮਾਣਾ
ਨਾ ਨੇਹਾਲ ਵਿਖਾਨਦਾ ਮਾਂ ਪਾਸ ਇਆਣਾ
ਜਿਨ ਤੂੰ ਸਾਜ ਨਿਵਾਜਿਆ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਰਾਣਾ
ਮੁੰਢਹੁ ਘੁਥਹੁੰ ਮੀਨਿਆਂ ਧ ਜਮ ਪੁਰਜਾਣਾ ॥ ੪ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੇਹਾ ਦਿਸੈ ਉੱਜਲਾ ਮਸੁ ਅੰਦਰ ਚਿਤੈ
ਹਰਿਆ ਤਿਲ ਬੂਆੜ ਜਿਉ ਫਲ ਨਿਮਨ ਕਿਤੈ
ਜੇਹੀ ਕਲੀ ਕਨੇਰ ਦੀ ਮਨ ਤਨ ਦੁਹੁ ਭਿਤੈ
ਪੇਂਝੂ ਦਿੱਸਨ ਰੰਗੁਲੇ ਮਰੀਐ ਅੱਗ ਲਿੱਤੈ
ਖਰੀ ਸੁਆਲਿਉ ਵੇਸੁਆ ਜੀਅ ਬਝਾ ਇੱਤੈ
ਖੋਟੀ ਸੰਗਤਿ ਮੀਣਿਆਂ ਦੁਖ ਦੇਂਦੀ ਮਿਤੈ ॥੫॥

ਬੱਧਕ ਨਾਦ ਸੁਣਾਇ ਕੇ ਜਿਉ ਮਿਰਗ ਵਿਣਾਹੈ
ਝੀਵਰ ਕੁੰਡੀ ਮਾਸ ਲਾਇ ਜਿਉ ਮੱਛੀ ਫਾਹੈ
ਕਵਲ ਦਿਖਾਲੈ ਮੁਹ ਖਿੜਾਇ ਭੌਰੈ ਵੇਸਾਹੈ
ਦੀਪਕ ਜੋਤਿ ਪਤੰਗ ਨੋ ਦੁਰਜਨ ਜਿਉ ਦਾਹੈ
ਕਲਾ ਰੂਪ ਹੋ ਹਸਤਨੀ ਮੈਗਲ ਓਮਾਹੈ
ਤਿਉਂ ਨਕਟ ਪੰਥ ਹੈ ਮੀਣਿਆਂ ਮਿਲ ਨਰਕ ਨਿਬਾਹੈ ॥੬॥

ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ ਦੇਖ ਕੇ ਕਰਦੇ ਭਰਵਾਸਾ
ਥਲ ਵਿਚ ਤਪਨ ਭੱਠੀਆਂ ਕਿਉਂ ਲਹੈ ਪਿਆਸਾ
ਸੁਪਨੇ ਰਾਜ ਕਮਾਈਐ ਕਰ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ
ਛਾਇਆ ਬਿਰਖ ਨ ਰਹੈ ਥਿਰ ਪੁਜ ਕਿਉਂ ਆਸਾ
ਬਾਜੀਗਰ ਦੀ ਖੇਡ ਜਿਉਂ ਸਭ ਕੂੜ ਤਮਾਸਾ
ਰਲੇ ਜੋ ਸੰਗਤਿ ਮੀਣਿਆਂ ਉਠ ਚਲੇ ਨਿਰਾਸਾ ॥੭॥

ਕੋਇਲ ਕਾਉਂ ਰਲਾਈਅਨ ਕਿਉਂ ਹੋਵਨ ਇੱਕੈ
ਤਿਉਂ ਨਿੰਦਕ ਜਗ ਜਾਨੀਅਨ ਬੋਲ ਬੋਲਨ ਫਿੱਕੈ
ਬਗਲੇ ਹੰਸ ਬਰਾਬਰੀ ਕਿਉਂ ਮਿੱਕਨਿ ਮਿੱਕੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਤਿਉਂ ਬੇਮੁਖ ਚੁਣ ਕੱਢੀਅਨ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਟਿੱਕੈ
ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ ਮੀਣਿਆ ਖੋਟਸਾਲੀ ਸਿੱਕੈ
ਸਿਰੇਸਿਰ ਪਹਣੀ ਮਾਰੀਅਨ ਉਇ ਪੀਰ ਫਿਟਿੱਕੈ ॥ ੮ ॥
ਰਾਤੀਂ ਨੀਂਗਰ ੇਲਦੇ ਸਭ ਹੋਇ ਇਕੱਠੇ
ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਹੋਂਵਦੇ ਕਰ ਸਾਂਗ ਉਪੱਠੇ
ਇਕ ਲਸ਼ਕਰ ਲੈ ਧਾਂਵਦੇ ਇਕ ਫਿਰਦੇ ਨੱਠੇ
ਠੀਕਰੀਆਂ ਹਾਲੈ ਭਰਨ ਓਇ ਖਰੇ ਅਸੱਠੇ
ਖਿਨ ਵਿਚ ਖੇਡ ਉਜਾੜਦੇ ਘਰ ਘਰ ਨੂੰ ਤ੍ਰੁੱਠੇ
ਵਿਣ ਗੁਣ ਗੁਰੂ ਸਦਾਂਇਦੇ ਓਇ ਖੋਟੇ ਮੱਠੇ ॥ ੯ ॥
ਉੱਚਾ ਲੰਮਾਂ ਝਿਟਲਾ ਵਿਚ ਬਾਗ ਦਿਸੰਦਾ
ਮਟਾ ਮੁੱਢ ਪਤਾਲ ਜੜ੍ਹ ਬਹੁ ਗਰਬ ਕਰੰਦਾ
ਪੱਤ ਸੁਪੱਤਲ ਸੋਹਣੇ ਵਿਸਥਾਰ ਬਣੰਦਾ
ਫੁੱਲ ਰੱਤੇ ਫਲ ਬਕਬਕੇ ਹੋਇ ਅਫਲ ਫਲੰਦਾ
ਸ਼ਾਵਾ ਤੋਤਾ ਚੁਹ ਚੁਹਾ ਤਿਸ ਦੇਖ ਭੁਲੰਦਾ
ਪਿੱਛੋਂ ਦੇ ਪਛੁਤਾਇੰਦਾ ਓਹ ਫਲ ਨ ਲਹੰਦਾ ॥ ੧੦ ॥
ੈਹਣੈ ਪੰਜੇ ਕੱਪੜੇ ਪੁਰ ਸਾਵਾ ਵੇਸ
ਮੁੱਛਾਂ ਦਾਹੜੀ ਸੋਹਣੀ ਬਹੁ ਦੁਰਬਲ ਵੇਸ
ਸੈ ਹਥਿਆਰੀਂ ਸੂਰਮਾਂ ਪੰਚੀਂ ਪਰਵਸ
ਮਾਹਰੁ ਦੜਦੀਬਾਣ ਵਿਚ ਜਾਣੈ ਸਭ ਦੇਸ
ਪੁਰਖ ਨ ਗਣ ਪੁਰਖੱਤ ਵਿਣ ਕਾਮਣ ਕਿ ਕਰੇਸ
ਵਿਣ ਗੁਣ ਗੁਰੂ ਸਦਾਇੰਦੇ ਕਉ ਕਰੇ ਅਦੇਸ ॥ ੧੧ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੱਲੀਂ ਜੇ ਸ਼ਹੁ ਪਾਈਐ ਤੋਤਾ ਕਿਉਂ ਫਾਸੈ
ਮਿਲੈ ਨ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਪ, ਕਾਂਉ ਗੂੰਹ ਗਿਰਾਸੈ
ਜੋਰਾਵਰੀ ਨ ਜਿਪਈ ਸਿੰਘ ਵਿਣ ਾਸੈ
ਗੀਤ ਕਵਿੱਤ ਨ ਭਿੱਜਈ ਭਟ ਭੇਖ ਉਦਾਸੈ
ਜੋਬਨ ਰੂਪ ਨ ਮੋਹੀਐ ਰੰਗ ਕਸੁੰਭ ਦੁਰਾਸੈ
ਵਿਣ ਸੇਵਾ ਦੋਹਾਗਣੀ ਪਿਰ ਮਿਲੈ ਨ ਹਾਸੈ ॥ ੧੨ ॥
ਸਿਰ ਤਲਵਾਏ ਪਾਈਅ ਚਮਗਿੱਦੜ ਜੂਹੇ
ਮੜੀ ਮਸਾਣੀਂ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਿੱਚ ਖੁੱਡਾਂ ਚੂਹੇ
ਮਿਲੈ ਨ ਵੱਡੀ ਆਰਜਾ ਬਿਸੀਅਰ ਵਿਹੁ ਲੂਹੇ
ਹੋਇ ਕੁਚੀਲ ਵਰੱਤੀਐ ਖਰ ਸੂਰ ਭਸੂਹੇ
ਕੰਦ ਮੂਲ ਚਿਤ ਲਾਈਐ ਅਈਅੜ ਵਣ ਧੂਹੇ
ਵਿਣ ਗੁਰਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜਿਉਂ ਘਰ ਵਿਣ ਬਹੇ ॥ ੧੩ ॥
ਮਿਲੈ ਨ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਤਿਆਂ ਡੱਡਾਂ ਜਲ ਵਾਸੀ
ਵਾਲ ਵਧਾਇਐ ਪਾਈਐ ਵਣ ਜਟਾਂ ਪਲਾਸੀ
ਨੰਗੇ ਰਹਿਆਂ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਣ ਮਿਰਗ ਉਦਾਸੀ
ਭਸਮ ਲਾਇ ਜੇ ਪਾਈਐ ਖਰ ਖੇਹ ਨਿਵਾਸੀ
ਜੇ ਪਾਈਏ ਚੁਪ ਕੀਤਿਆਂ ਪਸੂਆਂ ਜੜ ਹਾਸੀ
ਵਿਣ ਗੁਰਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਗੁਰ ਮਿਲੈ ਖਲਾਸੀ ॥ ੧੪ ॥
ਜੜੀ ਬੂਟੀ ਜੇ ਜੀਵੀਐ ਕਿਉਂ ਮਰੈ ਧਨੰਤਰ
ਤੰਤ ਮੰਤ ਬਾਜੀਗਰਾਂ ਓਇ ਭਵਹਿ ਦਿਸੰਤਰ
ਰੁਖੀਂ ਬਿਰਖੀਂ ਪਾਈਐ ਕਾਸਟ ਬੈਸੰਤਰ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮਿਲੈ ਨ ਵੀਰਾ ਰਾਧ ਕਰ ਠੱਗ ਚੋਰ ਨ ਅੰਤਰ
ਮਿਲੈ ਨ ਰਾਤੀਂ ਜਾਗਿਆਂ ਅਪਰਾਧ ਭਵੰਤਰ
ਵਿਣਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਮਰੰਤਰ ॥ ੧੫ ॥
ਘੰਟ ਘੜਾਇਆ ਚੂਹਿਆਂ ਗਲ ਬਿਲੀ ਪਾਈਐ
ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਮੱਖੀਆਂ ਘਿਉ ਅੰਦਰ ਨਾਈਐ
ਸੂਤਕ ਲਹੈ ਨ ਕੀੜਿਆਂ ਕਿਉਂ ਛੱਬ ਲੰਘਾਈਐ
ਸਾਵਣ ਰਹਿਨ ਭੰਬੀਰੀਆਂ ਜੇ ਪਾਰ ਵਸਾਈਐ
ਕੂੰਜੜਿਆਂ ਵੈਸਾਖ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਜੂਹ ਪਰਾਈਐ
ਵਿਣ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਫਿਰ ਆਈਐ ਜਾਈਐ ॥ ੧੬ ॥
ਜੇ ਖੁੰਬੀ ਬਿੰਡਾ ਬਹੈ ਕਿਉਂ ਹੋਇ ਬਜਾਜ
ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਗਲ ਵਾਸਣੀ ਨ ਸਰਾਫੀ ਸਾਜ
ਰਤਨਮਣੀ ਗਲ ਬਾਂਦਰੈ ਜਉਹਰੀ ਨ ਕਾਜ
ਗੱਦਹੁ ਚੰਦਨ ਲੱਦੀਐ ਨਹਿ ਗਾਂਧੀ ਗਾਜ
ਜੇ ਮੱਖੀ ਮੁਹਿ ਮਕੜੀ ਕਿਉ ਹੋਵੈ ਬਾਜ
ਸੱਚ ਸੱਚਾਵਾ ਕਾਢੀਐ ਕੂੜ ਕੂੜਾ ਪਾਜ ॥ ੧੭ ॥
ਅੰਙਣ ਪੁੱਤ ਗੁਵਾਂਢਣੀ ਕੂੜਾਵਾ ਮਾਣਾ
ਪਾਲੀ ਚਉਣਾ ਚਾਰਦਾ ਘਰ ਵਿੱਤ ਨ ਜਾਣਾ
ਬਦਰਾ ਸਿਰ ਵੇਗਾਰੀਐ ਨਿਰਧਨ ਹੈਰਾਣਾ
ਜਿਉਂ ਕਰ ਰਾਖਾ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਨਾਹੀ ਕਿਰਸਾਣਾ
ਪਰ ਘਰ ਜਾਣੈ ਆਪਣਾ ਮੂਰਖ ਮਿਹਮਾਣਾ
ਅਣਹੋਂਦਾ ਆਪ ਗਣਾਇਂਦਾ ਓਹ ਵਡਾ ਅਜਾਣਾ ॥ ੧੮ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕੀੜੀ ਵਾਕ ਨ ਥੰਮੀਐ ਹਸਤੀ ਦਾ ਭਾਰ
ਹੱਥ ਮਰੋੜੈ ਮੱਖ ਕਿਉਂ ਹੋਵੈ ਸ਼ੀਂਹ ਮਾਰ
ਮੱਛਰ ਡੰਗ ਨ ਪੁੱਜਈ ਬਿਸੀਅਰ ਬੁਰਿਆਰ
ਵਿੱਤ੍ਰੈ ਲੱਖ ਮਕੌੜਿਆਂ ਕਿਉਂ ਹੋਇ ਸ਼ਿਕਾਰ
ਜੇ ਜੂਹ ਸਉੜੀ ਸੰਜਰੀ ਰਾਜਾ ਨ ਭਰਤਾਰ
ਅਣਹੋਂਦਾ ਆਪ ਗਣਾਇੰਦਾ ਓਹ ਵਡਾ ਗਵਾਰ ॥ ੧੯ ॥
ਪੁੱਤ ਜਣੇ ਵਡ ਕੋਠੜੀ ਬਾਹਿਰ ਜਗ ਜਾਣੈ
ਧਨ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦੱਬੀਐ ਮਸਤਕ ਪਰਵਾਣੈ
ਵਾਟ ਵਟਾਊ ਆਖਦੇ ਵੁਠੇ ਇੰਦ੍ਰਾਣੈ
ਸਭ ਕੋ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇੰਦਾ ਚੜ੍ਹਿਐ ਚੰਦ੍ਰਾਣੈ
ਗੋਰਖ ਦੇ ਗਲ ਗੋਦੜੀ ਜਗਨਾਥ ਵਖਾਣੈ
ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਗੁਰ ਆਖੀਐ ਸਚ ਸੱਚ ਸਿਵਾਣੈ ॥ ੨੦ ॥
ਹਉਂ ਅਪਰਾਧੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਹਉਂ ਬੇਮੁਖ ਮੰਦਾ
ਚੋਰ ਧਾਰ ਜੂਆਰ ਹਉਂ ਪਰ ਘਰ ਜੋਹੰਦਾ
ਨਿੰਦਕ ਦੁਸ਼ਟ ਹਰਾਮ ਖੋਰ ਠਗ ਦੇਸ ਠਗੰਦਾ
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਮਦ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰੰਦਾ
ਬਿਸਾਸ ਘਾਤੀ ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ ਮੈਂ ਕੌਣ ਰਖੰਦਾ
ਸਿਮਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਢਾਢੀਆਂ ਸਤਿਗੁਰ ਬਖਸ਼ੰਦਾ ॥੨੧॥ ੩੬ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਓਅੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਬਨਾਯਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅੰਬਰਿ ਧਰਤਿ ਵਿਛੋੜ ਕੈ ਵਿਣ ਥੰਮਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਰਹਾਇਆ
ਜਲਵਿਚ ਧਰਤੀ ਰੱਖੀਅਨ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਨੀਰ ਧਰਾਇਆ
ਕਾਠੈ ਅੰਦਰ ਅੱਗ ਧਰ ਅੱਗੀਂ ਹੋਂਦੀ ਸੁਫਲ ਫਲਾਇਆ
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਤਿੰਨੇ ਵੈਰੀ ਮੇਲ ਮਿਲਾਇਆ
ਰਾਜਸ ਸਾਤਕ ਤਾਮਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹੇਸ ਉਪਾਇਆ
ਚੋਜ ਵਿਡਾਣ ਚਲਿਤ ਵਰਤਾਇਆ ॥ ੧ ॥
ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਕਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਚਰਾਗ ਬਲਾਇਆ
ਰਾਤੀਂ ਤਾਰੇ ਚਮਕਦੇ ਘਰ ਘਰ ਦੀਪਕ ਰੂਪ ਲੁਕਾਇਆ
ਲਖਦਰਯਾਉਕਵਾਉਵਿਚ ਤੋਲ ਅਤੋਲ ਨ ਤੋਲ ਤੁਲਾਇਆ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਜਿਸ ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਅਪਾਰ ਅਲਾਇਆ
ਅਬਿਗਤਿ ਗਤਿ ਅਗਮ ਹੈ ਅਕਥ ਕਥਾ ਨ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਨ ਸੁਣ ਆਖਣ ਆਖ ਸੁਣਾਇਆ ॥ ੨ ॥
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਾਰ ਜੁਗ ਜਲਥਲ ਤਰਵਰ ਪਰਬਤ ਸਾਜੇ
ਤਿੰਨ ਲੋਅ ਚੌਦਹ ਭਵਣਿ ਕਰ ਇੱਕੀਹ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨਿਵਾਜੇ
ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਦੀਪ ਸਤ ਨਉ ਖੰਡ ਦਹਿਦਿਸ ਵੱਜਨ ਵਾਜੇ
ਇੱਕਸ ਇੱਕਸ ਖਾਣਿ ਵਿਚ ਇੱਕੀਹ ਇੱਕੀਹ ਲੱਖ ਉਪਾਜੇ
ਇੱਕਤ ਇੱਕਤ ਜੂਨਿਵਿੱਚ ਜੀਅ ਜੰਤ ਅਣਗਣਤ ਬਿਰਾਜੇ
ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਕਰ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਤਰੰਗ ਅਗਾਜੇ
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਘਰ ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ॥ ੩ ॥
ਕਾਲਾ ਧਉਲਾ ਰੱਤੜਾ ਨੀਲਾ ਪੀਲਾ ਹਰਿਆ ਸਾਜੇ
ਰਸਕਸ ਕਰ ਵਿਸਮਾਦ ਸਾਦ ਜੀਭਹੁੰ ਜਾਪਨ ਖਾਜਅਖਾਜੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮਿੱਠਾ ਕਉੜਾ ਖਟ ਤੁਰਸ ਫਿੱਕਾ ਸਾਉ ਸਲੂਣਾ ਛਾਜੇ
ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਅਵੇਸ ਕਰ ਿਆ ਇੰਦ੍ਰਨ ਸਰ ਕਾਜੇ
ਮੇਦੁ ਕਥੂਰੀ ਪਾਨ ਫੁੱਲ ਅੰਬਰ ਚੂਰ ਕਪੂਰ ਅੰਦਾਜੇ
ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਬਹੁ ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਅਨਹਦ ਗਾਜੇ
ਲੱਖ ਦਰਯਾਉ ਕਰੋੜ ਜਹਾਜੇ ॥ ੪ ॥

ਸਤ ਸਮੁੰਦ ਅਥਾਹ ਕਰ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ
ਮਹੀਅੱਲ ਖੇਤੀ ਅਉਖਧੀ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰਾ
ਤਰਵਰ ਛਾਇਆ ਫੁੱਲ ਫਲ ਸਾਖਾ ਪੱਤ ਮੂਲ ਬਹੁ ਭਾਰਾ
ਪਰਬਤ ਅੰਦਰ ਅਸਟਧਾਤੁ ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਪਾਰਸਪਾਰਾ
ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨਿ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਮਿਲ ਵਿੱਛੜੇ ਵਡਪ੍ਰਵਾਰਾ
ਜੰਮਣ ਜੀਵਣ ਮਰਣ ਵਿੱਚ ਭਵਜਲ ਪੂਰ ਭਰਾਇਹਜਾਰਾ
ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ॥ ੫ ॥

ਮਾਣਸ ਜਨਮ ਦੁਲੱਭ ਹੈ ਛਿਣ ਭੰਗਰ ਛਲ ਦੇਹੀ ਛਾਰਾ
ਪਾਣੀ ਦਾ ਕਰ ਪੁਤਲਾ ਉਡੈ ਨ ਪਉਣ ਖੁਲੇ ਨਉਦੁਆਰਾ
ਅਗਨਿਕੁੰਡ ਵਿੱਚ ਰਖਿਅਨ ਨਰਕਘੋਰ ਮਹਿ ਉਦਰ ਮੰਝਾਰਾ
ਕਰੈ ਉਰਧ ਤਪ ਗਰਭਵਿਚ ਚਸਾ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ
ਦਸੀਂ ਮਹੀਨੀ ਜੰਮਿਆ ਸਿਮਰਣ ਕਰੀ ਕਰੇ ਨਿਸਤਾਰਾ
ਜੰਮਦੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਨਦਰ ਨ ਆਵੈ ਰਖਣ ਹਾਰਾ
ਸਾਹਹੁ ਵਿੱਛੁੜਿਆ ਵਣਜਾਰਾ ॥ ੬ ॥

ਰੋਵੈ ਰਤਨ ਗਵਾਇਕੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਅਨ੍ਹੇਰ ਗੁਬਾਰਾ
ਓਹ ਰੋਵੈ ਦੁਖ ਆਪਣਾ ਹਸਹਸ ਗਾਵੈ ਸਭ ਪਰਵਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਭਨਾ ਮਨ ਵਾਧਾਈਆਂ ਰੁਣ ਝੁੰਝਨੜਾ ਰੁਣ ਝੁਨਕਾਰਾ
ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸੋਹਲੇ ਦੇਨ ਅਸੀਸਾਂ ਬਾਲ ਪਿਆਰਾ
ਤੁੱਖਹੁ ਬਿੰਦਕ ਬਿੰਦ ਕਰ ਬਿੰਦਹੁ ਕੀਤਾ ਪਰਬਤ ਭਾਰਾ
ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸੁਗਰਥ ਵਿਸਾਰ ਵਿਸਾਰਾ
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਲੋਭ ਮੋਹ ਧ੍ਰੋਹ ਅਹੰਕਾਰਾ
ਮਹਾਂ ਜਾਲ ਫਾਥਾ ਵੇਚਾਰਾ ॥ ੭ ॥

ਹੋਇ ਸੁਚੇਤ ਅਚੇਤ ਇਵ ਅੱਖੀਂ ਹੋਂਦੀ ਅੰਨਾ ਹੋਆ
ਵੈਰੀ ਮਿੱਤ ਨ ਜਾਨਦਾ ਡਾਇਣ ਮਾਉਂ ਸੁਭਾਉ ਸਮੋਆ
ਬੋਲਾ ਕੰਨੀ ਹੋਂਵਦੀ ਜਸ ਅਪਜਸ ਮੋਹ ਧ੍ਰੋਹ ਨ ਸੋਆ
ਗੁੰਗਾ ਜੀਭੈ ਹੁੰਦੀਐ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਵਿੱਸ ਘੋਲ ਮੁਹਿ ਚੋਆ
ਵਿਹੁ ਅੰਮ੍ਰਤ ਸਮਸ੍ਰ ਪੀਐ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਆਸ ਤ੍ਰਾਸ ਨ ਢੋਆ
ਸਰਪ ਅਗਨਿ ਵਲ ਹੱਥ ਪਾਇ ਕਰੈ ਮਨੋਰਥ ਪਕੜ ਖਲੋਆ
ਸਮਝੈ ਨਾਹੀ ਟਿੱਬਾ ਟੋਆ ॥ ੮ ॥

ਲੂਲਾ ਪੈਰੀਂ ਹੋਂਵਦੀ ਟੰਗਾਂ ਮਾਰਨ ਉਠ ਖਲੋਆ
ਹਥੋ ਹਥ ਨਚਾਈਐ ਆਸਾ ਬੰਦੀ ਹਾਰ ਪਰੋਆ
ਉੱਦਮ ਉਕਤਿ ਨ ਆਵਈ ਦੇਹ ਬਦੇਹ ਨ ਨਵਾਂ ਨਿਰੋਆ
ਹੱਗਣ ਮੂਤਣ ਛੱਡਣਾ ਰੋਗ ਸੋਗ ਵਿਚ ਦੁਖੀਆ ਰੋਆ
ਘੁੱਟੀ ਪੀਅ ਨ ਖੁਸੀ ਹੋਇ ਸੱਪਹੁੰ ਰੱਖ ਅੜਾਇਣ ਢੋਆ
ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਵਿਚਾਰਦਾ ਨਾ ਉਪਕਾਰ ਵਿਕਾਰ ਅਲੋਆ
ਸਮਸਰ ਤਿਸ ਹਥ ਆਰ ਸੰਜੋਆ ॥ ੯॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਮਿਲ ਨਿੰਮਿਆ ਆਸਾਵੰਤੀ ਉਦਰ ਮੰਝਾਰੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਰਸਕਸਖਾਇਨਿਲੱਜਹੋਇਛੁਹਿ ਛੁਹਿਧਰਣਿਧਰੈ ਪਗ ਧਾਰੇ
ਪੇਟ ਵਿਚ ਦਸ ਮਾਹ ਰਖ ਪੀੜਾ ਖਾਇ ਜਣੈ ਪੁੱਤ ਪਿਆਰੇ
ਜਣਕੈ ਪਾਲੈ ਕਸ਼ਟ ਕਰ ਖਾਨ ਪਾਣ ਵਿਚ ਸੰਜਮ ਸਾਰੇ
ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਦੇਇ ਪਿਆਲ ਦੁੱਧ ਪੁੱਟੀ ਵੱਟੀ ਦੇਇ ਨਿਹਾਰੇ
ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਪੋਖਿਆ ਭੁੱਦਨ ਮੰਗਨ ਪੜ੍ਹਨ ਚਤਾਰੇ
ਪਾਂਧੇ ਪਾਸ ਬਹਾਲਿਆ ਖੱਟ ਲੁਟਾਇ ਹੋਇ ਸੁਚਿਆਰੇ
ਉਰਿਣਤ ਹੋਏ ਭਾਰ ਉਤਾਰੇ ॥੧੦॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਆਨੰਦ ਵਿਚ ਪੁੱਤ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ ਹੋਈ
ਰਹਸੀ ਅੰਗ ਨ ਮਾਵਈ ਗਾਵੈ ਸੋਹਿਲੜੇ ਸੁਖ ਹੋਈ
ਵਿਗਸੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਵਿਆਹਿਐ ਘੋੜੀ ਲਾਵਾਂ ਗਾਵ ਭਲੋਈ
ਸੁੱਖਾਂ ਸੁੱਖੈ ਮਾਵੜੀ ਪੁੱਤ ਨੂੰਹ ਦਾ ਮੇਲ ਅਲੋਈ
ਨੁਹੁ ਨਿਤ ਕੰਤ ਕੁਮੰਤ ਦੇਇ ਵਿਹਰੇ ਹੋਵਨ ਸੱਸ ਵਿਗੋਈ
ਲਖ ਉਪਕਾਰ ਵਿਸਾਰਕੈ ਪੁੱਤ ਕਪੁੱਤ ਚੱਕੀ ਉਠ ਝੋਈ
ਹੋਵੈ ਸਰਵਣ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ॥੧੧॥

ਕਾਮਣਿ ਕਾਮਣਿਆਰੀਐ ਕੀਤੋ ਕਾਮਣ ਕੰਤ ਪਿਆਰੇ
ਜੰਮੇ ਸਾਈਂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਵੀਵਾਹਿਆਂ ਮਾਪਿਉ ਵਿਸਾਰੇ
ਸੁੱਖਾਂ ਸੁਖ ਵਿਵਾਹਿਆ ਸਉਣ ਸੰਜੋਗ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰੇ
ਪੁਤ ਨੁਹੈਂ ਦਾ ਮੇਲ ਵੇਖ ਅੰਗ ਨ ਮਾਵਨ ਮਾਂ ਪਿਉ ਵਾਰੇ
ਨੁਹੁ ਨਿਤ ਮੰਤ ਕੁਮੰਤ ਦੇਇ ਮਾਂ ਪਿਉ ਛਡ ਵਡੇ ਹਤਿਆਰੇ
ਵੱਖ ਹੋਵੈ ਪੁਤ ਰੰਨ ਲੈ ਮਾਂ ਪਿਉ ਦੇ ਉਪਕਾਰ ਵਿਸਾਰੇ
ਲੋਕਾਚਾਰ ਹੁਇ ਵਡੇ ਕੁਚਾਰੇ ॥੧੨॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮਾਂਪਿਉ ਪਰਹਰ ਸੁਣੈ ਵੇਦ ਭੇਦ ਨ ਜਾਣੈ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ
ਮਾਂਪਿਉ ਪਰਹਰ ਕਰੈ ਤਪ ਵਣਖੰਡ ਭੁਲਾ ਫਿਰੈ ਬਿਬਾਣੀ
ਮਾਂਪਿਉ ਪਰਹਰ ਕਰੈ ਪੂਜ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀ
ਮਾਂਪਿਉ ਪਰਹਰ ਨ੍ਹਾਵਣਾ ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥ ਘੁੰਮਣ ਵਾਣੀ
ਮਾਂਪਿਉ ਪਰਹਰ ਕਰੈ ਦਾਨ ਬੇਈਮਾਨਅਗਿਆਨਪਰਾਣੀ
ਮਾਂਪਿਉ ਪਰਹਰ ਵਰਤ ਕਰ ਮਰਮਰ ਜੰਮੈ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣੀ
ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥ ੧੩ ॥

ਕਾਦਰ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਕੁਦਰਤਿ ਅੰਦਰ ਕਾਦਰ ਦਿਸੈ
ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਜਿਆ ਸਾਸ ਮਾਸ ਦੇ ਜਿਸੈ ਕਿਸੈ
ਅੱਖੀਂ ਮੂਹੁ ਨਕ ਕੰਨ ਦੇਇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਸਭ ਦਾਤ ਸੁ ਤਿਸੈ
ਅੱਖੀਂ ਦੇਖੈ ਰੂਪ ਰੰਗ ਸਬਦਿ ਸੁਰਤਿ ਮੁਹਿ ਕੰਨ ਸਰਿਸੈ
ਨੱਕ ਵਾਸ ਹਥੀਂ ਕਿਰਤ ਪੈਰੀ ਚੱਲਣ ਪਲ ਪਲ ਖਿਸੈ
ਵਾਲ ਦੰਦ ਨੂੰਹ ਰੋਮ ਰੋਮ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸਿ ਸਮਾਲ ਸਲਿਸੈ
ਸਾਦੀ ਲੱਬੈ ਸਾਹਿਬੋ ਤਿਸ ਤੂੰ ਸੰਮਲ ਸੇਵੈ ਹਿਸੈ
ਲੂਣ ਪਾਇ ਕਰ ਆਵੈ ਮਿਸੈ ॥ ੧੪ ॥

ਦੇਹੀ ਵਿਚ ਨ ਜਾਪਈ ਨੀਂਦ ਭੁਖ ਤਿਹ ਕਿਥੈ ਵੱਸੈ
ਹੱਸਣ ਰੋਵਣ ਗਾਵਣਾ ਛਿਕ ਡਿਕਾਰ ਖੰਘੂਰਣ ਦੱਸੈ
ਆਲਕ ਤੇ ਅਗਵਾੜੀਆਂ ਹਿਡਕੀ ਖੁਰਕਣ ਪਰਸ ਪਰੱਸੈ
ਉਭੇ ਸਾਹ ਉਬਾਸੀਆਂ ਚਟਕਾਰੀ ਤਾੜੀ ਸੁਣ ਕਿੱਸੈ
ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਹਰਖ ਸੋਗ ਜੋਗ ਭੋਗ ਦੁਖ ਸੁਣ ਨ ਵਣੱਸੈ
ਜਾਗਦਿਆਂ ਲਖ ਚਿਤਵਣੀ ਸੁਤਾ ਸੁਹਣੇ ਅੰਦਰ ਧੱਸੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੁਤਾ ਹੀ ਬਰੜਾਂਵਦਾ ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਵਿਚ ਜਸ ਅਪਜੱਸੈ
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅੰਦਰ ਘਣਾ ਤ੍ਰਹੱਸੈ ॥ ੧੫ ॥

ਗੁਰਮਤਿਦੁਰਮਤਿਵਰਤਣਾ ਸਾਧਅਸਾਧਸੰਗਤਿਵਿਚਵੱਸੈ
ਤਿੰਨ ਵੇਸ ਜਮਵਾਰ ਵਿਚ ਹੋਇ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਮੁਣੱਸੈ
ਸਹਸ ਕੁਬਾਣ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਵਿਸਾਰ ਵਿਗੱਸੈ
ਪਰਨਾਰੀ ਪਰ ਦਰਬ ਹੇਤ ਪਰਨਿੰਦਾ ਪਰਪੰਚ ਰਹੱਸੈ
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਤਜ ਕੀਰਤਨ ਕਥਾ ਨ ਸਾਧ ਪਰੱਸੈ
ਕੁਤਾ ਚਉਕ ਚੜ੍ਹਾਈਐ ਚੱਕੀ ਚੱਟਣ ਕਾਰਣ ਨੱਸੈ
ਅਵਗੁਣਿਆਰਾ ਗੁਣ ਨ ਸਰੱਸੈ ॥੧੬॥

ਜਿਉ ਬਹੁ ਵਰਨ ਵਣਾਸਪਤਿ ਮੂਲ ਪਤ੍ਰ ਫਲਫੁਲ ਘਣੇਰੇ
ਇਕ ਵਰਣ ਬੈਸੰਤਰ ਸਭਸੈ ਅੰਦਰ ਕਰਦਾ ਡੇਰੇ
ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਅਨੇਕ ਹੋਇ ਰੰਗ ਸੁਰੰਗ ਸੁਵਾਸ ਚੰਗੇਰੇ
ਵਾਂਸਹੁ ਉਠ ਉਪੱਠ ਕਰ ਜਾਲ ਕਰੇਂਦਾ ਭਸਮੈ ਢੇਰੇ
ਰੰਗ ਵਿਰੰਗੀ ਗਊ ਵੰਸ ਅੰਗ ਅੰਗ ਧਨ ਨਾਂਉ ਲਵੇਰੇ
ਸੱਦੀ ਆਵੈ ਨਾਉਂ ਸੁਣ ਪਾਲੀ ਚਾਰੈ ਮੇਰੇ ਤੇਰੇ
ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਰੰਗ ਦੁਧ ਘਿਉ ਪਟ ਭਾਂਡੈ ਦੋਖ ਨ ਹੇਰੇ
ਚਿਤੈ ਅੰਦਰਿ ਚੇਤ ਚਿਤੇਰੇ ॥ ੧੭ ॥

ਧਰਤੀ ਪਾਣੀ ਵਾਸ ਹੈ ਫੁਲੀਂ ਵਸ ਨਿਵਾਸ ਚੰਗੇਰੀ
ਤਿਲ ਫੁਲਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਫੁਲੇਲ ਘਵੇਰੀ
ਅੱਖੀਂ ਵੇਖ ਅਨੇਰ ਕਰ ਮਨ ਅੰਧੇ ਤਨ ਅੰਧ ਅੰਧੇਰੀ
ਛਿਅ ਰੁਤ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਇਕ ਨ ਘੁੱਘੂ ਹੇਰੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਿਮਰਣ ਕੂੰਜ ਧਿਆਨ ਕੱਛ ਪੱਥਰ ਕੀੜੇ ਰਿਜਕ ਸਵੇਰੀ
ਕਰਤੈ ਨੋ ਕੀਤਾ ਨ ਚਿਤੇਰੀ ॥ ੧੮ ॥
ਘੁੱਘੂ ਚਾਮ ਚੜੱਕ ਨੋ ਦਿਹ ਨ ਸੁਝੈ ਚਾਨਣ ਹੋਂਦੇ
ਰਾਤ ਅਨੇਰੀ ਵੇਖਦੇ ਬੋਲ ਕਬੋਲ ਅਬੋਲ ਖਲੋਂਦੇ
ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਨੇ ਰਾਤ ਦਿਹੁ ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੂਣੇ ਚੱਕੀ ਝੋਂਦੇ
ਅਉਗੁਣ ਚੁਣ ਚੁਣ ਛੱਡ ਗੁਣ ਪਰਹਰ ਹੀਰੇ ਫਟਕ ਪਰੋਂਦੇ
ਨਾਉ ਸੁਜਾਖੇ ਅਨ੍ਹਿਆਂ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਤਵਾਲੇ ਰੋਂਦੇ
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਚਾਰੇ ਪੱਲੇ ਭਰ ਭਰ ਧੋਂਦੇ
ਪੱਥਰ ਪਾਪ ਨ ਛੁਟਹਿ ਢੋਂਦੇ ॥ ੧੯ ॥
ਥਲਾਂ ਅੰਦਰ ਅਕ ਉਗਵਨ ਵੁੱਠੈ ਮੀਂਹ ਪਵੈ ਮੁਹਿ ਮੋਆ
ਪੱਤ ਤੁਟੈ ਦੁਧ ਵਹਿ ਚਲੈ ਪੀਤੈ ਕਾਲਕੂਟ ਓਹ ਹੋਆ
ਅੱਕਹੁ ਫਲ ਹੋਇ ਖਖੜੀ ਨਿਹਫਲ ਸੋ ਫਲ ਅਕਤਿਡ ਹੋਆ
ਵਿਹੁ ਨੱਸੈ ਅਕ ਦੁਧ ਤੇ ਸਪ ਖਾਧਾ ਖਾਇ ਅਕ ਨਰੋਆ
ਸੋ ਅੱਕ ਚਰਕੈ ਬੱਕਰੀ ਦੇਇ ਦੁਧ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੋਹਿ ਚੋਆ
ਸੱਪੈ ਦੁਧ ਪੀਆਲੀਐ ਵਿੱਸ ਉਗਾਲੈ ਪਾਸ ਖੜੋਆ
ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਅਵਗੁਣ ਕਰ ਢੋਆ ॥੨੦॥
ਕੁਹੈ ਕਸਾਈ ਬੱਕਰੀ ਲਾਇ ਲੂਣ ਸੀਖ ਮਾਸ ਪਰੋਆ
ਹਸ ਹਸ ਬੋਲੈ ਕੁਹੀ ਦੀ ਖਾਧੇ ਅੱਕ ਹਾਲ ਏਹੁ ਹੋਆ
ਮਾਸ ਖਾਨ ਗਲ ਛੁਰੀ ਦੇ ਹਾਲ ਤਿਨਾੜਾ ਕਉਣ ਅਲੋਆ
ਜੀਭੈ ਹੰਦਾ ਫੇੜਿਐ ਖਉ ਦੰਦਾਂ ਮੁਹ ਭੰਨ ਵਿਗੋਆ
ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਨਿੰਦ ਕਰ ਹੋਇਉਜੀਭਾ ਬਿਸੀਅਰ ਭੋਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵੱਸ ਆਵੈ ਗੁਰੁ ਮੰਤ ਸਚੁ ਨਿਗੁਰਾ ਮਨ ਮੁਖ ਸੂਨੈ ਨਸੋਆ
ਵੇਖ ਨਚੱਲੈ ਅਗੈ ਵੋਆ ॥ ੨੧ ॥
ਆਪ ਨ ਵੇਖੈ ਸਾਹੁਰੈ ਲੋਕਾਂ ਮਤੀ ਦੇ ਸਮਝਾਏ
ਚਾਨਣ ਘਰ ਵਿਚ ਦੀਵਿਅਹੁ ਹੇਠ ਅੰਨੇਰ ਨ ਸਕੈ ਮਿਟਾਏ
ਹੱਥ ਦੀਵਾ ਫੜਿਆ ਖੁੜੈ ਹੁਇ ਚਕ ਚਉਧੀ ਪੈਰ ਥਿੜਾਏ
ਹਥ ਕੰਙਣ ਲੈ ਆਰਸੀ ਅਉਖਾ ਹੋਵੈ ਦੇਖ ਦਿਖਾਏ
ਦੀਵਾਂ ਇਕਤੁ ਹੱਥ ਲੈ ਆਰਸੀ ਦੂਜ ਹੱਥ ਫੜਾਏ
ਹੁੰਦੇ ਦੀਵੇ ਆਰਸੀ ਆਖੁੜ ਟੋਏ ਪਉਂਦਾ ਜਾਏ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕੁਦਾਉ ਹਰਾਏ ॥ ੨੨ ॥
ਅਮਿਅ ਸਰੋਵਰ ਮਰੇ ਡੁਬਤਰੈ ਨ ਮਨਤਾਰੂ ਸੁਅਵਾਈ
ਪਾਰਸ ਪਰਸਨ ਪੱਥਰਹੁ ਕੰਚਨ ਹੋਇ ਨ ਅਘੜ ਘੜਾਈ
ਬਿਸੀਅਰ ਵਿੱਸ ਨ ਪਰਹਰੇ ਅੱਠ ਪਹਰ ਚੰਨਣ ਲਪਟਾਈ
ਸੰਖ ਸਮੁੰਦਹੁੰ ਸੱਖਣਾ ਰੋਵੈ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਸੁਣਾਈ
ਘੁੱਘੂ ਸੁੱਝ ਨ ਸੁੱਝਈ ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਨ ਲੁਕੈ ਲੁਕਾਈ
ਮਨਮੁਖਵੱਡਾ ਅਕਿਰਤਘਨ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਸੁਆਇ ਲੁਭਾਈ
ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਨ ਚਿਤ ਵਸਾਈ ॥ ੨੩ ॥
ਮਾਂ ਗੱਭਣ ਜੀਅ ਜਾਣਦੀ ਪੁੱਤ ਸਪੁੱਤ ਹੋਵ ਸੁਖਦਾਈ
ਪੁੱਤਹੁੰ ਧੀ ਵੰਗੇਰੜੀ ਪਰਘਰ ਜਾਇ ਵਸਾਇ ਨ ਆਈ
ਧੀਅਨੁ ਸੱਪ ਸਕਾਰਥਾ ਜਾਉ ਜਣੇਂਦੀ ਜਣ ਜਣ ਖਾਈ
ਮਾਂ ਡਾਇਣ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਕਪਟੀ ਪੁੱਤੈ ਖਾਇ ਅਘਾਈ
ਬਾਮਣੁ ਗਾਈ ਖਾਇ ਸੱਪ ਫਲ ਗੁਰ ਮੰਤ ਸਵਾਇਪਿੜਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਿਗੁਰੇ ਤੁਲ ਨ ਹੋਰ ਕੋ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਸਿਰਠ ਉਪਾਈ
ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨ ਗੁਰੁ ਸਰਣਾਈ ॥ ੨੪ ॥
ਨਿਗੁਰੇ ਲੱਖਨ ਤੁਲ ਤਿਸ ਨਿਗੁਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣ ਨ ਆਏ
ਜੋ ਗੁਰ ਗੋਪੈ ਆਪਣਾ ਤਿਸ ਡਿਠੇ ਨਿਗੁਰੇ ਸ਼ਰਮਾਏ
ਸ਼ੀਹ ਸਉਹਾਂ ਜਾਣਾ ਭਲਾ ਨਾ ਤਿਸ ਬੇਮੁਖ ਸਉਹਾਂ ਜਾਏ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇ ਜੋ ਮੁ_ ਫਿਰੈ ਤਿਸ ਮੁਹ ਲੱਗਣ ਵਡੀ ਬਲਾਏ
ਜੋ ਤਿਸ ਮਾਰੈ ਧਰਮ ਹੈ ਮਾਰ ਨ ਹੰਘੈ ਆਪ ·ਹਟਾ
ਸੁਆਮਿਧੋਹੀ ਅਕਿਰਤਘਣ ਬਾਮਣ ਗਊ ਵਿਸਾਹ ਮਰਾਏ
ਬੇਮੁਖ ਲੂੰਅ ਨ ਤੁੱਲ ਤੁਲਾਈ ॥ ੨੫ ॥
ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਦੁਲੱਭ ਹੈ ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰ ਆਵੈ ਵਾਰੀ
ਉੱਤਮ ਜਨਮ ਦੁਲੱਭ ਹੈ ਇਕ ਵਾਕੀ ਕੋੜਮਾ ਵੀਚਾਰੀ
ਦੇਹ ਅਰੋਗ ਦੁਲੱਭ ਹੈ ਭਾਗਠ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਿਤਕਾਰੀ
ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਦੁਲੰਭ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰੀ
ਫਾਥਾ ਮਾਇਆ ਮਹਾਂਜਾਲ ਪੰਚ ਦੂਤ ਜਮਕਾਲ ਸੁਭਾਰੀ
ਜਿਉਕਰ ਸਹਾਵਹੀਰ ਵਿਚ ਪਰਹੱਥ ਪਾਸਾ ਪਉਛਕਿ ਸਾਰੀ
ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਕੁਦਾਇ ਅੜ ਜਮ ਜੰਦਾਰ ਸਾਰ ਸਿਰ ਮਾਰੀ
ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਹੋਇ ਖੁਆਰੀ
ਹਾਰੈ ਜਨਮ ਅਮੋਲ ਜੁਆਰੀ ॥ ੨੬ ॥
ਇਹ ਜਗ ਚਉਪੜ ਖੇਲਹੈ ਆਵਾਗਉਣ ਭਉਜਲ ਸੈਂਸਾਰੇ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਏੜਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ
ਲੱਗ ਜਾਇ ਸੋ ਪੁੱਗ ਜਾਇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ੰਜ ਨਿਵਾਰੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਆਪਹੁ ਬੁਰਾ ਨ ਕਿਸੈ ਵਿਚਾਰੇ
ਸਬਦਸੁਰਤਿਲਿਵਸਾਧਸੰਗ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਚਲੈ ਪਗਧਾਰੇ
ਲੋਕਵੇਦ ਗੁਰ ਗਜਾਨਮਤਿ ਭਾਇ ਭਗਤ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਪਿਆਰੇ
ਨਿਜ ਘਰ ਜਾਇ ਵਸੈ ਗੁਰੁ ਦੁਆਰੇ ॥ ੨੭ ।

ਵਾਂਸ ਸੁਗੰਧ ਨ ਹੋਵਈ ਚਰਨੋਦਕ ਬਾਵਨ ਬੋਹਾਏ
ਕੱਚਹੁ ਕੰਚਨ ਨਾ ਥੀਐ ਕੱਚਹ ਕੰਚਨ ਪਾਰਸ ਲਾਏ
ਨਿਹਫਲਸਿੰਮਲਜਾਣੀਐ ਅਫਲ ਸਫਲ ਕਰ ਸਭਫਲ ਪਾਇ
ਕਾਂਉ ਨ ਹੋਵਨ ਉੱਜਲੇ ਕਾਲੀ ਹੂੰ ਧੌਲੇ ਸਿਰ ਆਏ
ਕਾਗ ਹੰਸ ਹੁਇ ਪਰਮਹੰਸ ਨਿਰਮੋਲਕ ਮੋਤੀ ਚੁਣ ਖਾ
ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁ ਦੇਵਕਰ ਸਾਧ ਸਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਮਾਏ
ਤਿਸ ਗੁਰੁ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀਆ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਲੁਭਾਏ
ਅੰਨ੍ਹਾ ਆਗੂ ਸਾਥ ਮੁਹਾਏ ॥ ੨੯ ॥

ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਅਕਿਰਤਘਣ ਹੋਤਿ ਨ ਹੋਆ ਹੋਵਣ ਹਾਰਾ
ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਹਰਾਮ ਖੋਰ ਹੋਰ ਨ ਕੋਈ ਅਵਗੁਣਿਆਰਾ
ਮੈ ਜੇਹਾ ਨਿੰਦਕ ਨ ਕੋਇ ਗੁਰ ਨਿੰਦਾ ਸਿਰ ਬੱਜਰ ਭਾਰਾ
ਮੈ ਜਹਾ ਬੇਮੁਖ ਨ ਕੋਇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੱਤਿਆਰਾ
ਮੈ ਜੇਹਾ ਕੋ ਦੁਸਟ ਨਾਂਹਿ ਨਿਰਵੈਰੈ ਸਿਉ ਵੈਰ ਵਿਕਾਰਾ
ਮੈ ਜੇਹਾ ਨਾ ਵਿਸਾਸ ਧ੍ਰੋਹ ਬਗਲ ਸਮਾਧੀ ਮੀਨ ਅਹਾਰਾ
ਬੱਜਰ ਲੇਪ ਨ ਉਤਰੈ ਪਿੰਡ ਅਪਰਚੇ ਅਉਚਰ ਚਾਰਾ
ਮੈ ਜੇਹਾ ਨ ਬਾਜਰਾ ਤਜ ਗੁਰਮਤਿ ਦੁਰਮਤਿ ਹਿਤਕਾਰਾ
ਨਾਂਉ ਮੁਰੀਦ ਨ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰਾ ॥ ੨੯ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬੇਮੁਖ ਹੋਵਨ ਬੇਮੁਖਾਂ ਮੈ ਜੇਹੇ ਬੇਮੁਖ ਮੁਖ ਡਿਠੇ
ਬਜਰ ਪਾਪਾਂ ਬਜਰ ਪਾਪ ਮੈ ਜੇਹੇ ਕਰ ਵੈਰੀ ਇਠੇ
ਕਰ ਕਰ ਸਿੱਠਾਂ ਬੇਮੁਖਾਂ ਆਪਹੁੰ ਬੁਰੇ ਜਾਣ ਕੈ ਸਿੱਠੇ
ਲਿਖ ਨ ਸਕਨ ਚਿਤ ਗੁਪਤ ਸਤ ਸਮੁੰਦ ਸਮਾਵਨ ਚਿੱਠੇ
ਨਿੱਠੀ ਹੂੰਤੂੰ ਮਾਰ ਲਿਖ ਲਖ ਲਖ ਇਕਦੂ ਇਕ ਦੁਧਿੱਠੇ
ਕਰ ਕਰ ਸਾਂਗਹੁੰ ਰੇਹਿਆ ਹੁਇ ਮਸਕਰਾ ਸਭਾ ਸਭ ਠਿੱਠੇ
ਮੈਥਹੁੰ ਬੁਰਾ ਨ ਕੋਇ ਸਰਿੱਠੇ ॥ ੩੦ ॥
ਲੈਲੀ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਦਾ ਕੁੱਤਾ ਮਜਨੂੰ ਦੇਖ ਲੁਭਾਣਾ
ਕੁਤੇ ਦੀ ਪੈਰੀ ਪਵੈ ਹੜ ਹੜ ਹੱਸੈ ਲੋਕ ਵਿਡਾਣਾ
ਮੀਰਾਸੀ ਮੀਰਾਸੀਆਂ ਨਾਵਧਰੀਕ ਮੁਰੀਦ ਬਬਾਣਾ
ਕੁੱਤਾ ਡੂਮ ਵਖਾਣੀਐ ਕੁੱਤਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨਿਮਾਣਾ
ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਆਸ਼ਕ ਸਬਦ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਪੜਕੁੱਤਾ ਭਾਣਾ
ਅਵਕੱਟਨ ਚੱਟਣ ਕੁੱਤਿਆਂ ਮੋਹ ਧੋਹ ਧ੍ਰਿਗਸਦੁ ਕਮਾਣਾ
ਗੁਣਿਆਰੇ ਗੁਣ ਕਰਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੁਰਬਾਣਾ
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਬਿਰਦ ਵਖਾਣਾ ॥ ੩੧ ॥ ੩੯ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਮ ਲੱਖ ਕਰ ਕਾਮਨਾ ਬਹੁ ਰੂਪੀ ਸੋਹੈ
ਲੱਖ ਕਰੋਧ ਕਰੋਧ ਕਰ ਦੁਸ਼ਮਨ ਹੁਇ ਜੋਹੈ
ਲੱਖ ਲੋਭ ਲੱਖ ਲੱਖਮੀ ਹੁਇ ਧੋਵਣ ਧੋਹੈ
ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕਰੋੜ ਮਿਲ ਹੋਇ ਬਹੁ ਗੁਣ ਸੋਹੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰ ਹੰਕਾਰ ਲਖ ਹਉਮੈ ਕਰ ਛੋਹੈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸੁਣ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਨ ਪੋਹੈ ॥ ੧ ॥
ਲਖ ਕਾਮਣ ਲਖ ਕਾਵਰੂ ਲਖ ਕਾਮਣਿਆਰੀ
ਸਿੰਗਲ਼ ਦੀਪਹੁ ਪਦਮਣੀ ਬਹੁ ਰੂਪ ਸੀਂਗਾਰੀ
ਮੋਹਣੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰਪੁਰੀ ਅਪਛਰਾ ਸੁਚਾਰੀ
ਹੂਰਾਂ ਪਰੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਬਹਿਸ਼ਤ ਸਵਾਰੀ
ਲਖ ਕਉਲਾਂ ਨਵ ਜੋਬਨੀ ਲਖ ਕਾਮ ਕਰਾਰੀ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੋਹਿ ਨ ਸੱਕਨੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਾਰੀ ॥ ੨ ॥
ਲਖ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੰਸ ਲੱਖ ਲੱਖ ਦੈਤ ਲੜੰਦੇ
ਲੱਖ ਰਾਵਣ ਕੁੰਭਕਰਣ ਲੱਖ ਲੱਖ ਰਾਕਸ ਮੰਦੇ
ਪਰਸਰਾਮ ਲੱਖ ਸਹਸਬਾਹੁ ਕਰ ਖੁਦੀ ਖਹੰਦੇ
ਹਰਨਾਖਸ ਹਰਨਾਕਸਾ ਨਰਸਿੰਘ ਬੁਕੰਦੇ
ਲੱਖ ਕਰੋਧ ਵਿਰੋਧ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵੈਰ ਕਰੰਦੇ
ਗੁਰੁਸਿਖ ਪੋਹਿ ਨ ਸੱਕਈ ਸਾਧਸੰਗ ਮਿਲੰਦੇ ॥ ੩ ॥
ਸੁਇਨਾ ਰੁੱਪਾ ਲੱਖ ਮਣਾਂ ਲੱਖ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ
ਮੋਤੀ ਮਾਣਕ ਹੀਰਿਆਂ ਬਹੁ ਮੋਲ ਅਪਾਰਾ
ਦੇਸ ਵੇਸ ਲਖ ਰਾਜ ਭਾਗ ਪਰਗਣੇ ਹਜ਼ਾਰਾ
ਰਿੱਧੀ ਸਿੱਧੀ ਜੋਗ ਭੋਗ ਅਭਰਣ ਸੀਂਗਾਰਾ
ਕਾਮਧੇਨ ਲਖ ਪਾਰਜਾਤ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਪਾਰਾ
ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਸਗਲ ਫਲ਼ ਲਖ ਲੋਭ ਲੁਭਾਰਾ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਪੋਹ ਨ ਹੰਘਨੀ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰਾ ॥ ੪ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਿਉ ਪੁਤ ਮਾ ਭ ਧੀਵੜੀ ਹੋਇ ਭੈਣ ਭਿਰਾਵਾ
ਨਾਰ ਭਤਾਰ ਪਿਆਰ ਲਖ ਮਨ ਮੇਲ ਮਿਲਾਵਾ
ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਚਿਤ੍ਰਸਾਲ ਬਾਗ ਫੁੱਲ ਸੁਹਾਵਾ
ਰਾਗ ਰੰਗ ਰਸ ਰੂਪ ਲਖ ਬਹੁ ਭੋਗ ਭੁਲਾਵਾ
ਲੱਖ ਮਾਯਿਆ ਲੱਖ ਮੋਹਿ ਮਿਲ ਹੋਇ ਮੁੱਦਈ ਦਾਵਾ
ਗੁਰਸਿਖ ਪੋਹਿ ਨ ਹੰਘਨੀ ਸਾਧ ਸੰਗ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ੫ ॥
ਵਰਨਾ ਵਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਕਰ ਖੁਦੀ ਖਹੰਦੇ
ਜੰਗਲ ਅੰਦਰ ਸ਼ੀਂਹ ਹੁਇ ਬਲਵੰਤ ਬੁਕੰਦੇ
ਹਾਥੀ ਹਥਿਆਣੀ ਕਰਨ ਮਤਵਾਲੇ ਹੋਇ ਅੜੀ ਅੜੰਦੇ
ਰਾਜ ਭੂਪ ਰਾਜੇ ਵਡੇ ਮਲ ਦੇਸ ਲੜੰਦੇ
ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੁਇ ਜਾਇ ਜੰਗ ਜੁੜੰਦੇ
ਹਉਮੈ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਲੱਖ ਮਲ ਮੱਲ ਘੁਲੰਦੇ
ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਪੋਹਿ ਨ ਸੱਕਨੀ ਸਾਧਸੰਗ ਵਸੰਦੇ ॥ ੬ ॥
ਗੋਰਖ ਜਤੀ ਸਦਾਇੰਦਾ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਘਰਬਾਰੀ
ਸੁੱਕਰ ਕਾਣਾ ਹੋਇਆ ਦੁਰਮੰਤ੍ਰ ਵੀਚਾਰੀ
ਲਖਮਣ ਸਾਧੀ ਭੁੱਖ ਤਿਹ ਹਉਮੈ ਹੰਕਾਰੀ
ਹਨੂਮਾਨ ਬਲਵੰਤ ਹੋਇ ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਖਾਰੀ
ਭੈਰਉ ਭੂਤ ਕਸੂਤ ਸਗ ਦੁਰਮਤਿ ਉਰਧਾਰੀ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਜਤੀ ਸਲਾਹੀਅਨ ਜਿਨ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥ ੭ ॥
ਹਰੀਚੰਦ ਸਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਇ ਖ਼ਾਸ ਵਿਕਾਣਾਂ
ਬਲ ਛਲਿਆ ਸਤ ਪਾਲਦਾ ਪਾਤਾਲ ਸਿਧਾਣਾਂ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕਰਨ ਸੁ ਕੰਚਨ ਦਾਨ ਕਰ ਅੰਤ ਪਛੁਤਾਨਾਂ
ਸਤਵਾਦੀ ਹੁਇ ਧਰਮ ਪੁੱਤ ਕੂੜ ਜਮਪੁਰ ਜਾਨਾਂ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਹਉਮੈ ਗਰਬਾਨਾਂ
ਗੁਰ ਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੁਜਨੀ ਬਹੁ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣਾਂ ॥ ੮ ॥
ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੁਹਿ ਰਾਹ ਚਲਾਏ
ਮਜਹਬ ਵਰਨ ਗਣਾਇੰਦ ਗੁਰੁ ਪੀਰ ਸਦਾਏ
ਸਿੱਖ ਮੁਰੀਦ ਪਖੰਡ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜਾਏ
ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਧਿਆਇੰਦੇ ਹਉਮੈ ਗਰਬਾਏ
ਮੱਕਾ ਗੰਗ ਬਨਾਰਸੀ ਪੂਜ ਜ਼ਾਰਤ ਆਏ
ਰੋਜੇ ਵਰਤ ਨਿਵਾਜ ਕਰ ਡੰਡਉਤ ਕਰਾਏ
ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੁੱਜਨੀ ਜੋ ਆਪ ਗਵਾਏ ॥ ੯ ॥
ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਵਰਤਾਇਆ ਚਉਦਹ ਖਨਵਾਦੇ
ਘਰੈ ਪੂਜ ਘਰਬਾਰੀਆ ਅਸਵਾਰ ਪਿਆਦੇ
ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਮ ਧਰ ਕਰ ਵਾਦ ਕਵਾਦੇ
ਰਾਵਲ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਕਰ ਫਿਰਦੇ ਉਦਮਾਦੇ
ਜੈਨੀ ਜੂਠ ਨ ਉਤਰੈ ਜੂਠੇ ਖਾਂਦੇ ਨਿਤ ਪਰਸਾਦੇ
ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੁੱਜਨੀ ਧੁਰ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੇ ॥ ੧੦ ॥
ਬਹੁ ਸੁੰਨੀ ਸ਼ੀਅ ਰਾਵਜ਼ੀ ਮਜ਼ਹਬ ਮਨ ਭਾਨੇ
ਮੁਲਹਦ ਹੋਇ ਮੁਨਾਫ਼ਕਾਂ ਸਭ ਭਰਮ ਭੁਲਾਨੇ
ਈਸਾਈ ਮੂਸਾਈਆਂ ਹਉਮੈ ਵਿਚ ਫਿਰਨ ਹੈਰਾਨੇ
ਹੋਇ ਫਿਰੰਗੀ ਅਰਮਨੀ ਰੂਮੀ ਗਰਬਾਨੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਕਾਲੀਪੋਸ਼ ਕਲੰਦਰਾ ਦਰਵੇਸ਼ ਦੁਗਾਣੇ
ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਰੋਮ ਨ ਪੁੱਜਨੀ ਗੁਰਹੱਟ ਵਿਕਾਣੇ ॥ ੧੧ ॥
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਸਾਧਨਾ ਹਠ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕਰਣੇ
ਵਰਤ ਨੇਮ ਤੀਰਥ ਘਣੇ ਅਧਿਆਤਮ ਧਰਣੇ
ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਦੇਹੁਰੇ ਪੂਜਾ ਪੁਜ ਪਜ ਪਰਵਰਣੇ
ਹੋਮ ਜੱਗ ਬਹੁ ਦਾਨ ਕਰ ਮੁਖ ਵੇਦ ਉਚਰਣੇ
ਕਰਮ ਧਰਮ ਭੈ ਭਰਮ ਵਿਚ ਬਹੁ ਜੰਮਣ ਮਰਣੇ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਿਲ ਦੁੱਤਰ ਤਰਣੇ ॥ ੧੨ ॥
ਉਦੇ ਅਸਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤਿ ਘਨੇਰੇ
ਅਰਬ ਖਰਬ ਲੈ ਦਰਬ ਨਿਧਿ ਰਸ ਭੋਗ ਚੰਗੇਰੇ
ਨਰਪਤਿ ਸੁਰਪਤਿ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਹਉਮੈ ਵਿਚ ਘੇਰੇ
ਸਿਵ ਲੋਕਹੁ ਚੜ੍ਹ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਬੈਕੁੰਠ ਵਸੇ
ਚਿਰ ਜੀਵਣ ਬਹੁ ਹੰਢਣਾ ਹੋਹਿ ਵੱਡ ਵਡੇਰੇ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਅਗਮ ਹੈ ਹੁਇ ਭਲੇ ਭਲੇਰੇ ॥ ੧੩ ॥
ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸਰੂਪ ਲੱਖ ਹੁਇ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗੀ
ਰਾਗ ਨਾਦ ਸੰਬਾਦ ਲੱਖ ਸੰਗਤਿ ਅਭੰਗੀ
ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਮਿਲਾਪ ਲੱਖ ਅਰਗਜੇ ਅਦੰਗੀ
ਛੱਤੀਹ ਭੋਜਨ ਪਾਕਸਾਲ ਰਸ ਭੋਗ ਸੁਢੰਗੀ
ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਗਹਿਣਿਆਂ ਸੋਹਹਿ ਸਰਬੰਗੀ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਅਗਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਸਹਲੰਗੀ ॥ ੧੪ ॥
ਲਖ ਮੱਤਿ ਬੁਧ ਸੁਧ ਉਕਤ ਲਖ ਲਖ ਚਤੁਰਾਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਲਖ ਬਲ ਬਚਨ ਬਿਬੇਕ ਲੱਖ ਪਰਕਿਰਤ ਕਮਾਈ
ਲੱਖ ਸਿਆਣਪ ਸੁਰਤਿ ਲੱਖ ਲਖ ਉਕਤਿ ਉਪਾਈ
ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਣ ਸਹੰਸ ਲਖ ਪਤਿ ਵਡਿਆਈ
ਹਉਮੈ ਅੰਦਰ ਵਰਤਣਾ ਦਰ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਅਗਮ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਰਣਾਈ ॥੧੫॥
ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਲਖ ਅਰਥ ਮਿਲਾਹੀ
ਧਰਤਿ ਅਗਾਸ ਪਾਣੀ ਪਵਣ ਲਖ ਤੇਜ ਤਪਾਹੀ
ਖਿਮਾ ਧੀਰਜ ਲਖ ਲੱਖ ਮਿਲ ਸੋਭਾ ਸਰਮਾਹੀ
ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖ ਸੁਕ੍ਰਿਤਾ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਾਹੀ
ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਸਗਲ ਫਲ ਆਨੰਦ ਵਧਾਹੀ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਇਕ ਤਿਲ ਨ ਪੁਜਾਹੀ ॥੧੬॥
ਲਖ ਲਖ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਮਿਲ ਧਰ ਧਿਆਨ ਬਹੰਦੇ
ਲਖ ਲਖ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਸਾਧ ਨਿਜ ਆਸਣ ਸੋਂਦੇ
ਮਖ ਸੇਖ ਸਿਮਰਣ ਕਰਹਿ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਗਣੰਦੇ
ਮਹਿਮਾ ਲੱਖ ਮਹਾਤਮਾਂ ਨਮਸਕਾਰ ਜੈਕਾਰ ਕਰੰਦੇ
ਉਸਤਤਿ ਉਪਮਾਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਲਖ ਭਗਤ ਜਪੰਦੇ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਇਕ ਪਲ ਨ ਲਹੰਦੇ ॥੧੭॥
ਅਚਰਜ ਨੋ ਆਚਰਜ ਹੈ ਅਚਰਜ ਹੋਵੰਦਾ
ਵਿਸਮਾਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਹੈ ਵਿਸਮਾਦ ਰਹੰਦਾ
ਹੈਰਾਣੈ ਹੈਰਾਣ ਹੈ ਹੈਰਾਣ ਕਰੰਦਾ
ਅਬਿਗਤਹੁ ਅਬਿਗਤੀ ਹੈ ਨਹਿ ਅਲਖ ਲਖੰਦਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਅਕੱਥਹੁ ਅਕਥ ਅਲੇਖ ਹੈ ਨਿਤ ਨੇਤ ਸੁਣੇਂਦਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲਪਿਰਮ ਰਸ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਰਵੇਂਦਾ ॥੧੮॥
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਸਾਰੇ
ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ ਲੱਖ ਰੋਮ ਰੋਮ ਸੰਜਾਰੇ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੁ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੇ
ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਵਾਸਾ ਨਿਰੰਕਾਰੇ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਦੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ॥੧੯॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਸੋਈ
ਗੁਰੁ ਅੰਗਦ ਗੁਰ ਅੰਗ ਤੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮੋਈ
ਅਮਰਾਪਦ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦਹੁੰ ਹੋਇ ਜਾਣ ਜਣੋਈ
ਗੁਰੁ ਅਮਰਹੁੰ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਰਸ ਛੋਈ
ਰਾਮਦਾਸਹੁੰ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸਥੋਈ
ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੁ_ ਅਰਜਨਹੁੰ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦਹੋਈ
ਗੁਰੁ ਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਪਿਰਮਰਸ ਸਤਸੰਗ ਅਲੋਈ
ਗੁਰੁਗੋਵਿੰਦਹੁੰ ਬਾਹਿਰਾ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ॥੨੦॥੩੯॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕੰਕਾਰ ਇਕਾਂਗ ਲਿਖ ਊੜਾ ਓਅੰਕਾਰ ਲਖਾਇਆ
ਸਤਿ ਨਾਮ ਕਰਤਾਪੁਰਖਨਿਰਭਉ ਹੁਇਨਿਰਵੈਰ ਸਦਾਇਆ
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਪਰਤੱਖ ਸੋਇ ਨਾਂਉ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਭਾਇਆ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰ ਹੋਂਦਾ ਆਇਆ
ਹੈਭੀਹੋਸੀ ਸਚੁ ਨਾਂਉ ਸਚੁਦਰਸਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ
ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਲਿਵਲੀਣਹੁਇਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਪਰਚਾ ਪਰਚਾਇਆ
ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਰਹਿਰਾਸਕਰ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਚੜ੍ਹਾਇਆ
ਗੁਰਮੁਖਸੁਖਫਲ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ ॥ ੧ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਏਕੰਕਾਰ ਅਪਾਰ ਸਦਾਇਆ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰਾਇਆ
ਪੰਜਤੱਤ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਪੰਜ ਮਿਤ੍ਰ ਪੰਜ ਸਤ੍ਰ ਮਿਲਾਇਆ
ਪੰਜੇ ਤਿਨ ਅਸਾਧਸਾਧ ਸਾਧਸਦਾਇ ਸਾਧੂ ਬਿਰਦਾਇਆ
ਪੰਜੇ ਏਕੰਕਾਰ ਲਿਖ ਅੱਗੋਂ ਪੱਖੀ ਸਹਸ ਫਲਾਇਆ
ਪੰਜ ਅੱਖਰ ਪਰਧਾਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਹੁਇਨਾਂਉ ਧਰਾਇਆ
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕਦੇਉਹੈ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦ ਅੰਗਹੁ ਉਪਜਾਇਆ
ਅੰਗਦਤੇ ਗੁਰੁਅਮਰਪਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਰੁ ਭਾਇਆ
ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੁ ਅਰਜਨ ਛਾਇਆ ॥ ੨ ॥

ਦਸਤਗੀਰ ਹੁਇਪੰਜਪੀਰ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦ ਅਤੋਲਾ
ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਡੋਲਾ
ਪੰਜ ਪਿਆਲੇ ਅਜਰਜਰ ਹੋਇ ਮਸਤਾਨ ਸੁਜਾਨ ਵਿਚੋਲਾ
ਤੁਰੀਆ ਚੜ੍ਹ ਜਿਣ ਪਰਮ ਤੱਤ ਛਿਅ ਵਰਤਾਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਲਾ
ਛਿਅਦਰਸਨਛਿਅਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਇਕਸੁਦਰਸਨ ਅੰਦਰ ਗੋਲਾ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਅਵਤਾਰ ਵਰੋਲਾ
ਗਿਆਰਹ ਰੁਦ੍ਰਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਚ ਮਰਜੀਵੇ ਤਿਸ ਰਤਨ ਅਮੋਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬਾਰਹ ਸੋਲਾ ਮੇਲਬਰ ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਚੜ੍ਹਾਉ ਹਿੰਡੋਲਾ
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਬਾਲਾ ਭੋਲਾ ॥ ੩ ॥
ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦ ਖੁਦਾਇ ਪੀਰ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਰ ਹੋਆ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਕਰ ਏਕੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਪਲੋਆ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਲੱਖ ਲਖ ਦਰੀਯਾਉ ਕਰੇਂ ` ਢੋਆ
ਲਖ ਦਰੀਯਾਉ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਚ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਗੜਾੜ ਸਮੋਆ
ਲੱਖ ਗੜਾੜ ਕੜਾਹਵਿਚ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੱਝਹਿੰ ਸੀਖ ਪਰੋਆ
ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਬੂੰਦ ਇਕ ਠੰਢੇ ਤੱਤੇ ਹੋਇ ਖਲੋਆ
ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਲੱਖ ਲੱਖ ਚਰਨ ਕਵਲ ਚਰਣੋਦਕ ਹੋਆ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਅਲੋਆ
ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰ ਛਤ੍ਰ ਚੰਦੋਆ ॥ ੪ ॥
ਸੂਰਜ ਦੇ ਘਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਉਠਾਵੈ ਕੇਤੇ
ਸੂਰਜ ਆਵੈ ਚਦ੍ਰ ਘਰ ਵੈਰ ਵਿਸਾਰ ਸਮਾਲੇ ਹੇਤੇ
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇਕੇ ਪੂਰਨ ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਚਿਤ ਚੇਤੇ
ਲੋਕਭੇਦ ਗੁਨ ਗਿਆਨ ਮਿਲ ਪਿਰਮਪਯਾਲਾਮਜਲਸਭੇਤੇ
ਛਿਅਤ੍ਰੀਛਿਅਦਰਸ਼ਨਾ ਇਕ ਸੂਰਜ ਗੁਰਗਿਆਨ ਸਮੇਤੇ
ਮਜ਼ਹਬ ਵਰਨ ਸਪਰਸ਼ਕਰ ਅਸ਼ਟਧਾਂਤ ਇਕਧਾਂਤ ਸੁਖੇਤੇ
ਨਉਂਘਰ ਥਾਪੇ ਨਵੇਂ ਅੰਗ ਦਸਮਾਂ ਸੁੰਨ ਲੰਘਾਇ ਅਗੇਤੇ
ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਅਨਾਹਦੋ ਨਿੱਝਰ ਧਾਰ ਅਪਾਰ ਸਨੇਤੇ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਅਲੇਖ ਲੇਖ ਸੰਖ ਅਸੰਖ ਨਾ ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤੇ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਤਬੋਲ ਰਸ ਦੇਵ ਕਰੇਂਦਾ ਪਸੂ ਪਰੇ.

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਛਕਰ ਦੇਸ ਕਿਉ ਮਿਲੈ ਦਮੇਤੇ ॥ ੫ ॥
ਚਾਰਚਾਰ ਮਜਹਬ ਵਰਨ ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ
ਸ਼ਿਵਸਕਤੀ ਵਿਚ ਵਣਜਕਰ ਚਉਦਹ ਹਟ ਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰਾ
ਸੱਚ ਵਣਜ ਗੁਰੁ ਹੱਟੀਐ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੀਰਤਿ ਕਰਤਾਰਾ
ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਸਿਮ੍ਰਨਸਦਾ ਭਾਉਭਗਤ ਭਉ ਸਬ੍ਰ ਵਿਚਾਰਾ
ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਰਤਨ ਵਾਪਾਰਾ
ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੱਚ ਖੰਡ ਵਾਸਾ ਨਿਰੰਚਾਰਾ
ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਸੋਧਕੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖਫਲ ਸੱਚ ਪਿਆਰਾ
ਸੱਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਉੱਪਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੱਚ ਅਚਾਰਾ
ਚੰਦਨ ਵਾਸ ਵਣਾਸਪਤਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰਾ
ਅਪਿਉ ਪੀਆ ਗੁਰਮਤਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾ ॥ ੬ ॥
ਅਮਲੀ ਸੂਫ਼ੀ ਚਾਕਰਾਂ ਆਪ ਆਪਣੇ ਲਾਗੇ ਬੰਨੇ
ਮਹਰਮ ਹੋਇ ਵਜੀਰਸੋ ਮੀਤ੍ਰ ਪਿਆਲਾ ਮੂਲ ਨ ਮੰਨੇ
ਨਾਮਹਿਰਮ ਹੁਸ਼ਿਯਾਰ ਮਸਤ ਮਰਦਾਨੀ ਮਜਲਸਕਰ ਭੰਨੇ
ਤਕਰੀਰੀ ਤਹਰੀਰ ਵਿਚ ਪੀਰ ਪਰਸਤ ਮੁਰੀਦ ਉਪੰਨੇ
ਗੁਰਮਤਿ ਅਲਖ ਨ ਲਖੀਐ ਅਮਲੀ ਸੂਫ਼ੀ ਲੱਗਨ ਕਨੇ
ਅਮਲੀ ਜਾਣਨਿ ਅਮਲੀਆਂ ਸੂਫ਼ੀ ਜਾਣਨ ਸੂਫ਼ੀ ਵੰਨੇ
ਹੇਤ ਵਜ਼ੀਰੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੁਇ ਘੋੜੀ ਇਕ ਜੀਉ ਸਿਧੰਨੇ
ਜਿਉ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਮਿਆਨ ਵਿਚ ਇੱਕਤ ਥੇਕ ਸੁਰਨ ਦੁਇ ਖੰਨੇ
ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਜਿਵੇਂ ਰਸ ਗੰਨੇ ॥ ੭ ॥
ਚਾਕਰ ਅਮਲੀ ਸੂਫ਼ੀਆਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੀ ਚਉਕੀ ਆਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਜ਼ਰਾ ਲਿਖੀਅਨ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਲਾਏ
ਲਾਇਕ ਦੇ ਵੀਚਾਰ ਕੈ ਵਿਰਲੇ ਮਜਲਸ ਵਿਚ ਸਦਾਏ
ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੁ ਹੁਸ਼ਿਯਾਰ ਮਸਤ ਖ਼ੁਸ਼ ਫ਼ਹਮੀ ਦੋਵੇਂ ਪਰਰਾਏ
ਦੇਨ ਪਿਆਲੇ ਅਮਲੀਆਂ ਸੂਫ਼ੀ ਸਭ ਪਿਆਵਣ ਲਾਏ
ਮਤਵਾਲੇ ਅਮਲੀ ਹੁਏ ਪੀਪੀ ਚੜ੍ਹੇ ਸਹਿਜ ਘਰ ਜਾਏ
ਸੂਫ਼ੀ ਮਾਰਨ ਟੱਕਰਾਂ ਪੂਜ ਨਿਵਾਜੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ
ਵੇਦ ਕਿਤਾਬ ਅਜ਼ਾਬ ਵਿਚ ਕਰਕਰ ਖ਼ੁਦੀ ਬਹਸ ਬਹਸਾਏ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਵਿਰਲਾ ਪਾਏ ॥ ੮ ॥
ਬਹੈ ਝਰੋਖੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਖਿੜਕੀ ਖੋਲ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਵੈ
ਅੰਦਰ ਚਉਕੀ ਮਹਲਦੀ ਬਾਹਰ ਮਰਦਾਨਾ ਮਿਲ ਆਵੈ
ਪੀਐ ਪਿਆਲਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਅੰਦਰ ਖਾਸਾਂ ਮਹਲ ਪਿਲਾਵੈ
ਦੇਵਨ ਅਮਲੀ ਸੂਫ਼ੀਆਂ ਅੱਵਲ ਦੋਮ ਦੇਖਿ ਦਿਖਲਾਵੈ
ਕਰੈ ਮਨਾਹ ਸਰਾਬ ਦੀ ਪੀਐ ਆਪ ਨ ਹੋਰ ਸੁਖਾਵੈ
ਉਲਸ ਪਿਆਲਾ ਮਿਹਰ ਕਰ ਵਿਰਲੇ ਦੇਨ ਪਹੁੰਚਾਵੈ
ਕਿਹੁ ਨ ਵਸਾਵੈ ਕਿਹੈਦਾ ਗੁਨਹ ਕਰਾਇ ਹੁਕਮ ਬਖਸ਼ਾਵੈ
ਹੋਰ ਨ ਜਾਣੈ ਪਿਰਮ ਰਸ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕਿ ਜਿਸੈ ਜਣਾਵੈ
ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖ ਲਖਾਵੈ ॥ ੯ ॥
ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਵਖਾਣਦੇ ਸੂਫ਼ੀ ਹਿੰਦੂ ਮੁੱਸਲਮਾਣਾ
ਮੁੱਸਲਮਾਣ ਖ਼ੁਦਾਇਦੇ ਹਿੰਦੂ ਹਰਿ ਪਰਮੇਸਰ ਭਾਣਾ
ਕਲਮਾਂ ਸੁੰਨਤ ਸਿਦਕ ਧਰ ਪਾਇ ਜਨੇਊ ਤਿਲਕ ਸੁਖਾਣਾ
ਮੱਕਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਾ ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਦਾ ਹਿੰਦਵਾਣਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖ ਨਮਾਜ਼ ਕਰ ਪੂਜਾ ਵਰਤ ਅੰਦਰ ਹੈਰਾਣਾ
ਚਾਰਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬ ਵਰਨ ਛਿਅ ਘਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵਖਾਣਾ
ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੁਰੀਦ ਪੀਰ ਗੁਰ ਸਿਖੀ ਹਿੰਦੂ ਲੋਭਾਣਾ
ਹਿੰਦੂ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਕਰ ਮੁਸਲਮਾਣ ਇੱਕੋ ਰਹਿਮਾਣਾ
ਖਿੰਜੋਤਾਣ ਕਰੇਨਿ ਧਿਙਾਣਾ ॥ ੧੦ ॥

ਅਮਲੀ ਖਾਸੇ ਮਜਲਸੀ ਪਰਮ ਪਿਆਲਾ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਮਾਲਾ ਤਸਬੀ ਤੋੜਕੈ ਜਿਉਂ ਸਉ ਤਿਵੈਂ ਅਠੋਤਰ ਲਾਯਾ
ਮੇਰੁ ਇਮਾਮ ਰਲਾਇਕੈ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨ ਨਾਉ ਗਣਾਯਾ
ਦੁਇਮਿਲ ਇੱਕ ਵਜੂਦ ਹੁਇ ਚਉਪੜ ਸਾਰੀ ਜੋੜ ਜੁੜਾਯਾ
ਸਿਵ ਸਕਤੀਨੋ ਲੰਘਕੈ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲੇ ਨਿਜ ਘਰਆਯਾ
ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ ਸਾਂਤਕੋ ਤੀਨੋ ਲੰਘ ਚਉਥਾ ਪਦ ਪਾਯਾ
ਗੁਰਗੋਵਿੰਦ ਖੁਦਾਇ ਪੀਰ ਗੁਰਸਿੱਖ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦ ਲਖਾਯਾ
ਸਚੁਸਬਦ ਪਰਗਾਸ ਕਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਚ ਮਿਲਾਯਾ
ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਸਚੁ ਭਾਯਾ ॥ ੧੧ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਿਚਵੱਸੈ
ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਆਰਾਧੀਐ ਭਾਇ ਭਗਤਿਭੈ ਸਹਜ ਵਿਗੱਸੈ
ਨਾ ਓਹ ਮਰੈ ਨ ਸੋਗ ਹੋਇ ਦੇਂਦਾ ਰਹੈ ਨ ਭੋਗ ਵਿਣੱਸੈ
ਗੁਰੂ ਸਮਾਣਾ ਆਖੀਐ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੱਸੈ
ਛਿਅਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖਾਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਕੋ ਦੱਸੈ
ਸੱਚ ਨਾਉ ਸੱਚ ਦਰਸ਼ਨੋ ਸਚ ਖੰਡ ਸਤਸੰਗ ਸਰੱਸੈ
ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਗਤ ਵਛਲ ਪਾਰਸ ਪਰੱਸੈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਹੋਇ ਅਕਾਲ ਅਜੋਨੀ ਜੈਸੈ
ਸੱਚਾ ਸੱਚ ਕਸਉਟੀ ਕੱਸੈ ॥ ੧੨ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਪੰਜ ਤੱਤ ਉਪਜਾਯਾ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਸਾਜ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਚਲਿਤ੍ਰ ਵਰਤਾਯਾ
ਛਿਅ ਰੁਤਿ ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਕਰ ਸੱਤਵਾਰ ਸੈਂਸਾਰ ਉਪਾਯਾ
ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇ ਲੇਖ ਲਿਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸੁਣਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦਾ ਆਦ ਅੰਤ ਥਿੱਤ ਨ ਵਾਰ ਨ ਮਾਹਿ ਲਖਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚ ਖੰਡ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵਸਾਯਾ
ਬ੍ਰਿਖਹੁ ਫਲ ਫਲ ਤੇ ਬ੍ਰਿਖ ਅਕਲ ਕਲਾ ਕਰ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰਾਯਾ
ਪੁਰਖ ਪੁਰਾਤਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਓਤ ਪੋਤ ਇਕ ਸੂਤ੍ਰ ਬਣਾਯਾ
ਵਿਸਮਾਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਮਿਲਾਯਾ ॥ ੧੩ ॥

ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਿਤੇ ਵੇਦ ਚਾਰ ਚਾਰ ਵਰਨ ਆਸਰਮ ਉਪਜਾਏ
ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਛਿਅ ਸਾਸਤ੍ਰਾ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ ਭੇਸ ਵਰਤਾਏ
ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਦੀਪ ਸੱਤ ਨਉ ਖੰਡ ਦਹ ਦਿਸ ਵੰਡ ਵੰਡਾਏ
ਜਲ ਥਲ ਵਣ ਖੰਡ ਪਰਬਤਾਂ ਤੀਰਥ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਬਣਾਏ
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੋਮ ਜਗ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰ ਦਾਨ ਕਰਾਏ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਨ ਪਛਾਣਿਆ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੱਸੈ ਨ ਦਸਾਏ
ਸੁਣ ਸੁਣ ਆਖਣ ਆਖ ਸੁਣਾਏ ॥ ੧੪ ॥

ਦਸ ਅਵਤਾਰੀ ਬਿਸਨੁ ਹੋਇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਜੋਧ ਲੜਵਾਏ
ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਕਰ ਦਇ ਧੜੇ ਦੈਤ ਹਰਾਏ ਦੇਵ ਜਿਤਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮੱਛ ਕੱਛ ਵੈਰਾਹ ਰੂਪ ਨਰ ਸਿੰਘ ਬਾਵਨ ਬੋਧ ਉਪਾਏ
ਪਰਸਰਾਮ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੋਇ ਕਿਲਕ ਕਲੰਕੀ ਨਾਂਉ ਗਣਾਏ
ਚੰਚਲ ਚਲਿਤ ਪਖੰਡ ਬਹੁ ਵਲ ਛਲ ਕਰ ਪਰਪੰਚ ਵਧਾਏ
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨ ਵਿਖਾਏ
ਖਤ੍ਰੀ ਮਾਰ ਸੰਘਾਰ ਕਰ ਰਾਮਾਇਣ ਮਹਾਭਾਰਥ ਭਾਏ
ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਨ ਮਾਰਿਓ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਨ ਜਾਏ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਣ ਜਨਮ ਗਵਾਏ ॥ ੧੫ ॥

ਇਕਦੂ ਬਾਰਹ ਰੁਦ੍ਰ ਹੋਇ ਘਰਬਾਰੀ ਅਉਧੂਤ ਸਦਾਯਾ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਕਰ ਪਰਚਾ ਲਾਯਾ
ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਨਾਵ ਧਰ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਚਲਾਯਾ
ਰਿਧਿਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਰਸਾਇਣਾ ਤੰਤ ਮੰਤ ਚੇਟਕ ਵਰਤਾਯਾ
ਮੇਲਾ ਕਰ ਸ਼ਿਵਰਾਤ੍ਰ ਦਾ ਕਰਾਮਾਤ ਵਿਚ ਵਾਦ ਵਧਾਯਾ
ਪੋਸਤ ਭੰਗ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਚਲੈ ਪਿਆਲਾ ਭਗਤ ਭੁੰਚਾਯਾ
ਵੱਜਨ ਬੁਰਗੂ ਸਿੰਙੀਆਂ ਸੰਖ ਨਾਦ ਰਹਰਾਸ ਕਰਾਯਾ
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰ ਅਲਖ ਜਗਾਇਨ ਅਲਖ ਲਖਾਯਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਣ ਭਰਮ ਭੁਲਾਯਾ ॥ ੧੬ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੂ ਅਬਿਨਾਸੀ
ਪੀਰਾਂ ਪੀਰ ਵਖਾਣੀਐ ਨਾਥਾਂ ਨਾਥ ਸਾਧ ਸੰਗ ਵਾਸੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਥ ਚਲਾਇਆ ਗੁਰਸਿਖ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀ
ਸਨਮੁਖਿ ਮਿਲ ਪੰਚ ਆਖੀਅਨਿ ਬਿਰਦ ਪੰਚ ਪ੍ਰਮੇਸੁਰਪਾਸੀ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲ ਪ੍ਰਵਾਣ ਪੰਚ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਬਿਲਾਸੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰੁ ਦਰਸਨ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਹੈ ਨਿਜਘਰ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਰਹਿਰਾਸੀ
ਮਿਠਾ ਬੋਲਣ ਨਿਵ ਚਲਣ ਖੱਟ ਖਵਾਲਣ ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ
ਸਦਾ ਸਹਜ ਬੈਰਾਗ ਹੈ ਕਲੀ ਕਾਲ ਅੰਦਰ ਪਰਗਾਸੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲ ਬੰਦ ਖਲਾਸੀ ॥੧੭॥
ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਪਿਆਰ ਹੈ ਪੁਰਖ ਪਿਆਰ ਕਰੇਂਦੇ ਨਾਰੀ
ਨਾਰਿ ਭਤਾਰ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲ ਪੁੱਤ ਸਪੁੱਤ ਕੁਪੁੱਤ ਸੰਸਾਰੀ
ਪੁਰਖਾ ਪੁਰਖਾਂ ਜੋ ਰਚਨ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰੰਕਾਰੀ
ਪੁਰਖਹੁ ਪੁਰਖਾ ਉਪਜਦਾ ਗੁਰੁ ਤੇ ਚੇਲਾ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰੀ
ਪਾਰਸ ਹੋਆ ਪਾਰਸਹੁ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚੇਲਾ ਗੁਣ ਕਾਰੀ
ਗੁਰਮੁਖ ਵੰਸੀ ਪਰਮ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸਾਧ ਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ
ਗੁਰ ਭਾਈ ਗੁਰ ਭਾਈਆ ਸਾਕ ਸਚਾ ਗੁਰੁ ਵਾਕ ਜੁਹਾਰੀ
ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਧਨ ਪਰਹਰੇ ਪਰਨਿੰਦਾ ਹਉਮੈ ਪਰਹਾਰੀ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੧੮॥
ਪਿਉ ਦਾਦਾ ਪੜਦਾਦਿਓਂ ਪੁਤ ਪੋਤਾ ਪੜਪੋਤਾ ਨੱਤਾ
ਮਾਂ ਦਾਦੀ ਪੜਦਾਦੀਓਂ ਫੁੱਫੀ ਭੈਣ ਧੀਅ ਭਣਖੱਤਾ
ਨਾਨਾ ਨਾਨੀ ਆਖੀਐ ਪੜਨਾਨਾ ਪੜਨਾਨੀ ਪੱਤਾ
ਤਾਇਆ ਚਾਚਾ ਜਾਣੀਐ ਤਾਈ ਚਾਚੀ ਮਾਇਆ ਮੱਤਾ
ਮਾਮੇ ਤੈ ਮਾਮਾਣੀਆਂ ਮਾਸੀ ਮਾਸੜ ਦੇ ਰੰਗ ਰੱਤਾ
ਮਾਸੜ ਫੁਫੜ ਸਾਕ ਸਭ ਸਹੁਰਾ ਸੱਸ ਸਾਲੀ ਸਾਲੱਤਾ
ਤਾਏਰ ਪਿਤੀਏਰ ਮੇਲ ਮਿਲ ਮਉਲੇਰ ਫੁਫੇਰ ਅੰਵੱਤਾ
ਸਾਢੂ ਕੁੜਮ ਕੁਟੰਬ ਸਭ ਨਦੀ ਨਾਵ ਸੰਜੋਗ ਨਿਸੱਤਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਚਾ ਸਾਕ ਨ ਵਿਛੜੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਭਾਈ ਭੱਤਾ
ਭੋਗ ਭੁਗਤਿ ਵਿਚ ਜੋਗ ਜੁਗੱਤਾ ॥੧੯ ॥
ਪੀਊ ਦੇ ਨਾਹ ਪਿਆਰ ਤੁੱਲ ਨ ਫੁਫੀ ਨ ਪਿਧੀ ਤਾਏ
ਮਾਊ ਹੇਤ ਨ ਪੁਜਨੀ ਹੇਤ ਨ ਮਾਮੇ ਮਾਸੀ ਜਾਏ
ਅੰਬਾਂ ਸੱਧਰ ਨਾ ਲਹੈ ਆਣ ਅੰਬਾਕੜੀਆਂ ਜੇ ਖਾਏ
ਮੂਲੀ ਪਾਨ ਪਟੰਤਰਾ ਵਾਸ ਡਕਾਰ ਪਰਗਟੀ ਆਏ
ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨ ਪੁੱਜਨੀ ਦੀਵੇ ਲੱਖ ਤਾਰੇ ਚਮਕਾਏ
ਰੰਗ ਮਜੀਠ ਕਸੁੰਭ ਦਾ ਸਦਾ ਸਥੋਈ ਵੇਸ ਵਟਾਏ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁੱਲ ਨ ਮੇਹਰਵਾਨ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨ ਦੇਵ ਸਬਾਏ
ਡਿੱਠੇ ਸਭੇ ਠੋਕ ਵਜਾਏ ॥ ੨੦ ॥
ਮਾਪੇ ਹੇਤ ਨ ਪੁੱਜਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹੇਤ ਸੁਚੇਤ ਸਹਾਈ
ਸ਼ਾਹ ਵਿਸਾਹ ਨ ਪੁੱਜਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸ਼ਾਹ ਅਥਾਹ ਸਮਾਈ
ਸਾਹਿਬ ਤੁਲ ਨ ਸਾਹਿਬੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਹਿਬ ਸਚਾ ਸਾਈ
ਦਾਤੇ ਦਾਤਿ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਸਚ ਦ੍ਰਿੜਾਈ
ਵੈਦ ਨ ਪੁਜਨਿ ਵੈਦਗੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਮਿਟਾਈ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵ ਤੁਲ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਈ
ਸਾਇਰ ਰਤਨ ਨ ਪੁਜਨੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਭਾਈ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੨੧ ॥ ੩੯ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਉਦਾ ਇਕਤ ਹਟ ਹੈ ਪੀਰਾਂ ਪੀਰ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਤਿਤਉਧਾਰਨ ਦੁਖਹਰਨ ਅਸਰਨ ਸਰਣ ਵਚਨਦਾਸੂਰਾ
ਅਉਗੁਣ ਲੈ ਗੁਣ ਵਿੱਕਣੈ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਵਿਸਰਾਇਵਿਸੂਰਾ
ਕੋਟ ਵਿਕਾਰ ਹਜਾਰ ਲੱਖ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਸਦਾ ਹਜੂਰਾ
ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਨ ਕਦ ਹੀ ਊਰਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਸ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ਤੂਰਾ
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕਰੇ ਚਕਚੂਰਾ ॥ ੧ ॥

ਪਾਰਸ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰ ਜਾਤ ਨ ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਵੀਚਾਰੇ
ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਬੋਹਦਾ ਅਫਲ ਸਫਲ ਨ ਜੁਗਤਿ ਉਰਧਾਰੇ
ਸਭ ਤੇ ਇੰਦਰ ਬਰਸਦਾ ਥਾਉਂ ਕੁਥਾਉਂ ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੇ
ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰ ਓਤ ਪੋਤ ਹੋ ਕਿਰਣ ਪਸਾਰੇ
ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਸਹਨਸੀਲਪਰਮਲਹਰੈਅਵਗੁਣਨ ਚਿਤਾਰੇ
ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਮਣਿ ਲੋਹਾ ਸੁਇਨਾ ਪਾਰਸ ਜਾਤਿ ਬਿਚਾਰੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਅੰਤ ਨ ਪਾਰੇ ॥ ੨ ॥

ਪਾਰਸ ਧਾਤ ਕੰਚਨ ਕਰੈ ਹੋਇ ਮਨੂਰ ਨ ਕੰਚਨ ਝੂਰੈ
ਬਾਵਨ ਬੋਹੈ ਬਨਾਸਪਤਿ ਬਾਂਸ ਨਿਗੰਧ ਨ ਬਹੈ ਹਜੂਰੈ
ਖੇਤੀ ਜੰਮੈ ਸਹਸ ਗੁਣੀ ਕੱਲਰ ਖੇਤ ਨ ਬੀਜ ਉਗੂਰੈ
ਉਲੂ ਸੁੱਝ ਨ ਸੁੱਝਈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਝ ਸੁਝਾਇ ਹਜੂਰੈ
ਧਰਤੀ ਬੀਜੈ ਸੋਲੁਣੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਸਭ ਫਲ ਭੂਰੈ
ਬੋਹਿਥ ਪਵੈ ਸੁ ਨਿੱਕਲੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਧ ਅਸਾਧ ਨ ਦੂਰੈ
ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁ ਦੇਵ ਵਿਸੂਰੈ ॥ ੩ ॥

ਕੰਚਨ ਹੋਵੈ ਪਾਰਸਹੁ ਕੰਚਨ ਕਰੈ ਨ ਕੰਚਨ ਹੋਰੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਚੰਦਨ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਉਦੂ ਹੋਰ ਨ ਪਵੈ ਕਰੋਰੀ
ਠੈ ਜੰਮੇ ਬੀਜਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਤਿ ਚਿਤਵੈ ਫਲ ਭੋਰੀ
ਰਾਤ ਪਵੈ ਦਿਹ ਆਥਵੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨੂਰ ਪੂਰਨ ਧੁਰ ਧੋਰੀ
ਬੋਹਥ ਪਰਬਤ ਨਾ ਚੜ੍ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਠ ਨਿਗ੍ਰਹ ਨ ਲਹੋਰੀ
ਧਰਤੀ ਨੋ ਭੂੰਚਾਲ ਡਰ ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਚਲੈ ਨ ਚੋਰੀ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਭੋਰੀ ॥ ੪ ॥

ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਿਐ ਜਾਨ ਲੁਕ ਉਲੂ ਅੰਧ ਕੰਧ ਜਗ ਮਾਹੀਂ
ਬੁੱਕੇ ਸਿੰਘ ਉਦਿਆਨ ਮਹਿ ਜੰਬੁਕ ਮਿਰਗ ਨ ਖੋਜੇ ਪਾਹੀਂ
ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੰਦ ਅਕਾਸ ਤੇ ਦਿੱਬ ਕੁਨਾਲੀ ਲੁਕੈ ਨਾਹੀਂ
ਪੰਖੀ ਜੇਤੇ ਬਨ ਬਿਖੈ ਡਿੱਠੇ ਬਾਜ਼ ਨ ਠਉਰ ਰਹਾਹੀਂ
ਚੋਰ ਯਾਰ ਹਰਾਮਖ਼ੋਰ ਦਿਹ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕੋ ਦਿਸੈ ਨਾਹੀਂ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿੱਚਹੁ ਬਲਿ ਜਾਹੀਂ ॥ ੫ ॥

ਰਾਤ ਅਨ੍ਹੇਰੀ ਚਮਕਦੇ ਲੱਖ ਕਰੋੜੀ ਅੰਬਰ ਤਾਰੇ
ਚੜ੍ਹਿਐ ਚੰਦ ਮਲੀਨਿ ਹੋਇ ਕੋ ਲੁਕੈ ਕੋ ਬੁਕੈ ਬਬਾਰੇ
ਸੂਰਜ ਜੋਤਿ ਉਦੋਤ ਕਰ ਤਾਰੇ ਚੰਦ ਨ ਰੈਣ ਅੰਧਾਰੇ
ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਨ ਸੇਵਕਾਂ ਤੰਤ ਨ ਮੰਤ ਨ ਫੁਰਨ ਵਿਚਾਰੇ
ਵੇਦ ਕਤੇਬਾਂ ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸਵਾਰੇ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਸੁਹਾਵੜਾ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਧਨ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪਰਗਟ ਸੰਸਾਰੇ ॥ ੬ ॥

ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜ਼ਹਬ ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਵਰਤਨ ਵਰਤਾਰੇ
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਨਾਵ ਥਾਨ ਮਕਾਮ ਸੱਭੇ ਵਣਜਾਰੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਇੱਕਤ ਹੱਟਹੁ ਵਣਜ ਲੈ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰ ਕਰਨ ਪਸਾਰੇ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਹੁ ਹੈ ਬੇ ਪਰਵਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਭੜਾਰੇ
ਲੈ ਲੈ ਮੁੱਕਰ ਪਾਨ ਸਭ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਇ ਨ ਦੇਂਦਾ ਹਾਰੇ
ਇਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਕਰ ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਸਵਾਰੇ
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥ ੭ ॥
ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਔਲੀਏ ਗ਼ੌਸ ਕੁਤਬ ਉਲਮਾਉ ਘਨੇਰੇ
ਸ਼ੇਖ ਮੁਸਾਇਕ ਸਾਦਕਾ ਸ਼ੁਹਦੇ ਔਰ ਸ਼ਹੀਦ ਬਹੁਤੇਰੇ
ਕਾਜ਼ੀ ਮੁੱਲਾਂ ਮਉਲਵੀ ਮੁਫਤੀ ਦਾਨਸ਼ਵੰਦ ਝੰਦੇਰੇ
ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਦਿਗੰਬਰਾ ਕਾਲਖ ਕਰਾਮਾਤ ਅਗਲੇਰੇ
ਸਾਧਕ ਸਿੱਧ ਅਗਣਤ ਹੈਨਿ ਜਾਪ ਅਣਾਇਨ ਵਡੇ ਵਡੇਰੇ
ਬਿਨ ਗੁਰੁ ਕੋਇ ਨ ਸਿੱਝਈ ਹਉਮੈ ਵਧਦੀ ਜਾਇ ਵਧੇਰੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨ ਹਉਮੈ ਹੇਰੇ ॥ ੮ ॥
ਕਿਸੈ ਰਿੱਧਿਸਿਧਿ ਕਿਸੈ ਦੇਇ ਕਿਸੈ ਨਿਧਿ ਕਰਾਮਾਤ ਸੁ ਕਿਸੈ
ਕਿਸੇ ਰਸਾਇਣ ਕਿਸੈ ਮਣਿ ਕਿਸੈ ਪਾਰਸ ਕਿਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਸੈ
ਤੰਤ ਮੰਤ ਪਾਖੰਡ ਕਿਸੈ ਵੀਰਾਰਾਧ ਦਿਸੰਤਰ ਵਿਸੈ
ਕਿਸੈ ਕਾਮਧੇਨੁ ਪਾਰਜਾਤ ਕਿਸੈ ਲੱਖਮੀ ਦੇਵੈ ਜਿਸੈ
ਨਾਟਕ ਚੇਟਕ ਆਸਣਾ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭਰਮ ਭਉ ਮਿਸੈ
ਜੋਗੀ ਭੋਗੀ ਜੋਗ ਭੋਗ ਸਦਾ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਸਲਿਸੈ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਸੁ ਤਿਸੈ ॥ ੯ ॥
ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਜੁੱਗਚਾਰ ਲੱਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੂਨਿ ਉਪਾਈ
ਉੱਤਮ ਜੂਨਿ ਵਖਾਣੀਐ ਮਾਣਸ ਜੂਨਿ ਦੁਲੰਭ ਦਿਖਾਈ
CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਭ ਜੂਨੀਕਰ ਵੱਸ ਤਿਸ ਮਾਣਸਨੋ ਦਿੱਤੀ ਵਡਿਆਈ
ਬਹੁਤੇ ਮਾਣਸ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਪਰਾਧੀਨ ਕਿਛ ਸਮਝ ਨ ਪਾਈ
ਤਿਨਮੈ ਸੋ ਆਧੀਨ ਕੋ ਮੰਦੀ ਕੰਮੀ ਜਨਮ ਗਵਾਈ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਵੁੱਠਿਆਂ ਲੱਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰ ਮਿਟਾਈ
ਗੁਰੁ ਸਬਦੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੨੦ ॥

ਗੁਰੁਸਿੱਖ ਭਲਕੇ ਉੱਠਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲ ਸਰ ਨਾਵਦਾ
ਗੁਰੁਕੈ ਬਚਨ ਉਚਾਰਕੈ ਧਰਮਸਾਲਾ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਕਰੰਦਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਜਾਇਕੈ ਗੁਰੁਬਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਣੰਦਾ
ਸ਼ੰਕਾ ਮਨਹੁ ਮਿਟਾਇਕੈ ਗੁਰੁ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ
ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਧਰਮ ਦੀ ਲੈ ਪਰਸਾਦਿ ਆਣ ਵਰਤੰਦਾ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖਾਂ ਨੋ ਦੇਇ ਕਰ ਪਿਛੋਂ ਬਚਿਆ ਆਪ ਖਵੰਦਾ
ਕਲੀਕਾਲ ਪਰਗਾਸ ਕਰ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਚਲਾ ਗੁਰੁ ਸੰਦਾ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਡੀ ਰਾਹੁ ਚਲੰਦਾ ॥ ੧੧ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖ ਸਰੰਦਾ ਸੋਈ
ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਜਿਸ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤਸੰਗਿ ਵਿਲੋਈ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਮਿਲ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਵੀਚਾਰਨ ਹੋਈ
ਭੇਦ ਨ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਨੋ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨ ਜਾਣੋਈ
ਉਤਮ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥਾ ਚਰਣ ਸਰਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਿਰਲੋਈ
ਗੁਰੁਸਿੱਖ ਸੁਣ ਗੁਰੁਸਿੱਖ ਹੋਇ ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦਸੁਕੋਈ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੋਰਿਸਤਾਨ ਸਮੋਈ ॥ ੧੨ ॥

ਜਪ ਤਪ ਹਠ ਨਿਗ੍ਰਹ ਘਣੇ ਚਉਦਹ ਵਿਦਿਆ ਵੇਦਵਖਾਣੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸੇਖਨਾਗ ਸਨਕਾਦਿਕਾ ਲੋਮਸ ਅੰਤ ਅਨੰਤ ਨ ਜਾਣੇ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿਧ ਨਾਥ ਹੁਇ ਨਾਥ ਭੁਲਾਣੇ
ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਅਉਲੀਏ ਬੁਜਰਕ ਵਾਰ ਹਜਾਰ ਹੈਰਾਣੇ
ਜੋਗ ਭੋਗ ਲਖ ਰੋਗ ਸੋਗ ਲਖ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਵਿਡਾਣੇ
ਦਸ ਨਾਂਉ ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਇ ਭੁਲਾਣੇ
ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਜੋਗੀ ਜਾਗਦੇ ਹੋਰ ਸਭੇ ਬਨਵਾਸ ਲੁਕਾਣੇ
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਨਾਮ ਵਖਾਣੇ ॥ ੧੩ ॥

ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਲਖ ਚਾਨਣੇ ਤਿਲ ਨ ਪੁਜਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੱਤੀ
ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਅਕਾਸ ਲੱਖ ਉਚੀ ਨੀਵੀ ਕਿਰਣ ਸਰੱਤੀ
ਲਖ ਪਾਣੀ ਲਖ ਪਉਣ ਮਿਲ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਤਰੰਗਣ ਵੱਤੀ
ਆਦਿ ਨ ਅੰਤ ਨ ਮੰਤ ਪਲ ਲਖ ਪਰਲਉ ਲਖ ਲਖ ਉਤਪੱਤੀ
ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਨ ਪੁਜਨੀ ਲਖ ਲਖ.ਪਰਬਤ ਲੱਖ ਧਰੱਤੀ
ਲਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਲਖ ਤੁੱਲ ਨ ਤੁੱਲੀਐ ਤਿਲ ਗੁਰਮੱਤੀ
ਸਿਮਰਣ ਕਿਰਣ ਘਣੀ ਘੋਲ ਘੱਤੀ ॥ ੧੪ ॥

ਲਖ ਦਰਿਯਾਉ ਕਵਾਉ ਵਿੱਚ ਲਖ ਲਖ ਲਹਰ ਤਰੰਗ ਉਠੰਦੇ
ਇੱਕਸ ਲਹਰ ਤਰੰਗ ਵਿਚ ਲੱਖ ਲੱਖ ਦਰਿਯਾਉ ਵਹੰਦੇ
ਇਕਸ ਇੱਕਸ ਦਰਯਾਉ ਵਿੱਚ ਲਖ ਅਵਤਾਰ ਅਕਾਰ ਫਿਰੰਦੇ
ਮੱਛ ਕੱਛ ਮਰਜੀਵੜੇ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਨ ਥਾਹ ਲਹੰਦੇ
ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨ ਲਹਿਰ ਤਰੰਦੇ
ਅਜ਼ਾਵਰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰੁਸਿਖ ਅਜਰ ਜਰੰਦੇ
ਕਰਨ ਬੰਦਗੀ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ॥ ੧੫ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਇੱਕ ਕਵਾਉ ਅਮਾਉ ਜਿਸ ਕੇਵਡ ਵੱਡੇ ਦੀ ਵਡਿਆਈ
ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਜਿਸ ਤਿਸਦਾ ਅੰਤ ਨ ਕੋਊ ਪਾਈ
ਅੱਧਾ ਸਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਜਿਸ ਵਡੀ ਆਰਜਾ ਗਣਤ ਨ ਆਈ
ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਕਾਦਰ ਅਲਖ ਨ ਲਖਿਆਜਾਈ
ਦਾਤ ਨ ਕੀਮ ਨ ਰਾਤ ਦਿਹੁ ਬੇਸੁਮਾਰ ਦਾਤਾਰ ਖੁਦਾਈ
ਅਬਿਗਤ ਗਤਿ ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਅਕਥ ਕਥਾ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ
ਅਲਾਈ। ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਆਦੇਸ ਕਰਾਈ ॥ ੧੬ ॥
ਸਿਰ ਕਲਵਤ ਲੈ ਲੱਖਵਾਰ ਹੋਮੇ ਕਟਕਟ ਤਿਲ ਤਿਲ ਦੇਹੀ
ਗਲੈ ਹਿਮਾਚਲ ਲੱਖਵਾਰ ਕਰੈ ਉਰਧ ਤਪ ਜੁਗਤਿ ਸਨੇਹੀ
ਜਲ ਤਪ ਸਾਧੇ ਅਗਨਿ ਤਪ ਅਰਧ ਤਾਪਕਰ ਹੋਇ ਵਿਦੇਹੀ
ਵਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਘਣੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਅਸਥਾਨ ਭਵੇਹੀ
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਸਿੱਧਾਸਣ ਸਿੰਘਾਸਣ ਥੇਹੀ
ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭੁਇਅੰਗਮਾ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚ ਕਰੇਹੀ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਸਰਨ ਸਭੇਹੀ ॥ ੧੭ ॥
ਸਹਸਸਿਆਣੇ ਸਪੁਰਸ ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਲਇਆ ਨ ਜਾਈ
ਸਹਿਸ ਸੁਘੜ ਸੁਘੜਾਈਆਂ ਤੁੱਲ ਨ ਸਹਸਚਤੁਰ ਚਤੁਰਾਈ
ਲਖਹਿਕੀਮ ਲਖ ਹਿਕਮਤੀ ਦੁਨੀਆਦਾਰ ਵਡੇ ਦੁਨਿਆਈ
ਲੱਖ ਸ਼ਾਹ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਜ਼ੀਰ ਨ ਮਸਲਤ ਕਾਈ
ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਸਿੱਧ ਨਾਥ ਮਿਲ ਹਾਥ ਨ ਪਾਈ
ਚਾਰਵਰਨਚਾਰਮਜ਼ਹਬਾ ਛਿਅ ਦਰਸਨਨਹਿਅਲਖਲਖਾਈ
ਗੁਰਮਖ ਸਖ ਫਲ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥ ੧੮ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਗਾਖੜੀ ਪੀਰਾਂ ਪੀਰ ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੁ ਜਾਣੈ
ਸਤਿਗੁਰੁਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੈ ਵਾਹ ਇਕੀਹ ਉਲੰਘ ਸਿਞਾਣੈ
ਮੁਰਦਾ ਹੋਇ ਮੁਰੀਦ ਸੋ ਗੁਰੁ ਸਿਖਜਾਇ ਸਮਾਇ ਬਬਾਣੈ
ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਪਾਖ਼ਾਕ ਹੋਇ ਤਿਸ ਪਾਖ਼ਾਕ ਪਾਕ ਪਤੀਆਣੈ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥ ਅਗੰਮ ਹੈ ਮਰ ਮਰ ਜੀਵੈ ਜਾਇ ਪਛਾਣੈ
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਵੇਸ ਕਰ ਕੀੜੀ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਵਾਂਗ ਵਿਡਾਣੈ
ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਉ ਆਖ ਵਖਾਣੈ॥ ੧੯॥
ਚਾਰਵਰਨ ਮਿਲ ਸਾਧਸੰਗ ਚਾਰ ਛਵੱਕਾ ਸੋਲਹਿ ਜਾਣੈ
ਪੰਜ ਸਬਦ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਲਿਵ ਪੰਜੂ ਪੰਜੇ ਪੰਜੀਹ ਲਾਣੈ
ਛਿਅ ਦਰਸਣ ਇਕ ਦਰਸਨੋ ਛਿਅ ਛੱਕੇ ਛਤੀਹ ਸਮਾਣੈ
ਸੱਤ ਦੀਪ ਇਕ ਦੀਪ ਕੋ ਸੱਤ ਸਤੇ ਉਣਵੰਜਹਿ ਭਾਣੈ
ਅਸ਼ਟ ਧਾਤ ਇਕਧਾਤ ਕਰ ਅੱਠੂ ਅੱਠੇ ਚਉਹਠ ਮਾਣੈ
ਨਉਨਾਥ ਇਕ ਨਾਥ ਹੈ ਨਉ ਨਾਏ ਏਕਾਸੀਹ ਦਾਣੈ
ਦਸ ਦੁਆਰ ਨਿਰਧਾਰ ਕਰ ਦਾਹੋ ਦਾਹੇ ਸਉ ਪਰਵਾਣੈ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖ ਫਲ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੈ॥ ੨੦॥
ਸੌਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਤ ਇਕੋਤਰ ਸੌ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਬਿਨਾਸੀ
ਸਦਾ ਸਦੀਵ ਦੀਬਾਣ ਜਿਸ ਅਸਥਿਰ ਸਦਾ ਨ ਆਵੈ ਜਾਸੀ
ਇਕਮਨ ਜਿਨੇ ਧਿਆਇਆ ਕਾਟੀ ਗਲ ਤਿਸ ਜੰਮ ਫਾਸੀ
ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਰੱਤਦਾ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਣਾਸੀ
ਬਿਨ ਦਰਸਨੁ ਗੁਰ ਮੂਰਤੋ ਭ੍ਰਮਤਿ ਫਿਰੈ ਲਖਜੂਨਚਉਰਾਸੀ
ਬਿਨ ਦੀਖਿਆਗੁਰਦਵਕੀ ਮਰ ਜਨਮੈ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਪਵਾਸੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਿਰਗੁਣਸਰਗੁਣਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਰਲਾਕੋ ਗੁਰੁਸਬਦਸਮਾਸੀ
ਬਿਨ ਗੁਰੁ ਓਟ ਨ ਹੋਰਕੋ ਸੱਚੀ ਓਟ ਨ ਕਦੇ ਬਿਨਾਸੀ
ਗੁਰਾਂ ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖ ਆਦਿ ਅੰਤ ਥਿਰਗੁਰੂ ਰਹਾਸੀ
ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜ ਸਮਾਸੀ ॥ ੨੧ ॥
ਧਿਆਨ ਮੂਲ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੂ ਪੂਜ ਮੂਲ ਗੁਰੁ ਚਰਣ ਪੁਜਾਏ
ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲ ਗੁਰਵਾਕ ਹੈ ਸੱਚ ਸਬਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਏ
ਚਰਣੋਦਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰੁਸਿਖ ਧੁਆਏ
ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਕਸਮਲਕਟੇ ਗੁਰ ਧੂਰੀ ਬੁਰੇ ਲੇਖ ਮਿਟਾਏ
ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾਪੁਰਖੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਦੈ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ
ਬਾਰਹਤਿਲਕਮਿਟਾਇਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਲਕਨੀਸਾਣਚੜ੍ਹਾਏ
ਰਹੁਰਾਸੀ ਰਹੁਰਾਸਿ ਏਹੁ ਇਕੋ ਜਪੀਐ ਹੋਰ ਤਜਾਏ
ਬਿਨਗੁਰੁਦਰਸਣ ਵੇਖਣਾ, ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰੇ ਠਉਰ ਨਹੀਂ ਪਾਏ
ਬਿਨ ਗੁਰੁ ਪੂਰੈ ਆਏ ਜਾਏ ॥ ੨੨ ॥ ੪੦ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰੁਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦

ਹਰਿ ਸੱਚੇ ਤਖਤ ਰਚਾਇਆ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾ
ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਵਿਚ ਸਿੱਧਾਂ ਖੇਲਾ
ਗੁਰੁ ਸਿਮਰ ਮਨਾਈ ਕਾਲਕਾ ਖੰਡੇ ਕੀ ਵੇਲਾ
ਪੀਓ ਪਾਹੁਲ ਖੰਡਧਾਰ ਹੁਇ ਜਨਮ ਸੁਹੇਲਾ
ਸੰਗਤਿ ਕੀਨੀ ਖਾਲਸਾ ਮਨਮੁਖੀ ਦੁਹੇਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵਾਹਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੧॥
ਸੱਚਾ ਅਮਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸੁਣ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ
ਸਚ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਪ ਕਰ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਘਾਰੇ
ਵਿਚ ਸੰਗਤਿ ਢੋਈ ਨਾਂ ਲਹਨਿ ਜੋ ਖਸਮ ਵਿਸਾਰੇ
ਗੁਰੁ ਸਿੱਖਾਂ ਮੱਥੇ ਉਜਲੇ ਸੱਚੇ ਦਰਬਾਰੇ
ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਧਿਆਈਐ ਸਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੨॥
ਹਉਮੈ ਅੰਦਰ ਵਰਤਦੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਸਬਾਈ
ਇਕ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਤਿਅਨ ਜਿਹ ਹੁਕਮ ਮਨਾਈ
ਇਕ ਆਪੇ ਭਰਮ ਭੁਲਾਇਅਨੁ ਦੂਜੈ ਚਿਤ ਲਾਈ
ਇਕਨਾ ਨੂੰ ਨਾਮੁ ਬਖਸਿਅਨ ਹੁਇ ਆਪਿ ਸਹਾਈ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਥਾ ਮਨਮੁਖੀ ਦੁਹੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੩॥
ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਤਿਨ ਭਾਈਆਂ ਜਿਨ ਮਸਤਕ ਭਾਗ
ਮਨਮੁਖ ਛੁੱਟੜ ਕਾਮਣੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੁਹਾਗ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਉੱਜਲ ਹਸ ਹੈ ਮਨਮੁਖੀ ਹੈ ਕਾਗ
ਮਨਮੁਖ ਊਂਧਾ ਕਵਲ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੁਜਾਗ
ਮਨਮੁਖ ਜੂਨਿ ਭਵਾਇਅਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਮੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ॥੪॥
ਸੱਚਾ ਸਾਹਿਬ ਅਮਰ ਸੱਚ ਸੱਚੀ ਗੁਰੁ ਬਾਣੀ
ਸੱਚੇ ਸੇਤੀ ਰੱਤਿਆਂ ਦਰਗਹ ਸੁਖ ਮਾਣੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਜਿਨਸਤਿਗੁਰੁਸੱਚ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਸੁੱਖਬਿਹਾਣੀ
ਮਨਮੁਖਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਰੀਅਹਿ ਤਿਲ ਪੀੜੈ ਘਾਣੀ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਮਨਮੁਖ ਦੁਹੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੫॥
ੱਚਾ ਨਾਮ ਅਮੋਲ ੈ ਵਡਭਾਗੀ ਸੁਣੀਐ
ਸਤਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਪਾਈਐ ਨਿਤਹਰਿ ਗੁਨ ਸੁਣੀਐ
ਧਰਮ ਖੇਤ ਕਲਜੁਗ ਸਰੀਰ ਬੋਈਐ ਸੋ ਲੁਣੀਐ
ਸੱਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸੱਚ ਨਿਆਉਂ ਪਾਣੀ ਜਿਉ ਪੁਣੀਐ
ਵਿਚ ਸੰਗਤਿ ਸੱਚ ਵਰੱਤਦਾ ਨਿਤ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੬॥
ਓਅੰਕਾਰ ਹਰਿ ਆਪ ਹੈ ਹੋਸੀ ਭੀ ਆਪੇ
ਓਹ ਆਪ ਉਪਾਵਨ ਹਾਰ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਬਦੀ ਜਾਪੇ
ਖਿਨਮਹਿ ਢਾਹਿ ਉਸਾਰਦਾ ਤਿਸ ਡਉ ਨ ਵਿਆਪੈ
ਕਲੀਕਾਲ ਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਨਹਿ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪੈ
ਸਭ ਜਗ ਤੇਰਾ ਖੇਲ ਹ ਤੂੰ ਗੁਣੀ ਗਹੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੭॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਨਭੈ ਅਨੰਤ ਗੁਰੁ ਅੰਤ ਨ ਪਾਈਅ
ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਅਗੰਮ ਆਦਿ ਜਿਸ ਲਖੈ ਨ ਜਾਈਐ
ਅਮਰ ਅਜਾਚੀ ਸੱਤਿਨਾਮੁ ਸਦ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ
ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਨਿਰ ਭੈ ਪਦ ਪਾਈਐ
ਅਨਿਕ ਰੂਪ ਧਰ ਪ੍ਰਗਟਿਐ ਹੈ ਏਕ ਅਕੇਲਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੮ ॥
ਅਬਿਨਾਸੀਅਨੰਤ ਪੁਰਖ ਘਟਘਟ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ
ਅਘਨਾਸੀ ਆਤਮ ਅਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਭੁਲੈ ਭੁਲਾਇਆ
ਹਰਿਅਲਖਅਕਾਲਅਡੋਲਹੈਗੁਰੁਸਬਦ ਲਖਾਇਆ
ਵਹਿਸਰਬਬਿਆਪੀਹੈਅਲੇਪਤਿਸਲਗੈ ਨ ਮਾਇਆ
ਹਰਿਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਧਿਆਇਆ ਜਹ ਲੰਘ ਦੁਹੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੯ ॥
ਨਿਰੰਕਾਰਨਰਹਰਿ ਨਿਧਾਨ ਨਿਰਵੈਰ ਧਿਆਈਐ
ਨਾਰਾਇਣਨਿਰਬਾਣਨਾਥ ਮਨ ਅਨਦਿਨ ਗਾਈਐ
ਨਰਕਨਿਵਾਰਣਦੁਖ ਦਲਣਜਪਨਰਕ ਨ ਜਾਈਐ
ਸੱਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਨਿਰਭਉ ਪਦ ਪਾਈਐ
ਵਹਿਅਨਿਕਰੂਪਹੁਇਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ ਆਪ ਇਕੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੦ ॥
ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾਤਾ
ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਧਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਅੰਤਰ ਜਾਤਾ
ਹਰਿ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਬੇਅੰਤ ਬਿਧਾਤਾ
ਬਨਵਾਰੀ ਬਖਸਿੰਦ ਹੈ ਆਪੇ ਪਿਤ ਮਾਤਾ
ਇਹ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਅਮੋਲ ਹੈ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਵੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੧ ॥
ਭੈ ਭਜਨ ਭਗਵਾਨ ਭਜ ਭੈ ਨਾਸਨ ਭੋਗੀ
ਭਗਤਵਛਲ ਦੁਖ ਭੰਜਨਾ ਜਪ ਸਦਾ ਅਰੋਗੀ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਮਨ ਮੋਹਨ ਮੂਰਤਿ ਮੁ ਦ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋਗ ਸੰਜੋਗੀ
ਰਸੀਆ ਰਖਵਾਲਾ ਰਚਨਹਾਰ ਜੋ ਕਰੇ ਸੁਹੋਗੀ
ਮਧੁਸੂਦਨ ਮਾਧੋ ਮੁਰਾਰਿ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਖੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੨ ॥
ਲੋਚਾ ਪੂਰਨ ਲਿਖਨਹਾਰ ਲੈ ਲੇਖ ਲਿਖਾਰੀ
ਹਰਿ ਲਾਲਨ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਸੱਚ ਸੱਚਾ ਵਾਪਾਰੀ
ਰਾਵਨ ਹਾਰ ਰਹੀਮ ਰਾਮ ਆਪੇ ਨਰ ਨਾਰੀ
ਰਿਖੀ ਕੇਸ਼ ਰਘੁਨਾਥਰਾਇ ਜਪੀਏ ਬਨਵਾਰੀ
ਹਰਿ ਪਰਮਹੰਸ ਭੈਨਾਸ ਹੈ ਜਪ ਰਿਦੇ ਸੁਹੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੩ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਮੀਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪੁਰਖੋਤਮ ਪੂਰਾ
ਹਰਿ ਖਨਹਾਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨ ਊਰਾ
ਵਹੁ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਪੁਰਖਭਗਵੰਤ ਪਗੁਰੁਗੋਬਿੰਦਸੂਰਾ
ਵਹਿਅਨਦਬਿਨੋਦੀ ਚੋਜੀਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਰਪੂਰਾ
ਵਹਿਨਿਸਦਿਨ ਹਰਿਗੁਣਗਾਈਐ ਸਚਸੱਚੀ ਵੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੪ ॥
ਓਹਗੁਰੁਗੋਬਿੰਦਹੁਇ ਪ੍ਰਗਟਿਆਦਸਵੇਂ ਅਵਤਾਰਾ
ਜਿਨਅਲਖਅਕਾਲਨਿਰੰਜਨਾ ਜਪਿਓ ਕਰਤਾਰਾ
ਨਿਜ ਪੰਥ ਚਲਾਇਓ ਖ਼ਾਲਸਾ ਧਰ ਤੇਜ ਕਰਾਰਾ
ਸਿਰ ਕੇਸਧਾਰ ਗਹਿ ਖੜਗਕੋ ਸਭ ਦੁਸ਼ਟ ਪਛਾਰਾ
ਸੀਲ ਜਤ ਕੀ ਕੱਛ ਪਹਿਰ ਪਕੜੋ ਹਥੀਆਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਸਚਫ਼ਤੇ ਲਾਈ ਗੁਰੂਕੀ ਜੀਤਿਓ ਰਣ ਭਾਰਾ
ਸਭ ਦੈਤ ਅਰਿਨ ਕੋ ਘੇਰਕਰ ਕੀਓਪਛਿਹਾਰਾ
ਤਬਸਹਿਜੇਪਰਗਟਿਓਜਗਤਮੈਂਗੁਰੁਜਪਅਪਾਰਾ
ਇਉਂਉਪਜੇਸਿੰਘਭੁਜੰਗੀਏਨੀਲਅੰਬਰ ਧਾਰਾ
ਤੁਰਕ ਦੁਸ਼ਟ ਸਭ ਖੈ ਕੀਏ ਹਰਿ ਨਾਮਉਚਾਰਾ
ਤਿਨ ਆਗੈਕੋਇ ਨ ਠਹਿਰਿਓ ਭਾਗੇਸਿਰਦਾਰਾ
ਤਹ ਰਾਜੇ ਸਾਹ ਅਮੀਰੜੇ ਹੋਏ ਸਭ ਛਾਰਾ
ਫਿਰਸੁਨਕਰ ਐਸੀ ਧਮਕਕਉ ਕਾਂਪੈਗਿਰਭਾਰਾ
ਤਬਸਬਧਰਤੀ ਹਲ ਚਲਭਈ ਛਾਡੇਘਰਬਾਰਾ
ਇਉਂ ਐਸੇ ਦੁੰਦ ਕਲੇਸ ਮੈਂ ਖਪਿਓ ਸਸਾਰਾ
ਤਿਂਹਬਿਨਸਤਗੁਰੁਕੋਈਹੈਨਹੀਂਭੈ ਕਾਟਣਹਾਰਾ
ਇਉਂਐਸ ਖੜਗ ਦਿਖਾਈਐਕੋ ਸਕੈ ਨ ਝੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥੧੫॥
ਗੁਰੁਬਰਅਕਾਲਕੇਹੁਕਮਸਿਉਉਪਜਿਓਬਿਗਿਆਨਾ
ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਰਚਿਓ ਖ਼ਾਲਸਾਸਾਬਤ ਮਰਦਾਨਾ
ਇਉਂਉਠੇਸਿੰਘਭਭਕਾਰਕਰਸਭਜਗਡਰਪਾਨਾ
ਮੜੀ ਗੋਰ ਦੇਵਲ ਮਸੀਤ ਢਾਹਿ ਕੀਏ ਮੈਦਾਨਾ
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਫੁਨ ਮਿਟੈ ਕੁਰਾਨਾ
ਬਾਂਗ ਸਲਾਹਤ ਹਟਾਇ ਕਰ ਮਾਰੇ ਸੁਲਤਾਨਾ
ਮੀਰਪੀਰਸਭਛਪਗਏਸਭ ਮਜ਼ਹਬ ਉਲਟਾਨਾ
ਮਲਵਾਨੇ ਕਾਜ਼ੀ ਪੜ ਥਕੇ ਕਛ ਮਰਮ ਨ ਜਾਨਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਲਖ ਪੰਡਿਤ ਬ੍ਰਹਮਨ ਜੋਤਕੀ ਬਿਖਸਿਉ ਉਰਝਾਨਾ
ਫੁਨ ਪਾਥਰ ਵਲ ਪੂਜ ਕਰ ਅਤਿਹੀ ਭਰਮਾਨਾ
ਇਉ ਦੋਨੋ ਫ਼ਿਰਕੇ ਕਪਟ ਮੇਂ ਰਚ ਰਹੇ ਨਿਦਾਨਾ
ਇਉ ਤੀਸਰ ਮਜ਼ਹਬ ਖ਼ਾਲਸਾ ਉਪਜਿਓ ਪਰਧਾਨਾ
ਜਿਨ ਗੁਰੁਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸਿਉ ਗਹਿ ਖੜਗ ਦਿਖਾਨਾ
ਤਿਹ ਸਭ ਦੁਸ਼ਟਨ ਕਉ ਛੇਦ ਕਰ ਅਕਾਲ ਜਪਾਨਾ
ਫਿਰ ਐਸਾ ਹੁਕਮ ਅਕਾਲ ਕਾ ਜਗ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟਾਨਾ
ਤਬ ਸੁੰਨਤ ਕੋਇ ਨ ਕਰ ਸਕੈ ਕਾਂਪਤ ਤੁਰਕਾਨਾ
ਇਉ ਉੱਮਤ ਸਭ ਮੁਹੰਮਦੀ ਖਪਗਈ ਨਿਦਾਨਾ
ਤਬ ਫ਼ਤੇ ਡੰਕ ਜਗਮੇਂ ਘੁਰੇ ਦੁਖ ਦੂੰਦ ਮਿਟਾਨਾ
ਤੀਸਰ ਪੰਥ ਚਲਾਇਅਨ ਵਡ ਸੂਰ ਗਹੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ॥ ੧੬ ॥
ਜਗੇ ਸਿਘ ਬਲਵੰਤ ਬੀਰ ਸਭ ਦੁਸ਼ਟ ਖਪਾਏ
ਦੀਨ ਮਹੰਮਦੀ ਉਠ ਗਏ ਹਿੰਦਕ ਠਹਰਾਏ
ਤਹ ਕਲਮਾ ਕੋਇ ਨ ਪੜ੍ਹ ਸਕੈ ਨਹੀਂ ਜਿਕਰ ਅਲਾਏ
ਨਿਮਾਜ਼ ਦਰੂਦ ਨ ਫਾਇਤਾ ਨਹਿ ਲਭ ਕਟਾਏ
ਯਹਿ ਰਾਹ ਸ਼ਰਈਅਤ ਮੇਟਕਰ ਮੁਸਲੰਮ ਭਰਮਾਏ
ਗੁਰੁ ਫ਼ਤੇ ਬੁਲਾਈ ਸਭਨ ਸੋਂ ਸਚ ਖੇਲ ਰਚਾਏ
ਨਿਜ ਸੂਰ ਸਿੰਘ ਵਰਿਆਮੜੇ ਬਹੁ ਲਾਖ ਜਗਾਏ
ਸਭ ਜਗ ਤਿਨਹੂੰ ਲੂਟ ਕਰ ਤੁਰਕਾ ਚੁਣਖਾਏ
ਫਿਰ ਸੁਖ ਉਪਜਾਇਓ ਜਗਤ ਮਹਿ ਸਭ ਦੁਖ ਬਿਸਰਾਏ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਨਿਜ ਢੋਹੀ ਫਿਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਅਕਾਲ ਜਪਾਏ
ਤਹ ਨਿਰਭੈ ਰਾਜ ਕਮਾਇਅਨੁ ਸਚ ਅਦਲ ਚਲਾਏ
ਇਹ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਅਉਤਾਰ ਧਰ ਸਤਿਜੁਗ ਵਰਤਾਏ
ਸਭ ਤੁਰਕ ਮਲੇਛ ਖਪਾਇ ਕਰ ਸਚ ਬਨਤ ਬਨਾਏ
ਤਬ ਸਕਲ ਜਗਤ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਏ ਦੁਖ ਮਾਰ ਹਟਾਏ
ਇਉ ਹੁਕਮ ਭਯੋ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਸਭ ਦੁੰਦ ਮਿਟਾਏ
ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸ ਗਾਏ
ਵਹਿਪ੍ਰਗਟਿਓ ਮਰਦ ਅਗੰਮੜਾ ਵਰਿਯਾਮ ਇਕੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੭ ॥
ਨਿਜ ਫਤੇ ਬੁਲਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀਨੋ ਉਜਿਆਰਾ
ਝੂਠ ਕਪਟ ਸਭ ਛਪ ਗਏ ਸਭ ਸਚ ਵਰਤਾਰਾ
ਫਿਰ ਜੱਗ ਹੋਮ ਠਹਿਰਾਇ ਕਰ ਨਿਜਧਰਮ ਸਵਾਰਾ
ਤੁਰਕ ਦੁੰਦ ਸਭ ਉਠ ਗਇਓ ਰਹਿਓ ਜੈਕਾਰਾ
ਜਾਂ ਉਪਜੇ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂਬਲੀ ਖ਼ਾਲਸ ਨਿਰਧਾਰਾ
ਸਭ ਜਗ ਤਿਨਹੂੰ ਬਸ ਕੀਓ ਜਪ ਅਲਖ਼ ਅਪਾਰਾ
ਗੁਰ ਧਰਮ ਸਿਮਰ ਜਗ ਮਗ ਚਰਜ ਮਿਟਿਓ ਅੰਧਿਆਰਾ
ਤੰਬ ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਆਨੰਦ ਸਿਉ ਬਸਿਓ ਸੰਸਾਰਾ
ਹਰਿਵਾਹ ਤੂਹਰਿਵਾਹਗੁਰੂਗੁਰ ਮੰਤਰ ਗੁਰ ਤਾਰਨ ਹਾਰਾ
ਜੋ ਸਿਮਰੈ ਨਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿਉ ਪਹੁਚੈ ਦਰਬਾਰਾ
ਸਭ ਪਕੜੋ ਚਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਛਾਡੋ ਜੰਜਾਰਾ
ਨਿਤਹੀ ਦਰਗਹ ਕੁੱਟੀਅਨਿ ਮਨਮੁਖਿ ਕੂੜਿਆਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਤਹ ਪਹੁਚੈ ਸੋਈ ਜੋ ਹਰਿ ਭਜੈ ਸਭ ਤਜੇ ਬਿਕਾਰਾ
ਇਸ ਮਨ ਚੰਚਲ ਕਉ ਘੇਰ ਕਰ ਸਿਮਰੈ ਕਰਤਾਰਾ
ਫਿਰ ਤਬ ਪਹੁਚੈ ਹਰਿ ਹੁਕਮ ਸਿਉ ਨਿਜ ਦਸਵੈ ਦੁਆਰਾ
ਫਿਰ ਸਹਿਜੇ ਭੇਟੈ ਗਗਨ ਮੈਂ ਆਤਮ ਨਿਰਧਾਰਾ
ਤਬ ਵਹ ਨਿਰਖੈ ਸੁਰਗ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਸੁਹੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ॥ ੧੮ ॥
ਵਹਿ ਉਪਜਿਓ ਚੇਲਾ ਮਰਦਕਾ ਮਰਦਾਨ ਸਦਾਇ
ਜਿਨ ਸਭ ਪ੍ਰਥਵੀ ਕਉ ਜੀਤ ਕਰ ਨੀਸਾਣ ਝੁਲਾਇ
ਤਬ ਸਿੰਘਨ ਕਉ ਬਖਸ਼ ਕਰ ਬਹੁ ਸੁਖ ਦਿਖਲਾਇ
ਫਿਰ ਸਭ ਪ੍ਰਥਵੀ ਕੇ ਊਪਰੇ ਹਾਕਮ ਠਹਿਰਾਇ
ਤਿਨਹੂੰ ਜਗਤ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਆਨੰਦ ਰਚਾਇ
ਤਿਹਿ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਅਕਾਲ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ
ਵਹਿ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਗ਼ਾਜ਼ੀ ਸਬਲ ਜਿਨ ਸਿੰਘ ਜਗਾਇ
ਤਬ ਭੁਯੋ ਜਗਤ ਸਭ ਖ਼ਾਲਸਾ ਮਨ ਮੁਖ ਭਰਮਾਇ
ਇਉ ਉਠ ਭਬਕੇ ਬਲਿਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਸਤਰ ਚਮਕਾਇ
ਤਬ ਸਭ ਤੁਰਕਨ ਕਉ ਛੇਦ ਕਰ ਅਕਾਲ ਜਪਾਇ
ਸਭ ਛਤ੍ਰ ਪਤੀ ਚੁਨ ਚੁਨ ਹਨੇ ਕਹੂੰ ਟਿਕਨ ਨ ਪਾਇ
ਤਬ ਜਗ ਮੈਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਗਾਸਿਓ ਸਚ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇ
ਯਹ ਬਾਰਾਂ ਸਦੀ ਨਬੇੜ ਕਰ ਗੁਰ ਫ਼ਤੇ ਬੁਲਾਇ
ਤਬ ਦੁਸ਼ਟ ਮਲੇਛ ਸਹਿਜੇ ਖਪੇ ਛਲ ਕਪਟ ਉਡਾਇ
ਇਉ ਫ਼ਤੇ ਭਈ ਜਗ ਜੀਤ ਕਰ ਸਚ ਤਖ਼ਤ ਰਚਾਇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਬਹੁ ਦਿਓ ਦਿਲਾਸਾ ਜਗਤ ਕਉ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦਿੜ੍ਹਾਏ
ਤਬ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਸੁਖਿ ਭਈ ਦੁਖ ਦਰਦ ਗਵਾ
ਫਿਰ ਹੋਇ ਨਿਹਚਲ ਬਖਸਿਓ ਜਗਤ ਭੈ ਤ੍ਰਾਸ ਚੁਕਾਏ
ਗੁਰਦਾਸ ਖੜਾ ਦਰ ਪਕੜ ਕਰ ਇਉ ਉਚਰ ਸੁਨਾਏ
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ਸੋਂ ਮੋਹਿ ਲੇਹੁ ਛਡਾਏ
ਹਉਂ ਦਾਸਨ ਕੋ ਦਾਸਰੋ ਗੁਰ ਟਹਿਲ ਕਮਾਏ
ਤਬ ਟੂਟੇ ਬੰਧਨ ਸਕਲ ਫੁਨ ਨਰਕ ਨ ਜਾਏ
ਹਰਿ ਦਾਸਾਂ ਹਿੰਦਿਆ ਸਦ ਸਦਾ ਦਾਸਾਂ ਗੁਰ ਮੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ॥ ੧੯ ॥
ਸੰਤ ਭਗਤ ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੈ ਜਗ ਤਾਰਣ ਆਏ
ਸੋ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜਗਤ ਮੋ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪਾਏ
ਸੇਵਕ ਸੋ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਏ
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮਸਾਧਨਾ ਹਰਿ ਭਗਤ ਕਮਾਏ
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਫੁਨ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਚੁਕਾਏ
ਜੋਗ ਜੁਗਤ ਘਟ ਸੋਧ ਕਰ ਪਵਨਾ ਠਹਿਰਾਏ
ਤਬ ਖਟ ਚਕ੍ਰ ਸਹਿਜੇ ਘੁਰੇ ਗਗਨਾ ਘਰਛਾਏ
ਤਬ ਦਰਗਹ ਮੁਖਉਜਲੇ ਪਤਿਸਿਉਂ ਘਰਜਾਏ
ਕਲੀਕਾਲ ਮਰਦਨ ਮਰਦ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਗਾਏ
ਯਹ ਵਾਰ ਭਗਉਤੀਜੋ ਪੜ੍ਹੇ ਅਮਰਾ ਪਦ ਪਾਏ
ਤਿਹ ਦੂਖ ਸੰਤਾਪ ਨ ਕੁਛ ਲਗੈ ਆਨੰਦ ਵਰਤਾਏ
ਫਿਰ ਚਿਤਵੈ ਜੋ ਸੋਈ ਲਹੈ ਘਟ ਅਲਖ ਲਖਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਤਬ ਨਿਸਦਿਨ ਇਸ ਵਾਰ ਸੋ ਮੁਖ ਪਾਠ ਸੁਨਾਏ
ਸੋ ਲਹੈ ਪਦਾਰਥ ਮੁਕਤਪਦ ਚਰਨਗਨ ਸਮਾਏ
ਤਬ ਕੁਛ ਨ ਪੂਛੈ ਜਮ ਧਰਮ ਤਿਸ ਸਭ ਪਾਪ ਮਿਟਾਏ
ਤਬ ਲਗੈ ਨ ਤਿਸ ਜਮ ਡੰਡ ਦੁਖ ਨਹ ਹੋਇ ਦੁਹੇਲਾ
ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ॥ ੨੦ ॥
ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ
ਅੰਗਦ ਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਅਲਖ ਲਖਾਇਆ
ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਇਓ
ਦੁਤੀ ਅੰਗਦ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇਓ
ਤੀਸਰ ਮਹਿਲ ਅਮਰ ਪਦ ਧਿਆਨਾ
ਜਿਨ ਘਟਮੈ ਨਿਰਖੇ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨਾ
ਜਲ ਭਰਿਓ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੇ ਦੁਆਰੇ
ਤਬ ਯਹ ਪਾਇਓ ਮਹਲ ਅਪਾਰੇ
ਗੁਰੁ ਰਾਮ ਦਾਸ ਚੌਥੇ ਪਰਗਾਸਾ
ਜਿਨ ਰਵੇ ਨਿਰੰਜਨ ਹਰਿ ਅਬਿਨਾਸਾ
ਗੁਰੁ ਅਰਜਨ ਪੰਚਮ ਠਹਿਰਾਇਓ
ਜਿਨ ਸਬਦ ਸੁਧਾਰਸੁ ਗਰਥ ਬਨਾਇਓ
ਗਰਥ ਬਨਾਇ ਉਚਾਰ ਸੁਨਾਇਓ
ਤਬ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪਾਠ ਰਚਾਇਓ
ਕਰ ਪਾਠ ਗਰੰਥ ਜਗਤ ਸਭ ਤਰਿਓ
ਜਿਹ ਨਿਸ ਬਾਸਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਰਿਓ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਖਸ਼ਟਮ ਅਵਤਾਰੇ
ਜਿਨ ਪਕੜ ਤੇਗ ਬਹੁ ਦੁਸ਼ਟ ਪਛਾਰੇ
ਯੌਂ ਸਭ ਮੁਗਲਨ ਕਾ ਮਨ ਬਉਰਾਨਾ
ਤਬ ਹਰਿ ਭਗਤਨ ਸਿਉਂ ਦ੍ਵੰਦ ਰਚਾਨਾ
ਯੌਂ ਕਰ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੧॥
ਸਪਤਮ ਮਹਿਲ ਅਗਮ ਹਰਿ ਰਾਇਆ
ਜਿਨ ਸੁੰਨ ਧਿਆਨ ਕਰ ਜੋਗ ਕਮਾਇਆ
ਚੜ੍ਹ ਗਗਨ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਰਹੇ ਸਮਾਈ
ਜਹਿ ਬੈਠ ਅਡੋਲ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਈ
ਸਭ ਕਲਾ ਖੈਂਚ ਕਰ ਗੁਪਤ ਰਹਾਯੇ
ਤਹਿ ਆਪਨ ਰੂਪ ਕੋ ਨਹਿ ਦਿਖਲਾਯੇ
ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਗੁਬਾਰ ਮਚਾਯੇ
ਜਹ ਦੇਵ ਅੰਸ ਕੋ ਬਹੁ ਚਮਕਾਯੇ
ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਯੋ ਅਸ਼ਟਮ ਬਲਬੀਰਾ
ਜਿਨ ਪਹੁਚ ਦਹਿਲੀ ਤਜਿਓ ਸਰੀਰਾ
ਬਾਲ ਰੂਪ ਧਰ ਸ੍ਵਾਂਗ ਮਚਾਯੋ
ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਤਨ ਕੋ ਛੋਡ ਸਿਧਾਯੋ
ਯੌਂ ਮੁਗਲਨ ਸੀਸ ਪਰੀ ਬਹੁ ਛਾਰਾ
ਦ੍ਵਇ ਖੁਦਪਤਿ ਸਉਂ ਪਹੁਚੇ ਦਰਬਾਰਾ
ਅਉਰੰਗੇ ਇਉਂ ਬਾਦ ਰਚਾਇਓ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਤਿਹ ਅਪਨਾ ਕੁਲ ਸਭ ਨਾਸ ਕਰਾਇਓ
ਇਉ ਠਹਕ ਠਹਕ ਮੁਗਲਨ ਸਿਰਝਾਰੀ
ਫੁਨ ਹੋਇ ਪਾਪੀ ਸਭ ਨਰਕ ਸਿਧਾਰੀ
ਇਉਂ ਕਹਿ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥ ੨੨ ॥
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਤਾਜਾ
ਜਿਸ ਕਉ ਸਿਮਰ ਸਰੇ ਸਭ ਕਾਜਾ
ਗੁਰੁ ਤੇਗਬਹਾਦਰ ਸ੍ਵਾਂਗ ਰਚਾਯੋ
ਤਹ ਆਪਨ ਸੀਸ ਦੇ ਜਗ ਠਹਿਰਾਯੋ
ਇਸ ਬਿਧ ਮੁਗਲਨ ਕੋ ਭਰਮਾਇਓ
ਤਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ਬਲ ਨ ਜਨਾਇਓ
ਪ੍ਰਭੁ ਹੁਕਮ ਬੂਝ ਪਹੁਚੇ ਦਰਬਾਰਾ
ਤਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੀਨੀ ਮਿਹਰ ਅਪਾਰਾ
ਇਉਂ ਮੁਗਲਨ ਕੋ ਦੋਸ ਲਗਾਨਾ
ਹੋਇ ਖ਼ਰਾਬ ਖਪ ਗਏ ਨਿਦਾਨਾ
ਯਹ ਉਨ ਮਹਿਲੋਂ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਸੁਨਾਈ
ਜਿਹਕਰ ਸਿਮਰਨ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਰਚਾਈ
ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਰਚਾਇ ਨਾਮ ਨਿਸਤਾਰੇ
ਤਬ ਸਭ ਜਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਜੈਕਾਰੇ
ਇਉਂ ਕਰ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥ ੨੩ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਦਸਵਾਂ. ਅਵਤਾਰਾ
ਜਿਨ ਖ਼ਾਲਸ ਪੰਥ ਅਜੀਤ ਸੁਧਾਰਾ
ਤੁਰਕ ਦੁਸ਼ਟ ਸਭ ਮਾਰ ਬਿਦਾਰੇ
ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਕੀਨੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰੇ
ਪ੍ਰਗਟੇ ਸਿੰਘ ਮਹਾਂ ਬਲਿਬੀਰਾ
ਤਿਨਆਗੈ ਕੋਈ ਧਰੇ ਨ ਧੀਰਾ
ਛਤੇ ਭਈ ਦੁਖ ਦੁੰਦ ਮਿਟਾਇ
ਹਰਿ ਅਕਾਲ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਾਏ
ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਹਿਲ ਜਪਿਓ ਕਰਤਾਰੇ
ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਨਰੂ ਸਭ ਤਾਰੇ
ਜੰਬ ਆਗਿਆ ਕੀਨੀ ਅਲਖ ਅਪਾਰੇ
ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਯੋ
ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਯੋ
ਇਉਂ ਕਰ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥ ੨੪ ॥
ਤੂੰ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵਾ
ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਸ਼ਨ ਸ਼ਿਵ ਲਖੈਂ ਨ ਭੇਵਾ
ਤਮ ਨਾਥ ਨਿਰੰਜਨ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੇ
ਤੁਮ ਚਰਨਨ ਸਿਉਂ ਬਾਂਧਿਓ ਧੀਰੇ
ਗਹਿ ਪਕੜਿਓ ਤੁਮਰਾ ਦਰਬਾਰਾ
ਜਿਉਂ ਜਾਨਹੁ ਤਿਉਂ ਲੇਹੁ ਸੁਧਾਰਾ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਹਮ ਕਾਮੀ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋਧੀ · ਕੂੜਜਾਰੇ
ਤੁਮ ਹੀ ਠਾਕੁਰ ਬਖਸਨ ਹਾਰੇ
ਨਹਿ ਕੋ ਤੁਮ ਬਿਨ ਅਵਰ ਹਮਾਰਾ
ਜੋ ਕਰ ਹੈ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਾ
ਤੁਮ ਅਗਮ ਅਡੋਲ ਅਤੋਲ ਨਿਰਾਲੇ
ਸਭ ਜਗ ਕੀ ਕਰ ਹੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ
ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਹੁਕਮ ਤੁਮਾਰਾ
ਤੁਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਤਰਿਓ ਸੰਸਾਰਾ
ਇਉਂ ਕਰ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥ ੨੫ ॥
ਤੁਮ ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਕਹਾਯੇ
ਬੈਠ ਤਖਤ ਪਰ ਹੁਕਮ ਚਲਾਯੇ
ਤੁਮ ਬਿਨ ਦੂਸਰ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ
ਤੁਮ ਏਕੋ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਈ
ਓਅੰਕਾਰ ਧਰ ਖੇਲ ਰਚਾਯੇ
ਆਪ ਅਗੋਚਰ ਗੁਪਤ ਰਹਾਯੇ
ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮਰਾ ਲੇਖ ਅਗਮ ਨਿਰਧਾਰੇ
ਸਭ ਘਟ ਭੀਤਰ ਸਭਤੇ ਨ੍ਯਾਰੇ
ਤੁਮ ਐਸਾ ਅਚਰਜ ਖੇਲ ਬਨਾਇਓ
ਜਿਹ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਧਾਰ ਖਪਾਇਓ
ਬਿਨ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਛੂਟੈ ਨ ਕੋਈ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਤੁਮ ਕੋ ਭਜੈ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਹੋਈ
ਗੁਰਦਾਸ ਗਰੀਬ ਤੁਮਨ ਕਾ ਚੇਲਾ
ਜਪ ਜਪ ਤੁਮ ਕੋ ਭਇਓ ਸੁਹੇਲਾ
ਭੂਲ ਚੂਕ ਸਭ ਬਖ਼ਸ਼ ਕਰੀਜੈ
ਗੁਰਦਾਸ ਗੁਲਾਮ ਅਪਨ ਕਰ ਲੀਜੈ
ਇਉਂ ਕਰ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥ ੨੬ ॥
ਯਹ ਕਉਨ ਕੀਟ ਗੁਰਦਾਸ ਵਿਚਾਰਾ
ਜੋ ਅਗਮ ਨਿਗਮ ਕੀ ਲਖੈ ਸ਼ੁਮਾਰਾ
ਜਬ ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੁ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ
ਤਬ ਯਹ ਕਥਾ ਉਚਾਰ ਸੁਨਾਈ
ਬਿਨਾ ਹੁਕਮ ਇਕ ਝੂਲੈ ਨ ਪਾਤਾ
ਹੋਹੈ ਸੋ ਜੋ ਕਹੈ ਬਿਧਾਤਾ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਗਲ ਅਕਾਰੇ
ਬੂਝ ਹੁਕਮ ਸੁ ਉਤਰੈ ਪਾਰੇ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸੁਰ ਨਰ ਸ਼ੇਸ਼ਾ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸ਼ਾ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਬਿਸ਼ਨੁ ਬਨਾਯ
ਹੁਕਮੈ ਪਾਇ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਯੇ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਧਰਮ ਰਚਾਯੇ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਇੰਦ੍ਰ ਉਪਾਯੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

-ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਸੀ. ਅਰ ਸੂਰੇ
ਸਭ ਹਰਿ ਚਰਨਨ ਕੀ ਬਾਛਹਿੰ ਧੂਰੇ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਧਰਨਿ ਅਕਾਸ਼ਾ
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸਾ
ਬਿਨਾ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਰੈ ਨ ਜੀਵੈ
ਬੂਝੈ ਹੁਕਮ ਸੁ ਨਿਹਚਲ ਥੀਵੈ
ਇਉਂ ਕਰ ਹੈ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੋਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥ ੨੭ ॥
ਯਹ ਵਾਰ ਭਗਉਤੀ ਮਹਾਂ ਪੁਨੀਤੇ
ਜਿਸ ਉਚਰਤ ਉਪਜਤ ਪਰਤੀਤੇ
ਜੋ ਇਸ ਵਾਰ ਸੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵੈ
ਸੋ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਇੱਛੈ ਫਲਪਾਵੈ
ਮਿਟੈਂ ਸਗਲ ਦੁਖ ਦੁੰਦ ਕਲੇਸ਼ਾ
ਫੁਨ ਪ੍ਰਗਟੈਂ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਾ
ਜੋ ਅਹਿਨਿਸ ਰਟ ਹੈ ਯਹ ਵਾਰੇ
ਸੋ ਪਹੁਚੈ ਧੁਰ ਹਰਿ ਦਰਬਾਰੇ
ਯਹ ਵਾਰ ਭਗਉਤਿ ਸਮਾਪਤਿ ਕੀਨੀ
ਘਟ ਬਿੱਦਿਆ ਕੀ ਸਭ ਬਿਧ ਚੀਨੀ
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਹਿਬ ਭੁਏ ਦਯਾਲਾ
ਛੁਟ ਗਏ ਸਬ ਹੀ ਜੰਜਾਲਾ
ਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਗਿਰਧਾਰੇ

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਪਕੜ ਬਾਂਹ ਭਉਜਲ ਸੋਂ ਤਾਰੇ
ਇਉਂ ਕਰ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਕਾਰਾ
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਹਿ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਾ ॥੨੯॥ ੪੧

ਸੰਪੂਰਣੰ ਸੁਭੰ

ਪ੍ਰਥਮ ੩੯ ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਭੱਲੇ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤ ਹਨ, ਉਪਰੰਤ ੪੦ ਵੀਂ ਵਾਰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਬੁਧਿਵਾਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਛੇਕੜ ਦੀ ੧ ਵਾਰ ਹੋਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਸਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

ਵਿਗਸਾਪਨ

ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਗੁਰਮੁਖੀ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀ, ਉਰਦੂ ਵਾ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰ-ਖ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਸਭਨਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਯਾ ਗ੍ਰੰਥ, ਪੁਸਤਕ ਦਰਕਾਰ ਹੋਵੇ ਕੀਮਤ ਭੇਜ ਕਰ ਯਾ ਵੀ.ਪੀ. ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੰਗਵਾ ਲੇਵਨ ॥

ਵਿਗਸਾਪਕ

ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਮੁਨਸ਼ੀ ਗੁਲਾਬਸਿੰਘ
ਐਂਡ ਸਨਜ਼

ਮਾਲਕ ਮੁਫ਼ੀਦਆਮ ਪ੍ਰੈਸ ਮੁਤਸਿਲ
ਕੋਠੀ ਕਚੈਹਰੀ ਜ਼ਿਲਾ ਲਾਹੌਰ ॥

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri

CC-0. In Public Domain. Gurukul Kangri Collection, Haridwar

Digitized by Arya Samaj Foundation Chennai and eGangotri